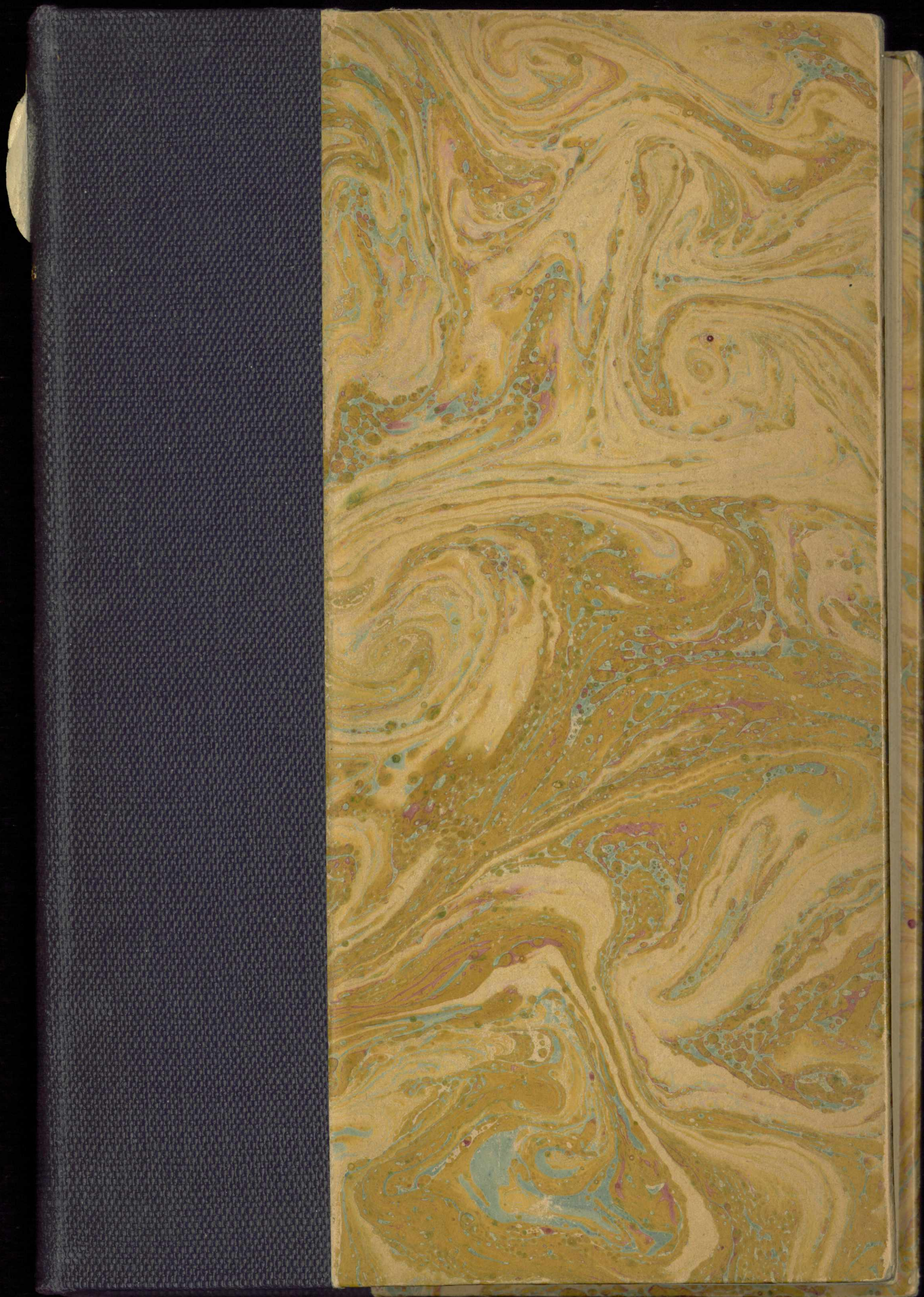
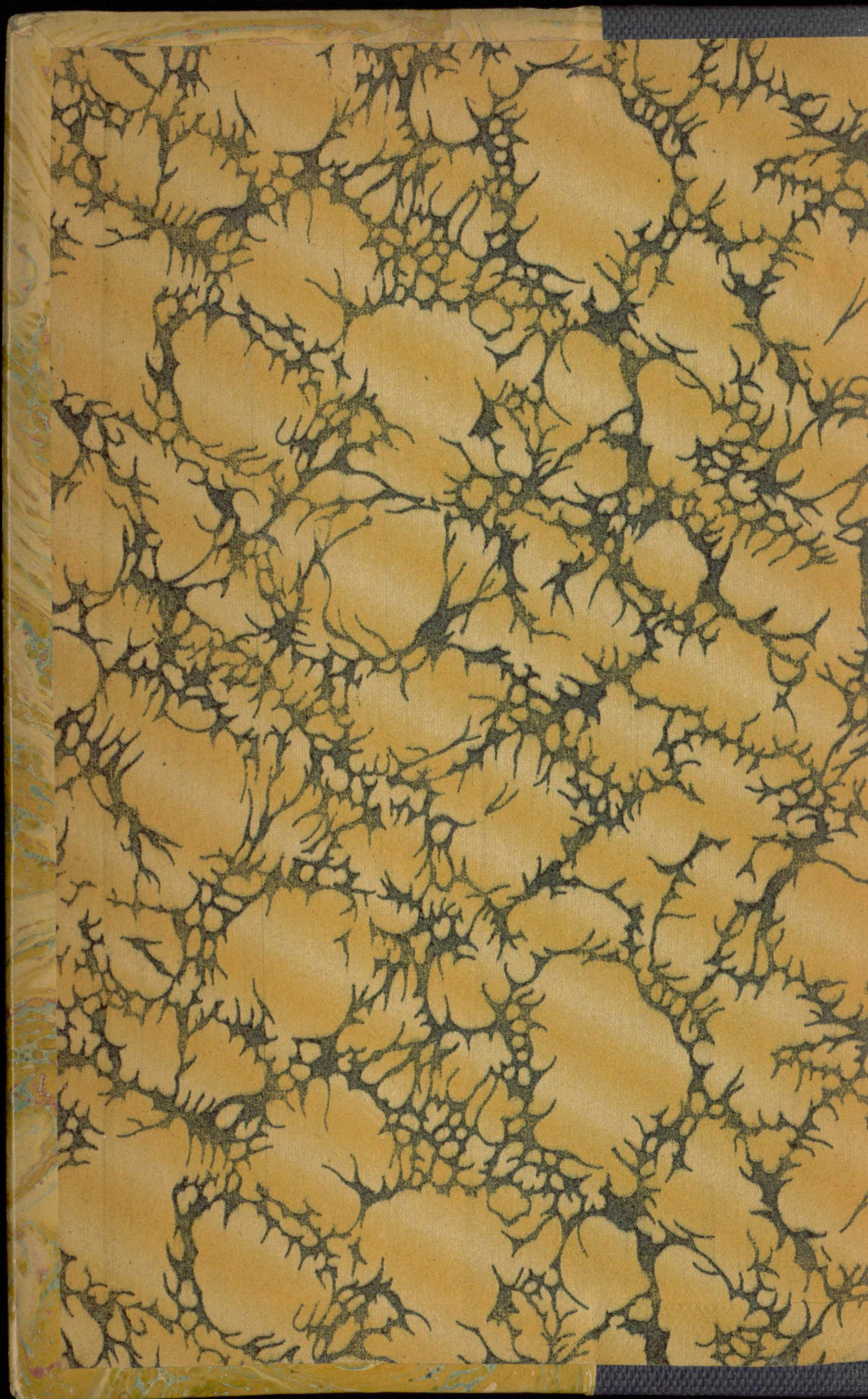
SWEDENBORG

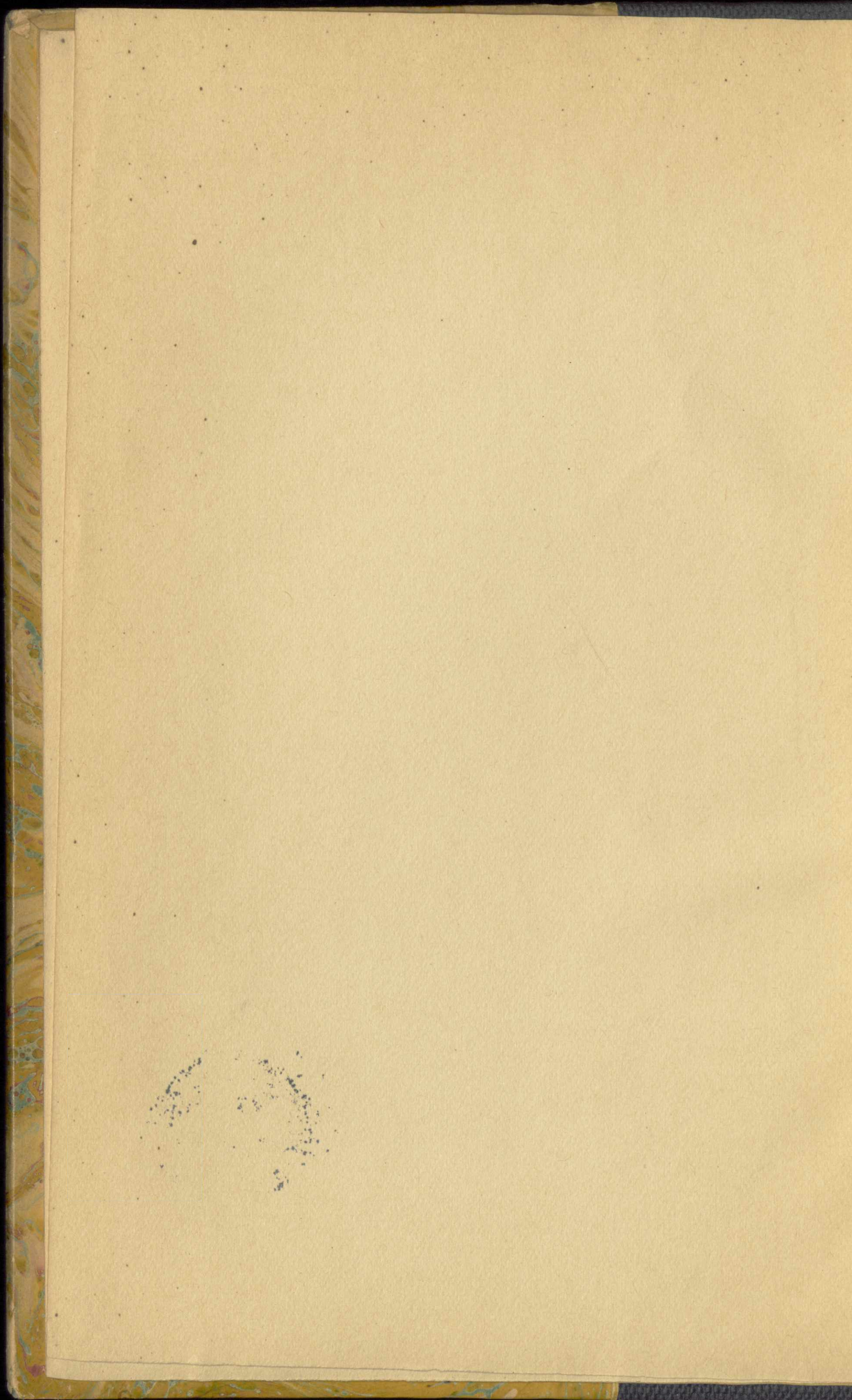
HIMMEL
OCH
HELVETE

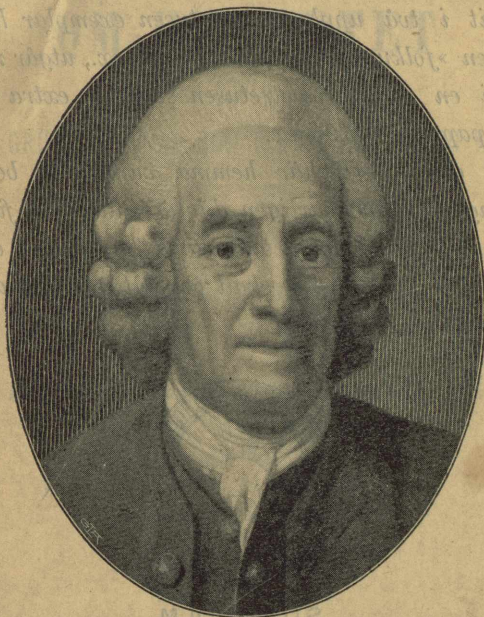

Folkupplaga. En krona.

SWEDENBORG

HIMMEL OCH HELVETE

Em: Swedenborg

STOCKHOLM, NYKYRKLIGA BOKFÖRLAGET, 1911.

Originalet till detta Swedenborgs verk trycktes i London 1758 och är öfversatt till många språk; äfven till japanska, arabiska och hindi. Den **nya** öfversättningen på svenska, som är stereotyperad och redan utkommit i två upplagor om tusen exemplar hvardera samt i en »folkupplaga» på tretusen ex., utgår nu ytterligare i en sådan på tretusen samt en extra upplaga (finare papper) à 100 ex.

Att detta verk här hemma vunnit så betydande spridning, är uppenbarligen därföre, att man finner sig behöfva ljus öfver evighetens värld, ej mindre än öfver tidens. Det förra ljuset skall ock låta den senare världen framstå i ny dager.

STOCKHOLM

OM HIMMELEN

OCH DESS UNDERBARA TING

OCH

OM HELVETET

PÅ GRUND AF HVAD SOM BLIFVIT HÖRDT OCH SEDT

ETT VERK AF

EMANUEL SWEDENBORG

FRÅN LATINSKA URSKRIFTEN ÖFVERSATT

AF

C. J. N. MANBY

PASTOR I NYA KYRKANS SVENSKA FÖRSAMLING

FJÄRDE UPPLAGAN

(6:e—8:e TUSENDET)

STOCKHOLM

NYKYRKLIGA BOKFÖRLAGET

1911.

STOCKHOLM
K. B. BOSTRÖMS BOKTRYCKERI
1911.

Biografisk notis.

EMANUEL SWEDENBORG var son af JESPER SWEDBERG, senare biskop i Skara, och föddes i Stockholm den 29 Januari 1688 samt gick ur tiden i London den 29 Mars 1772. Namnet SWEDENBORG bar han från år 1719, då familjen blef adlad. Som hufvudman hade han säte och stämma i riksdagen och deltog däri så sent som 1761, med berömmelse, såsom riksrådet grefve von Höpken vittnat. Hans ämbetstitel var Assessor i Bergskollegium.

Som *vetenskapsman* har han nu fått världsrykte. Kungl. Svenska Vetenskaps-akademien håller på att utgifva en samling af hans vetenskapliga skrifter. Han har gifvit åt världen ett helt bibliotek af vetenskaplig art och hans betydelse i detta afseende är förvånande stor.

Men han blef medlet att ge åt världen ett »helt bibliotek» äfven af *teologiskt* innehåll. Hans första verk af detta slag var *Arcana Cœlestia* eller »Himmelska Hemligheter» i Herrens Ord, åtta kvartband, utgifna i London 1749—1756. Hans sista utgifna arbete var Sanna Kristna Religionen, »innehållande Nya Kyrkans hela teologi», tryckt i Amsterdam 1771. Han skref på latin.

Hvad hans land nu senast gjort för att hedra hans minne, är allmänt kändt. Hans stoft har blifvit hemfördt till fosterjorden och hvilar nu, tack vare Svenska Riksdagens frikostiga anslag på 10,000 kr., i en präktig sarkofag i Uppsala domkyrka.

För närmare upplysningar om honom hänvisas till den nya upplagan af biografien *»Emanuel Swedenborg, den andlige Columbus»*, à 1 krona, samt till *»Grunddragen af Swedenborgs lif»* af Alfred H. Stroh, à 1 kr. Boklista finnes intagen i slutet af föreliggande verk.

Stockholm i Mars 1911.

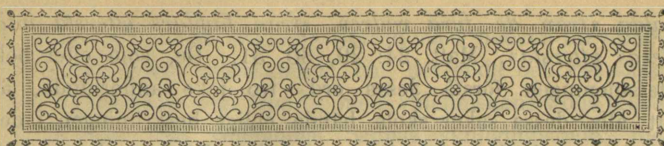
ÖFVERSÄTTAREN.

INNEHÅLL.

Sid.

Om Andarnes Verld och om menniskans tillstånd efter döden.

Om Helvetet.

Om Himmel och Helvete.

1. Der Herren inför lärjungarna talar om tidehvarfvets fulländning, som är församlingens sista tid [1]), säger Han, vid slutet af förutsägelserna om dess efter hvarandra följande tillstånd med hänsyn till kärlek och tro [2]), sålunda: »*Strax efter de dagarnas bedröfvelse skall solen förmörkas, och månen skall icke gifva sitt sken, och stjernorna skola falla af himmelen, och himlarnas makter skola skakas. Och då skall menniskans Sons tecken synas i himmelen; och då skola jordens alla stammar jemra sig: och de skola se menniskans Son kommande i himmelens skyar med makt och mycken härlighet. Och Han skall utsända sina änglar med basun och stor röst, och de skola församla Hans ut-*

Ur ***Arcana Cœlestia*** *eller Himmelska Hemligheter.*

[1]) »Tidehvarfvets fulländning», att det är församlingens sista tid, n. 4535, 10672.

[2]) De saker, som Herren om tidehvarfvets fulländning samt om sin ankomst, således om församlingens steg för steg fortgående ödeläggelse och om yttersta domen förutsagt hos Matteus kap. 24 och 25, förklaras uti inledningarna till kapitlen 26—40 af 1 Mos., och derstädes n. 3353 till 3356, 3486 till 3489, 3650 till 3655, 3751 till 3759, 3897 till 3901, 4056 till 4060, 4229 till 4231, 4332 till 4335, 4422 till 4424, 4635 till 4638, 4661 till 4664, 4807 till 4810, 4954 till 4959, 5063 till 5071.

valda ifrån de fyra vädren, ifrån himlars yttersta intill deras yttersta», Matt. 24: 29, 30, 31. De, som efter bokstafsmeningen förstå dessa ord, tro icke annorlunda, än att alla dessa saker skola hända enligt beskrifningen i den meningen på den sista tid, som kallas Yttersta domen; således icke allenast, att solen och månen skola förmörkas, och att stjernorna skola falla af himmelen, samt att Herrens tecken skall synas i himmelen, och att de skola se Honom i skyarna och tillika änglar med basuner, utan äfven enligt förutsägelserna annanstädes, att hela den synliga verlden skall förgås samt sedermera en ny himmel med en ny jord uppstå. Uti denna mening äro de flesta inom församlingen nu för tiden. Men de, som tro så, veta icke de hemligheter, som ligga dolda i Ordets alla enskilda ting. Ty uti Ordets alla enskilda ting finnes en invertes mening, i hvilken icke förstås naturliga och verldsliga saker, sådana de äro som förekomma i bokstafsmeningen, utan andliga och himmelska, och detta icke blott med hänsyn till meningen af flera ord, utan äfven med hänsyn till hvart enda ord [3]). Ordet är nemligen sammanskrifvet genom idel motsvarigheter [4]), för det ändamål att en invertes mening må finnas i alla enskilda ting.

Huru beskaffad den meningen är, kan man finna af alla de saker, som om denna mening äro sagda och visade i *Arcana Cœlestia* (Himmelska Hemligheter); hvilka äfven kunna ses sammanförda derifrån uti förklaringen om *Hvita Hästen*, hvarom talas i Uppenbarelseboken. Enligt samma mening böra de saker förstås, som Herren på ofvan anförda ställe talade om sin ankomst i himmelens skyar. Med »solen» derstädes, som skall förmörkas, betecknas Herren med hänsyn

---

[3]) Att i Ordets alla samtliga och enskilda ting finnes en invertes eller andlig mening, n. 1143, 1984, 2135, 2333, 2395, 2495, 4442, 9049, 9063, 9086.

[4]) Att Ordet är sammanskrifvet genom idel motsvarigheter, och att på grund deraf alla samtliga och enskilda saker derstädes beteckna andliga ting, n. 1404, 1408, 1409, 1540, 1619, 1659, 1709, 1783, 2900, 9086.

till kärleken [5]; med »månen» Herren med hänsyn till tron [6]; med »stjernorna» kunskaperna om det goda och det sanna eller om kärleken och tron [7]; med »menniskans Sons tecken i himmelen» det Gudomliga Sannas synligblifvande; med »jordens stammar, som skola jemra sig», alla det sannas och det godas eller trons och kärlekens saker [8]; med »Herrens ankomst i himmelens skyar med makt och härlighet» Hans närvarelse i Ordet och uppenbarelse [9]; med »skyar» betecknas Ordets bokstafsmening [10], och med »härlighet» Ordets invertes mening [11]; med »änglar med basun och stor röst» betecknas himmelen, hvarifrån det Gudomliga Sanna är [12]. Deraf kan man finna, att med dessa Herrens ord förstås, att vid församlingens slut, när icke kärlek och i följd deraf icke tro vidare finnes, Herren skall upplåta sitt Ord till dess invertes mening, och att Han skall uppenbara himmelens hemligheter. De hemligheter, som i det nu följande skola uppenbaras, äro om Himmelen och om Helvetet, och tillika om menniskans lif efter döden. Församlingens menniska känner nu för tiden knappt något om himmelen

---

[5]) Att »solen» i Ordet betecknar Herren med hänsyn till kärleken, och i följd deraf kärleken till Herren, n. 1529, 1837, 2441, 2495, 4060, 4696, 4996, 7083, 10809.

[6]) Att »månen» i Ordet betecknar Herren med hänsyn till tron, och i följd deraf tron på Herren, n. 1529, 1530, 2495, 4060, 4996, 7083.

[7]) Att »stjernorna» i Ordet beteckna kunskaperna om det goda och det sanna, n. 2495, 2849, 4697.

[8]) Att »stammar» i Ordet beteckna alla sanningar och godheter i sammanfattning, således alla trons och kärlekens saker, n. 3858, 3926, 4060, 6335.

[9]) Att »Herrens ankomst» är Hans närvarelse i Ordet samt uppenbarelse, n. 3900, 4060.

[10]) Att »skyarna» i Ordet beteckna Ordet i bokstafven, eller dess bokstafsmening, n. 4060, 4391, 5922, 6343, 6752, 8106, 8781, 9430, 10551, 10574.

[11]) Att »härlighet» i Ordet betecknar det Gudomliga Sanna sådant det är i himmelen, och sådant det är i Ordets invertes mening, n. 4809, 5292, 5922, 8267, 8427, 9429, 10574.

[12]) Att »basun» eller trumpet betecknar det Gudomliga Sanna i himmelen och uppenbaradt ifrån himmelen, n. 8815, 8823, 8915; likaledes med »rösten», n. 6971, 9926.

och om helvetet, ej heller om sitt lif efter döden, ehuruväl alla dessa saker förekomma beskrifna i Ordet. Ja många, som äro födda inom församlingen, förneka dem äfven, sägande i sitt hjerta: Hvem har kommit derifrån och berättat? På det alltså icke ett sådant förnekande, som i synnerhet herskar hos dem som ifrån verlden äro visa på många ting, äfven må smitta och förderfva de till hjertat enfaldige och de till tron enfaldige, har det blifvit mig gifvet att vara tillsammans med änglarna och att tala med dem såsom en menniska med en menniska, och jemväl att se de ting som finnas i himlarna, äfvensom de ting som finnas i helvetena, och detta tretton år igenom; alltså att nu beskrifva dem »på grund af hvad som blifvit sedt och hördt»; förhoppandes att sålunda okunnigheten skall upplysas och otron skingras. Att nu för tiden en sådan omedelbar uppenbarelse uppstår, är emedan det är den, som förstås med Herrens Ankomst.

Herren är himmelens Gud.

2. Det första skall vara att veta, hvem som är himmelens Gud, enär de öfriga sakerna bero deraf. I hela himmelen erkännes icke någon annan för himmelens Gud än Herren allena. De säga der såsom Han sjelf lärde, *att Han är En med Fadren; att Fadren är i Honom, och Han i Fadren; och att den som ser Honom, han ser Fadren; och att allt Heligt utgår af Honom*, Joh. 10: 30, 38; 14: 9, 10, 11; 16: 13, 14, 15. Jag har talat med änglarna rätt ofta om denna sak, och beständigt hafva de sagt, att de icke kunna i himmelen åtskilja det Gudomliga i tre, enär de veta och förnimma, att det Gudomliga är ett, och att det är ett i Herren. De hafva äfven sagt, att de af församlingen, som komma ifrån verlden, hos hvilka föreställningen om tre Gudomlige finnes, icke kunna insläppas i himmelen, enär deras

tanke irrar ifrån den ene till den andre och det icke der är tillåtet att tänka tre och säga *en* [13]), emedan en hvar i himmelen talar utaf tanken, ty der är talet tänkande eller tanken talande; hvarföre de som i verlden åtskilt det Gudomliga i tre samt fått en särskild föreställning om hvar och en, och icke gjort den till en och koncentrerat den i Herren, de kunna icke emottagas. Det gifves nemligen i himmelen ett meddelande af alla tankar, hvarföre om någon komme dit, som tänker tre och säger en, så skulle han strax kännas åtskils och förkastas. Men man bör veta, att alla de, som icke skilt det sanna från det goda eller tron från kärleken, i andra lifvet, när de blifvit undervisade, emottaga den himmelska föreställningen om Herren, att Han är verldsalltets Gud; annorlunda deremot de, som skilt tron ifrån lefvernet, det är, som icke lefvat enligt den sanna trons föreskrifter.

3. De inom församlingen som hafva förnekat Herren och erkänt Fadren allena, samt uti en sådan tro bestyrkt sig, de äro utanför himmelen. Och emedan det hos dem icke gifves någon inflytelse ifrån himmelen, hvarest Herren allena tillbedes, så beröfvas de gradvis förmågan att tänka det sanna om hvilken sak det vara må, och omsider blifva de antingen såsom stumma, eller tala fånigt, och irra under gåendet, och deras armar hänga och dingla såsom maktlösa i lederna. Men de som förnekat Herrens Gudomliga och erkänt allenast Hans Menskliga, såsom Socinianerna, de äro likaledes utanför himmelen, och de föras framåt litet mot höger samt nedsläppas i djupet, och sålunda skiljas de helt och hållet ifrån de öfriga ur den kristna verlden. Men de som säga sig tro på ett osynligt Gudomligt, hvilket de benämna det Allväsen (*Ens universi*) af hvilket alla ting uppstått, samt förkasta tron angående Herren, de hafva erfarit att de tro på ingen Gud,

---

[13]) Att de kristna i andra lifvet utforskats, hurudan föreställning de hade om Gud, och att det utrönts, att de hade en föreställning om tre gudar, n. 2329, 5256, 10736, 10738, 10821. Att ett Gudomligt Trefaldigt [eller en Gudomlig Treenighet] i Herren erkännes i himmelen, n. 14, 15, 1729, 2005, 5256, 9303.

emedan det osynliga Gudomliga är för dem sådant som tillhör naturen i dess första ting, på hvilket icke faller [d. v. s., hvilket icke kan blifva föremål för] tro och kärlek, emedan ej någon tanke faller derpå [14]); desamme förvisas ibland dem, som kallas Naturalister. Annorlunda sker det med dem som äro födda utom församlingen, hvilka kallas hedningar; om hvilka i det följande.

4. Alla barn, af hvilka tredjedelen af himmelen utgöres, invigas i erkännandet och tron, att Herren är deras Fader, och sedermera att Han är allas Herre, således himmelens och jordens Gud. Att barnen tillväxa i himlarna och fullkomnas genom kunskaper ända till änglaartad förståndighet och vishet, skall ses i det följande.

5. Att Herren är himmelens Gud, kunna icke de bestrida, som äro af församlingen, ty Han lärde sjelf, *att alla Fadrens* [*tillhörigheter*] *äro Hans*, Matt. 11: 27; Joh. 16: 15; 17: 2; och *att Han har all makt i himmel och på jord*, Matt. 28: 18. »I himmel och på jord» säger Han, enär den som styr himmelen äfven styr jorden, ty det ena beror af det andra [15]). »Styra himmel och jord» vill säga att emottaga ifrån Honom allt godt, som är kärlekens, och allt sant, som är trons, således all förståndighet och vishet, och sålunda all lycksalighet: korteligen, evigt lif. Detta lärde äfven Herren, sägande: »*Den som tror på Sonen, han har evigt lif; men den som icke tror Sonen, han skall icke se lif*», Joh. 3: 36. Annanstädes: »*Jag, jag är uppståndelsen och lifvet, den som tror på Mig, äfven om han dör, skall han lefva; en hvar, som lefver och tror på Mig, skall icke dö i*

---

[14]) Att ett Gudomligt, som icke kan förnimmas med någon föreställning, icke kan med tro antagas, n. 4733, 5110, 5633, 6982, 6996, 7004, 7211, 9267, 9359, 9972, 10067.

[15]) Att hela himmelen är Herrens, n. 2751, 7086. Att Han har makten i himlarna och i [verldens] länder, n. 1607, 10089, 10827. Att emedan Herren styr himmelen, så styr Han äfven alla ting som deraf bero, således alla ting i verlden, n. 2026, 2027, 4523, 4524. Att Herren allena har makt att aflägsna helvetena, afhålla ifrån ondskor samt hålla i det goda, således att frälsa, n. 10019.

evighet», Joh. 11: 24, 25. Och annanstädes: »*Jag är vägen, sanningen och lifvet»*, Joh. 14: 6.

6. Det var vissa andar, hvilka, medan de lefde i verlden, bekänt Fadren och om Herren icke haft annan föreställning än såsom om en annan menniska, och derföre icke trott Honom vara himmelens Gud; hvarföre det tilläts dem att ströfva omkring och söka efter hvar helst de ville, om det funnes någon annan himmel än Herrens. De sökte äfven åtskilliga dagar igenom, och ingenstädes funno de. De voro ibland sådana, som satte himmelens lycksalighet i ära samt i herravälde, och emedan de icke kunde ernå hvad de åtrådde, och det sades dem att himmelen icke består i sådana ting, harmades de och ville hafva en himmel, i hvilken de kunde herska öfver andra och stå högt i sådan ära som i verlden.

Herrens Gudomliga [sfer] utgör himmelen.

7. Änglarna tillsammantagna kallas himmelen, emedan de utgöra den; men det är ändock det ifrån Herren utgående Gudomliga, hvilket inflyter hos änglarna, och hvilket emottages af dem, som utgör himmelen i det allmänna och i hvarje del. Det ifrån Herren utgående Gudomliga är kärlekens goda och trons sanna; så mycket alltså af godt och af sant som de emottaga af Herren, så mycket äro de änglar, och så mycket äro de himmel.

8. En och hvar i himlarna vet och tror, ja förnimmer, att han vill och gör intet af det goda utaf sig sjelf, och tänker och tror intet af det sanna utaf sig sjelf, utan af det Gudomliga, således af Herren, och att det goda och det sanna, som äro från honom sjelf, icke äro godt och sant, emedan i dem icke är lif ifrån det Gudomliga. Den innersta himmelens änglar

förnimma äfven klart och känna inflytelsen, och i den mån de emottaga, i samma mån tycka de sig vara i himmelen, emedan de i samma mån äro i kärlek och tro, och i samma mån i förståndighetens och vishetens ljus samt i himmelsk fröjd på grund deraf. Enär alla dessa ting utgå af Herrens Gudomliga, och i dem är himmelen för änglarna, så är klart, att Herrens Gudomliga utgör himmelen, och icke änglarna utaf något sitt egna [16]). Deraf är det, att himmelen i Ordet kallas »Herrens boning» samt Hans »tron»; och att de, som äro der, sägas vara i Herren [17]). Men på hvad sätt det Gudomliga utgår af Herren samt uppfyller himmelen, skall sägas i det följande.

9. Änglarna gå i följd af sin vishet ännu längre; de säga icke blott, att allt godt och sant äro från Herren, utan äfven allt som hör till lif. De bestyrka detta derigenom, att intet kan uppstå af sig sjelft, utan af ett som är före det, således att alla ting uppstå af det Första, hvilket de kalla Sjelfva Varat för allas lif, och att de likaledes bestå, enär det att bestå är att ständigt uppstå, och hvad som icke oaflåtligen hålles i samband genom förmedlande ting med det Första, det sönderfaller genast och förskingras helt och hållet. De påstå dessutom, att det blott är en enda lifskälla, och att menniskans lif är en rännil derifrån, hvilken, om han icke oaflåtligen eger bestånd från sin källa, genast förrinner. Vidare, att ifrån denna enda Lifskälla, som är Herren, icke utgår annat än Gudomligt Godt

---

[16]) Att himmelens änglar erkänna allt godt vara af Herren, och intet af dem sjelfva; och att Herren bor i Sitt hos dem, och icke i deras egna, n. 9338, 10125, 10151, 10157. Att derföre i Ordet med »änglar» förstås något Herren tillhörigt, n. 1925, 2821, 3039, 4085, 8192, 10528. Och att derföre änglarna kallas »gudar» af det Gudomligas emottagande från Herren, n. 4295, 4402, 7268, 7873, 8301, 8192. Att äfven ifrån Herren är allt godt, som är godt, samt allt sant, som är sant, följaktligen all frid, kärlek (till Gud), menniskokärlek och tro, n. 1614, 2016, 2751, 2882, 2883, 2891, 2892, 2904. Och att all vishet och förståndighet äro det, n. 109, 112, 121, 124.

[17]) Att de, som äro i himmelen, sägas vara i Herren, n. 3637, 3638.

samt Gudomligt Sant, och att dessa påverka *(afficiera)* en hvar allt efter emottagandet; att i dem, som emottaga desamma i tro och lif, är himmelen; men att de, som förkasta dem eller förqväfva dem, vända dem till ett helvete, ty det goda vända de till ondt, och det sanna till falskt, således lif till död. Att allt som hör till lif är ifrån Herren, bestyrka de äfven derigenom, att alla ting i verldsalltet hänföra sig till det goda och det sanna, menniskans viljas lif, som är hennes kärleks lif, till det goda, och menniskans förstånds lif, som är hennes tros lif, till det sanna, hvadan, då allt godt och sant kommer ofvanifrån, följer, att äfven allt som hör till lif kommer derifrån. Emedan änglarna tro så, derföre afböja de all tacksägelse för det goda, som de göra, samt harmas och gå bort, om någon tillskriffver dem det goda. De förundra sig, att någon tror, att han är vis af sig sjelf, och att han gör det goda af sig sjelf. Att göra det goda för sin egen skull, detta kalla de icke godt, emedan det sker af en sjelf; men att göra det goda för det godas skull, detta kalla de godt ifrån det Gudomliga, och (säga) att detta goda är det som utgör himmelen, emedan samma goda är Herren [18]).

10. Andar, hvilka, medan de lefde i verlden, bestyrkt sig i den tron, att det goda, som de göra, och det sanna, som de tro, äro från dem sjelfva, eller dem tillegnade såsom sina, i hvilken tro alla de äro, som sätta förtjenst i goda handlingar samt tillvälla sig rättfärdighet, de mottagas icke i himmelen. Änglarna fly dem, de betrakta dem såsom dumma samt såsom tjufvar: såsom dumma, emedan de städse skåda till sig sjelfva och icke till det Gudomliga; såsom tjufvar, emedan de frånröfva Herren hvad som är Hans. Dessa äro emot himmelens tro, att Herrens Gudomliga hos änglarna utgör himmelen.

11. Att de, som äro i himmelen och i församlingen, äro i Herren och Herren i dem, lär också Herren, sägande:

---

[18]) Att det goda ifrån Herren har Herren inuti sig, men icke det goda ifrån det egna [jaget], n. 1802, 3951, 8478.

»*Förblifven i Mig, och Jag i eder; såsom vinrankan icke kan bära frukt af sig sjelf, om hon icke förblifvit i vinträdet, så icke heller I, om icke I förblifvit i Mig. Jag är vinträdet, I vinrankorna; den som förblifver i Mig, och Jag i honom, denne bär mycken frukt; förty utan Mig kunnen I icke göra något.*» Joh. 15: 4 till 7.

12. Härutaf kan det nu vara tydligt, att Herren bor uti Sitt eget hos himmelens änglar, och sålunda att Herren är himmelens allt i alla; och detta af den orsak, att det goda från Herren är Herren hos dem, ty hvad som är ifrån Honom är Han sjelf; följaktligen att det goda från Herren är himmelen för änglarna, och icke något deras egna.

Herrens Gudomliga i himmelen är kärlek till Honom och menniskokärlek mot nästan.

13. Det ifrån Herren utgående Gudomliga kallas i himmelen Gudomligt Sant, af en orsak som skall omtalas i det följande. Detta Gudomliga Sanna inflyter på himmelen af Herren ifrån Hans Gudomliga Kärlek. Den Gudomliga Kärleken och i följd deraf det Gudomliga Sanna förhålla sig jemförelsevis såsom solens eld och ljuset derifrån i verlden, kärleken såsom solens eld, och det sanna derifrån såsom ljuset från solen. I kraft af motsvarighet betecknar äfven »eld» kärlek, och »ljus» det derifrån utgående sanna [19]). Deraf kan vara tydligt, huru beskaffadt det ifrån Herrens

[19]) Att »eld» i Ordet betecknar kärlek i hvardera meningen [d. v. s. i god och dålig], n. 934, 4906, 5215. Att »helig och himmelsk eld» betecknar den Gudomliga kärleken och all böjelse som tillhör den kärleken, n. 934, 6314, 6832. Att »ljuset» derifrån betecknar det ifrån kärlekens goda utgående sanna, och »ljuset i himmelen» det Gudomliga Sanna, n. 3395, 3485, 3636, 3643, 3993, 4302, 4413, 4415, 9548, 9684.

Gudomliga Kärlek utgående Gudomliga Sanna är, att det i sitt väsen är det Gudomliga goda förbundet med det Gudomliga sanna, och emedan det är förbundet dermed, så lefvandegör det alla till himmelen hörande ting, såsom solens värme förbunden med ljuset i verlden fruktbargör jordens alla ting, som det sker vår- och sommartiden; annorlunda när värmen icke är förbunden med ljuset, således när ljuset är kallt, då stelnar allting och ligger utslocknadt. Det nämda Gudomliga goda, som jemfördes med värmen, är kärlekens goda hos änglarna; och det Gudomliga sanna, som jemfördes med ljuset, är det igenom hvilket och ifrån hvilket kärlekens goda är.

14. Att det Gudomliga i himmelen, hvilket utgör den, är kärleken, är emedan kärleken är en andlig förbindelse. Han förbinder änglarna med Herren och förbinder dem sins emellan inbördes; samt förbinder så, att alla äro såsom ett i Herrens åsyn. Dessutom är kärleken sjelfva lifs-varat för en hvar; hvadan från honom är lifvet för ängeln, och jemväl lifvet för menniskan. Att menniskans innersta lifsväsen *(vitale)* är ifrån kärleken, kan en hvar, som öfverväger, veta; utaf dess närvaro blir hon nemligen varm, utaf dess frånvaro blir hon kall, och utaf dess beröfvande dör hon alldeles [20]). Men man bör veta, att en hvar har ett sådant lif, som han har kärlek.

15. Det finnes tvenne åtskilda kärlekar i himmelen, kärleken till Herren och kärleken mot nästan: uti innersta eller tredje himmelen är kärleken till Herren, och uti andra eller mellersta himmelen är kärleken mot nästan; båda utgå af Herren, och båda utgöra himmelen. På hvad sätt de tvenne kärlekarna åtskilja sig och på hvad sätt de förbinda sig, synes i uppenbart ljus i himmelen, men icke annat än dunkelt i verlden. I himmelen förstås med att älska Herren icke att älska Honom med hänsyn till personen, utan att älska det goda som är af Honom, och att älska det goda är

---

[20]) Att kärleken är lifvets eld, och att sjelfva lifvet verkligen är derifrån, n. 4906, 5071, 6032, 6314.

att vilja och göra det goda utaf kärlek; och med att älska nästan förstås icke att älska en medbroder med hänsyn till personen, utan att älska det sanna som är ifrån Ordet, och att älska det sanna är att vilja och göra det sanna. Deraf är klart, att dessa tvenne kärlekar åtskilja sig såsom det goda och det sanna, och att de förbinda sig såsom det goda med det sanna[21]). Men dessa saker falla svårligen in i den menniskas föreställning, hvilken icke vet hvad kärlek, hvad det goda och hvad nästa är[22]).

16. Jag har åtskilliga gånger talat med änglarna om denna sak, och de hafva sagt, att de förundra sig öfver att församlingens menniskor icke veta, att det att älska Herren och älska nästan är att ålska det goda och det sanna samt att af vilja göra dem; då de likväl kunna veta, att en hvar betygar sin kärlek genom att vilja och göra de saker som den andre vill, och att han sålunda älskas tillbaka och förbindes med honom, och icke derigenom att han älskar honom och dock icke gör hans vilja, hvilket i sig sjelft är att icke älska; och jemväl att de kunna veta, att det ifrån Herren utgående goda är Hans likhet, enär Han sjelf är uti det, och att de blifva Hans likheter och förbindas med Honom, hvilka göra det goda och det sanna till sitt lifs tillhörigheter genom att vilja och göra dem; att vilja är äfven att älska att göra. Att det så är, lär äfven Herren uti Ordet, sägande: »*Den som har mina bud, och gör dem, han är den som älskar Mig, och Jag skall älska honom, och vistelserum hos honom skall jag göra*», Joh. 14: 21, 23. Och annanstädes:

---

21) Att det att älska Herren och nästan är att lefva enligt Herrens bud, n. 10143, 10153, 10310, 10578, 10648.

22) Att det att älska nästan icke är att älska personen, utan det som är hos honom, af hvilket han [är nästa], således det sanna och det goda, n. 5025, 10336. De som älska personen, och icke det som är hos honom, af hvilket han [är nästa], att de älska lika väl en ond som en god, n. 3820. Att menniskokärlek är att vilja sanningarna och påverkas (*afficieras*) af sanningarna för sanningarnas skull, n. 3876, 3877. Att menniskokärleken mot nästan är att göra det goda, rättvisa och rätta i allt verk och i all förrättning, n. 8120, 8121, 8122.

»*Om I hafven gjort mina befallningar, skolen I förblifva i min kärlek*», Joh. 15: 10, 12.

17. Att det ifrån Herren utgående Gudomliga, som påverkar änglarna och utgör himmelen, är kärleken, intygar all erfarenhet i himmelen; ty alla, som äro der, äro kärlekens och menniskokärlekens former, de te sig i en outsäglig skönhet, och kärleken lyser fram ur deras ansigte, ur talet och ur deras lifs enskilda ting [23]). Dessutom finnas andliga lifssferer, som utgå från hvarenda ängel och från hvarenda ande samt omgjuta dem, genom hvilka (sferer) de kännas, stundom på stort afstånd, huru beskaffade de äro med hänsyn till böjelserna som tillhöra kärleken; förty dessa sferer utströmma från hvars och ens böjelses och deraf tankes lif, eller från hans kärleks och deraf tros lif. De af änglarna utgående sfererna äro så fulla af kärlek, att de påverka de innersta delarna af deras lif, hos hvilka de äro: de hafva åtskilliga gånger förnummits af, samt sålunda påverkat mig [24]). Att det är kärleken af hvilken änglarna hafva sitt lif, har äfven varit klart deraf, att hvar och en i andra lifvet vänder sig enligt sin kärlek. De, som äro i kärlek till Herren och i kärlek mot nästan, vända sig beständigt till Herren; men de, som äro i kärlek till sig sjelfva, vända sig beständigt bort ifrån Herren. Detta sker i hvarje deras kropps vändning, ty i andra lifvet förhålla sig rymderna allt efter deras (invånarnes) inres tillstånd, likaledes väderstrecken, hvilka derstädes icke äro bestämda på samma sätt som i verlden, utan bestämmas efter deras ansigtes hänskådning. Det är dock icke änglarna som vända sig till Herren, utan Herren som till Sig vänder dem, hvilka älska att göra de saker, som äro

---

[23]) Att änglarna äro kärlekens [och] menniskokärlekens former, n. 3804, 4735, 4797, 4985, 5199, 5530, 9879, 10177.

[24]) Att en andlig sfer, som är lifvets sfer, utströmmar och utböljar från hvarenda menniska, ande och ängel, samt tätt omgifver dem, n. 4464, 5179, 7454, 8630. Att den utströmmar ifrån deras böjelses och deraf tankes lif, n. 2489, 4464, 6206.

af Honom [25]). Men härom mera i det följande, der det blir tal om väderstrecken i andra lifvet.

18. Att Herrens Gudomliga i himmelen är kärlek, är emedan kärleken är ett mottag för allt hvad till himmelen hör, som är frid, förståndighet, vishet samt lycksalighet. Kärleken emottager nemligen alla samtliga och enskilda ting, hvilka med honom sammanstämma, han åstundar dem, söker efter dem, insuper dem liksom sjelfmant, ty han vill oaflåtligen riktas (göras rik) och fullkomnas af dem [26]); hvilket äfven är bekant för menniskan, ty kärleken hos henne likasom mönstrar och upphemtar ur sitt minnes saker alla ting som öfverensstämma, samt samlar och anordnar dem i sig och under sig: i sig, att de må vara hans, samt under sig, att de må tjena honom; de öfriga tingen deremot, hvilka icke öfverensstämma, förkastar och bortjagar han. Att i kärleken finnes all förmåga att emottaga med honom sammanstämmande sanningar, samt åstundan att förbinda dem med sig, har äfven uppenbart synts af dem, som blifvit upplyfta till himmelen. Änskönt desamma i verlden varit enfaldiga, hafva de dock kommit till änglavishet och till himmelens lycksaligheter, då de kommit ibland änglarna. Orsaken har varit den, att de älskat det goda och det sanna för det godas och det sannas skull samt inplantat dem i sitt lif, och derigenom blifvit förmågor att emottaga himmelen med allt outsägligt derstädes. De åter, hvilka äro i kärlek till sig sjelfva och verlden, de äro uti ingen förmåga att emottaga dem, de vända sig bort ifrån dem, förkasta dem och fly bort vid deras första beröring och inflytelse, samt sälla

---

[25]) Att andar och änglar beständigt vända sig till sina kärlekar, och de som äro i himlarna beständigt till Herren, n. 10130, 10189, 10420, 10702. Att väderstrecken i andra lifvet äro för en hvar allt efter ansigtets hänskådning och derifrån bestämmas, annorlunda än i verlden, n. 10130, 10189, 10420, 10702.

[26]) Att i kärleken finnas otaliga saker, och att kärleken till sig upptager alla saker som öfverensstämma, n. 2500, 2572, 3078, 3189, 6323, 7490, 7750.

sig till dem uti helvetet, hvilka befinna sig i lika kärlekar med dem sjelfva. Det var [vissa] andar, som betviflade, att sådana saker funnes i den himmelska kärleken, och åstundade veta om det vore så, hvarföre de försattes i den himmelska kärlekens tillstånd, sedan under tiden allt som stod i vägen blifvit aflägsnadt, och fördes framåt på ett afstånd, der änglahimmelen var, och derifrån talade de med mig, sägande, att de förnimma en innerligare lycksalighet, än de med ord kunna uttrycka, sörjande högligen öfver att de skulle återgå till det forna tillståndet. Andra blefvo äfven upplyfta till himmelen, och allt efter som de upplyftes längre in eller högre, så inträdde de i en förståndighet och vishet, så att de kunde förnimma saker, som förut varit för dem ofattliga. Deraf är klart, att den ifrån Herren utgående kärleken är ett mottag för himmelen och allting derstädes.

19. Att kärleken till Herren och kärleken mot nästan i sig sammanfatta alla Gudomliga sanningar, kan vara tydligt af de [ord], som Herren sjelf talade om dessa tvenne kärlekar, sägande: »*Du skall älska din Gud af hela ditt hjerta och af hela din själ; detta är det största och första budet; det andra, som är likt detta, är, att du må älska din nästa såsom dig sjelf: af dessa två bud hänga lagen och profeterna*», Matt. 22: 37, 38, 39, 40. »Lagen och profeterna» äro hela Ordet, således allt Gudomligt Sant.

Himmelen är åtskild i två riken.

20. Alldenstund i himmelen finnas oändliga omvexlingar, och det ena samfundet icke är alldeles lika det andra, icke ens den ene ängeln den andre [27]), derföre åtskiljes him-

---

[27]) Att det finnes en oändlig omvexling, och ingenstädes något är detsamma som det andra, n. 7236, 9002. Att det äfven i

melen i allmänhet, i synnerhet och till hvarje del: i allmänhet uti två riken, i synnerhet uti tre himlar samt till hvarje del uti otaliga samfund. Om hvart och ett enskildt skall talas i det nu följande. »Riken» säges det, emedan himmelen kallas »Guds rike».

21. Det finnes änglar, som mer och mindre innerligt emottaga det ifrån Herren utgående Gudomliga. De, som mera innerligt emottaga, kallas Himmelska änglar, men de, som göra det mindre innerligt, kallas Andliga änglar. På grund deraf åtskiljes himmelen i två riken, af hvilka det ena kallas det *Himmelska riket*, det andra det *Andliga riket* [28]).

22. De änglar, som utgöra det Himmelska riket, kallas, emedan de mera innerligt emottaga Herrens Gudomliga, Inre och jemväl Öfre änglar; och till följd deraf kallas äfven de himlar, som de utgöra, Inre samt Öfre himlar [29]). Att de kallas öfre och lägre, är emedan inre och yttre ting så benämnas [30]).

23. Den kärlek, i hvilken de äro som befinna sig i det Himmelska riket, kallas himmelsk kärlek; och den kärlek, i hvilken de äro som befinna sig i det Andliga riket, kallas andlig kärlek: himmelsk kärlek är kärlek till Herren, och andlig kärlek är menniskokärlek mot nästan. Och emedan

---

himlarna är en oändlig omvexling, n. 684, 690, 3744, 5598, 7236. Att omvexlingarna i himlarna äro omvexlingar af det goda, n. 3744, 4005, 7236, 7833, 7836, 9002. Att derigenom alla samfunden i himlarna, och hvarenda ängel i ett samfund, äro åtskilda från hvarandra inbördes, n. 690, 3241, 3519, 3804, 3986, 4067, 4149, 4263, 7236, 7833, 7836. Men att ändock alla göra ett igenom kärleken af Herren, n. 457, 3986.

[28]) Att himmelen i det hela är åtskild i två riken, i det Himmelska riket och i det Andliga riket, n. 3887, 4138. Att det Himmelska rikets änglar emottaga Herrens Gudomliga uti den viljeliga delen, således innerligare [eller djupare], än de andliga änglarna, som emottaga det i förstånds- [eller den intellektuela] delen, n. 5113, 6367, 8521, 9935, 9995, 10124.

[29]) Att de himlar, som utgöra det Himmelska riket, kallas öfre, men de, som utgöra det Andliga riket, lägre, n. 10068.

[30]) Att inre ting uttryckas genom öfre, och att öfre ting beteckna inre, n. 2148, 3084, 4599, 5146, 8325.

allt godt är kärlekens, ty hvad någon älskar, detta är för honom ett godt, derföre kallas äfven det ena rikets goda himmelskt, och det andras andligt godt. Deraf är klart, hvaruti dessa tvenne riken åtskilja sig, att det nemligen är såsom det goda af kärleken till Herren och det goda af menniskokärleken mot nästan [31]); och emedan det förra goda är ett inre godt, och den förra kärleken en inre kärlek, derföre äro de himmelska änglarna inre änglar, och kallas öfre.

24. Det Himmelska riket kallas äfven Herrens Presterliga rike och i Ordet Hans »boning», och det Andliga riket kallas Hans Konungsliga rike och i Ordet Hans »tron». Utaf det himmelska Gudomliga benämndes äfven Herren i verlden Jesus, och utaf det andliga Gudomliga Kristus.

25. Änglarna i Herrens himmelska rike utmärka sig högligen i vishet och härlighet framför de änglar, som äro i det andliga riket, af den orsak, att de innerligare emottaga Herrens Gudomliga, ty de äro i kärleken till Honom, och i följd deraf Honom närmare och med Honom mera förbundna [32]). Att dessa änglar äro sådana, är derföre att de emottagit och emottaga de Gudomliga sanningarna strax i lifvet, och icke såsom de andliga i förväg med minnet och tanken; hvarföre de hafva dem inskrifna i sina hjertan, samt förnimma dem och likasom se dem i sig, och icke någonsin resonnera om dem, om det är så eller icke så [33]). De äro sådana som beskrifvas hos Jeremias: »*Jag skall ingifva min lag i deras*

---

[31]) Att det himmelska rikets goda är det goda af kärleken till Herren, och det andliga rikets goda är det goda af menniskokärleken mot nästan, n. 3691, 6435, 9468, 9680, 9683, 9780.

[32]) Att de himmelska änglarna äro omätligt visa i jemförelse med de andliga änglarna, n. 2718, 9995. Hurudan skilnaden är emellan de himmelska änglarna och de andliga änglarna, n. 2088, 2669, 2708, 2715, 3235, 3240, 4788, 7068, 8121, 9277, 10295.

[33]) Att de himmelska änglarna icke resonnera om trons sanningar, emedan de förnimma dessa i sig, men att de andliga änglarna resonnera om dem, om det är så eller icke så, n. 202, 337, 597, 607, 784, 1121, 1387, 1398, 1919, 3246, 4448, 7680, 7877, 8780, 9277, 10786.

sinne, och i deras hjerta skall Jag inskrifva den. De skola icke lära vidare någon sin vän och någon sin broder, sägande: kännen Jehovah; de skola känna Mig ifrån den minste af dem till den störste af dem», 31: 33, 34. Och de kallas hos Esaias: »*Lärde af Jehovah»*, 54: 13. Att de som äro »lärde af Jehovah» äro de som äro lärde af Herren, lär Herren sjelf hos Johannes, kap. 6: 45, 46.

26. Det sades, att desamme hafva vishet och härlighet framför de öfriga, emedan de emottagit och emottaga de Gudomliga sanningarna strax i lifvet, ty så snart de höra dem, vilja och göra de dem äfven, och lägga icke upp dem i minnet och sedan tänka, om det så förhåller sig. De, som äro så beskaffade, veta genast genom inflytelse från Herren, om det sanna som de höra är sant, ty Herren inflyter omedelbart på menniskans viljande, och medelbart genom viljandet på hennes tänkande; eller, hvad som är detsamma, Herren inflyter omedelbart på det goda, samt medelbart genom det goda på det sanna [34]), ty det kallas godt, som är viljans och deraf gerningens, men sant det, som är minnets och deraf tankens. Äfven vändes allt sant till godt samt inplantas i kärleken, så snart det inträder i viljan; men så länge det sanna är i minnet och i följd deraf i tanken, blir det icke godt, ej heller lefver det, icke heller tillegnas det menniskan, alldenstund menniskan är menniska utaf viljan samt i följd deraf utaf förståndet, och icke utaf förståndet skildt från viljan [35]).

---

[34]) Att Herrens inflytelse är på det goda och genom det goda på det sanna och icke tvärtom, således på viljan och genom henne på förståndet, och icke tvärtom, n. 5482, 5649, 6027, 8685, 8701, 10153.

[35]) Att menniskans vilja är hennes lifs sjelfva Vara, och att hon är ett mottag för kärlekens goda, och att förståndet är lifvets Tillvara derifrån, och att det är ett mottag för trons sanna och goda, n. 3619, 5002, 9282. Således att viljans lif är menniskans hufvudsakliga lif, och att förståndets lif utgår derifrån, n. 585, 590, 3619, 7342, 8885, 9285, 10076, 10109, 10110. Att de ting blifva lifvets, och tillegnas menniskan, hvilka emottagas med viljan, n. 3161, 9386, 9393. Att menniskan är menniska utaf viljan och i

27. Emedan en sådan skilnad förefinnes emellan det himmelska rikets änglar och det andliga rikets änglar, derföre äro de icke tillsammans, ej heller hafva de samqväm sins emellan. Det gifves blott en gemenskap *(kommunikation)* genom förmedlande änglasamfund, hvilka kallas himmelska-andliga. Genom dessa inflyter det himmelska riket på det andliga [36]). Deraf härrör, att ehuruväl himmelen är delad i två riken, så gör han dock ett. Herren ombesörjer alltid sådana förmedlande änglar, genom hvilka gemenskap och förbindelse må ega rum.

28. Som i det följande mycket handlas om det ena och det andra rikets änglar, derföre förbigås här enskildheterna.

Det finnes tre himlar.

29. Tre himlar finnas, och dessa sins emellan de mest åtskilda, den Innersta eller Tredje, den Mellersta eller Andra och den Yttersta eller Första. Desamma följa på hvarandra samt ega bestånd sins emellan såsom det öfversta af menniskan som kallas hufvud, det mellersta af henne som kallas kropp, och det yttersta som kallas fötter; och såsom den öfversta delen af ett hus, dess mellersta och dess lägsta

---

följd deraf utaf förståndet, n. 8911, 9069, 9071, 10076, 10109, 10110. En och hvar, hvilken vill väl och förstår väl, älskas och värderas äfven af andra, och den förkastas och ringaktas, som förstår väl och icke vill väl, n. 8911, 10076. Att menniskan äfven efter döden förblifver såsom hennes vilja och i följd deraf hennes förstånd, och att de ting, som äro förståndets och icke tillika viljans, då försvinna, emedan de icke äro i menniskan, n. 9069, 9071, 9282, 9386, 10153.

36) Att mellan de två rikena är gemenskap och förbindelse genom änglasamfund, hvilka kallas himmelska-andliga, n. 4047, 6435, 8787, 8881. Om Herrens inflytelse genom det himmelska riket på det andliga, n. 3969, 6366.

del. Uti en sådan ordning är äfven det Gudomliga, som utgår och nedstiger ifrån Herren; derföre är himmelen i följd af ordningens kraf tredelad.

30. Menniskans inre ting, hvilka äro hennes sinnes och hågs, äro äfven uti en likadan ordning; hon har ett innersta, ett mellersta samt ett yttersta. Ty på menniskan sammanfördes, då hon skapades, den Gudomliga ordningens alla ting, till den grad att hon blef Gudomlig ordning i form, och deraf en himmel uti minsta afbildning [37]). Derföre har äfven menniskan gemenskap med himlarna med hänsyn till sina inre ting, och jemväl kommer hon efter döden ibland änglarna, ibland den innersta himmelens änglar, eller den mellerstas eller den ytterstas, allt efter emottagandet af Gudomligt godt och sant ifrån Herren, medan hon lefver i verlden.

31. Det Gudomliga, som inflyter ifrån Herren och emottages i den Tredje eller innersta himmelen, kallas Himmelskt, och i följd deraf kallas de änglar, som äro der, himmelska änglar; det Gudomliga, som inflyter ifrån Herren och emottages i den Andra eller mellersta himmelen, kallas Andligt, och i följd deraf de änglar, som äro der, andliga änglar; det Gudomliga åter, som inflyter ifrån Herren och emottages i den Yttersta eller första himmelen, kallas Naturligt. Men som den himmelens naturliga icke är såsom verldens naturliga, utan i sig har andligt och himmelskt, derföre kallas den himmelen andlig- och himmelsk-naturlig, och deraf de änglar,

---

[37]) Att på menniskan äro sammanförda den Gudomliga ordningens alla ting, och att menniskan af skapelsen är Gudomlig ordning i form, n. 4219, 4220, 4223, 4523, 4524, 5114, 5368, 6013, 6057, 6605, 6626, 9706, 10156, 10472. Att hos menniskan hennes Invertes menniska är danad till en himmelens bild, och den Utvertes till verldens bild, och att menniskan derföre af de forngamle kallades en *mikrokosm* [liten verld eller en verld i smått], n. 4523, 5368, 6013, 6057, 9279, 9706, 10156, 10472. Att menniskan sålunda från skapelsen är till sina inre ting himmel i minsta afbildning efter bilden af den största, och att äfven den menniska är sådan, som är skapad å nyo eller pånyttfödd af Herren, n. 911, 1900, 1928, 3624 till 3631, 3634, 3884, 4041, 4279, 4523, 4524, 4625, 6013, 6057, 9279, 9632.

som äro der, andliga- och himmelska-naturliga [38]. Andliga-naturliga kallas de, som emottaga inflytelsen ifrån mellersta eller andra himmelen, som är den andliga himmelen; och himmelska-naturliga kallas de, som emottaga inflytelsen ifrån tredje eller innersta himmelen, som är den himmelska himmelen. De andliga-naturliga och de himmelska-naturliga änglarna äro sins emellan åtskilda, men utgöra dock *en* himmel, emedan de äro uti en och samma grad.

32. Uti hvarje himmel finnes ett Invertes och ett Utvertes; de som äro uti det invertes, kallas der invertes änglar, men de som äro uti det utvertes, kallas der utvertes änglar. Det utvertes och det invertes i himlarna, eller i hvarje himmel, förhålla sig såsom det viljeliga och dess förståndliga (intellektuela) hos menniskan, det invertes såsom det viljeliga och det utvertes såsom dess förståndliga. Allt viljeligt har sitt förståndliga; det ena gifves icke utan det andra. Det viljeliga förhåller sig jemförelsevis såsom lågan, och dess förståndliga såsom ljuset derifrån.

33. Man bör noga veta, att det är de inre tingen hos änglarna som göra, att de äro uti den ena eller uti den andra himmelen; ty ju mera de inre tingen äro öppnade till Herren, uti en desto inre himmel befinna de sig. Tre grader af de inre tingen finnas hos en hvar såväl ängel som ande, och jemväl hos menniskan; de, hos hvilka den tredje graden är öppnad, äro i den innersta himmelen; de, hos hvilka den andra, eller blott den första är det, de äro i den mellersta eller i den yttersta himmelen. De inre tingen öppnas genom emottagandet af det Gudomliga Goda samt det Gudomliga Sanna. De, som påverkas *(afficieras)* genom Gudomliga Sannin-

---

[38]) Att det finnes tre himlar, den innersta, den mellersta och den yttersta, eller den tredje, den andra och den första, n. 684, 9594, 10270. Att godheterna derstädes äfven följa i trefaldig ordning, n. 4938, 4939, 9992, 10005, 10017. Att den innersta eller tredje himmelens goda kallas himmelskt, den mellerstas eller andras goda andligt, och den ytterstas eller förstas goda andligt-naturligt, n. 4279, 4286, 4938, 4939, 9992, 10005, 10017, 10068.

gar och strax insläppa dem i lifvet, således i viljan och i följd deraf i handlingen, äro i den innersta eller tredje himmelen, och der [ordnade] allt efter emottagandet af det goda utaf böjelse för det sanna; de åter, som icke strax insläppa dem i viljan, utan i minnet och i följd deraf i förståndet, och i kraft af detta vilja och göra dem, de äro i den mellersta eller andra himmelen; hvaremot de, som lefva moraliskt (sedligt) och tro på det Gudomliga, och icke så synnerligen bekymra sig om att blifva undervisade, de äro i den yttersta eller första himmelen [39]. Deraf kan vara tydligt, att de inre tingens tillstånd utgöra himmelen, och att himmelen är inom en hvar, och icke utom honom; hvilket äfven Herren lär, sägande: »*Guds rike kommer icke med iakttagelse, icke heller skola de säga: si här eller si der, ty si Guds rike hafven I uti eder*», Luk. 17: 20, 21.

34. All fullkomlighet växer äfven mot de inre och aftager mot de yttre tingen, alldenstund de inre äro närmare det Gudomliga samt i sig sjelfva renare, de yttre åter aflägsnare från det Gudomliga samt i sig sjelfva gröfre [40]. Ängla-fullkomligheten består i förståndighet, i vishet, i kärlek samt i allt godt, och i följd deraf lycksalighet, men icke uti lycksalighet förutan de förra, ty en lycksalighet förutan dem är en utvertes och icke en invertes. Emedan de inre tingen hos den innersta himlens änglar äro öppnade i den tredje graden, derföre öfverträffar dessas fullkomlighet omätligt de i den mellersta himmelen varande änglarnas fullkomlighet, hvilkas inre ting äro

---

[39] Att det finnes lika många lifsgrader i menniskan, som himlar, och att de öppnas efter döden allt efter hennes lif, n. 3747, 9594. Att himmelen är i menniskan, n. 3884. Att derföre den, som i sig emottagit himmelen i verlden, kommer i himmelen efter döden, n. 10717.

[40] Att de inre tingen äro fullkomligare, emedan de äro närmare det Gudomliga, n. 3405, 5146, 5147. Att i det invertes finnes tusen och åter tusen ting, hvilka i det utvertes se ut som ett allmänt *ett*, n. 5707. Att så mycket menniskan upplyftes från de utvertes tingen mot de inre, så mycket kommer hon i ljus och således i förståndighet, och att upplyftningen är såsom ifrån töcken till klarhet, n. 4598, 6183, 6313.

öppnade i den andra graden; likaledes öfvergår mellersta himmelens änglars fullkomlighet den yttersta himmelens änglars fullkomlighet.

35. Emedan det är en sådan skilnad, så kan icke en ängel af en himmel inträda till änglarna af en annan himmel, eller, så kan icke någon uppstiga från en lägre himmel, ej heller någon nedstiga från en öfre himmel. Den som uppstiger från en lägre himmel, gripes af ängslan ända till smärta och kan icke se dem som äro der, ännu mindre tala med dem; och den som nedstiger från en öfre himmel, beröfvas sin vishet, stapplar på rösten och förtviflar. Det var vissa från den yttersta himmelen, hvilka icke ännu voro undervisade, att himmelen bestode uti ängelns inre ting, troende, att de skulle komma i en högre himmelsk lycksalighet, blott de komme i den himmel, hvarest de änglarna befunno sig. Det tilläts äfven att de inträdde till desamma, men då de voro der, sågo de ingen, huru de än sökte, fastän det var en stor mängd. Främlingarnas inre ting voro nemligen icke öppnade i en sådan grad, som de änglars inre, hvilka voro derstädes, följaktligen icke heller synen. Och litet efteråt grepos de af hjerteångest, ända derhän att de knappt visste om de vore i lifvet eller ej; hvarföre de plötsligt förfogade sig derifrån till den himmel, hvarifrån de voro, förtjusta att de kommo ibland de sina; lofvande att de icke vidare skulle åtrå högre ting, än dem som öfverensstämma med deras lif. Jag har äfven sett [personer] nedsänkta från en öfre himmel och beröfvade sin vishet, derhän att de icke visste huru beskaffad deras egen himmel var. Annorlunda sker det, när Herren upplyfter några från en lägre himmel till en öfre, att de må se härligheten derstädes, hvilket rätt ofta sker; då förberedas de först och tätt omgifvas af förmedlande änglar, genom hvilka gemenskap [åvägabringas]. Härutaf är klart, att dessa tre himlar äro sins emellan de mest åtskilda.

36. Men de som äro uti samma himmel, de kunna sällskapa med hvilka som helst derstädes, dock förhålla sig

nöjena af sällskapandet allt efter det godas frändskaper, i hvilka de befinna sig. Men härom uti följande artiklar.

37. Men fastän himlarna äro så åtskilda, så att den ena himmelens änglar icke kunna pläga umgänge med den andras änglar, så förbinder ändock Herren alla himlarna genom omedelbar och medelbar inflytelse: genom omedelbar inflytelse ifrån Sig på alla himlarna, och genom medelbar från den ena himmelen på den andra [41]). Och sålunda åstadkommer Han, att de tre himlarna äro ett, och alla äro i samband ifrån det Första till det sista, ända derhän att något osammanbundet icke gifves. Hvad som icke är sammanbundet genom förmedlande ting med det Första, detta består icke heller, utan förskingras och blir till intet [42]).

38. Den, som icke vet, huru det förhåller sig med den Gudomliga ordningen med hänsyn till graderna, kan icke fatta, på hvad sätt himlarna äro åtskilda, icke ens hvad Invertes och Utvertes menniska är. De flesta i verlden hafva ej annat begrepp om inre och yttre eller om öfre och lägre ting, än såsom om ett fortlöpande, eller om ett sammanhängande förmedelst fortlöpande ifrån det renare till det gröfre; men inre och yttre ting förhålla sig icke [till hvarandra] på ett fortlöpande utan på ett skildt sätt. Grader finnas af tvåfaldigt slag: fortlöpande grader finnas, och icke fortlöpande grader. De fortlöpande graderna förhålla sig såsom graderna af ljusets aftagande ifrån lågan ända till sitt dunkel; eller såsom graderna af synens aftagande ifrån de

---

[41]) Att inflytelsen ifrån Herren är omedelbar ifrån Honom, och jemväl medelbar genom den ena himmelen på den andra, och hos menniskan likaledes på hennes inre ting, n. 6063, 6307, 6472, 9682, 9683. Om det Gudomligas omedelbara inflytelse ifrån Herren, n. 6058, 6474 till 6478, 8717, 8728. Om den medelbara inflytelsen genom den andliga verlden på den naturliga verlden, n. 4067, 6982, 6985, 6996.

[42]) Att alla ting uppstå af ting som äro före dem, således af det Första, och att de likaledes ega bestånd, emedan bestånd är ett ständigt uppstående; och att derföre något osammanbundet icke gifves, n. 3626, 3627, 3628, 3648, 4523, 4524, 6040, 6056.

ting som äro i ljus till dem som äro i skugga; eller såsom graderna af atmosferens renhet ifrån dess lägsta till dess högsta; afstånden bestämma dessa grader. De icke fortlöpande utan skilda graderna deremot äro isärskilda såsom det förra och det senare, såsom orsaken och verkan och såsom det frambringande och det frambragta. Den som undersöker skall inse, att, i hela verlden, uti alla samtliga och enskilda ting, hvilka de än må vara, finnas sådana grader af frambringning och sammansättning, att nemligen ifrån det ena är det andra och ifrån det andra det tredje, och så vidare. Den, som icke förskaffar sig begrepp om dessa grader, kan ingalunda veta skilnaderna på himlarna, och skilnaderna på menniskans inre och yttre förmögenheter, ej heller skilnaden mellan den andliga verlden och den naturliga verlden, icke heller skilnaden mellan menniskans ande och hennes kropp; och derföre kan han icke heller förstå, hvad och hvarifrån motsvarigheter och förebildningar äro, ej heller huru beskaffad inflytelsen är. Sinliga menniskor fatta icke dessa skilnader; de göra nemligen tilltaganden och aftaganden äfven efter dessa grader till fortlöpande; derföre kunna de icke fatta det andliga annorlunda än såsom ett renare naturligt; och derföre stå de äfven utanföre, och på långt håll ifrån förståndigheten [43]).

39. Till sist är det tillåtet att om de tre himlarnas änglar omtala en viss hemlighet, hvilken förut icke kommit någon i sinnet, emedan han icke förstått graderna; att nemligen hos hvarje ängel, och jemväl hos hvarje menniska, finnes en innersta eller öfversta grad, eller något det innersta

---

[43]) Att de inre och de yttre tingen icke äro fortlöpande, utan åtskilda och afsöndrade efter grader, och hvarje grad begränsad, n. 3691, 5145, 5114, 8603, 10099. Att det ena är danadt af det andra, och att de ting, som äro sålunda danade, icke äro på ett fortlöpande sätt renare och gröfre, n. 6326, 6465. Att den, som icke fattar åtskilnaden på de inre och de yttre tingen enligt sådana grader, icke kan fatta den Invertes och den Utvertes menniskan, ej heller de inre och de yttre himlarna, n. 5146, 6465, 10099, 10181.

och öfversta, på hvilket Herrens Gudomliga först eller närmast inflyter, och från hvilket Han anordnar de öfriga inre tingen, som enligt ordningens grader hos dem följa på hvarandra. Detta innersta eller öfversta kan kallas Herrens ingång till ängeln och till menniskan, samt sjelfvaste Hans hemvist hos dem. Genom detta innersta eller öfversta är menniskan menniska och åtskiljes från de oskäliga djuren, ty dessa hafva icke detsamma. Deraf kommer, att menniskan, annorlunda än djuren, kan med hänsyn till alla inre ting, som äro hennes sinnes och hågs, upplyftas af Herren till Honom, kan tro på Honom, påverkas af kärlek till Honom, och sålunda se Honom, samt att hon kan emottaga förståndighet och vishet och tala utaf förnuft; deraf kommer ock, att hon lefver i evighet. Men hvad som anordnas och ombesörjes af Herren uti detta innersta, inflyter icke uppenbart i någon ängels förnimmelse, emedan det är öfver hans tanke och öfvergår hans vishet.

40. Dessa äro nu de allmänna sakerna om de tre himlarna; men i det följande skall talas om en hvar himmel i synnerhet.

Himlarna bestå af otaliga samfund.

41. Änglarna af hvar himmel äro icke på *ett* ställe tillsammans, utan åtskilda i större och mindre samfund, allt efter skiljaktigheterna af det kärlekens och trons goda, i hvilket de befinna sig. De, som äro uti ett lika godt, bilda *ett* samfund. Godheterna i himlarna förekomma uti oändlig omvexling; och hvar och en ängel är så [beskaffad] som sitt goda [44]).

---

[44]) Att det finnes en oändlig omvexling, och ingenstädes något är detsamma som det andra, n. 7236, 9002. Att i himlarna äfven finnes en oändlig omvexling, n. 684, 690, 3744, 5598, 7236. Att om-

42. Änglasamfunden i himlarna äro äfven på afstånd sins emellan, i den mån som godheterna äro skiljaktiga till slag och till art; ty afstånden i den andliga verlden äro icke från annat ursprung, än från skiljaktigheten af de inre tingens tillstånd, i himlarna derföre från skiljaktigheten af kärlekens [flerfaldiga] tillstånd. De äro mycket aflägsna, som äro mycket skiljaktiga, och de föga aflägsna, som äro föga skiljaktiga; likhet gör att de äro på samma ställe [45]).

43. Alla uti *ett* samfund äro likaledes sins emellan åtskilda. De som äro fullkomligare, det är, de som äro [mera] framstående i det goda, således i kärlek, vishet och förståndighet, äro i midten; de som äro mindre framstående, äro rundt omkring, på afstånd enligt graderna allt efter som fullkomligheten minskas. Detta förhåller sig såsom ljuset, som aftager från midten till omkretsarna. De, som äro i midten, äro äfven i det största ljuset; de mot omkretsarna i ett mindre och mindre.

44. Lika föras likasom af sig sjelfva till lika, ty de äro med lika, såsom med de sina och såsom hemma; med andra deremot, såsom med främmande och såsom borta. När de äro hos lika, äro de äfven i sin frihet, och derföre i allt lifvets nöje.

45. Deraf är klart, att det goda sammansluter alla i himlarna, och att de åtskiljas allt efter dess beskaffenhet. Men det är dock icke änglarna, som så sluta sig tillsamman,

---

vexlingarna i himlarna, hvilka äro oändliga, äro omvexlingar af det goda, n. 3744, 4005, 7236, 7833, 7836, 9002. Att dessa omvexlingar uppstå genom sanningarna som äro mångfaldiga, [och] från hvilka det goda är för en hvar, n. 3470, 3804, 4149, 6917, 7236. Att i följd deraf alla samfunden i himlarna, och hvar och en ängel i ett samfund, äro åtskilda från hvarandra inbördes, n. 690, 3241, 3519, 3804, 3986, 4067, 4149, 4263, 7236, 7833, 7836. Men att ändock alla verka såsom ett genom kärleken af Herren, n. 457, 3986.

[45]) Att alla himmelens samfund hafva ett beständigt (*konstant*) läge allt efter lifstillståndets skiljaktigheter, således allt efter kärlekens och trons skiljaktigheter, n. 1274, 3638, 3639. Underbara ting i det andra lifvet eller i den andliga verlden angående afstånd, läge, plats, rum och tid, n. 1273 till 1277.

utan Herren, af hvilken det goda är. Han sjelf leder dem, förbinder dem, åtskiljer dem, och håller dem i frihet i samma mån som i det goda; således en hvar uti sin kärleks, sin tros, sin förståndighets och vishets lif, och i följd deraf uti lycksalighet [46]).

46. Alla, som äro uti ett lika godt, känna äfven hvarandra, alldeles som menniskorna i verlden sina anförvandter, sina fränder och sina vänner, fastän de aldrig förr sett dem; af den orsak, att uti andra lifvet icke finnas andra anförvandtskaper, frändskaper och vänskapsförhållanden än andliga, således de som höra till kärleken och tron [47]). Detta har åtskilliga gånger blifvit mig gifvet att se, då jag varit i anden, alltså bortförd från kroppen, och sålunda i sällskap med änglarna. Då har jag sett vissa af dem såsom bekanta från barndomen, andra åter såsom alldeles icke bekanta. De, som syntes såsom bekanta från barndomen, voro de som befunno sig i ett lika tillstånd med min andes tillstånd, de icke bekanta deremot uti ett olika.

47. Alla, som bilda *ett* änglasamfund, äro af ett lika ansigte i det allmänna, men icke ett lika i det särskilda. Huru likheterna i det allmänna och omvexlingarna i det särskilda förhålla sig, kan man någorlunda begripa af så beskaffade saker i verlden. Det är bekant, att hvartenda folkslag bär i ansigten och ögon något allmänt lika, genom hvilket det kännes, och kännes åtskils ifrån ett annat folkslag; och ännu mera den

---

[46]) Att allt fritt (all frihet) är kärlekens och böjelsens tillhörighet, alldenstund hvad menniskan älskar, detta gör hon fritt, n. 2870, 3158, 8987, 8990, 9585, 9591. Att emedan det fria är det som tillhör kärleken, så är derifrån hvars och ens lif och dess nöje, n. 2873. Att intet synes som eget, utom det som härflyter från friheten, n. 2880. Att sjelfvaste [eller den väsentliga] friheten är att ledas af Herren, emedan man sålunda ledes af kärleken till det goda och det sanna, n. 892, 905, 2872, 2886, 2890, 2891, 2892, 9096, 9586 till 9591.

[47]) Att alla skyldskaper, slägtskaper, frändskaper och likasom blodsförvandtskaper i himmelen äro från det goda, och allt efter dess öfverensstämmelser och skiljaktigheter, n. 605, [685,] 917, 1394, 2739, 3612, 3815, 4121.

ena familjen ifrån den andra; men detta mycket fullkomligare i himlarna, emedan derstädes alla inre böjelser te sig och framlysa ur ansigtet, ty ansigtet derstädes är desammas utvertes och förebildande *(representativa)* form; att hafva ett annat ansigte, än sina böjelsers, förekommer icke i himmelen. Det har äfven blifvit visadt, huruledes den allmänna likheten på särskildt sätt omvexlar *(varieras)* hos de enskilde, som äro i ett och samma samfund. Det var liksom ett änglaansigte, som tedde sig för mig, och detta omvexlade allt efter böjelserna för godt och sant, sådana de finnas hos dem, som äro i ett och samma samfund. Dessa omvexlingar varade länge; och jag iakttog, att samma ansigte i det allmänna ändock var qvar såsom ett grundplan, och att de öfriga voro blott härledningar och fortplantningar derifrån. Så visades äfven genom detta ansigte hela samfundets böjelser, genom hvilka de dervarandes ansigten omvexla, ty, såsom ofvan är sagdt, änglaansigtena äro formerna för sina inre ting, således för böjelserna som tillhöra kärleken och tron.

48. Deraf härflyter äfven, att en ängel, som är framstående i vishet, genast ser af ansigtet, huru beskaffad en annan är. Derstädes kan icke någon med ansigtsuttrycket dölja det inre och förställa sig, samt alldeles icke ljuga och bedraga med list och skrymteri. Det händer några gånger, att i ett samfund insmyga sig skrymtare, hvilka äro utlärda på att dölja sitt inre och att sammanställa det yttre så, att det må te sig i formen af det goda, i hvilket de som finnas i samfundet äro, och sålunda lögnaktigt gifva sig ut för ljusets änglar. Men dessa kunna icke länge dröja der, ty de begynna att ängslas till det inre, pinas, blåna i ansigtet och likasom mista andan: så förändras de af motstridigheten hos lifvet som inflyter och verkar; och derföre nedkasta de sig plötsligt i helvetet, der deras likar äro, och drista icke vidare uppstiga. Dessa äro de, som förstås med den, som blef funnen bland de till bords sittande och inbjudna, utan att vara iklädd

bröllopsdrägt, och blef utkastad i det yttre mörkret, Matt. 22: 11 och följ.

49. Alla himmelens samfund hafva sins emellan gemenskap, icke genom öppet umgänge — få [änglar] gå nemligen ut ifrån sitt samfund till ett annat, ty att utgå från samfundet är såsom att utgå från sig sjelf eller från sitt lif samt öfvergå till ett annat, som icke så öfverensstämmer —; men de hafva alla gemenskap genom utsträckningen af den sfer, som utgår från hvars och ens lif. Lifs-sferen är sferen af de böjelser som tillhöra kärleken och tron. Denna utsträcker sig till samfunden rundt omkring på längden och på bredden, och desto längre och bredare, ju inre och fullkomligare böjelserna äro [48]). Allt efter denna utsträckning hafva änglarna förståndighet och vishet. De, som äro i den innersta himmelen, och der i midten, hafva utsträckning till hela himmelen. I följd deraf eger gemenskap rum mellan alla i himmelen och en hvar, samt mellan en hvar och alla [49]). Men om denna utsträckning skall fullständigare handlas nedanföre, der det blir fråga om den himmelska form, enligt hvilken änglasamfunden äro anordnade, och jemväl der det blir tal om änglarnas vishet och förståndighet, ty all utsträckning af böjelserna och tankarna framskrider efter den formen.

50. Det sades ofvanföre, att i himlarna finnas större och mindre samfund. De större bestå af myriader (tio-tusental), de mindre af några tusen, och de minsta af några hundra änglar. De finnas äfven, som bo ensamma, likasom hus och hus, familj och familj. Fastän dessa lefva så kringspridda, äro de dock ordnade likaledes som de, hvilka lefva

---

[48]) Att en andlig sfer, som är lifvets sfer, utströmmar från hvarenda menniska, ande och ängel, samt tätt omgifver dem, n. 4464, 5179, 7454, 8630. Att den utströmmar från deras böjelses och tankes lif, n. 2489, 4464, 6206. Att dessa sferer utsträcka sig långt i änglasamfunden allt efter det godas beskaffenhet och storlek, n. 6598 till 6613, 8063, 8794, 8797.

[49]) Att i himlarna gifves en gemenskap (meddelelse) af alla godheter, alldenstund den himmelska kärleken meddelar allt sitt med en annan, n. 549, 550, 1390, 1391, 1399, 10130, 10723.

i samfund, att nemligen de visare af dem äro i midten, och de enfaldigare på gränserna. Dessa äro närmare under Herrens Gudomliga öfverinseende, och äro de bästa af änglarna.

Hvartenda samfund är en himmel i mindre form, och hvarje ängel i den minsta.

51. Att hvartenda samfund är en himmel i mindre form, och hvarje ängel i den minsta, är emedan kärlekens och trons goda är det som utgör himmelen, och detta goda är i hvarje samfund af himmelen och i hvarje ängel af ett samfund. Det betyder intet, att detta goda öfverallt är skiljaktigt och omvexlande, det är dock himmelens goda; skiljaktigheten är blott, att himmelen är sådan här och sådan der. Derföre heter det, när någon upplyftes till något himmelens samfund, att han kommer till himmelen, och om dem, som äro der, att de äro i himmelen, och en hvar uti sin. Detta veta alla som äro i det andra lifvet; derföre må de, som stå utanför eller nedanför himmelen och från långt håll skåda dit, der samlingar af änglar finnas, säga, att himmelen är der, och jemväl der. Detta förhåller sig jemförelsevis såsom med befälhafvare, embetsmän och betjenare i ett och samma kungliga palats eller i ett och samma hof. Fastän de bo hvar för sig uti sina våningar eller i sitt rum, den ene öfver, den andre under, så äro de dock i *ett* palats eller i *ett* hof, en hvar derstädes uti sin förrättning för att tjena konungen. Deraf är klart, hvad som förstås med Herrens ord, att »*i Hans Faders hus äro många vistelserum (boningar)*», Joh. 14: 2; och hvad som förstås med *Himmelens boningar* och med *Himlarnas himlar* hos profeterna.

52. Att hvartenda samfund är en himmel i mindre form, har äfven kunnat vara tydligt derutaf, att det är en likadan himmelsk form i hvart samfund, som det är i hela himmelen. I hela himmelen äro de i midten, som äro mera framstående än de öfriga, och rundt omkring ända till gränserna äro uti en aftagande ordning de, som äro mindre framstående, såsom man kan se uttaladt i föregående artikel, n. 43. Och jemväl derutaf, att Herren leder alla, som äro i hela himmelen, såsom vore de en enda ängel; likaledes dem, som äro i hvartenda samfund. I följd deraf synes stundom ett helt änglasamfund såsom *ett* (en enhet) uti en ängels form, hvilket äfven blifvit mig af Herren gifvet att se. Äfven när Herren synes i änglarnas midt, då synes Han icke tätt omgifven af flera, utan som *en* uti änglaform. Deraf är det, att Herren i Ordet kallas »ängel»; och jemväl att ett helt samfund så kallas: Michael, Gabriel och Raphael äro icke annat än änglasamfund, hvilka så benämnas af sina förrättningar [50]).

53. Liksom ett helt samfund är en himmel i mindre form, så är också en ängel en himmel i den minsta; ty himmelen är icke utom ängeln, utan inom honom. Hans inre ting, hvilka tillhöra hans sinne, äro nemligen anordnade i himmelens form, således till emottagande af himmelens alla ting som finnas utom honom. Han emottager dem äfven allt efter beskaffenheten af det goda, som finnes i honom från Herren. Deraf är ängeln ock en himmel.

54. Man kan aldrig säga, att himmelen är utom någon, utan inom; ty hvarje ängel emottager, allt efter himmelen som är inom honom, den himmel som är utom honom. Deraf är klart, huru mycket den bedrager sig som tror, att det att komma till himmelen endast är att upplyftas ibland

---

[50]) Att Herren i Ordet kallas »ängel», n. 6280, 6831, 8192, 9303. Att ett helt änglasamfund kallas »ängel»; och att Michael och Raphael äro änglasamfund, så kallade på grund af förrättningarna, n. 8192. Att himmelens samfund och änglarna icke hafva något namn, utan att de kännas åtskils af det godas beskaffenhet, och af föreställningen om detsamma, n. 1705, 1754.

änglarna, huru beskaffad han än må vara med hänsyn till sitt inre lif; således att himmelen gifves åt en hvar utaf omedelbar barmhertighet [51]); då likväl, om icke himmelen är inom någon, intet af den himmel, som är utom, inflyter och emottages. Många andar finnas, som äro uti en sådan mening, samt derföre också för sin tros skull blifvit upplyfta till himmelen. Men då de voro der, så, emedan deras inre lif var motstridigt det lif i hvilket änglarna voro, började de att förblindas till sina förståndsförmögenheter, till den grad att de blefvo såsom fåniga, och till sina viljeförmögenheter att pinas till den grad, att de uppförde sig såsom vanvettiga. Med ett ord, de som lefva illa och komma till himmelen, draga der efter andan och vrida sig jemförelsevis såsom fiskar utom vattnet i atmosferen, och såsom djur i luftpumpar uti etern, sedan luften blifvit utdragen. Deraf kan vara tydligt, att himmelen är inom och ej utom någon [52]).

55. Emedan alla emottaga den himmel, som är utom dem, allt efter beskaffenheten af den himmel, som är inom dem, derföre emottaga de Herren likaledes, alldenstund Herrens Gudomliga utgör himmelen. Deraf är det, att då Herren framställer Sig närvarande uti något samfund, så synes Han der allt efter beskaffenheten af det goda i hvilket samfundet är, således icke lika i det ena samfundet som i det andra: ej att denna olikhet är i Herren, utan i dem, som se Honom från sitt goda, således i enlighet med detta. De intagas *(afficieras)* äfven af Hans åsyn allt efter beskaffenheten af sin kärlek: de som innerligast älska Honom, intagas innerligast, de som älska mindre, intagas mindre; de onda, som äro utom himmelen, pinas vid Hans närvarelse. När Herren

---

[51]) Att himmelen icke skänkes af omedelbar barmhertighet, utan i enlighet med lifvet, och att allt som hör till lif, hvarigenom menniskan af Herren ledes till himmelen, är af barmhertighet, och att detta menas, n. 5057, 10659. Att om himmelen skänktes af omedelbar barmhertighet, så skulle han skänkas åt alla, n. 2401. Om vissa från himmelen nedkastade onde, som trott att himmelen gifves åt hvem det vara må af omedelbar barmhertighet, n. 4226.

[52]) Att himmelen är i menniskan, n. 3884.

synes i något samfund, synes Han der såsom en ängel; men Han kännes åtskils från andra genom det Gudomliga som framlyser.

56. Himmelen är äfven der, hvarest Herren erkännes, tros och älskas: omvexlingen [eller olikheten] af Hans dyrkan, i följd af omvexlingen [eller olikheten] af det goda uti det ena och det andra samfundet, medför icke skada, utan medför en fördel; ty himmelens fullkomlighet härrör derifrån. Att himmelens fullkomlighet härrör derifrån, kan svårligen till fattlighet förklaras, så framt icke till hjelp användas uttryck som äro sedvanliga och brukliga i den lärda verlden, och genom dem framställes, huru *ett* (en enhet), som är fullkomligt, bildas utaf omvexlande [eller olika] ting. Hvarje enhet uppstår af omvexlande ting, ty en enhet, som icke består af omvexlande ting, är icke något: hon har ingen form, och derföre har hon ingen beskaffenhet. När deremot en enhet uppstår af omvexlande ting, och de omvexlande tingen äro uti en fullkomlig form, i hvilken hvart och ett fogar sig som en samstämmig vän till det andra i ordningsföljd, då har hon en fullkomlig beskaffenhet. Himmelen är äfven en enhet utaf omvexlande, i den fullkomligaste form ordnade ting, ty den himmelska formen är den fullkomligaste af alla former. Att all fullkomlighet härrör derifrån, är klart af all skönhet, behaglighet och angenämhet, hvilka intaga såväl (kropps)sinnena som hågen *(animos)*; desamma uppstå och härflyta nemligen icke annanstädes ifrån, än från samklangen och harmonien af flera öfverensstämmande och samstämmiga ting, vare sig dessa äro till ordningen samvarande, eller följa i ordning på hvarandra, och icke från *ett* förutan flera. Derföre säger man, att omvexling förnöjer, och vet, att förnöjelsen är allt efter hennes beskaffenhet. Häraf kan ses såsom i en spegel, hvadan fullkomligheten härrör från omvexlande ting, äfven i himmelen, ty af de ting, som äro till i den naturliga verlden, kunna de, som finnas i den andliga verlden, ses liksom i en spegel [53]).

---

[53]) Att all enhet är från harmonien och samstämmigheten

57. Om församlingen kan enahanda sägas som om himmelen, ty församlingen är Herrens himmel på jorden. De äro också flera, och likväl kallas en hvar församling, och jemväl är hon församling, i den mån kärlekens och trons goda der herskar. Herren gör äfven der utaf omvexlande ting *ett* (en enhet), således af flera församlingar en enda [54]). Enahanda kan också sägas om menniskan af församlingen i synnerhet, som om församlingen i allmänhet, nemligen att församlingen är inom menniskan, och icke utom henne, samt att hvarje menniska är församling, i hvilken Herren är närvarande i kärlekens och trons goda [55]). Enahanda kan äfven sägas om en menniska i hvilken församlingen är, som om en ängel i hvilken himmelen är, att hon är en församling i minsta form, såsom en ängel är en himmel i minsta form; och ännu mera, att en menniska i hvilken församlingen är, lika väl som en ängel, är en himmel; ty menniskan är skapad att hon må komma till himmelen och blifva ängel: hvarföre den, som har det goda af Herren, är en ängel-menniska [56]). Det är tillåtet att omtala, hvad en menniska har gemensamt med en ängel, och hvad hon har framför änglarna. *En menniska har gemensamt med en ängel,* att hennes inre ting likaså väl [som hans] äro danade till him-

---

af flera ting, och att hon annars ej har någon beskaffenhet, n. 457. Att derföre hela himmelen är en enhet, n. 457. Och detta på grund deraf, att alla derstädes afse ett enda ändamål, som är Herren, n. 9828.

[54]) Att om det goda vore karakteren hos och det väsentliga af församlingen, och icke det sanna förutan det goda, så skulle församlingen vara en enda, n. 1285, 1316, 2982, 3267, 3445, 3451, 3452. Att äfven alla församlingarna utgöra en enda församling inför Herren i följd af det goda, n. 7396, 9276.

[55]) Att församlingen är i menniskan, och icke utom henne, och att församlingen i allmänhet är [eller består] af menniskor, i hvilka församlingen är, n. 3884.

[56]) Att en menniska, som är församling, är en himmel i minsta form efter bilden af den största, emedan hennes inre ting, som äro sinnets, äro anordnade efter himmelens form, och derföre till emottagande af himmelens alla ting, n. 911, 1900, 1928, 3624 till 3631, 3634, 3884, 4041, 4279, 4523, 4524, 4625, 6013, 6057, 9279, 9632.

melens afbild, och jemväl det att hon blifver en himmelens afbild, i den mån hon är i kärlekens och trons goda. *Menniskan har framför änglarna*, att hennes yttre ting äro danade till verldens afbild; och att, i samma mån hon är i det goda, verlden hos henne underordnas himmelen och tjenar himmelen [57]); samt att Herren då är närvarande hos henne uti bådadera såsom i sin himmel. Han är nemligen uti sin Gudomliga ordning på båda hållen, ty Gud är ordningen [58]).

58. Sist skall omtalas, att den som har himmelen i sig, icke blott har himmelen i sina största eller allmänna, utan äfven i sina minsta eller enskilda ting; och att de minsta der i afbild återgifva de största. Detta kommer deraf, att hvar och en är sin kärlek, och sådan som hans herskande kärlek. Hvad som herskar, det inflyter på de enskilda tingen och anordnar dem samt inför öfverallt en likhet med sig [59]). I himlarna är kärleken till Herren herskande, emedan Herren der älskas öfver allting. I följd

---

[57]) Att menniskan har ett invertes och ett utvertes, och att hennes invertes af skapelsen är danadt till himmelens afbild, samt hennes utvertes till verldens afbild, och att menniskan derföre af de forngamle kallades en *mikrokosm* [liten verld], n. 4523, 4524, 5368, 6013, 6057, 9279, 9706, 10156, 10472. Att menniskan derföre är så skapad, att verlden hos henne må tjena himmelen, hvilket äfven sker hos de goda, men att det är omvändt hos de onda, hvarest himmelen tjenar verlden, n. 9283, 9278.

[58]) Att Herren är ordningen, alldenstund det Gudomliga Goda och Sanna, som utgå af Herren, utgöra ordningen, n. 1728, 1919, 2201, 2258, 5110, 5703, 8988, 10336, 10619. Att de Gudomliga sanningarna äro ordningens lagar, n. 2247, 7995. Att i den mån menniskan lefver enligt ordningen, således i den mån hon lefver i det goda enligt de Gudomliga sanningarna, i samma mån är hon menniska, och uti henne församlingen och himmelen, n. 4839, 6605, 8067.

[59]) Att den regerande eller herskande kärleken hos en hvar är uti alla samtliga och enskilda ting af hans lif, således i alla samtliga och enskilda ting af hans tanke och vilja, n. 6159, 7648, 8067, 8853. Att menniskan är sådan, som det herskande af hennes lif, n. 918, 1040, 1568, 1571, 3570, 6571, 6934, 6938, 8854, 8856, 8857, [8858,] 10076, 10109, 10110, 10284. Att kärleken och tron, när de herska, äro i alla enskilda ting af menniskans lif, fastän hon icke vet det, n. 8854, 8864, 8865.

deraf är Herren der allt i alla, inflyter på alla samtliga och enskilda, anordnar dem och ikläder dem en likhet med sig samt gör, att himmelen är, der Han är. Deraf är en ängel himmel i minsta form, ett samfund [himmel] i större, och alla samfunden tillsammantagna i största [form]. Att Herrens Gudomliga utgör himmelen, och att det är allt i alla, kan ses ofvanföre n. 7 till 12.

Hela himmelen i en enda sammanfattning föreställer en enda menniska.

59. Att himmelen i hel sammanfattning föreställer en enda menniska, är en hemlighet ännu icke bekant i verlden; i himlarna åter är hon en den mest bekanta. Att veta den, samt speciela och enskilda ting derom, är det yppersta af änglarnas förståndighet derstädes; deraf bero äfven flera saker, hvilka förutan den såsom sin allmänna hufvudgrund *(princip)* icke skulle tydligt och klart inträda i deras sinnes föreställningar. Emedan de veta, att alla himlarna tillsammans med deras samfund föreställa en enda menniska, derföre kalla de äfven himmelen den **Största och Gudomliga Menniskan** [60]): Gudomlig derutaf, att Herrens Gudomliga utgör himmelen; se ofvanföre n. 7 till 12.

60. Att de himmelska och andliga tingen äro ordnade och förbundna i den formen och i den bilden, kunna de icke fatta, som ej hafva en rätt föreställning om andliga och himmelska ting. De tänka, att jordiska och materiela ting, som sammansätta (bilda) det yttersta af menniskan, ut-

---

[60]) Att himmelen i hel sammanfattning ter sig till formen såsom en menniska, och att himmelen derföre kallas den Största Menniskan, n. 2996, 2998, 3624 till 3649, 3636 till 3643, 3741 till 3745, 4625.

göra henne, och att förutan dem menniskan icke är menniska. Men må de veta, att menniskan icke är menniska utaf dem, utan derutaf, att hon kan förstå det sanna och vilja det goda: dessa äro de andliga och himmelska ting, som utgöra menniskan. Menniskan har sig äfven bekant, att en hvar är en så beskaffad menniska, som han är till förstånd och vilja; och jemväl kan hon hafva sig bekant, att hennes jordiska kropp är danad till att tjena dessa (viljan och förståndet) i verlden, och till att behörigen bevisa dem nyttor i naturens yttersta område *(sfer)*. Derföre verkar äfven kroppen intet af sig sjelf, utan påverkas helt och hållet lydaktigt efter förståndets och viljans vinkar, ända derhän att hvad helst menniskan tänker, det talar hon med tungan och med munnen, och hvad hon vill, det gör hon med kroppen och med lemmarna, så att förståndet och viljan är det görande, och kroppen [gör] intet af sig sjelf. Deraf är klart, att förstånds- och viljedelarna utgöra menniskan, och att dessa äro i en likadan form, emedan de verka på kroppens enskildaste ting såsom det invertes på det utvertes: menniskan kallas alltså i följd af dem en Invertes och en Andlig menniska. En sådan Menniska i den största och fullkomligaste form är himmelen.

61. Sådan är änglarnas föreställning om menniskan, hvarföre de aldrig gifva akt på de saker, som menniskan gör med kroppen, utan på viljan, af hvilken kroppen handlar. Denna (viljan) kalla de sjelfva menniskan, och förståndet [kalla de så], i den mån det verkar som ett med viljan [61].

62. Änglarna se visserligen icke himmelen i hel sammanfattning uti en sådan form, ty hela himmelen faller icke inom någon ängels åsyn, men de se stundom afsides belägna sam-

---

[61]) Att menniskans vilja är hennes lifs sjelfva Vara, och att förståndet är lifvets Tillvara derifrån, n. 3619, 5002, 9282. Att viljans lif är menniskans hufvudsakliga lif, och att förståndets lif utgår derifrån, n. 585, 590, 3619, 7342, 8885, 9282, 10076, 10109, 10110. Att menniskan är menniska af viljan och derföre af förståndet, n. 8911, 9069, 9071, 10076, 10109, 10110.

fund, som bestå af många tusen änglar, såsom *ett* (en enhet) uti en sådan form. Och från ett samfund, såsom från en del, sluta de till det allmänna, som är himmelen; ty uti den fullkomligaste form förhålla sig de allmänna tingen såsom delarna, och delarna såsom de allmänna tingen; skilnaden är blott såsom mellan ett större och ett mindre lika [eller af samma slag]. Derföre säga de, att hela himmelen är sådan i Herrens åsyn, emedan det Gudomliga ser allting från det innersta och öfversta.

63. Emedan himmelen är sådan, derföre styres han ock af Herren såsom en enda menniska, och följaktligen såsom ett. Det är nemligen bekant, att fastän menniskan består af otaliga omvexlande ting, såväl i det hela som i hvarje del — *i det hela* af lemmar, organer och inelfvor, *i hvarje del* af serier af fibrer, nerver och blodkärl; således af lemmar inom lemmar, och af delar inom delar —, så handlar menniskan ändock, när hon handlar, såsom en enda. Sådan är äfven himmelen under Herrens öfverinseende och ledning.

64. Att så många omvexlande ting i menniskan verka som ett, är emedan alls intet derstädes finnes, som icke gör något till den allmänna saken och uträttar nytta. Det allmänna uträttar nytta åt sina delar och delarna uträtta nytta åt det allmänna, ty det allmänna är af delarna och delarna utgöra det allmänna, hvarföre de inbördes sörja för hvarandra, ömsesidigt afse hvarandra och förbindas i en sådan form, att alla samtliga och enskilda ting hänföra sig till det allmänna och dess bästa: deraf är det, att de verka som ett. Likadana äro samfundsföreningarna i himlarna: [medlemmarna] förbindas der allt efter nyttorna i en likadan form; hvarföre de, som icke uträtta nytta åt det allmänna, utkastas ur himmelen, emedan de äro olikartade (*heterogena)* ting. Att uträtta nytta är att vilja andra väl för det allmänna bästas skull; och att icke uträtta nytta är att, icke för det allmänna bästas, utan för sin egen skull vilja andra väl. De senare äro de, som älska sig sjelfva öfver allting, de förra åter äro de, som

älska Herren öfver allting. Deraf är det att de, som äro i himmelen, verka som ett, men detta icke af sig sjelfva utan af Herren, ty de betrakta Honom såsom den Ende, af hvilken [allting är], samt Hans rike såsom det allmänna, hvilket man bör se till godo. Detta förstås med Herrens ord: »*Söken först Guds rike och Hans rättfärdighet, och alla ting skola tilläggas eder*», Matt. 6: 33; att »söka Hans rättfärdighet» är att söka Hans goda (bästa) [62]). De som i verlden älska fäderneslandets bästa mer än sitt eget, och nästans bästa såsom sitt eget, de äro de som i andra lifvet älska och söka Herrens rike, ty der är Herrens rike i fäderneslandets ställe; och de som älska att göra andra godt, icke för sin utan för det godas skull, de älska nästan, ty der är det goda nästan [63]). Alla de, som äro sådana, äro uti den Största Menniskan, det är, himmelen.

65. Emedan hela himmelen föreställer en enda menniskas och jemväl är den Gudomliga Andliga Menniskan i största form, äfven i afbildning, derföre åtskiljes himmelen i lemmar och delar, såsom menniskan, och jemväl benämnas dessa på lika sätt. Änglarna veta äfven, i hvilken lem det ena samfundet och i hvilken det andra är; och de säga, att det samfundet är i en lem eller någon provins af hufvudet, det i en lem eller någon provins af bröstet, det i en lem eller någon provins af länderna (höfterna), och så vidare. I allmänhet bildar den öfversta eller tredje himmelen hufvudet ända till halsen; den mellersta eller andra himmelen bildar bröstet ända till länderna och knäna; den yttersta eller första himmelen bildar fötterna ända till fotsulorna, och jemväl

---

[62]) Att »rättfärdighet» i Ordet säges om det goda, »dom» om det sanna, derföre är »göra rättfärdighet och dom» att göra det goda och det sanna, n. 2235, 9857.

[63]) Att Herren i högsta mening är Nästa, och att derföre det att älska Herren är att älska det, som är af Honom, emedan uti allt som är af Honom är Han sjelf, således det goda och det sanna, n. 2425, 3419, 6706, 6711, 6819, 6823, 8123. Att derföre allt godt som är af Herren är »nästa», och att vilja och göra detta goda är att »älska nästan», n. 5026, 10336.

armarna ända till fingrarna, ty armarna och händerna äro de yttersta delarna af menniskan, fastän på sidan. Deraf är återigen klart, hvarföre det finnes tre himlar.

66. De andar, som äro nedanför himmelen, förundra sig högligen, när de höra och se, att himmelen är såväl nedanför som ofvanför; ty de äro uti lika tro och mening, som menniskorna i verlden äro, att himmelen icke är annanstädes än ofvanför. De veta nämligen icke, att himlarnas läge är såsom läget af lemmar, organer och inelfvor i menniskan, af hvilka vissa äro ofvanföre och vissa nedanföre, och att det är såsom läget af delarna uti hvarje lem, organ och inelfva, af hvilka vissa äro innanför, vissa utanför: derföre förvilla de sig i fråga om himmelen.

67. Dessa saker äro anförda om himmelen såsom den Största Menniskan, emedan, utan denna förutgående kunskap, de saker som följa om himmelen på intet vis kunna fattas; icke heller kan man hafva någon tydlig föreställning om himmelens form, om Herrens förbindelse med himmelen, om himmelens förbindelse med menniskan, ej heller om den andliga verldens inflytelse på den naturliga, och alldeles icke någon om motsvarigheten, om hvilka saker likväl skall i ordning handlas uti det nu följande: och derföre är detta förutskickadt för att gifva ljus i dessa stycken.

Hvartenda samfund i himlarna föreställer en enda menniska.

68. Att hvartenda himmelens samfund äfven föreställer en enda menniska, och jemväl är i likheten af en menniska, har åtskilliga gånger blifvit mig gifvet att se. Det var ett samfund, i hvilket insmugit sig flera, hvilka visste att förställa sig till ljusets änglar: de voro skrymtare. När dessa

afsöndrades från änglarna, såg jag, att hela samfundet först såg ut såsom ett enda dunkelt ting, derpå gradvis uti mensklig form, äfven [då] dunkelt, och omsider i ljus såsom en menniska. De, som voro i menniskan och utgjorde henne, voro de, som befunno sig i det samfundets goda. De öfriga, som icke voro i den menniskan, och icke utgjorde henne, voro skrymtarne. Dessa förkastades, de förra bibehöllos: så skedde afsöndringen. Skrymtare äro de, som tala väl, och jemväl göra väl, men afse sig sjelfva i alla enskilda ting; de tala såsom änglarna om Herren, om himmelen, om kärleken, om det himmelska lifvet, och göra också väl, att de må synas vara så beskaffade som de tala; men de tänka annorlunda, tro intet, ej heller vilja någon annan väl än sig sjelfva. Att de göra väl, är för deras egen skull; om för andras skull, är det, för att de må ses, och således jemväl för deras egen skull.

69. Att ett helt änglasamfund, när Herren framställer Sig närvarande, synes såsom *ett* (en enhet) uti mensklig form, har äfven blifvit gifvet att se. I höjden mot öster syntes såsom en från hvitglänsande till rödt öfvergående, med små stjernor rundt omkring [omgifven] sky, hvilken steg ned; densamma blef gradvis, allt efter som den steg ned, ljusare, och omsider sågs den i fullkomligt mensklig form. De små stjernorna rundt omkring skyn voro änglar, hvilka så tedde sig af ljuset från Herren.

70. Man bör veta, att fastän alla, som äro uti ett och samma samfund af himmelen, då de äro tillsammans, synas såsom ett i likheten af en menniska, så är dock icke det ena samfundet en likadan menniska som det andra. De åtskiljas sins emellan såsom menniskoansigten utaf en och samma stam; af enahanda orsak, om hvilken förut n. 47 är taladt, att de nemligen omvexla allt efter omvexlingarna af det goda, i hvilket de äro och som danar dem. I den fullkomligaste och skönaste menskliga form synas de samfund, som äro i den innersta eller öfversta himmelen, och der i midten.

71. Det förtjenar omtalas, att ju flera de äro i ett och samma samfund af himmelen, och verka som ett, desto fullkomligare är dess menskliga form; ty en i himmelsk form anordnad omvexling gör fullkomlighet, såsom förut n. 56 är visadt; och omvexling gifves, der flera äro. Hvarje himmelens samfund tillväxer äfven dagligen i antal, och allt efter som det tillväxer, blir det fullkomligare; så fullkomna's icke blott ett samfund, utan äfven himmelen i allmänhet, emedan samfunden utgöra himmelen. Alldenstund himmelen fullkomnas utaf en tillväxande mängd, är klart, huru mycket de bedraga sig, som tro att himmelen tillslutes på grund af fullhet; då det likväl är motsatsen, att han aldrig tillslutes, och att en större och större fullhet fullkomnar honom: hvarföre änglarna intet hellre åstunda, än att nya änglagäster må komma till dem.

72. Att hvartenda samfund är i gestalten af en menniska, när det synes tillsammans såsom *ett* (en enhet), är emedan hela himmelen har den gestalten, såsom i föregående artikel kan ses visadt; och i den fullkomligaste form, sådan som himmelens form är, finnes en delarnas likhet med det hela, och de mindre tingens med det största. Mindre ting och delar af himmelen äro de samfund af hvilka han består, och att dessa äfven äro himlar i en mindre form, kan ses ofvanföre n. 51 till 58. Att en sådan ständig likhet eger rum, är derföre att i himlarna allas godheter äro från en enda kärlek, således från ett enda ursprung. Denna enda kärlek, från hvilken ursprunget till allas godheter derstädes är, är kärleken till Herren af Herren. Deraf kommer, att hela himmelen är Hans likhet i det allmänna, hvartenda samfund [Hans likhet] i det mindre allmänna, samt hvar och en ängel i det särskilda; må man se äfven hvad ofvanföre n. 58 om denna sak är sagdt.

Hvar och en ängel är derföre uti fullkomlig menniskoform.

73. Uti de tvenne föregående artiklarna är visadt, att himmelen i hel sammanfattning föreställer en enda menniska, och att likaledes hvartenda samfund i himmelen [gör så]. Utaf sammanhanget af de orsaker, som der äro sammanförda, följer, att hvar och en ängel på samma sätt föreställer [en menniska]. Liksom himmelen är menniska i största form, och ett himmelens samfund uti en mindre, så är ängeln det i den minsta; ty i den fullkomligaste form, sådan som himmelens form är, är en likhet af det hela i delen, och af delen i det hela. Orsaken, att så är, är den, att himmelen är en gemenskap *(communio)*, ty han gemensamgör [eller meddelar] allt sitt med en hvar, och en hvar emottager från den gemenskapen allt sitt. Ängeln är ett mottag, och derföre en himmel i minsta form, såsom ock i sin artikel ofvanföre är visadt. Menniskan äfvenledes; i den mån hon emottager himmelen, i samma mån är hon också ett mottag, är hon en himmel och är hon en ängel, se ofvanföre n. 57. Detta beskrifves så i Uppenbarelseboken: »*Han mätte det heliga Jerusalems mur hundra fyratiofyra alnar, en menniskas mått, hvilket är en ängels*», 21: 17. Jerusalem derstädes är [eller betecknar] Herrens församling, och i högre mening himmelen[64]); »muren» är det sanna som skyddar från anloppet af falskheter och ondskor[65]); »hundra fyratiofyra» äro alla sanningar och godheter i sammanfattning[66]);

---

[64]) Jerusalem *(Hierosolyma)*, att det är församlingen, n. 402, 3654, 9166.

[65]) »Mur», att det är det sanna som skyddar från anloppet af falskheter och ondskor, n. 6419.

[66]) Att »tolf» är alla sanningar och godheter i sammanfattning, n. 577, 2089, 2129, 2130, 3272, 3858, 3913. Likaledes »sjuttiotvå», och »hundra fyratiofyra», enär 144 uppkommer af tolf multiplicerad med sig sjelft, n. 7973. Att alla tal i Ordet beteckna saker, n. 482, 487, 647, 648, 755, 813, 1963, 1988, 2075, 2252, 3252, 4264,

»måttet» är dess beskaffenhet [67]); »menniska» är den, i hvilken alla dessa saker i allmänhet och i hvarje del finnas, således i hvilken himmelen är; och emedan en ängel äfven är menniska på grund af dem, derföre säges det »en menniskas mått, hvilket är en ängels». Detta är den andliga meningen af dessa ord. Hvilken skulle förutan den meningen förstå, att det heliga Jerusalems mur var en menniskas mått, hvilket är en ängels [68])?

74. Men nu till erfarenheten. Att änglarna äro menskliga former eller menniskor, detta har jag sett tusen gånger. Ty jag har talat med dem såsom en menniska med en menniska, stundom med en, stundom med flera i sällskap, och jag har icke sett något skiljaktigt från en menniska med hänsyn till formen hos dem; och jag har åtskilliga gånger förundrat mig öfver, att de voro sådana. Och för att det icke skulle sägas, att det var en villa eller en syn af fantasien, har det blifvit gifvet att i full vakenhet se dem, eller när jag var vid alla kroppens sinnen och i ett tillstånd af klar förnimmelse. Rätt ofta har jag äfven berättat dem, att menniskorna i den kristna verlden äro i en sådan blind okunnighet om änglar och andar, att de tro dem vara (ande)sinnen utan form, samt rena tankar, om hvilka de icke hafva annan föreställning, än som om ett eteriskt i hvilket finnes en lifsgnista *(vitale)*; och emedan de sålunda tillerkänna dem intet som hör till menniskan utom tänkandet, så tro de, att de icke se emedan de icke hafva ögon, icke höra emedan de icke hafva öron, och icke tala emedan de icke hafva mun och tunga. Till detta sade änglarna, att de veta, att många i verlden hafva en sådan tro, och att den herskar hos de lärde, och jemväl — hvaröfver de förun-

---

4495, 5265. Att multiplicerade tal beteckna detsamma som de enkla, af hvilka de genom multiplikation uppkomma, n. 5291, 5335, 5708, 7973.

[67]) Att »mått» i Ordet betecknar en saks beskaffenhet med hänsyn till det sanna och det goda, n. 3104, 9603.

[68]) Om Ordets andliga eller invertes mening, se förklaringen om den Hvita hästen i Uppenbarelseboken, och Bihanget till Himmelska läran.

drade sig — hos presterna. Orsaken sade de äfven, [nemligen] att de lärde, som varit banérförare och först utkläckt en sådan föreställning om änglarna och andarna, tänkt om dem från den utvertes menniskans sinliga ting; och att de, som tänka på grund af dessa och icke af ett inre ljus, samt af den allmänna idé som är inplantad hos en hvar, icke kunna annat än uppdikta sådana saker, alldenstund den utvertes menniskans sinliga ting icke fatta andra saker än dem som äro inom naturen, men icke dem som äro öfver den, således alls intet om den andliga verlden [69]). Från dessa banérförare såsom ledare har härledts falskheten i tanken om änglarna till andra, hvilka icke tänkt af sig sjelfva utan af de förra, och de som först tänka af andra, och göra till sin tros tillhörighet samt sedermera med sitt förstånd betrakta samma saker, de kunna svårligen vika ifrån dem, hvarföre de flesta finna ro i att bestyrka dem. Vidare sade de, att de till tro och hjerta enfaldiga icke äro uti den föreställningen om änglarna, utan i en föreställning om dem såsom om himmelens menniskor, af den orsak att de icke hafva genom lärdom utsläckt sitt inplantade som är från himmelen, icke heller fatta de något förutan form. Deraf kommer, att änglar i templen icke framställas, vare sig snidna eller målade, annorlunda än som menniskor. Om det inplantade som är från himmelen sade de, att det är det Gudomliga, inflytande hos dem, hvilka äro uti trons och lefvernets goda.

75. Af all erfarenhet, som nu är flera års, kan jag säga och försäkra, att änglarna äro till sin form helt och hållet menniskor, och att de hafva ansigte, hafva ögon, öron, bröst, armar, händer, fötter; att de inbördes se hvarandra, höra,

---

[69]) Att menniskan, så framt hon icke upplyftes från den utvertes menniskans sinliga ting, är föga vis, n. 5089. Att en vis menniska tänker ofvan dessa sinliga ting, n. 5089, 5094. Att när menniskan upplyftes öfver dessa sinliga ting, kommer hon i ett klarare ljus, och omsider i det himmelska ljuset, n. 6183, 6313, 6315, 9407, 9730, 9922. Att upplyftningen och bortförandet från dessa sinliga ting var bekant för de forngamle, n. 6313.

tala sins emellan; med ett ord, att dem fattas alldeles intet, som hör till en menniska, utom det att de icke äro öfverklädda med en materiel kropp. Jag har sett dem i deras eget ljus, hvilket många grader öfvergår middagsljuset, och uti detta alla [delar] af deras ansigte tydligare och klarare, än ansigtena af jordens menniskor hafva setts. Det har äfven blifvit gifvet att se en ängel af den innersta himmelen: han var af ett mera skinande och glänsande ansigte, än de lägre himlarnas änglar; jag granskade honom, och han hade en mensklig form i all fullkomlighet.

76. Men man bör veta, att änglarna icke kunna synas för menniskan genom hennes kropps ögon, utan genom andens ögon som är i menniskan [70]), emedan han är i den andliga verlden, och alla kroppens ting i den naturliga. Lika ser lika, emedan det är af lika [natur]. Dessutom är kroppens synorgan, som är ögat, så groft, att det icke ens ser de mindre tingen af naturen utan genom synglas, såsom för en hvar är bekant, följaktligen ännu mindre de ting, som äro öfver naturens sfer, sådana som alla de saker äro som finnas i den andliga verlden. Men dessa ses dock af menniskan, när hon bortföres ifrån kroppens syn, och hennes andes syn upplåtes, hvilket äfven sker i ett ögonblick, när det behagar Herren att de skola ses; och då vet menniskan icke annat, än att hon ser dem med kroppens ögon. Så syntes änglarna för Abraham, Lot, Manoach och profeterna; så syntes också Herren efter uppståndelsen för lärjungarna: på lika sätt hafva änglarna synts äfven för mig. Emedan profeterna sågo så, derföre kallades de »seende» (siare) och »upplåtna i anseende till ögonen», 1 Samuel 9: 9; 4 Mos. 24: 3; och att göra, att de måtte se så, kallades att »öppna ögonen», såsom det skedde med Elisas (tjenst)gosse, om hvilken man läser sålunda: »Bedjande sade Elisa, Jehovah, *öppna, jag ber,*

---

[70]) Att menniskan till sina inre ting är ande, n. 1594. Och att denne ande är sjelfva menniskan, och att kroppen lefver från honom n. 447, 4622, 6054.

hans ögon att han må se, och då Jehovah öppnade hans (tjenst)gosses ögon, såg han att, si, berget [var] fullt med hästar och vagnar af eld omkring Elisa», 2 Kon. 6: 17.

77. Rättsinniga andar, med hvilka jag äfven har talat om denna sak, hafva i hjertat sörjt öfver, att inom församlingen var en sådan okunnighet om himmelens tillstånd samt om andar och änglar, och harmsna sade de att jag ovilkorligt skulle framföra, att de icke äro (ande)sinnen utan form, ej heller eteriska andeväsen *(pneumata)*, utan att de äro menniskor i afbildning, och att de se, höra och känna likaså väl som de, som äro i verlden [71]).

Att himmelen i det hela och i hvarje del föreställer en menniska, är i följd af Herrens Gudomliga Menskliga.

78. Att det, att himmelen i det hela och i hvarje del föreställer en menniska, är i följd af Herrens Gudomliga Menskliga, följer som slutsats af alla de saker, som i föregående artiklar äro sagda och visade. I föregående artiklar är visadt: I. *Att Herren är himmelens Gud.* II. *Att Herrens Gudomliga utgör himmelen.* III. *Att himmelen består af otaliga samfund; och att hvartenda samfund är en himmel i mindre form, samt hvar och en ängel i minsta.* IV. *Att hela himmelen i en enda sammanfattning föreställer en*

[71]) Att hvar och en ängel, emedan han är en emottagare af den Gudomliga ordningen af Herren, är i en fullkomlig och skön mensklig form allt efter emottagandet, n. 322, 1880, 1881, 3633, 3804, 4622, 4735, 4797, 4985, 5199, 5530, 6054, 9879, 10177, 10594. Att det Gudomliga sanna är det genom hvilket ordningen är, och det Gudomliga goda är det väsentliga af ordningen, n. 2451, 3166, 4390, 4409, 5232, 7256, 10122, 10555.

enda menniska. V. *Att hvartenda samfund i himlarna äfven föreställer en enda menniska.* VI. *Att derföre hvar och en ängel är i fullkomlig menniskoform.* Alla dessa [satser] leda till den slutsats, att det Gudomliga, emedan det utgör himmelen, är Menskligt till formen. Att detta är Herrens Gudomliga Menskliga, kan af de ting, som ur Arcana Coelestia (Himmelska Hemligheter) äro som tillägg upptagna och sammanförda, ännu klarare ses, emedan [det sker] i sammandrag. Att Herrens Menskliga är Gudomligt, och icke såsom man tror inom församlingen, att Hans Menskliga icke är Gudomligt, kan äfven ses af dessa Utdrag, och jemväl af det Heliga Jerusalems Lära vid slutet, der det handlas om Herren.

79. Att så är, har blifvit mig bevittnadt af flerfaldig erfarenhet, om hvilken något i det nu följande. Alla änglar, som äro i himlarna, förnimma aldrig det Gudomliga under annan form än den Menskliga; och hvad som är förunderligt, de som äro i de öfre himlarna, kunna icke annorlunda tänka på det Gudomliga. De föras till denna nödvändighet att tänka i följd af Sjelfva det Gudomliga som inflyter, och jemväl af himmelens form, enligt hvilken deras tankar utsträcka sig omkring. All tanke, som änglarna hafva, har nemligen utsträckning i himmelen, och allt efter denna utsträckning hafva de förståndighet och vishet. Deraf kommer, att alla der erkänna Herren, emedan det Gudomliga Menskliga icke gifves annat än i Honom. Dessa saker hafva icke allenast sagts mig af änglarna, utan har det äfven blifvit gifvet att förnimma dem, medan jag varit upplyft till himmelens inre sfer. Deraf är det klart, att ju visare änglarna äro, desto klarare förnimma de detta; och deraf kommer, att Herren synes för dem. Herren synes nemligen i Gudomlig Änglaform, som är den Menskliga, för dem, som erkänna och tro på ett synligt Gudomligt, men icke för dem, som tro på ett osynligt Gudomligt; ty de förra kunna se sitt Gudomliga, men de senare kunna det icke.

80. Emedan änglarna icke förnimma ett osynligt Gu-

domligt, som de kalla ett Gudomligt utan form, utan ett synligt Gudomligt i Mensklig form, derföre är det för dem vanligt att säga, att Herren Allena är Menniska, och att de äro menniskor af Honom; samt att hvar och en är i samma mån menniska, som han emottager Honom. Med att emottaga Herren förstå de att emottaga det goda och det sanna, som äro af Honom, alldenstund Herren är i sitt goda och i sitt sanna. Detta kalla de äfven vishet och förståndighet. De säga, att en hvar vet, att förståndigheten och visheten utgöra menniskan, och icke ansigtet förutan de förra. Att det så är, synes äfven af de inre himlarnas änglar: alldenstund dessa af Herren äro i det goda och det sanna, och deraf i vishet och förståndighet, äro de i den skönaste och fullkomligaste menniskoform; och de lägre himlarnas änglar uti en mindre fullkomlig och skön. Men tvärtom i helvetet: de, som äro der, se, i himmelens ljus, knappt ut som menniskor, utan som vidunder; ty de äro i det onda och falska, och icke i det goda och sanna, samt derföre i vishetens och förståndighetens motsatser; hvarföre äfven deras lif icke kallas lif, utan andlig död.

81. Emedan himmelen i det hela och i [hvarje] del föreställer en menniska i följd af Herrens Gudomliga Menskliga, derföre säga änglarna, att de äro i Herren, och somliga, att de äro i Hans kropp, hvarmed de förstå att vara uti Hans kärleks goda; såsom äfven Herren sjelf lär, sägande: »*Förblifven i Mig, och Jag i eder; såsom vinrankan icke kan bära frukt af sig sjelf, om hon icke förblifvit i vinträdet, så icke heller I, om icke I förblifvit i Mig; ty utan Mig kunnen I göra intet. Förblifven i min kärlek; om I hafven hållit mina bud, skolen I förblifva i min kärlek.*» Joh. 15: 4—10.

82. Emedan en sådan förnimmelse om det Gudomliga finnes i himlarna, derföre är det inplantadt hos hvarje menniska, som emottager någon inflytelse från himmelen, att tänka på Gud under Mensklig skepnad. Detta gjorde de

forngamle; detta göra äfven de nutida, så väl utom som inom församlingen. De enfaldiga se Honom i tanken såsom den Forngamle i bländhvit glans. Men detta inplantade hafva alla de utsläckt, som aflägsnat inflytelsen från himmelen genom egen förståndighet, och genom en lefnad af ondt. De som genom egen förståndighet utsläckt det, de vilja hafva en osynlig Gud, men de som gjort det genom en lefnad af ondt, vilja ingen Gud hafva. De förre och de senare veta icke att ett sådant inplantadt gifves, emedan det icke förekommer hos dem, då likväl detta är sjelfva det himmelska Gudomliga, som i främsta rummet inflyter från himmelen hos menniskan, emedan menniskan är född till himmelen, och i himmelen kommer ingen utan föreställning om det Gudomliga.

83. Deraf härrör det, att den som icke är i föreställning om himmelen, det är, i föreställning om det Gudomliga, från hvilket himmelen är, icke kan upplyftas till första tröskeln af himmelen. Så snart han kommer dit, förnimmes ett motstånd och en stark motsträfvighet. Orsaken är den, att de inre [delarna] hos honom, hvilka skulle emottaga himmelen, äro tillslutna, alldenstund de icke äro uti himmelens form; ja, ju närmare han kommer till himmelen, desto tätare tillslutas desamma. Sådan är lotten för dem inom församlingen, hvilka förneka Herren, och hvilka såsom Socinianerna förneka Hans Gudomliga [eller Gudomlighet]. Hurudan deremot lotten är för dem, som äro födda utom församlingen, för hvilka Herren icke är bekant, emedan de icke hafva Ordet, skall ses i det följande.*

84. Att de Forngamle hade föreställningen om Menskligt i fråga om det Gudomliga, kan vara tydligt af det Gudomligas uppenbarelser *(apparitioner)* inför Abraham, Lot, Josua, Gideon, Manoach, hans hustru, och andra, hvilka, fastän de sågo Gud som Menniska, dock tillbådo Honom såsom verldsalltets Gud, kallande Honom himmelens och jordens Gud samt Jehovah. Att det var Herren, som syntes för Abraham, lär Han sjelf hos Johannes i kap. 8: 56; att

[Han syntes] äfven för de öfriga, är klart af Herrens ord, »Att ingen har sett Fadren och Hans skepnad, samt hört Hans röst», Joh. 1: 18; 5: 37.

85. Men att Gud är Menniska, kan svårligen fattas af dem, som bedöma allting från [synpunkten af] den utvertes menniskans sinliga ting; ty den sinliga menniskan kan icke tänka annorlunda om det Gudomliga än från verlden och från de ting som der äro, således om den Gudomliga och andliga menniskan [icke] annorlunda än såsom om den kroppsliga och naturliga. Hon sluter deraf, att om Gud vore menniska, så skulle Han i storlek vara såsom verldsalltet, och om Han styrde himmel och jord, så skulle det ske genom många, efter det sätt hvarpå konungar styra i verlden. Om det sades henne, att i himmelen icke finnes rymd-utsträckning sådan som i verlden, så skulle hon alldeles icke fatta det; ty den som tänker från naturen och dess ljus allena, tänker aldrig annorlunda än af ett utsträckt, sådant som är inför ögonen. Men de bedraga sig på det högsta, när de tänka likaledes om himmelen. Det utsträckta, som finnes der, är icke såsom det utsträckta i verlden. I verlden är det utsträckta begränsadt och derföre mätbart, i himmelen åter är det utsträckta icke begränsadt, och derföre icke mätbart; men om det utsträckta i himmelen skall ses i det följande, der det blir tal om rum och tid i den andliga verlden. Dessutom känner en hvar, huru mycket ögats syn utsträcker sig, nemligen till solen och till stjernorna, som äro på så stort afstånd. Den som tänker djupare, känner äfven, att den invertes synen, som är tankens, utsträcker sig ännu vidare, och följaktligen en ännu inre syn ännu vidare; hvad icke då den Gudomliga synen, som är den allra innersta och öfversta? Emedan tankarna äro af en sådan utsträckning, derföre meddelas himmelens alla ting med en hvar derstädes, således alla ting som höra till det Gudomliga, hvilket utgör himmelen och uppfyller honom, såsom det är visadt i de artiklar som föregå.

86. De som äro i himmelen hafva förundrat sig öfver, att de menniskor tro sig vara förståndiga, hvilka tänka på ett osynligt, det är, ett under någon form obegripligt, när de tänka på Gud; och att de kalla dem, som tänka annorlunda, icke förståndiga och jemväl enfaldiga; då det likväl är tvärtom. De säga: Om de, som i följd deraf tro sig vara förståndiga, utforskade sig sjelfva, månne de icke i stället för Gud skulle se naturen, somliga den, som är inför ögonen, somliga den, som icke är inför ögonen; och månne de icke äro till den grad blinda, att de icke veta hvad Gud, hvad ängel, hvad ande, hvad deras själ, som skall lefva efter döden, hvad himmelens lif hos menniskan, och flera saker, som höra till förståndighet, äro; då likväl de så kallade enfaldiga på sitt sätt veta allt detta: de hafva den föreställningen om sin Gud, att Han är det Gudomliga i menniskoform, föreställningen om en ängel, att han är en himmelsk menniska, föreställningen om sin själ, som skall lefva efter döden, att hon är såsom en ängel, och föreställningen om himmelens lif hos menniskan, att det är att lefva enligt de Gudomliga buden. Dessa kalla således änglarna förståndiga och passande för himmelen, de förra åter tvärtom icke förståndiga.

Utdrag ur Arcana Coelestia (Himmelska Hemligheter) om Herren och om Hans Gudomliga Menskliga.

Att Herren hade det Gudomliga ifrån sjelfva aflelsen, n. 4641, 4963, 5041, 5157, 6716, 10125. Att Herren ensam hade Gudomlig säd, n. 1438. Att Hans själ var Jehovah, n. 1999, 2004, 2005, 2018, 2025. Att sålunda Herrens innersta var Sjelfva det Gudomliga, och att påklädningen var af modren, n. 5041. Att Sjelfva det Gudomliga var Herrens lifs Vara, från hvilket det Menskliga sedan utgick och blef Tillvara ifrån detta Vara, n. 3194, 3210, 10370, 10372.

Att inom församlingen, hvarest Ordet är, och genom det Herren är känd, Herrens Gudomliga icke bör förnekas, ej heller det af Honom utgående Heliga, n. 2359. Att de inom församlingen,

som icke erkänna Herren, icke hafva förbindelse med det Gudomliga; annorlunda de som äro utom församlingen, n. 10205. Att det väsentliga af församlingen är att erkänna Herrens Gudomliga och Hans förening med Fadren, n. 10083, 10112, 10370, 10728, 10730, 10816, 10817, 10818, 10820.

Att i Ordet på många [ställen] handlas om Herrens härliggörelse, n. 10828. Och att [så sker] öfverallt uti Ordets invertes mening, n. 2249, 2523, 3245. Att Herren förhärligade sitt Menskliga och icke det Gudomliga, emedan detta i Sig sjelft var förhärligadt, n. 10057. Att Herren kom i verlden att Han måtte förhärliga sitt Menskliga, n. 3637, 4286, 9315. Att Herren förhärligade sitt Menskliga igenom den Gudomliga kärleken som var i Honom ifrån aflelsen, n. 4727. Att Herrens kärlek emot hela menniskoslägtet var Herrens lif i verlden, n. 2253. Att Herrens kärlek öfverstiger allt menskligt förstånd, n. 2077. Att Herren frälste menniskoslägtet derigenom, att Han förhärligade sitt Menskliga, n. 4180, 10019, 10152, 10655, 10659, 10828. Att eljest hela menniskoslägtet hade förgåtts i evig död, n. 1676. Om Herrens härliggörelses och förödmjukelses tillstånd, n. 1785, 1999, 2159, 6866. Att »härliggörelse», der det talas om Herren, är föreningen af Hans Menskliga med det Gudomliga, och att »härliggöra» är att göra Gudomligt, n. 1603, 10053, 10828. Att Herren, när Han förhärligade sitt Menskliga, afklädde allt menskligt från modren, derhän omsider att Han icke var hennes son, n. 2159, 2574, 2649, 3036, 10830.

Att »Guds Son af evighet» var det Gudomliga Sanna i himmelen, n. 2628, 2798, 2803, 3195, 3704. Att Herren äfven gjorde sitt Menskliga till det Gudomliga Sanna från det Gudomliga Goda som var i Honom, när Han var i verlden, n. 2803, 3194, 3195, 3210, 6716, 6864, 7014, 7499, 8127, 8724, 9199. Att Herren då anordnade allting hos Sig i den himmelska formen, hvilken är enligt det Gudomliga Sanna, n. 1928, 3633. Att Herren derföre kallades Ordet, som är det Gudomliga Sanna, n. 2533, 2818, 2859, 2894, 3393, 3712. Att Herren allena hade förnimmelse och tanke från Sig sjelf, och öfver all änglaförnimmelse och änglatanke, n. 1904, 1914, 1919.

Att Herren förenade det Gudomliga Sanna, som var Han sjelf, med det Gudomliga Goda, som var i Honom, n. 10047, 10052, 10076. Att föreningen var ömsesidig, n. 2004, 10067. Att Herren, när Han gick bort ur verlden, äfven gjorde sitt Menskliga till det Gudomliga Goda, n. 3194, 3210, 6864, 7499, 8724, 9199, 10076. Att detta förstås med att Han utgick af Fadren och återgick till Fadren, n. 3194, 3210. Att Han så blef ett med Fadren, n. 2751, 3704, 4766. Att efter föreningen det Gudomliga Sanna utgår af Herren, n. 3704, 3712, 3969, 4577, 5704, 7499, 8127, 8241, 9199, 9398. På hvad sätt det Gudomliga Sanna utgår, belyst, n. 7270, 9407. Att Herren utaf egen makt förenade det Menskliga med det Gudomliga, n. 1616, 1749, 1752, 1813, 1921, 2025, 2026, 2523, 3141, 5005, 5045, 6716. Att deraf kan vara tydligt, att Herrens Menskliga icke var såsom en annan menniskas menskliga, emedan Han var aflad af sjelfva det Gudomliga, n. 10125, 10826. Att

Hans förening med Fadren, från Hvilken Hans själ var, icke var såsom emellan två, utan såsom emellan själ och kropp, n. 3737, 10824.

Att de Fornäldste icke kunde tillbedja det Gudomliga Varat, utan det Gudomliga Tillvarat, hvilket är det Gudomliga Menskliga, och att Herren derföre kom i verlden, att Han skulle blifva det Gudomliga Tillvarat från det Gudomliga Varat, n. 4687, 5321. Att de Forngamle erkände det Gudomliga, emedan det tedde sig för dem i Mensklig form, och att Detta var det Gudomliga Menskliga, n. 5110, 5663, 6846, 10737. Att det Oändliga Varat icke kunde inflyta på himmelen hos änglarna, icke heller hos menniskorna, utan igenom det Gudomliga Menskliga, n. 1646, 1990, 2016, 2034. Att i himmelen ej annat Gudomligt förnimmes än det Gudomliga Menskliga, n. 6475, 9303, 9267, 10067. Att det »Gudomliga Menskliga af evighet» var det Gudomliga Sanna i himmelen, och det genom himmelen gående (passerande) Gudomliga, således det Gudomliga Tillvarat, som sedermera i Herren blef det Gudomliga Varat i och för sig, ifrån hvilket det Gudomliga Tillvarat i himmelen är, n. 3061, 6280, 6880, 10579. Hurudant himmelens tillstånd var före Herrens ankomst, n. 6371, 6372, 6373. Att det Gudomliga icke var förnimbart, utom när det genomgick (passerade) himmelen, n. 6982, 6996, 7004.

Att alla jordklots inbyggare tillbedja det Gudomliga under Mensklig form, således Herren, n. 6700, 8541 till 8547, 10736, 10737, 10738. Att de fröjda sig när de höra, att Gud verkligen blifvit Menniska, n. 9361. Att Herren emottager alla, som äro i det goda och tillbedja det Gudomliga under Mensklig form, n. 9359. Att man icke kan tänka på Gud utom i Mensklig form, och att hvad som är obegripligt ej faller [eller ingår] i någon föreställning, således icke heller i tron, n. 9359, 9972. Att menniskan kan dyrka det hvarom hon har någon föreställning, och icke det hvarom hon har ingen, n. 4733, 5110, 5633, 7211, 9356, 10067. Att derföre af de flesta på hela jordkretsen det Gudomliga dyrkas under Mensklig form, och att detta är genom inflytelse från himmelen, n. 10159. Att alla, som äro i det goda med hänsyn till lefvernet, tänka, när de tänka på Herren, på det Gudomliga Menskliga, och icke på det Menskliga skildt från det Gudomliga; annorlunda de som icke äro i det goda med hänsyn till lefvernet, n. 2326, 4724, 4731, 4766, 8878, 9193, 9198. Att nu för tiden i församlingen de som äro i det onda med hänsyn till lefvernet, äfvensom de som äro i en från menniskokärlek skild tro, tänka på Herrens Menskliga utan det Gudomliga, och jemväl att de icke fatta hvad det Gudomliga Menskliga är, orsakerna dertill, n. 3212, 3241, 4689, 4692, 4724, 4731, 5321, 6372, 8878, 9193, 9198. Att Herrens Menskliga är Gudomligt, emedan det är från Fadrens Vara, som för Honom är själen, belyst genom en faders likhet i barnen, n. 10269, 10372, 10823. Och emedan det är från den Gudomliga kärleken, som var Hans lifs sjelfva Vara af aflelsen, n. 6872. Att hvar och en menniska är sådan som hennes kärlek, och att hon är sin kärlek, n. 6872, 10177, 10284. Att Herren gjorde allt det Menskliga, så väl det invertes som det utvertes, Gudomligt, n. 1603, 1815, 1902, 1926, 2093, 2883. Att

Han derföre uppstod med hänsyn till hela kroppen, annorlunda än någon menniska, n. 1729, 2083, 5078, 10825.

Att Herrens Menskliga är Gudomligt, erkännes på grund af Hans allestädes-närvarelse i den Heliga Nattvarden, n. 2343, 2359. Och på grund af Hans förvandling inför de tre lärjungarna, n. 3212, och jemväl af Gamla Testamentets Ord, att det kallas Gud, n. 10154; samt Jehovah, n, 1603, 1736, 1815, 1902, 2921, 3035, 5110, 6281, 6303, 8864, 9194, 9315. Att det i bokstafs-meningen skiljes emellan Fadren och Sonen, eller Jehovah och Herren, men icke uti Ordets invertes mening, i hvilken himmelens änglar äro, n. 3035. Att de i kristna verlden erkänt Herrens Menskliga för icke Gudomligt, att det skedde på ett kyrkomöte *(concilium)* för påfvens skull, att han måtte erkännas för Hans ställföreträdare *(vikarie)*, n. 4738.

Att de kristna i andra lifvet utforskades, hurudan föreställning de hade om den ende Guden, och att det blef utrönt, att de hade föreställningen om tre gudar, n. 2329, 5256, 10736, 10737, 10738, 10821. Att Trefaldighet eller ett Trefaldigt Gudomligt uti *en* person kan fattas, och sålunda en enda Gud, men icke uti tre personer, n. 10738, 10821, 10824. Att ett Gudomligt Trefaldigt i Herren erkännes i himmelen, n. 14, 15, 1729, 2005, 5256, 9303. Att det Trefaldiga i Herren är Sjelfva det Gudomliga som kallas Fader, det Gudomliga Menskliga som kallas Son, och det utgående Gudomliga som kallas Helig Ande, och att detta Trefaldiga Gudomliga är ett, n. 2149, 2156, 2288, 2321, 2329, 2447, 3704, 6993, 7182, 10738, 10822, 10823. Att Herren Sjelf lär, att Fadren och Han äro ett, n. 1729, 2004, 2005, 2018, 2025, 2751, 3704, 3736, 4766; och att det Heliga Gudomliga utgår af Honom, och att det är Hans, n. 3969, 4673, 6788, 6993, 7499, 8127, 8302, 9199, 9228, 9229, 9270, 9407, 9818, 9820, 10330.

Att det Gudomliga Menskliga inflyter i himmelen, och utgör himmelen, n. 3038. Att Herren är allt i himmelen, och att Han är himmelens lif, n. 7211, 9128. Att Herren bor uti sitt eget hos änglarna, n. 9338, 10125, 10151, 10157. Att derföre de som äro i himmelen äro i Herren, n. 3637, 3638. Att Herrens förbindelse med änglarna förhåller sig allt efter emottagandet af kärlekens och menniskokärlekens goda ifrån Honom, n. 904, 4198, 4205, 4211, 4220, 6280, 6832, 7042, 8819, 9680, 9682, 9683, 10106, 10811. Att hela himmelen hänför sig till Herren, n. 551, 552. Att Herren är himmelens gemensamma medelpunkt, n. 3633. Att alla der vända sig till Herren, som är ofvan himlarna n. 9828, 10130, 10189. Att likväl änglarna icke vända sig till Herren, utan att Herren vänder dem till sig, n. 10189. Att en änglarnas närvarelse hos Herren icke eger rum, utan Herrens närvarelse hos änglarna, n. 9415. Att ingen förbindelse med Sjelfva det Gudomliga eger rum i himmelen, utan med det Gudomliga Menskliga, n. 4211, 4724, 5633.

Att himmelen motsvarar Herrens Gudomliga Menskliga, och att i följd deraf himmelen i allmänhet är såsom en enda menniska, och att derföre himmelen kallas den Största Menniskan, n. 2996, 2998, 3624 till 3649, 3636 till 3643, 3741 till 3745, 4625. Att Herren är Allena Menniska, och att blott de äro menniskor, som emot-

taga det Gudomliga af Honom, n. 1894. Att i den mån de emottaga, i samma mån äro de menniskor och Hans afbilder, n. 8547. Att änglarna derföre äro kärlekens och menniskokärlekens former uti mensklig form, och att detta är af Herren, n. 3804, 4735, 4797, 4985, 5199, 5530, 9879, 10177.

Att hela himmelen är Herrens, n. 2751, 7086. Att Han har all makt i himlarna och på jorden n. 1607, 10089, 10827. Att emedan Herren styr hela himmelen, så styr Han äfven alla ting som deraf bero, således alla ting i verlden, n. 2026, 2027, 4523, 4524. Att Herren Allena har makt att aflägsna helvetena, afhålla ifrån ondskorna samt hålla i det goda, således att frälsa, n. 10019.

Motsvarighet förefinnes mellan allting i himmelen och allting i menniskan.

87. Hvad motsvarighet är, vet man icke nu för tiden. Att man ej vet det, är af flera orsaker. Den förnämsta är, att menniskan aflägsnat sig ifrån himmelen genom kärleken till sig sjelf och verlden; ty den som älskar sig sjelf och verlden öfver allting, han skådar icke hän till andra ting än till de verldsliga, emedan dessa smeka de utvertes sinnena och förlusta kynnet *(genium)*, och icke till de andliga, emedan desamma smeka de invertes sinnena och förlusta (ande)sinnet. Och derföre förkasta de dem ifrån sig, sägande, att de äro högre, än att de kunna vara föremål för tanken. Annorlunda gjorde de Forngamle: för dem var vetenskapen om motsvarigheterna den yppersta af alla vetenskaper. Genom den inhemtade de äfven förståndighet och vishet; och de, som voro af församlingen, hade genom den gemenskap med himmelen; ty vetenskapen om motsvarigheterna är en ängla-vetenskap. De Fornäldste, som voro himmelska menniskor, tänkte från sjelfva motsvarigheten, liksom änglarna; derföre talade de äfven med änglarna, och derföre syntes Herren oftare för dem och undervisade dem. Men nu för tiden är denna vetenskap så

helt och hållet förlorad, att man icke vet hvad motsvarighet är[72]).

88. Emedan man nu utan förnimmelse af, hvad motsvarighet är, icke kan veta något i ljus om den andliga verlden, icke heller om dess inflytelse på den naturliga, icke ens hvad det andliga är i hänseende till det naturliga, ej heller något i ljus om menniskans ande, som kallas »själ», och om dess verkning på kroppen, och icke om menniskans tillstånd efter döden; derföre måste sägas, hvad motsvarighet är, och huru beskaffad hon är. Sålunda beredes äfven vägen till det följande.

89. Först skall sägas, hvad Motsvarighet är. Hela den naturliga verlden motsvarar den andliga verlden; och icke allenast den naturliga verlden i allmänhet, utan äfven i enskilda ting. Hvad helst derföre som i den naturliga verlden uppstår (är till) ifrån den andliga, det kallas Motsvarande. Man bör veta, att den naturliga verlden uppstår och eger bestånd ifrån den andliga verlden, alldeles såsom en verkan ifrån sin verkande orsak. Naturliga verlden kallas allt det utsträckta, som är under solen och från henne emottager värme och ljus, och till den verlden höra alla ting som derifrån ega bestånd; andliga verlden åter är himmelen, och till den verlden höra alla ting, som finnas i himlarna.

90. Emedan menniskan är en himmel och jemväl en verld i minsta form efter bilden af den största, se ofvanföre n. 57, derföre finnes hos henne en andlig verld och en naturlig verld. De inre ting, som tillhöra hennes sinne och hänföra sig till förståndet och viljan, utgöra hennes andliga verld; de yttre deremot, som tillhöra hennes kropp och hänföra sig till

---

[72]) Huru mycket vetenskapen om motsvarigheterna står framför andra vetenskaper, n. 4280. Att den yppersta vetenskapen för de Forngamle var vetenskapen om motsvarigheterna, men att den nu för tiden är utplånad, n. 3021, 3419, 4280, 4749, 4844, 4964, 4965, 6004, 7729, 10252. Att hos österländingarna, och i Egypten, blomstrade vetenskapen om motsvarigheterna, n. 5702, 6692, 7097, 7779, 9391, 10407.

dennas sinnen och handlingar, utgöra hennes naturliga verld. Hvad helst alltså som i hennes naturliga verld, det är, i hennes kropp och dennas sinnen och handlingar, uppstår ifrån hennes andliga verld, det är, ifrån hennes sinne och dettas förstånd och vilja, kallas Motsvarande.

91. Huru beskaffad motsvarigheten är, kan ses på menniskan utaf hennes ansigte. Uti ett ansigte, som icke blifvit lärdt att hyckla, framställa sig alla sinnets böjelser att ses i naturlig form såsom i sin afbild — derföre kallas ansigtet själens spegel (*index animi*, »sinnelagets angifvare») — således hennes andliga verld uti hennes naturliga verld; likaledes de ting, som höra till förståndet, uti talet, och de, som tillhöra viljan, i kroppens åtbörder. De ting alltså, som ske i kroppen, vare sig det är i ansigtet, eller i talet, eller i åtbörderna, kallas motsvarigheter.

92. Härutaf kan jemväl ses, hvad den Invertes menniskan är, och hvad den Utvertes är: att nemligen den Invertes är den, som kallas den andliga menniskan, och den Utvertes den, som kallas den naturliga; samt äfvenledes att den ena är åtskild från den andra, såsom himmelen från verlden; såsom ock att alla ting, som ske och uppstå uti den Utvertes eller naturliga menniskan, ske och uppstå af den Invertes eller andliga.

93. Detta är sagdt om den Invertes eller andliga menniskans motsvarighet med hennes Utvertes eller naturliga; men i det nu följande skall handlas om hela himmelens motsvarighet med menniskans alla enskilda ting.

94. Det har blifvit visadt, att hela himmelen föreställer en enda menniska, och att han är en menniska i afbild, samt att han derföre kallas den Största Menniskan. Det har äfven blifvit visadt, att i följd deraf de änglasamfund, af hvilka himmelen består, äro ordnade såsom lemmarna, organerna och inelfvorna i menniskan, således att de finnas, som äro i hufvudet, i bröstet, i armarna, och uti dessas enskilda delar, se ofvanföre n. 59 till 72. De samfund alltså, som äro i

någon lem der, motsvara en lika lem i menniskan: såsom de som äro i hufvudet der, de motsvara hufvudet på menniskan; de, som äro i bröstet der, motsvara bröstet på menniskan, och de, som äro i armarna der, motsvara armarna på menniskan; och så i öfrigt. I kraft af denna motsvarighet eger menniskan bestånd; ty menniskan eger icke annanstädes ifrån bestånd än ifrån himmelen.

95. Att himmelen är åtskild i två Riken, af hvilka det ena kallas det Himmelska riket, det andra det Andliga riket, kan ses ofvanföre i sin artikel. Det Himmelska riket svarar i allmänhet mot hjertat och mot alla hjertats tillhörigheter uti hela kroppen; och det Andliga riket mot lungan och alla dess tillhörigheter uti hela kroppen. Hjertat och lungan utgöra äfven två riken i menniskan; hjertat regerar der genom puls- och blodådrorna, och lungan genom nerv- och rörelsefibrerna, begge uti hvarenda kraft och handling. Uti en hvar menniska, i hennes andliga verld, som kallas hennes andliga menniska, äro äfven två riken, det ena är viljans och det andra är förståndets; viljan regerar genom böjelserna för det goda, och förståndet genom böjelserna för det sanna. Dessa riken motsvara äfven hjertats och lungans riken i kroppen. Likaledes i himlarna. Det himmelska riket är himmelens Viljeliga [område], och der regerar kärlekens goda, och det andliga riket är himmelens Förståndliga [eller förstånds-område], och der regerar det sanna. Det är dessa, som motsvara hjertats och lungans förrättningar *(funktioner)* i menniskan. Af denna motsvarighet kommer, att »hjerta» i Ordet betecknar vilja, och jemväl kärlekens goda, samt den till lungan hörande anden förståndet och trons sanna; deraf kommer jemväl, att böjelserna tillskrifvas hjertat, fastän de icke äro der, ej heller derifrån [73]).

---

[73]) Om hjertats och lungornas motsvarighet med den Största Menniskan, som är himmelen, af erfarenhet, n. 3883 till 3896. Att »hjertat» motsvarar dem, som äro i det Himmelska riket, »lungan» deremot dem, som äro i det Andliga riket, n. 3885, 3886, 3887.

96. Himmelens två rikens motsvarighet med hjertat och lungan är himmelens allmänna motsvarighet med menniskan; en mindre allmän åter är den med hennes enskilda lemmar, organer och inelfvor. Och huru beskaffad den är, skall äfven omtalas. De som i den Största Menniskan, som är himmelen, äro i hufvudet, äro framför de öfriga uti allt godt, ty de äro i kärlek, frid, oskuld, vishet, förståndighet, och deraf fröjd och lycksalighet; desse inflyta på hufvudet och på de ting, som höra till hufvudet hos menniskan, och motsvara dem. De som i den Största Menniskan, som är himmelen, äro i bröstet, äro i menniskokärlekens och trons goda, och de inflyta jemväl på menniskans bröst och motsvara det. De åter som i den Största Menniskan eller himmelen äro i länderna, och i de åt fortplantningen egnade organerna derstädes, äro uti den äktenskapliga kärleken. De som äro i fötterna, äro uti himmelens yttersta goda, som kallas det andliga-naturliga goda. De som äro i armarna och händerna, äro i det sannas makt ifrån det goda. De uti ögonen äro uti förstånd. De uti öronen äro uti hörsamhet och lydnad. De uti näsborrarna äro uti förnimmelse. De uti munnen och tungan äro i talförmåga utaf förstånd och förnimmelse. De uti njurarna äro i ett granskande, afskiljande och tuktande sant. De uti lefvern, kröset och mjelten äro i åtskillig rensning af det goda och det sanna. Annorlunda i de öfriga [delarna]. De inflyta på lika [delar] af menniskan och motsvara dem. Himmelens inflytelse är på lemmarnas förrättningar och nyttor, och nyttorna, emedan de äro från den andliga verlden, dana sig genom sådana saker, som finnas i den naturliga verlden, och framställa sig så i verkan; deraf är motsvarigheten.

Att i himmelen är en puls sådan som hjertats, och en andedrägt *(respiration)* sådan som lungornas, men inre [af ett inre slag], n. 3884, 3885, 3887. Att hjertats puls der är omvexlande allt efter kärlekens tillstånd, och andedrägten allt efter menniskokärlekens och trons tillstånd, n. 3886, 3887, 3889. Att »hjerta» i Ordet är vilja, att således »af hjertat» är af viljan, n. 2930, 7542, 8910, 9113, 10336. Att äfven »hjerta» i Ordet betecknar kärlek, att således »af hjertat» är af kärlek, n. 7542, 9050, 10336.

97. Deraf kommer det, att med dessa samma lemmar, organer och inelfvor, i Ordet betecknas dylika saker, ty alla ting derstädes beteckna enligt motsvarigheterna. Med »hufvud» betecknas derföre förståndighet och vishet, med »bröst» menniskokärlek, med »länder» (höfter) äktenskaplig kärlek, med »armar» och »händer» det sannas makt, med »fötter» det naturliga, med »ögon» förstånd, med »näsborrar» förnimmelse, med »öron» lydnad, med »njurar» granskning af det sanna, och så vidare [74]. Deraf kommer det ock, att det är för menniskan vanligt att säga, när fråga är om en förståndig och vis, att han har hufvud; när fråga är om den som är i menniskokärlek, att han är en bröst- [eller hjerte-]vän; om den som är i förnimmelse, att han har fin näsa; om den som är i förståndighet, att han är skarpsynt; om den som är i makt, att han har utsträckta händer [eller långa armar]; om den som vill af kärlek, att han vill af hjertat. Dessa och flera andra saker, som förekomma i menniskans tal, äro från motsvarigheten; ty sådana ting äro från den andliga verlden, fastän menniskan icke vet det.

98. Att en sådan motsvarighet förefinnes mellan allting i himmelen och allting i menniskan, har genom mycken erfarenhet blifvit mig visadt, och genom så mycken, att jag blifvit så förvissad derom som om en ögonskenlig och otvifvelaktig sak; men att här anföra all denna erfarenhet, är icke af nöden, icke heller går det an för rikligheten skull. Man kan se den anförd uti *Arcana Cælestia*, der det handlas om

[74]) Att »bröstet» i Ordet betecknar menniskokärlek, n. 3934, 10081, 10087. Att »länderna» (höfterna) och fortplantningsorganerna beteckna den äktenskapliga kärleken, n. 3021, 4280, 4462, 5050, 5051, 5052. Att »armarna» och »händerna» beteckna det sannas makt, n. 878, 3091, 4931 till 4937, 6947, 7205, 10017. Att »fötterna» beteckna det naturliga, n. 2162, 3147, 3761, 3986, 4280, 4938 till 4952. Att »ögat» betecknar förståndet, n. 2701, 4403 till 4421, 4523 till 4534, 6923, 9051, 10569. Att »näsborrarne» beteckna förnimmelse, n. 3577, 4624, 4625, 4748, 5621, 8286, 10054, 10292. Att »öronen» beteckna lydnad, n. 2542, 3869, 4523, 4653, 5017, 7216, 8361, 8990, 9311, 9396, 10061. Att »njurarna» beteckna granskning och tuktning af det sanna, n. 5380 till 5386, 10032.

Motsvarigheter, om Förebildningar, om den andliga verldens inflytelse på den naturliga, och om själens och kroppens gemenskap [75]).

99. Men fastän alla ting af menniskan med hänsyn till kroppen motsvara alla ting af himmelen, så är det oaktadt menniskan likväl icke en afbild af himmelen med hänsyn till den utvertes formen, utan med hänsyn till den invertes, ty menniskans inre ting emottaga himmelen, och hennes yttre ting emottaga verlden. I den mån alltså som hennes inre ting emottaga himmelen, i samma mån är menniskan med hänsyn till dem en himmel i minsta form efter bilden af den största; i den mån deremot hennes inre ting icke emottaga, i samma mån är hon icke en himmel och en afbild af den största. Det oaktadt kunna likväl de yttre tingen, som emottaga verlden, vara i en form enligt verldens ordning, och deraf i omvexlande skönhet; ty den utvertes skönheten, som är kroppens, leder sin orsak ifrån föräldrarna, och ifrån daningen i moderlifvet, och sedan vidmakthålles hon genom den allmänna inflytelsen ifrån verlden. Deraf kommer det, att den naturliga menniskans form högligen skiljer sig från hennes andliga menniskas form. Åtskilliga gånger har blifvit visadt, huru beskaffad till formen menniskans ande var, och såg man, att han uti några till ansigtet sköna och täcka var vanskaplig, svart och vidunderlig, så att man kunde kalla den en helvetets, icke en himmelens afbild; hos somliga icke sköna åter, att han var formfulländad, hvitglänsande och änglaartad. Sådan

[75]) Om kroppens alla lemmars motsvarighet med den Största Menniskan eller himmelen, i allmänhet och i synnerhet, af erfarenhet, n. 3021, 3624 till 3649, 3741 till 3751, 3883 till 3896, 4039 till 4051, 4218 till 4228, 4318 till 4331, 4403 till 4421, 4527 till 4533, 4622 till 4633, 4652 till 4660, 4791 till 4805, 4931 till 4953, 5050 till 5061, 5171 till 5189, 5377 till 5396, 5552 till 5573, 5711 till 5727, 10030. Om den andliga verldens inflytelse på den naturliga verlden, eller himmelens på verlden, och om själens inflytelse på alla ting af kroppen, af erfarenhet, n. 6053 till 6058, 6189 till 6215, 6307 till 6327, 6466 till 6495, 6598 till 6626. Om själens och kroppens gemenskap, af erfarenhet, n. 6053 till 6058, 6189 till 6215, 6307 till 6327, 6466 till 6495, 6598 till 6626.

ter sig äfven menniskans ande efter döden, som han varit i kroppen, när han lefde i den uti verlden.

100. Men motsvarigheten sträcker sig ännu vidare, än till menniskan; ty det är motsvarighet mellan himlarna sins emellan. Mot den tredje eller innersta himmelen svarar den andra eller mellersta himmelen; och mot den andra eller mellersta himmelen svarar den första eller yttersta himmelen; och denna svarar mot de kroppsliga former i menniskan, som kallas hennes lemmar, organer och inelfvor. Således är det menniskans kroppsliga, i hvilket himmelen ytterst slutar, [och] på hvilket han såsom på sin grundval *(bas)* består. Men denna hemlighet skall annanstädes fullständigare utvecklas.

101. Men man bör ovilkorligen veta, att all motsvarighet, som förefinnes med himmelen, är med Herrens Gudomliga Menskliga, alldenstund himmelen är af Honom, och Han Sjelf är himmelen, såsom i föregående artiklar är visadt; ty om icke det Gudomliga Menskliga inflöte på himmelens alla ting, och enligt motsvarigheterna på verldens alla ting, så skulle det icke gifvas en ängel, icke heller skulle det gifvas en menniska. Deraf är åter igen klart, hvarföre Herren blef Menniska, samt beklädde sitt Gudomliga med det Menskliga ifrån det första till det sista, att det var, enär det Gudomliga Menskliga, från hvilket himmelen före Herrens ankomst härrörde, icke vidare var tillräckligt till att uppehålla allting, emedan menniskan, som är himlarnas grundval, bragt på fall och förstört ordningen. Hvad och huru beskaffadt det Gudomliga Menskliga, som fans före Herrens ankomst, var, och hurudant himmelens tillstånd då var, se uti Utdragen till det föregående kapitlet.

102. Änglarna häpna, när de höra, att menniskor gifvas, som tillskrifva naturen allting och det Gudomliga intet; och jemväl de som tro, att deras kropp, i hvilken så många himmelens beundransvärda ting äro sammanförda, är hopbringad från naturen; och ännu mera, att menniskans förnuft äfven är derifrån; då de likväl, om de blott något upplyfta sinnet, kunna se, att sådana ting äro från det Gu-

domliga, och icke från naturen; och att naturen är skapad blott, för att hon må bekläda det andliga, och framställa detta som motsvarande uti det yttersta af ordningen. Men sådana likna de vid nattugglor, som se i mörkret och intet i ljuset.

Motsvarighet förefinnes mellan himmelen och jordklotets alla ting.

103. Hvad Motsvarighet är, det är i föregående artikel sagdt; och jemväl är der visadt, att alla samtliga och enskilda ting af den djuriska kroppen äro motsvarigheter. Nu följer i ordning att visa, att jordklotets alla ting, och i allmänhet verldens alla ting, äro motsvarigheter.

104. Alla ting, som tillhöra jordklotet, åtskiljas i tre slag, som kallas Riken, nemligen djurriket, växtriket och mineralriket. De ting som finnas i djurriket, äro motsvarigheter i första graden, emedan de lefva; de uti växtriket äro motsvarigheter i andra graden, emedan de blott växa; de som finnas i mineralriket, äro motsvarigheter i tredje graden, emedan de icke lefva och icke växa. Motsvarigheterna i djurriket äro lefvande varelser af åtskilligt slag, så väl de som gå och kräla på jorden, som de som flyga i luften, hvilka icke till arten namngifvas, emedan de äro bekanta. Motsvarigheterna i växtriket äro alla ting, som växa och blomstra i trädgårdar, skogar, på åkrar och fält, hvilka icke heller namngifvas, emedan de äfven äro bekanta. Motsvarigheterna i mineralriket äro ädlare och oädlare metaller, dyrbara och icke dyrbara stenar, samt jordarter af åtskilligt slag, äfvensom [olika] vatten. Utom dessa äro äfven de ting motsvarigheter, som af den menskliga fliten utaf dem beredas till nytta, såsom allt slags födoämnen, kläder, hus, kyrkor *(ædes)* och flera saker.

105. De ting, som äro ofvan jordklotet, såsom sol, måne, stjernor, och jemväl de som finnas i atmosfererna, såsom moln, dimmor, regn, blixtar, åskdunder, äro äfven motsvarigheter. De ting, som framgå af solen, dess närvaro och frånvaro, såsom ljus och skugga, värme och köld, äro äfven motsvarigheter; likaledes de som deraf följa på hvarandra, såsom årets tider, som kallas vår, sommar, höst och vinter; samt dagens tider, såsom morgon, middag, afton och natt.

106. Med ett ord, alla ting som uppstå i naturen, ifrån det minsta till det största af henne, äro motsvarigheter [76]. Att de äro motsvarigheter, är emedan den naturliga verlden med alla sina ting uppstår och eger bestånd af den andliga verlden, och beggedera af det Gudomliga. Det säges, att hon äfven [så] eger bestånd, emedan allt eger bestånd af det, af hvilket det uppstår — ty bestånd är ett ständigt uppstående — och emedan icke något kan ega bestånd af sig sjelft, utan af ett som är före det, således af ett Första; och om det alltså skiljes ifrån detta, så förgås det alldeles och försvinner.

107. Allt det är Motsvarande, som i naturen uppstår och består i kraft af den Gudomliga ordningen. Det Gudomliga goda, som utgår af Herren, utgör den Gudomliga ordningen; det börjar från Honom, utgår af Honom genom himlarna stegvis till verlden samt begränsas der i de yttersta tingen. De ting, som der äro enligt ordningen, äro Motsvarigheter. Enligt ordningen äro der alla ting, som äro goda och fullkomliga till nytta, ty allt godt är godt i mån af [dess] nytta; formen hänför sig till det sanna, emedan det sanna är det godas form. Deraf kommer det, att alla ting, som i hela verlden samt i

---

[76]) Att alla ting, som finnas i verlden och dess tre riken, motsvara de himmelska ting som finnas i himmelen, eller att de ting som finnas i den naturliga verlden motsvara dem som finnas i den andliga, n. 1632, 1881, 2758, 2890 till 2893, 2997 till 3003, 3213 till 3227, 3483, 3624 till 3649, 4044, 4053, 4116, 4366, 4939, 5116, 5377, 5428, 5477, 9280. Att den naturliga verlden genom motsvarigheter förbindes med den andliga verlden, n. 8615. Att derföre hela naturen är en skådeplats *(teater)* som förebildar Herrens rike, n. 2758, 2999, 3000, 3483, [3518,] 4938, 4939, 8848, 9280.

verldens natur äro uti den Gudomliga ordningen, hänföra sig till det goda och det sanna [77]).

108. Att alla ting, som finnas i verlden, uppkomma från det Gudomliga samt iklädas sådana ting i naturen, genom hvilka de kunna vara der och göra nytta samt sålunda motsvara, framgår uppenbart af alla enskilda ting, som visa sig i så väl djur- som växtriket. I beggedera finnas sådana saker, som en hvar, om han tänker från det inre, kan se, att de äro från himmelen. Till belysning må utaf oräkneliga några få omtalas; här först några uti *Djurriket*. Huru beskaffadt vetande der är likasom inplantadt i hvarje djur, är för flera bekant. Bina veta att samla honung från blommorna, bygga celler af vax, i hvilka de förvara sin honung, och att så förse sig och de sina med föda äfven för den blifvande vintern. Deras lilla hona lägger ägg, de öfriga betjena och öfvertäcka dem rundt om, på det att deraf en ny afkomma må födas. De lefva under en viss regeringsform, hvilken alla der känna af inplantadt [vetande]; de nyttige bibehålla de, och de onyttige kasta de ut samt beröfva vingarna; utom andra underbara saker, som de hafva från himmelen för nyttans skull; ty vaxet tjenar på hela jordkretsen menniskoslägtet till ljus, och honungen för att krydda födoämnen. Hvad sker icke med de små maskar, som i djurriket äro de ringaste! Dessa veta att nära sig med saften ur sina [särskilda] blad, och att sedermera på bestämd tid rundt om öfverdraga sig med ett täckelse och likasom lägga sig i ett moderlif, och sålunda utkläcka sitt slägtes afföda. Somliga förvandlas först till fjärilspuppor samt frambringa trådar, och efter utståndet arbete utstyras de med en annan kropp och utsmyckas med vingar, och de flyga i luften såsom i sin himmel samt fira äktenskap, lägga ägg och förskaffa sig efterkommande. Utom dessa i synnerhet, veta i allmänhet alla himmelens flygande varelser sina födoämnen,

[77]) Att i hela så väl himmelen som verlden alla ting, som äro enligt ordningen, hänföra sig till det goda och det sanna, n. 2451, 3166, 4390, 4409, 5232, 7256, 10122. Och till beggederas förbindelse, för att de må vara något, n. 10555.

med hvilka de skola näras, icke allenast hvilka de äro, utan äfven hvarest de finnas. De veta att bygga sig nästen, det ena slaget annorlunda än det andra, att der lägga ägg, ligga på dem, utkläcka sina ungar och föda dem, samt att drifva dem ur huset när de kunna reda sig sjelfva. De veta äfven sina fiender, som de skola fly, och sina vänner, med hvilka de skola sälla sig tillsammans, och detta ifrån första barndomen; att jag må förtiga de underbara tingen i sjelfva äggen, hvarest allting för den begynnande ungens daning och näring ligger beredt i sin ordning; förutom otaliga andra saker. Hvilken, som tänker af någon förnuftets vishet, skall någonsin säga, att dessa ting äro annanstädes ifrån, än från den andliga verlden, för hvilken den naturliga tjenar till att kläda det, som är derifrån, med kropp, eller att framställa i verkan det, som till orsaken är andligt. Att jordens djur och himmelens flygande varelser födas till allt detta vetande, och icke menniskan, som likväl är mera framstående än de, dertill är orsaken den, att djuren äro uti sitt lifs ordning och icke kunnat förstöra det, som i dem är från den andliga verlden, alldenstund de icke hafva förnuft *(rationale)*. Annorlunda menniskan, som tänker från den andliga verlden; emedan hon hos sig förvändt det nämnda [som är från den andliga verlden] genom ett lif emot ordningen, som förnuftet gillar, derföre kan hon icke annat än födas i idel okunnighet, och derefter genom Gudomliga medel återföras till himmelens ordning.

109. På hvad sätt de ting, som äro *i Växtriket*, motsvara, kan vara tydligt af många saker, såsom att små frön växa till träd, skjuta ut blad, frambringa blommor och sedan frukter, i hvilka de åter igen lägga frön, och att dessa saker ske steg för steg och uppstå tillsammans i en så beundransvärd ordning, att det icke kan med få [ord] beskrifvas; det skulle blifva [hela] band, och det oaktadt kunna dock de inre hemligheterna, som äro närmare deras nyttor, icke med vetandet uttömmas. Alldenstund också de äro från den andliga verlden eller himmelen, som är i formen af en menniska, så-

som ofvanföre uti sin artikel är visadt, derföre hafva äfven de enskilda tingen i detta rike ett visst förhållande till sådana saker, som finnas hos menniskan; hvilket äfven för vissa i den lärda verlden är bekant. Att alla ting som finnas i detta rike äfven äro motsvarigheter, har utaf mycken erfarenhet blifvit mig klart; ty oftare när jag varit i trädgårdar och der beskådat träd, frukter, blommor och skidfrukter, har jag lagt märke till motsvarigheterna i himmelen och talat med dem, hos hvilka de voro, och undervisats, hvarifrån de voro och huru beskaffade de voro.

110. Men veta de i himmelen varande andliga ting, mot hvilka de naturliga som äro i verlden svara, kan ingen nu för tiden utom ifrån himmelen, alldenstund Vetenskapen om motsvarigheterna nu för tiden är platt förlorad; men huru beskaffad de andliga tingens motsvarighet med de naturliga är, vill jag belysa genom några exempel. Jordens lefvande varelser i allmänhet svara mot böjelserna, de milda och nyttiga mot de goda böjelserna, de omilda och onyttiga mot de onda böjelserna; i synnerhet svara oxar och stutar mot det naturliga sinnets böjelser, får och lamm mot det andliga sinnets böjelser; de flygande varelserna åter allt efter sina arter svara mot begge sinnenas förstånds- *(intellektuela)* ting [78]. Deraf kommer det, att åtskilliga djur, såsom oxar, stutar, vädrar (gumsar), får, getter, bockar, gums- och tacklamm, såsom ock dufvor och turturdufvor, uti Israelitiska församlingen, som var en förebildande församling, antogos till heligt bruk, och af dem

---

[78]) Att djuren i följd af motsvarighet beteckna böjelser, de milda och nyttiga djuren goda böjelser, de omilda och onyttiga onda böjelser, n. 45, 46, 142, 143, 246, 714, 716, 719, 2179, 2180, 3519, 9280; belyst genom erfarenhet från den andliga verlden, n. 3218, 5198, 9090. Om den andliga verldens inflytelse på djurens lif, n. 1633, 3646. Att »oxar» och »stutar» i följd af motsvarighet beteckna det naturliga sinnets böjelser, n. 2180, 2566, 9391, 10132, 10407. Hvad »får» beteckna, n. 4169, 4809; hvad »lamm», n. 3994, 10132. Att flygande varelser beteckna förstånds- *(intellektuela)* ting, n. 40, 745, 776, 778, 866, 988, 993, 5149, 7441; med omvexling allt efter deras slag och arter, af erfarenhet från den andliga verlden, n. 3219.

gjordes offer och brännoffer. De motsvarade nemligen i detta bruk andliga ting, som förstodos i himmelen allt efter motsvarigheterna. Att äfven djuren efter sina slag och sina arter äro böjelser, är emedan de lefva, och lifvet har en hvar icke annanstädes ifrån än från böjelsen och allt efter denna. I följd deraf har hvarje djur ett medfödt vetande allt efter sitt lifs böjelse. Menniskan är äfven lik dem med hänsyn till sin naturliga menniska, hvarföre hon äfven jemföres med dem i det allmänna talesättet, såsom om hon är mild, kallas hon ett får eller ett lamm, om hon är vild, kallas hon en björn eller varg, om hon är listig, en räf eller en orm, och så vidare.

111. En likadan motsvarighet eger rum med de ting, som finnas i Växtriket. En trädgård motsvarar i allmänhet himmelen med hänsyn till förståndighet och vishet, hvarföre himmelen kallas »Guds trädgård» och ett »paradis» [79]), och jemväl af menniskan det »himmelska paradiset». Träden svara allt efter sina arter mot förnimmelser och kunskaper om godt och sant, från hvilka förståndighet och vishet [härflyta]. Derföre hade de Forngamle, som voro i vetenskapen om motsvarigheterna, sin heliga dyrkan i lundar [80]); och deraf kommer, att i Ordet så många gånger nämnas träd, och med dem jemföres himmelen, församlingen och menniskan, såsom med vinträdet, olivträdet, cedern och andra, samt de godheter, som de göra, med frukterna. De födoämnen äfven, som äro från dem, i synnerhet de som härröra från frön af åkerns gröda, svara mot böjelserna för godt och sant, af den orsak att de nära det andliga lifvet, såsom de jordiska födoämnena

---

[79]) Att »trädgård» och »paradis» i följd af motsvarighet beteckna förståndighet och vishet, n. 100, 108; af erfarenhet, n. 3220. Att alla ting, som motsvara, äfven beteckna samma saker uti Ordet, n. 2890, 2987, 2989, 2990, 2971, 3002, 3225.

[80]) Att »träd» beteckna förnimmelser och kunskaper, n. 103, 2163, 2682, 2722, 2972, 7692. Att derföre de Forngamle hade Gudsdyrkan i lundar under träden enligt dessas motsvarigheter, n. 2722, 4552. Om himmelens inflytelse på växtrikets föremål, såsom på träd och plantor, n. 3648.

det naturliga[81]). Bröd motsvarar derföre i allmänhet böjelsen för allt godt, emedan detsamma framför de öfriga uppehåller lifvet, och emedan med det förstås all föda. För den motsvarighetens skull kallar äfven Herren sig sjelf »lifvets bröd»; och jemväl för densammas skull voro bröd i heligt bruk i den Israelitiska församlingen, ty de lades på bordet i Tabernaklet och kallades »ansigtens bröd» (skådebröd). Och jemväl kallades all Gudomlig dyrkan (Guds-tjenst), som skedde genom offer och brännoffer, »bröd». För den motsvarighetens skull är äfven den Heliga Nattvarden, i hvilken gifves bröd och vin, det heligaste af dyrkan uti den Kristna församlingen[82]). Af dessa få saker kan vara tydligt, huru beskaffad Motsvarigheten är.

112. På hvad sätt himmelens förbindelse med verlden genom motsvarigheter sker, skall äfven med få [ord] sägas. Herrens rike är ett rike af ändamål som äro nyttor, eller, hvad som är detsamma, är ett rike af nyttor som äro ändamål. Derföre är verldsalltet af det Gudomliga så skapadt och danadt, att nyttor öfverallt må kunna iklädas sådana ting, genom hvilka de må framställas i handling eller i verkan, i himmelen först och derefter i verlden, således genom grader och efter hvart annat ända till de yttersta tingen af naturen. Deraf är klart, att de naturliga tingens motsvarighet med de andliga, eller verldens med himmelen, eger rum genom nyttor, och att nyttorna förbinda; och att de former, hvilka nyttorna äro iklädda, äro i samma mån motsvarigheter, och i samma mån förbindelser, som de äro nyttornas former. I verldens natur, uti hennes trefaldiga rike, äro alla ting, som der äro till enligt

81) Att »födoämnen» (»mat») i följd af motsvarighet beteckna sådana ting, som nära det andliga lifvet, n. 3114, 4459, 4792, 4976, 5147, 5293, 5340, 5342, 5410, 5426, 5576, 5582, 5588, 5656, 5915, 6277, 8562, 9003.

82) Att »bröd» betecknar allt godt som närer menniskans andliga lif, n. 2165, 2177, 3478, 3735, 3813, 4211, 4217, 4735, 4976, 9323, 9545, 10686. Att de bröd, som voro på bordet i Tabernaklet, betecknade dylikt, n. 3478, 9545. Att offren i allmänhet voro kallade »bröd», n. 2165. Att »bröd» innebär all mat, n. 2165. Således att det betecknar all himmelsk och andlig mat, n. 276, 680, 2165, 2177, 3478, 6118, 8410.

ordningen, nyttors former, eller verkningar danade af en nytta till en nytta; hvarföre de ting, som der finnas, äro motsvarigheter. Hos menniskan deremot, i den mån hon lefver enligt den Gudomliga ordningen, således i den mån [hon lefver] i kärlek till Herren och i menniskokärlek mot nästan, i samma mån äro hennes handlingar nyttor i form, och äro motsvarigheter, genom hvilka hon förbindes med himmelen. Att älska Herren och nästan är i allmänhet att uträtta nyttor [83]). Vidare bör man veta, att det är menniskan, genom hvilken den naturliga verlden förbindes med den andliga, eller att hon är förbindelsemedlet; ty uti henne är den naturliga verlden och jemväl den andliga verlden, se ofvanföre n. 57; hvarföre i den mån menniskan är andlig, i samma mån är hon ett förbindelsemedel, men i den mån hon är naturlig och icke andlig, i samma mån är hon icke ett förbindelsemedel. Dock fortfar, utan menniskan som medel, den Gudomliga inflytelsen på verlden, och jemväl på de ting som ifrån verlden äro hos menniskan, men icke på hennes förnuft *(rationale)*.

113. Såsom alla ting, som äro enligt den Gudomliga ordningen, motsvara himmelen, så motsvara alla de ting, som äro emot den Gudomliga ordningen, helvetet. De, som mot-

---

[83]) Att allt godt har sitt angenäma från nyttorna och enligt nyttorna, och jemväl sin beskaffenhet; derföre, sådan nytta, sådant godt, n. 3049, 4984, 7038. Att änglalifvet består i kärlekens och menniskokärlekens godheter, således i att uträtta nyttor, n. 453 [och följ.]. Att af Herren, och derföre af änglarna, icke afses annat än ändamålen, som äro nyttor, hos menniskan, n. 1317, 1645, 5844. Att Herrens rike är nyttornas rike, således ändamålens, n. 453, 696, 1103, 3645, 4054, 7038. Att »tjena Herren» är att uträtta nyttor, n. 7038. Att alla samtliga och enskilda ting i menniskan äro danade till nytta, n. 3565, 4104, 5189, 9297; och från nytta, således att nyttan är förr, än de organiska former hos menniskan, genom hvilka nyttan sker, emedan nyttan är från Herrens inflytelse genom himmelen, n. 4223, 4926. Att äfven menniskans inre ting, som tillhöra hennes sinne, danas, när hon växer upp, från nytta och till nytta, n. 1964, 6815, 9297. Att derföre menniskan är sådan, som nyttorna hos henne äro, n. 1568, 3570, 4054, 6571, 6934, 6938, 10284. Att nyttor äro de ändamål, för hvilkas skull [man handlar], n. 3565, 4054, 4104, 6815. Att nyttan är det första och sista, således allt af menniskan, n. 1964.

svara himmelen, hänföra sig alla till det goda och det sanna; de, som motsvara helvetet, till det onda och det falska.

114. Nu skall något sägas om Vetenskapen om motsvarigheterna och om dess nytta. Ofvanföre är sagdt, att den andliga verld, som är himmelen, är förbunden med den naturliga verlden genom motsvarigheter. Derföre gifves menniskan genom motsvarigheter gemenskap med himmelen; ty himmelens änglar tänka icke från naturliga ting, såsom menniskan. När derföre menniskan är [inne] i vetenskapen om motsvarigheterna, kan hon vara tillsammans med änglarna med hänsyn till sitt sinnes tankar, och sålunda förbindas med dem med hänsyn till sin andliga eller invertes menniska. För att himmelens förbindelse med menniskan må ega rum, derföre är Ordet sammanskrifvet genom idel motsvarigheter; ty alla samtliga och enskilda ting, som der finnas, motsvara [84]). Om menniskan derföre vore [inne] i vetenskapen om motsvarigheterna, skulle hon förstå Ordet med hänsyn till dess andliga mening, och i följd deraf skulle henne gifvas att veta hemligheter, om hvilka hon ser intet i bokstafsmeningen. I Ordet finnes nemligen en bokstaflig mening och en andlig mening; den bokstafliga meningen består af sådana ting som finnas i verlden, den andliga meningen åter af sådana som finnas i himmelen; och emedan himmelens förbindelse med verlden eger rum genom motsvarigheter, derföre har ett sådant Ord blifvit gifvet, i hvilket alla enskilda ting ända till den minsta bokstaf *(jota)* motsvara [85]).

115. Jag har från himmelen blifvit undervisad derom, att de Fornäldste på vår jord, hvilka voro himmelska menniskor, tänkte från sjelfva motsvarigheterna, och att verldens naturliga ting, som voro inför ögonen, tjenade dem till medel att tänka så; samt att de, emedan de voro sådana, sammanslötos med

---

[84]) Att Ordet är sammanskrifvet genom idel motsvarigheter, n. 8615. Att menniskan genom Ordet har förbindelse med himmelen, n. 2899. 6943, 9396, 9400, 9401, 10375, 10452.

[85]) Om Ordets andliga mening kan ses i det lilla verket om den Hvita Hästen, om hvilken talas i Uppenbarelseboken.

änglarna och talade med dem; och att sålunda genom dem himmelen var förbunden med verlden. Derutaf kallades den tiden Guldåldern, om hvilken äfven hos de Forngamla skriftställarne säges, att himmels-invånarne bodde med menniskorna, och hade samqväm med dem såsom vänner med vänner. Att deremot efter deras tider de trädde efter, som icke tänkte från sjelfva motsvarigheterna, utan från vetenskapen om motsvarigheterna, och att en himmelens förbindelse med menniskan äfven då egde rum, men icke så innerlig *(intim)*; det är deras tid som kallas Silfveråldern. Sedermera att de trädde efter, som visserligen kände motsvarigheterna, men icke tänkte från vetenskapen om dem, af den orsak att de voro i ett naturligt godt, och icke såsom de förra i ett andligt; dessas tid kallades Kopparåldern. Att efter dessas tider menniskan blef steg för steg utvertes, och slutligen kroppslig, och att då vetenskapen om motsvarigheterna alldeles förlorades, och med den kunskapen om himmelen och om flera saker som höra till himmelen. Att de kallade dessa tidsåldrar efter guld, silfver och koppar, var också i följd af motsvarighet [86]), alldenstund »guld» i följd af motsvarighet betecknar det himmelska goda, i hvilket de Fornäldste voro; »silfver» åter det andliga goda, i hvilket de Forngamle efter dem voro, och »koppar» det naturliga goda, i hvilket den närmaste afkomman var; »jernet» deremot, efter hvilket den sista tidsåldern kallades, betecknar ett hårdt sant utan godt.

---

[86]) Att »guld» i följd af motsvarighet betecknar det himmelska goda, n. 113, 1551, 1552, 5658, 6914, 6917, 9510, 9874, 9881. Att »silfver» betecknar det andliga goda eller det sanna utaf himmelskt ursprung, n. 1551, 1552, 2954, 5658. Att »koppar» betecknar det naturliga goda, n. 425, 1551. Att »jern» betecknar det sanna uti det yttersta af ordningen, n. 425, 426.

Om Solen i himmelen.

116. Uti himmelen synes icke verldens sol, ej heller något som är af den solen, emedan detta allt är naturligt. Naturen börjar nemligen från den solen, och hvad helst som frambringas genom den, kallas naturligt. Det andliga deremot, i hvilket himmelen är, är öfver naturen och alldeles åtskildt från det naturliga; icke heller hafva de gemenskap sins emellan annat än genom motsvarigheter. Hurudan åtskilnaden är, kan man fatta af det som förut i n. 38 är yttradt om Graderna, och huru beskaffad gemenskapen är, utaf det som i de tvenne föregående artiklarna är sagdt om Motsvarigheterna.

117. Men fastän i himmelen verldens sol icke synes, ej heller något som är ifrån den solen, så är der dock en sol; [der] är ljus och [der] är värme, och [der] äro alla ting som finnas i verlden, samt oräkneliga flera, men icke utaf lika ursprung, ty de som finnas i himmelen, äro andliga, och de i verlden naturliga. Himmelens sol är Herren, ljuset der är det Gudomliga Sanna, och värmen der är det Gudomliga Goda, hvilka utgå af Herren som Sol. Från detta ursprung äro alla ting, som äro till och synas i himlarna. Men om ljuset och värmen, och om de ting som deraf äro till i himmelen, skall talas i följande artiklar; här allenast om Solen der. Att Herren i himmelen synes som Sol, är emedan Han är den Gudomliga Kärleken, från hvilken alla andliga ting äro till samt, förmedelst verldens sol, alla naturliga ting. Det är den kärleken, som lyser såsom sol.

118. Att Herren verkligen synes i himmelen som Sol, har icke blott blifvit mig sagdt af änglarna, utan har äfven blifvit gifvet att åtskilliga gånger se; hvarföre jag här vill med få [ord] beskrifva, hvad jag hört och sett om Herren såsom Sol. Herren synes såsom Sol icke i himmelen, utan högt öfver himlarna; icke heller öfver hufvudet eller i hjesspunkten, utan framför änglarnas ansigten, i medelhöjd. Han synes på

tvenne ställen, på det ena framför högra ögat, på det andra framför venstra ögat, på ett märkeligt afstånd. Framför högra ögat synes Han alldeles som en Sol, af en likadan likasom eld och af en lika storlek, som verldens sol. Framför venstra ögat deremot synes Han icke som Sol, utan som Måne, af lika bländhvithet, men en mera blänkande, och af lika storlek med vår jords måne, men den förre synes omgifven af flera mindre likasom småmånar, af hvilka en hvar likaledes är hvitglänsande och blänker. Att Herren synes på tvenne ställen med en sådan skiljaktighet, är emedan Han synes för hvar och en allt efter beskaffenheten af Sitt emottagande, och derföre annorlunda för dem, som emottaga Honom i kärlekens goda, och annorlunda för dem, som emottaga Honom i trons goda. För dem, som emottaga honom i kärlekens goda, synes Han som Sol, eldig och lågande, allt efter emottagandet: dessa äro uti Hans Himmelska rike; men för dem, som emottaga Honom i trons goda, synes Han som Måne, bländhvit och blänkande allt efter emottagandet: dessa äro uti Hans Andliga rike [87]). Orsaken är den, att kärlekens goda motsvarar eld; derföre är »eld» i andlig mening kärlek, och trons goda motsvarar ljus, och jemväl är »ljus» i andlig mening tro [88]). Att

[87]) Att Herren synes i Himmelen som Sol, och att Han är himmelens Sol, n. 1053, 3636, 3643, 4060. Att Herren synes för dem som äro i det Himmelska riket, hvarest kärleken till Honom herskar, såsom Sol, och för dem som äro i det Andliga riket, hvarest kärleken mot nästan samt tron herskar, såsom Måne, n. 1521, 1529, 1530, 1531, 1837, 4696. Att Herren såsom Sol synes vid medelhöjd framför högra ögat, samt som Måne framför venstra ögat, n. 1053, 1521, 1529, 1530, 1531, 3636, 3643, 4321, 5097, 7078, 7083, 7173, 7270, 8812, 10809. Att Herren blifvit sedd som Sol samt som Måne, n. 1531, 7173. Att Herrens Sjelfva Gudomliga är långt ofvan Hans Gudomliga i himmelen, n. 7270, 8760.

[88]) Att »eld» i Ordet betecknar kärlek i hvardera meningen [god och ond], n. 934, 4906, 5215. Att den heliga eller himmelska elden betecknar den Gudomliga kärleken, n. 934, 6314, 6832. Att den helvetiska elden [betecknar] sjelf- och verldskärleken och all begärelse, som tillhör dessa kärlekar, n. 1861, 5071, 6314, 6832, 7575, 10747. Att kärleken är lifvets eld, och att sjelfva lifvet verkligen är derifrån, n. 4096, 5071, 6032, 6314. Att »ljus» betecknar trons sanna, n. 3395, 3485, 3636, 3643, 3993, 4302, 4413, 4415, 9548, 9684.

Han synes framför ögonen, är emedan det inre, som tillhör sinnet, ser genom ögonen, från kärlekens goda genom högra ögat, och från trons goda genom venstra ögat [89]); ty alla ting som äro till höger hos ängeln, och jemväl hos menniskan, svara mot det goda, från hvilket det sanna är, och de till venster mot det sanna, som är från det goda [90]): trons goda är i sitt väsen det sanna från det goda.

119. Deraf kommer det, att i Ordet Herren med hänsyn till kärleken jemföres med Solen, och med hänsyn till tron med Månen; och jemväl att kärleken af Herren till Herren betecknas med Solen, och tron af Herren på Herren betecknas med Månen, såsom på dessa följande ställen: »*Månens ljus skall vara såsom solens ljus; men solens ljus skall vara sjudubbelt, såsom sju dagars ljus*», Es. 30: 26. »*Jag skall betäcka, när jag skall hafva utsläckt dig, himlar, och jag skall svärta [deras] stjernor; sol med molnet skall jag betäcka, och måne skall icke låta sitt ljus lysa; alla ljusets ljus i himlarna skall jag svärta öfver dig, och jag skall gifva mörker öfver din jord*», Ezek. 32: 7, 8. »*Jag skall förmörka solen i sin uppgång, och måne skall icke låta sitt ljus glänsa*», Es. 13: 10. »*Sol och måne skola svärtas, och stjernor skola indraga sin glans; solen skall vändas till mörker, och månen till blod*», Joel 2: 2, 10, 31; kap. 4: 15. »*Solen vardt svart såsom en hår-säck, och månen vardt såsom blod, och stjernorna föllo till jorden*», Upp.-b. 6: 12 [,13]. *Strax efter de der dagarnas bedröfvelse skall solen förmörkas, och månen skall icke gifva sitt ljus, och stjernorna skola falla af himmelen*», Matt. 24: 29, och annanstädes. På dessa ställen betecknas med »solen» kärleken, och med »månen» tron, och med »stjernorna» kunskaperna om godt och sant [91]); hvilka

[89]) Att det venstra ögats syn motsvarar trons sanningar, och det högra ögats syn deras godheter, n. 4410, 6923.

[90]) Att de ting, som äro på högra sidan af menniskan, hänföra sig till det goda från hvilket det sanna är, och de på den venstra till det sanna från det goda, n. 9495. 9604.

[91]) Att »stjernor» och »stjernbilder» i Ordet beteckna kunskaper om godt och sant, n. 2495, 2849, 4697.

sägas »svärtas», »mista ljuset» och »falla af himmelen», när de icke vidare finnas. Att Herren synes såsom Sol i himmelen, är också tydligt af Hans förvandling inför Petrus, Jakob och Johannes, [i det] *»att Hans ansigte blixtrade såsom Solen»*, Matt. 17: 2; så syntes Herren för dessa lärjungar, när de voro undandragna från kroppen, och uti himmelens ljus. Deraf kom, att de Forngamle, hos hvilka församlingen var förebildande, vände ansigtet, när de voro stadda i Guds-dyrkan, till solen i öster; från dem härleder det sig, att man gifvit templen riktningen *(aspectum)* mot öster.

120. Huru stor och huru beskaffad den Gudomliga Kärleken är, kan vara tydligt af en jemförelse med verldens sol, att han är den mest brinnande, och om I viljen tro det, mycket mera brinnande [än hon]; hvarföre Herren såsom Sol icke inflyter omedelbart på himlarna, utan Hans kärleks brand mildras *(tempereras)* på vägen gradvis. Mildringarna se ut som strålrika gördlar omkring solen. Och dessutom öfverhöljas änglarna med en tunn passande sky, att de icke må skadas af inflytelsen [92]). Derföre äro himlarna på afstånd allt efter emottagandet: de öfre himlarna, emedan de äro i kärlekens goda, äro närmast Herren såsom Sol; de lägre himlarna åter, emedan de äro i trons goda, äro aflägsnare från Honom; hvaremot de, som äro uti intet godt, såsom de uti helvetet, äro de aflägsnaste, och der i samma mån aflägsna, som de äro i motsatsen mot det goda [93]).

---

[92]) Huru beskaffad och huru stor Herrens Gudomliga Kärlek är, belyst genom jemförelse med verldens sols eld, n. 6834, 6844, 6849. Att Herrens Gudomliga kärlek är kärlek mot hela menniskoslägtet till att frälsa det, n. 1820, 1865, 2253, 6872. Att den från Herrens kärleks eld närmast utgående kärleken icke inträder i himmelen, utan att den synes omkring solen såsom strålrika gördlar, n. 7270. Att äfven änglarna öfverhöljas med en tunn motsvarande sky, att de icke må skadas af den brinnande kärlekens inflytelse, n. 6849.

[93]) Att Herrens närvarelse hos änglarna förhåller sig allt efter emottagandet af kärlekens och trons goda från Honom, n. 904, 4198, 4320, 6280, 6832, 7042, 8819, 9680, 9682, 9683, 10106, 10811. Att Herren synes för hvar och en allt efter hans beskaffenhet, n.

121. Men när Herren synes i himmelen, hvilket oftare sker, synes Han icke omgjordad med Solen, utan i änglaform, åtskild från änglarna genom det Gudomliga som framlyser ur ansigtet. Han är nemligen icke der uti person, ty Herren i person är beständigt omgifven med Solen, utan Han är i närvarelse genom blicken *(per aspectum)*. I himmelen är det nemligen vanligt, att de synas såsom närvarande på det ställe, der blicken fästes eller begränsas, fastän det är ganska långt ifrån det ställe, der de verkligen äro. Denna närvarelse kallas den invertes synens närvarelse, hvarom i det följande. Herren har äfven synts för mig utom Solen i änglaform, litet nedanför Solen i höjden; och jemväl nära i en likadan form, med lysande ansigte; en gång äfven i änglarnas midt såsom en flammande strålglans *(jubar flammeum)*.

122. Verldens sol ter sig för änglarna såsom något stockmörkt midt emot himmelens sol, och månen såsom något mörkt midt emot himmelens måne, och detta beständigt. Orsaken är den, att verldens eld *(igneum)* motsvarar sjelfkärleken, och skenet *(luminosum)* derifrån motsvarar det falska från den kärleken; och sjelfkärleken är alldeles motsatt den Gudomliga kärleken, och det falska från den kärleken är alldeles motsatt det Gudomliga sanna; och hvad som är motsatt den Gudomliga kärleken samt det Gudomliga sanna, det är stockmörker för änglarna. Deraf härrör det, att »tillbedja verldens sol och måne», samt »nedböja sig för dem», uti Ordet betecknar att älska sig sjelf och de falskheter, som äro från sjelfkärleken, och att de [som så gjorde] utrotades, 5 Mos. 4: 19; kap. 18: 3, 4, 5; Jerem. 8: 1, 2; Ezek. 8: 15, 16, 18; Upp.b. 16: 8; Matt. 13: 6 [94]).

1861, 2235, 4198, 4206. Att helvetena aflägsnas från himlarna, derigenom att de icke kunna uthärda närvarelsen af den Gudomliga kärleken från Herren, n. 4299, 7519, 7738, 7989, 8157, 8266, 9327. Att i följd deraf helvetena äro högst aflägsna från himlarna, och att detta är det ofantliga »svalget», n. 9346, 10187.

[94]) Att verldens sol icke synes för änglarna, utan i hennes ställe något mörkt baktill midt emot himmelens Sol eller Herren, n. 7078, 9755. Att »solen» i motsatt mening betecknar sjelf-

123. Alldenstund Herren synes i himmelen som Sol på grund af den Gudomliga kärlek, som är i Honom och af Honom, derföre vända sig äfven alla, som äro i himlarna, beständigt till Honom: de uti det Himmelska riket till Honom som Sol, de uti det Andliga riket till Honom som Måne. De åter, som äro i helvetet, vända sig till det stockmörka och det mörka, som äro midt emot, således bort ifrån Herren; utaf den orsak, att alla, som äro uti helvetena, äro i kärlek till sig sjelfva och verlden, således motsatta Herren. De som vända sig till det stockmörka, som är i stället för verldens sol, äro uti helvetena baktill, och kallas Genier; men de som vända sig till det mörka, som är i stället för månen, äro i helvetena framtill, och kallas Andar. Deraf kommer det, att de som äro i helvetena, sägas vara i mörkret, och de i himlarna uti ljuset: »mörker» betecknar det falska från det onda, och »ljus» det sanna från det goda. Att de vända sig så, dertill är orsaken den, att alla i det andra lifvet skåda till de ting, som herska i deras inre, således till sina kärlekar, och det inre gör [eller bildar] en ängels och en andes ansigte; och i den andliga verlden äro väderstrecken icke bestämda såsom i den naturliga verlden, utan det är ansigtet som bestämmer dem. Menniskan vänder sig äfven med hänsyn till sin ande likaledes: bort ifrån Herren den, som är i kärlek till sig sjelf och verlden, och till Honom den, som är i kärlek till Honom och mot nästan; men menniskan vet icke detta, emedan hon är i den naturliga verlden, hvarest väderstrecken bestämmas efter solens uppgång och nedgång. Men som detta svårligen kan fattas af menniskan, skall det belysas i det följande, der det kommer att handlas om Väderstreck, Rum och Tid i himmelen.

124. Emedan Herren är himmelens Sol, och alla ting afse Honom, hvilka äro af Honom, derföre är äfven Herren

kärleken, n. 2441; i hvilken mening med »tillbedja solen» betecknas att tillbedja de ting, som äro stridande emot den himmelska kärleken eller Herren, n. 2441, 10584. Att himmelens sol för dem, som äro i helvetena, är stockmörker, n. 2441.

den gemensamma Medelpunkt, af hvilken all riktning och bestämmelse [härrör] [95]). Och derföre äro jemväl uti Hans närvaro och under Hans öfverinseende alla ting, som äro nedanföre, så väl de som äro i himlarna, som de som äro på jorden.

125. Härutaf kunna nu i ett klarare ljus ses de saker, som i de förutskickade artiklarna äro sagda och visade om Herren, *att* nemligen *Han sjelf är himmelens Gud*, n. 2 till 6; *att Hans Gudomliga utgör himmelen*, n. 7 till 12; *att Herrens Gudomliga i himmelen är kärlek till Honom och menniskokärlek mot nästan*, n. 13 till 19; *att motsvarighet förefinnes mellan verldens alla ting och himmelen, samt genom himmelen [mellan de förra] och Herren*, n. 87 till 115; äfvensom *att verldens sol och måne motsvara*, n. 105.

Om ljus och värme i himmelen.

126. Att ljus finnes i himlarna, kunna icke de fatta, som allenast tänka från naturen; då likväl i himlarna är ett så stort ljus, att det många grader öfvergår middagsljuset i verlden. Det har oftare synts för mig, äfven afton- och nattetider. I början blef jag förundrad, när jag hörde änglarna säga, att verldens ljus knappast är annat än skugga i jemförelse med himmelens ljus, men då det blifvit sedt, kan jag bevittna detta. Dess bländhvithet och dess glans äro sådana, att de icke kunna beskrifvas. De ting som synts för mig i himlarna, hafva synts för mig i detta ljus, således klarare och tydligare än de ting som äro i verlden.

127. Himmelens ljus är icke naturligt såsom verldens ljus, utan det är andligt, ty det är af Herren såsom Sol, och Solen är den Gudomliga kärleken, såsom i föregående artikel

---

[95]) Att Herren är den gemensamma medelpunkt, till hvilken himmelens alla ting vända sig, n. 3633.

är visadt. Hvad som utgår af Herren såsom Sol, kallas i himlarna Gudomligt Sant, likväl är det i sitt väsen det Gudomliga Goda förenadt med det Gudomliga Sanna; derifrån hafva änglarna ljus och värme, från det Gudomliga Sanna hafva änglarna ljus, och från det Gudomliga Goda hafva de värme. Deraf kan vara tydligt, att himmelens ljus, emedan det är af ett sådant ursprung, är andligt och icke naturligt, likaledes värmen [96]).

128. Att det Gudomliga Sanna är ljus för änglarna, är emedan änglarna äro andliga och icke naturliga. De andliga se af sin sol, och de naturliga af sin. Och det Gudomliga Sanna är det, från hvilket änglarna hafva förstånd, och förståndet är deras invertes syn, som inflyter på deras utvertes syn och frambringar den; derföre te sig de ting, som synas i himmelen af Herren såsom Sol, uti ljus [97]). Emedan ljusets ursprung är derifrån i himmelen, derföre omvexlar det derstädes allt efter det Gudomliga Sannas emottagande från Herren, eller, hvad som är detsamma, allt efter den förståndighet och vishet, i hvilken änglarna äro. Det är alltså ett annat i det Himmelska riket än i det Andliga, och ett annat i hvartenda samfund. Ljuset i det Himmelska riket synes lågande, emedan de änglar, som äro der, emottaga ljus af Herren såsom Sol; ljuset i det Andliga riket åter är hvitglänsande, emedan de änglar, som äro der, emottaga ljus af Herren såsom Måne, se ofvanföre, n. 118. Ljuset är äfven icke lika för det ena samfundet som för det andra; uti hvarje samfund är det äfven skiljaktigt: i ett större ljus der äro de, som äro i midten, och i ett mindre de, som äro omkring, se n. 43. Med ett ord, i samma grad, som änglarna äro mottagningar för det Gu-

---

[96]) Att allt ljus i himlarna är af Herren såsom Sol, n. 1053, 1521, 3195, 3341, 3636, 3643, 4415, 9548, 9684, 10809. Att det af Herren utgående Gudomliga Sanna synes i himmelen såsom ljus och framställer allt himmelens ljus, n. 3195, 3222, 5400, 8644, 9399, 9548, 9684.

[97]) Att himmelens ljus upplyser änglars och andars både syn och förstånd, n. 2776, 3138.

domliga Sanna, det är, uti förståndighet och vishet af Herren, hafva de ljus [98]). Himmelens änglar kallas derföre »ljusets änglar».

129. Emedan Herren i himlarna är det Gudomliga Sanna, och det Gudomliga Sanna der är ljus, derföre kallas Herren i Ordet »Ljus», likaså allt det sanna som är af Honom; såsom på dessa följande ställen: »*Jesus sade: Jag, jag är verldens Ljus; den som följer Mig, skall icke vandra i mörkret, utan han skall hafva lifvets ljus*», Joh. 8: 12. »*Så länge jag är i verlden, är jag verldens Ljus*», Joh. 9: 5. »*Jesus sade: ännu litet är Ljuset med eder; vandren medan I hafven Ljuset, på det att icke mörker må gripa eder. När I hafven Ljuset, tron på Ljuset, på det att I mån vara Ljuse[t]s söner. Jag, [som] Ljus har jag kommit i verlden, på det att en hvar som tror på Mig, icke må förblifva i mörkret*», Joh. 12: 35, 36, 46. »*Ljuset har kommit i verlden, men menniskorna älskade mörkret snarare än ljuset*», Joh. 3: 19. Johannes [yttrade] om Herren: »*Denne är det sanna Ljuset, som upplyser hvarje menniska*», Joh. 1: 4, 9. »*Det folk som sitter i mörker, såg ett stort Ljus; och för dem, som sutto i döds skugga, uppgick Ljus*», Matt. 4: 16. »*Jag skall gifva Dig till ett folks förbund, till folkslags Ljus*», Es. 42: 6. »*Jag har anstält Dig till folkslags Ljus, att du må vara min frälsning ända till jordens yttergräns*», Es. 49: 6. »*Folkslagen som äro bevarade skola vandra vid Hans Ljus*», Uppb. 21: 24. »*Sänd ditt ljus och din sanning, de, de skola leda mig*», Psalm. 43: 3. På dessa och på andra ställen kallas Herren »Ljus» på grund af det Gudomliga Sanna, som är från Honom; likaså kallas sjelfva det sanna »ljus». Alldenstund af Herren såsom Sol ljuset är i himlarna, derföre,

---

[98]) Att ljuset i himmelen förhåller sig allt efter änglarnas förståndighet och vishet, n. 1524, 1529, 1530, 3339. Att ljusets skiljaktigheter i himlarna äro lika många, som änglasamfunden, alldenstund ständiga omvexlingar med hänsyn till godt och sant, således med hänsyn till vishet och förståndighet, förekomma i himlarna, n. 684, 690, 3241, 3744, 3745, 4414, 5598, 7236, 7833, 7836.

när Han vardt förvandlad inför Petrus, Jakob och Johannes, *syntes Hans ansigte såsom Solen, och Hans kläder såsom Ljuset, blänkande och hvitglänsande som snö, att en valkare på jorden icke kan göra dem så hvita*, Mark. 9: 3; Matt. 17: 2. Att Herrens kläder syntes så, var emedan de förebildade det Gudomliga Sanna som är af Honom i himlarna; »kläder» i Ordet beteckna äfven sanningar[99]); hvarföre det säges hos David: »*Jehovah, du omhöljer Dig med ljus såsom med klädnaden*», Psalm. 104: 2.

130. Att ljuset i himlarna är andligt, och att det ljuset är det Gudomliga Sanna, kan man äfven sluta derutaf, att menniskan också har ett andligt ljus, och att hon från det ljuset har upplysning i samma mån hon är uti förståndighet och vishet från det Gudomliga Sanna. Menniskans andliga ljus är hennes förstånds ljus, hvars (nemligen förståndets) föremål äro sanningar, hvilka det analytiskt (upplösningsvis) fördelar i ordningar, bildar till förnuftsskäl, och från dem sluter till saker i ordningsföljd[100]). Att det är ett verkligt ljus, af hvilket förståndet ser sådana ting, vet den naturliga menniskan icke, emedan hon icke ser det med ögonen, ej heller förnimmer det med tanken; men många veta det dock, och jemväl åtskilja de det från det naturliga ljuset, i hvilket de äro, som tänka naturligt och icke andligt. Naturligt tänka de, som blott skåda in i verlden och tillskrifva naturen all-

---

[99]) Att »kläder» i Ordet beteckna sanningar, emedan de bekläda det goda, n. 1073, 2576, 5248, 5319, 5954, 9216, 9952, 10536. Att Herrens kläder, när Han förvandlades, betecknade det från Hans Gudomliga kärlek utgående Gudomliga Sanna, n. 9212, 9216.

[100]) Att himmelens ljus upplyser menniskans förstånd, att derföre menniskan är förnuftig, n. 1524, 3138, 3167, 4408, 6608, 8707, 9126, 9399, 10569. Att förståndet upplyses, emedan det är emottagande af det sanna, n. 6222, 6608, 10659. Att förståndet upplyses, i den mån menniskan emottager det sanna i det goda af Herren, n. 3619. Att förståndet är sådant, som de sanningar från det goda äro, af hvilka det är bildadt, n. 10064. Att förståndet har ljus från himmelen, såsom synen ljus från verlden, n. 1524, 5114, 6608, 9128. Att himmelens ljus af Herren alltid är tillstädes hos menniskan, men att det inflyter i samma mån, som menniskan är i det sanna från det goda, n. 4060, 4213.

ting; andligen åter tänka de, som skåda till himmelen samt tillskrifva det Gudomliga allting. Att det är ett sant (verkligt) ljus, som upplyser sinnet, alldeles åtskildt från det ljus *(lux)*, som kallas naturligt ljus *(lumen)*, har många gånger blifvit mig gifvet att förnimma och jemväl att se; jag har blifvit upplyft i det ljuset inåt gradvis, och i den mån jag upplyftes, upplystes förståndet, till dess att jag omsider förnam saker som jag icke förr förnummit, och omsider sådana, som jag icke ens skulle kunna begripa med tanken från naturligt ljus *(lumen)*; jag har stundom förtrutit, att de icke begrepos, då de likväl klart och genomskådligt förnummos i det himmelska ljuset [101]). Emedan för förståndet finnes ljus, derföre säges om det förra dylikt som om ögat, såsom att det ser och är i ljus, när det förnimmer, och att för det är dunkelt och skugga, när det icke förnimmer, och flera dylika saker.

131. Alldenstund himmelens ljus är det Gudomliga Sanna, derföre är också det ljuset den Gudomliga visheten och förståndigheten; hvadan detsamma förstås med att upplyftas till himmelens ljus, som med att upplyftas till förståndighet och vishet samt upplysas; hvarföre ljuset hos änglarna är alldeles i samma grad efter deras förståndighet och vishet. Emedan himmelens ljus är den Gudomliga visheten, derföre kännas alla hurudana de äro uti himmelens ljus. Hvars och ens inre är der synligt uti ansigtet, alldeles sådant det är, och icke det minsta är doldt. De inre änglarna älska äfven att allting hos dem må vara synligt, alldenstund de icke vilja annat än det goda. Annorlunda de, som äro nedanför himmelen, och icke vilja det goda, de frukta derföre högligen att skådas i himmelens ljus. Och hvad som är förunderligt, de som äro i helvetet, de se sins emellan ut som menniskor,

---

[101]) Att menniskan, när hon upplyftes från det sinliga, kommer i ett mildare ljus, och omsider i det himmelska ljuset, n. 6313, 6315, 9407. Att det är en verklig upplyftning till himmelens ljus, när menniskan [upplyftes] till förståndighet, n. 3190. Huru stort ljus förnams, när jag blef hänryckt ifrån verldsliga föreställningar, n. 1526, 6608.

men i himmelens ljus som vidunder, med ett rysligt ansigte och en ryslig kropp, alldeles uti sitt ondas form [102]). Likaledes ser menniskan ut med hänsyn till sin ande, när hon skådas af änglarna: om hon är god, ser hon ut som en menniska, skön allt efter hennes goda; om hon är ond, såsom ett vidunder, vanskapligt allt efter hennes onda. Deraf är klart, att alla ting uppenbaras i himmelens ljus; de uppenbaras, emedan himmelens ljus är det Gudomliga Sanna.

132. Emedan det Gudomliga Sanna är ljuset i himlarna, derföre lysa alla sanningar, hvar helst de äro, vare sig inom ängeln, eller utom honom, äfvensom vare sig inom himlarna, eller utom dem. Sanningarna utom himlarna lysa likväl icke såsom sanningarna inom himlarna. Sanningarna utom himlarna lysa kallt, såsom ett snö[föremål] utan värme, alldenstund de icke hemta sitt väsen från det goda på sätt som sanningarna inom himlarna; hvarföre äfven detta kalla ljus försvinner vid infallandet af himmelens ljus, och om ondt är inunder, så vändes det i mörker. Detta har jag åtskilliga gånger sett, och flera andra minnesvärda ting om lysande sanningar, hvilka saker här förbigås.

133. Nu skall något sägas om himmelens värme. Himmelens värme är i sitt väsen kärlek; den utgår från Herren såsom Sol, och att denna är den Gudomliga kärleken i Herren och af Herren, kan ses visadt i föregående artikel. Deraf är klart, att himmelens värme är lika så andlig som himmelens ljus, emedan han är af samma ursprung [103]). Det är två saker som utgå från Herren såsom Sol, det Gudomliga Sanna och det Gudomliga Goda. Det Gudomliga Sanna framställes

---

[102]) Att de, som äro i helvetena, uti sitt sken *(lumen)*, som är ett sken såsom från glödande kol, se ut för hvarandra såsom menniskor, men i himmelens ljus såsom vidunder, n. 4532, 4533, 4674, 5057, 5058, 6605, 6626.

[103]) Att det är tvenne ursprung till värme, och jemväl tvenne ursprung till ljus, från verldens sol och från himmelens sol, n. 3338, 5215, 7324. Att värmen från Herren såsom Sol är den böjelse, som tillhör kärleken, n. 3636, 3643. Följaktligen att andlig värme är i sitt väsen kärlek, n. 2146, 3338, 3339, 6314.

i himlarna såsom ljus, och det Gudomliga Goda såsom värme; men det Gudomliga Sanna och det Gudomliga Goda äro så förenade, att de icke äro två, utan ett. Det oaktadt äro de hos änglarna skilda, ty änglar finnas, som emottaga det Gudomliga Goda mer än det Gudomliga Sanna, och de finnas, som emottaga det Gudomliga Sanna mer än det Gudomliga Goda. De som mer emottaga det Gudomliga Goda, äro i Herrens Himmelska rike, de som mer emottaga det Gudomliga Sanna, äro i Herrens Andliga rike. De fullkomligaste änglarna äro de, som emottaga beggedera i lika grad.

134. Himmelens värme, liksom himmelens ljus, är öfverallt omvexlande, en annan i det Himmelska riket, och en annan i det Andliga riket, och jemväl en annan i hvartenda samfund derstädes; han skiljer sig icke blott till grad, utan äfven till beskaffenhet. Han är starkare och renare i Herrens Himmelska rike, emedan änglarna der emottaga mer det Gudomliga Goda; han är mindre stark och ren i Herrens Andliga rike, emedan änglarna der emottaga mer det Gudomliga Sanna. I hvarje samfund skiljer han sig äfven allt efter emottagandet. Det finnes också värme i helvetena, men en oren [104]). Det är värmen i himmelen, som förstås med den heliga och himmelska elden, och helvetets värme, som förstås med den vanheliga och helvetiska elden, och med beggedera förstås kärlek: med den himmelska elden kärlek till Herren och kärlek mot nästan, och all böjelse som tillhör dessa kärlekar; samt med den helvetiska elden sjelfkärlek och verldskärlek, och all begärelse som tillhör dessa kärlekar [88]). Att kärlek är värme utaf andligt ursprung, är klart af [ens] uppvärmning allt efter kärleken, ty menniskan upptändes och blir varm allt efter hans storlek och beskaffenhet, och hans hetta uppenbaras, när han angripes. Deraf härrör ock, att det blifvit

---

[104]) Att i helvetena finnes värme, men en oren, n. 1773, 2757, 3340; och [att] lukten derifrån är såsom i verlden gödsel- och träck-, samt i de värsta helvetena såsom lik-lukt, n. 814, 815, 817, 943, 944, 5394.

ett antaget [bruk] att säga: upptändas, bli varm, brinna, glöda, fatta eld, när fråga är om de böjelser, som tillhöra kärleken till det goda, och jemväl om de begärelser, som tillhöra kärleken till det onda.

135. Att den af Herren såsom Sol utgående kärleken kännes uti himmelen såsom värme, är emedan änglarnas inre [delar] äro i kärlek från det Gudomliga Goda som är af Herren, hvadan de yttre, som deraf blifva varma, äro i värme. Deraf kommer, att i himmelen värme och kärlek så motsvara hvarandra inbördes, att en hvar der är i sådan värme, som i kärlek, enligt hvad som nyss ofvanföre är sagdt. Verldens värme inträder alldeles icke i himlarna, emedan han är för grof, samt naturlig och icke andlig. Annorlunda åter hos menniskorna, emedan menniskorna äro så väl i den andliga verlden som i den naturliga verlden. De blifva till sin ande varma alldeles enligt sina kärlekar, men till kroppen från beggedera, så väl från sin andes värme, som från verldens värme: den förre inflyter på den senare, emedan de motsvara. Huru beskaffad hvardera värmens motsvarighet är, kan vara tydligt utaf djuren, [i det] att deras kärlekar, af hvilka den förnämsta är den att framalstra sitt slägtes afföda, bryta ut och verka allt efter närvaron och tillströmningen af värmen från verldens sol, hvilken värme förefinnes allenast vår- och sommartiden. På det högsta bedraga sig de, som tro, att den inflytande verldsvärmen uppväcker kärlekarna, ty det gifves icke en naturlig inflytelse på det andliga, men en andlig på det naturliga; denna inflytelse härrör från den Gudomliga ordningen, men den förra är emot den Gudomliga ordningen [105]).

136. Änglarna liksom menniskorna hafva förstånd och vilja; himmelens ljus utgör deras förstånds lif, emedan himmelens ljus är det Gudomliga Sanna och i följd deraf den Gudomliga visheten, och himmelens värme utgör deras viljas

[105]) Att inflytelsen är andlig, och icke fysisk, således att inflytelse eger rum från den andliga verlden på den naturliga, och icke från den naturliga på den andliga, n. 3219, 5119, 5259, 5427, 5428, 5477, 6322, 9110, 9111.

lif, emedan himmelens värme är det Gudomliga Goda och i följd deraf den Gudomliga kärleken. Änglarnas sjelfvaste lif är från värmen, men icke från ljuset, utom i den mån värme finnes deri. Att lifvet är från värmen, är klart, ty när den är borta, förgås lifvet. Likadant är det med tron utan kärleken, eller med det sanna utan det goda, ty det sanna, som kallas trons, är ljuset, och det goda, som [kallas] kärlekens, är värmen [106]). Detta synes ögonskenligare utaf verldens värme och ljus, hvilka himmelens värme och ljus motsvara. Utaf verldens värme förbunden med ljus lefvandegöres och blomstrar allting som finnes på jordklotet: de äro förbundna vår- och sommar-tider. Men utaf ljuset skildt från värmen lefvandegöres och blomstrar intet, utan domnar och utdör allting: de äro icke förbundna vintertiden, då är värmen borta och ljuset är qvar. I följd af denna motsvarighet kallas himmelen ett »paradis», alldenstund der det sanna är förbundet med det goda, eller tron med kärleken, såsom ljuset med värmen den vårliga tiden på jorden. Häraf framgår nu den sanning klarare, om hvilken ofvanföre i sin artikel n. 13 till 19 är taladt, att Herrens Gudomliga i himmelen är kärlek till Honom och menniskokärlek mot nästan.

137. Det heter hos Johannes: *»I en begynnelse var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Alla ting blefvo genom Det, och utan Det blef intet som blifvit. I Det var lif, och lifvet var menniskornas ljus. I verlden var Det, och verlden blef genom Det. Och Ordet blef kött, och bodde ibland oss, och vi sågo Dess härlighet»*, 1: 1, 3,

[106]) Att sanningarna utan det goda icke i sig sjelfva äro sanningar, emedan de icke hafva lif, ty allt lif hafva sanningarna från det goda, n. 9603. Således att de äro likasom en kropp utan själ, n. 3180, 9454. Att sanningar utan det goda icke antagas af Herren, n. 4368. Huru beskaffadt det sanna är utan det goda, således huru beskaffad tron är utan kärleken, och huru beskaffadt det sanna från det goda, eller huru beskaffad tron från kärleken är, n. 1949, 1950, 1951, 1964, 5830, 5951. Att saken kommer på ett ut, antingen man säger det sanna eller tron, samt det goda eller kärleken, alldenstund det sanna är trons och det goda är kärlekens sak, n. 2839, 4353, 4997, 7178, 7623, 7624, 10367.

4, 10, 14. Att det är Herren som förstås med Ordet, är klart, ty det säges att »Ordet blef kött». Men hvad som i synnerhet förstås med »Ordet», är ännu icke kändt, det skall alltså sägas. »Ordet» der är det Gudomliga Sanna, som är i Herren och af Herren[107]), hvarföre det der äfven kallas »Ljuset», och att detta är det Gudomliga Sanna, är i det föregående af denna artikel visadt. Att genom det Gudomliga Sanna alla ting äro gjorda och skapade, skall nu förklaras. I himmelen tillkommer all makt det Gudomliga Sanna, och utan det finnes alldeles ingen[108]). Alla änglar kallas på grund af det Gudomliga Sanna »makter», och i den mån de äro dess mottagningar eller mottag, i samma mån äro de också makter. De förmå genom det öfver helvetena, och öfver alla som motsätta sig. Tusen fiender uthärda der icke en enda stråle af himmelens ljus, som är det Gudomliga Sanna. Emedan änglarna äro änglar på grund af det Gudomliga Sannas emottagande, följer, att hela himmelen icke är annanstädes ifrån, ty himmelen är [eller utgöres] af änglarna. Att en så stor makt finnes i det Gudomliga Sanna, kunna icke de tro, som om det Sanna icke hafva annan föreställning, än som om en tanke eller om ett tal, i hvilka i och för sig sjelfva makt icke finnes, utom i den mån andra utaf lydnad göra [derefter]; men i det Gudomliga Sanna i och för sig sjelft finnes makt, och en sådan makt, att igenom det himmelen är skapad och verlden är skapad, [tillika] med alla ting som i dem finnas.

107) Att »Ord» i den heliga Skrift betecknar åtskilliga saker, nemligen tal, sinnets tanke, hvarje sak som verkligen är till, äfvensom något, samt i högsta mening det Gudomliga Sanna, samt Herren, n. 9987. Att »Ordet» betecknar det Gudomliga Sanna, n. 2803, 2884, 4692, 5075, 5272, 7830, 9987. Att »Ordet» betecknar Herren, n. 2533, 2859.

108) Att det af Herren utgående Gudomliga Sanna är det, som har all makt, n. 6948, 8200. Att all makt i himmelen tillhör det sanna ifrån det goda, n. 3091, 3563, 6344, 6413, 8304, 9643, 10019, 10182. Att änglarna kallas »makter», och jemväl att de äro makter, på grund af emottagandet af det Gudomliga Sanna af Herren, n. 9639. Att änglarna äro emottagande (emottagare) af det Gudomliga Sanna af Herren, och att de derföre i Ordet på skilda ställen kallas »gudar», n. 4295, 4402, 8301, 8192, 9398.

[138.]*) Att det är en sådan makt i det Gudomliga Sanna, kan belysas genom tvenne jemförelser, nemligen genom makten hos det sanna och goda i menniskan, och genom makten hos ljuset och värmen från solen i verlden. *Genom makten hos det sanna och goda i menniskan:* Allt, hvad helst menniskan verkar, verkar hon utaf förståndet och viljan; utaf viljan verkar hon genom det goda, och utaf förståndet genom det sanna. Allting som finnes i viljan, hänför sig nemligen till det goda, och allting i förståndet hänför sig till det sanna [109]). Från dem sätter alltså menniskan hela kroppen i verksamhet, och tusen ting der ila på en gång sjelfmant å stad efter deras vink och behag. Deraf är klart, att hela kroppen är bildad till det godas och det sannas lydiga tjenster *(obsequia)*, följaktligen utaf det goda och det sanna. *Genom makten hos värmen och ljuset från solen i verlden:* Alla ting som växa i verlden, såsom träd, sädesslag, blommor, gräs, frukter och frön, äro till icke annanstädes ifrån, än genom solens värme och ljus. Deraf är klart, hurudan makt att frambringa finnes i dessa. Hvad icke då i det Gudomliga Ljuset, som är det Gudomliga Sanna, och i den Gudomliga Värmen, som är det Gudomliga Goda, från hvilka, emedan himmelen från dem är till, äfven verlden är till, ty genom himmelen är verlden till, såsom i det föregående är visadt. Härutaf kan vara tydligt, huru det bör förstås, att alla ting blefvo genom Ordet, och att utan det blef intet som blef, och att äfven verlden blef genom Det, att det nemligen var genom det Gudomliga Sanna af Herren [110]).

---

[109]) Att förståndet är emottagande (emottagare) af det sanna, och viljan emottagande af det goda, n. 3623, 6125, 7503, 9300, 9930. Att derföre alla de ting, som äro i förståndet, hänföra sig till sanningarna, vare sig de äro sanningar, eller menniskan tror dem vara sanningar, och att alla de ting, som äro i viljan, likaledes hänföra sig till godheterna, n. 803, 10122.

[110]) Att det af Herren utgående Gudomliga Sanna är det enda verkliga *(reala)*, n. 6880, 7004, 8200. Att genom det Gudomliga Sanna alla ting äro gjorda och skapade, n. 2803, 2884, 5272, 7835.

*) N:o 138, d. v. s. sjelfva siffran 138, saknas i originalet, men som n:o 137 är så långt (i orig. omfattar det både 137 och [138] i ett sammanhängande stycke), är möjligt att det varit förf:s afsigt att dela det i två, såsom nu här skett. *Öfv:s anm.*

Deraf härrör ock, att det i Skapelseboken först talas om ljuset, och i det [derpå] följande om de ting, som äro af ljuset, 1 Mos. 1: 3, 4. Och jemväl deraf härrör, att alla ting i hela så väl himmelen som verlden hänföra sig till det goda och det sanna, och till deras förbindelse, för att de må vara något [77]).

139. Man bör veta, att det Gudomliga Goda och det Gudomliga Sanna, som äro i himlarna af Herren såsom Sol, icke äro i Herren, utan af Herren. I Herren är allenast den Gudomliga Kärleken, som är det Vara från hvilket de förra äro till. Att vara till från Varat förstås med att »utgå». Detta kan också belysas genom en jemförelse med verldens sol. Värmen och ljuset, som äro i verlden, äro icke i solen, utan af solen; i solen är allenast eld, och från den äro till och utgå de förra.

140. Emedan Herren såsom Sol är den Gudomliga Kärleken, och den Gudomliga Kärleken är Sjelfva det Gudomliga Goda, derföre kallas det Gudomliga som utgår af Honom, hvilket är Hans Gudomliga i himmelen, för åtskilnadens skull det Gudomliga Sanna, fastän det är det Gudomliga Goda förenadt med det Gudomliga Sanna. Detta Gudomliga Sanna är det som kallas det af Honom utgående Heliga.

Om de fyra väderstrecken i himmelen.

141. I himmelen liksom i verlden äro fyra väderstreck, öster, söder, vester och norr, å båda hållen bestämda af sin sol, i himmelen af himmelens Sol, som är Herren, i verlden af verldens sol. Men ändock råder [dem] emellan mycken skiljaktighet. *Den första* är, att i verlden kallas det Söder, der solen är i sin största höjd öfver jorden, Norr, der hon är i motsatt ställning under jorden, Öster, der hon vid dag-

jemningarna går upp, och Vester, der hon då går ned. Således bestämmas i verlden alla väderstreck af Söder. I himmelen deremot kallas det Öster, der Herren synes såsom Sol, midt emot är Vester, till höger i himmelen är Söder, och till venster der är Norr, och detta i hvarje deras ansigtes och kropps vändning. Således bestämmas i himmelen alla väderstreck af Öster. Att det kallas Öster (uppgående), der Herren synes såsom Sol, dertill är orsaken den, att all lifvets *upprinnelse* är af Honom såsom Sol; och i den mån hos änglarna emottages värme och ljus, eller kärlek och förståndighet af Honom, i samma mån säges också Herren *uppgå* hos dem. Deraf härrör ock, att Herren i Ordet kallas »Öster» [111]).

142. *Den andra* skiljaktigheten är, att änglarna alltid hafva öster för ansigtet, vester bakom ryggen, söder till höger, och norr till venster; men som detta svårligen kan begripas i verlden, af orsak att menniskan vänder sitt ansigte till hvarje väderstreck, derföre skall det förklaras. Hela himmelen vänder sig till Herren såsom till sin gemensamma medelpunkt, derföre vända sig alla änglar dit. Att all riktning är till en gemensam medelpunkt äfven på jorden, är kändt; men riktningen i himmelen skiljer sig från riktningen i verlden [derutinnan], att i himmelen det främre vändes till sin gemensamma medelpunkt, men i verlden det nedre. Riktningen i verlden är den som kallas Centripetalkraft, och jemväl Tyngdkraft *(gravitation)*. Änglarnas inre är äfven verkligen vändt framåt; och som det inre framställer sig i ansigtet, derföre är det ansigtet som bestämmer väderstrecken [112]).

143. Men att änglarna hafva öster för ansigtet *under hvarje deras ansigtes och kropps vändning*, kan ännu svårare

[111]) Att Herren i högsta mening är »Öster», emedan Han är himmelens Sol, som alltid är i uppgång och aldrig i nedgång, n. 101, 5097, 9668.

[112]) Att alla i himmelen vända sig till Herren, n. 9828, 10130, 10189, 10219. Att änglarna likväl icke vända sig till Herren, utan Herren vänder dem till Sig sjelf, n. 10189. Att en änglarnas närvarelse hos Herren icke eger rum, utan Herrens närvarelse hos änglarna, n. 9415.

begripas i verlden, af den orsak, att menniskan har hvarje väderstreck för ansigtet allt efter vändningen; derföre skall detta äfven förklaras. Änglarna lika som menniskorna vända och böja sina ansigten och sina kroppar åt hvad håll som helst, men ändock är öster alltid dem framför ögonen. Emellertid äro änglarnas vändningar icke såsom menniskornas vändningar, ty de äro af ett annat ursprung. Lika synas de visserligen vara, men de äro dock icke lika. Den herskande kärleken är ursprunget, från honom härröra alla (riktnings-) bestämmelser hos änglar och hos andar; ty, såsom nyss ofvanföre är sagdt, deras inre är verkligen vändt till sin gemensamma medelpunkt, således i himmelen till Herren såsom Sol. Och fördenskull, emedan kärleken städse är inför deras inre, och ansigtet är till från det inre — ty det är dess utvertes form —, derföre är alltid den kärlek, som herskar, framför ansigtet. I himlarna är det alltså Herren såsom Sol, emedan Han är den, af Hvilken de hafva kärleken [113]). Och emedan Herren Sjelf är uti sin kärlek hos änglarna, derföre är det Herren som gör, att de skåda Honom hvart de än vända sig. Dessa saker kunna icke vidare klargöras ännu, men i följande artiklar, i synnerhet der det kommer att handlas om Förebildningar och Skenbarheter, samt om Tid och Rum i himmelen, skola de till begriplighet tydligare framställas. Att änglarna beständigt hafva Herren framför ansigtet, detta har utaf mycken erfarenhet blifvit mig gifvet att veta, och jemväl att förnimma; ty så ofta jag varit i sällskap med änglarna, har Herrens närvarelse bemärkts framför mitt ansigte, och fastän Han icke blifvit sedd, har Han dock förnummits i ljuset. Att så är, hafva äfven änglarna rätt ofta intygat. Emedan Herren beständigt är framför änglarnas ansigte, derföre säges det äfven i

[113]) Att alla i den andliga verlden beständigt vända sig till sina kärlekar, och att väderstrecken der börja från och bestämmas af ansigtet, n. 10130, 10189, 10420, 10702. Att ansigtet är bildadt till motsvarighet med det inre, n. 4791 till 4805, 5695. Att derföre det inre framlyser ur ansigtet, n. 3527, 4066, 4796. Att ansigtet gör ett med det inre hos änglarna, n. 4796, 4797, 4799, 5695, 8250. Om det inres inflytelse på ansigtet och dess muskler, n. 3631, 4800.

verlden, att man må hafva Gud framför ögonen och ansigtet och afse Honom, och att de se Honom, som tro på Honom och älska Honom. Att menniskan talar så, härflyter från den andliga verlden, ty derifrån äro flera saker i det menskliga talet, fastän menniskan icke vet att de äro derifrån.

144. Att en sådan vändning till Herren eger rum, är ibland himmelens underbara ting, ty flera kunna der vara på *ett* ställe, och den ene vända ansigte och kropp åt ett annat håll än den andre, och dock se alla Herren framför sig, och hvar och en har till höger om sig söder, till venster norr och bakom ryggen vester. Ibland de underbara tingen är äfven det, att fastän all änglarnas hänskådning är till öster, så förekommer ändock för dem hänskådning äfven till de öfriga väderstrecken; men till dessa eger hänskådningen rum från deras inre syn, som är tankens. Äfven är det ibland underbarheterna, att det aldrig är någon tillåtet i himmelen att stå bakom en annans rygg och skåda hän till hans bakhufvud, och att då förvirras det godas och sannas inflytelse som är af Herren.

145. Annorlunda se änglarna Herren, och annorlunda ser Herren änglarna. Änglarna se Herren genom ögonen, men Herren ser änglarna i pannan. Orsaken att [Han ser dem] i pannan är den, att »pannan» motsvarar kärleken, och Herren inflyter genom kärleken på deras vilja och låter se sig genom förståndet, hvilket ögonen motsvara [114]).

146. Men väderstrecken i de himlar, som utgöra Herrens himmelska rike, skilja sig från väderstrecken i de himlar, som utgöra Hans andliga rike, af den orsak att Herren synes för de änglar som äro i Hans himmelska rike såsom Sol, men för de änglar som äro i Hans andliga rike såsom Måne; och öster är der Herren synes. Afståndet mellan Solen och Månen

---

[114]) Att »pannan» motsvarar den himmelska kärleken, och att derföre med »panna» i Ordet den kärleken betecknas, n. 9936. Att »ögat» motsvarar förståndet, emedan förståndet är den invertes synen, n. 2701, 4410, 4526, 9051, 10569. Hvarföre »upplyfta ögonen och se» betecknar att förstå, att förnimma, och att gifva akt, n. 2789, 2829, 3198, 3202, 4083, 4086, 4339, 5684.

der är trettio grader, derföre är väderstreckens [afstånd] lika. Att himmelen är åtskild i två riken, hvilka kallas det Himmelska riket och det Andliga riket, kan ses i sin artikel, n. 20 till 28; och att Herren synes i det himmelska riket som Sol, och i det andliga riket som Måne, n. 118. Men ändock blifva himmelens väderstreck derigenom icke orediga, alldenstund de andliga änglarna icke kunna uppstiga till de himmelska änglarna, ej heller dessa nedstiga till de förra, se n. 35 ofvan.

147. Deraf är klart, huru beskaffad Herrens närvarelse är i himlarna, att Han är allestädes, och hos en hvar i det goda och det sanna, som utgå af Honom; följaktligen att Han är i Sitt eget hos änglarna, såsom ofvanföre n. 12 är sagdt. Förnimmelsen af Herrens närvarelse är i deras inre, utaf detta se ögonen, således Honom utom sig, emedan det är en oafbruten fortsättning *(continuum)*. Deraf kan vara tydligt, huru det bör förstås, att Herren är i dem, och de i Herren, enligt Herrens ord: »*Förblifven i Mig, och Jag i eder*», Joh. 15: 4. »*Den som äter mitt kött, och dricker mitt blod, förblifver i Mig och Jag i honom*», Joh. 6: 56. Herrens »kött» betecknar det Gudomliga Goda, och »blodet» det Gudomliga Sanna [115]).

148. Alla i himlarna bo åtskilda efter väderstrecken. Till öster och vester bo de, som äro i kärlekens goda, till öster de som äro i en klar förnimmelse deraf, till vester de som äro i en dunkel förnimmelse deraf; till söder och norr bo de som äro i vishet derifrån, till söder de som äro i vishetens klara ljus, till norr de som äro i vishetens dunkla ljus. På lika sätt bo de änglar, hvilka äro i Herrens andliga rike, som de hvilka äro i Hans himmelska rike, med åtskilnad likväl allt efter kärlekens goda och det från det goda här-

[115]) Att »Herrens kött» i Ordet betecknar Hans Gudomliga Menskliga, samt Hans Kärleks Gudomliga Goda, n. 3813, 7850, 9127, 10283. Och att »Herrens blod» betecknar det Gudomliga Sanna och trons heliga, n. 4735, 4978, 7317, 7326, 7846, 7850, 7877, 9127, 9393, 10026, 10033, 10152, 10204.

rörande sannas ljus. Ty kärleken i det himmelska riket är kärleken till Herren, och det derifrån härrörande sannas ljus är vishet; men i det andliga riket är det kärleken mot nästan, som kallas menniskokärlek, och det derifrån härrörande sannas ljus är förståndighet, som ock kallas tro, se ofvanföre n. 23. De skilja sig äfven med hänsyn till väderstrecken, ty väderstrecken i det ena och det andra riket äro på trettio graders afstånd sins emellan, såsom nyss ofvanföre, n. 146, är sagdt.

149. Likaledes bo änglarna sins emellan uti hvartenda himmelens samfund: till öster de, som äro i en större grad af kärlek och menniskokärlek, till vester de som äro i en mindre; till söder de, som äro i ett större ljus af vishet och förståndighet, till norr de som äro i ett mindre. Att de bo så åtskilda, är emedan hvartenda samfund föreställer himmelen, och jemväl är en himmel i mindre form, se ofvanföre n. 51 till 58. Enahanda sker vid sammankomsterna. De föras till denna ordning i följd af himmelens form, i kraft af hvilken hvar och en vet sin plats. Äfven ombesörjes af Herren, att i hvartenda samfund må finnas af hvarje slag, af orsak att himmelen må till formen vara sig lik öfverallt. Men ändock skiljer sig ordnandet af hela himmelen från ordnandet af ett samfund, såsom det allmänna från det särskilda; ty de samfund, som äro till öster, stå [i förträfflighet] framför de samfund som äro till vester, och de till söder stå framför dem som äro till norr.

150. Derutaf kommer, att väderstrecken i himlarna beteckna sådana saker, som finnas hos dem som bo der, nemligen »öster» kärlek och dess goda i en klar förnimmelse, »vester» desamma i en dunkel förnimmelse, »söder» vishet och förståndighet i ett klart ljus, och »norr» desamma i ett dunkelt ljus. Och emedan sådana saker betecknas med dessa väderstreck, derföre betecknas dylika med dem uti Ordets invertes eller andliga mening [116]; ty Ordets invertes

[116]) Att »öster» i Ordet betecknar kärlek i klar förnimmelse, n. 1250, 3708; »vester» kärlek i dunkel förnimmelse, n. 3708, 9653; »söder» ett tillstånd af ljus eller af vishet och förståndighet, n. 1458, 3708, 5672; och »norr» detta tillstånd i dunkelhet, n. 3708.

eller andliga mening är alldeles i enlighet med de ting som äro i himmelen.

151. Motsatsen eger rum för dem, som befinna sig i helvetena; de, som äro der, skåda icke hän till Herren såsom Sol eller såsom Måne, utan bort ifrån Herren till det stockmörka som är i stället för verldens sol, och till det mörka som är i stället för jordens måne: de, som kallas Genier, till det stockmörka som är i stället för verldens sol, och de, som kallas Andar, till det mörka som är i stället för verldens måne [117]). Att verldens sol och jordens måne icke synas i den andliga verlden, utan i stället för den solen något stockmörkt midt emot himmelens Sol, och i stället för den månen ett mörkt som är midt emot himmelens Måne, kan ses ofvanföre n. 122. Derföre äro för dem väderstrecken motsatta himmelens väderstreck: öster för dem är der det nämnda stockmörka och mörka är, vester för dem der himmelens Sol är, söder för dem till höger, och norr till venster; och detta jemväl i hvarje deras kropps vändning. Och de kunna icke annorlunda, af den orsak, att all riktning hos deras inre, och i följd deraf all riktningsbestämmelse *(determinatio)* vetter och sträfvar dit. Att riktningen af det inre och derföre den verkliga riktningsbestämmelsen hos alla i det andra lifvet är i enlighet med kärleken, kan ses n. 143. Deras kärlek, som äro i helvetena, är sjelf- och verldskärleken, och dessa kärlekar äro de som betecknas med verldens sol och jordens måne, se n. 122. Och dessa kärlekar äro också motsatta kärleken till Herren och kärleken mot nästan [118]). Deraf härrör, att de vända sig till förenämnda [tvåfaldiga] stockmörker bort ifrån Herren. De

[117]) Hvilka och hurudana de äro, som kallas Genier, samt hvilka och hurudana de som kallas Andar, n. 947, 5035, 5977, 8593, 8622, 8625.

[118]) Att de som äro i sjelf- och verldskärlekarna, vända sig bort ifrån Herren, n. 10130, 10189, 10420, 10702. Att kärleken till Herren och menniskokärleken mot nästan utgöra himmelen, samt sjelfkärleken och verldskärleken utgöra helvetet, emedan de äro motsatta, n. 2041, 3610, 4225, 4776, 6210, 7366, 7369, 7490, 8232, 8678, 10455, 10741 till 10745.

som äro i helvetena bo, äfven de, allt efter sina väderstreck: de, som äro i ondskor utaf sjelfkärlek, ifrån deras öster till deras vester; de som äro i det ondas falskheter, från deras söder till deras norr. Men härom mera nedanföre, der det blir tal om Helvetena.

152. När någon ond ande kommer ibland goda, pläga väderstrecken så hopblandas, att de goda knappt veta hvar deras öster är; hvilket jag äfven åtskilliga gånger förnummit ske, och jemväl hört af andar, som beklagat sig deröfver.

153. Onda andar synas understundom vände till himmelens väderstreck, och då hafva de förståndighet och förnimmelse af det sanna, men ingen böjelse för det goda, hvarföre de, så snart de vända sig om tillbaka till sina väderstreck, äro uti ingen förståndighet och förnimmelse af det sanna, sägande då, att de sanningar, som de hört och förnummit, icke äro sanningar, utan falskheter; äfven vilja de att falskheterna må vara sanningar. Jag har blifvit underrättad om detta vändande, att nemligen hos de onda det förståndliga (intellektuela) kan vändas så, men icke det viljeliga; och att detta blifvit ombesörjdt af Herren, för det ändamål att en hvar må kunna se och erkänna sanningarna, men att ingen emottager dem, så framt han icke är i det goda, emedan det är det goda, som emottager sanningarna, och aldrig det onda: äfvensom att det är enahanda hos menniskan, för den orsak att hon må kunna förbättras genom sanningarna, men att hon dock icke förbättras mera, än i den mån hon är i det goda; och att deraf härrör, att menniskan likaledes kan vändas till Herren; men att om hon är i det onda med hänsyn till lefvernet, så vänder hon sig genast bort och bestyrker hos sig sitt ondas falskheter emot de sanningar, som hon förstått och sett, och att detta sker då hon för sig sjelf tänker af sitt inre.

Om änglarnas tillstånds-förändringar i himmelen.

154. Med änglarnas tillstånds-förändringar förstås deras förändringar med hänsyn till kärlek och tro, och derföre till vishet och förståndighet, således med hänsyn till deras lifs tillstånd. »Tillstånd» sägas om lifvet och om de ting, som höra till lifvet; och emedan änglalifvet är kärlekens och trons lif, och deraf vishetens och förståndighetens, derföre sägas »tillstånd» om dem, och de kallas kärlekens och trons tillstånd, samt vishetens och förståndighetens tillstånd. Huruledes dessa tillstånd hos änglarna förändras, skall här nu sägas.

155. Änglarna äro icke beständigt i ett lika tillstånd med hänsyn till kärleken, och derföre ej heller i lika med hänsyn till visheten, ty all vishet hafva de från kärleken och enligt kärleken. Understundom äro de i ett tillstånd af innerlig kärlek, stundom i ett tillstånd af icke innerlig kärlek: denne aftager gradvis ifrån sitt maximum till minimum (ifrån sitt största till det minsta). När de äro i den största kärleksgraden, då äro de i sitt lifs ljus och värme, eller i sin klarhet och sitt nöje; men när de äro i den minsta (kärleksgraden), då äro de i skugga och köld, eller i sin dunkelhet och sitt onöje. Ifrån sista tillståndet återgå de åter igen till det första, och så vidare. Nämnda skiften gå i följd det ena efter det andra, med omvexling. Dessa tillstånd gå i följd, såsom tillstånds-omvexlingarna af ljus och skugga, af värme och köld, eller såsom morgon, middag, afton och natt hvarje särskild dag i verlden, med en ständig omvexling inom året. De motsvara äfven, morgonen deras kärleks tillstånd i klarhet, middagen deras vishets tillstånd i klarhet, aftonen deras vishets tillstånd i dunkelhet, och natten ett tillstånd af ingen kärlek och vishet. Men man bör veta, att det ej är motsvarighet mellan natten och lifs-tillståndet hos dem, som äro i

himmelen, men det är motsvarighet mellan gryningen som är före morgonen [och deras tillstånd]; nattens motsvarighet är med dem som äro i helvetet [119]). Af denna motsvarighet kommer det, att »dag» och »år» i Ordet beteckna lifstillstånd i allmänhet; »värme» och »ljus» kärlek och vishet; »morgon» den första och högsta kärleksgraden; »middag» visheten i sitt ljus; »afton» visheten i sin skugga; »gryning» den dunkelhet som föregår morgonen; »natt» deremot kärlekens och vishetens förlust [120]).

156. Med tillståndet hos de inre ting, som tillhöra änglarnas kärlek och vishet, förändras äfven tillståndet hos de mångahanda saker, som äro utom dem och synas inför deras ögon; ty de ting, som äro utom dem, bekomma utseende i enlighet med dem, som äro inom dem. Men hvilka de förra äro, och huru beskaffade, skall sägas i följande artiklar, der det blir tal om Förebildningar och Skenbarheter i himmelen.

157. Hvar och en ängel undergår och genomlöper sådana tillstånds-förändringar, och jemväl hvartenda samfund i allmänhet, men ändock den ene derstädes annorlunda än den andre, af den orsak att de äro skiljaktige i kärlek och vishet. De som äro i midten, äro nemligen i ett fullkomligare tillstånd än de som äro omkring ända till gränserna, se n. 23 och 128. Men att meddela skiljaktigheterna skulle blifva för vidlyftigt; ty en hvar undergår förändringar allt efter beskaffenheten af sin kärlek och sin tro. Deraf sker, att den ene är i sin klarhet och sitt nöje, då den andre är i sin dunkelhet och sitt

119) Att i himmelen icke finnes ett tillstånd som svarar mot natten, utan mot gryningen som är före morgonen, n. 6110. Att »gryningen» betecknar mellantillståndet emellan det sista och det första, n. 10134.

120) Att tillstånds-omskiftena med hänsyn till upplysning och förnimmelse förhålla sig i himmelen såsom dagens tider i verlden, n. 5672, 5962, 6310, 8426, 9213, 10605. Att »dag» och »år» i Ordet beteckna alla tillstånd i allmänhet, n. 23, 487, 488, 493, 893, 2788, 3462, 4850, 10656. Att »morgon» betecknar begynnelsen af ett nytt tillstånd, och tillståndet af kärlek, n. 7216, 8426, 8427, 10114, 10134. Att »afton» betecknar ett tillstånd af upphörande ljus och kärlek, n. 10134, 10135. Att »natt» betecknar ett tillstånd af ingen kärlek och tro, n. 221, 709, 2353, 6000, 6110, 7870, 7947.

onöje; och detta på en gång inom samma samfund; och jemväl i det ena samfundet annorlunda än i det andra, samt i det Himmelska rikets samfund annorlunda än i det Andliga rikets samfund. Skiljaktigheterna hos deras tillstånds-förändringar äro i allmänhet såsom dagarnas tillstånds-omvexlingar i det ena klimatet och i det andra på jorden; ty der finnas de, som hafva morgon när andra hafva afton, och jemväl de, som hafva värme när andra hafva köld, och omvändt.

158. Jag har från himmelen blifvit underrättad, hvarföre sådana tillstånds-förändringar der ega rum. Änglarna hafva sagt, att flera orsaker finnas: *Den första*, att lifvets och himmelens nöje, som de hafva från kärleken och visheten, hvilka äro af Herren, gradvis skulle förringas i värde, om de oupphörligen vore deruti; såsom det sker dem, som befinna sig i förnöjelser och behagligheter utan omvexling. *Andra* orsaken är den, att de likaså väl som menniskorna hafva ett eget (en egenhet), och att det är att älska sig sjelfva, och att alla, som äro i himmelen, afhållas från sitt egna, och i den mån som de derifrån afhållas af Herren, i samma mån äro de i kärlek och vishet; men i den mån de icke afhållas, äro de i kärlek till sig sjelfva; och att, emedan en hvar älskar sitt egna, och detta drager [121]), så ega för dem tillstånds-förändringar eller successiva skiften rum. *Tredje* orsaken är den, att de sålunda fullkomnas, alldenstund de så blifva vana att hållas i kärlek till Herren och att afhållas från sjelfkärleken; och jemväl att genom omskiften af nöje och onöje förnimmelsen och känslan af det goda blir mera utsökt [122]). De tillade, att Herren icke frambringar deras tillstånds-förändringar, emedan Herren såsom Sol alltid inflyter med värme och ljus, det är, med kärlek och vishet, utan att

---

[121]) Att menniskans egna (egenhet) är att älska sig sjelf, n. 694, 731, 4317, 5660. Att det egna måste afskiljas för att Herren må kunna vara tillstädes, n. 1023, 1044. Att det äfven verkligen afskiljes, när någon hålles i det goda af Herren, n. 9334, 9335, 9336, 9445, 9452, 9453, 9454, 9938.

[122]) Att änglarna fullkomnas i evighet, n, 4803, 6648. Att i himlarna aldrig det ena tillståndet är alldeles lika det andra, och att derifrån härrör en ständig fullkomning, n. 10200.

de sjelfva äro orsaken, emedan de älska sitt egna, hvilket städse leder bort. Detta belystes genom en jemförelse med verldens sol, att i henne icke är orsaken till tillstånds-förändringarna af värme och köld, samt af ljus och skugga, för hvart år och för hvar dag, emedan hon står orörlig, utan att orsaken är i jordklotet.

159. Det har blifvit mig visadt, hurudan Herren såsom Sol synes för änglarna i det himmelska riket i deras första tillstånd, hurudan i det andra och hurudan i det tredje. Herren såsom Sol sågs först rödskimrande och blänkande i en sådan glans att det icke kan beskrifvas. Det sades, att Herren såsom Sol synes sådan för änglarna i deras första tillstånd. Derefter sågs en stor dunkel gördel omkring solen, hvarigenom det första rödskimrande och blänkande, hvaraf hon glänste så mycket, begynte mattas. Det sades, att solen för dem synes sådan i det andra tillståndet. Sedan sågs gördeln fördunklas mera, och Solen i följd deraf synas mindre rödskimrande, och detta gradvis, till dess att hon omsider blef såsom hvitglänsande. Det sades, att sådan synes för dem solen i tredje tillståndet. Efter detta sågs detta hvitglänsande framskrida till venster mot himmelens Måne och foga sig till dess ljus, hvaraf då Månen öfver måttan glänste fram. Det sades, att detta var fjerde tillståndet för dem, som äro i det Himmelska riket, och det första för dem, som äro i det Andliga riket; och att tillståndsförändringarna i begge rikena så skifta om; dock icke i det hela, utan i det ena samfundet efter det andra; äfvensom att dessa skiften icke äro bestämda, utan påkomma senare eller hastigare dem ovetande. Vidare sade de, att Solen i sig sjelf icke förändras så, ej heller framskrider så, men att hon ändock ter sig så allt efter tillståndens successiva fortskridanden hos dem, alldenstund Herren ter sig för en hvar allt efter beskaffenheten af hans tillstånd, således rödskimrande för dem, då de äro uti innerlig kärlek, mindre rödskimrande och omsider hvitglänsande, då kärleken viker bort; och att beskaffenheten af deras tillstånd förebildades genom den dunkla gördeln, som

ådrog Solen dessa skenbara omvexlingar med hänsyn till låga och ljus.

160. När änglarna äro i sista tillståndet, som är det, när de äro i sitt egna, begynna de blifva sorgsna. Jag har talat med dem när de voro i detta tillstånd, och jag har sett deras sorgsenhet; men de sade att de vore i det hopp, att de inom kort skulle återgå till det förra tillståndet, och sålunda likasom åter igen till himmelen, ty himmelen för dem är att afhållas ifrån det egna.

161. Äfven i helvetena ega tillstånds-förändringar rum, men om dem skall talas nedanföre, der det blir fråga om Helvetet.

Om tid i himmelen.

162. Huru mycket än allting går i följd och framskrider i himmelen såsom i verlden, så hafva dock änglarna intet begrepp och ingen föreställning om tid och rum, och till den grad ingen, att de alldeles icke veta hvad tid och rum är. Om tiden i himmelen skall här nu sägas, och om rummet nedanföre uti sin artikel.

163. Att änglarna icke veta hvad tid är, ehuru allting hos dem framskrider successivt (i följd) såsom i verlden, och så alldeles att det är ingen skilnad, dertill är orsaken den, att i himmelen icke äro år och dagar, utan tillstånds-förändringar, och hvarest år och dagar äro, der äro tider, och hvarest tillstånds-förändringar äro, der äro tillstånd.

164. Att tider finnas i verlden, är emedan solen der efter skenbarheten framskrider successivt ifrån den ena graden till den andra och gör de tider, som kallas årets tider; och dessutom föres omkring jorden och gör de tider, som kallas dagens tider, och dessa och de förra genom bestämda omskiften. Annorlunda himmelens Sol; hon gör icke år och dagar genom successiva framskridanden och kretslopp, utan,

efter skenbarheten, tillstånds-förändringar, och dessa icke genom bestämda omskiften, såsom i föregående artikel är visadt. Deraf härör det, att änglarna icke kunna hafva någon föreställning om tid, utan i dess ställe om tillstånd. Hvad tillstånd är, kan ses ofvanföre n. 154.

165. Alldenstund änglarna ingen föreställning hafva från tid, såsom menniskorna i verlden, derföre hafva de ej heller någon föreställning om tid och om de ting som höra till tid. De veta icke ens hvad de ting äro, som äro egna för tid, såsom hvad år, månad, vecka, dag, timme, i dag, i morgon, i går äro. När änglarna höra dem [omtalas] af menniskan (änglar äro nemligen alltid menniskan bifogade af Herren), då förnimma de i deras ställe tillstånd och sådana saker, som tillhöra tillstånd: således vändes menniskans naturliga föreställning till en andlig föreställning hos änglarna. Deraf kommer, att »tider» i Ordet beteckna tillstånd, och att de ting som äro egna för tid, såsom de ofvannämnda, beteckna andliga, dem motsvarande saker [123]).

166. Dylikt sker med allting som uppkommer af tiden, såsom med de fyra årstiderna, som kallas vår, sommar, höst och vinter; med de fyra dagens tider, som kallas morgon, middag, afton och natt; och med menniskans fyra åldrar, som kallas barndom, ynglingaålder, mannaålder och ålderdom; och med öfriga saker, som antingen uppkomma af tiden eller gå i följd efter tiden. Menniskan tänker från tid, när hon tänker på dem, men ängeln från tillstånd, hvarföre det, som innebor i dem ifrån tid hos menniskan, vändes till en föreställning om tillstånd hos ängeln. Vår och morgon vändas till föreställ-

[123]) Att »tider» i ordet beteckna tillstånd, n. 2788, 2837, 3254, 3356, 4816, 4901, 4916, 7218, 8070, 10133, 10605. Att änglarna tänka utan föreställning om tid och rum, n. 3404; orsakerna, n. 1274, 1382, 3356, 4882, 4901, 6110, 7218, 7381. Hvad »år» i Ordet betecknar, n. 487, 488, 493, 893, 2906, 7828, 10209. Hvad »månad», n. 3814. Hvad »vecka», n. 2044, 3845. Hvad »dag», n. 23, 487, 488, 6110, 7430, 8426, 9213, 10062, 10605. Hvad »i dag», n. 2838, 3998, 4304, 6165, 6984, 9939. Hvad »i morgon», n. 3998, 10497. Hvad »i går», n. 6983, 7124, 7140.

ningen om ett tillstånd af kärlek och vishet, sådana de äro i första tillståndet hos änglarna; sommar och middag vändas till föreställningen om kärlek och vishet, sådana de äro i det andra; höst och afton [om dem], sådana de äro i det tredje; natt och vinter till föreställningen om ett tillstånd, sådant det är i helvetet. Deraf härrör det, att dylika saker betecknas med dessa tider i Ordet, se ofvanföre n. 155. Deraf är klart, huruledes de naturliga ting, som äro i menniskans tanke, blifva andliga hos de änglar, som äro hos menniskan.

167. Emedan änglarna icke hafva något begrepp om tid, derföre hafva de en annan föreställning om det eviga (evigheten), än jordens menniskor. Änglarna förnimma [eller förstå] med »evighet» ett oändligt tillstånd, men icke en oändlig tid [124]). Jag tänkte en gång på evigheten, och genom föreställningen om tid kunde jag förnimma hvad *i evighet* vore, att det nemligen vore utan ände, men icke hvad *af evighet* ville säga, således icke heller hvad Gud före skapelsen af evighet gjort. När ängslan deraf uppstod hos mig, blef jag upplyft till himmelens sfer, och sålunda till den förnimmelse i hvilken änglarna äro om evigheten, och då upplyst, att man icke bör tänka om evigheten från tid, utan af tillstånd, och att man då förnimmer hvad »af evighet» är; hvilket äfven skedde med mig.

168. Änglar, som tala med menniskor, tala aldrig genom de för menniskan egna, naturliga föreställningar, af hvilka alla äro [hemtade] från tid, från rum, från det materiela, och från deras analoga (öfverensstämmande) saker, utan genom andliga föreställningar, af hvilka alla äro [hemtade] från tillstånd och deras mångahanda förändringar inom och utom änglarna. Men ändock vändas änglaföreställningarna, som äro andliga, när de inflyta hos menniskorna, i ögonblicket och utaf sig sjelfva till de för menniskan egna, naturliga föreställningarna, som alldeles motsvara de andliga. Att så sker, veta icke

[124]) Att menniskorna hafva föreställning om evigheten med tid, men änglarna utan tid, n. 1382, 3404, 8325.

änglarna, icke heller menniskorna. Sådan är äfven all himmelens inflytelse hos menniskan. Det var [vissa] änglar, som inlätos närmare i mina tankar, och ända in i de naturliga, i hvilka voro flera ting från tid och rum; men som de då ingenting förstodo, trädde de plötsligt tillbaka, och sedan de trädt tillbaka, hörde jag dem tala, sägande, att de varit i mörker. Hurudan okunnighet änglarna hafva om tiden, har blifvit mig gifvet att veta genom erfarenhet. Det var en viss [person] ifrån himmelen, som var sådan, att han jemväl kunde inlåtas i naturliga föreställningar, sådana som menniskan har, och med honom talade jag derföre sedermera såsom en menniska med en menniska. Han visste först icke hvad det var, som jag kallade tid, hvarföre jag måste helt och hållet underrätta honom, huruledes solen synes kringföras omkring vår jord samt göra år och dagar, och att derföre åren afdelas i fyra tider, och jemväl i månader och veckor, samt dagarna i tjugufyra timmar, och att dessa tider i bestämda skiften återkomma; och att tider äro derifrån. När han hört detta, förundrade han sig, sägande, att han icke känt till sådant, utan hvad tillstånd vore. Under samtalet med honom sade jag äfven, att man i verlden vet, att i himmelen icke finnes tid, ty menniskorna tala såsom visste de det; de säga nemligen om dem som dö, att de lemna de timliga (»tidliga») tingen, och att de gå ur tiden, hvarmed de förstå: ur verlden. Jag sade äfven att somliga veta, att tider i sitt ursprung äro tillstånd, derutaf, att de äro alldeles enligt tillståndet af de böjelser, i hvilka de äro, korta för dem, som äro uti behagliga och glada, långa för dem, som äro uti obehagliga och sorgliga, samt vexlande i ett tillstånd af hopp och väntan: och att derföre de lärde undersöka hvad tid och rum är, samt att äfven somliga veta, att tid är för den naturliga menniskan.

169. Den naturliga menniskan kan tro, att hon ingen tanke skulle hafva, om föreställningarna om tid, rum och materiela ting borttoges, ty på dem grundas all tanke som

menniskan har [125]. Må hon emellertid veta, att tankarna i samma mån äro ändliga och hopträngas, som de härleda mycket från tiden, rummet och det materiela, och i samma mån äro icke ändliga och utsträckas, som de icke härleda mycket från dem, alldenstund sinnet i samma mån upplyftes öfver de kroppsliga och verldsliga tingen. Änglarna hafva [sin] vishet derifrån, och sådan att hon må kallas obegriplig, emedan hon icke faller in i de föreställningar som oblandadt bestå af sådana ting.

Om förebildningar och skenbarheter i himmelen.

170. Den menniska, som tänker af naturligt ljus allena, kan icke begripa, att något i himmelen är likt det som är i verlden, och detta af den orsak, att hon tänkt af det ljuset och befäst sig i, att änglarna blott äro (ande-)sinnen, och att (ande-) sinnen äro likasom eteriska andeväsen *(pneumata)*, och följaktligen att de icke hafva de sinnen som menniskan har, således icke heller ögon, och om de icke ha ögon, att de icke heller ha föremål; då likväl änglarna hafva alla sinnen som menniskan, ja mycket utsöktare. Äfven det ljus, af hvilket de se, är mycket mera strålande än det ljus, af hvilket menniskan ser. Att änglarna äro menniskor i den fullkomligaste form, och ha att fröjda sig åt alla sinnen, kan ses ofvanföre n. 73 till 77; och att ljuset i himmelen är mycket mera strålande än ljuset i verlden, n. 126 till 132.

171. Hurudana de ting äro, som te sig för änglarna i himlarna, kan icke med få [ord] beskrifvas; de äro till en stor del lika dem som äro på jorden, men till formen fullkomligare och till mängden flera. Att i himlarna finnas sådana ting,

---

[125]) Att menniskan icke tänker utan föreställning om tid, [helt] annorlunda än änglarna, n. 3404.

kan vara tydligt af de saker som syntes för profeterna, såsom de för Ezekiel i fråga om det »nya templet» och om den »nya jorden», hvilka beskrifvas från kap. 40 till 48; de för Daniel ifrån kap. 7 till 12; de för Johannes ifrån det första kapitlet till det sista i Uppenbarelseboken; och de [som syntes] för andra, om hvilka talas så väl i de historiska som i de profetiska [delarna] af Ordet. Sådana ting syntes för dem, när himmelen för dem var öppnad, och himmelen säges öppnas, när den inre synen, som är menniskans andes syn, öppnas. Ty de ting, som äro i himlarna, kunna icke ses med menniskans kropps ögon, utan med hennes andes ögon. Och när det behagar Herren, öppnas dessa, då menniskan föres bort ifrån det naturliga ljuset, i hvilket hon är på grund af kroppens sinnen, och upplyftes till det andliga ljuset, i hvilket hon är på grund af sin ande. I detta ljus hafva för mig synts de ting, som äro i himlarna.

172. Men de ting, som te sig i himlarna, fastän de till en stor del äro lika dem som finnas på jorden, äro dock icke lika till väsendet; ty de som äro i himlarna, uppkomma från himmelens Sol, och de på jorden från verldens sol. De som uppkomma från himmelens Sol, kallas Andliga, men de från verldens sol kallas Naturliga.

173. De ting, som uppkomma i himlarna, uppkomma icke på lika sätt som de, som finnas på jorden. I himlarna uppkomma de alla af Herren enligt motsvarigheterna med änglarnas inre. Änglarna hafva nemligen inre och yttre; de ting som finnas i deras inre hänföra sig alla till kärleken och tron, således till viljan och förståndet, ty viljan och förståndet äro mottag för de förra; men de yttre tingen motsvara de inre. Att de yttre motsvara de inre, kan ses ofvanföre n. 87 till 115. Detta kan belysas utaf det som ofvanföre är sagdt om himmelens värme och ljus, att änglarna hafva värme allt efter beskaffenheten af deras kärlek, och ljus allt efter beskaffenheten af deras vishet, se n. 128 till 134. Likaledes öfriga ting som te sig inför änglarnas yttre sinnen.

174. När det blifvit mig gifvet att vara i sällskap med änglarna, hafva de ting, som äro der, synts för mig alldeles såsom de som äro i verlden, och så förnimbart, att jag icke vetat annat än att jag var i verlden, och der uti en konungs hof. Jag har äfven talat med dem såsom en menniska med en menniska.

175, Alldenstund alla ting, som motsvara de inre, äfven förebilda dem, derföre kallas de *Förebildningar (representativer)*; och emedan de omvexla allt efter de inres tillstånd hos dem, derföre kallas de *Skenbarheter* (företeelser), fastän de ting, som förete sig inför änglarnas ögon i himlarna och förnimmas med deras [yttre] sinnen, förete sig och förnimmas på ett likaså lefvande sätt, som de som på jordklotet [förnimmas] af menniskan, ja mycket klarare, tydligare och förnimbarare. De skenbarheter, som i himlarna härröra derifrån, kallas *verkliga (reala) skenbarheter*, emedan de verkligen äro till. Det gifves äfven icke verkliga skenbarheter (företeelser), hvilka äro de, som visserligen förete sig, men icke motsvara de inre tingen [126]); men om dessa i det följande.

176. Hurudana de ting äro, som te sig för änglarna enligt motsvarigheterna, derom vill jag för belysnings skull

---

[126]) Att alla ting, som te sig hos änglarna, äro Förebildningar, n. 1971, 3213 till 3226, 3457, 3475, 3485, 9481, 9574, 9576, 9577. Att himlarna äro fulla af förebildningar, n. 1521, 1532, 1619. Att förebildningarna äro desto skönare, ju längre in i himlarna de förekomma, n. 3475. Att förebildningarna der äro verkliga *(reala)* skenbarheter (företeelser), emedan de härröra af himmelens ljus, n. 3485. Att den Gudomliga inflytelsen vändes till förebildningar i de öfre himlarna, och i följd deraf jemväl i de lägre himlarna, n. 2179, 3213, 9457, 9481, 9576, 9577. Förebildningar kallas de ting som te sig inför änglarnas ögon i sådana former, som de som äro i naturen, således som de som äro i verlden, n. 9574. Att invertes ting sålunda vändas till utvertes, n. 1632, 2987 till 3002. Förebildningarna i himlarna, huru beskaffade de äro, belyst genom åtskilliga exempel, n. 1521, 1532, 1619, 1628, 1807, 1973, 1974, 1977, 1980, 1981, 2299, 2601, 2761, 2762, 3217, 3219, 3220, 3348, 3350, 5198, 9090, 10278. Att alla ting, som te sig i himlarna, äro enligt motsvarigheterna, och kallas Förebildningar, n. 3213 till 3226, 3457, 3475, 3485, 9481, 9574, 9576, 9577. Att alla ting, som motsvara, äfven förebilda, och jemväl beteckna sådana saker, n. 2896, 2987, 2971, 2989, 2990, 3002, 3225.

här anföra en enda sak. De som äro i förståndighet, för dem te sig trädgårdar och paradis fulla med träd och blommor af allt slag. Träden der äro planterade i den skönaste ordning, två och två förenade till tvärbågar *(in transtra)*, genom hvilka äro hvälfda ingångar, och kring om hvilka äro promenader; alla ting af en sådan skönhet, att de icke kunna beskrifvas. Der lustvandra äfven de, som äro i förståndighet, och plocka blommor och binda kransar, hvarmed de pryda barnen. Äfven finnas derstädes arter af träd och blommor, som aldrig blifvit sedda och icke kunna gifvas i verlden. På träden äro äfven frukter allt efter den kärleks goda, i hvilken de förståndige äro. Sådana ting se de, emedan »trädgård» och »paradis», och jemväl fruktbärande träd samt blommor motsvara förståndighet och vishet [127]). Att sådana ting finnas i himlarna, är äfven kändt på jorden, men blott för dem, som äro i det goda och icke hafva utsläckt himmelens ljus hos sig genom det naturliga ljuset *(lumen)* och dess bedrägligheter; ty de tänka och säga, när [fråga är] om himmelen, att der äro sådana ting, *som aldrig öra hört och öga sett.*

Om de kläder, som änglarna synas iklädde.

177. Emedan änglarna äro menniskor, och sins emellan lefva såsom jordens menniskor sins emellan, derföre hafva de kläder, hafva de hemvist, och flera dylika saker, med den skilj-

---

[127]) Att »trädgård» och »paradis» beteckna förståndighet och vishet, n. 100, 108, 3220. Hvad »trädgården ifrån Eden» [»trädgården i Eden ifrån Öster»], och »Jehovahs trädgård», är, n. 99, 100, 1588. Om de Paradisiska tingen i andra lifvet, huru präktiga de äro, n. 1122, 1622, 2296, 4528, 4529. Att »träd» beteckna förnimmelser och kunskaper, från hvilka vishet och förståndighet äro, n. 103, 2163, 2682, 2722, 2972, 7692. Att »frukter» beteckna kärlekens och menniskokärlekens godheter, n. 3146, 7690, 9337.

aktighet likväl, att för dem allting är fullkomligare, emedan de äro i ett fullkomligare tillstånd. Ty liksom änglavisheten öfvergår den menskliga visheten i sådan grad, att hon må kallas outsäglig, så ock alla ting som af dem förnimmas och för dem synas; ty alla ting, som förnimmas af änglarna och synas för dem, motsvara deras vishet, se ofvanföre n. 173.

178. De kläder, hvilka änglarna äro iklädda, lika som öfriga ting, motsvara, och emedan de motsvara, äro de äfven verkligen till, se ofvanföre n. 175. Deras kläder motsvara deras förståndighet; hvarföre alla i himlarna synas klädde allt efter förståndigheten; och emedan den ene i förståndighet står framför den andre, n. 43 och 128, derföre har den ene förträffligare kläder än den andre. De förståndigaste hafva kläder blänkande såsom af låga, somliga glänsande såsom af ljus; de mindre förståndiga hafva bländhvita och hvita kläder utan glans; och de ännu mindre förståndiga hafva olikfärgade kläder. Den innersta himmelens änglar deremot äro nakna.

179. Emedan änglarnas kläder motsvara deras förståndighet, derföre motsvara de äfven det sanna, enär all förståndighet är från det Gudomliga Sanna, hvarföre det är detsamma, antingen man säger att änglarna äro klädda efter förståndigheten, eller efter det Gudomliga Sanna. Att somligas kläder blänka såsom af låga, och somligas glänsa såsom af ljus, är emedan »låga» motsvarar det goda, och »ljus» det sanna från det goda [128]). Att somligas kläder äro bländhvita och hvita utan glans, och somligas olikfärgade, är emedan det Gudomliga Goda och Sanna blixtra mindre, och jemväl emot-

---

[128]) Att »kläder» i Ordet på grund af motsvarighet beteckna sanningar, n. 1073, 2576, 5319, 5954, 9212, 9216, 9952, 10536. Emedan sanningarna bekläda det goda, n. 5248. Att »täckelse» (mantel) betecknar det förståndliga (intellektuela), emedan förståndet är mottagande af det sanna, n. 6378. Att »bländhvita kläder af byssus (fint linne)» beteckna sanningar från det Gudomliga, n. 5319, 9469. Att »låga» betecknar det andliga goda, och »ljuset» derifrån det sanna från detta goda, n. 3222, 6832.

tagas på olika sätt hos de mindre förståndiga [129]). Det bländhvita och det hvita svara äfven mot det sanna [130]); och färgerna mot dess omvexlingar [131]). Att de i den innersta himmelen äro nakna, är emedan de äro i oskuld, och oskuld motsvarar nakenhet [132]).

180. Emedan änglarna äro iförda kläder i himmelen, derföre hafva de äfven visat sig iförda kläder, när de setts i verlden, såsom de som [syntes] för profeterna, och jemväl de som sågos vid Herrens graf, *hvilka hade en skepnad af blixt, och blänkande och hvita kläder*, Matt. 28: 3; Mark. 16: 5; Luk. 24: 4; Joh. 20: 12, 13; och de som syntes i himmelen för Johannes, *hvilka hade kläder af byssus* (fint linne) *och hvita*, Uppb. 4: 4; kap. 19: 11, 13, [14]. Och emedan förståndigheten är från det Gudomliga Sanna, derföre *voro Herrens kläder, när han blef förvandlad, blänkande, och bländhvita såsom ljuset*, Matt. 17: 2; Mark. 9: 3; Luk. 9: 29. Att »ljus» är det Gudomliga Sanna som utgår af Herren, kan ses ofvanföre, n. 129. Deraf kommer det, att »kläder» i Ordet beteckna sanningar, och i följd af dessa förståndighet, såsom hos Johannes: »*De som icke hafva besudlat sina kläder, skola vandra*

[129]) Att änglar och andar synas iklädda kläder allt efter sanningarna, således allt efter förståndigheten, n. 165, 5248, 5954, 9212, 9216, 9814, 9952, 10536. Att änglarnas kläder äro med glans och utan glans, n. 5248.

[130]) Att det »bländhvita» (hvitglänsande) och »hvita» i Ordet betecknar det sanna, emedan det är från ljuset i himmelen, n. 3301, 3993, 4001.

[131]) Att »färger» i himmelen äro skiftningar af ljuset der, n. 1042, 1043, 1053, 1624, 3993, 4530, 4742, 4922. Att »färger» beteckna åtskilliga saker som höra till förståndighet och vishet, n. 4530, 4922, 4677, 9466. Att de »dyrbara stenarna» i Urim och Thummim allt efter färgerna betecknade alla saker af det sanna från det goda i himlarna, n. 9865, 9868, 9905. Att färgerna, i den mån de hafva med sig af rödt, beteckna det goda, i den mån de hafva med sig af hvitt, det sanna, n. 9476 [9467].

[132]) Att alla i den innersta himmelen äro oskulder, och att de derföre synas nakna, n. 154, 165, 297, 2736, 3887, 8375, 9960. Att oskuld framställes i himmelen genom nakenhet, n. 165, 8375, 9960. Att för oskyldiga och kyska nakenhet icke är till blygsel, emedan hon är utan anstöt, n. 165, 213, 8375.

med Mig i hvita, emedan de äro värdige. Den som segrat, han skall iklädas hvita kläder», Uppb. 3: 4, 5. »*Säll den som vakar och bevarar sina kläder»*, Uppb. 16: 15. Och om Jerusalem, hvarmed förstås den församling som är i det sanna[133]), [heter det] hos Esaias: »*Vakna upp, ikläd dig styrka, Zion, ikläd dig din prydnads kläder, Jerusalem»*, 52: 1. Och hos Ezekiel: »*Jerusalem, jag har omgjordat dig med byssuset och betäckt dig med siden, dina kläder [voro] byssus och siden»*, kap. 16: 10, 13, utom annanstädes flera gånger. Men den, som icke är i sanningar, säges icke vara iklädd bröllopsklädnad, såsom hos Matteus: »*Hafvande inträdt, såg konungen en menniska [som] icke [var] iklädd bröllopsklädnad; och han sade åt honom: vän, huru har du gått in hit, icke hafvande bröllopsklädnad; hvarföre han blef utkastad i det yttre mörkret»*, 22: [11,] 12, 13. Med »bröllopshuset» förstås himmelen och församlingen på grund af Herrens förbindelse genom sitt Gudomliga Sanna med dem; hvarföre Herren i Ordet kallas »Brudgum» och »Äkta man», samt himmelen med församlingen »brud» och »hustru».

181. Att änglarnas kläder icke [blott] synas såsom kläder, utan att de verkligen äro kläder, är tydligt derutaf, att de icke blott se dem, utan äfven känna dem med känseln; äfvensom att de hafva flera klädedrägter, och att de afkläda och påkläda dem, och förvara dem som icke äro i bruk, och återtaga dem medan de äro i bruk. Att de äro iklädda åtskilliga klädedrägter, har jag tusen gånger sett. Jag har frågat efter, hvarifrån de hafva kläderna, och de hafva sagt att det är af Herren, och att de skänkas dem, och att de understundom klädas dem sjelfve ovetande. De hafva äfven sagt, att deras kläder förändras allt efter förändringarna af deras tillstånd, och att kläderna för dem i första och andra tillståndet äro glänsande och ländhvita, i det tredje och fjerde litet dunklare, och detta jemväl på grund af motsvarighet, emedan för dem till-

---

[133]) Att Jerusalem betecknar den församling, hvarest den äkta läran är, n. 402, 3654, 9166.

stånds-förändringar ega rum med hänsyn till förståndighet och vishet, hvarom kan ses ofvanföre n. 154 till 161.

182. Emedan en hvar i den andliga verlden har kläder allt efter förståndigheten, således allt efter de sanningar från hvilka förståndigheten härrör, derföre synas de, som äro i helvetena, emedan de äro utan sanningar, visserligen klädda i kläder, men i sönderrifna, smutsiga och fula, en hvar allt efter sitt vanvett, och kunna icke iklädas andra. Det gifves dem af Herren att klädas, på det att de icke må synas nakna.

Om änglarnas boningar och vistelserum.

183. Alldenstund i himmelen finnas samfund, och de (änglarna) lefva såsom menniskor, derföre hafva de äfven boningar, och dessa jemväl omvexlande allt efter hvars och ens lifstillstånd: präktiga för dem som äro i ett värdigare tillstånd, och mindre präktiga för dem som äro i ett lägre. Om boningarna i himmelen har jag åtskilliga gånger talat med änglarna, och jag har sagt, att nu för tiden knappt någon skall tro att de hafva bostäder och vistelserum, somliga af den orsak att de icke se dem, somliga emedan de icke veta, att änglarna äro menniskor, somliga emedan de tro, att änglahimmelen är den himmel som med ögonen skådas omkring dem, och som han synes tom, och de förmena att änglarna äro eteriska former, så sluta de att de lefva i etern. Dessutom fatta de icke, att i den andliga verlden finnas sådana saker som i den naturliga verlden, emedan de ingenting veta om det andliga. Änglarna hafva sagt, att de veta att en sådan okunnighet herskar nu för tiden i verlden och, hvilket de förundrade sig öfver, mest inom församlingen, samt der mera hos de för-

ståndige, än hos dem som man kallar enfaldiga. De sade vidare, att man kan veta af Ordet, att änglarna äro menniskor, alldenstund de, som blifvit sedda, blifvit sedda såsom menniskor; likaledes Herren, som upptog allt sitt Menskliga med sig; och att emedan de äro menniskor, så hafva de vistelserum och bostäder, och icke enligt somligas ovetenhet, hvilken de kallade vanvett, sväfva omkring i luften, eller att de äro väder, fastän de kallas andar. Och detta kunna [menniskorna] fatta [,sade de], blott de tänka utom [eller oafhängigt af] sina om änglar och andar antagna grundsatser, hvilket sker när de icke sätta i fråga och under direkt tänkande, *huruvida det är så;* ty en hvar har en allmän föreställning, att änglarna äro i mensklig form, och att de hafva hemvist, som de kalla himmelens boningar, hvilka äro präktiga framför jordens boningar; men att denna allmänna föreställning, som härrör af himmelens inflytelse, genast faller till intet, när hon försättes under öppen åskådning och den tanken, *huruvida det är så,* hvilket sker i synnerhet hos de lärde, som genom egen förståndighet hafva för sig tillslutit himmelen och vägen för ljuset derifrån. Likaledes sker det med tron i fråga om menniskans lif efter döden. Den som talar om detta, och icke på samma gång tänker från lärdomen [eller den lärda åsigten] om själen, eller från läran om kroppens återförening, tror att hon efter döden skall lefva menniska, och ibland änglarna om hon lefvat väl, och att hon då skall se präktiga ting och förnimma fröjder. Men så snart han ser hän till lärosatsen om kroppens återförening, eller till hypotesen (förslagsmeningen) om själen, och den tanken förekommer, huruvida själen är sådan, och således huruvida det är så, förskingras hans förra tanke.

184. Men det är bättre att framdraga erfarenhetens bevis. Lika ofta som jag talat med änglarna ansigte mot ansigte, lika ofta har jag varit med dem i deras bostäder. Deras bostäder äro alldeles såsom de bostäder på jorden, hvilka kallas hus, men skönare. I dem finnas kamrar, gemak och sofrum, i stort antal, och [der] finnas förgårdar, och rundt omkring träd-

gårdar, blomstersängar och fält. Der de äro förenade till samfund, der äro bostäderna tillstötande, den ena bredvid den andra, anordnade i form af ett stadssamhälle, med gator, vägar och torg, alldeles i likhet med städerna på vår jord. Det har äfven blifvit gifvet att genomströfva dem och se mig omkring åt alla håll, och att emellanåt gå in i husen. Detta har skett i full vakenhet, när den inre synen blifvit mig upplåten [134]).

185. Sedda hafva blifvit himmelens palats, hvilka voro så präktiga, att de icke kunna beskrifvas. Ofvantill blixtrade de såsom vore de af rent guld, samt nedantill såsom af dyrbara stenar; det ena palatset mera glänsande än det andra. Innantill likaledes; gemaken voro smyckade med sådana prydnader, att för deras beskrifvande hvarken ord eller vetenskaper räcka till. Vid den sida, som vette mot söder, voro paradis, hvarest alla ting likaledes blänkte, och på somliga ställen [voro] löfven liksom af silfver och frukterna liksom af guld; och blommorna i sina qvarter framstälde genom färgerna likasom regnbågar; vid gränserna sågos åter igen palats, i hvilka utsigterna begränsades. Sådana äro himmelens arkitektoniska [företeelser], att man kan säga att der är konsten i sin konst; och icke underligt, då ju den konsten sjelf är ifrån himmelen. Änglarna sade, att sådana saker, och oräkneliga flera, hvilka äro ännu fullkomligare, framställas af Herren inför deras ögon; men att dock desamma förlusta mera deras (ande)sinnen än ögonen, och detta emedan de i alla enskilda ting se motsvarigheter, och genom motsvarigheterna Gudomliga ting.

186. I fråga om Motsvarigheterna har jag äfven blifvit underrättad, att icke allenast palatsen och husen, utan äfven alla samtliga och enskilda ting, som äro inom och utom desamma, motsvara de inre ting som af Herren finnas hos dem (änglarna): att sjelfva huset i allmänhet motsvarar deras

---

[134]) Att änglarna hafva stadssamhällen (städer), palats och hus, om hvilka n. 940, 941, 942, 1116, 1626, 1627, 1628, 1630, 1631, 4622.

goda, och att de enskilda saker, som äro inom husen, svara mot de mångahanda ting, af hvilka det goda är [135]); och de saker, som äro utom husen, mot de sanningar som äro från det goda, och jemväl mot förnimmelser och kunskaper [127]); och att emedan de motsvara de godheter och sanningar som finnas hos dem från Herren, så motsvara de deras kärlek, och i följd deraf visheten och förståndigheten, emedan kärleken tillhör det goda, visheten tillhör det goda och tillika det sanna, samt förståndigheten tillhör det sanna från det goda; och att det är sådana saker, som änglarna förnimma, när de skåda de förra, och att desamma derföre förlusta och intaga mera deras (ande)sinnen än ögon.

187. Deraf har blifvit klart, hvarföre Herren kallade sig Templet, som var i Jerusalem, Joh. 2: 19, 21 [136]). Och hvarföre det Nya Jerusalem sågs vara af rent guld, dess portar af perlor, och grundvalarna af dyrbara stenar, Uppb. 21; att det nemligen var derföre att »templet» förebildade Herrens Gudomliga Menskliga; det Nya Jerusalem betecknar den församling, som härefter skall upprättas; de »tolf portarna» de sanningar som leda till det goda; och »grundvalarna» de sanningar på hvilka hennes grundande [sker] [137]).

---

[135]) Att »hus» med de ting som äro derinne beteckna de ting hos menniskan, som höra till hennes sinne, således hennes inre ting, n. 710, 2233, 2234, 2719, 3128, 3538, 4973, 5023, 6619, 6690 7353, 7848, 7910, 7929, 9150. Följaktligen de ting som tillhöra det goda och det sanna, n. 2233, 2234, 2559, 4982, 7848, 7929. Att »gemak» (kamrar) och »sofrum» beteckna de ting som äro inre derstädes, n. 3900, 5694, 7353. Att »taket» af ett hus betecknar det innersta, n. 3652, 10184. Att ett »hus» af trä betecknar de ting som tillhöra det goda, och ett hus af stenar de ting som tillhöra det sanna, n. 3720.

[136]) Att »Guds hus» i högsta mening betecknar Herrens Gudomliga Menskliga med hänsyn till det Gudomliga Goda, »templet» deremot med hänsyn till det Gudomliga Sanna; och i en motsvarig mening himmelen och församlingen med hänsyn till det goda och det sanna, n. 3720.

[137]) Att Jerusalem betecknar den församling hvarest den äkta läran är, n. 402, 3654, 9166. Att »portar» beteckna införande till församlingens lära, och genom läran in i församlingen, n. 2943, 4478. Att »grundval» betecknar det sanna på hvilket grundas himmelen, församlingen och läran, n. 9643.

188. De änglar, af hvilka Herrens Himmelska rike [består], bo mestadels på upphöjdare ställen, som se ut såsom berg af jord; de änglar, af hvilka Herrens Andliga rike [består], bo på mindre upphöjda ställen, hvilka se ut såsom kullar; men de änglar, som äro i de lägsta [delarna] af himmelen, bo på ställen som se ut såsom klippor af berghällar. Dessa ting uppkomma jemväl af motsvarighet; ty inre ting motsvara öfre, och yttre lägre [138]). Deraf härrör, att »berg» i Ordet beteckna himmelsk kärlek, »kullar» andlig kärlek, och »klippor» tro [139]).

189. Änglar finnas äfven, som icke lefva förenade till samfund, utan skilda, hus och hus; dessa bo i midten af himmelen, emedan de äro de bästa af änglarna.

190. De hus, i hvilka änglarna bo, byggas icke såsom husen i verlden, utan skänkas dem för intet af Herren, åt en hvar allt efter emottagandet af det goda och det sanna. De omvexla äfven litet allt efter deras inres tillstånds-förändringar, om hvilka ofvanföre n. 154 till 160. Allt hvad helst änglarna ega, hafva de Herren att tacka för, och hvad helst de hafva behof af, skänkes dem.

---

138) Att i Ordet inre ting uttryckas genom öfre, och att öfre beteckna inre, n. 2148, 3084, 4599, 5146, 8325. Att det »höga» betecknar det invertes, och jemväl himmelen, n. 1735, 2148, 4210, 4599, 8153.

139) Att i himmelen synas berg, kullar, klippor, dalar, länder, alldeles såsom i verlden, n. 10608. Att på berg bo de änglar som äro i kärlekens goda, på kullar de som äro i menniskokärlekens goda, på klippor de som äro i trons goda, n. 10438. Att derföre med »berg» i Ordet betecknas kärlekens goda, n. 795, 4210, 6435, 8327, 8758, 10438, 10608; med »kullar» menniskokärlekens goda, n. 6435, 10438; med »klippor» trons goda och sanna, n. 8581, 10580. Att »sten», hvaraf klippan består, likaledes betecknar trons sanna, n. 114, 643, 1298, 3720, 6426, 8609, 10376. Deraf härrör, att med »berg» betecknas himmelen, n. 8327, 8805, 9420; och med »bergspets» det öfversta af himmelen, n. 9422, 9434, 10608. Att derföre de forngamle hade helig dyrkan på berg, n. 796, 2722.

Om rymd i himmelen.

191. Fastän alla ting i himmelen alldeles såsom i verlden synas i rum (ställe) och i rymd, så hafva dock änglarna intet begrepp och ingen föreställning om rum och om rymd. Emedan detta icke kan annat än se ut såsom en orimlighet *(paradox)*, vill jag i ljuset framställa denna sak, emedan hon är af stor vigt.

192. Alla framskridanden i den andliga verlden ske genom det inres tillstånds-förändringar, så att framskridanden icke äro annat än tillstånds-förändringar [140]). Så har ock jag af Herren blifvit förd in i himlarna, och jemväl till jordklot i verldsalltet, och detta med hänsyn till anden, under det kroppen förblef på samma ställe [141]). Så framskrida alla änglar; derföre finnas för dem icke afstånd, och om icke afstånd finnas, så finnas icke heller rymder, utan i stället för dem tillstånd och deras förändringar.

193. Emedan framskridanden ske så, är klart, att närmanden äro likheter med hänsyn till det inres tillstånd, samt aflägsnanden olikheter. Deraf kommer, att på nära håll äro de, som äro i ett lika tillstånd, och på långt håll de, som äro i ett olika, och att rymder i himmelen icke äro annat än ut-

---

[140]) Att i Ordet »ställen» och »rymder» beteckna tillstånd, n. 2625, 2837, 3356, 3387, 7381, 10578; af erfarenhet, n. 1274, 1277, 1376 till 1381, 4321, 4882, 10146, 10578. Att »afstånd» betecknar skiljaktighet i lifstillståndet, n. 9104, 9967. Att rörelser och rumförändringar i den andliga verlden äro förändringar i lifstillståndet, emedan de derifrån hafva upprinnelse, n. 1273, 1274, 1275, 1377, 3356, 9440. Likaledes »resor», n. 9440, 10734; belyst af erfarenhet, n. 1273 till 1277, 5605. Att derföre i Ordet det att »resa» betecknar att lefva och jemväl lifvets framskridande, likaledes det att »färdas som främling», n. 3335, 4554, 4585, 4882, 5493, 5605, 5996, 8345, 8397, 8417, 8420, 8557. »Gå med Herren», att det är att lefva med Honom, n. 10567.

[141]) Att menniskan med hänsyn till anden kan föras hän på långt håll genom tillstånds-förändringar, under det kroppen förblifver på sitt ställe, äfven af erfarenhet, n. 9440, 9967, 10734. Hvad det är att bortföras af anden till ett annat ställe, n. 1884.

vertes tillstånd som motsvara de invertes. Ej af annan grund härrör det, att himlarna sins emellan äro åtskilda; äfvensom samfunden af hvarje himmel, och hvar och en i ett samfund. Deraf kommer ock, att helvetena äro alldeles skilda från himlarna, ty de äro i ett motstridigt tillstånd.

194. Af denna orsak härrör äfven, att i den andliga verlden den ene framställes närvarande för den andre, blott han innerligt åstundar hans närvaro, ty sålunda ser han honom med tanken och framställer sig uti hans tillstånd; omvändt, att den ene aflägsnas från den andre, i samma mån han afskyr honom. Och emedan all afsky är i följd af böjelsernas motstridighet och af tankarnas olikstämmighet, så blir deraf [en följd], att flera, som der äro på *ett* ställe, synas, så länge de äro samstämmiga, men försvinna, så snart de blifva olikstämmiga.

195. När någon framskrider ifrån det ena stället till det andra, vare sig det är i sitt stadssamhälle, eller i förgårdar, eller i trädgårdar, eller till andra utom sitt samfund, då kommer han äfven hastigare när han åstundar, och senare när han icke åstundar [det]; sjelfva vägen drages ut och förkortas allt efter åstundan, fastän han är densamme. Detta har jag rätt ofta sett och förundrat mig öfver. Häraf är åter igen klart, att afståndet, följaktligen rymderna äro helt och hållet efter tillståndet af det inre hos änglarna [142]); och att, emedan det så är, begrepp och föreställning om rymd icke kan ingå i deras tanke, fastän hos dem finnas rymder likaså väl som i verlden.

196. Detta kan belysas genom menniskans tankar, att icke heller för dem finnas rymder, ty de ting framställas för henne liksom närvarande, hvilka hon med tanken uppmärksamt betraktar. Den som tänker efter, har sig äfven bekant, att icke heller för hans syn finnas rymder annat än i följd af mellanvarande ting på jorden, hvilka han ser på samma gång,

[142]) Att ställen och rymder framställas att ses allt efter tillståndet af änglarnas och andarnas inre, n. 5604, 9440, 10146.

eller af den kunskap [han eger, i det] att han vet, att de äro på så stort afstånd. Detta sker, emedan ett fortlöpande (en oafbruten fortsättning, *continuum)* eger rum, och i det fortlöpande synes [eller uppmärksammas] icke afståndet *(distans)* utom af de ting som icke äro fortlöpande. Detta sker ännu mer hos änglarna, emedan deras syn gör ett med deras tanke, och tanken ett med böjelsen, och emedan nära och aflägsna ting synas och jemväl omvexla allt efter deras inres tillstånd, såsom ofvanföre är sagdt.

197. Deraf kommer, att i Ordet med »ställen» och »rymder», och med alla ting som härleda något af rymd, betecknas sådana saker som höra tillståndet till, såsom med »afstånd», »nära», »fjerran», »vägar», »vandringar», »främlingsfärder», med »mil», »stadier», med »fält», »åkrar», »trädgårdar», »städer», »gator», med »rörelser», med »mått» af hvarjehanda slag, med »långt», »bredt», »högt» och »djupt», och med oräkneliga andra, ty de flesta ting, som finnas hos menniskan i hennes tanke från verlden, härleda något af rymd och tid. Jag vill allenast framdraga, hvad »längd», »bredd» och »höjd» i Ordet beteckna. I verlden kallas det långt och bredt, som är långt och bredt till rymden, likaledes det höga; men i himmelen, hvarest man icke tänker från rymd, förstås med »längd» det godas tillstånd, med »bredd» det sannas tillstånd, och med »höjd» deras åtskilnad enligt graderna, hvarom n. 38. Orsaken att sådana ting förstås med dessa tre dimensioner (utsträckningar), är emedan det »långa» (längden) i himmelen är ifrån öster till vester, och der äro de som äro i kärlekens goda; och det »breda» (bredden) i himmelen är ifrån söder till norr, och der äro de som äro i det sanna från det goda, se ofvanföre n. 148, och det »höga» (höjden) i himmelen är beggedera enligt graderna. Deraf härrör, att i Ordet med »längd», »bredd» och »höjd» sådana saker betecknas; såsom hos Ezekiel ifrån kapitlet 40 till 48, hvarest genom måtten med hänsyn till långt, bredt och högt beskrifves det Nya Templet och den Nya Jorden [eller: det Nya Landet],

med förgårdar, gemak, portar, dörrar, fönster, förstäder, med hvilka saker betecknas den Nya Församlingen, samt de godheter och sanningar som der finnas. Hvartill eljest alla dessa mått? Likaledes beskrifves det Nya Jerusalem i Uppenbarelseboken, med dessa ord: »*Denna stad är belägen fyrkantig, och dess Längd är så stor som Bredden är; och han mätte staden med röret till tolf tusen stadier, och äro Längden, Bredden och Höjden jemlika*», 21: 16. Emedan der med det Nya Jerusalem betecknas den Nya Församlingen, derföre betecknas med nämnda mått de saker som tillhöra församlingen: med »längden» hennes kärleks goda, med »bredden» det sanna från detta goda, med »höjden» det goda och det sanna med hänsyn till graderna, med de »tolf tusen stadierna» allt godt och sant i sammanfattning. Hvad skulle det väl eljest vara, att höjden var tolf tusen stadier såsom längden och bredden? Att i Ordet med »bredd» betecknas det sanna, är klart hos David: »*Jehovah, du har icke inneslutit mig i en oväns hand, du har låtit stå i Bredden mina fötter*», Psalm. 31: 9. »*Ur trångmålet åkallade jag Jah, han svarade mig i Bredden*», Psalm. 118: 5; utom annanstädes, såsom hos Esaias kap. 8: 8, och hos Habakuk kap. 1: 6; så ock på öfriga [ställen].

198. Härutaf kan ses, att i himmelen, fastän der äro rymder såsom i verlden, dock ingenting der uppskattas efter rymder, utan efter tillstånd; följaktligen att rymderna der icke kunna mätas såsom i verlden, utan allenast ses af och enligt deras inres tillstånd [143]).

199. Sjelfvaste första orsaken är den, att Herren är närvarande för en hvar allt efter kärleken och tron [144]), och att

[143]) Att i Ordet »längd» betecknar det goda, n. 1613, 9487. Att »bredd» [betecknar] det sanna, n. 1613, 3433, 3434, 4482, 9487, 10179. Att »höjd» betecknar det goda och det sanna med hänsyn till graderna, n. 9489, 9773, 10181.

[144]) Att Herrens förbindelse [med] och närvarelse hos änglarna förhåller sig allt efter emottagandet af kärlek och mennisko-kärlek af Honom, n. 290, 681, 1954, 2658, 2886, 2888, 2889, 3001, 3741, 3742, 3743, 4318, 4319, 4524, 7211, 9128.

alla ting synas på nära och på långt håll allt efter Hans närvarelse, ty deraf äro alla ting som finnas i himlarna bestämda. Genom det hafva äfven änglarna vishet, ty genom det hafva de tankarnas utsträckning, och genom det eger ett meddelande rum af alla ting som finnas i himlarna; med ett ord, genom det hafva de [den förmågan], att de tänka andligt, och icke naturligt såsom menniskorna.

Om himmelens form, enligt hvilken sammanslutningar och gemenskapsförbindelser der ega rum.

200. Hurudan himmelens form är, kan vara någorlunda tydligt af de saker som i föregående artiklar äro visade, såsom att himmelen är sig lik i de största och minsta ting, n. 72; att derföre hvartenda samfund är en himmel i mindre form, och hvar och en ängel i minsta, n. 51 till 58; att liksom hela himmelen föreställer en enda menniska, så föreställer hvarje himmelens samfund en menniska i mindre form, och hvar och en ängel i minsta, n. 59 till 77; att i midten äro de som äro visast, och rundt omkring ända till gränserna de mindre visa; och att det är likaledes i hvartenda samfund, n. 43; och att från öster till vester i himmelen bo de som äro i kärlekens goda, och från söder till norr de som äro i sanningar af det goda, likaledes i hvarje samfund, n. 148, 149. Alla dessa saker äro enligt himmelens form; hvadan man af dem kan sluta, hurudan dess form är i allmänhet [145]).

---

[145]) Att hela himmelen med hänsyn till alla änglasamfunden är af Herren anordnad efter Hans Gudomliga ordning, alldenstund Herrens Gudomliga hos änglarna utgör himmelen, n. 3038, 7211, 9128, 9338, 10125, 10151, 10157. Om den himmelska formen, n. 4040, 4041, 4042, 4043, 6607, 9877.

201. Det är angeläget att veta, hurudan himmelens form är, alldenstund icke blott enligt densamma alla äro sammanslutna, utan äfven enligt den all gemenskapsförbindelse sker, och emedan all gemenskapsförbindelse [sålunda eger rum], så åstadkommes äfven all tankarnas och böjelsernas utsträckning, följaktligen all änglarnas förståndighet och vishet [på det sättet]. Deraf härrör, att i den mån någon är i himmelens form, således i den mån han är himmelens form, i samma mån är han vis. Antingen man säger: vara i himmelens form, eller i himmelens ordning, kommer det på ett ut, alldenstund hvarje saks form är från ordningen, och enligt denna [146]).

202. Här skall först något sägas om, hvad det är att vara i himmelens form. Menniskan är skapad till en afbild af himmelen och till en afbild af verlden, hennes invertes till himmelens afbild, och hennes utvertes till verldens afbild, se ofvanföre n. 57. Antingen man säger till en afbild, eller enligt formen af, är det detsamma. Men emedan menniskan genom sin viljas ondskor, och i följd deraf genom tankens falskheter, har förstört hos sig himmelens afbild, således dess form, och i dess ställe infört helvetets afbild och form, derföre är hennes invertes ifrån första födelsen tillslutet. Och detta är orsaken, att menniskan, helt annorlunda än allt slags djur, födes i idel okunnighet. Men på det att himmelens afbild eller form måtte återupprättas åt henne, bör hon undervisas i sådana ting som höra till ordningen, ty, såsom ofvan är sagdt, enligt ordningen är formen. Ordet innehåller alla den Gudomliga ordningens lagar, ty den Gudomliga ordningens lagar äro de bud som der förefinnas. I den mån alltså som menniskan vet dem och lefver enligt dem, i samma mån öppnas åt henne det invertes; och der bildas å nyo himmelens ordning eller afbild. Deraf är klart, hvad det är att vara i himmelens form, att det nemligen är att lefva enligt de ting som finnas i Ordet [147]).

[146]) Att himmelens form är en form efter den Gudomliga ordningen, n. 4040 till 4043, 6607, 9877.

[147]) Att de Gudomliga sanningarna äro ordningens lagar, n. 2247, 7995. Att mennisk. n, i den mån hon lefver efter ordningen,

203. I den mån någon är i himmelens form, i samma mån är han i himmelen, ja i samma mån är han en himmel i minsta form, n. 57; följaktligen är han i samma mån i förståndighet och vishet. Ty, såsom ofvan är sagdt, all tanke, som tillhör hans förstånd, och all böjelse, som tillhör hans vilja, utsträcka sig åt alla håll i himmelen enligt dess form och hafva på underbart sätt gemenskap med de samfund som der äro, och dessa å sin sida med honom [148]). Somliga finnas som tro, att tankar och böjelser icke verkligen utsträcka sig omkring dem, utan att de äro inom dem, af orsak att de se de ting, som de tänka, inne uti sig, och icke såsom ett på afstånd varande. Men de bedraga sig mycket; ty såsom ögats syn har utsträckning till afsides belägna ting och påverkas *(afficieras)* allt efter de tings ordning, som hon ser i utsträckningen, så har också hennes inre syn, som är förståndets, utsträckning uti den andliga verlden, fastän hon icke förnimmer det, af den orsak, om hvilken ofvan n. 196 [är taladt]. Skiljaktigheten är blott den, att ögats syn påverkas naturligen, emedan [det sker] från de ting som äro i den naturliga verlden, hvaremot förståndets syn påverkas andligen, emedan [det sker]

---

således i den mån [hon lefver] i det goda efter de Gudomliga sanningarna, är i samma mån menniska, n. 4839, 6605, 6626. Att det är menniskan, på hvilken den Gudomliga ordningens alla ting äro sammanförda, och att hon från skapelsen är den Gudomliga ordningen i form, n. 4219, 4220, 4223, 4523, 4524, 5114, 5368, 6013, 6057, 6605, 6626, 9706, 10156, 10472. Att menniskan icke födes i det goda och det sanna, utan i det onda och det falska, således i det mot den Gudomliga ordningen stridiga, och att deraf härrör det, att hon födes i idel okunnighet, och att hon derföre nödvändigt bör födas å nyo, det är, pånyttfödas, hvilket sker genom de Gudomliga sanningarna af Herren, för att hon måtte invigas i ordningen, n. 1047, 2307, 2308, 3518, 3812, 8480, 8550, 10283, 10284, 10286, 10731. Att Herren, när Han å nyo bildar, det är, pånyttföder menniskan, anordnar alla ting hos henne efter ordningen, hvilket vill säga i himmelens form, n. 5700, 6690, 9931, 10303.

[148]) Att ett lifvets meddelande, som kan kallas utsträckning, för en hvar i himmelen eger rum till änglasamfunden rundt omkring allt efter det godas storlek och beskaffenhet, n. 8794, 8797. Att tankar och böjelser hafva en sådan utsträckning, n. 2475, 6598 till 6613. Att de [andarna] förbindas och skiljas åt allt efter de herskande böjelserna, n. 4111.

från de ting som äro i den andliga verlden, hvilka alla hänföra sig till det goda och det sanna. Att menniskan icke vet att det är så, är emedan hon icke vet att det är något ljus som upplyser förståndet, då likväl menniskan utan ett ljus, som upplyser förståndet, alls intet kan tänka. Om detta ljus kan ses ofvanföre n. 126 till 132. — Det var en viss ande, som också trodde, att han tänkte af sig sjelf, således utan någon utsträckning utom sig, och följaktligen [utan] gemenskap med de samfund som voro utom honom. På det att han måtte veta, att han var i en falsk [åsigt], betogs honom gemenskapen med de närmaste samfunden. I följd deraf blef han icke blott beröfvad tänkandet, utan föll äfven ned såsom liflös, slängde likväl med armarna såsom ett nyfödt barn. Efter något dröjsmål återstäldes för honom gemenskapen, och gradvis, allt som denna återstäldes, återkom han i sitt tänkandes tillstånd. Andra andar, som sågo detta, bekände sedan, att all tanke och böjelse inflyter allt efter gemenskapen, och emedan all tanke och böjelse inflyter, så äfven allt som hör till lif, alldenstund allt som hör till menniskans lif består deruti, att hon kan tänka och intagas af böjelse *(afficieras)*, eller hvad som är detsamma, att hon kan förstå och vilja [149]).

204. Men man bör veta, att förståndigheten och visheten hos en hvar omvexla allt efter gemenskapen. För dem,

[149]) Att det icke finnes mer än ett enda Lif, från hvilket alla så väl i himmelen som i verlden lefva, n. 1954, 2021, 2536, 2658, 2886 till 2889, 3001, 3484, 3742, 5847, 6467. Att det lifvet är af Herren allena, n. 2886 till 2889, 3344, 3484, 4319, 4320, 4524, 4882, 5986, 6325, 6468, 6469, 6470, 9276, 10196. Att det inflyter hos änglar, andar och menniskor på underbart sätt, n. 2886 till 2889, 3337, 3338, 3484, 3742. Att Herren inflyter af sin Gudomliga kärlek, som är sådan, att han vill att hvad som är hans, skall vara en annans, n. 3742, 4320. Att derföre lifvet synes såsom i menniskan, och icke inflytande, n. 3742, 4320. Om änglarnas fröjd — förnummen [af mig] och bestyrkt genom tal till mig — derutaf att de icke lefva af sig sjelfva utan af Herren, n. 6469. Att de onda icke vilja öfverbevisas om att lifvet inflyter, n. 3743. Att lifvet af Herren äfven inflyter hos de onda, n. 2706, 3743, 4417, 10196. Men att dessa vända det goda i ondt och det sanna i falskt, ty sådan som menniskan är, sådant är lifvets emottagande, belyst, n. 4319, 4320 4417.

hvilkas förståndighet och vishet är bildad af äkta sanningar och godheter, eger gemenskap med samfunden rum efter himmelens form; för dem åter, hvilkas förståndighet icke är bildad af äkta sanningar och godheter, men ändock af sådana som öfverensstämma, är gemenskapen bruten och oregelbundet sammanhängande, ty den eger icke rum med samfunden i den ordningsföljd, i hvilken himmelens form är. Men för dem, som icke äro uti förståndighet och vishet, emedan de äro uti falskheter från det onda, eger gemenskap rum med samfunden i helvetet. Utsträckningen är allt efter bekräftelsens omfång. Vidare bör man veta, att denna gemenskap med samfunden icke är en gemenskap med dem till de dervarandes uppenbara förnimmelse, utan en gemenskap med deras beskaffenhet, i hvilken de äro och som är från dem [150]).

205. Alla i himmelen äro sammanslutna efter andliga frändskaper, hvilka äro det godas och det sannas i sin ordning; så uti hela himmelen, så uti hvartenda samfund, samt så uti hvartenda hus. Deraf kommer det, att de änglar, som äro uti ett lika godt och sant, känna hvarandra som blodsförvandter och fränder på jorden, alldeles såsom bekanta ifrån barndomen. Likaledes sammanslutna äro de godheter och sanningar, hvilka utgöra visheten och förståndigheten, hos hvarenda ängel; de känna hvarandra likaledes, och allt som de känna hvarandra, så förbinda de sig ock [151]). Och derföre se de, hos hvilka sanningarna och godheterna äro förbundna efter himmelens form, de ting som följa i ordning *(serie)*, och vida rundt omkring huruledes de sammanhänga. Annorlunda de, hos hvilka godheterna och sanningarna icke äro förbundna efter himmelens form.

---

[150]) Att tanken utbreder sig till andarnas och änglarnas samfund rundt omkring, n. 6600 till 6605. Att den dock icke rubbar och förvirrar samfundens tankar, n. 6601, 6603.

[151]) Att det goda erkänner [eller: känner igen] sitt sanna, samt det sanna sitt goda, n. 2429, 3101, 3102, 3161, 3179, 3180, 4358, 5407, 5835, 9637. Att deraf [härrör] det godas och det sannas förbindelse, n. 3834, 4096, 4097, 4301, 4345, 4353, 4364, 4368, 5365, 7623 till 7627, 7752 till 7762, 8530, 9258, 10555. Och att detta är i följd af himmelens inflytelse, n. 9079.

206. Sådan är uti en hvar himmel den form, enligt hvilken tankarnas och böjelsernas gemenskap och utsträckning för änglarna eger rum, således enligt hvilken deras förståndighet och vishet är. Men en annan är den ena himmelens gemenskap med den andra, nemligen den Tredjes eller Innerstas med den Andra eller Mellersta, samt dennas och den förras med den Första eller Yttersta. Dock bör gemenskapen mellan himlarna icke kallas gemenskap, utan Inflytelse; om denna skall nu något sägas. Att det är tre himlar, och dessa sins emellan åtskilda, kan ses ofvanföre i sin artikel n. 29 till 40.

207. Att det icke är en den ena himmelens gemenskap med den andra, utan en Inflytelse, kan vara tydligt af deras läge sins emellan. Den Tredje eller Innersta himmelen är ofvanför, den Andra eller Mellersta himmelen är nedanför, och den Första eller Yttersta himmelen är ännu lägre. I lika [läge] äro alla samfunden af hvarje himmel, såsom de som äro på de upphöjda ställen, hvilka se ut såsom berg, n. 188: på deras toppar bo de som äro af den Innersta himmelen, nedanför dem (samfunden) de (samfund), som äro af den Andra, nedanför dessa åter igen de af den Yttersta, och så öfverallt, vare sig det är på upphöjda eller icke upphöjda ställen. Ett samfund af en öfre himmel har icke gemenskap med ett samfund af en nedre annat än genom motsvarigheter, se ofvanföre, n. 100, och det är Gemenskapen genom motsvarigheter, som kallas Inflytelse.

208. Den ena himmelen förbindes med den andra, eller ett samfund af den ena himmelen med ett samfund af den andra, af Herren Allena genom Inflytelse omedelbart och medelbart, omedelbart af Honom sjelf, och medelbart genom de öfre himlarna i ordning på de nedre [152]). Emedan himlarnas förbin-

[152]) Att inflytelsen är omedelbar af Herren, och medelbar genom himmelen, n. 6063, 6307, 6472, 9682, 9683. Att Herrens omedelbara inflytelse eger rum på de allra enskildaste ting, n. 6058, 6474 till 6478, 8717, 8728. Om Herrens medelbara inflytelse genom himlarna, n. 4067, 6982, 6985, 6996.

delse genom Inflytelse är af Herren Allena, derföre förebygges på det högsta, att icke någon ängel af en öfre himmel må blicka ned i ett samfund af en nedre och tala med någon der; så snart detta sker, beröfvas ängeln sin förståndighet och vishet. Orsaken skall äfven sägas. En hvar ängel har tre lifsgrader, såsom tre himmelsgrader finnas. För dem, som äro i den innersta himmelen, är den tredje eller innersta graden öppen, samt den andra och den första slutna; för dem, som äro i den mellersta himmelen, är den andra graden öppen, samt den första och den tredje slutna; och för dem, som äro i den yttersta himmelen, är den första graden öppen, samt den andra och den tredje slutna. Så snart alltså en ängel af den tredje himmelen blickar ned i ett samfund af den andra och talar med någon der, slutes hans tredje grad, och sedan den blifvit sluten, beröfvas han sin vishet, ty i den tredje graden har hans vishet sitt säte, och han har ingen i den andra och den första. Det är dessa saker som förstås med Herrens ord hos Matteus: »*Den som är på taket, stige icke ned till att medtaga hvad som är i hans hus; och den som är på åkern, vände icke om tillbaka till att medtaga sin klädnad*», 24: 17, 18. Och hos Lukas: »*På den dagen, den som skall vara på taket, och hans kärl i huset, stige icke ned till att upptaga dem; och den på åkern, vände icke om till [de ting] bakom sig: kommen i håg Lots hustru*», 17: 31, 32.

209. Det gifves icke en inflytelse från de nedre himlarna på de öfre, emedan detta är emot ordningen, utan ifrån de öfre himlarna på de nedre. Änglarnas af en öfre himmel vishet öfvergår äfven änglarnas af en nedre, såsom en myriad (tiotusen) öfvergår ett. Och detta är äfven orsaken till, att änglarna af en nedre himmel icke kunna tala med änglarna af en öfre, ja när de skåda dit, se de dem icke; deras himmel ser ut såsom något molnomhöljdt ofvanför hufvudet. En öfre himmels änglar kunna emellertid se dem som äro i en nedre himmel, men det är icke tillåtet att inlåta sig i sam-

tal med dem, utan med förlust af sin vishet, såsom ofvan är sagdt.

210. Den innersta himmelens änglars tankar och böjelser, äfvensom samtal, förnimmas aldrig i den mellersta himmelen, emedan de så mycket öfverstiga [dennas fattning]; men, när det behagar Herren väl, synes derifrån såsom något lågande i de nedre himlarna, och de som förekomma i den mellersta himmelen såsom något ljust i den yttersta himmelen, och stundom såsom en sky, hvitglänsande och olikfärgad; af denna sky, hennes uppstigande, nedstigande och form, vet man också något så när, hvad de derstädes tala.

211. Härutaf kan vara tydligt, hurudan himmelens form är, att den nemligen i den innersta himmelen är den allra fullkomligaste, i den mellersta himmelen äfven fullkomlig, men i en lägre grad, och i den yttersta uti en ännu lägre; och att den ena himmelens form eger bestånd af den andra genom inflytelse af Herren. Men hurudan gemenskapen genom inflytelse är, kan man icke begripa, så framt man icke vet hurudana höjdgraderna äro, och hvilka dessa graders skiljaktighet från längd- och breddgraderna är. Hurudana de förra och de senare graderna äro, kan ses n. 38.

212. Hvad himmelens form specielt angår, och huru den går och flyter, så är detta obegripligt äfven för änglarna. Något deraf kan till idéen framställas genom formen af alla ting i menniskokroppen, (denna form) skärskådad och noga undersökt af en skarpsinnig och vis, ty ofvanföre är i sina artiklar visadt, att hela himmelen föreställer *en* menniska, se n. 59 till 72; och att alla ting, som äro i menniskan, motsvara himlarna, n. 87 till 102. Huru obegriplig och outredlig den formen är, synes allenast i allmänhet af nervfibrerna, genom hvilka alla samtliga och enskilda ting sammanfogas. Hurudana desamma äro, samt huru de gå och flyta i hjernan, kommer icke ens fram till ögat, ty otaliga (fibrer) äro der så sammanvecklade, att de tagna tillsammans se ut såsom en mjuk sammanhängande massa, då likväl alla

samtliga och enskilda ting, som tillhöra viljan och förståndet, utefter dem på det tydligaste sätt flyta in i handlingar. Huru desamma åter igen sammanslinga sig i kroppen, synes af åtskilliga Flätor (fållor, *plexus*), såsom af hjertats, tarmkexets och andra, och jemväl af de knutar som kallas Ganglier, i hvilka flera fibrer från hvarje område *(provins)* ingå samt deri beblanda sig och, annorlunda förbundna, utgå till [sina] förrättningar, och detta åter och åter; utom dylika ting i hvarje inelfva, lem, organ och muskel. Den som med ett vist öga skärskådar dem (fibrerna), och flera underbara ting derstädes, skall alldeles häpna, och ändock är det få saker, som han ser med ögonen; de som han icke ser äro ännu underbarare, emedan de äro i den inre naturen. Att [just] den formen motsvarar himmelens form, synes uppenbart utaf verksamheten hos viljans och förståndets alla ting uti och enligt densamma, ty hvad helst menniskan vill, det faller enligt den sjelfmant in i handling, och hvad helst hon tänker, det genomgår fibrerna ifrån deras begynnelser ända till ändarna, hvaraf (de yttre) sinnena uppkomma; och emedan den är tankens och viljans form, är den förståndighetens och vishetens form. Det är denna form, som motsvarar himmelens form; deraf kan man veta, att sådan är den, enligt hvilken all änglarnas böjelse och tanke utsträcker sig, och att de i samma mån äro i förståndighet och vishet, som de äro i den formen. Att denna himmelens form är ifrån Herrens Gudomliga Menskliga, kan ses ofvanföre n. 78 till 86. Dessa saker äro anförda, att man också må veta, att den himmelska formen är sådan, att den icke kan till sina allmänna ting någonsin uttömmas, och sålunda att den är obegriplig äfven för änglarna, såsom ofvan är sagdt.

Om styrelser i himmelen.

213. Emedan himmelen är åtskild i samfund, och de större samfunden bestå af några hundra tusen änglar, n.

50; och alla inom ett samfund visserligen äro i ett lika godt men icke uti lika vishet, n. 43; så följer nödvändigt, att äfven Styrelser (regeringar) finnas. Ordning måste nemligen iakttagas, samt alla till ordningen hörande saker öfvervakas. Men styrelserna i himlarna äro omvexlande; andra i de samfund, som utgöra Herrens himmelska rike, och andra i de samfund, som utgöra Herrens andliga rike. De skilja sig äfven allt efter de tjensteförrättningar som tillkomma hvarje samfund. Men i himlarna gifves ej annan styrelse än den inbördes kärlekens, och den inbördes kärlekens styrelse är den himmelska styrelsen.

214. Styrelsen i Herrens Himmelska rike kallas *Rättfärdighet* (Rättvisa), emedan alla, som äro der, äro i det goda af kärleken till Herren af Herren, och hvad som sker utaf detta goda, kallas Rättfärdigt (rättvist). Styrelsen der tillhör Herren Allena; Han leder dem, samt lärer dem i saker som höra till lefvernet. De sanningar, som kallas Domens (omdömets), äro inskrifna i deras hjertan; en hvar vet, förnimmer och ser dem [153]), hvarföre Doms-saker aldrig der komma i omtvistning, men väl Rättvisans saker som höra till lefvernet. De mindre vise fråga om dessa saker de visare, och desse Herren, samt få svar. Deras himmel, eller deras innersta fröjd, är att lefva Rättfärdigt (rättvist) af Herren.

215. Styrelsen i Herrens Andliga rike kallas *Dom*, emedan de äro i det andliga goda, hvilket är det goda af menniskokärleken mot nästan, och detta goda är i sitt väsen det Sanna [154]); och det sanna är Domens och det goda är

---

[153]) Att de himmelska änglarna icke tänka och tala utaf sanningar såsom de andliga änglarna, alldenstund de äro i förnimmelse af allting, som tillhör det sanna, af Herren, n. 202, 597, 607, 784, 1121, 1387, 1398, 1442, 1919, 7680, 7877, 8780, 9277, 10336. Att de himmelska änglarna säga om sanningarna: »ja, ja» eller »nej, nej», men att de andliga änglarna resonnera om dem, om det är så eller det icke är så, n. 2715, 3246, 4446, 9166, 10786; hvarest förklaras Herrens ord: »*Vare edert tal: ja, ja; nej, nej; hvad utöfver dessa är, är af det onda*», Matt. 5: 37.

[154]) Att de som äro i det andliga riket, äro i sanningar, och de i det himmelska riket uti det goda, n. 863, 875, 927, 1023, 1043,

Rättfärdighetens (rättvisans) [sak] [155]. Äfven desse ledas af Herren, men medelbart, n. 208, hvarföre för dem äro Förmän *(prefekter)*, färre och flera allt efter det samfunds behof, i hvilket de äro. För dem äro också Lagar, efter hvilka de lefva sins emellan. Förmännen förvalta allting efter lagarna; de förstå dem, emedan de äro vise, och i tvifvelaktiga saker upplysas de af Herren.

216. Alldenstund Styrelsen utaf det goda, sådan den är i Herrens himmelska rike, kallas Rättfärdighet (rättvisa), och Styrelsen utaf det sanna, sådan den är i Herrens andliga rike, kallas Dom, derföre säges i Ordet »rättfärdighet (rättvisa) och dom», der det handlas om himmelen och om församlingen, och med »rättfärdighet» betecknas det himmelska goda, och med »dom» det andliga goda, hvilket goda, såsom ofvan är sagdt, i sitt väsen är det sanna; såsom på dessa följande ställen: »*Åt frid skall icke vara slut öfver Davids tron, och öfver Hans rike, till att stadga detsamma, och till att stödja det i Dom och Rättfärdighet, ifrån nu och intill evighet*». Es. 9: 6. Med David der förstås Herren [156], och med »Hans rike» himmelen, såsom är klart af nu följande ställe: »*Jag skall uppväcka åt David en Rättfärdig Telning, och Han skall regera [som] Konung, och skall handla förståndigt, och skall göra Dom och Rättfärdighet i landet* [eller: på jorden],» Jerem. 23: 5. »*Upphöjas må Jehovah, förty han bebor höjd, han har uppfylt Zion med Dom och Rättfärdighet*», Es. 33: 5. Med Zion förstås äfven himmelen och församlingen [157]. »*Jag Jehovah görande Dom och Rättfär-*

1044, 1555, 2256, 4328, 4493, 5113, 9596. Att det andliga rikets goda är det goda af menniskokärleken mot nästan, och att detta goda i sitt väsende är det sanna, n. 8042, 10296.

[155]) Att »rättfärdighet» (rättvisa) i Ordet säges om det goda, och »dom» om det sanna, och att derföre det att »göra rättfärdighet och dom» är [att göra] det goda och det sanna, n. 2235, 9857. Att »stora domar» äro den Gudomliga ordningens lagar, således Gudomliga sanningar, n. 7206.

[156]) Att med David i Ordets profetiska [delar] förstås Herren, n. 1888, 9954.

[157]) Att med Zion i Ordet förstås församlingen, i synnerhet den himmelska församlingen, n. 2362, 9055.

dighet i landet [eller: på jorden], *förty i desamma har Jag välbehag»*, Jerem. 9: 23 [24]. »*Jag skall trolofva dig åt (med) Mig i evighet, och jag skall trolofva dig åt (med) Mig i Rättfärdighet och Dom»*, Hos. 2: 19. »*Jehovah, i himlarna är din Rättfärdighet såsom Guds (många) berg, och Dina Domar såsom en stor afgrund»*, Ps. 36: 6, 7. »*De fråga Mig Rättfärdighets Domar, Guds annalkande åstunde de»*, Es. 58: 2; och annanstädes.

217. I Herrens Andliga rike finnas mångahanda Styrelseformer, i det ena samfundet icke en lika som i det andra; åtskilnaden är allt efter de tjensteförrättningar som samfunden sköta. Deras tjensteförrättningar äro allt efter tjensteförrättningarna hos alla ting i menniskan, hvilka de motsvara, och att de äro mångahanda, är bekant. En annan tjensteförrättning tillkommer nemligen hjertat, en annan lungan, en annan lefvern, en annan kröset och mjelten, och en annan jemväl hvart sinnesorgan. Liksom dessas förrättningar äro mångahanda i kroppen, så äro också förrättningarna mångahanda hos samfunden i den Största Menniskan, som är himmelen, ty det är samfunden, som motsvara de förra. Att motsvarighet förefinnes mellan allting i himmelen och allting i menniskan, kan ses i sin artikel ofvanföre, n. 87 till 102. Men alla Styrelseformer öfverensstämma deruti, att de afse det allmänna bästa som ändamål, och uti det hvars och ens bästa [158]); och detta sker, emedan alla i hela himmelen äro

---

[158]) Att hvarje menniska och samfund, äfvensom fäderneslandet och församlingen, och i allmännelig mening Herrens rike, är »nästa», och att det att göra dem väl utaf kärlek till det goda efter beskaffenheten af deras tillstånd, är att »älska nästan», således att deras goda (bästa), hvilket äfven är det gemensamma (allmänna) bästa, som bör ses till godo, är »nästa», n. 6818 till 6824, 8123. Att äfven det borgerliga goda, som är det rättvisa, är »nästa», n. 2915, 4730, 8120, 8123. Att derföre menniskokärleken mot nästan sträcker sig till alla samtliga och enskilda ting af menniskans lif, och att det att älska det goda och göra det goda utaf kärlek till det goda och det sanna, och jemväl [älska och göra] det rättvisa utaf kärlek till det rättvisa, i hvilken förrättning som helst och i hvarje verk, är att »älska nästan», n. 2417, 8121, 8124.

under öfverinseende af Herren, hvilken älskar alla, och af Gudomlig kärlek ordnar [så,] att det må finnas ett Gemensamt godt, från hvilket de enskilde må erhålla sitt goda. En hvar erhåller äfven godt allt efter som han älskar det gemensamma; ty i den mån någon älskar det Gemensamma (allmänna), i samma mån älskar han alla samtlige och enskilde; och som den kärleken är Herrens, derföre älskas han i samma mån af Herren, och sker det honom godt.

218. Härutaf kan vara tydligt, hurudana förmännen äro, att de nemligen äro de, som äro i kärlek och vishet framför de öfriga, således de som utaf kärlek vilja alla godt, och utaf vishet veta att draga försorg om att det må ske. De som äro sådana, herska icke och befalla, utan betjena och tjena, ty att göra andra godt utaf kärlek till det goda är att »tjena», och att draga försorg om att det må ske är att »betjena». Desamme göra sig icke heller större än de öfriga, utan mindre, ty i första rummet hafva de samfundets och nästans goda, i andra deremot sitt eget: det som är i första rummet är större, det i andra mindre. Det oaktadt tillkommer dem heder och ära (härlighet); de bo i midten af samfundet, upphöjdare än de öfriga, och jemväl i präktiga palats. De taga äfven emot denna ära och förenämnda heder, dock icke för sin, utan för lydnadens skull; ty alla der veta, att denna heder och denna ära är dem [förlänad] af Herren, och att de derföre böra lydas. Det är dessa saker som förstås med Herrens ord till lärjungarna: »*Hvilken som vill ibland eder blifva stor, han vare eder betjenare; och hvilken som vill ibland eder vara först, han vare eder tjenare (träl); såsom menniskans Son icke kom för att betjenas, utan för att betjena*», Matt. 20: [26,] 27, 28. »*Den som är störst ibland eder, vare såsom den minste, och den som är anförare, såsom den som betjenar*», Luk. 22: 26.

219. En likadan Styrelse i minsta form är också i hvartenda hus; der är en husbonde och [der] äro tjenare. Husbonden älskar tjenarne och tjenarne älska husbonden, hvadan de utaf kärlek tjena hvarandra inbördes; husbonden lär huru man

bör lefva och säger hvad som bör göras, tjenarne lyda och uträtta sysslorna: att uträtta nytta är allas lifsnöje. Deraf är klart, att Herrens rike är nyttornas rike.

220. Det finnes också Styrelser i Helvetena, ty om icke styrelser funnes, skulle de icke hållas i tyglar; men styrelserna der äro motsatta styrelserna i himlarna, de höra alla till sjelfkärleken. En hvar der vill befalla andra och stå öfver. De som icke gynna dem, dem hata de, mot dem öfva de hämd, och mot dem rasa de; ty sådan är sjelfkärleken: hvarföre öfver dem sättas mera elake, hvilka de lyda af fruktan [159]. Men härom nedanföre, der [det kommer att talas] om Helvetena.

Om Gudsdyrkan i himmelen.

221. Gudsdyrkan i himlarna är icke olika Gudsdyrkan (Gudstjensten) på jorden till de utvertes tingen, men till de invertes skiljer den sig. De hafva likaså Läror, de hafva Predikningar och de hafva Tempel. *Lärorna* öfverensstämma till väsentligheterna, men af en högre vishet äro de, som förekomma i de öfre himlarna, än de som ega rum i de nedre himlarna. *Predikningarna* äro allt efter lärorna; och liksom

[159]) Att det är två slag af Herravälde, det ena utaf kärlek mot nästan, det andra utaf sjelfkärlek, n. 10814. Att från det herravälde, som härrör af kärlek mot nästan, äro alla goda och lycksaliga ting, n. 10160, 10814. Att i himmelen ingen vill befalla (herska) utaf sjelfkärlek, utan att alla vilja betjena, och att detta är att befalla (herska) utaf kärlek mot nästan, och att de deraf hafva en så stor makt, n. 5732. Att från det herravälde, som härrör af sjelfkärlek, äro alla onda ting, n. 10038. Att sedan sjelf- och verldskärlekarna begynte råda, menniskorna tvungos att underkasta sig herravälden, för att de skulle vara trygga, n. 7364, 10160, 10814.

de hafva hus och palats, n. 183 till 190, så hafva de också *Tempel*, i hvilka predikningarna ske. Att sådana saker också finnas i himlarna, är emedan änglarna oupphörligen fullkomnas i vishet och kärlek. De hafva nemligen likaså väl som menniskorna förstånd och vilja, och förståndet är sådant att det oupphörligen kan fullkomnas, likaledes viljan, förståndet genom sanningar som höra till förståndighet, och viljan genom godheter som höra till kärlek [160]).

222. Men sjelfva Gudsdyrkan i himlarna består icke i att ofta besöka tempel och i att åhöra predikningar, utan i kärlekens, menniskokärlekens och trons lif enligt lärorna; predikningarna i templen tjena endast till medel, att de må undervisas i till lifvet hörande saker. Jag har talat med änglarna om denna sak och sagt, att man i verlden tror, att Gudsdyrkan endast är att ofta besöka tempel, åhöra predikningar, tre eller fyra gånger hvart år begå Nattvardens sakrament, och öfriga saker af gudstjensten enligt församlingens stadgar, och jemväl taga sig tid till böner, och då skicka sig andäktigt. Änglarna sade, att dessa saker äro utvertes ting som böra göras, men att de ingenting åstadkomma, om det icke finnes ett invertes från hvilket de må utgå, och att det invertes är ett lif enligt de bud, som läran lärer.

223. Att jag måtte veta, hurudana deras sammankomster äro i Templen, har det några gånger blifvit [mig] gifvet att inträda och höra predikningarna. Predikanten står på en predikstol öster ifrån; framför hans ansigte sitta de, som äro i vishetens ljus framför de öfriga, vid dessas högra och venstra sida de som äro i ett mindre. De sätta sig i cirkus-form, så att alla må vara i predikantens åsyn; vid sidorna på båda håll, dit hans blick icke går, är ingen. Vid porten, som är vid öster af templet till venster om predikstolen, stå de som invigas.

---

160) Att förståndet är mottagande af det sanna, och viljan af det goda, n. 3623, 6125, 7503, 9300, 9930. Att liksom alla ting hänföra sig till det sanna och det goda, så [hänför sig] allt som tillhör menniskans lif till förståndet och viljan, n. 803, 10122. Att änglarna fullkomnas i evighet, n. 4803, 6648.

Det är icke tillåtet för någon att stå bakom predikstolen; om någon är der, förvirras predikanten. Likaledes sker, om någon i samlingen är af olika mening, hvarföre han bör vända bort ansigtet. Predikningarna ske med en sådan vishet, att de icke kunna likställas med dem som förekomma i verlden; ty i himlarna äro de i ett inre ljus. Templen se ut såsom af sten i det andliga riket, och såsom af trä i det himmelska riket, af den orsak, att »sten» motsvarar det sanna, i hvilket de äro, som befinna sig i det andliga riket, och »trä» motsvarar det goda, i hvilket de äro, som befinna sig i det himmelska riket [161]). Kyrkorna i detta senare rike kallas icke heller Tempel, utan Guds Hus. I det himmelska riket äro kyrkorna utan prakt, i det andliga åter med större och mindre prakt.

224. Jag har äfven talat med en viss predikant om det heliga (den helighet), hvari de äro som höra predikningarna i templen, och han sade, att fromheten, andäktigheten och heligheten äro för en hvar allt efter hans inre ting, som äro kärlekens och trons, alldenstund i dessa sjelfva det heliga är, emedan Herrens Gudomliga är [deri]; och att han icke visste hvad en utvertes helighet utan dem ville säga. Och när han tänkte på en utvertes helighet utan dem, sade han, att det till äfventyrs är något som gifver sig ut för helighet i utvertes skepnad, antingen med konst förvärfvadt eller skrymtaktigt; och att någon oäkta eld från sjelf- och verldskärleken uppväcker och framställer sådant.

225. Alla Predikanter äro från Herrens andliga rike, och ingen från det himmelska riket. Att de äro från det andliga riket, är emedan de der äro i sanningar från det goda, och på grund af sanningar sker all predikning; att ingen är från det himmelska riket, är emedan de der äro i kärlekens goda, och på grund af detta se och förnimma de sanningarna, men

[161]) Att »sten» betecknar det sanna, n. 114, 643, 1298, 3720, 6426, 8609, 10376. Att »trä» betecknar det goda, n. 643, 3720, 8354. Att derföre de Fornäldste, som voro i det himmelska goda, hade Kyrkor af trä, n. 3720.

tala icke om dem [153]). Änskönt de änglar, som äro i det himmelska riket, förnimma och se sanningarna, ske dock predikningar der, alldenstund de igenom dem upplysas i de sanningar, som de känt, och fullkomnas af flera, som de icke förr känt. Så snart de höra dem, erkänna de dem äfven, och sålunda förnimma de [dem]; de sanningar som de förnimma älska de äfven och, genom att lefva efter dem, göra till sitt lifs [tillhörighet]; att lefva efter sanningarna säga de vara att älska Herren [162]).

226. Alla Predikanter äro anstälda af Herren, och derföre äro de i [besittning af] gåfvan att predika; det är icke tillåtet för någon utom dem att lära i Templen. De kallas Predikanter, men icke Prester. Orsaken att de icke kallas prester är den, att himmelens Prestadöme är det Himmelska riket, ty »prestadöme» (prestembete) betecknar det goda af kärleken till Herren, hvari de äro, som äro i detta rike. Himmelens Konungadöme åter är det Andliga riket, ty »konungadöme» (det konungsliga embetet) betecknar det sanna från det goda, hvari de äro, som äro i detta rike, se ofvanföre n. 24 [163]).

227. Lärorna, enligt hvilka predikningarna ske, afse alla lefvernet som ändamål, och ingen tron utan lefvernet. Den innersta himmelens lära är fullare af vishet än den mellersta himmelens lära, och denna fullare af förståndighet än den yttersta himmelens lära; ty lärorna äro lämpade efter änglarnas förnimmelse i en hvar himmel. Det Väsentliga af alla Lärorna är att erkänna Herrens Gudomliga Menskliga.

---

[162]) Att det att »älska Herren och nästan» är att lefva efter Herrens bud, n. 10143, 10153, 10310, 10578, 10645, 10648.

[163]) Att »presterna» förebildade Herren med hänsyn till det Gudomliga Goda, »konungarna» med hänsyn till det Gudomliga Sanna, n. 2015, 6148. Att derföre »prest» i Ordet betecknar dem, som äro i det goda af kärleken till Herren, således »prestadöme» (prestembete) detta goda, n. 9806, 9809. Att »konung» i Ordet betecknar dem, som äro i det Gudomliga Sanna, således »konungadöme» (det konungsliga embetet) det sanna från det goda, n. 1672, 2015, 2069, 4575, 4581, 4966, 5044.

Om himmelens änglars makt.

228. Att änglarna hafva makt, kunna icke de fatta, som ingenting veta om den andliga verlden och om dess inflytelse på den naturliga. Desamme tänka, att änglarna icke kunna hafva makt, emedan de äro andliga, och så rena och fina, att de icke ens kunna ses med ögonen. Men de som blicka längre in i tingens orsaker, mena annorlunda; de hafva sig bekant, att all makt, som menniskan har, är från hennes förstånd och vilja, ty utan dessa kan hon icke röra en [enda] liten del af kroppen: förståndet och viljan är hennes andliga menniska. Denna sätter kroppen och dess lemmar i verksamhet efter hvarje [sin] vink, ty hvad hon tänker, det talar munnen och tungan, och hvad hon vill, detta verkställer kroppen; hon gifver äfven krafter efter behag. Menniskans vilja och förstånd styras af Herren genom Änglar och Andar, och emedan viljan och förståndet [så styras], så äfven kroppens alla ting, alldenstund dessa äro derifrån; och om I viljen tro det, menniskan kan icke ens röra [sig] ett fjät utan himmelens inflytelse. Att så är, har genom mycken erfarenhet blifvit mig visadt. Det har blifvit änglarna gifvet att röra (styra) mina steg, mina handlingar, min tunga och mitt tal, såsom de ville, och detta genom inflytelse på min vilja och tanke; och jag erfor, att jag kunde intet af mig sjelf. De sade sedermera, att hvar och en menniska så styres, och att hon kan veta detta af församlingens Lära och af Ordet, ty hon beder, att Gud må skicka sina änglar, som skola leda henne, styra hennes steg, lära henne och ingifva hvad hon må tänka och hvad hon må tala, och flera saker; fastän, då hon tänker utom läran för sig sjelf, hon säger och tror annorlunda. Detta är sagdt, att man må veta hurudan makt Änglarna hafva hos menniskan.

229. Men Änglarnas makt i den Andliga verlden är så stor, att om jag skulle framdraga alla saker, som om densamma af mig blifvit sedda, så skulle de öfvergå [all] tro. Om något der står emot, hvilket bör aflägsnas, emedan det är emot den Gudomliga ordningen, så nedkasta de och omstörta det allenast genom viljans ansträngning och blicken; så har jag sett berg, som voro intagna af de onde, nedkastade och omstörtade, stundom sönderskakade ifrån ena änden till den andra, såsom det sker vid jordbäfningar; också klippor öppnade i midten ända till djupet, och de onde, som voro på dem, uppslukade. Jag har äfven sett några hundra tusen andar förskingrade af dem och kastade i helvetet. Myckenheten förmår ingenting mot dem, ingenting konster, listigheter och sammangaddningar; allting se de och skingra i ett ögonblick. Men härom kunna flera saker ses i Berättelsen om det förstörda Babylonien. Sådan makt hafva de i den Andliga verlden. Att änglarna äfven hafva en likadan makt i den naturliga verlden, när det medgifves, är tydligt af Ordet: såsom att de gåfvo hela härar åt undergång; att de införde pest, af hvilken sjuttio tusen menniskor dogo; om hvilken ängel så läses: »*Ängeln utsträckte sin hand mot Jerusalem till att förderfva det, men Jehovah, ångrande sjelfva det onda, sade åt ängeln som förderfvade af folket: det är nog, nu släpp ned din hand; och David såg ängeln som slog folket*», 2 Sam. 24: 15, 16, 17; förutom andra saker. Emedan änglarna äro af en sådan makt, derföre kallas de Makter; och hos David: »*Välsignen Jehovah I änglar, mäktigast i styrka*», Psalm. 103: 20.

230. Men man bör veta, att änglarna hafva alldeles ingen makt af sig sjelfva, utan att de hafva all makt af Herren; och att de i samma mån äro Makter, som de erkänna detta. Den af dem som tror, att han har makt af sig sjelf, blir genast så svag, att han icke ens kan stå emot en enda ond ande. Och detta är orsaken, att änglarna tillskrifva sig alldeles intet af förtjenst, samt att de afsky allt beröm och [all] ära för någon gerning, och att de tillegna det (desamma) åt Herren.

231. Det är det af Herren utgående Gudomliga Sanna, som all makt i himlarna tillkommer, ty Herren i himmelen är det Gudomliga Sanna förenadt med det Gudomliga Goda, se n. 126 till 140; i den mån änglarna äro Mottagningar (mottag) deraf, i samma mån äro de Makter[164]). Hvar och en är äfven sitt sanna och sitt goda, emedan en hvar är sådan som hans förstånd och vilja, och förståndet hör till det sanna, emedan dess allt härrör från sanningar, och viljan hör till det goda, emedan hennes allt härrör från godheter; ty hvad helst någon förstår, detta kallar han sant, och hvad helst han vill, detta kallar han godt: deraf kommer det, att hvar och en är sitt sanna och sitt goda[165]). I den mån alltså en ängel är det Sanna från det Gudomliga samt det Goda från det Gudomliga, i samma mån är han en Makt, emedan Herren i samma mån är hos honom. Och emedan ingen är i alldeles lika eller samma godt och sant med en annan, ty i himmelen såsom i verlden är en ständig omvexling, n. 20, derföre är den ene ängeln icke i lika makt, som den andre. I största makt äro de, som utgöra Armarne i den Största Menniskan eller himmelen, af orsak emedan de dervarande äro i sanningar framför de öfriga, och i deras sanningar inflyter det goda från hela himmelen. Äfven hela menniskans makt öfverför sig i armarna, och hela kroppen utöfvar genom dem sina krafter. Deraf kommer det, att med »armar» och med »händer» i Ordet betecknas makt[166]). I himmelen synes i följd deraf stundom en naken

---

[164]) Att änglarna kallas Makter, och att de äro makter på grund af emottagandet af det Gudomliga Sanna af Herren, n. 9639. Att änglarna äro emottagande af det Gudomliga Sanna af Herren, och att de derföre i Ordet på skilda ställen kallas »gudar», 4295, 4402, 8301, 8192, 9398.

[165]) Att menniskan och ängeln är sitt goda och sitt sanna, således sin kärlek och sin tro, n. 10298, 10367. Att hon (han) är sitt förstånd och sin vilja — ty lifvets allt är derifrån; det godas lif är viljans och det sannas lif är förståndets [sak], n. 10076, 10177, 10264, 10284.

[166]) Om händernas, armarnas och skuldrornas motsvarighet med den Största Menniskan eller himmelen, n. 4931 till 4937. Att med »armar» och »händer» i Ordet betecknas makt, n. 878, 3091, 4931, 4932, 6947, 10017.

Arm, hvilken är af så stor makt, att han kunde sönderbryta allt som är i vägen, äfven om det vore ett klippblock i jorden; den var en gång äfven närmad till mig, och jag förnam, att den kunde i små bitar sönderslå mina ben.

232. Att det Gudomliga Sanna, som utgår af Herren, har all makt, och att änglarna i samma mån hafva makt, som de äro Mottagningar (mottag) af det Gudomliga Sanna af Herren, kan ses ofvanföre n. 137. Men änglarna äro i samma mån mottagningar (mottag) af det Gudomliga Sanna, som de äro mottagningar (mottag) af det Gudomliga Goda, ty all makt tillkommer sanningar från det goda, och ingen sanningar utan det goda; och jemväl tillkommer all makt det goda genom sanningar, och ingen det goda utan sanningar: utaf beggederas förbindelse uppkommer makt. Likadant är det med tron och kärleken, ty antingen man säger sant eller tro, är det detsamma, alldenstund trons allt är det sanna; äfvensom antingen man säger godt eller kärlek, är det detsamma, alldenstund kärlekens allt är det goda [167]). Huru stor makt änglarna hafva genom sanningar från det goda, har blifvit klart äfven derutaf, att en ond ande, allenast beskådad af änglarna, faller i vanmakt, och ser icke ut som en menniska, och detta ända tills ängeln bortvänder ögonen. Orsaken att sådant uppkommer genom en blick af änglarnas ögon, är emedan änglarnas syn är från himmelens ljus, och himmelens ljus är det Gudomliga Sanna, se ofvanföre, n. 126 till 132; »ögonen» motsvara äfven sanningar från det goda [168]).

---

[167]) Att all makt i himlarna tillhör det sanna från det goda, således tron från kärleken, n. 3091, 3563, 6413, 8304, 9643, 10019, 10182. Att all makt är af Herren, emedan af Honom är allt sant som är trons och godt som är kärlekens, n. 9327, 9410. Att denna makt förstås med de åt Petrus gifna nycklarna, n. 6344. Att det är det af Herren utgående Gudomliga Sanna som har all makt, n. 6948, 8200. Att det är denna Herrens makt, som förstås med att »sitta vid Jehovahs högra [hand]», n. 3387, 4592, 4933, 7518, 7673, 8281, 9133. Att »högra [handen]» är makt, n. 10019.

[168]) Att »ögonen» motsvara sanningar från det goda, n. 4403 till 4421, 4523 till 4534, 6923.

233. Alldenstund all makt tillkommer sanningar från det goda, så tillkommer i följd deraf alls ingen makt falskheter från det onda [169]). Alla i helvetet äro i falskheter från det onda, hvarföre desamme hafva ingen makt emot det sanna och det goda. Men hurudan deras makt är sins emellan, och hurudan de onda andarnas makt är innan de blifvit kastade i helvetet, skall sägas i det följande.

Om änglarnas tal.

234. Änglarna tala sins emellan alldeles såsom menniskorna i verlden, och jemväl om hvarjehanda saker, såsom om husliga ting, om det borgerliga tillståndets angelägenheter, om det sedliga lifvets förhållanden och om det andliga lifvets ting. Icke heller eger någon annan åtskilnad rum, än att de tala förståndigare sins emellan än menniskorna, emedan de tala längre in från tanken. Det har blifvit mig gifvet att ofta vara i sällskap med dem och tala med dem såsom vän med vän, och stundom såsom en obekant med en obekant, och som jag då varit i lika tillstånd med dem, har jag icke vetat annat än att jag talade med menniskorna på jordklotet.

235. Änglatalet är likaså väl åtskildt i ord, som det menskliga talet; äfven utsäges det likaså ljudligt och höres ljudligt. De (änglarna) hafva nemligen likaså väl mun, tunga och öron; och jemväl hafva de en atmosfer, i hvilken ljudet af deras tal artikuleras (böjes), men det är en andlig atmosfer, hvilken är passande för änglarna, som äro andliga. Änglarna

---

169) Att det falska från det onda har ingen makt, emedan det sanna från det goda har all, n. 6784, 10481.

andas äfven i sin atmosfer, och frambringa orden medelst atmosferen, liksom menniskorna uti sin [170]).

236. Alla hafva *ett* Språk i hela himmelen, alla förstå de hvarandra, från hvilket samfund de än äro, vare sig från ett närgränsande eller från ett afsides beläget. Språket läres icke der, utan är en hvar inplantadt (medfödt); ty det härflyter från sjelfva deras böjelse och tanke. Talets ljud motsvarar deras böjelse, och ljudets artikulationer (böjningar), som äro orden, motsvara tankens föreställningar (idéer), hvilken är från böjelsen; och emedan språket motsvarar dem, så är också det andligt, ty det är den ljudande böjelsen och den talande tanken. Den som gifver akt, kan veta, att all tanke är från en böjelse som tillhör kärleken, och att tankens föreställningar äro de omvexlande former, i hvilka den gemensamma böjelsen är fördelad, ty det gifves alldeles ingen tanke och föreställning utan en böjelse; deras själ och lif är derifrån. Af detta härrör, att änglarna af blotta talet veta hurudan en annan är, af ljudet hurudan hans böjelse är, och af ljudets artikulationer eller orden hurudant hans (ande-)sinne är; de visare änglarna veta af en enda [ord]följd af talet, hurudan den herskande böjelsen är, ty desamme gifva företrädesvis akt på den. Att en hvar har omvexlande böjelser, är bekant: en annan när han befinner sig i glädje, en annan när han är i sorg, en annan då han är i mildhet och barmhertighet, en annan när han är i uppriktighet och sanning, en annan då han är i kärlek och menniskokärlek, en annan när han är i nit eller i vredesmod, en annan då han är i förställning och svek, en annan när han är i äflan efter heder och ära, och så vidare, men den herskande böjelsen eller kärleken är i dem alla; hvarföre de visare änglarna, emedan de förnimma denna, veta af talet en annans

---

170) Att i himlarna finnes andedrägt *(respiration)*, men en inre, n. 3884, 3885; af erfarenhet, n. 3884, 3885, 3891, 3893. Att andedragen *(respirationerna)* der äro olika och omvexlande allt efter deras tillstånd, n. 1119, 3886, 3887, 3889, 3892, 3893. Att de onde alldeles icke kunna andas i himmelen, och att om de komma dit, qväfvas de, n. 3893.

hela tillstånd. Att så är, har af mycken erfarenhet blifvit mig gifvet att veta: jag har hört änglar upptäcka en annans lefverne allenast af att ha hört honom; de hafva äfven sagt, att de veta alla ting af en annans lif utaf några hans tankes föreställningar, emedan de deraf veta hans rådande kärlek, i hvilken alla ting finnas i ordning; och att menniskans lifsbok icke är annat.

237. Änglaspråket har icke något gemensamt med de menskliga språken, utom med några ord, som ljuda af en viss böjelse, dock icke med sjelfva orden, utan med deras ljud, om hvilken sak något i det följande. Att Änglaspråket icke har något gemensamt med de menskliga språken, är klart derutaf, att det för änglarna är omöjligt att utsäga ett enda ord af ett menskligt språk; detta har blifvit försökt, men de hafva icke kunnat; ty de kunna icke utsäga annat, än hvad som alldeles öfverensstämmer med böjelsen. Hvad som icke öfverensstämmer, det strider emot sjelfva deras lif, ty lifvet är böjelsens, och från denna är deras tal. Det har blifvit mig sagdt, att menniskornas första språk på vårt jordklot stämde öfverens [dermed], emedan de hade det från himmelen; och att det Hebreiska språket i några saker stämmer öfverens.

238. Emedan änglarnas Tal motsvarar deras böjelse, som är kärlekens, och himmelens kärlek är kärlek till Herren och kärlek mot nästan, se ofvanföre n. 13 till 19, så är det klart, huru prydligt och angenämt deras tal är, ty det berör *(afficierar)* icke blott öronen, utan äfven det inre af deras (ande-)sinne, som höra. Det var en viss hårdhjertad ande, med hvilken en ängel talade; densamme blef af hans tal omsider så berörd, att han göt tårar, sägande, att han icke kunde emotstå, emedan det var den talande kärleken, och att han förut aldrig fält tårar.

239. Änglarnas Tal är också fullt af vishet, alldenstund det utgår från deras inre tanke, och deras inre tanke är vishet, liksom deras inre böjelse är kärlek; deras kärlek och vishet förbinda sig i talet. Deraf är detta så fullt af vishet, att

de kunna uttrycka med *ett* ord, hvad menniskan icke kan med tusen ord, och jemväl omfatta deras tankes föreställningar sådana saker, som menniskan icke fattar, ännu mindre kan uttala. Deraf kommer det, att de ting, som blifvit hörda och sedda i himmelen, kallas outsägliga, och sådana som aldrig öra hört och öga sett. Att så är, har äfven blifvit gifvet att veta genom erfarenhet. Stundom har jag blifvit försatt i det tillstånd, i hvilket änglarna äro, och i detta tillstånd har jag talat med dem, och då har jag förstått allt; men när jag blifvit återförsatt i mitt förra tillstånd, och sålunda i den för menniskan egna naturliga tanken, och velat återkalla hvad jag hört, har jag icke kunnat; ty det var tusen saker, som icke voro lämpade för den naturliga tankens föreställningar, således icke uttryckbara, utom allenast genom det himmelska ljusets skiftningar, och således på intet vis genom menskliga ord. Änglarnas tanke-föreställningar, från hvilka deras ord härröra, äro också förändringar *(modifikationer)* af himmelens ljus, och böjelserna, från hvilka ordens ljud härröra, äro omvexlingar *(variationer)* af himmelens värme, alldenstund himmelens ljus är det Gudomliga Sanna eller Vishet, och himmelens värme är det Gudomliga Goda eller Kärlek, se ofvanföre n. 126 till 140, och från den Gudomliga Kärleken hafva änglarna böjelsen, och från den Gudomliga Visheten hafva de tanken [171]).

240. Emedan änglarnas Tal utgår omedelbart från deras böjelse — ty såsom ofvan n. 236 är sagdt, äro tankens föreställningar de omvexlande former, i hvilka den gemensamma böjelsen är fördelad — derföre kunna änglarna inom en minut uttrycka det, som menniskan icke kan inom en halftimme, och jemväl kunna de med några ord framställa hvad som är skrifvet på flera sidor; detta har också blifvit bevittnadt för mig genom flerfaldig erfarenhet [172]). Änglarnas tanke-föreställ-

---

[171]) Att änglarnas föreställningar, på grund af hvilka de tala, åstadkommas genom underbara skiftningar af himmelens ljus, n. 1646, 3343, 3993.

[172]) Att änglarna kunna uttrycka genom sitt tal i ett ögonblick flera saker, än menniskan under en halftimme genom sitt,

ningar och deras tals ord göra så ett, som den verkande orsaken och verkan, ty i orden framställes i verkan hvad som i tankens föreställningar är i orsak; deraf härrör, att hvartenda ord i sig omfattar så många saker. Äfven te sig de enskilda tingen af änglarnas tanke, och derföre de enskilda tingen af deras tal, när de framställas att ses, såsom en fin (genomskinlig) våg eller en kringflytande atmosfer, i hvilken förefinnas otaliga ting i sin ordning, hvilka härröra från deras vishet, och som ingå i en annans tanke och påverka *(afficiera)*. Hvarje så väl ängels som menniskas tanke-föreställningar framställas synbara i himmelens ljus, när det behagar Herren [173]).

241. De änglar, som äro från Herrens himmelska rike, tala på lika sätt som de änglar, som äro från Herrens andliga rike; men de himmelska änglarna från en mera inre tanke än de andliga änglarna. Och emedan de himmelska änglarna äro i det goda af kärleken till Herren, tala de af vishet, och de andliga änglarna, emedan de äro i det goda af menniskokärleken mot nästan, hvilket i sitt väsen är det sanna, n. 215, tala af förståndighet, ty från det goda är visheten, och från det sanna förståndigheten. Derföre är de Himmelska änglarnas tal likt en lugn flod, mjukt och likasom fortlöpande, men de Andliga änglarnas tal är litet dallrande och särdeladt. Äfven ljuder de himmelska änglarnas tal mycket af vokalerna U och O, men de andliga änglarnas tal af E och I. Vokalerna äro nemligen för ljudet, och i ljudet är böjelsen, ty såsom ofvan

---

och äfven sådana ting, som icke falla in i orden af ett menskligt språk, n. 1641, 1642, 1643, 1645, 4609, 7089.

[173]) Att i en enda tanke-föreställning finnas otaliga ting, n. 1008, 1869, 4946, 6613, 6614, 6615, 6617, 6618. Att menniskans tankeföreställningar upplåtas i det andra lifvet, och på ett lefvande sätt framställas synbara, hurudana de äro, n. 1869, 3310, 5510. Hurudana de te sig, n. 6201, 8885. Att den innersta himmelens änglars föreställningar te sig likt ett flammande ljus, n. 6615. Att den yttersta himmelens änglars föreställningar te sig likt tunna, hvitglänsande skyar, n. 6614. En ängels föreställning sedd, från hvilken [utgick] en strålning till Herren, n. 6620. Att tanke-föreställningarna utsträcka sig vida i änglarnas samfund rundt omkring, n. 6598 till 6613.

n. 236 är sagdt, motsvarar ljudet af änglarnas tal böjelsen, och ljudets artikulationer (böjningar), som äro orden, motsvara tankens föreställningar, hvilken är från böjelsen. — Alldenstund vokalerna icke höra till språket, utan till förhöjande af dess ord medelst ljudet till åtskilliga böjelser allt efter hvars och ens tillstånd, derföre äro i Hebreiska språket vokalerna icke uttryckta, och utsägas jemväl på olika sätt. — På grund deraf känna änglarna menniskans beskaffenhet med hänsyn till böjelse och kärlek. De himmelska änglarnas tal är äfven utan hårda konsonanter, och öfvergår sällan från konsonant till konsonant, utan genom inskjutande af ett ord som börjar med vokal. Deraf kommer det, att i Ordet så ofta inskjutes det lilla ordet »Och», såsom kan vara tydligt för dem som läsa Ordet på Hebreiska språket, hvari detta lilla ord är mjukt och på båda sidor ljuder af vokal. Af orden kan man äfven uti Ordet på nämnda språk någorlunda veta, om de höra till den himmelska klassen eller till den andliga klassen, således huruvida de innebära det goda eller det sanna; de som innebära det goda, hafva mycket af U och O, och jemväl åtskilligt af A, hvaremot de som innebära det sanna, hafva [mycket] af E och I. Emedan böjelserna i synnerhet yttra sig genom ljuden, derför älskas också [sådana] ord i menniskans tal, när det handlas om stora ting, såsom om himmelen och om Gud, i hvilka finnas U och O. Äfven musikaliska ljud (toner) höja sig dit, när dylika saker uttryckas; annorlunda när det handlas om icke stora ting. Deraf härrör, att tonkonsten förstår att uttrycka böjelsernas omvexlande slag.

242. Uti Änglatalet är en viss Samklang, som icke kan beskrifvas[174]). Denna samklang härrör derutaf, att de tankar och böjelser, från hvilka talet [utgår], utgjuta och utbreda sig efter himmelens form, och himmelens form är den, efter hvilken alla äro sammanslutna, och efter hvilken all gemenskap eger rum. Att änglarna äro sammanslutna efter himmelens form,

---

[174]) Att i änglatalet är en harmoniskt fallande samklang, n. 1648, 1649, 7191.

och att deras tankar och böjelser flyta (utbreda sig) efter den, kan ses ofvanföre n. 200 till 212.

243. Likadant tal, som det som finnes i den andliga verlden, är inplantadt i hvar menniska, men uti hennes inre förstånds- *(intellektuela)* del. Som emellertid detta hos menniskan icke faller in i ord, öfverensstämmande *(analoga)* med böjelsen, såsom hos änglarna, så vet icke menniskan, att hon är stadd i detsamma; deraf härrör det likväl, att då menniskan kommer i det andra lifvet, hon är i samma tal som andarna och änglarna derstädes, och att hon således kan tala, utan att någon lär [henne] [175]). Men om denna sak mera nedanföre.

244. Talet är ett enda för alla i himmelen, såsom ofvan är sagdt, men detsamma omvexlar derutinnan, att de visas tal är ett inre, samt fullare af böjelsernas omvexlingar *(variationer)* och tankarnas föreställningar; de mindre visas tal ett yttre, och icke med en sådan fyllighet; samt de enfaldigas tal ett ännu yttre, och derföre bestående af ord, från hvilka meningen måste inhemtas på [samma] sätt som det sker, då menniskorna tala sins emellan. Det finnes också ett tal med ansigtet, slutande i ett genom föreställningarna (idéerna) modifieradt ljudande; det är också ett tal, i hvilket himmelens förebildningar äro blandade med föreställningarna, och jemväl af föreställningar för synen (på synligt sätt framträdande); äfven finnes det ett tal medelst åtbörder, som motsvara böjelserna och förebilda likadana saker, som deras ord; det finnes ett tal medelst böjelsernas allmänna ting, och medelst tankarnas allmänna ting; det finnes ett dundrande tal, förutom andra.

---

[175]) Att det andliga eller änglaartade talet är hos menniskan, fastän hon icke vet det, n. 4104. Att den invertes menniskans föreställningar äro andliga, men att menniskan, när hon lefver i verlden, förnimmer dem naturligt, emedan hon då tänker i det naturliga, n. 10236, 10240, 10550. Att menniskan efter döden kommer i sina inre föreställningar, n. 3226, 3342, 3343, 10568, 10604. Att desamma då framställa hennes tal, n. 2470, 2478, 2479.

245. De onda och helvetiska andarnas tal är likaledes naturligt, emedan det [utgår] från böjelserna, men från onda böjelser, och derföre smutsiga föreställningar, hvilka änglarna alldeles afsky. Helvetets tal äro sålunda motsatta himmelens tal; hvarföre de onda icke uthärda änglatalet, och änglarna icke det helvetiska talet; det helvetiska talet är för änglarna liksom en ond lukt som träffar näsan. Talet af skrymtare, hvilka äro de som kunna förställa sig till ljusets änglar, är med hänsyn till orden likt änglarnas tal, men med hänsyn till böjelserna och deraf tanke-föreställningarna alldeles motsatt, hvarföre deras tal, när det förnimmes sådant det innantill är, hvilket sker af de vise änglarna, höres såsom tändernas gnisslan, och injagar rysning.

Om änglarnas tal med menniskan.

246. Änglar, som tala med menniskan, tala icke på sitt språk, utan på menniskans språk, och jemväl på andra språk som menniskan förstår, men icke på för menniskan obekanta språk. Orsaken att så är, är den, att änglarna, när de tala med menniskan, vända sig till henne och förbinda sig med henne, och ängelns förbindelse med menniskan gör, att begge äro af lika tanke; och emedan menniskans tanke sammanhänger med hennes minne, och talet härflyter deraf, derföre äro begge i samma språk. Dessutom kommer ängeln eller anden, när han kommer till menniskan, och genom vändandet till henne förbindes med henne, in i hela hennes minne, i så stor grad att han knappt vet annat, än att han vet af sig sjelf de saker som menniskan vet, således också språken. Med änglarna har jag talat om denna sak och sagt, att de till äfventyrs förmoda, att de tala med mig mitt modersmål,

emedan det så förnimmes, då det likväl icke är de som tala, utan jag; och att detta kan vara tydligt derutaf, att änglarna icke kunna uttala ett enda ord af ett menskligt språk, n. 237; och dessutom är det menskliga språket naturligt, och de äro andliga, och andliga kunna icke framföra något på naturligt sätt. Härtill hafva de sagt, att de veta, att deras förbindelse med den menniska, med hvilken de tala, är med hennes andliga tanke; men att, emedan denna inflyter på hennes naturliga tanke, och denna sammanhänger med hennes minne, menniskans språk derföre synes för dem såsom deras, likaledes allt hennes vetande, och att detta sker af den orsak, emedan det har behagat Herren, att en sådan himmelens förbindelse och likasom inympning må ega rum hos menniskan; men att menniskans tillstånd nu för tiden är ett annat, så att en sådan förbindelse icke vidare eger rum med änglar, utan med andar som icke äro i himmelen. Med andarna har jag äfven talat om samma sak, men desse hafva icke velat tro, att menniskan talar, utan de i menniskan, äfvensom att menniskan icke vet de ting som hon vet, utan de, och sålunda att alla ting, som menniskan känner, äro af dem; jag har med flera saker velat öfverbevisa [dem] om att det icke är så, men fåfängt. Hvilka som förstås med Andar och hvilka med Änglar, skall sägas i det följande, der det kommer att handlas om Andarnes verld.

247. Att Änglar och Andar så nära förbinda sig med menniskan, ända derhän att de icke veta annat, än att de saker som äro menniskans äro deras, dertill är orsaken också den, att förbindelsen är sådan emellan den andliga och naturliga verlden hos menniskan, att de äro likasom ett. Men emedan menniskan hade skilt sig ifrån himmelen, blef af Herren ombesörjdt, att hos hvar menniska skulle vara änglar och andar, och att menniskan genom dem skulle styras af Herren; för den orsakens skull är det en så närsluten förbindelse. Annorlunda hade det varit, om menniskan icke frånskilt sig, ty då hade hon kunnat styras genom den allmänna inflytelsen ifrån

himmelen af Herren utan till henne fogade andar och änglar. Men om denna sak särskildt i det följande, der [det talas] om himmelens förbindelse med menniskan.

248. En Ängels eller Andes tal med en menniska höres likaså ljudligt som en menniskas tal med en menniska, men det höres icke af andra som stå bredvid, utan af henne ensam. Orsaken är, att en ängels eller andes tal inflyter först på menniskans tanke, och genom den invertes vägen på hennes hörselorgan, och sålunda rör detta från det inre; hvaremot en menniskas tal med en menniska inflyter först på luften, och genom den utvertes vägen på hennes hörselorgan, och rör detta från det yttre. Deraf är klart, att en ängels samt en andes tal med en menniska höres i menniskan, och att, emedan det lika väl rör hörselorganen, det äfven [höres] lika ljudligt. Att en ängels och andes tal nedflyter ända in i örat från det inre, har blifvit mig klart derutaf, att det äfven inflyter på tungan och sätter henne lindrigt i dallring, men icke med någon rörelse, såsom då talets ljud genom henne artikuleras till ord af menniskan sjelf.

249. Men att tala med andar gifves nu för tiden sällan, alldenstund det är farligt [176]), ty då veta andarna, att de äro hos menniskan, hvilket de eljest icke veta; och onda andar äro sådana, att de hafva ett mördande hat till menniskan, och ingenting mera åtrå än att förderfva henne till själ och kropp, hvilket äfven sker hos dem, som mycket hängifvit sig åt fantasier, ända derhän att de aflägsnat ifrån sig de för den naturliga menniskan passande nöjen. Några, som föra ett ensligt lif, höra äfven stundom andar tala med sig, och utan fara; men andarna hos dem aflägsnas med [vissa] mellantider af Herren, att de icke må veta att de äro hos menniskan; ty de flesta

[176]) Att menniskan kan tala med andar och änglar, och att de forngamle tidt och ofta talade med dem, n. 67, 68, 69, 784, 1634, 1636, 7802. Att på några jordklot visa sig änglar och andar i mensklig form och tala med dem, n. 10751, 10752. Men att det på detta jordklot nu för tiden är farligt att tala med andar, om icke menniskan är i sann tro och ledes af Herren, n. 784, 9438, 10751.

andar hafva sig icke bekant, att en annan verld gifves än den, i hvilken de äro, således också icke att annanstädes finnas menniskor; hvarföre det icke är menniskan tillåtet att tala med dem tillbaka, ty om hon talade, skulle de veta. De som mycket tänka angående religiösa ting och hänga fast i dem, ända derhän att de likasom se dem inuti sig, begynna äfven höra andar tala med sig; ty religiösa ting, hvilka som helst de må vara, gå, när menniskan af sig sjelf hänger fast i dem, och icke inmänger [dem] med åtskilliga saker som äro nyttor i verlden, längre in, samt stanna der, och bemäktiga sig menniskans hela ande, samt intränga i den andliga verlden, och uppröra andarna som äro der. Men sådana äro visionärer och svärmare *(entusiaster)*, och hvilken ande som helst de höra, tro de vara den helige ande, då det likväl är svärmiska *(entusiastiska)* andar. De som äro sådana, se falskheter såsom sanningar, och emedan de se dem [så], intala de sig, och intala jemväl dem hos hvilka de inflyta; och emedan dessa andar äfven börjat intala onda ting, hvilka man äfven lydt, derföre hafva de gradvis blifvit aflägsnade. Svärmiska andar åtskiljas från andra andar derigenom, att de tro sig vara den helige ande, och de ting, som de säga, vara Gudomliga. Dessa andar skada icke menniskan, emedan menniskan hedrar dem med Gudomlig dyrkan. Med dem har jag äfven några gånger talat, och då hafva också de skändliga ting blifvit upptäckta, hvilka de ingjutit i sina dyrkare. De bo tillsammans till venster på en öde ort.

250. Men att tala med himmelens änglar medgifves icke andra än dem, som äro i sanningar från det goda, i främsta rummet dem, som äro i erkännande af Herren samt af det Gudomliga uti Hans Menskliga; emedan detta är det Sanna, i hvilket himlarna äro. Ty, såsom ofvan är visadt, Herren är himmelens Gud, n. 2 till 6. Herrens Gudomliga utgör himmelen, n. 7 till 12. Herrens Gudomliga i himmelen är kärlek till Honom, och menniskokärlek mot nästan af Honom, n. 13 till 19. Hela himmelen i en enda sammanfattning före-

ställer en enda menniska, likaledes hvartenda himmelens samfund, och hvar och en ängel är uti fullkomlig menniskoform, och detta i följd af Herrens Gudomliga Menskliga, n. 59 till 86; af hvilket [allt] är klart, att det att tala med himmelens änglar icke gifves andra än dem, hos hvilka de inre [delarna] äro upplåtna igenom de Gudomliga sanningarna ända till Herren, ty på dessa [delar] inflyter Herren hos menniskan, och när Herren inflyter, inflyter äfven himmelen. Att de Gudomliga Sanningarna upplåta menniskans inre, är emedan menniskan är så skapad, att hon med hänsyn till den invertes menniskan må vara en himmelens afbild, och med hänsyn till den utvertes må vara en verldens afbild, n. 57, och den invertes menniskan upplåtes icke annat än genom det af Herren utgående Gudomliga Sanna, emedan detta är himmelens ljus och himmelens lif, n. 126 till 140.

251. Herrens egen inflytelse hos menniskan är på hennes panna, och derifrån på hela ansigtet, alldenstund menniskans panna motsvarar kärleken, och ansigtet motsvarar alla hennes inre ting [177]. De andliga änglarnas inflytelse hos menniskan är på hennes hufvud åt alla håll ifrån pannan och tinningarna till hela den del, under hvilken hjernan är, emedan denna trakt af hufvudet motsvarar förståndigheten. De himmelska änglarnas inflytelse åter är på den del af hufvudet, under hvilken lilla hjernan är och [som] kallas bakhufvudet, från öronen åt alla håll omkring ända ifrån nacken, ty denna trakt motsvarar visheten. Allt änglarnas tal med menniskan inträder genom dessa vägar i hennes tankar: deraf har förnummits, hvilka de änglar varit, som talat med mig.

---

[177]) Att »pannan» motsvarar den himmelska kärleken, och derföre i Ordet betecknar den kärleken, n. 9936. Att »ansigtet» motsvarar menniskans inre ting, hvilka höra till tanken och böjelsen, n. 1568, 2988, 2989, 3631, 4796, 4797, 4800, 5165, 5168, 5695, 9306. Att äfven ansigtet är bildadt till en motsvarighet af de inre [delarna], n. 4791 till 4805, 5695. Att derföre »ansigte» i Ordet betecknar det inre (de inre delarna), n. 1999, 2434, 3527, 4066, 4796.

252. De som tala med himmelens änglar, de se äfven de ting som äro i himmelen, emedan de se af himmelens ljus, i hvilket deras inre är; äfven änglarna se genom dem de ting som äro på jordklotet [178]). Hos desamme är nemligen himmelen förbunden med verlden och verlden förbunden med himmelen, ty såsom ofvan n. 246 är sagdt, när änglarna vända sig till menniskan, förbinda de sig med henne så, att de icke veta annat, än att de saker, som äro menniskans, äro deras, icke blott de som höra till hennes tal, utan äfven de som höra till syn och hörsel. Menniskan vet äfven å sin sida icke annat, än att de saker, som inflyta genom änglarna, äro hennes. I en sådan förbindelse med himmelens änglar voro de Fornäldste på detta jordklot, hvilkas tider derföre kallades Guldåldern. Emedan de erkände det Gudomliga under Mensklig form, således Herren, talade de med himmelens änglar såsom med de sina, och himmelens änglar med dem tillbaka såsom med de sina, och i dem gjorde himmelen och verlden ett. Men menniskan aflägsnade sig efter dessa tider steg för steg från himmelen, derigenom att hon älskade sig framför Herren, och verlden framför himmelen. I följd deraf började hon känna (erfara) sjelf- och verldskärlekens nöjen skilda från himmelens nöjen, och omsider ända derhän att hon icke visste hvad annat nöje var. Då tillslötos de inre [delarna], som voro öppna till himmelen, och upplätos de yttre mot verlden. Och när detta sker, är menniskan i ljus med hänsyn till alla ting som tillhöra verlden, och i stockmörker med hänsyn till alla saker, som tillhöra himmelen.

253. Efter de tiderna har sällan någon talat med himmelens änglar, men några med andar, som icke äro i himmelen. Menniskans inre och yttre [delar] äro nemligen sådana, att de antingen äro vända till Herren såsom till sin gemensamma medelpunkt, n. 124, eller till henne sjelf, således bort

---

[178]) Att andarna igenom menniskan ingenting kunna se, som är i denna solverld, men att de hafva sett igenom mina ögon; orsaken [dertill], n. 1880.

ifrån Herren. De [delar], som äro vända till Herren, äro äfven vända till himmelen, men de som äro vända till henne sjelf, äro äfven vända till verlden; och de som äro vända hit, kunna svårligen upplyftas; de upplyftas likväl af Herren, så mycket ske kan, genom kärlekens omvändande, och detta sker genom sanningar ur Ordet.

254. Jag har blifvit underrättad om, huruledes Herren talade med Profeterna, genom hvilka Ordet [gafs]. Han talade icke med dem såsom med de Forngamle igenom inflytelse på deras inre, utan igenom andar, som sändes till dem, hvilka (andar) Herren uppfylde med sin blick (sitt åskådande), samt så inspirerade (ingaf) de ord, som de förestafvade profeterna, så att det icke var inflytelse, utan förestafning *(diktamen)*. Och emedan orden omedelbart framkommo från Herren, derföre äro de hvartenda ett uppfylda med det Gudomliga, och innehålla i sig en invertes mening, som är sådan, att himmelens änglar förnimma dem uti himmelsk och andlig mening, när menniskorna [förnimma dem] uti naturlig; sålunda har Herren förbundit himmelen och verlden igenom Ordet. Huruledes Andar uppfyllas med det Gudomliga af Herren genom blicken (åskådandet), har äfven blifvit visadt. En med det Gudomliga af Herren uppfyld ande vet icke annat, än att *han* är Herren, och att det är Gudomligt som han talar, och detta ända till dess han har talat ut; sedan förnimmer och erkänner han, att han är ande, och att han icke talat af sig sjelf utan af Herren. Emedan de andars tillstånd var sådant, hvilka talade med Profeterna, derföre säges det äfven af dem, att Jehovah talade; äfven andarna sjelfva kallade sig Jehovah, såsom man kan finna icke allenast af de Profetiska utan äfven af de Historiska [delarna] af Ordet.

255. För att man må veta hurudan Änglars och Andars förbindelse är med Menniskan, är tillåtet berätta några nämnvärda saker, af hvilka detta kan belysas och slutas. När änglar och andar vända sig till menniskan, då veta de icke annat än att menniskans språk är deras eget, och att de icke hafva

något annat. Orsaken är den, att de då äro i menniskans språk, och icke i sitt, hvilket de icke heller ihågkomma; men så snart de vända sig ifrån menniskan, då äro de i sitt änglaartade och andliga språk, och veta icke något om menniskans tungomål. Dylikt har skett med mig; när jag varit i sällskap med änglar, och i lika tillstånd med dem, då har jag också talat med dem deras språk, och ej vetat något om mitt, hvilket jag icke heller ihågkommit; men så snart jag icke längre var i sällskap med dem, var jag i mitt eget språk. Nämnvärdt är äfven, att när änglar och andar vända sig till menniskan, kunna de tala med henne på hvarje afstånd — de hafva äfven talat med mig på långt håll likaså ljudligt som på nära —; men att när de vända sig ifrån menniskan, samt tala sins emellan, alls intet höres af menniskan hvad de tala, om det än vore bredvid sjelfva örat. Deraf har blifvit klart, att all förbindelse i den andliga verlden är allt efter vändandet. Värdt att nämna är äfven, att flera kunna på en gång tala med menniskan, och menniskan med dem. De sända nemligen någon ande ifrån sig till den menniska, med hvilken de vilja tala, och den utsände anden vänder sig till henne, och de der flere till sin ande, och sålunda koncentrera de sina tankar, hvilka anden framför. Anden vet då icke annat, än att han sjelf talar af sig, och de icke annat än att de sjelfva tala. Således sker fleras förbindelse med en enda äfven genom vändandet [179]). Men om dessa Sände-andar, hvilka äfven kallas Subjekter. och om gemenskapsförbindelsen igenom dem, skall sägas mera i det följande.

256. Det är icke tillåtet för någon Ängel och Ande att tala med menniskan från sitt eget minne, utan från menniskans; ty andar och änglar hafva lika väl minne som menniskorna.

---

[179]) Att Andar, utsända af ande-samfund till andra samfund, kallas »subjekter», n. 4403, 5856. Att gemenskapsförbindelser i den andliga verlden ske genom sådana »sände-andar», n. 4403, 5856, 5983. Att en ande, när han är utsänd och tjenar som subjekt, icke tänker af sig, utan af dem, från hvilka han är utsänd. n. 5985, 5986, 5987.

Om en ande skulle tala med menniskan från sitt eget minne, då skulle menniskan icke veta annat, än att de saker, som hon då tänker, vore hennes, då de likväl äro andens: det är liksom ett återkallande i minnet af en sak, hvilken menniskan likväl aldrig hört eller sett; att det så är, har af erfarenhet blifvit mig gifvet att veta. Derifrån hade somliga forngamle den meningen, att de efter några tusen år skulle komma tillbaka i sitt förra lif, och i alla dess bedrifter, och jemväl att de kommit tillbaka. Detta slöto de deraf, att det stundom förekom dem likasom en hågkomst af saker, hvilka de likväl aldrig sett eller hört; detta skedde, emedan andar från sitt minne inflöto på deras tanke-föreställningar.

257. Det finnes äfven andar, som kallas Naturliga och Kroppsliga andar. När dessa komma till menniskan, förbinda de sig icke med hennes tanke såsom andra andar, utan intränga i hennes kropp, och bemäktiga sig alla hennes sinnen, samt tala genom hennes mun, och handla igenom hennes lemmar, då icke vetande annat, än att menniskans alla [tillhörigheter] äro deras. Desamme äro de andar som besätta menniskan; men dessa hafva af Herren blifvit kastade i helvetet, och sålunda alldeles aflägsnade; i följd hvaraf sådana besättelser icke nu för tiden gifvas[180]).

---

[180]) Att icke nu för tiden utvertes eller kroppens besättelser gifvas, såsom fordom, n. 1983. Men att nu för tiden gifvas invertes besättelser, hvilka äro (ande-)sinnets, mer än fordom, n. 1983, 4793. Att menniskan är besatt till det inre, när hon har orena tankar, och anstötliga [sådana] om Gud och om nästan, och när hon allenast afhålles ifrån att offentliggöra dem genom utvertes band, som äro fruktan för förlust af rykte, heder, vinning, för lagen, lifvet, n. 5990. Om de djefvulska andar som företrädesvis besätta menniskans inre, n. 4793. Om de djefvulska andar som åtrå att besätta menniskans yttre, att de äro inneslutna i helvetena, n. 2752, 5990.

Om skrifter i himmelen

258. Emedan änglarna hafva tal, och deras tal är ett tal af ord, derföre hafva de också skrifter, och genom skrifter uttrycka de sitt sinnes tankar likaså väl som genom talet. Några gånger hafva papper, prentade med skrift, blifvit mig sända, alldeles såsom handskrifna och jemväl såsom tryckta papper i verlden; jag har äfven kunnat läsa dem likaledes, men det har icke varit tillåtet att deraf inhemta mera än en eller annan mening. Orsaken var den, att det icke är efter Gudomlig ordning att genom skrifna saker undervisas från himmelen, utan genom Ordet, alldenstund genom detta allena himmelens gemenskap och förbindelse med verlden, således Herrens med menniskan, eger rum. Att papper, skrifna i himmelen, äfven syntes för profeterna, är tydligt hos Ezekiel: »*När jag blickade hän, si en hand utsänd af anden till mig, och i den en bok-rulle, hvilken han utvecklade i min åsyn; den var skrifven framtill och baktill*», 2: 9, 10. Och hos Johannes: »*Jag såg vid Hans högra hand, som satt på tronen, en bok, skrifven innantill och baktill, förseglad med sju insegel*», Uppb. 5: 1.

259. Att i himlarna finnas skrifter, är ombesörjdt af Herren för Ordets skull, ty detta är i sitt väsen det Gudomliga Sanna, från hvilket all himmelsk vishet är så väl för menniskor som för änglar. Det är nemligen förestafvadt af Herren, och hvad som förestafvas af Herren går igenom alla himlar i ordning, samt begränsas (ändar) hos menniskan; i följd deraf är det afpassadt så väl för den vishet i hvilken änglarna äro, som för den förståndighet i hvilken menniskorna äro stadda. Derutaf kommer det, att äfven Ordet är för änglarna, och att likaså väl de som menniskorna på jorden läsa det. Från det äro äfven deras lärosatser; och från det ske predikningarna der, n. 221. Det är samma Ord, men

dess naturliga mening, som är bokstafsmeningen för oss, finnes icke i himmelen, men den andliga meningen finnes, som är dess invertes mening. Hurudan denna mening är, kan ses i det lilla verket om den Hvita Hästen, om hvilken [talas] i Uppenbarelseboken.

260. En gång sändes äfven till mig från himmelen ett litet papper, på hvilket allenast några ord med Hebreiska bokstäfver voro skrifna, och det sades att hvarenda bokstaf innefattade vishetens hemligheter, och att desamma funnes i bokstäfvernas inböjningar och krökningar, och derföre också i ljuden. Deraf har det blifvit mig klart, hvad som betecknas med dessa Herrens ord: »*Amen säger jag eder, till dess himmelen och jorden skall hafva gått förbi, skall ett enda jota (»i») eller ett enda litet horn icke gå förbi från lagen*», Matt. 5: 18. Att Ordet är Gudomligt med hänsyn till hvarje dess spets, är äfven bekant i församlingen; men hvarest det Gudomliga är doldt i hvarje spets, är ännu icke bekant, hvarföre det skall sägas. Skriften i den innersta himmelen består af åtskilliga inböjda och kringböjda former, och inböjningarna och kringböjningarna äro enligt himmelens form. Änglarna uttrycka igenom dem sin vishets hemligheter, och jemväl flera saker som de icke kunna med ord utsäga; och, hvad som är underbart, den skriften kunna änglarna utan konst och läromästare, hon är dem ingifven liksom sjelfva talet, om hvilket n. 236; hvarföre denna skrift är den himmelska skriften. Att hon är ingifven, är emedan all utsträckning af änglarnas tankar och böjelser, och derföre allt meddelande af deras förståndighet och vishet, går efter himmelens form, n. 201; deraf kommer, att in i denna flyter deras skrift. Det har blifvit mig sagdt, att de Fornäldste på detta jordklot, innan bokstäfver uppfunnos, äfven hade en sådan skrift, och att den blef öfverförd på det Hebreiska språkets bokstäfver, hvilka bokstäfver i forngamla tider alla voro inböjda, och icke några, såsom nu för tiden, ändade såsom linier. Deraf härrör det, att i Ordet äro Gu-

dómliga ting och himmelens hemligheter äfven i dess jotor, spetsar och små horn.

261. Denna skrift, som åstadkommes genom skriftecken *(typer)* af himmelsk form, är i bruk i den innersta himmelen, hvarest de äro i vishet framför de öfriga. Genom dem (skriftecknen) uttryckas de böjelser, af hvilka tankarna härflyta och följa i ordning allt efter det sakföremål (ämne) om hvilket handlas. Deraf kommer, att ifrågavarande skrifter innefatta hemligheter, hvilka med tanken icke kunna uttömmas. Dessa skrifter har det äfven blifvit gifvet att se. Men i de nedre himlarna finnas icke sådana skrifter. Skrifterna i dessa himlar äro lika skrifterna i verlden, med lika bokstäfver, men dock icke begripliga för menniskan, emedan de äro på Änglaspråket, och änglaspråket är sådant, att det ej har [något] gemensamt med de menskliga språken, n. 237; ty genom vokalerna uttrycka de böjelserna, genom konsonanterna den från böjelserna [härrörande] tankens föreställningar, och genom orden af dem sakens mening, se ofvanföre n. 236, 241. Denna skrift innefattar äfven i få ord flera saker, än menniskan kan genom åtskilliga sidor beskrifva. Dessa skrifter ha äfven af mig blifvit sedda. Så sammanskrifvet hafva de Ordet i de nedre himlarna, och genom himmelska former i den innersta himmelen.

262. Minnesvärdt är, att skrifterna i himlarna flyta naturligt ur sjelfva deras tankar, med så lätt möda, att det är likasom tanken utkastade sig, icke heller dröjer handen i valet af något ord, emedan orden, så väl de som de uttala, som de som de skrifva, motsvara deras tankes föreställningar; och all motsvarighet är naturlig och sjelfmant *(spontan)*. Äfven gifvas i himlarna skrifter utan handens hjelp, i följd af tankarnas blotta motsvarighet; men dessa förblifva icke.

263. Jag har äfven sett skrifter från himmelen af idel nummertal, prentade i ordning och följd, alldeles såsom i skrifter af bokstäfver och ord, och jag har blifvit undervisad om, att denna skrift är från den innersta himmelen, och att deras himmelska skrift, om hvilken ofvan, n. 260,

261, är handladt, framställes i nummertal hos den nedre himmelens änglar, när tanken från den (skriften) flyter ned; och att denna nummerskrift likaledes innefattar hemligheter, af hvilka några icke kunna begripas med tanken, ej heller uttryckas med ord. Alla nummertal motsvara nemligen, och efter motsvarigheten beteckna, likaså väl som ord [181]); med den skiljaktighet likväl, att nummertalen innefatta allmänna ting, och orden enskildheter; och som ett enda allmänt innefattar otaliga enskildheter, så är deraf [en följd], att nummerskriften innefattar flera hemligheter än bokstafsskriften. Härutaf har det blifvit mig klart, att nummertal i Ordet likaså väl beteckna saker som orden der. Hvad de enkla talen, såsom 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, och hvad de sammansatta 20, 30, 50, 70, 100, 144, 1000, 10000, 12000, och flera beteckna, kan ses i *Arcana Cœlestia* (Himmelska Hemligheter), hvarest det om dem är handladt. I denna skrift [med nummertal] sättes alltid ett tal förut, af hvilket de följande i ordningsföljd bero såsom af sitt subjekt, ty det nummertalet är likasom en angifvare af den sak om hvilken handlas, och det på grund af hvilket de följande talens bestämning till saken i det särskilda eger rum.

264. De som icke veta något om himmelen, och icke vilja hafva annan föreställning om den, än såsom om [något] rent atmosferiskt, i hvilket änglarna sväfva såsom förståndssinnen *(mentes intellectuales)* utan hörsel- och synsinne, de kunna icke tänka, att desamme hafva tal och skrift. I det materiela sätta de nemligen hvarje saks tillvarelse; då likväl de ting, som finnas i himmelen, äro lika verkligt till, som de

---

181) Att alla nummertal i Ordet beteckna saker, n. 482, 487, 647, 648, 755, 813, 1963, 1988, 2075, 2252, 3252, 4264, 4670, 6175, 9488, 9659, 10217, 10253. Visadt från himmelen, n. 4495, 5265. Att multiplicerade tal beteckna enahanda ting som de enkla tal, af hvilka de genom multiplikation uppstå, n. 5291, 5335, 5708, 7973. Att de fornäldste hade himmelska hemligheter i nummertal, likasom en församlingsberäkning *(Computus Ecclesiasticus)*, n. 575.

i verlden, och änglarna, som äro der, hafva alla ting, som äro till nytta med hänsyn till lifvet, och som äro till nytta med hänsyn till visheten.

Om himmelens änglars vishet.

265. Huru beskaffad himmelens änglars vishet är, kan svårligen begripas, emedan hon öfverstiger den menskliga visheten i så stor grad, att ed icke kunna likställas, ock hvad som öfverstiger, det synes såsom det icke vore något. Några saker, medelst hvilka hon skall beskrifvas, äro äfven obekanta, och innan de blifva bekanta, äro de i förståndet liksom skuggor, och sålunda också dölja saken, sådan hon är i sig sjelf. Men icke desto mindre äro de sådana, som man kan veta, och, då man vet dem, begripa, blott sinnet förnöjes af dem, ty förnöjelsen har med sig ljus, emedan hon härrör af kärleken, och för dem, som älska sådana ting som höra till Gudomlig och himmelsk vishet, tillstrålar ljus från himmelen, och upplysning eger rum.

266. Huru beskaffad änglarnas vishet är, kan man sluta derutaf, att de äro i himmelens ljus, och himmelens ljus i sitt väsen är det Gudomliga Sanna eller den Gudomliga Visheten, och detta ljus upplyser på en gång deras invertes syn, som är sinnets, och deras utvertes syn, som är ögonens. Att himmelens ljus är det Gudomliga Sanna eller den Gudomliga Visheten, kan ses ofvanföre n. 126 till 133. Änglarna äro äfven uti den himmelska värmen, som i sitt väsen är det Gudomliga Goda eller den Gudomliga Kärleken, från hvilken de hafva böjelse och åstundan att vara visa. Att himmelens värme är det Gudomliga Goda eller den Gudomliga Kärleken, kan ses ofvanföre n. 133 till 140. Att änglarna äro stadda i vishet, derhän att de kunna kallas Vis-

heter, kan man sluta derutaf, att alla deras tankar och böjelser flyta efter den himmelska formen, hvilken form är den Gudomliga Vishetens form, och att deras inre [delar], hvilka emottaga visheten, äro sammansatta efter den formen. Att änglarnas tankar och böjelser flyta efter himmelens form, följaktligen äfven deras förståndighet och vishet, kan ses ofvanföre n. 201 till 212. Att änglarna hafva en öfverträffande vishet, kan äfven vara tydligt derutaf, att deras tal är vishetens tal, ty detsamma härflyter omedelbart och sjelfmant från tanken, och denna från böjelsen, så att deras tal är den från böjelsen [härrörande] tanken i utvertes form; deraf kommer, att intet drager dem bort ifrån den Gudomliga inflytelsen, och icke något utvertes, som hos menniskan införes i hennes tal från andra tankar [,hos dem intränger]. Att änglarnas tal är deras tankes och böjelses tal, kan ses n. 234 till 245. Till en sådan änglarnas vishet bidrager också det, att alla saker, som de se med ögonen och förnimma med sinnena, öfverensstämma med deras vishet, alldenstund de äro motsvarigheter, och föremålen derföre förebildande former af sådana ting, som höra till visheten. Att alla ting, som synas i himlarna, äro motsvarigheter med änglarnas inre, och att de äro förebildningar af deras vishet, kan ses ofvanföre n. 170 till 182. Dessutom begränsas och sammanträngas icke änglarnas tankar genom föreställningar från rymd och tid, såsom de menskliga tankarna, ty rymder och tider äro egna för naturen, och de för naturen egna sakerna föra sinnet bort ifrån andliga ting, och beröfva förstånds-synen utsträckning. Att änglarnas föreställningar äro utan tid och rymd, och sålunda obegränsade i jemförelse med de menskliga, kan ses ofvanföre n. 162 till 169, och 191 till 199. Änglarnas tankar dragas icke heller ned till jordiska och materiela ting, ej heller bemängas de af några omsorger om lifvets nödvändigheter, således bortföras de icke heller igenom dem från vishetens nöjen, såsom menniskornas tankar i verlden; ty allting kommer dem [till del] för intet *(gratis)* af Herren, de klädas för intet, födas för intet,

bo för intet, n. 181, 190; och derutöfver begåfvas de med nöjen och behagligheter allt efter vishetens emottagande af Herren. Detta är sagdt, att man må veta, hvarifrån änglarna hafva en så stor vishet[182]).

267. Att änglarna kunna mottaga en så stor vishet, är emedan deras inre [delar] äro upplåtna, och visheten liksom all fullkomlighet tillväxer mot de inre [delarna], således allt efter deras upplåtande [183]). Det finnes tre lifsgrader, hvilka motsvara de tre himlarna, hos hvarenda ängel, se n. 29 till 40. De, hos hvilka första graden är upplåten, äro i första eller yttersta himmelen; de, hos hvilka andra graden är upplåten, äro i andra eller mellersta himmelen; de åter, hos hvilka tredje graden är upplåten, äro i tredje eller innersta himmelen. Allt efter dessa grader är änglarnas vishet i himlarna; derföre öfverstiger den innersta himmelens änglars vishet omätligt den mellersta himmelens änglars vishet, och dessas visshet den yttersta himmelens änglars vishet, se ofvanföre n. 209, 210, och huru beskaffade graderna äro, n. 38. Att sådana åtskilnader förefinnas, är emedan de ting, som äro i en öfre grad, äro enskilda, och de uti en nedre allmänna, och de allmänna äro de enskildas innehållande [eller: sammanhållande] ting. De enskilda förhålla sig till de allmänna såsom tusen eller myriader (tiotusental) till ett, så [ock] änglarnas af en öfre himmel vishet till en nedre himmels änglars vishet hänsynsvis. Men dessas vishet öfverstiger dock likaledes menniskans vishet, ty menniskan är

---

182) Om änglarnas vishet, att hon är obegriplig och outsäglig, n. 2795, 2796, 2802, 3314, 3404, 3405, 9094, 9176.

183) Att i den mån menniskan upplyftes från utvertes ting mot inre, i samma mån kommer hon i ljus, således i samma mån i förståndighet, n. 6183, 6313. Att det är ett verkligt upplyftande, n. 7816, 10330. Att upplyftandet från utvertes till inre ting är såsom från en töckensky i ljus, n. 4598. Att yttre ting äro aflägsnare från det Gudomliga hos menniskan, hvarföre de jemförelsevis äro dunkla, n. 6451. Och jemväl jemförelsevis oordnade, n. 996, 3855. Att de inre äro fullkomligare, emedan de äro närmare det Gudomliga, n. 5146, 5147. Att i det invertes finnas tusen och [åter] tusen ting, hvilka i det utvertes se ut som ett enda allmänt, n. 5707. Att derföre ju inre tanken och förnimmelsen är, desto klarare är den, n. 5920.

stadd i det kroppsliga och dess sinliga ting, och menniskans kroppsliga-sinliga ting äro i den lägsta graden. Deraf är klart, hurudan vishet de hafva, som tänka från sinliga ting, det vill säga de, som kallas sinliga menniskor, att de nemligen icke äro i någon vishet, utan allenast i vetande [184]). Annorlunda deremot de menniskor, hvilkas tankar äro upplyfta öfver de sinliga tingen, och ännu mera de hvilkas inre [delar] äro upplåtna ända till himmelens ljus.

268. Huru stor änglarnas vishet är, kan vara tydligt deraf, att i himlarna ett meddelande af allting eger rum: den enes förståndighet och vishet meddelas den andre; himmelen är en gemensamhet af alla godheter. Orsaken är den, att den himmelska kärleken är så beskaffad, han vill, att det som är hans må vara en annans, hvarföre ingen i himmelen förnimmer sitt goda i sig såsom godt, om det icke äfven är uti en annan; derifrån är ock himmelens lycksalighet; detta härleda änglarna af Herren, hvars Gudomliga kärlek är sådan. Att ett sådant meddelande i himlarna eger rum, har äfven blifvit gifvet att veta genom erfarenhet. Vissa enfaldiga hafva stundom blifvit upplyfta till himmelen, och när de kommit dit, hafva de äfven kommit i änglavishet, och då hafva de för-

---

[184]) Att det sinliga är det yttersta af menniskans lif, vidhängande och inneboende i hennes kroppsliga, n. 5077, 5767, 9212, 9216, 9331, 9730. Att den kallas en sinlig menniska, som bedömer och sluter allting från kroppens sinnen, och som ingenting tror utom hvad hon ser med ögonen och vidrör med händerna, n. 5094, 7693. Att en sådan menniska tänker i de utvertes [delarna] och icke längre in i sig, n. 5089, 5094, 6564, 7693. Att hennes inre [delar] äro tillslutna, så att hon der ser ingenting af andligt sant, n. 6564, 6844, 6845. Med ett ord, den som är i ett groft naturligt ljus, och sålunda förnimmer ingenting som är från himmelens ljus, n. 6201, 6310, 6564, 6844, 6845, 6598, 6612, 6614, 6622, 6624. Att hon till det inre är emot de ting som höra till himmelen och församlingen, n. 6201, 6316, 6844, 6845, 6948, 6949. Att sådana blifva de lärde, som befäst sig emot församlingens sanningar, n. 6316. Att sinliga menniskor äro listiga och ondskefulla framför öfriga, n. 7693, 10236. Att de resonnera skarpsinnigt och skickligt, men från det kroppsliga minnet, i hvilket de sätta all förståndighet, n. 195, 196, 5700, 10236. Men att [det sker] från sinnenas villor, n. 5084, 6948, 6949, 7693.

stått sådana saker, som de förut icke kunnat begripa, och talat saker, som de i det förra tillståndet icke kunnat utsäga.

269. Huru beskaffad änglarnas vishet är, kan icke beskrifvas med ord, utan blott belysas genom några allmänna saker. Änglarna kunna med *ett* ord uttrycka, hvad menniskan icke kan med tusen ord; och dessutom finnas i ett enda änglaord otaliga ting, som med ord af menskligt språk icke kunna uttryckas. I alla enskilda ting, som änglarna tala, äro nemligen hemligheter af vishet i ett oafbrutet samband, till hvilka de menskliga vetenskaperna aldrig hinna. Änglarna utfylla äfven, hvad de icke uttömma med sitt tals ord, med ljudet, hvari innebor böjelsen för sakerna i sin ordning, ty, såsom ofvan n. 236, 241 är sagdt, med ljuden uttrycka de böjelserna, och med orden den från böjelserna [härrörande] tankens föreställningar. Deraf kommer, att de ting, som höras i himmelen, kallas outsägliga. Änglarna kunna likaledes med få ord utsäga alla enskilda ting, som äro skrifna i ett [helt] band af någon bok, och i hvart ord inlägga sådana saker som upplyfta till den inre visheten; ty deras tal är sådant, att det är i samljud med böjelserna, och hvart ord med föreställningarna; orden omvexla äfven på oändliga sätt allt efter ordningsföljderna af de saker, som i en sammanfattning äro i tanken. De inre änglarna kunna äfven af ljudet och tillika några ord af den talande veta hela hans lif, ty de förnimma af ljudandet, skiftande genom föreställningarna i orden, hans rådande kärlek, i hvilken finnas likasom inskrifna enskildheterna af hans lif[185]). Härutaf är klart, hurudan änglarnas vishet är. Deras vishet förhåller sig till den menskliga visheten såsom en myriad (tio tusen) till ett, jemförelsevis såsom hela kroppens rörelsekrafter, hvilka äro oräkneliga, till handlandet på grund af dem, hvilket inför

[185]) Att det, som är allmänneligt rådande eller herskande hos menniskan, är i alla enskilda ting af hennes lif, således i alla samtliga och enskilda ting af hennes tanke och böjelse, n. 4459, 5949, 6159, 6571, 7648, 8067, 8853 till 8858. Att menniskan är så beskaffad, som hennes herskande kärlek, n. 918, 1040, 8858; belyst genom exempel, n. 8854, 8857. Att det, som allmänneligt råder

den menskliga känslan ter sig*) såsom ett; eller såsom tusen ting af ett föremål, sedda med ett fullkomligt mikroskop, till det dunkla ena inför blotta ögat. Jag vill äfven belysa saken med ett exempel. En ängel beskref af sin vishet Pånyttfödelsen, och drog fram hemligheter angående den i sin ordning ända till hundratal, och uppfylde hvarenda hemlighet med föreställningar, i hvilka voro inre hemligheter, och detta ifrån början till slut, ty han framstälde, huruledes den andliga menniskan å nyo aflas, likasom bäres i moderlifvet, födes, tillväxer och steg för steg fullkomnas. Han sade att han kunnat öka antalet af hemligheter ända till några tusen; och att de, som sagts, allenast vore om den Utvertes menniskans pånyttfödelse, och att det skulle blifva oräkneliga flera om den Invertes [menniskans] pånyttfödelse. Utaf dessa och dylika andra saker, som af änglarna blifvit hörda, har det blifvit mig klart, huru stor vishet de hafva, och jemförelsevis huru stor okunnighet menniskan har, hvilken**) knappt vet hvad pånyttfödelse är, och icke vet något [enda] stycke *(moment)* af fortgången när hon pånyttfödes.

270. Om änglarnas af den Tredje eller innersta himmelen vishet, och huru mycket hon öfvergår den Första eller yttersta himmelens änglars vishet, skall nu sägas. Den Tredje eller innersta himmelens änglars vishet är obegriplig, äfven för dem som äro i den yttersta himmelen. Orsaken är den, att den Tredje himmelens änglars inre [delar] äro upplåtna

---

utgör menniskans andes lif, n. 7648. Att detsamma är sjelfva hennes vilja, sjelfva hennes kärlek, och hennes lifs ändamål, alldenstund hvad menniskan vill, det älskar hon, och hvad hon älskar, det har hon till ändamål, n. 1317, 1568, 1571, 1909, 3796, 5949, 6936. Att derföre menniskan är sådan som hennes vilja, eller som hennes rådande kärlek, eller som hennes lifs ändamål, n. 1568, 1571, 3570, 4054, 6571, 6934, 6938, 8856, 10076, 10109, 10110; 10284.

*) Då vi, i likhet med flera andra öfversättare, här läst: *apparet* i st. f. originalets: *apparent*. Bibehålles den senare läsarten, kan man tolka: — — [och] hvilka inför den — — te sig såsom ett. *Öfver:s anm.*

**) I originalet står: *quæ*, syftande på ordet »okunnighet»; men måhända bör det stå: *qui*, syftande på »menniskan». *Öfver:s anm.*

till den tredje graden, men den Första himmelens änglars inre blott till den första graden, och all vishet tillväxer mot de inre [delarna], och fullkomnas allt efter deras upplåtande, n. 208, 267. Emedan änglarnas af den Tredje eller innersta himmelen inre [delar] äro upplåtna till den tredje graden, derföre äro i dem de Gudomliga sanningarna likasom inskrifna, ty tredje gradens inre ting äro, framför den andra och första gradens inre ting, uti himmelens form, och himmelens form är från det Gudomliga Sanna, således enligt den Gudomliga visheten. Deraf härrör, att i de änglarna synas de Gudomliga sanningarna liksom inskrifna, eller liksom inplantade och medfödda; hvarföre desamme, så snart de höra äkta Gudomliga sanningar, strax erkänna och förnimma dem, och derefter likasom se dem inuti sig. Som den himmelens änglar äro så beskaffade, derföre resonnera de aldrig om de Gudomliga sanningarna, ännu mindre tvista de om något sant, huruvida det är så eller icke så, ej heller veta de hvad det är att tro eller hafva tro. De säga nemligen: »Hvad är tro? ty jag förnimmer och ser att det är så.» De belysa detta genom jemförelsesaker; nemligen att det vore liksom, när någon med en kamrat ser ett hus och åtskilliga saker i och omkring det, han skulle säga åt kamraten, att man bör tro att de äro, och att de äro sådana som han ser [dem]; eller liksom någon ser en trädgård och der träd och frukter, och skulle säga åt kamraten, att han bör hafva den tron, att det är en trädgård, och att det är träd och frukter, då han likväl klart ser dem med sina ögon. Deraf härleder det sig, att dessa änglar aldrig nämna tro, ej heller hafva någon föreställning derom, hvarföre de icke heller resonnera om de Gudomliga sanningarna, ännu mindre tvista om något sant, huruvida det är så eller icke så [186]). Änglarna af den Första eller yttersta himmelen åter,

---

186) Att de himmelska änglarna veta oräkneliga ting, och äro omätligt visa i jemförelse med de andliga änglarna, n. 2718. Att de himmelska änglarna icke tänka och tala af tro, såsom de andliga änglarna, alldenstund de af Herren äro i förnimmelse af alla ting som tillhöra tron, n. 202, 597, 607, 784, 1121, 1387, 1398,

hafva icke så de Gudomliga sanningarna inskrifna i sitt inre, emedan för dem icke annat än första lifsgraden är upplåten; desamme resonnera derföre om dem, och de som resonnera, se knappast något utom föremålet i den sak, om hvilken de resonnera, eller gå utöfver ämnet, utom allenast för att bestyrka det med några saker, och när de hafva bestyrkt, säga de, att [dessa föremål] skola tillhöra tron, och att de skola tros. Om dessa saker har jag talat med änglarna, hvilka sagt, att det är en sådan skilnad mellan den Tredje himmelens änglars vishet och den Första himmelens änglars vishet, som emellan ljust och dunkelt. Äfven hafva de jemfört änglarnas af den Tredje himmelen vishet med ett präktigt palats, fullt med allting till nytta, omkring hvilket äro paradis på längden och på bredden, och omkring dessa präktiga ting af flera slag; och [sagt] att nämnda änglar, emedan de äro i vishetens sanningar, kunna inträda i palatset samt se allting, och jemväl spatsera ut i paradisen hvart som helst och förlustas af allting. Annorlunda deremot de, som resonnera om sanningarna, och ännu mera de som tvista om dem. Som dessa icke se sanningarna af det sannas ljus, utan inhemta dem antingen från andra, eller från Ordets bokstafs-mening, hvilken de icke till det inre förstå, säga de, att de skola tros, eller att man skall hafva tro, och i dem vilja de sedan icke att den inre synen må intränga. Om dessa sade de, att de icke kunna komma till första tröskeln af Vishetens palats, ännu mindre inträda i detsamma, och spatsera ut i dess paradis, alldenstund de stanna vid första steget. Annorlunda de som äro i sjelfva sanningarna; dem hämmar ingenting från att föras och gå framåt utan gräns, ty de insedda sanningarna leda hvart helst de gå hän, samt in på vida fält, alldenstund hvarenda sanning är af en oändlig utsträckning, och i förbindelse med

---

1442, 1919, 7680, 7877, 8780, 9277, 10336. Att de om trons sanningar blott säga »ja, ja» eller »nej, nej», men att de andliga änglarna resonnera om huruvida det är så, n. 2715, 3246, 4448, 9166, 10786; der förklaras Herrens ord, att *talet skall vara: ja, ja; nej, nej,* Matt. 5: 37.

mångfaldiga andra. Vidare hafva de sagt, att den Innersta himmelens änglars vishet företrädesvis består deruti, att de se Gudomliga och himmelska ting i alla enskilda föremål, och underbara ting i en följd *(serie)* af flera; ty alla ting, som synas inför deras ögon, motsvara. Såsom när de se palats och trädgårdar, dröjer icke deras betraktelse vid sådana ting som äro framför ögonen, utan de se de inre, från hvilka [dessa härleda sig], således hvilka de motsvara, och [se] desamma med all omvexling allt efter föremålens utseende, således på en gång oräkneliga saker i ordning och sammanhang, hvilka då så förnöja deras (ande-)sinnen, att de tyckas bortryckas från sig sjelfva. Att alla saker, som synas i himlarna, motsvara de Gudomliga ting som äro af Herren hos änglarna, kan ses ofvanföre n. 170 till 176.

271. Att den Tredje himmelens änglar äro så beskaffade, är emedan de äro stadda i kärlek till Herren, och denna kärlek upplåter de inre [delar], som tillhöra (ande-)sinnet, till tredje graden, och är ett mottag för vishetens alla ting. Vidare bör man veta, att den Innersta himmelens änglar dock oafbrutet fullkomnas i vishet, och detta jemväl annorlunda än den Yttersta himmelens änglar. Den innersta himmelens änglar undanlägga icke de Gudomliga sanningarna i minnet, således göra de icke heller af dem något vetande, utan strax som de höra dem, förnimma de dem, och försätta [dem] i lefvernet; deraf härrör, att de Gudomliga sanningarna förblifva hos dem liksom inskrifna, ty hvad som öfverlemnas åt lefvernet, innebor på sådant sätt. Annorlunda deremot förhåller sig saken med den Yttersta himmelens änglar. Desamme undanlägga först de Gudomliga sanningarna i minnet, samt gömma dem i vetandet, och derifrån framtaga de dem, och fullkomna sitt förstånd genom dem, och utan inre förnimmelse, huruvida de äro sanningar, vilja de dem och öfverlemna dem åt lefvernet; derföre är det för dem jemförelsevis dunkelt. Nämnvärdt är, att den Tredje himmelens änglar fullkomnas i vishet genom hörseln, men icke genom synen. De saker, som de höra af

predikning, inträda icke i deras minne, utan omedelbart i förnimmelsen och viljan, och blifva lifvets [tillhörighet]. De saker åter, som dessa änglar se med sina ögon, de inträda i deras minne, och om dem resonnera och tala de. Deraf har blifvit klart, att hörselns väg är för dem vishetens väg; detta också i följd af motsvarighet, ty »örat» motsvarar lydnad, och lydnaden är lefvernets; men »ögat» motsvarar förståndighet, och förståndigheten är lärans [sak] [187]). Dessa änglars tillstånd beskrifves äfven på skilda ställen i Ordet; såsom hos Jeremias: »*Jag skall ingifva min lag i deras sinne, och i deras hjerta skall jag inskrifva den; de skola icke lära vidare någon sin vän, och någon sin broder, sägande: kännen Jehovah, ty så många de än skola vara, skola de känna Mig, ifrån deras minste till deras störste*», 31: 33, 34. Och hos Matteus: »*Edert tal skall vara: ja, ja; nej, nej; hvad utöfver dessa är, är af det onda*», 5: 37. Att det som är utöfver desamma är utaf det onda, är emedan det icke är från Herren; ty de sanningar, som innebo i den Tredje himmelens änglar, äro från Herren, emedan de äro stadda i kärlek till Honom. Kärleken till Herren i den himmelen är att vilja och att göra det Gudomliga Sanna, ty det Gudomliga Sanna är Herren i himmelen.

272. Till de ofvan anförda orsakerna, att änglarna kunna mottaga en så stor vishet, tillkommer denna, hvilken äfven i himmelen är den förnämsta, att de äro utan sjelfkärlek, ty i den mån någon är utan den kärleken, i samma mån kan han vara vis i Gudomliga ting. Det är den kärleken, som tillsluter de inre [delarna] åt Herren och åt himmelen till, och upplåter de yttre och vänder dem till sig; hvarföre alla de, hos hvilka nämnda kärlek herskar, äro i stockmörker med

[187]) Om örats och hörselns motsvarighet, n. 4652 till 4660. Att »örat» motsvarar förnimmelse och lydnad, och att det derföre betecknar dessa, n. 2542, 3869, 4653, 5017, 7216, 8361, 9311, 9397, 10061. Att det betecknar emottagande af sanningar, n. 5471, 5475, 9926. Om ögats och dess syns motsvarighet, n. 4403 till 4421, 4523 till 4534; att ögats syn derföre betecknar förståndighet, som hör till tron, och jemväl tro, n. 2701, 4410, 4526, 6923, 9051, 10569.

hänsyn till de ting som höra till himmelen, huru de än må vara i ljus med hänsyn till de saker, som höra till verlden. Änglarna åter å sin sida, emedan de äro utan nämnda kärlek, äro i vishetens ljus; ty de himmelska kärlekar i hvilka de äro, [och] som äro kärleken till Herren och kärleken mot nästan, upplåta det inre, emedan ifrågavarande kärlekar äro af Herren, och i dem är Herren sjelf. Att nämnda kärlekar utgöra himmelen i allmänhet, och bilda himmelen hos en hvar i synnerhet, kan ses ofvanföre n. 13 till 19. Emedan de himmelska kärlekarna upplåta de inre [delarna] till Herren, derföre vända äfven alla änglar sina ansigten till Herren, n. 142; ty i den andliga verlden är det kärleken som vänder hvars och ens inre till sig, och hvart han vänder det inre, dit vänder han äfven ansigtet, förty ansigtet verkar der som ett med det inre, ty det är dess utvertes form. Emedan kärleken vänder det inre och ansigtet till sig, derföre förbinder han sig äfven med dem, ty kärlek är en andlig förbindelse; derföre meddelar han dem också sina [tillhörigheter]. Af denna vändning och följaktligen förbindelse och meddelelse hafva änglarna vishet. Att all förbindelse i den andliga verlden är allt efter vändningen, kan ses ofvanföre n. 255.

273. Änglarna fullkomnas oupphörligen i vishet [188]); men ändock kunna de icke i evighet fullkomnas ända derhän, att något förhållande finnes emellan deras vishet och Herrens Gudomliga vishet, ty Herrens Gudomliga vishet är Oändlig, och änglarnas ändlig, och det gifves icke [något] förhållande emellan det Oändliga och det ändliga.

274. Emedan visheten fullkomnar änglarna och utgör deras lif, samt emedan himmelen med sina godheter inflyter hos en hvar allt efter hans vishet, derföre åstunda henne alla der, och åtrå henne, knappt annorlunda än såsom en menniska, hvilken är stadd i hunger, [åtrår] mat. Vetande, förståndighet och vishet är också andlig näring, såsom mat är naturlig näring; de motsvara äfven hvarandra inbördes.

---

[188]) Att änglarna fullkomnas i evighet, n. 4803, 6648.

275. Änglarna i en [och samma] himmel, och jemväl i ett [och samma] samfund af himmelen, äro icke i lika vishet, utan i en olika. I största vishet äro de som äro i midten, i en mindre de som äro rundt omkring ända till gränserna. Vishetens aftagande efter afståanden från midten är såsom aftagandet af ljuset som småningom öfvergår till skugga, se ofvanföre n. 43 och 128. Ljuset är äfven hos dem i lika grad, alldenstund himmelens ljus är den Gudomliga visheten, och en hvar är stadd i ljus allt efter hennes emottagande. Om himmelens ljus och dess vexlande emottagande, kan ses ofvanföre n. 126 till 132.

Om änglarnas oskulds-tillstånd i himmelen.

276. Hvad Oskuld är, och huru beskaffad hon är, veta få i verlden, och alldeles icke de som äro i det onda. Hon synes visserligen inför ögonen, och detta af ansigte, tal och åtbörder, i synnerhet barns, men ändock vet man icke hvad hon är, ännu mindre att det är i henne som himmelen gömmer sig hos menniskan. För att man alltså må veta [det], vill jag fortgå i ordning, och först tala om barndomens oskuld, och dernäst om vishetens oskuld, samt omsider om himmelens tillstånd med hänsyn till oskulden.

277. Barndomens eller barnens oskuld är icke den äkta oskulden, ty hon är allenast i utvertes form, och icke invertes; det oaktadt kan man likväl af henne lära, huru beskaffad oskulden är, ty hon framlyser af deras ansigte, och af några deras åtbörder, och af deras första tal, samt intager *(afficierar)*: att de nemligen icke hafva en invertes tanke, ty ännu veta de icke hvad godt och ondt, samt [hvad] sant och falskt

är, från hvilka tanken härrör. Derföre hafva de icke en från det egna [sig härledande] klokhet, ej föresats och öfverläggning, således icke ett till det onda hörande ändamål; de hafva icke en från sjelf- och verldskärleken förvärfvad egenhet; de tillskrifva icke sig sjelfva något, de hembära sina föräldrar tack för allting; nöjda med de få och obetydliga saker, som gifvas dem till skänks, glädja de sig åt dem; de hafva icke bekymmer om föda och kläder, och intet om kommande ting; de skåda icke till verlden och taga*) [ej] många saker derifrån; de älska sina föräldrar, sin amma, och de små kamrater, med hvilka de leka i oskuld; de låta leda sig, hörsamma och lyda. Och som de äro i detta tillstånd, upptaga de allting i lefvernet; derifrån hafva de, utan att veta hvarifrån, anständiga seder, derifrån hafva de [sitt] tal, och derifrån hafva de en begynnelse till minne och tanke, för hvilkas emottagande och införlifvande deras oskulds-tillstånd tjenar som medel. Men denna oskuld är, såsom ofvan är sagdt, en utvertes, emedan hon allenast är kroppens, icke sinnets [189]); deras sinne är nemligen ännu icke danadt, ty sinnet är förstånd och vilja, och i följd deraf tanke och böjelse. Det har blifvit mig sagdt från himmelen, att barn företrädesvis äro under Herrens öfverinseende, och [att] inflytelse eger rum från den innersta himmelen, hvarest oskulds-tillståndet är; och att inflytelsen genomgår deras inre [delar], och att den vid genomgåendet icke påverkar *(afficierar)* dessa annat än genom oskulden, och att derföre oskulden framställes i ansigtet och i några åtbörder,

---

*) Om ej — såsom vi äfven finna en engelsk öfversättare antaga — här bör läsas *cupiunt*, åtrå, begära, i st. f. *capiunt*, taga. *Öfvers:s anm.*

[189]) Att barns oskuld icke är den sanna oskulden, utan att den sanna oskulden bor i vishet, n. 1616, 2305, 2306, 3495, 4563, 4797, 5608, 9301, 10021. Att barndomens goda icke är ett andligt godt, men att det blifver [detta] genom det sannas inplantande, n. 3504. Att likväl barndomens goda är det medel, genom hvilket förståndighet inplantas, n. 1616, 3183, 9301, 10110. Att menniskan utan oskuldens goda i barndomen skulle vara vild (vilddjursartad), n. 3494; att hvad helst som insupes i barndomen, synes naturligt, n. 3494.

samt visar sig; och att det är hon, af hvilken föräldrarna på det innerligaste intagas *(afficieras)*, och [som] åstadkommer den kärlek som kallas föräldrakärlek *(storge)*.

278. Vishetens oskuld är den äkta oskulden, emedan hon är en invertes, ty hon är sjelfva sinnets, således sjelfva viljans och i följd deraf förståndets, och när det i dem finnes oskuld, finnes ock vishet, ty visheten är deras [sak]. Derföre säges i himmelen, att oskulden bor i visheten, och att en ängel har så mycket af vishet, som han har oskuld. Att det så är, bestyrka de derigenom, att de, som äro i oskuldens tillstånd, tillskrifva sig intet godt, utan tillgodoskrifva och tillegna Herren allting; att de vilja ledas af Honom och icke af sig sjelfva; att de älska allt som är godt och förnöjas af allt som är sant, emedan de veta och förnimma, att det att älska det goda, således att vilja och göra det, är att älska Herren, och att älska det sanna är att älska nästan; att de lefva nöjda med sina [tillhörigheter], vare sig de äro få eller många, emedan de veta att de erhålla så mycket som gagnar, få saker de, för hvilka litet gagnar, och många de, för hvilka mycket gagnar, och att icke de veta hvad som gagnar dem, utan allenast Herren, för hvilken alla ting som Han ombesörjer äro eviga. Derföre äro de icke heller bekymrade om tillkommande ting; bekymmer om tillkommande ting kalla de omsorg för morgondagen, hvilken de säga vara en sorg för förlusten eller icke erhållandet af sådana ting, som icke äro nödvändiga till lifvets nyttor. Med kamrater handla de aldrig af ett till det onda hörande ändamål, utan af godhet, rättvisa och uppriktighet; att handla af ett till det onda hörande ändamål, kalla de list, hvilken de fly såsom ormgift, alldenstund hon är alldeles emot oskulden. Emedan de älska ingenting mer än att ledas af Herren, och emedan de tillgodoskrifva Honom allting, derföre äro de aflägsnade från sitt egna, och i den mån de äro aflägsnade från sitt egna, i samma mån inflyter Herren. Deraf kommer det, att hvad de höra af Honom, vare sig det är medelst Ordet, eller medelst predikan, det

lägga de icke undan i minnet, utan lyda strax, det vill säga, vilja och göra [det]: viljan är sjelfva deras minne. Desamme se mestadels enfaldiga ut i utvertes måtto, men äro visa och kloka uti invertes. Dessa äro de som förstås af Herren: »*Varen kloka såsom ormarna, och enfaldiga (enkla) såsom dufvorna*», Matt. 10: 16. Sådan är den oskuld, som kallas Vishetens oskuld. Emedan oskulden tillskrifver sig sjelf intet af det goda, utan tillegnar Herren allt godt, och emedan hon sålunda älskar att ledas af Herren, och derföre är mottagning (mottag) för allt godt och sant, från hvilka visheten härrör, derföre är menniskan så skapad, att, när hon är barn, hon må vara i oskuld, men en utvertes, hvaremot när hon blir gammal, hon må vara i en invertes oskuld, på det hon genom den förra må komma till den senare och från denna till den förra; hvarföre äfven menniskan, när hon blir gammal, äfven aftager till kroppen och blir å nyo såsom ett barn, men som ett vist barn, således en ängel, ty ett vist barn är i upphöjd mening en ängel. Deraf kommer det, att i Ordet »barn» betecknar en oskyldig, och »åldring» (gubbe) en vis, i hvilken finnes oskuld [190]).

279. Likaledes sker det med en hvar som pånyttfödes; pånyttfödelsen är en återfödelse med hänsyn till den andliga menniskan. Hon (menniskan) införes först i barndomens oskuld, som är, att hon ingenting sant vet och godt kan af sig sjelf, utan allenast af Herren, och att hon åstundar och åtrår dem af den orsak allenast, att det [sanna] är sant och att det goda är godt. Desamma gifvas äfven af Herren, i den mån hon framskrider i ålder. Hon ledes först till vetande om dem, dernäst från vetande till förståndighet, och ändtligen från förståndighet till vishet, allt jemt under det oskulden beledsagar,

---

[190]) Att med (späda) »barn» i Ordet betecknas oskuld, n. 5608; och jemväl med »diande» (barn), n. 3183. Att med »åldring» (gubbe) betecknas en vis, och i abstrakt mening vishet, n. 3183, 6523. Att menniskan är så skapad, att, i den mån hon lutar mot ålderdomen, hon må blifva såsom ett barn, samt att då oskulden må vara i visheten, samt att menniskan i det tillståndet må öfver gå till himmelen och blifva en ängel, n. 3183, 5608.

hvilken är, såsom blifvit sagdt, att hon ingenting sant vet och ingenting godt kan af sig sjelf utan af Herren. Utan denna tro och dess förnimmelse kan ingen emottaga något af himmel; i det består företrädesvis Vishetens oskuld.

280. Emedan Oskuld är att ledas af Herren, och icke af sig sjelf, derföre äro alla, som äro i himmelen, uti oskuld, ty alla, som äro der, älska att ledas af Herren. De veta nemligen, att det att leda sig sjelf är att ledas af det egna, och det egna (egenheten) är att älska sig sjelf, och den som älskar sig sjelf, låter icke leda sig af en annan. Deraf kommer det, att i den mån en ängel är i oskuld, i samma mån är han i himmelen, det vill säga, i samma mån är han i det Gudomliga Goda samt det Gudomliga Sanna, ty att vara i dessa är [att vara] i himmelen. Derföre åtskiljas himlarna allt efter oskulden. De, som äro i den yttersta eller första himmelen, äro i den första eller yttersta gradens oskuld; de, som äro i mellersta eller andra himmelen, äro i andra eller mellersta gradens oskuld; hvaremot de, som äro i innersta eller tredje himmelen, äro i tredje eller innersta gradens oskuld. De senare äro derföre himmelens sjelfva Oskulder, ty framför de öfriga älska de att ledas af Herren, såsom barn af sin Fader; hvarföre de äfven emottaga det Gudomliga Sanna, som de höra antingen omedelbart af Herren, eller medelbart genom Ordet samt predikningar, strax i viljan och göra detsamma, och sålunda öfverlemna [det] åt lefvernet. I följd deraf hafva de en så stor vishet i jemförelse med de nedre himlarnas änglar, se n. 270, 271. Emedan ifrågavarande änglar äro så beskaffade, derföre äro de närmast Herren, af hvilken de hafva oskulden, och jemväl äro de skilda från det egna, derhän att de lefva likasom i Herren. Desamme synas enfaldiga i utvertes måtto, samt inför de nedre himlarnas änglars ögon såsom barn, således mycket små; och jemväl såsom de der icke äro mycket visa, änskönt de äro de visaste af himmelens änglar. De känna nemligen, att de hafva ingenting af vishet ifrån sig sjelfva, och att det att vara vis är att

erkänna detta, äfvensom [att] hvad de veta är likasom intet i förhållande till det som de icke veta. Att veta, erkänna och förnimma detta säga de vara första steget till vishet. Dessa änglar äro äfven nakna, alldenstund nakenhet motsvarar oskuld [191]).

281. Om oskulden har jag talat mycket med änglarna, och blifvit underrättad om, att oskuld är Varat af allt godt, och att derföre det goda är i samma mån godt som i detsamma finnes oskuld, följaktligen att visheten är i samma mån vishet som hon hemtar mycket från oskulden; likaledes kärleken, menniskokärleken och tron [192]); och att deraf kommer det, att ingen kan inträda i himmelen, så framt han icke har oskuld; och att det är detta, som förstås af Herren: »*Tillåten barnen komma till Mig, afhållen dem icke, ty sådanas är himlarnas rike. Amen säger jag eder, hvilken som icke emottagit himlarnas rike såsom ett barn, han skall icke ingå i det*», [Matt. 19: 14;] Mark. 10: 14, 15; Luk. 18: 16, 17. Med »barn» der, såsom också annanstädes i Ordet, förstås de oskyldige [190]). Oskuldens tillstånd beskrifves äfven af Herren Matt. 6: 24 till 25 [34], men genom idel motsvarigheter. Orsaken, att det goda är godt i den mån i det finnes oskuld, är den, att allt godt är af Herren, och oskuld är att vilja ledas af Herren. Äfven har jag blifvit underrättad, att det sanna icke kan förbindas med det goda samt det goda med det sanna, utan förmedelst oskulden. Deraf kommer ock, att en ängel icke är en himmelens ängel, så framt i honom icke finnes oskuld, ty himmelen är icke i någon förr än i honom

---

[191]) Att alla i den innersta himmelen äro Oskulder, n. 154, 2736, 3887. Och att de derföre synas för andra som barn, n. 154. Att de äfven äro nakna, n. 165, 8375, 9960. Att »nakenhet» hör oskulden till, n. 165, 8375. Att andarna hafva för sed att betyga [sin] oskuld genom att afdraga kläderna och framställa sig nakna, n. 8375, 9960.

[192]) Att allt kärlekens goda och trons sanna bör hafva oskuld i sig, att det må vara godt och sant, n. 2526, 2780, 3111, 3994, 6013, 7840, 9262, 10134. Att oskuld är det väsendtliga af det goda och det sanna, n. 2780, 7840. Att ingen insläppes i himmelen så framt han icke har något af oskuld, n. 4797.

det sanna är förbundet med det goda; derföre kallas det sannas och godas förbindelse ett himmelskt äktenskap, och det himmelska äktenskapet är himmelen. Äfven har jag blifvit underrättad, att den sant äktenskapliga kärleken leder sin tillvarelse från oskulden, emedan [den har sin tillvarelse] från det godas och sannas förbindelse, i hvilken de tvenne (ande-)sinnena, nemligen mannens och hustruns, befinna sig, hvilken förbindelse, när hon nedstiger, framställes under gestalten af äktenskaplig kärlek; ty makar, liksom deras (ande-) sinnen, älska hvarandra inbördes. Derföre är det liksom en barndomens och liksom en oskuldens lek i den äktenskapliga kärleken [193]).

282. Emedan oskulden är sjelfva Varat af det goda hos himmelens änglar, är klart, att det af Herren utgående Gudomliga Goda är sjelfva Oskulden, ty det är detta goda som inflyter hos änglarna, och intager *(afficierar)* deras innersta [delar], samt anordnar och lämpar [dem] till att emottaga allt himmelens goda. Likaledes sker det hos barnen, hvilkas inre medelst genomströmning af oskuld af Herren icke blott bildas, utan äfven oupphörligen lämpas och anordnas till att emottaga den himmelska kärlekens goda, alldenstund oskuldens goda verkar ifrån det innersta, ty det är, såsom blifvit sagdt, Varat af allt godt. Härutaf kan vara tydligt, att all oskuld är af Herren. Deraf kommer det, att Herren i Ordet kallas

[193]) Att den sant äktenskapliga kärleken är oskuld, n. 2736. Att den äktenskapliga kärleken är att vilja hvad den andre vill, således inbördes och ömsesidigt, n. 2731. Att de, som äro i äktenskaplig kärlek, sammanbo i lifvets innersta ting, n. 2732. Att den är en förening af två (ande-)sinnen, och så, att de af kärlek må vara ett, n. 10168, 10169. Att den sant äktenskapliga kärleken leder [sitt] ursprung och väsen från det godas och sannas äktenskap, n. 2728, 2729. Om änglaandar som hafva en förnimmelse. huruvida äktenskapligt finnes, utaf föreställningen om det godas och sannas förbindelse, n. 10756. Att den äktenskapliga kärleken förhåller sig alldeles lika, som det godas och sannas förbindelse, n. 1904, 2173, 2429, 2503, 3101, 3102, 3155, 3179, 3180, 4358, 5407 5835, 9206, 9207, 9495, 9637. Att derföre i Ordet med »äktenskap» förstås det godas och sannas äktenskap, sådant det är i himmelen, och sådant det skall vara i församlingen, n. 3132, 4434, 4834.

Lamm, ty »lamm» betecknar oskuld [194]). Emedan oskulden är det innersta i allt himmelens goda, derföre intager *(afficierar)* hon ock (ande-)sinnena så, att den som känner (erfar) henne, hvilket sker då en den innersta himmelens ängel nalkas, tycker sig icke vara sig sjelf mäktig, och följaktligen intagas och likasom hänryckas af en sådan angenämhet, att all verldens angenämhet synes jemförelsevis vara intet. På grund af dess förnimmande talar jag detta.

283. Alla, som äro i Oskuldens goda, intagas *(afficieras)* af oskulden, och i den mån någon är i nämnda goda, i samma mån intages han. Men de, som icke äro i oskuldens goda, intagas icke af henne; hvarföre alla de, som äro i helvetet, äro alldeles emot oskulden; icke heller veta de hvad oskuld är. Ja de äro sådana, att i den mån någon är oskyldig, i samma mån brinna de [af begär] att tillfoga honom skada. Deraf kommer det, att de icke uthärda att se barn; så snart de se [sådana], upptändas de af ett grymt begär att skada. Derutaf har blifvit klart, att menniskans egenhet, och följaktligen sjelfkärleken, är emot oskulden; ty alla, som äro i helvetet, äro i egenheten och följaktligen i sjelfkärlek [195]).

Om frids-tillståndet i himmelen.

284. Den som icke varit i himmelens frid, kan icke förnimma hvad den frid är, i hvilken himmelens änglar äro. Äfven kan menniskan, så länge hon är i kroppen, icke emot-

---

[194]) Att »lamm» i Ordet betecknar oskuld och dess goda, n. 3994, 10132.

[195]) Att menniskans egenhet är att älska sig sjelf framför Gud, och verlden i stället för himmelen, och akta [sin] nästa som intet i förhållande till sig sjelf, således att den är kärlek till sig sjelf och verlden, n. 694, 731, 4317, 5660. Att de onde äro alldeles emot oskulden, ända derhän att de icke fördraga hennes närvarelse, n. 2126.

taga himmelens frid, således icke förnimma den, emedan menniskans förnimmelse är i det naturliga. För att hon skall förnimma [den], bör hon vara sådan, att hon till tanken kan upplyftas och bortföras från kroppen, och framställas i anden, och då vara med änglarna. Som himmelens frid så af mig är förnummen, kan jag beskrifva den, dock icke med ord sådan han är i sig sjelf, emedan menskliga ord icke äro [derför] lämpade, utan blott med ord sådan han är i jemförelse med den sinnes-ro, som de hafva, hvilka äro förnöjda i Gud.

285. Två saker äro himmelens innersta, nemligen Oskuld och Frid. Innersta kallas de, emedan de omedelbart utgå af Herren. Oskulden är den, från hvilken allt himmelens goda är, och Friden är den, från hvilken all det godas angenämhet (nöje) härrör. Allt godt har sin angenämhet; beggedera, så väl det goda som det angenäma, tillhöra kärleken, ty hvad som älskas, det kallas godt, och förnimmes också som angenämt. Deraf följer, att nämnda två innersta saker, som äro oskuld och frid, utgå från Herrens Gudomliga kärlek, och intaga *(afficiera)* änglarna ifrån det innersta. Att oskulden är det godas innersta, kan ses i nyss föregående artikel, der det är handladt om himmelens änglars oskulds-tillstånd; men att friden är det innersta af det angenäma från oskuldens goda, skall nu förklaras.

286. Hvarifrån friden är, skall först sägas. Den Gudomliga Friden är i Herren, uppkommande från föreningen af Sjelfva det Gudomliga samt det Gudomliga Menskliga i Honom. Fridens Gudomliga i himmelen är af Herren, uppkommande från Hans förbindelse med himmelens änglar, och i synnerhet från det godas och sannas förbindelse hos hvarenda ängel. Dessa äro fridens ursprung. Och härutaf kan vara tydligt, att friden i himlarna är det Gudomliga som med sällhet innerst intager *(afficierar)* allt det goda derstädes, således af hvilken all himmelens fröjd härrör; och att den i sitt väsen är Herrens Gudomliga kärleks fröjd utaf Hans förbindelse med himmelen,

och med en hvar der. Denna fröjd, förnummen af Herren i änglarna, och af änglarna af Herren, är Frid. Derifrån hafva änglarna medelst härledning allt sällt, angenämt och lycksaligt, eller det som kallas himmelsk fröjd [196]).

287. Emedan fridens ursprung äro derifrån, derföre kallas Herren »fridens Furste», och säger, att af Honom är friden, och i Honom friden; äfvenså kallas änglarna »fridens änglar», och himmelen »fridens boning», såsom på dessa följande ställen: »*En gosse har födts åt oss, en son har gifvits åt oss, på hvars skuldra furstendömet [skall vara], och kallas skall Hans namn: Underbar, Rådgifvare, Gud, Hjelte, Evighets-Fader, Frids-Furste; åt [honom] som mångfaldigar furstendömet och Frid skall icke vara slut*», Es. 9: 5, 6. Jesus sade: »*Frid lemnar jag eder, min Frid gifver jag eder, icke såsom verlden gifver, gifver Jag eder*», Joh. 14: 27. »*Dessa ting har jag talat åt eder, på det att I uti Mig mån hafva Frid*», Joh. 16: 33. »*Upplyfta skall Jehovah sina ansigten till dig, och skall gifva dig Frid*», 4 Mos. 6: 26. »*Frids änglar skola bittert gråta, ödelagts hafva stigar*», Es. 33: 7, 8. »*Vara skall rättfärdighetens verk Frid; och bo skall mitt folk i Frids boning*», Es. 32: 17, 18. Att det är den Gudomliga och himmelska friden, som förstås med »frid» i Ordet, kan äfven vara tydligt af andra ställen, hvarest den nämnes, såsom Es. 52: 7; kap. 54: 10; kap. 59: 8; Jerem. 16: 5; kap. 25: 37; kap. 29: 11; Hagg. 2: 9; Sakar. 8: 12; Psalm. 37: 37, och annanstädes. Som »frid» betecknar Herren och himmelen, och jemväl den himmelska fröjden, och det godas angenämhet, derföre voro helsningarna i forngamla tider, och deraf också nu för tiden: *Frid med eder;* hvilket äfven Herren bekräftade genom att

[196]) Att med »frid» i högsta mening förstås Herren, emedan af Honom Friden är, och i den invertes meningen himmelen, emedan [man är] der i fridens tillstånd, n. 3780, 4681. Att Friden i himlarna är det Gudomliga som med sällhet innerst intager *(afficierar)* allt godt och sant der, och att han är obegriplig för menniskan, n. 92, 3780, 5662, 8455, 8665. Att den Gudomliga Friden är i det goda, men icke i det sanna förutan det goda, n. 8722.

säga till de lärjungar som Han utsände: »*I hvilket hus I mån hafva inträdt, sägen först: Frid åt detta huset; och om der må ha varit en Frids son, skall eder Frid hvila öfver honom*», Luk. 10: 5, 6; och jemväl sade Herren Sjelf, när Han visade sig för Apostlarna: »*Frid med eder*», Joh. 20: 19, 21, 26. Fridens tillstånd förstås äfven i Ordet med att *Jehovah* säges *hafva luktat en hvilas lukt*, såsom 2 Mos. 29: 18, 25, 41; 3 Mos. 1: 9, 13, 17; kap. 2: 2, 9; kap. 6: 8, 14; kap. 23: 12, 13, 18; 4 Mos. 15: 3, 7, 13; kap. 28: 6, 8, 13; kap. 29: 2, 6, 8, 13, 36. Med »hvilas lukt» betecknas i himmelsk mening frids-förnimmelse[197]). Alldenstund »frid» betecknar föreningen af Sjelfva det Gudomliga samt det Gudomliga Menskliga i Herren, samt Herrens förbindelse med himmelen och med församlingen, samt med alla i himmelen, och jemväl [med alla] i församlingen som emottaga Honom, derföre blef Sabbaten instiftad till en hågkomst af dessa ting, samt benämnd (fick namn) af »hvila» eller »frid», samt var församlingens heligaste förebildning, och derföre kallade Herren sig »Sabbatens Herre», Matt. 12: 8; Mark. 2: 27, 28; Luk. 6: 5 [198]).

288. Emedan himmelens frid är det Gudomliga som med sällhet innerst intager *(afficierar)* sjelfva det goda som finnes hos änglarna, så kommer den icke till deras uppenbara för-

---

[197]) Att »lukt» i Ordet betecknar ett förnimmande af behagligt eller obehagligt allt efter den kärlekens och trons beskaffenhet hvarom talas, n. 3577, 4626, 4628, 4748, 5621, 10292. Att »hvilas lukt», der det [talas] om Jehovah, är ett förnimmande af frid, n. 925, 10054. Att derföre rökverk, rökelser, lukter i oljor och smörjelser, blefvo förebildande, n. 925, 4748, 5621, 10177.

[198]) Att »sabbaten» i den högsta meningen betecknade föreningen af Sjelfva det Gudomliga samt det Gudomliga Menskliga i Herren, i den invertes meningen förbindelsen af Herrens Gudomliga Menskliga med himmelen och med församlingen, i allmänhet förbindelsen af det goda och det sanna, således det himmelska äktenskapet, n. 8495, 10356, 10730. Att derföre »hvilan» på sabbatsdagen betecknade tillståndet af nämnda förening, emedan Herren då hade hvila, och genom det var det frid och salighet i himlarna och på jorden; och i en motsvarig mening Herrens förbindelse med menniskan, emedan hon då har frid och salighet, n. 8494, 8510, 10360, 10367, 10370, 10374, 10668, 10730.

nimmelse, annat än genom en hjertats angenämhet, när de befinna sig i sitt lifs goda, och genom en behaglighet, när de höra ett med deras goda öfverensstämmande sant, samt genom en sinnets munterhet, när de förnimma deras (det godas och sannas) förbindelse; derifrån inflyter den likväl på alla deras lefvernes handlingar och tankar, och framställer sig der såsom fröjd, äfven i den utvertes gestalten. Men friden skiljer sig till sin beskaffenhet och storlek i himlarna allt efter deras oskuld som äro der, alldenstund oskuld och frid hålla jemna steg; ty såsom ofvan är sagdt, är det oskulden, från hvilken allt himmelens goda härrör, och friden, från hvilken all detta godas angenämhet (nöje) härflyter. Deraf kan vara tydligt, att enahanda saker, som i ofvanstående artikel äro yttrade om Oskulds-tillståndet i himlarna, äfven kunna sägas här om Frids-tillståndet, alldenstund oskuld och frid äro förbundna såsom det goda och dess angenämhet (nöje), ty det goda kännes (erfares) genom sin angenämhet, och angenämheten igenkännes i kraft af sitt goda. Emedan det är så, är det klart, att den innersta eller tredje himmelens änglar äro i fridens tredje eller innersta grad, emedan de äro i oskuldens tredje eller innersta grad; och att de nedre himlarnas änglar äro i en mindre grad af frid, emedan de äro i en mindre grad af oskuld, se ofvanföre n. 280. Att oskuld och frid äro tillsammans, såsom det goda och dess angenämhet, kan ses hos barn, hvilka, emedan de äro i oskuld, äfven äro i frid; och emedan de äro i frid, derföre äro alla ting hos dem fulla af lek. Men friden hos barn är en utvertes frid, hvaremot en invertes frid liksom en invertes oskuld icke gifves utom i vishet, och emedan den gifves i vishet, så gifves den i det godas och det sannas förbindelse, ty derifrån är visheten. Det gifves äfven himmelsk eller ängla-frid hos de menniskor, som äro stadda i vishet i följd af det godas och sannas förbindelse, och som derföre förnimma (känna) sig nöjda i Gud; dock ligger den, så länge de lefva i verlden, gömd i deras inre, men afslöjas, när de lemna kroppen och inträda i himmelen, ty då upplåtes det inre.

289. Emedan den Gudomliga Friden uppkommer af Herrens förbindelse med himmelen, och särskildt hos hvarenda ängel af det godas och sannas förbindelse, derföre äro änglarna, när de äro i ett tillstånd af kärlek, i ett tillstånd af frid, ty då förbindes hos dem det goda med det sanna. Att änglarnas tillstånd skiftevis förändras, kan ses ofvanföre n. 154 till 160. Likaledes sker det med den menniska som pånyttfödes; när hos henne det godas och sannas förbindelse uppstår, hvilket sker i synnerhet efter frestelser, då kommer hon i ett tillstånd af angenämhet utaf himmelsk frid [199]). Denna frid förhåller sig jemförelsevis såsom morgonen eller morgonrodnaden under vårtiden, vid hvilken tid, sedan natten är tillryggalagd, jordklotets alla ting begynna ifrån solens uppgång lefva å nyo, samt en växtdoft kringspridas i följd af daggen, som nedstiger från himmelen, och jemväl förmedelst den vårliga temperaturen gifver fruktbarhet åt marken, samt också ingifver behag i menskliga sinnen; och detta derföre, att »morgonen eller morgonrodnaden under vårtiden» motsvarar änglarnas frids-tillstånd i himmelen, se n. 155 [200]).

290. Jag har äfven talat med änglarna om Friden och sagt, att man i verlden kallar det frid (fred), när krig och fiendtligheter riken emellan upphöra, och när [olika slag af] ovänskap och tvedrägt upphöra menniskor emellan, och att man tror, att den invertes friden är en sinnes-ro i följd af undanröjda bekymmer, och företrädesvis ett lugn och en angenämhet i följd af sakernas framgång. Men änglarna hafva sagt, att sinnets hvila (ro) samt lugnet och angenämheten i följd af undanröjda bekymmer och af sakernas framgång se ut som fridens, men att de icke äro fridens utom hos dem, som äro i det himmelska goda, alldenstund frid icke gifves annat än i detta goda. Friden inflyter nemligen af Herren på deras innersta, och från deras innersta nedstiger och ned-

[199]) Att förbindelsen af det goda och sanna hos den menniska, som pånyttfödes, sker i ett tillstånd af frid, n. 3696, 8517.

[200]) Att frids-tillståndet i himlarna förhåller sig såsom tillståndet af morgonrodnad och vår på jorden, n. 1726, 2780, 5662.

flyter han i deras lägre [delar], och framställer (framkallar) (ande-)sinnets hvila, sinnes-lugn, och fröjd i följd af dessa. Hos dem åter, hvilka äro i det onda, gifves icke frid [201]); det ser visserligen ut som hvila, stillhet (lugn) och angenämhet, när det går dem efter önskan, men det är en utvertes och ingen invertes, ty innantill brinna [olika slag af] ovänskap, hat, hämnd, raseri, och flera onda begärelser, till hvilka äfven deras håg föres, så snart de se någon som icke gynnar dem, samt utbryter när icke fruktan förefinnes; och att deraf kommer det, att deras angenämhet (nöje) bor i vanvett, men deras, som äro i det goda, uti vishet. Skilnaden är såsom emellan helvetet och himmelen.

Om himmelens förbindelse med menniskoslägtet.

291. Kändt är i församlingen, att allt godt är af Gud, och intet af menniskan, och att derföre ingen bör tillegna sig något godt såsom sitt; och jemväl är det kändt, att det onda är af djefvulen. Deraf kommer det, att de, som tala på grund af församlingens lära, säga om dem, som handla väl, och jemväl om dem, som tala och predika fromt, att de äro ledda af Gud; motsatsen deremot om dem, som handla illa samt tala ofromt. Detta kunde icke vara så, om icke menniskan hade förbindelse med himmelen och förbindelse med helvetet; och om icke dessa förbindelser egde rum med hennes vilja och med hennes förstånd, ty i kraft af dem handlar kroppen och talar munnen. Hurudan denna förbindelse är skall nu sägas.

[201]) Att de begärelser, som tillhöra sjelf- och verldskärleken, alldeles upphäfva friden, n. 3170, 5662. Att somliga sätta friden i oro, samt i sådana ting som äro stridande mot friden, n. 5662. Att frid icke gifves, så framt icke det ondas begärelser röjts ur vägen, n. 5662.

292. Hos hvarenda menniska äro goda Andar och äro onda Andar; genom de goda andarna åstadkommes för menniskan förbindelse med himmelen, och genom de onda andarna med helvetet. Dessa andar äro i Andarnes verld, som är midt emellan himmelen och helvetet, om hvilken verld skall särskildt handlas i det följande. När nämnda andar komma till menniskan, inträda de i allt hennes minne, och i följd deraf i all hennes tanke; de onda andarna i de minnets och tankens saker som äro onda, de goda andarna åter i de ting af minnet och tanken som äro goda. Andarna veta alldeles icke, att de äro hos menniskan, utan när de äro der, tro de att allting, som tillhör menniskans minne och tanke, är deras; icke heller se de menniskan, emedan de saker, som äro i vår solverld, icke falla i deras syn [202]). På det högsta förebygges af Herren, att icke andarna må veta, att de äro hos menniskan; ty om de visste [det], skulle de tala med henne, och då skulle de onda andarna förderfva henne. Som nemligen de onda andarna äro förbundna med helvetet, åtrå de intet mer, än att förderfva menniskan, icke allenast till själen, det vill säga, till tro och kärlek, utan äfven till kroppen. Annorlunda sker det, när de icke tala med menniskan; då veta de icke heller, att från henne äro de saker, som de tänka, och jemväl de som de sins emellan tala, ty sins emellan tala de äfven från menniskan [lånade saker], men tro att de äro deras egna, och en hvar värderar och älskar sitt. Således hållas andarna till att älska och värdera menniskan, fastän de icke veta det. Att andarnas förbindelse med menniskan är sådan, har af flera års oafbruten erfarenhet blifvit mig så bekant, att ingenting är bekantare.

---

[202]) Att hos hvarenda menniska äro Änglar och Andar, och att menniskan genom dem har gemenskap med den andliga verlden, n. 697. 2796, 2886, 2887, 4047, 4048, 5846 till 5866, 5976 till 5993. Att menniskan icke kan lefva utan andar hos sig, n. 5993. Att menniskan icke synes för andarna, liksom icke heller andarna för menniskan, n. 1880. Att andarna ingenting kunna se som är i vår solverld hos menniskan, allenast hos den, med hvilken de tala, n. 1880.

293. Att Andar, som hafva gemenskap med helvetet, äfven äro menniskan vidfogade, är emedan menniskan födes i allt slags ondskor, och derföre är hennes första lif icke annat än från dem, hvarföre om icke menniskan vore vidfogade sådana andar som hon [sjelf] är, så kunde hon icke lefva, ja kunde ej heller föras bort ifrån sina ondskor och omdanas. Derföre hålles hon uti sitt eget lif genom onda andar, och afhålles ifrån detsamma genom goda andar. Genom beggedera är hon äfven i jemvigt; och som hon är i jemvigt, är hon i sin frihet, och kan föras bort ifrån ondskorna, och böjas till det goda, och jemväl det goda inplantas i henne, hvilket ingalunda kan ske om hon icke är i frihet, ej heller frihet gifvas henne, om icke andar från helvetet verka å den ena sidan, och andar från himmelen å den andra, samt menniskan är i midten. Det har äfven blifvit visadt, att för menniskan intet lif, så vidt [det härrör] från det ärftliga och derföre från henne sjelf, funnes, om det icke tillätes henne att vara i det onda, och jemväl intet, om hon icke vore i frihet, äfvensom att hon icke kan tvingas till det goda, och att det tvungna icke sitter qvar; såsom ock att det goda, som menniskan emottager i frihet, inplantas i hennes vilja, och blifver liksom hennes eget [203]; och att deraf härrör, att menniskan har gemenskap med helvetet och gemenskap med himmelen.

294. Huru beskaffad Himmelens gemenskap är med goda andar, och huru beskaffad Helvetets gemenskap med onda

---

[203]) Att all frihet tillhör kärleken och böjelsen, alldenstund hvad menniskan älskar, det gör hon fritt, n. 2870, 3158, 8987, 8990, 9585, 9591. Att emedan friheten tillhör kärleken, så tillhör hon hennes lif, n. 2873. Att ingenting synes som eget, utom hvad som härrör ifrån frihet, n. 2880. Att menniskan bör hafva frihet, att hon må kunna omdanas, n. 1937, 1947, 2876, 2881, 3145, 3146, 3158, 4031, 8700. Att eljest kärleken till godt och sant icke kan inplantas i menniskan, och tillegnas skenbart såsom hennes, n. 2877, 2879, 2880, 2888, 8700. Att ingenting förbindes med menniskan, hvilket sker af tvång, n. 2875. 8700; att om menniskan kunde omdanas af tvång, skulle alla omdanas, n. 2881. Att tvång i omdaningen är skadligt, n. 4031; hvilka de tvungna tillstånden äro, n. 8392.

andar, och derföre huru beskaffad himmelens och helvetets förbindelse med menniskan är, skall äfven sägas. Alla andar, som äro i Andarnes verld, hafva gemenskap med himmelen eller med helvetet, de onda med helvetet och de goda med himmelen. Himmelen är åtskild i samfund, likaledes helvetet. Hvar och en Ande hör till något samfund, och eger jemväl bestånd i kraft af inflytelse derifrån, således verkar som ett med detsamma. Deraf kommer det, att liksom menniskan är förbunden med andarna, så är hon förbunden med himmelen eller med helvetet, och just med det samfund derstädes, i hvilket hon är med hänsyn till sin böjelse eller med hänsyn till sin kärlek; ty alla himmelens samfund äro åtskilda efter böjelserna för godt och sant, och alla helvetets samfund efter böjelserna för ondt och falskt. Om himmelens Samfund kan ses ofvanföre n. 41 till 45, äfvensom n. 148 till 151.

295. Sådana andar äro menniskan vidfogade, som hon är sjelf med hänsyn till böjelsen eller till kärleken; men de goda andarna vidfogas henne af Herren, hvaremot de onda tillkallas af menniskan sjelf. Emellertid ombytas andarna hos menniskan allt efter förändringarna af hennes böjelser; derföre har hon andra andar i barndomen, andra i gosseåldern, andra i ungdomen och mannaåldern, och andra i ålderdomen. I barndomen äro andar tillstädes som äro i oskuld, således de som hafva gemenskap med oskuldens himmel, hvilken är den innersta eller tredje himmelen; i gosseåldern äro andar tillstädes som äro i böjelse att veta, således de som hafva gemenskap med yttersta eller första himmelen; i ungdomen och mannaåldern äro de tillstädes som äro i böjelse för sant och godt, och derföre uti förståndighet, således de som hafva gemenskap med den andra eller mellersta himmelen; i ålderdomen åter äro andar tillstädes som äro i vishet och oskuld, således de som hafva gemenskap med den innersta eller tredje himmelen. Emellertid sker detta vidfogande af Herren hos dem, som kunna omdanas samt pånyttfödas. Annorlunda deremot hos dem, som icke kunna omdanas eller pånyttfödas.

Dessa äro också goda andar vidfogade, att de genom dem må afhållas från det onda så mycket möjligt är; men deras omedelbara förbindelse är med de onda andarna som hafva gemenskap med helvetet, hvadan de hafva sådana, som menniskorna sjelfva äro. Om de äro sjelfkära, eller vinningsälskande, eller hämndlystna, eller älskande äktenskapsbrott, så äro likadana andar tillstädes, och de likasom bo uti deras onda böjelser; och i den mån menniskan icke kan afhållas från det onda genom de goda andarna, i samma mån upptända de förra henne, och i den mån böjelsen råder, i samma mån hänga de vid och vika icke bort. Således är en ond menniska förbunden med helvetet, och en god menniska är förbunden med himmelen.

296. Att menniskan styres genom andar af Herren, är emedan hon icke är i himmelens ordning; ty hon födes i de ondskor som tillhöra helvetet, således alldeles emot den Gudomliga ordningen, hvarföre hon måste återbringas i ordning, och kan icke återbringas utan medelbart genom andar. Annorlunda vore det, om menniskan föddes i det goda som är efter himmelens ordning; då skulle hon icke styras af Herren genom andar, utan genom sjelfva ordningen, således genom den allmänna inflytelsen. Genom denna inflytelse styres menniskan med hänsyn till de ting som utgå af tanken och viljan i handling, således med hänsyn till tal och till handlingar; ty dessa och de förra (handlingar och tal) flyta enligt den naturliga ordningen, och med dem hafva derföre de andar som äro menniskan vidfogade ingenting gemensamt. Genom den allmänna inflytelsen från den andliga verlden styras äfven djuren, emedan dessa äro i sitt lifs ordning, och hafva icke kunnat förvända och förstöra den, emedan de icke hafva förnuft *(rationale)*[204]. Hurudan skilnaden är mellan menniskor och djur, kan ses ofvanföre n. 39.

---

[204]) Att skilnaden emellan menniskor och djur är den, att menniskorna kunna upplyftas af Herren till Honom och tänka om det Gudomliga, älska Det, sålunda förbindas med Herren; i följd deraf hafva de ett evigt lif, annorlunda deremot djuren, n. 4525, 6323, 9231. Att djuren äro i sitt lifs ordning, och att de derföre

297. Hvad vidare himmelens förbindelse med Menniskoslägtet angår, bör man veta, att Herren sjelf inflyter hos hvarenda menniska enligt himmelens ordning, så väl på hennes innersta som på hennes yttersta ting, och anordnar henne till att emottaga himmelen, och styr hennes yttersta ifrån hennes innersta ting och tillika de innersta ifrån hennes yttersta, och sammanhåller sålunda alla samtliga och enskilda ting hos henne i samband. Denna Herrens Inflytelse kallas Omedelbar inflytelse, den andra inflytelsen deremot, hvilken sker igenom andar, kallas Medelbar inflytelse; den senare eger bestånd igenom den förra. Den omedelbara inflytelsen, som är Herrens egen, är från Hans Gudomliga Menskliga, och [eger rum] på menniskans vilja och genom viljan på hennes förstånd, således på menniskans goda, och genom det goda på hennes sanna, eller hvad som är detsamma, på kärleken och genom kärleken på hennes tro, men icke tvärtom, ännu mindre på tron utan kärleken, eller på det sanna utan det goda, eller på ett förstånd som icke är af viljan. Denna Gudomliga inflytelse är ständig, och emottages i det goda hos de gode, men icke hos de onde; hos dessa antingen förkastas, eller förqväfves, eller förvändes den; derföre hafva dessa ett ondt lif, som i andlig mening är död [205]).

---

födas till med sin natur sammanstämmande ting, men icke menniskan, hvilken derföre måste genom förståndssaker (*intellektuela* ting) införas i lifvets ordning, n. 637, 5850, 6323. Att enligt den allmänna inflytelsen tanken faller in i tal och viljan i åtbörder hos menniskan, n. 5862, 5990, 6192, 6211. Om den andliga verldens allmänna inflytelse på djurens lif, n. 1633, 3646.

[205]) Att det förefinnes en Omedelbar inflytelse af Herren, och jemväl en Medelbar genom den andliga verlden, n. 6063, 6307, 6472, 9682, 9683. Att Herrens omedelbara inflytelse eger rum på de allra enskildaste ting, n. 6058, 6474 till 6478, 8717, 8728. Att Herren inflyter på de första och tillika de sista (yttersta) tingen, huruledes, n. 5147, 5150, 6473, 7004, 7007, 7270. Att Herrens inflytelse eger rum på det goda hos menniskan, och genom det goda på det sanna, och icke tvärtom, n. 5482, 5649, 6027, 8685, 8701, 10153. Att lifvet, som inflyter af Herren, omvexlar allt efter menniskans tillstånd, och allt efter emottagandet, n. 2069, 5986, 6472, 7343. Att hos de onde det goda, som inflyter af Herren, vändes i ondt, och det sanna i falskt, af erfarenhet, n. 3643, 4632. Att det goda och

298. Andarna som äro hos menniskan, så väl de som äro förbundna med himmelen som de som äro förbundna med helvetet, inflyta aldrig från sitt minne och derföre [från] sin tanke hos menniskan; ty om de inflöte från sin tanke, så skulle menniskan icke veta annat än att de ting, som äro deras, vore hennes, se ofvanföre n. 256. Men ändock inflyter genom dem hos menniskan från himmelen den böjelse, som tillhör kärleken till godt och sant, och från helvetet den böjelse, som tillhör kärleken till ondt och falskt. I den mån alltså menniskans böjelse öfverensstämmer med den som inflyter, i samma mån emottages denna af henne i hennes tanke, ty menniskans inre tanke är alldeles i enlighet med hennes böjelse eller kärlek; i den mån åter som den icke öfverensstämmer, i samma mån emottages den icke. Deraf är klart, att — emedan tanken icke införes hos menniskan genom andarna, utan allenast böjelsen för godt och böjelsen för ondt — menniskan har valet, emedan hon har frihet, således att hon kan med tanken emottaga det goda och förkasta det onda; ty hon vet af Ordet, hvad som är godt och hvad som är ondt. Hvad hon emottager med tanken från böjelsen, det tillegnas henne äfven, men hvad hon icke emottager med tanken från böjelsen, det tillegnas henne icke. Härutaf kan vara tydligt, hurudan inflytelsen af godt från himmelen samt inflytelsen af ondt från helvetet är hos menniskan.

299. Det har äfven blifvit gifvet att veta, hvarifrån menniskan har ängslan, sinnesqval samt den inre sorgsenhet som kallas *melankoli*. Det är [vissa] andar, som ännu icke äro i förbindelse med helvetet, emedan de ännu befinna sig i sitt första tillstånd, om hvilka skall talas i det följande, der [det blir fråga] om Andarnes verld. Desamme älska osmälta och elaka saker, sådana som de i orenlighet öfvergående födoämnen i magen äro, hvarföre de äro tillstädes der sådana

---

i följd deraf det sanna, som oupphörligen inflyter af Herren, emottages i samma mån, som det onda och i följd deraf det falska icke står i vägen, n. 2411, 3142 3147, 5828.

saker finnas hos menniskan, emedan desamma för dem äro angenäma, samt tala der sins emellan utaf sin onda böjelse. Böjelsen i deras tal inflyter derföre hos menniskan, hvilken böjelse, om den är stridande mot menniskans böjelse, blir för henne sorgsenhet och melankolisk ängslan, men om den sammanstämmer, blir för henne glädje och munterhet. Nämnda andar synas bredvid magen, somliga till venster derom, somliga till höger derom, somliga lägre, somliga högre, äfven närmare och aflägsnare, således på olika sätt allt efter de böjelser i hvilka de äro. Att sinnesängslan härrör derifrån, har af flerfaldig erfarenhet blifvit gifvet att veta och få bekräftadt. Jag har sett dem, hört dem, känt den ifrån dem uppkomna ängslan (af flera slag), jag har talat med dem, de hafva blifvit bortdrifna och ängslan har upphört, de hafva återkommit och ängslan har återkommit, och jag har förnummit dess tillväxt och aftagande allt efter deras annalkande och aflägsnande. Deraf har det blifvit mig klart, hvaraf det kommer sig, att somliga, som icke veta hvad samvete är i följd deraf att de icke hafva samvete, tillskrifva magen dess qval [206]).

300. Himmelens förbindelse med menniskan är icke såsom en menniskas förbindelse med en menniska, utan är en förbindelse med de inre ting, som höra till hennes (ande-) sinne, således med hennes andliga eller invertes menniska. Med hennes naturliga eller utvertes [menniska] deremot eger förbindelse rum genom motsvarigheter, om hvilken förbindelse

---

[206]) Att de som icke hafva samvete, icke veta hvad samvete är, n. 7490, 9121. Att somliga finnas som skratta åt samvetet, när de höra hvad det är, n. 7217. Att somliga tro att samvetet är ingenting, somliga att det är något sorgset qvalförorsakande naturligt, antingen i följd af orsaker i kroppen eller af orsaker i verlden, somliga att det är något hos hopen i följd af religionen *(religiosum)*, n. 950. Att det finnes ett sant samvete, ett oäkta samvete och ett falskt samvete, n. 1033. Att samvetsqval är (ande-) sinnets ängslan för det orättvisa, det ouppriktiga och hvilket ondt som helst, som menniskan tror vara emot Gud och emot nästans väl, n. 7217. Att de hafva samvete, hvilka äro i kärlek till Gud och i menniskokärlek mot nästan, men icke de, hvilka icke äro [deruti], n. 831, 965, 2380, 7490.

skall sägas i följande artikel, der det kommer att handlas om himmelens förbindelse med menniskan genom Ordet.

301. Att himmelens förbindelse med menniskoslägtet, och dettas med himmelen, är så beskaffad, att den ena [parten] eger bestånd af den andra, skall äfven sägas i följande artikel.

302. Jag har talat med änglarna om himmelens förbindelse med Menniskoslägtet, och sagt, att församlings-menniskan visserligen säger, att allt godt är af Gud, och att änglar äro hos menniskan, men att dock få tro, att de äro förbundna med menniskan, ännu mindre att de äro i hennes tanke och böjelse. Härtill hafva änglarna sagt, att de veta att en sådan tro och dock ett sådant tal förefinnes i verlden, och mest — hvaröfver de förundrade sig — inom församlingen, der likväl Ordet finnes, som lärer dem om himmelen och om dess förbindelse med menniskan; då likväl förbindelsen är sådan, att menniskan icke kan tänka det minsta utan henne vidfogade andar, och att hennes andliga lif beror deraf. Orsaken till okunnigheten om denna sak hafva de sagt vara den, att menniskan tror sig lefva af sig sjelf utan samband med lifvets Första Vara, och att hon icke vet att detta samband eger rum genom himlarna, då likväl menniskan, om detta samband löstes, ögonblickligen skulle nedfalla död. Om menniskan trodde såsom saken i sig sjelf är, att allt godt är af Herren, och allt ondt af helvetet, då skulle hon icke göra det goda hos sig förtjenande, ej heller skulle henne tillräknas det onda, ty sålunda skulle hon i allt godt som hon tänker och gör skåda till Herren, och allt ondt, som inflyter, skulle förkastas till helvetet, hvarifrån det är. Men som menniskan icke tror på någon inflytelse från himmelen och från helvetet, och derföre förmenar, att i henne och följaktligen att af henne äro alla ting som hon tänker och som hon vill, derföre tillegnar hon sig det onda, och det goda som inflyter förorenar hon med [egen] förtjenst.

Om himmelens förbindelse med menniskan genom Ordet.

303. De, som tänka utaf det inre förnuftet, kunna se att alla tings samband är genom förmedlande ting med ett Första, och att hvad helst som icke befinner sig i samband, flyter bort. De veta nemligen, när de tänka, att intet kan bestå i kraft af sig sjelft, utan af ett som är före det, således alla ting af ett Första; och att sambandet med det, som är före det, är såsom verkan är med sin verkande orsak, ty när den verkande orsaken borttages ifrån sin verkan, då upplöses och sönderfaller verkan. Emedan de lärde tänkt så, derföre hafva de sett och sagt, att bestånd är ett ständigt uppstående (tillblifvande), således att alla ting, emedan de uppstått (blifvit till) af ett Första, äfven ständigt uppstå, det är, ega bestånd deraf. Men huru beskaffadt hvarje saks samband är med det som är före den, således med det Första af hvilket alla ting äro, kan icke med få [ord] sägas, emedan det är vexlande och vidt olika; i allmänhet allenast att det finnes ett den naturliga verldens samband med den andliga verlden, och att deraf härrör, att det är motsvarighet mellan alla ting som äro i den naturliga verlden och alla ting som äro i den andliga, om hvilken motsvarighet kan ses n. 103 till 115; äfvensom att det är samband och derföre Motsvarighet mellan alla ting i menniskan och alla ting i himmelen, om hvilken (motsvarighet) äfven ofvanföre n. 87 till 102.

304. Menniskan är så skapad, att hon må hafva samband och förbindelse med Herren, men med himmelens änglar blott sammanslutning [eller: förening i samfund]. Att hon med änglarna icke har förbindelse utan blott sammanslutning, är emedan menniskan ifrån skapelsen är lik ängeln med hänsyn ill de inre ting som höra till sinnet; ty menniskan har likadan vilja som ängeln, och hon har likadant förstånd. Deraf kommer det, att menniskan efter döden, om hon lefvat efter den Gu-

domliga ordningen, blifver ängel, och att hon då har lika vishet med änglarna; hvarföre när det säges menniskans förbindelse med himmelen, så förstås hennes förbindelse med Herren och sammanslutning med änglarna, ty himmelen är icke himmel i följd af änglarnas egenhet, utan af Herrens Gudomliga. Att Herrens Gudomliga [sfer] utgör himmelen, kan ses ofvanföre n. 7 till 22. Men menniskan har dessutom hvad änglarna icke hafva, [nemligen] att hon icke allenast är i den andliga verlden med hänsyn till sina inre ting, utan äfven tillika i den naturliga med hänsyn till de yttre. Hennes yttre, som äro i den naturliga verlden, äro alla ting som höra till hennes naturliga eller utvertes minne, och som derföre höra till tanken och inbillningskraften, i allmänhet kunskaper och vetenskaper med deras angenämheter (nöjen) och behagligheter, i den mån de smaka af verlden, äfvensom flera förnöjelser som höra till menniskans sinliga ting, dessutom äfven sjelfva (kropps-)sinnena, talet och handlingarna. Alla dessa ting äro äfven de sista, i hvilka Herrens Gudomliga inflytelse slutar, ty densamma stannar icke på midten, utan fortgår till sina sista ting. Härutaf kan vara tydligt, att i menniskan är det sista af den Gudomliga ordningen, och, emedan [der] är det sista, att [der] är fotplanet *(basen)* och grundvalen. Emedan Herrens Gudomliga inflytelse icke stannar på midten, utan, som sagdt är, fortgår till sina sista ting, och emedan det mellersta, som den genomgår, är änglahimmelen, samt det sista är hos menniskan, och emedan det icke gifves [något] osammanbundet, så följer, att himmelens samband och förbindelse med menniskoslägtet är sådant, att den ena [parten] eger bestånd af den andra, och att det vore med menniskoslägtet utan himmelen såsom med en kedja sedan haken blifvit borttagen, och med himmelen utan menniskoslägtet såsom med ett hus utan grundval [207]).

---

[207]) Att ingenting uppstår (blifver till) af sig sjelft, utan af ett som är före det, således alla ting af ett Första, och att de af Det, af hvilket de uppstå, äfven ega bestånd, och att det att ega bestånd är att ständigt uppstå (blifva till), n. 2886, 2888, 3627, 3628, 3648 4523, 4524, 6040, 6056. Att den Gudomliga ordningen icke stannar

305. Men emedan menniskan brutit detta samband med himmelen, derigenom att hon vändt bort sina inre [delar] från himmelen, och vändt dem till verlden och sig sjelf, genom sjelf- och verldskärlek, och sålunda undandragit sig, att hon icke vidare måtte tjena himmelen till fotplan och grundval, derföre har af Herren ombesörjts ett medel, som skulle vara för himmelen i fotplans och grundvals ställe, och jemväl [tjena] till himmelens förbindelse med menniskan; detta medel är Ordet. Men huruledes Ordet tjenar till ett sådant medel, är med många ting visadt uti *Arcana Cœlestia*, hvilka alla kunna ses sammanförda till ett uti det lilla verket om den *Hvita Hästen*, om hvilken [talas] i Uppenbarelseboken; och jemväl uti *Bihanget* till Himmelska läran; och deraf anföras några saker här i noterna under linien [208]).

---

på midten, utan begränsas (ändar) i det sista, och det sista är menniskan, således att den Gudomliga ordningen begränsas (ändar) hos menniskan, n. 634, 2853, 3632, 5897, 6239, 6451, 6465, 9216, 9217, 9824, 9828, 9836, 9905, 10044, 10329, 10335, 10548. Att de inre tingen i följd-ordning inflyta på de utvertes ända till det yttersta eller sista, och att de äfven der uppstå (blifva till) och ega bestånd, n. 634, 6239, 6465, 9216, 9217. Att de inre tingen uppstå och ega bestånd i det sista i den samtida ordningen, hvarom, n. 5897, 6451, 8603, 10099. Att derföre alla inre ting sammanhållas i samband af det Första genom det Sista, n. 9828. Att derföre det Första och det Sista beteckna alla samtliga och enskilda ting, således det hela, n. 10044, 10329, 10335. Och att derföre i de sista tingen är styrka och makt, n. 9836.

[208]) Att Ordet i bokstafsmeningen är naturligt, n. 8783. Af den orsak att det naturliga är det sista, i hvilket de andliga och himmelska ting, som äro de inre, sluta, och på hvilket dessa bestå såsom ett hus på sin grundval, n. 9430, 9433, 9824, 10044, 10436. Att Ordet, för att det må vara sådant, derföre är sammanskrifvet genom idel motsvarigheter, n. 1404, 1408, 1409, 1540, 1619, 1659, 1709, 1783, 8615, 10687. Att Ordet, emedan det är sådant i bokstafsmeningen, är den andliga och himmelska meningens sammanhållande [medel], n. 9407. Och att det är afpassadt så väl för menniskorna som för änglarna på samma gång, n. 1769 till 1772, 1887, 2143, 2157, 2275, 2333, 2395, 2540, 2541, 2545, 2553, 7381, 8862, 10322. Och att det är himmelens och jordens förenande [medel], n. 2310, 2495, 9212, 9216, 9357, 9396, 10375. Att Herrens förbindelse med menniskan eger rum genom Ordet förmedelst den invertes meningen, n. 10375. Att genom Ordets alla samtliga och enskilda ting förbindelse eger rum, och att derföre Ordet är underbart framför all skrift, n. 10632, 10633, 10634. Att Herren, sedan

306. Jag har blifvit underrättad från himmelen, att de Fornäldste hade en omedelbar uppenbarelse, alldenstund deras inre [delar] voro vända till himmelen, och att på grund deraf Herrens förbindelse med menniskoslägtet då egde rum. Men att efter deras tider icke förefans en sådan omedelbar uppenbarelse, utan en medelbar genom motsvarigheter; ty all deras Gudsdyrkan bestod af sådana, hvadan den tidens församlingar kallades Förebildande församlingar. De visste nemligen då, hvad Motsvarighet och hvad Förebildning var, och att alla ting, som finnas på jorden, motsvarade de andliga ting, som finnas i himmelen och i församlingen, eller, hvad som är detsamma, förebildade dem; hvarföre de naturliga ting, som voro de utvertes af deras dyrkan *(kult)*, tjenade dem till medel att tänka andligen, således [tillsammans] med änglarna. Sedan vetenskapen om Motsvarigheter och Förebildningar var utplånad, då sammanskrefs Ordet, i hvilket alla ord och meningar af ord äro motsvarigheter, sålunda innehålla en andlig eller invertes mening, i hvilken änglarna äro. När menniskan derföre läser Ordet, och förnimmer det efter bokstafs- eller den utvertes meningen, så förnimma änglarna det efter den invertes eller andliga meningen. Ty all änglarnas tanke är andlig, men menniskans tanke är naturlig. Dessa tankar synas väl vidt olika, men äro dock ett, emedan de motsvara. Deraf kommer det, att sedan menniskan aflägsnat sig från himmelen, och brutit bandet, har af Herren blifvit ombesörjdt ett medel till himmelens förbindelse med menniskan genom Ordet.

307. Huruledes himmelen förbindes med menniskan

Ordet blifvit sammanskrifvet, talar genom det med menniskorna, n. 10290. Att församlingen, hvarest Ordet är och genom det Herren känd, är till dem, som äro utom församlingen, hvarest Ordet icke är och Herren icke känd, såsom hjertat och lungan i menniskan, i förhållande till kroppens öfriga ting, hvilka lefva i kraft af dem såsom af sitt lifs källor, n. 637, 931, 2054, 2853. Att den allmänneliga församlingen på jorden är inför Herren såsom en enda menniska, n. 7396, 9276. Deraf kommer det: om icke en församling vore, hvarest Ordet funnes och genom det Herren vore känd, på detta jordklot, skulle menniskoslägtet här förgås, n. 468, 637, 931, 4545, 10452.

genom Ordet, vill jag af några ställen derifrån belysa. Det Nya Jerusalem beskrifves i Uppenbarelseboken med dessa ord: »*Jag såg en ny Himmel och en ny Jord, och den förra himmelen och den förra jorden hade gått bort. Och jag såg den Heliga Staden Jerusalem nedstigande af Gud från himmelen. Staden var fyrkantig, dess längd så stor som bredden; och en ängel mätte med ett rör Staden till tolf tusen stadier; längden, bredden och höjden jemlika. Och han mätte dess mur 144 alnar; en menniskas mått som är en ängels. Murens byggnad (struktur) var af jaspis; sjelfva Staden åter rent guld, och lik rent glas. Och murens grundvalar [voro] prydda med all dyrbar sten. De tolf portarna voro tolf perlor; och stadens gata rent guld såsom genomskinligt glas*», kap. 21: 1, 2, 16, 17, 18 [,19, 21]. En menniska, som läser detta, förstår det icke annorlunda än efter bokstafsmeningen, nemligen att den synliga himmelen skall förgås [tillika] med jorden, och en ny himmel uppstå, och att på den nya Jorden den heliga Staden Jerusalem skall nedstiga, och att den skall vara till alla sina mått efter beskrifningen. Men änglarna, som äro hos menniskan, förstå det helt annorlunda, nemligen alla de enskilda ting på andligt sätt, hvilka menniskan förstår på naturligt sätt. Med »ny himmel och ny jord» förstå de en ny Församling. Med »staden Jerusalem nedstigande af Gud från himmelen» förstå de hennes himmelska Lära uppenbarad af Herren. Med dess »längd, bredd och höjd, som äro jemlika, och 12,000 stadier», förstå de alla den lärans godheter och sanningar i sammanfattning. Med dess »mur» förstå de de sanningar som skydda henne. Med »murens mått af 144 alnar, som är en menniskas mått, det är, en ängels», förstå de alla dessa skyddande sanningar i sammanfattning, och deras beskaffenhet. Med dess »tolf portar», som äro af perlor, förstå de de inledande sanningarna; »perlor» beteckna äfven sådana sanningar; med »murens grundvalar», som äro af dyrbara stenar, förstå de de kunskaper, på hvilka denna lära grundas. Med »guldet, likt rent glas, hvaraf staden och

hvaraf dess gata var», förstå de kärlekens goda, hvaraf läran med sina sanningar är genomskinlig. Så förnimma änglarna allt detta, följaktligen icke såsom menniskan. Menniskans naturliga föreställningar öfvergå således i andliga föreställningar hos änglarna, utan att de veta något om Ordets bokstafsmening, såsom om den nya Himmelen och om den nya Jorden, om den nya staden Jerusalem, om dess mur, om murens grundvalar, samt om måtten. Det oaktadt göra likväl änglarnas tankar ett med menniskans tankar, emedan de motsvara. De göra ett nästan såsom den talandes ord och deras förstående hos den hörande, hvilken icke gifver akt på orden utan allenast på förståendet (meningen). Deraf är klart, huruledes himmelen förbindes med menniskan genom Ordet. Ännu ett exempel ur Ordet: »*På den dagen skall vara en gångstig från Egypten till Aschur (Asyrien), och komma skall Aschur in i Egypten, och Egypten in i Aschur, och tjena skola Egyptierna Aschur. I den dagen skall Israel vara [den] tredje för Egypten och för Aschur, en välsignelse i det lands midt, hvilket Jehovah Zebaoth skall välsigna, sägande: Välsignadt mitt folk Egyptiern, och mina händers verk Asyriern, och mitt arf Israel*», Es. kap. 19: 23, 24, 25. Huru menniskan tänker, och huru änglarna tänka, när detta läses, kan vara tydligt af Ordets bokstafsmening och af dess invertes mening. Menniskan tänker på grund af bokstafsmeningen, att Egyptier och Asyrier skola omvändas till Gud och antagas, och att de skola göra ett med det Israelitiska Folkslaget. Men änglarna tänka enligt den invertes meningen om den andliga Församlingens Menniska, hvilken i den meningen der beskrifves, [och] hvars Andliga är Israel, Naturliga är Egyptiern, och Förnuftiga, som är mellerst, är Aschur[209]). Denna och den förra meningen äro dock ett, emedan de mot-

209) Att Egypten och Egyptiern i Ordet betecknar det naturliga, och derföre det vetenskapliga, n. 4967, 5079, 5080, 5095, 5160, 5799, 6015, 6147, 6252, 7353, 7648, 9340, 9391. Att Aschur betecknar det förnuftiga, n. 119, 1186. Att Israel betecknar det andliga, n. 5414, 5801, 5803, 5806, 5812, 5817, 5819, 5826, 5833, 5879, 5951, 6426, 6637, 6862, 6868, 7035, 7062, 7198, 7201; 7215, 7223, 7956, 8234, 8805, 9340.

svara; hvarföre, när änglarna tänka så andligen, och menniskan så naturligen, de äro förbundna nästan såsom själ och kropp. Ordets invertes mening är äfven dess själ, och bokstafsmeningen är dess kropp. Sådant är Ordet öfverallt. Deraf är klart, att det är ett medel till himmelens förbindelse med menniskan, och att dess bokstafsmening tjenar till fotplan och grundval.

308. Himmelens förbindelse genom Ordet eger också rum med dem, som äro utom församlingen, der Ordet icke är; ty Herrens församling är allmännelig, och hos alla som erkänna det Gudomliga och lefva i menniskokärlek. De undervisas äfven efter döden af änglar, och emottaga de Gudomliga Sanningarna [210]); om hvilken sak kan ses nedanföre i sin artikel, der [det talas] om hedningarna. Den allmänneliga församlingen på jorden är i Herrens åsyn såsom en enda menniska, alldeles liksom himmelen, hvarom ofvanföre n. 59 till 72; men församlingen der Ordet är, och genom det Herren är känd, är såsom hjertat och såsom lungan i den menniskan. Att hela kroppens alla inelfvor och lemmar hemta lif från hjertat och lungan genom åtskilliga afledningar, är bekant; så lefver också det menniskoslägte, som är utom församlingen der Ordet är, och utgör den menniskans lemmar. Himmelens förbindelse genom Ordet med dem, som äro på afstånd, kan äfven jemföras med Ljuset, som från midten fortplantas rundt omkring. Det Gudomliga Ljuset är i Ordet, samt Herren med himmelen der närvarande, i följd af hvilken närvaro äfven de på afstånd varande äro i ljus. Annorlunda vore det, om icke Ordet funnes. Detta kan vidare upplysas genom det, som ofvanföre är visadt angående himmelens form, enligt hvilken

---

[210]) Att församlingen i synnerhet är der Ordet är, och genom det Herren känd, således der de Gudomliga Sanningarna från himmelen äro uppenbarade, n. 3857. 10761. Att Herrens församling är hos alla, som på hela jordkretsen lefva i det goda efter sin religion (*religiosum*, religionssätt), n. 3263, 6637, 10761. Att alla, hvar helst de finnas, som lefva i det goda efter sin religion, och erkänna det Gudomliga, antagas af Herren, n. 2589 till 2604, 2861, 2863, 3263, 4190, 4197, 6700, 9256. Och dessutom alla barn, hvar helst de äro födda, n. 2289 till 2309, 4792.

sammanslutningar och gemenskapsförbindelser der ega rum. Men denna hemlighet är begriplig för dem, som äro i andligt ljus, men icke för dem, som allenast äro i naturligt; ty de, som äro i andligt ljus, se oräkneliga ting klart, hvilka de som allenast äro i naturligt ljus icke se, eller se såsom ett enda dunkelt [föremål].

309. Om icke ett sådant Ord varit gifvet på detta jordklot, hade detta jordklots menniska varit afskild från himmelen, och om hon vore afskild från himmelen, vore hon icke vidare förnuftig; ty det menskliga förnuftet *(rationale)* uppstår från inflytelsen af himmelens ljus. Detta jordklots menniska är äfven sådan, att hon icke kan emottaga en omedelbar Uppenbarelse, och genom den undervisas om de Gudomliga sanningarna, liksom andra jordklots inbyggare, om hvilka är handladt i ett särskildt litet verk; ty hon är mer än de i verldsliga ting, således i utvertes ting, och de invertes tingen äro de, som emottaga Uppenbarelsen. Om de utvertes mottoge den, skulle det sanna icke förstås. Att menniskan på detta jordklot är så beskaffad, synes uppenbart af dem inom församlingen, som, fastän de af Ordet veta om himmelen, om helvetet, om lifvet efter döden, dock med hjertat förneka dem. Och ibland dem finnas äfven de, som framför de öfriga jagat efter rykte för lärdom, om hvilka man derföre skulle tro, att de vore visare än andra.

310. Med änglarna har jag några gånger talat om Ordet, och sagt, att det af somliga föraktas för sitt enfaldiga skrifsätts skull; och att man alldeles icke vet något om dess invertes mening, och derföre icke tror, att en så stor vishet ligger gömd deruti. Änglarna hafva sagt, att Ordets skrifsätt, fastän det i bokstafsmeningen ser enfaldigt ut, dock är så beskaffadt, att aldrig något dermed kan jemföras med hänsyn till förträfflighet, alldenstund den Gudomliga visheten är dold icke allenast i hvarje mening der, utan äfven i hvart enskildt ord, och att denna vishet framlyser i himmelen. De ville säga, att det är himmelens Ljus, emedan det är det Gudomliga Sanna, ty det Gudomliga Sanna lyser i himmelen, se ofvan-

före n. 132. De hafva äfven sagt, att utan ett sådant Ord vore intet himmelens Ljus hos vårt jordklots menniskor, således icke heller himmelens förbindelse med dem; ty i den mån himmelens Ljus är tillstädes hos menniskan, i samma mån eger förbindelse rum, och i samma mån eger också det Gudomliga Sannas uppenbarelse genom Ordet rum för henne. Att menniskan icke vet, att denna förbindelse eger rum genom Ordets andliga mening, som motsvarar dess naturliga mening, dertill är orsaken, att menniskan på detta jordklot icke vet något om änglarnas andliga tanke och tal, och att dessa äro vidt skilda från menniskornas naturliga tanke och tal, och att i fall hon icke vet detta, hon alldeles icke kan veta hvad den invertes meningen är, och följaktligen att genom denna en sådan förbindelse kan gifvas. De hafva äfven sagt, att om menniskan visste, att en sådan mening finnes, och tänkte utaf någon vetskap derom när hon läser Ordet, så skulle hon komma till en inre vishet, och ännu mera förbindas med himmelen, alldenstund hon derigenom skulle inträda i föreställningar, liknande de änglaartade.

Himmelen och helvetet äro af menniskoslägtet.

311. I den kristna verlden vet man alldeles icke, att himmelen och helvetet äro af Menniskoslägtet; ty man tror, att änglarna varit skapade af begynnelsen, och att deraf himmelen [uppkommit], samt att Djefvulen eller Satan varit en ljusets ängel, men, emedan han vardt upprorisk, blifvit med sin skara nedkastad, och att deraf helvetet [uppstått]. Att en sådan tro finnes i den kristna verlden, förundra änglarna sig öfver på det högsta, och ännu mera att de [kristna] alldeles

ingenting veta om himmelen, då likväl det är det förnämsta af läran i församlingen. Och emedan en sådan okunnighet råder, hafva de af hjertat fröjdat sig, att det behagat Herren att nu uppenbara för dem flera ting om himmelen och jemväl om helvetet, och att derigenom, så mycket möjligt är, skingra mörkret, som dagligen tillväxer, emedan församlingen kommit fram till sitt slut. Och derföre vilja de, att jag från deras mun må försäkra, att i hela himmelen icke är en enda Ängel som blifvit skapad af begynnelsen, icke heller i helvetet någon Djefvul som blifvit skapad en ljusets ängel och nedkastad, utan att alla så väl i himmelen som i helvetet äro af Menniskoslägtet, i himmelen de som i verlden lefvat uti himmelsk kärlek och tro, i helvetet de som lefvat i helvetisk kärlek och tro, och att helvetet i hel sammanfattning är det som kallas Djefvul och Satan: det helvete som är bakom, hvarest de äro som kallas onda genier, Djefvul, och det helvete som är framtill, hvarest de äro som kallas onda andar, Satan [211]). Huru beskaffadt det ena och huru beskaffadt det andra helvetet är, skall sägas i det följande. Att den kristna verlden fattat en sådan tro om dem i himmelen och om dem i helvetet, sade de härrör af några ställen i Ordet, som icke blifvit förstådda annorlunda än efter bokstafsmeningen, och icke belysta och förklarade genom den äkta Läran ur Ordet; då likväl Ordets bokstafsmening, om icke den äkta Läran lyser före, sliter (ande-)sinnena bort till mångahanda ting, hvaraf okunnighet (flera slag), kätterier och villfarelser härröra [212]).

---

[211]) Att helvetena tillsammantagna, eller de helvetiske tillsammantagna, kallas »djefvul» och »satan», n. 694. Att de som varit djeflar i verlden, blifva djeflar efter döden, n. 968.

[212]) Att församlingens Lära skall vara ifrån Ordet, n. 3464, 5402, 6832. 10763, 10765. Att Ordet utan Läran icke förstås, n. 9021, 9409, 9424, 9430, 10324, 10431, 10582. Att den Sanna Läran är en lampa för dem som läsa Ordet, n. 10401. Att den äkta Läran skall vara [sammanfattad] af dem, som äro i upplysning af Herren, n. 2510, 2516, 2519, 9424, 10105. Att de som äro i bokstafsmeningen utan läran, komma till intet förstånd om de Gudomliga Sanningarna, n. 9409, 9410, 10582. Och att de föras in i flera villfarelser, n. 10431. Skiljaktigheten emellan dem, som lära andra

312. Att församlings-menniskan tror så, dertill är äfven orsaken den, att hon tror att ingen menniska förr kommer till himmelen eller till helvetet än på yttersta Domens tid, om hvilken hon fattat den meningen, att alla ting, som äro inför ögonen, då skola gå under, och att nya skola uppstå, och att själen då skall komma tillbaka till sin kropp, af hvilken förbindelse menniskan åter igen skall lefva menniska. Denna tro innefattar den andra angående änglarna, att de äro skapade af begynnelsen, ty man kan icke tro att himmel och helvete äro af menniskoslägtet, när man tror, att ingen menniska förr kommer dit än vid verldens slut. Men på det menniskan må öfverbevisas att icke så är, har det blifvit mig gifvet att hafva sällskap med änglarna, och jemväl att tala med dem som äro i helvetet, och detta nu under flera år, stundom oafbrutet från morgon ända till afton, och att sålunda underrättas om himmelen och om helvetet, och detta för den orsak, att icke församlings-menniskan vidare må förblifva i sin villfarande tro om en uppståndelse på Domens tid, samt om själens tillstånd under tiden, äfvensom om Änglarna och om Djefvulen. Och som denna tro är tron på ett falskt, så innefattar den mörker, och hos dem, som af egen förståndighet tänka om dem, inför den tvifvel och omsider förnekelse. De säga nemligen i hjertat: Huru kan en så stor himmel med så många stjernbilder och med solen och månen förstöras och förskingras? Och huru kunna stjernorna då falla af himmelen på jorden, hvilka likväl äro större än jorden? Och huru kunna kropparna, uppätna af maskar, förtärda af förruttnelse, och förskingrade i alla väder, återsamlas till sin själ? Hvarest är själen under tiden, och huru beskaffad är hon, då hon är utan det sinne (de sinnen), som hon hade i kroppen? Utom flera dylika saker, hvilka, emedan de äro obegripliga, icke falla in i tron, och hos flera förstöra tron angående själens lif efter döden, samt angående himmel och helvete, och med dem de öfriga saker som

---

och sig sjelfva ifrån församlingens Lära som är ifrån Ordet, och dem, som [göra det] ifrån Ordets blotta bokstafsmening, huru beskaffad den är, n. 9025.

höra till församlingens tro. Att de hafva förstört [den], är klart af dem som säga: Hvem har kommit till oss från himmelen och berättat att den finnes? Hvad är helvetet, månne det finnes? Hvad är detta, att menniskan skall plågas med eld i evighet? Hvad är domedagen, månne den icke förgäfves väntats under århundraden? Utom flera saker som höra till förnekelse af allting. På det alltså icke de, som tänka sådant, såsom flera pläga, hvilka i följd af de verldsliga ting, på hvilka de äro visa, heta bildade och lärde, vidare må förvirra och förleda de till tro och hjerta enfaldiga, samt införa helvetiskt mörker om Gud, om himmelen, om det eviga lifvet, samt om öfriga ting som bero af dessa, hafva de inre [delar] som tillhöra min ande af Herren blifvit upplåtna, och sålunda har det blifvit [mig] gifvet att tala med alla, som jag någonsin haft till bekanta i kroppslifvet, sedan de aflidit, med somliga under dagar, med somliga under månader och med somliga under ett år, och jemväl med så många andra, att jag skulle säga för litet om jag sade hundra tusen, af hvilka flera varit i himlarna och flera i helvetena. Jag har äfven talat med somliga efter två dagar ifrån [deras] död, och jag har berättat, att nu tillreddes deras likbegängelse och jordefärd att de måtte begrafvas, hvartill de sade, att man gjorde väl i att man förkastade det som tjenat dem till kropp och dess förrättningar i verlden. Och de ville att jag skulle säga, att de icke äro döda, utan att de lefva menniskor likaså väl nu som förut, och att de blott flyttat öfver ifrån den ena verlden till den andra, och att de icke veta att de hafva förlorat någonting, alldenstund de befinna sig i kropp och dess sinliga ting såsom förut, och jemväl i förstånd och i vilja såsom förut, och att de hafva likadana tankar och böjelser, likadana sinnesförnimmelser och likadana önskningar, som de hade i verlden. De flesta af de nyligen döda, hafva, när de sett sig lefva menniskor såsom förut, samt i ett likadant tillstånd, (ty efter döden har en hvar först ett lifstillstånd, sådant som det han haft i verlden, men detsamma förbytes efter hand hos honom antingen till himmel

eller till helvete) intagits af en ny fröjd öfver att de lefva, och sagt att de icke trott detta. Men de hafva högligen förundrat sig öfver, att de varit i en sådan okunnighet och blindhet angående sitt lifs tillstånd efter döden; och ännu mera, att församlings-menniskan befinner sig i en sådan, hon som likväl framför alla på hela jordkretsen kan vara i ljus angående dessa ting [213]. Orsaken till denna blindhet och okunnighet sågo de då först, hvilken är den, att de utvertes tingen, som äro de verldsliga och kroppsliga, bemäktigat sig och uppfylt deras (ande-)sinnen till så stor grad, att de icke kunde upplyftas till himmelens ljus samt skärskåda församlingens saker utöfver lärosatserna, ty från de kroppsliga och verldsliga tingen, när de älskas så mycket som nu för tiden, inflyter idel mörker, när man går vidare [utöfver lärosatserna].

313. Ganska många af de lärde från den kristna verlden häpna, när de efter döden se sig i kropp, i kläder och i hus, liksom i verlden Och när i minnet återkallas de ting, som de tänkt om lifvet efter döden, om själen, om andar, och om himmel och helvete, intagas de af blygsel och säga, att de tänkt fånigt, samt de till tron enfaldiga mycket visare än de. Lärda, som bekräftat sig i sådant, och som tillskrifvit naturen allting, hafva utforskats, och man har utrönt, att deras inre [delar] blifvit alldeles tillslutna, och de yttre upplåtna, så att

213) Att nu för tiden få i kristenheten tro, att menniskan efter döden strax uppstår, Föret. till kap. 16 af 1 Mos. och n. 4622, 10758; utan att [det skall ske] på den yttersta domens tid, när den synliga (jord)kretsen skall förgås, n. 10594 [10595]. Orsaken att man så tror, n. 10594 [10595], 10758. Att icke desto mindre menniskan uppstår strax efter döden, och att hon då är menniska med hänsyn till alla samtliga och enskilda ting, n. 4527, 5006, 5078, 8939, 8991, 10594, 10758. Att själen, som lefver efter döden, är menniskans ande, som i menniskan är sjelfva menniskan, och jemväl i det andra lifvet uti fullkomlig menniskoform, n. 322, 1880, 1881, 3633, 4622, 4735, 5883, 6054, 6605, 6626, 7021, 10594; af erfarenhet, n. 4527, 5006, 8939; ifrån Ordet, n. 10597; hvad som förstås med att de döda blifvit sedda i den heliga staden, Matt. 27: 53, förklaras n. 9229. Huru menniskan uppväckes från de döda, af erfarenhet, n. 168 till 189. Om hennes tillstånd efter uppväckelsen, n. 317, 318, 319, 2119, 5079, 10596; falska meningar om själen och hennes uppståndelse, n. 444, 445, 4527, 4622, 4658.

de icke skådat till himmelen, utan till verlden, följaktligen äfven till helvetet; ty i den mån de inre [delarna] äro upplåtna, i samma mån skådar menniskan till himmelen, men i den mån de inre äro tillslutna och de yttre upplåtna, i samma mån skådar hon till helvetet. Menniskans inre [delar] äro nemligen danade till emottagande af himmelens alla ting, och de yttre till emottagande af verldens alla ting, och de som emottaga verlden och ej tillika himmelen, emottaga helvetet[214]).

314. Att himmelen är af Menniskoslägtet, kan äfven vara tydligt derutaf, att ängla-(ande)sinnena och mennisko-(ande)sinnena äro lika. Begge fröjda sig åt förmågan att förstå, förnimma och vilja; begge äro danade till att emottaga himmelen; ty menniskosinnet är vist, lika väl som änglasinnet, men att det icke är så mycket vist i verlden, är emedan det är uti en jordisk kropp, och uti den tänker hennes andliga sinne naturligen. Annorlunda åter, när det är löst från bandet med den kroppen, då tänker det icke vidare naturligt utan andligt, och när det tänker andligt, då tänker det för den naturliga menniskan obegripliga och outsägliga ting, således är vist såsom en ängel. Härutaf kan vara tydligt, att menniskans Invertes, som kallas hennes Ande, är i sitt väsen ängel, se ofvanföre n. 57[215]). Och när denne är löst från den jordiska kroppen, är han likaså väl i menniskoform som ängeln. Att en ängel är i fullkomlig menniskoform, kan ses ofvanföre n. 73 till 77. Men när menniskans Invertes icke är upplåtet ofvantill, utan blott nedantill, då befinner detsamma sig efter lösningen från kroppen ändock i menniskoform, men

[214]) Att i menniskan äro den andliga verlden och den naturliga verlden förbundna, n. 6057. Att menniskans Invertes är danadt till en himmelens bild, det Utvertes deremot till verldens bild, n. 3628, 4523, 4524, 6057, 6314, 9706, 10156, 10472.

[215]) Att lika många lifsgrader i menniskan finnas, som himlar, och att de upplåtas efter döden allt efter hennes lefnad, n. 3747, 9594. Att himmelen är i menniskan, n. 3884. Att de menniskor, som lefva ett kärlekens och menniskokärlekens lif, hafva i sig änglavishet, men då undangömd, och att de komma in i den efter döden, n. 2494. Att den menniska i Ordet kallas Ängel, som emottager kärlekens och trons goda af Herren, n. 10528.

i en gruflig och djefvulsk; ty det kan icke skåda uppåt till himmelen, utan blott nedåt till helvetet.

315. Den som är undervisad om den Gudomliga Ordningen, kan äfven förstå, att menniskan är skapad att hon må blifva ängel, emedan i henne förefinnes det sista af ordningen, n. 304, i hvilket kan danas det som hör till himmelsk och änglavishet, och som kan förnyas (återställas) och mångfaldigas. Den Gudomliga Ordningen stannar aldrig på midten och der förutan det sista danar något, ty hon är icke i sin fullhet och fullkomlighet, utan hon går till det sista [207]); men när hon är i sitt sista, då danar hon, och jemväl igenom de der sammanförda medlen förnyar sig och frambringar vidare, hvilket sker genom framalstringar (aflingar); och derföre är der himmelens plantskola.

316. Att Herren uppstod icke blott med hänsyn till anden, utan äfven med hänsyn till kroppen, är emedan Herren, när Han var i verlden, förhärligade hela sitt Menskliga, det är, gjorde [det] Gudomligt; ty själen, som Han hade af Fadren, var af sig Sjelfva det Gudomliga, och kroppen blef själens, det vill säga Fadrens, likhet, således också Gudomlig. Deraf kommer det, att Han, helt annorlunda än någon menniska, uppstod med hänsyn till beggedera [216]). Och detta ådagalade Han äfven för lärjungarna, som trodde sig se en ande när de sågo Honom, sägande: »*Sen mina händer och mina fötter, att det är Jag Sjelf; berören Mig och sen, förty en ande har icke kött och ben, såsom I sen Mig hafva,* Luk. 24: 36, 37, 38 [,39], hvarmed Han tillkännagaf, att Han är menniska icke blott med hänsyn till anden, utan äfven med hänsyn till kroppen.

317. På det man må veta, att menniskan lefver efter döden, och allt efter sin lefnad i verlden kommer antingen till himmelen eller till helvetet, hafva flera saker angående

---

[216]) Att menniskan uppstår blott med hänsyn till anden, n. 10593, 10594. Att Herren ensam uppstod äfven med hänsyn till kroppen, n. 1729, 2083, 5078, 10825.

menniskans tillstånd efter döden blifvit mig uppdagade, om hvilka skall i ordning handlas i det följande, der [det blir tal] om Andarnes verld.

Om hedningarna, eller folken utom församlingen, i himmelen.

318. Den allmänna meningen är, att de som äro födda utom församlingen, hvilka kallas Hedningar (*Gentes seu Gentiles*, folkstammar eller hedningar), icke kunna frälsas, af den orsak att de icke hafva Ordet, samt således äro okunniga om Herren; och utan Herren ingen salighet. Men icke desto mindre kan man af detta enda veta, att också de frälsas, emedan [nemligen] Herrens barmhertighet är allmännelig, det vill säga, emot alla enskilda; att likaså väl de födas menniskor som de som äro inom församlingen, hvilka äro få jemförelsevis; och att det icke är deras skuld att de äro okunniga om Herren. En hvar, som tänker af något upplyst förnuft kan se, att ingen menniska är född till helvetet, ty Herren är sjelfva kärleken, och Hans kärlek är att vilja frälsa alla. Och derföre har Han äfven ombesörjt, att alla må hafva religion, samt genom den erkännande af det Gudomliga, samt ett inre lif; förty att lefva efter religionen (*religiosum*, religionssättet) är att lefva till det inre, ty då afser man det Gudomliga, och i den mån man afser detta, i samma mån afser man icke verlden, utan aflägsnar sig från verlden, således från verldens lif, som är ett yttre lif[217]).

---

[217]) Att Hedningarna (folkstammarna) likaså väl frälsas som de Kristna, n. 932, 1032, 1059, 2284, 2589, 2590, 3778, 4190, 4197. Om folkstammars och folks utom församlingen lott i det andra lifvet, n. 2589 till 2604. Att församlingen i synnerhet är der Ordet är och genom det Herren känd, n. 3857, 10761. Men att det oaktadt

319. Att Hedningarna likaså väl frälsas som de Kristna, kunna de veta, som veta hvad som utgör himmelen hos menniskan; ty himmelen är i menniskan, och de som hafva himmelen i sig, komma till himmelen. Himmelen i menniskan är att erkänna det Gudomliga, och att ledas af det Gudomliga. Det första och förnämsta af all religion är att erkänna det Gudomliga; en religion, som icke erkänner det Gudomliga, är icke religion. Och föreskrifterna i all religion afse dyrkan, således huru det Gudomliga skall dyrkas, på det hon (menniskan) må vara Honom täckelig; och när detta sitter i hennes håg, således i den mån hon vill detta, eller i den mån hon älskar detta, i samma mån ledes hon af Herren. Kändt är, att hedningarna lefva ett sedligt *(moraliskt)* lif likaså väl som de kristna, och flere af dem ett bättre än de kristna. Ett sedligt lif lefves antingen för det Gudomligas skull, eller för menniskornas skull i verlden. Ett sedligt lif, som lefves för det Gudomligas skull, är ett andligt lif. Beggedera se i utvertes måtto lika ut, men uti invertes äro de alldeles olika. Det ena frälsar menniskan, det andra frälsar icke; ty den som lefver ett sedligt lif för det Gudomligas skull, han ledes af det Gudomliga, men den som lefver ett sedligt lif för menniskornas skull i verlden, han ledes af sig sjelf. Men detta må upplysas genom ett exempel. Den som icke gör [sin] nästa illa af den orsak att det är emot religionen, således emot det Gudomliga, han afhåller sig utaf ett andligt ursprung från att göra illa; men den som icke gör en annan illa af orsak allenast i följd af fruktan för lagen, för förlusten af rykte, heder eller vinning, således för sin egen och verldens skull, han afhåller sig utaf ett naturligt ursprung från att göra illa, och han ledes af sig sjelf. Dennes lif är naturligt, den förres

de icke derföre äro af församlingen, hvilka äro födda der Ordet är och Herren känd, utan de som lefva menniskokärlekens och trons lif, n. 6637, 10143, 10153, 10578, 10645, 10829. Att Herrens församling är hos alla på hela (jord)kretsen som lefva i det goda efter sin religion *(religiosum)*, och erkänna det Gudomliga, och att de antagas af Herren, och komma till himmelen, n. 2589 till 2604, 2861, 2863, 3263, 4190, 4197, 6700, 9256.

deremot andligt. Den menniska, hvars sedliga lif är andligt, har himmelen i sig, men den hvars sedliga lif är allenast naturligt, har icke himmelen i sig. Orsaken är, att himmelen inflyter ifrån det öfre, och upplåter hennes inre [delar], och genom de inre inflyter den på de yttre; verlden deremot inflyter ifrån det nedre, och upplåter de yttre, men icke de inre [delarna]; ty Inflytelse gifves icke från den naturliga verlden på den andliga, utan från den andliga verlden på den naturliga; hvarföre de inre [delarna] tillslutas, om himmelen icke tillika emottages. Härutaf kan man se, hvilka som i sig emottaga, och hvilka som icke emottaga himmelen. Men himmelen i den ene är icke lika beskaffad som i den andre; den skiljer sig uti en hvar allt efter böjelsen för det goda och deraf för det sanna. De som äro stadda i böjelse för det goda för det Gudomligas skull, de älska det Gudomliga Sanna, ty det goda och det sanna älska hvarandra inbördes, och vilja förbindas[218]); hvarföre folkstammarna (hedningarna), ehuru de icke äro uti äkta sanningar i verlden, det oaktadt likväl af kärlek emottaga dem i det andra lifvet.

320. Det var en viss ande af hedningarna, hvilken i verlden hade lefvat uti menniskokärlekens goda enligt sin religion *(religiosum)*. När denne hörde kristna andar resonnera om saker som skola tros (andar resonnera sins emellan mycket mera fulländadt och skarpsinnigt än menniskorna, i synnerhet om godheter och sanningar), sade han, förundrad öfver att de så tvistade, att han icke ville höra dessa saker, ty de resonnerade på grund af skenbarheter och bedrägligheter, undervisande dem sålunda: Om jag är god, kan jag i kraft af sjelfva det goda veta hvilka saker som äro sanna, och dem jag icke vet kan jag emottaga.

---

[218]) Att emellan det goda och det sanna är en likhet af ett äktenskap, n. 1094, 2173, 2508. Att det goda och det sanna äro i ett ständigt bemödande till förbindelse, och att det goda åstundar det sanna och dess förbindelse, n. 9206, 9207, 9495. Huruledes det godas och det sannas förbindelse sker, och hos hvilka, n. 3834, 3843, 4096, 4097, 4301, 4345, 4353, 4364, 4368, 5365, 7623 till 7627, 9258.

321. Genom många ting har jag blifvit undervisad, att hedningar, som fört ett sedesamt lif, samt lefvat i lydnad och underordning, och uti inbördes menniskokärlek enligt sin religion *(religiosum)*, och i följd deraf bekommit något af samvete, äro väl antagna i det andra lifvet, samt undervisas der med öm omsorg af änglarna i trons godheter och sanningar, och att de, när de undervisas, uppföra sig hofsamt, förståndigt och vist, och lätt emottaga sanningarna och genomträngas af dem. Äfven hafva de icke emot trons sanningar bildat sig några grundsatser af falskt, som måste skingras, ännu mindre anstötligheter *(scandala)* emot Herren, såsom flere kristna, hvilka icke hysa annan föreställning om Honom än såsom om en vanlig menniska. Annorlunda hedningarna, hvilka, när de höra, att Gud blifvit Menniska, samt således uppenbarat sig i verlden, genast erkänna [det], och tillbedja Herren, sägande, att Gud ovilkorligen har uppenbarat sig, emedan Han är himmelens och jordens Gud, och emedan menniskoslägtet är Hans[219]). Det är en Gudomlig sanning, att utan Herren är ingen salighet (frälsning), men detta bör förstås så, att ingen salighet är annat än af Herren. I verldsalltet finnas flera jordklot, och alla äro fulla med inbyggare. Knappt några veta der, att Herren antagit Menskligt [väsen] på vårt jordklot; men det oaktadt, emedan de tillbedja det Gudomliga under Menniskoform, antagas och ledas de af Herren; om hvilken sak kan ses i det lilla verket om Jordkloten i Verldsalltet.

---

[219]) Skilnaden emellan det goda, i hvilket Hedningarna (folkstammarna) äro, och det i hvilket de Kristna äro, n. 4189, 4197. Om sanningarna hos hedningarna, n. 3263, 3778, 4190. Att de inre [delarna] icke kunna så tillslutas hos hedningarna, som hos de kristna, n. 9256. Att icke heller ett så stort moln kan gifvas hos de hedningar, som enligt sin religion *(religiosum)* lefva uti inbördes menniskokärlek, som hos de kristna, hvilka lefva uti ingen menniskokärlek, orsakerna, n. 1059, 9256. Att hedningarna icke kunna vanhelga församlingens heliga ting så som de kristna, emedan de icke veta dem, n. 1327, 1328, 2051. Att de frukta de kristna för lefnadens skull, n. 2596, 2597. Att de, som lefvat väl enligt sin religion *(religiosum)*, undervisas af änglarna, och lätt emottaga trons sanningar, och erkänna Herren, n. 2049, 2595, 2598, 2600, 2601, 2603, 2661, 2863, 3263.

322. Ibland Hedningarna, liksom ibland de Kristna, finnas visa och enfaldiga. På det jag måtte undervisas om huru beskaffade de äro, har det blifvit [mig] gifvet att tala med de förra och de senare, stundom under timmar och dagar. Men [sådana,] som äro visa, gifvas icke nu för tiden såsom i de forngamla tiderna, i synnerhet i den Forngamla Församlingen, hvilken var utbredd öfver en stor del af den Asiatiska verlden, [och] från hvilken religionen spred sig till flera folkslag. På det jag måtte veta huru beskaffade de voro, har det blifvit gifvet att vara i förtroligt samtal med somliga. Hos mig var en viss, som fordom var ibland de visare, och i följd deraf också känd i den lärda verlden, och med honom talade jag om åtskilliga ting; det gafs att tro, att det var Cicero. Och som jag kände till att han varit vis, så var samtalet med honom om Visheten, om Förståndigheten, om Ordningen, om Ordet, och slutligen om Herren. Om Visheten sade han, att det ej gifves annan vishet, än den som är lefvernets, och att vishet icke kan utsägas om [någon] annan sak; om Förståndigheten, att hon härrör derifrån; om Ordningen, att ordningen är ifrån den Högste Guden, och att det att lefva i den ordningen är att vara vis och förståndig. Hvad Ordet angår, så, när jag föreläste för honom något ur de Profetiska [delarna], förnöjdes han på det högsta, synnerligen derutaf att alla enskilda Namn, och enskilda ord, betecknade inre ting; högligen förundrad öfver att de lärda nu för tiden icke förnöjas af ett sådant studium. Jag förnam uppenbarligen, att de inre [delarna] af hans tanke eller sinne voro upplåtna. Han sade, att han icke kunde vara tillstädes, emedan han förnam mera heligt, än att han kunde uthärda, ty så innerligt berördes *(afficierades)* han. Omsider var samtalet med honom om Herren, att Han blef född Menniska, men aflad af Gud, och att Han afklädde sig det moderliga menskliga samt iklädde sig det Gudomliga Menskliga, och att Han är Den som styr verldsalltet. Till detta svarade han, att han visste flera saker om Herren, och han förnam på sitt sätt, att det icke hade kunnat ske annorlunda

om menniskoslägtet skulle frälsas. Under tiden ingöto vissa onda kristne åtskilliga anstötligheter, men han bekymrade sig icke derom, sägande att det icke vore underligt, emedan de i kroppens lif insupit om dessa ting [saker som] icke [voro] sådana, som det höfves, och att, innan sådana saker vore skingrade, de icke kunde insläppa de ting som bestyrka, såsom de som äro okunniga.

323. Det har äfven blifvit gifvet att tala med andra, som lefvat i de forngamla tiderna, och som då voro ibland de visare. De sågos först framtill på afstånd, och der kunde de förnimma mina tankars inre ting, således många saker fullständigt; utaf en enda tanke-föreställning kunde de veta hela ordningsföljden, och uppfylla den med förnöjande ting af vishet [tillika] med behagliga förebildningar. Deraf förnams, att de voro ibland de visare, och det sades, att de voro af de Forngamle. Och så trädde de närmare. Och när jag då föreläste för dem något ur Ordet, förnöjdes de i högsta grad. Sjelfva deras förnöjelse och (känsla af) angenämhet förnam jag, och den härrörde mest deraf, att alla samtliga och enskilda ting, som de hörde ur Ordet, voro förebildningar och beteckningar af himmelska samt andliga ting. De sade, att på deras tid, när de lefde i verlden, deras sätt att tänka och tala, äfvensom ock att skrifva, var sådant, och att detta var deras vishets studium.

324. Men hvad beträffar de hedningar, som nu för tiden finnas, så äro de icke så visa, utan de flesta enfaldiga till hjertat; men det oaktadt emottaga i det andra lifvet de utaf dem vishet, hvilka lefvat uti inbördes menniskokärlek. Och om dessa är det tillåtet att anföra ett eller annat exempel. När jag läste 17 och 18 kap. af Domareboken om Michah, att Dans söner bortförde hans snidbild, theraphim (beläten), och leviten, då var en ande af hedningarna [närvarande], som i sin kropps lif hade tillbedt en snidbild. När han uppmärksamt hörde hvad som skedde Michah, och i hvilken sorg han var för sin snidbilds skull, hvilken Daniterna bortförde, så öfverkom och intog *(afficierade)* äfven honom sorg, ända der-

hän, att han för inre sorgs skull knappt visste hvad han skulle tänka; hvilken sorg förnams, och tillika förnams oskuld i alla enskilda hans böjelser. Kristna andar voro äfven tillstädes, och gåfvo akt, och förundrade sig, att en snidbilds tillbedjare rördes af en så stor barmhertighets- och oskulds-böjelse. Sedan talade goda andar med honom, sägande, att en snidbild icke skulle tillbedjas, och att han kunde förstå detta, emedan han var menniska, men att han borde tänka utom snidbilden om Gud, hela himmelens och hela jordens Skapare och Styresman, och att den Guden var Herren. När detta sades, gafs att förnimma hans tillbedjans inre stämning, som meddelades mig, mycket heligare än hos de kristna. Och kan häraf vara klart, att hedningarna komma lättare in i himmelen, än de kristna nu för tiden, enligt Herrens ord hos Lukas: »*Då skola de komma från Öster och Vester, och från Norr och Söder, och skola lägga (sätta) sig till bords i Guds rike. Och si, siste äro, som skola vara först, och förste äro, som skola vara sist*», 13: 29, 30. Ty i det tillstånd, i hvilket han var, kunde han genomträngas af trons alla ting, och emottaga dem med en inre böjelse. Hos honom fans barmhertighet som tillhör kärleken, och uti hans okunnighet fans oskuld; och när dessa äro tillstädes, emottagas trons alla ting liksom sjelfmant, och detta med fröjd. Han blef derefter upptagen bland änglarna.

325. En kör (*chorus*) var hörd på afstånd en morgon. Af körens förebildningar blef det gifvet att lära känna, att de voro Kineser, ty de framstälde gestalten af en ullig bock, äfvensom en kaka af hirs, och en ebenholtssked, såsom ock idéen af en simmande stad. De åstundade att komma närmare till mig, och när de anslutit sig, sade de, att de ville vara ensamma hos mig, att de måtte yppa sina tankar. Men det sades dem, att de icke voro ensamma, och att andra funnos som förtröto att de ville vara ensamma, då de likväl voro gäster. Sedan dessas förtrytelse blifvit förnummen, föllo de på den tanken, huru vida de hade förgått sig emot nästan, och

huru vida de tillvällat sig något som var andras. (Alla tankar meddelas i andra lifvet.) Deras sinnes-rörelse blef det [mig] gifvet att förnimma. Det var en [känsla] af erkännande att de måhända förolämpat dem, äfvensom af blygsel i följd deraf, och på samma gång af andra välartade böjelser. Deraf lärde man känna, att de voro begåfvade med menniskokärlek. Strax derpå talade jag med dem, omsider äfven om Herren. När jag benämnde Honom Kristus, förnams en viss gensträfvighet hos dem; men orsaken upptäcktes, att de [nemligen] medfört detta från verlden, derutaf att de kände till, att de kristna lefva sämre än de, och uti ingen menniskokärlek. Men när jag helt enkelt nämnde Herren, då blefvo de innerligt rörda. De undervisades derefter af änglarna, att den kristna läran framför all annan i hela verlden föreskrifver kärlek till Herren och menniskokärlek, men att de äro få, som lefva efter henne. Hedningar finnas, som, när de lefde i verlden, af umgänge och rykte lärt känna, att de kristna föra en ond lefnad, såsom i äktenskapsbrott, i hätskheter, i kif, i dryckenskap, och dylika ting, för hvilka desamme fasade, emedan sådana saker voro emot deras religionssatser *(religiosa)*. Dessa äro i andra lifvet mer än andra rädda för att antaga trons sanningar; men de undervisas af änglar, att den Kristna Läran, samt sjelfva Tron, lärer helt annat, men att de [kristna] mindre än hedningarna lefva efter lärosatserna. Och när de förnimma detta, antaga de trons sanningar, och tillbedja Herren, men senare.

326. Det är vanligt, att hedningar, som tillbedt någon gud under ett beläte eller en bildstod, eller någon snidbild, då de komma till andra lifvet, införas till vissa [personer], som äro i deras gudars eller afgudabilders ställe, af den orsak att de må afkläda (aflägga) sina fantasier; och när de varit hos dessa under några dagar, föras de bort derifrån. De som tillbedt menniskor, införas äfven stundom till dem, eller till andra som äro i deras ställe; såsom flera af Judarna, till Abraham, Jakob, Mose, David; men när de förnimma, att desse hafva ett sådant menskligt som andra, och att de

ingen hjelp kunna bringa, blygas de och föras till sina orter allt efter lefnaden. Ibland folkslagen (hedningarna) älskas i himmelen Afrikanerna mest; ty dessa emottaga lättare än de öfriga himmelens godheter och sanningar. De vilja i synnerhet kallas hörsamma, men icke trogna; de säga, att de kristna, emedan de hafva trons lära, kunna benämnas trogna, men icke de, så framt de icke antaga, eller, såsom de säga, kunna antaga henne.

327. Jag har talat med vissa, som varit i den Forngamla Församlingen — Forngamla församlingen kallas den, som var efter (synda)floden, då utsträckt äfver flera riken, nemligen öfver Assyrien, Mesopotamien, Syrien, Etiopien, Arabien, Lybien, Egypten, Filisteen ända till Tyrus och Zidon, öfver landet Kanaan på denna och andra sidan Jordan [220]) —, och som då känt till om Herren att Han skulle komma, samt blifvit genomträngda af trons godheter, men dock affallit och blifvit afgudadyrkare. De voro framtill mot venster, på ett mörkt ställe och i ett ömkligt tillstånd. Deras tal var liksom pipigt, entonigt, nästan utan en förnuftig tanke. De sade, att de varit der flera århundraden igenom, och att de stundom uttagas derifrån, att de må tjena andra till några nyttor, som äro ringa. Med anledning af dem gafs [mig] att tänka om flera

[220]) Att den Första och Fornäldsta församlingen på detta jordklot var den, som beskrifves i de första kapitlen af 1:sta Mosebok, och att den församlingen var himmelsk, ypperst af alla, n. 607, 895, 920, 1121, 1122, 1123, 1124, 2896, 4493, 8891, 9942, 10545. Huru beskaffade de [som tillhörde henne] äro i himmelen, n. 1114 till 1125. Att åtskilliga församlingar funnos efter floden, hvilka kallas de Forngamla församlingarna, om hvilka, n. 1125, 1126, 1127, 1327, 10355. Huru beskaffade den Forngamla församlingens menniskor voro, n. 609, 895. Att de Forngamla församlingarna voro förebildande församlingar, n. 519, 521, 2896. Att hos den Forngamla församlingen fans ett Ord, men att det gick förloradt, n. 2897. Huru beskaffad den Forngamla församlingen var, när hon började förfalla, n. 1128. Skilnaden emellan den Fornäldsta församlingen och den Forngamla, n. 597, 607, 640, 641, 765, 784, 895, 4493. Att de stadgar, domar, lagar, som anbefaldes i den Judiska församlingen, voro till en del lika dem som funnos i den Forngamla församlingen, n. 4288, 4449, 10149. Att Herren var den Fornäldsta församlingens Gud, och jemväl den Forngamlas, och att Han kallades Jehovah, n. 1343, 6846.

kristna, hvilka icke till det yttre äro afgudadyrkare, men till det inre, — ty de äro dyrkare af sig sjelfva och af verlden, samt förneka Herren i hjertat — hurudan lott väntar dem i det andra lifvet.

328. Att Herrens församling är utbredd öfver hela jordkretsen, således allmännelig, och att i henne äro alla, som lefvat i menniskokärlekens goda enligt sitt religionssätt *(religiosum)*, och att församlingen, hvarest Ordet är och genom detta Herren känd, är till dem, som äro utom församlingen, liksom hjertat och lungan i menniskan, af hvilka alla kroppens inelfvor och lemmar lefva på olika sätt allt efter [sina] former, lägen och förbindelser, kan ses ofvanföre n. 308.

Om barnen i himmelen.

329. Somligas tro är den, att blott de barn, som äro födda inom församlingen, komma till himmelen, men icke de som äro födda utom församlingen. Orsaken säga de vara, att barnen inom församlingen äro döpta, och genom döpelsen invigda i församlingens tro. Men desamme veta icke, att ingen genom döpelsen har himmelen, ej heller tron; ty Döpelsen är blott till tecken och erinran, att menniskan skall pånyttfödas, och att den som är född inom församlingen kan pånyttfödas, alldenstund der är Ordet, hvarest de Gudomliga sanningarna finnas, genom hvilka pånyttfödelsen eger rum, och der är Herren känd, af Hvilken pånyttfödelsen [sker][221]). Må

[221]) Att Döpelsen betecknar pånyttfödelse af Herren genom trons sanningar från Ordet, n. 4255, 5120, 9089, 10239, 10386, 10387, 10388, 10392. Att Döpelsen är ett tecken, att menniskan är af församlingen, hvarest Herren erkännes, af Hvilken pånyttfödelsen [sker], och hvarest Ordet finnes, från hvilket trons sanningar äro, genom hvilka pånyttfödelsen eger rum, n. 10386, 10387, 10388. Att Döpelsen icke gifver tron, ej heller saligheten (frälsningen), utan att den intygar att de, som pånyttfödas, skola bekomma [dem], n. 10391.

de alltså veta, att hvartenda barn, hvar helst det är födt, vare sig inom församlingen eller utom henne, vare sig af fromma eller af ofromma föräldrar, emottages af Herren, när det dör, och undervisas i himmelen, samt enligt den Gudomliga ordningen läres och genomtränges af böjelser för det goda, och genom dessa af kunskaper om det sanna; och derefter, allt som det fullkomnas i förståndighet och vishet, införes i himmelen, och blifver en ängel. Hvar och en, som tänker af förnuft, kan veta, att ingen är född till helvetet, utan alla till himmelen; och att menniskan sjelf är skulden till, att hon kommer till helvetet, men att barnen ännu icke kunna vara i någon skuld.

330. Barn, som dö, äro likaså väl barn i det andra lifvet, de hafva likadant barnsligt sinnelag, likadan oskuld i okunnighet, och likadan spädhet i allting. De äro allenast i begynnelseskedena att de må kunna blifva änglar, ty Barnen äro icke änglar, utan blifva änglar. Hvar och en, som går ut ur verlden, befinner sig nemligen i ett likadant tillstånd af sitt lif, ett barn i ett barns tillstånd, en gosse i en gosses tillstånd, en yngling, en man, en gubbe i en ynglings, en mans och en gubbes tillstånd; men hvars och ens tillstånd förändras sedermera. Barnens tillstånd öfvergår emellertid de öfrigas tillstånd derutinnan, att de befinna sig i oskuld, och att ännu icke det onda är inrotadt i dem på grund af en verklig lefnad, och oskulden är sådan, att i henne kunna inplantas himmelens alla ting, ty oskulden är ett mottag för trons sanna och kärlekens goda.

331. Barnens tillstånd i det andra lifvet står mycket framför barnens tillstånd i verlden, ty de äro icke iklädda en jordisk kropp, utan en likadan som änglarna. Den jordiska kroppen är i sig tung, emottager icke från den inre eller andliga verlden de första sinnesförnimmelserna och de första rörelserna, utan från den yttre eller naturliga verlden, hvarföre barnen i verlden lära sig att gå, göra åtbörder och tala, ja för dem skola sinnena, såsom syn och hörsel, upplåtas genom öfning. Annorlunda barnen i det andra lifvet; som de äro

andar, handla de strax efter sitt inre, gå utan öfning, tala äfven, men först af allmänna böjelser, som ännu icke äro så åtskilda i tankars föreställningar; men inom kort invigas de också i dessa, och detta emedan deras yttre är likartadt med deras inre. Att änglarnas tal härflyter af böjelserna, [som äro] skiftande genom tankens föreställningar; så att deras tal är alldeles likformigt med deras tankar från böjelsen, kan ses ofvanföre n. 234 till 245.

332. Så snart barnen äro uppväckta, hvilket sker strax efter döden, föras de hän till himmelen, och öfverlemnas åt änglar som äro af det qvinliga könet, hvilka i sin kropps lif ömt älskat barn och tillika älskat Herren. Som dessa i verlden af en likasom moderlig ömhet älskat alla barn, emottaga de dem såsom sina, och barnen älska också af inplantadt anlag dem såsom sina mödrar. Hos hvar och en äro så många barn, som hon af andlig moderskärlek *(storge)* åstundar. Denna himmel synes framtill midt för pannan, rakt i den linie eller radie, [i] hvilken änglarna skåda Herren. Denna himmels läge är derstädes, emedan alla barn äro under Herrens omedelbara öfverinseende. Äfven inflyter hos dem oskuldens himmel, som är den Tredje himmelen.

333. Barnen äro af vidt olika anlag, somliga äro af det anlag som de andliga änglarna, somliga af det anlag som de himmelska änglarna. De barn, som äro af ett himmelskt anlag, synas i den himmelen till höger, de af ett andligt anlag till venster. Alla barn i den Största Menniskan, som är himmelen, äro i Ögonens provins, i venstra ögats provins de, som äro af andligt anlag, och i det högra ögats provins de af himmelskt anlag; och detta af den orsak, att Herren synes för de änglar, som äro i det Andliga riket, framför venstra ögat, och för dem, som äro i det Himmelska riket, framför högra ögat, se ofvanföre n. 118. Deraf, att barnen äro i Ögonens provins uti den Största Menniskan eller himmelen, är äfven klart att barnen äro under Herrens omedelbara syn och öfverinseende.

334. Huru barnen uppfostras i himmelen, skall äfven med få [ord] sägas. Af sin uppfostrarinna lära de att tala. Deras första tal är blott ett böjelsens ljud, som gradvis blifver tydligare, allt efter som tankens föreställningar inträda; ty den från böjelsen [härrörande] tankens föreställningar framställa allt änglatal, om hvilken sak kan ses i sin artikel n. 234 till 245. I deras böjelser, hvilka alla utgå af oskulden, inbringas först sådana ting, som synas framför ögonen och äro förnöjande; och som dessa äro af ett andligt ursprung, inflyta på dem tillika de ting som tillhöra himmelen, genom hvilka deras (barnens) inre upplåtes; och sålunda fullkomnas de dagligen. Efter denna första ålders tillryggaläggande föras de öfver till en annan himmel, hvarest de undervisas af lärare; och så vidare.

335. Barnen undervisas i synnerhet genom Förebildningar, lämpade efter deras skaplynnen; och huru sköna de äro och tillika ifrån det inre fulla af vishet, kan aldrig någon tro. Så bibringas dem gradvis förståndighet, hvilken har sin själ af det goda. Tvenne förebildningar, som det blifvit [mig] gifvet att se, är det tillåtet att här återgifva, och af dem kan man sluta till de öfriga. Först förebildade de Herren uppstigande ur grafven, och tillika föreningen af Hans Menskliga med det Gudomliga, hvilket skedde på ett så vist sätt, att det öfvergick all mensklig vishet, och tillika på ett barnsligt oskuldsfullt sätt. De framstälde äfven föreställningen om en graf, men icke på samma gång föreställningen om Herren annat än så aflägset, att det knappast förnams, att det var Herren, utan likasom fjerran ifrån, af den orsak, att uti föreställningen om graf är något af likbegängelse, hvilket de sålunda aflägsnade. Derefter inläto de försigtigt i grafven något atmosferiskt, som dock tedde sig som något tunt vattenartadt, hvarmed de betecknade, äfven genom tillbörligt aflägsnande, det andliga lifvet i Döpelsen. Derefter såg jag af dem förebildas Herrens nedstigande till de fångna och uppstigande med fångarna till himmelen, och detta med en oförliknelig

15

försigtighet och fromhet; och, hvad som var barnsligt, de nedsläppte nästan osynliga, mycket mjuka och högst fina små tåg, med hvilka de skulle upplyfta Herren under uppstigandet; alltid under en helig fruktan, att något i förebildningen skulle beröra någonting, i hvilket icke andligt-himmelskt fans. Förutom andra förebildningar, i hvilka de äro, och genom hvilka de, liksom förmedelst lekar, likstämmiga med barns sinnelag, ledas fram till kunskaper om det sanna och böjelser för det goda.

336. Huru beskaffadt deras späda förstånd är, har äfven visats. När jag bad Herrens Bön, och de då af sitt förståndliga *(intellektuela)* inflöto på min tankes föreställningar, förnams, att deras inflytelse var så späd och vek, att den nästan var blotta böjelsens; och på samma gång iakttogs då, att deras förståndliga var upplåtet ända ifrån Herren, ty det var liksom [något] genomströmmande som [utgick] ifrån dem. Herren inflyter äfven företrädesvis ifrån det innersta på barnens föreställningar, ty ingenting har, såsom hos de fullväxta, tillslutit dessa, inga det falskas grundsatser till att förstå det sanna, ej heller en det ondas lefnad till att emottaga det goda, och sålunda att vara visa. Härutaf kan vara tydligt, att barnen icke genast efter döden komma i änglatillstånd, utan att de genom kunskaper om det goda och det sanna småningom [dit] införas, och detta enligt all himmelsk ordning; ty de allra minsta ting af deras anlag äro bekanta för Herren, hvarföre de efter alla samtliga och enskilda små delar *(momenter)* af deras fallenhet ledas till att emottaga det godas sanningar och det sannas godheter.

337. Huru allting bibringas dem genom angenäma och behagliga ting, som sammanstämma med deras skaplynne, har äfven blifvit mig visadt. Det har nemligen blifvit gifvet att se barn på det prydligaste klädda, omkring bröstet med bindlar af blommor, som glänste af de behagligaste och himmelska färger, och jemväl omkring deras späda armar. En gång blef det äfven gifvet att se barn med [sina] uppfostrarin-

nor tillsammans med jungfrur i en paradisisk trädgård, högst smyckad, icke så [egentligen] af träd, utan af tvärbågar (löfhvalf) likasom af lager, och sålunda täckta gångar, med tillträdesvägar mot de inre [delarna], och sjelfva barnen då på lika sätt klädda, och när de inträdde, framglänste blomstergruppen öfver ingången på det gladaste sätt. Deraf kan vara tydligt, hurudana förnöjelser de hafva, äfvensom att de genom behagliga och angenäma ting införas i oskuldens och menniskokärlekens godheter, hvilka godheter städse af Herren inbringas i dessa angenäma och behagliga ting.

338. Genom ett i andra lifvet vanligt sätt af meddelande har blifvit mig visadt, huru beskaffade barnens föreställningar äro, när de se några föremål. De voro såsom om alla samtliga och enskilda ting lefde; hvadan lif är inne i alla deras tankes enskilda föreställningar. Och det har förnummits, att barnen på jorden hafva nästan lika beskaffade föreställningar, när de äro stadda i sina lekar, ty de hafva ännu icke en tanke *(reflexion)*, sådan som de fullväxte, hvad liflöst vill säga.

339. Ofvan är sagdt, att barnen äro antingen af himmelskt eller af andligt skaplynne. De som äro af himmelskt skaplynne urskiljas väl ifrån dem, som äro af andligt skaplynne. De förra tänka, tala och handla mera mildt, så att knappast någonting företer sig utom något som härflyter ifrån det godas kärlek till Herren och emot andra barn; de senare deremot icke så mildt, utan något visst likasom bevingadt dalleraktigt uppenbarar sig i allt enskildt hos dem; äfvensom det också skönjes af deras förtrytelse, förutom andra saker.

340. Många kunna förmoda, att barnen förblifva barn i himmelen, och att de äro som barn ibland änglarna. De som äro i okunnighet om, hvad en ängel är, hafva kunnat styrkas i den meningen af bilder här och der i templen, der änglar framställas såsom barn. Men saken förhåller sig helt annorlunda. Förståndigheten och visheten gör ängeln, och så länge som barnen ännu icke hafva den, äro de väl hos änglarna,

men äro icke änglar. När de deremot äro förståndiga och visa, då först blifva de änglar. Ja, hvad jag förundrat mig öfver, då se de icke ut som barn, utan som vuxna; ty då äro de icke vidare af ett barnsligt, utan af ett mera vuxet (utbildadt) änglaartadt skaplynne: förståndigheten och visheten förer detta med sig. Att barnen, allt efter som de fullkomnas i förståndighet och vishet, se mera vuxna ut, således såsom ynglingar och unga män, dertill är orsaken, att förståndigheten och visheten är sjelfva den andliga näringen [222]). De ting derföre, som nära deras (ande-)sinnen, de nära också deras kroppar, och detta i följd af motsvarighet, ty kroppens form är icke annat än den utvertes formen af de inre [delarna]. Man bör veta, att barnen i himmelen icke tillväxa vidare än till den första mannaåldern, samt [att] de stanna der i evighet. Att jag måtte veta för visso, att så är, har det blifvit gifvet att tala med några, hvilka som barn blifvit uppfostrade i himmelen och som växt upp der; med somliga äfven när de voro barn, och sedan med desamme när de blifvit unga män; och af dem har jag hört deras lefnadslopp ifrån den ena åldern till den andra.

341. Att Oskulden är ett mottag för himmelens alla ting, och sålunda att barnens oskuld är ett grundlag *(plan)* för alla böjelser för det goda och det sanna, kan vara tydligt af det, som förut n. 276 till 283 är visadt om Änglarnas Oskuld i himmelen, att nemligen Oskuld är att vilja ledas af Herren, och icke af sig sjelf; följaktligen att menniskan är i samma mån uti oskuld, som hon är aflägsnad ifrån sitt egna. Och i den mån någon är aflägsnad ifrån sitt egna, i samma mån

---

[222]) Att andlig mat är vetskap (vetande), förståndighet och vishet, således det goda och det sanna, från hvilka dessa äro, n. 3114, 4459, 4792, 5147, 5293, 5340, 5342, 5410, 5426, 5576, 5582, 5588, 5655, 8562, 9003. Följaktligen att »mat» i den andliga meningen är allt som utgår från Herrens mun, n. 681. Emedan »bröd» betecknar all mat i allmänhet, derföre betecknar det allt det himmelska och det andliga goda, n. 276, 680, 2165, 2177, 3478, 6118, 8410. Orsaken är, emedan dessa nära sinnet, som tillhör den Invertes menniskan, n. 4459, 5293, 5576, 6277, 8418.

är han i Herrens Egna. Herrens Egna (egenhet) är hvad som kallas Herrens Rättfärdighet och Förtjenst. Men barnens oskuld är icke den äkta oskulden, emedan hon är utan vishet ännu. Den äkta oskulden är vishet, ty i den mån någon är vis, i samma mån älskar han att ledas af Herren, eller hvad som är detsamma, i den mån någon ledes af Herren, i samma mån är han vis. Barnen ledas alltså fram ifrån den utvertes oskulden, i hvilken de först äro, [och] som kallas Barndomens oskuld, till den invertes oskulden, som är Vishetens oskuld. Denna oskuld är ändamålet för all deras undervisning och fortgång; och när de derföre komma till vishetens oskuld, då förbindes med dem barndomens oskuld, hvilken under tiden tjenat dem till ett grundlag *(plan)*. Det har blifvit förebildadt för mig, huru beskaffad barnens oskuld är, genom något visst träartadt nästan utan lif, hvilket lefvandegöres allt efter som de fullkomnas genom kunskaper om det sanna och böjelser för det goda. Och derefter förebildades, huru beskaffad den äkta oskulden är, genom det skönaste barn, helt och hållet lefvande och naket. Sjelfva de Oskuldsfulle, hvilka äro i den innersta himmelen, och sålunda närmast Herren, synas nemligen inför andra änglars ögon icke annorlunda än som barn, och somliga *) nakna, ty oskuld förebildas genom en nakenhet för hvilken man icke rodnar; såsom man läser om Första Menniskan och dess Hustru i Paradiset, 1 Mos. kap. 2: 25; hvarföre de äfven, när deras oskulds-tillstånd gått förloradt, rodnade för nakenheten, och undangömde sig, kap. 3: 7, 10, 11. Med ett ord, ju visare änglarna äro, desto oskuldsfullare äro de, och ju oskuldsfullare de äro, desto mera synas de för hvarandra såsom barn. Deraf kommer det, att »barndom» i Ordet betecknar oskuld, se ofvanföre n. 278.

342. Jag har talat med änglarna om barnen, huru vida de äro rena från ondskor, efter som de icke hafva något verk-

---

*) *Quidam,* hvaremot A. C. 2306, der väsendtligen enahanda omtalas, står *quidem,* visserligen, just: och just nakna.
Öfvers:s anm.

ligt ondt, såsom de fullväxta. Det sades mig emellertid, att de likaså väl äro i det onda, ja att de också äro intet annat än ondt[223]; men att de, liksom alla änglarna, afhållas ifrån det onda, och hållas i det goda af Herren, ända derhän att det ser ut för dem, såsom vore de af sig sjelfva i det goda. Och derföre, på det barnen, sedan de blifvit fullväxta i himmelen, icke må vara i den falska meningen om sig, att det goda hos dem är af dem [sjelfva], och icke af Herren, återförsättas de äfven stundom i sina ondskor, som de bekommit genom arf, och qvarlemnas i dem, till dess att de veta, erkänna och tro, att saken så förhåller sig. I en dylik mening var äfven en viss, som dött som barn, men som växt upp i himmelen; han var son till en viss konung. Han försattes derföre i det honom medfödda lifvet af ondskor, och då förnam jag af hans lifssfer, att han hade håg att herska öfver andra, och att han ansåg äktenskapsbrott för ingenting, hvilka ondskor han hade i arf ifrån föräldrarna. Men sedan han erkänt, att han var så beskaffad, då blef han åter upptagen ibland änglarna, ibland hvilka han förut var. Aldrig lider någon i andra lifvet straff för det ärfda onda, emedan det icke är hans, således [han] icke skulden till att han är sådan; men för det verkliga onda, som är hans eget, således så mycket han af det ärfda onda tillegnat sig genom ett verksamt lif. Att barnen, som blifvit fullväxta,

[223]) Att menniskorna, huru många de än äro, födas i allt slags ondskor, ända derhän att deras egna icke är annat än ondt. n. 210, 215, 731, 874, 875, 876, 987, 1047, 2307, 2308, 3518, 3701, 3812, 8480, 8550, 10283, 10284, 10286, 10731. Att menniskan derföre måste återfödas, det vill säga, pånyttfödas, n. 3701. Att menniskans ärfda onda är att älska sig sjelf framför Gud, och verlden framför himmelen, och som ett intet akta nästan i jemförelse med sig sjelf, utom blott för sin egen skull, således sig sjelf, sålunda att det är sjelf- och verldskärlek, n. 694, 731, 4317, 5660. Att ifrån sjelf- och verldskärleken, då de förherska, äro alla ondskor, n. 1307, 1308, 1321, 1594, 1691, 3413, 7255, 7376, 7480, 7488, 8318, 9335, 9348, 10038, 10742. Hvilka äro förakt för andra, ovänskap, hat, hämnd, raseri, svek, n. 6667, 7372, 7373, 7374, 9348, 10038, 10742. Och att från dessa ondskor härrör allt falskt, n. 1047, 10283, 10284, 10286. Att nämnda kärlekar rusa fram så mycket som tyglarna släppas efter åt dem, och att sjelfkärleken [rusar fram] ända till Guds tron, n. 7375, 8678.

återförsättas i tillståndet af sitt ärfda onda, är icke derföre, att de må lida straff, utan på det att de må veta, att de af sig icke äro annat än ondt, och att de af Herrens barmhertighet föras bort ifrån helvetet, som är hos dem, till himmelen, och att de icke äro i himmelen af egen förtjenst, utan af Herren; och sålunda icke må förhäfva sig inför andra på grund af det goda, som är hos dem, ty sådant är emot den inbördes kärlekens goda, liksom det är emot trons sanna.

343. Flera gånger, då åtskilliga barn varit tillsammans hos mig i körer, medan de ännu voro alldeles barnsliga, hördes de liksom något oordnadt spädt, så att de ännu icke handlade såsom ett, på det sätt som sedermera, när de blifvit mera vuxna; och, hvad jag förundrade mig öfver, andarna hos mig kunde icke tillbakahålla sig ifrån att leda dem till att tala. Ett sådant begär är andarna medfödt. Men likaså ofta märktes, att barnen gjorde motstånd, icke viljande tala så. Vägrandet och motståndet, som var med en viss art af förtrytelse, varseblef jag rätt ofta. Och när dem gafs något tillfälle att tala, sade de blott, *att det icke är så*. Jag har blifvit undervisad om, att sådan är barnens frestelse, på det att de må vänjas och invigas icke blott till att motstå det falska och onda, utan äfven att de icke af en annan må tänka, tala och handla, följaktligen att de icke må låta sig ledas af någon annan än af Herren allena.

344. Utaf detta som blifvit anfördt kan vara tydligt, huru beskaffad barnens uppfostran är i himmelen, nemligen att de genom det sannas förståndighet och det godas vishet införas i änglalifvet, som är kärlek till Herren och inbördes kärlek, i hvilka är oskuld. Men huru motsatt barnens uppfostran på jorden är hos flera, kan vara tydligt af detta exempel. Jag var på gatan i en stor stad, och såg små gossar slås med hvarandra; en hop [folk] tillströmmade som åskådade detta med mycken förnöjelse, och jag blef underrättad om, att föräldrarna sjelfva uppegga de små gossebarnen till sådana strider. De goda andar och de änglar, som genom mina ögon sågo

detta, afskydde det så, att jag förnam en rysning, och mest på grund deraf, att föräldrarna egga dem till sådant; sägande, att de sålunda i första [barna]åldern utsläcka all inbördes kärlek och all oskuld, hvilka barnen hafva af Herren, och inöfva dem i hätskheter och hämndbegär; följaktligen att de genom eget beflitande utesluta sina barn från himmelen, hvarest intet annat än inbördes kärlek [råder]. Akte sig alltså de föräldrar för sådant, hvilka vilja sina barn godt.

345. Hurudan åtskilnaden är emellan dem, som dö såsom barn, och dem, som dö såsom fullväxta, skall äfven sägas. De som dö såsom fullväxta, de hafva samt föra med sig ett grundlag *(plan)*, förvärfvadt från den jordiska och materiela verlden. Detta grundlag är deras minne och dess kroppsliga-naturliga böjelse. Detta förblifver fast, och det hvilar då; men det oaktadt tjenar det deras tanke efter döden till yttersta grundlag, ty på det inflyter tanken. Deraf kommer det, att sådant som detta grundlag är, och sättet hvarpå förnuftet *(rationale)*, med de ting som der äro, motsvarar, sådan blifver menniskan efter döden. De barn åter, som dött såsom barn och uppfostrats i himmelen, hafva icke ett sådant grundlag, utan ett andligt naturligt grundlag, alldenstund de hemta intet ifrån den materiela verlden och den jordiska kroppen, hvarföre de icke kunna vara i så grofva böjelser och deraf [härflytande] tankar; ty de hemta allting från himmelen. Dessutom äro barnen okunniga om att de blifvit födda i verlden, hvarföre de tro sig vara födda i himmelen; hvadan de icke heller veta, hvad en annan födelse vill säga än den andliga, hvilken sker genom kunskaper om det goda och det sanna, och genom förståndighet och vishet, af hvilka menniskan är menniska. Eftersom dessa saker äro af Herren, så tro och älska de, att de tillhöra Herren Sjelf. Men det oaktadt kan tillståndet hos de menniskor, hvilka växa upp på jorden, blifva lika fullkomligt, som de barns tillstånd, hvilka [uppväxa] i himmelen, om de förra aflägsna de kroppsliga och jordiska kärlekar, som äro sjelf- och verldskärlekarne, och i deras ställe emottaga de andliga kärlekarne.

Om de vise och de enfaldige i himmelen.

346. Man tror, att de vise skola i himmelen hafva ära och företräde framför de enfaldige, emedan det heter hos Daniel: »*De förståndige skola glänsa såsom med utsträckningens (fästets) glans; och [de som äro] rättfärdiggörande de många såsom stjernorna i evighet*», 12: 3. Men få veta, hvilka som förstås med de »förståndige» och med de »rättfärdiggörande». I allmänhet tror man, att de äro de som kallas »bildade» och »lärda», i synnerhet de som hafva lärt (undervisat) i församlingen, samt hafva öfverträffat andra i lära och predikande, och ännu mera de ibland dem, hvilka till tron hafva omvändt många. Alla sådana tros i verlden vara förståndiga, men de äro dock icke de förståndiga i himmelen, om hvilka dessa ord sägas, så vida icke deras »förståndighet» är en himmelsk förståndighet. Hurudan denna är skall sägas i det nu följande.

347. Den himmelska förståndigheten är en inre förståndighet, uppkommande af kärleken till det sanna, icke för någon äras skull i verlden, ej heller för någon äras skull i himmelen, utan för sjelfva det sannas skull, af hvilket de intagas och förnöjas på det innerligaste. De som intagas och förnöjas af sjelfva det sanna, de intagas och förnöjas af himmelens ljus, och de som [så göra] af himmelens ljus, de [göra det] äfven af det Gudomliga Sanna; ja af Herren Sjelf, ty himmelens ljus är det Gudomliga Sanna, och det Gudomliga Sanna är Herren i himmelen, se ofvanföre n. 126 till 140. Detta ljus inträder icke annanstädes än i sinnets inre [delar], ty sinnets inre [delar] äro danade till att emottaga det ljuset, och allt efter som det inträder, intager och förnöjer det äfven, ty hvad helst som från himmelen inflyter och emottages, har i sig nöje och behag. Derifrån är den äkta böjelsen för det sanna, hvilken är en böjelse för det sanna för det sannas

skull. De som äro i denna böjelse, eller hvilket är detsamma, de som äro uti denna kärlek, de äro i den himmelska förståndigheten, samt »glänsa i himmelen såsom med utsträckningens (fästets) glans». Att de »glänsa», är emedan det Gudomliga Sanna, hvar helst det är i himmelen, lyser, se ofvanföre n. 132; och »himmelens utsträckning (fäste)» betecknar, i kraft af motsvarighet, detta inre förståndliga [eller: förståndsområde] så väl hos änglar som hos menniskor, hvilket är i himmelens ljus. De deremot, som äro i kärlek till det sanna antingen för äras skull i verlden, eller för äras skull i himmelen, de kunna icke lysa i himmelen, alldenstund de icke förnöjas och intagas af himmelens sjelfva ljus, utan af verldens ljus, och detta ljus, förutan det förra, är i himmelen idel stockmörker [224]). Sjelfvets (det egna jagets) ära förherskar nemligen, emedan hon är det ändamål, för hvars skull [de sträfva], och när denna ära är ändamålet, då afser menniskan sig sjelf hufvudsakligen, och de sanningar, som tjena hennes egen ära, betraktar hon blott som medel till ändamålet, samt såsom tjenstehjon; ty den som älskar de Gudomliga sanningarna för egen äras skull, han skådar sig sjelf i de Gudomliga sanningarna, och icke Herren, hvadan han vänder sin syn, som är förståndets och trons, ifrån himmelen till verlden, och ifrån Herren till sig sjelf. Deraf kommer det, att de äro i verldens ljus, och icke i himmelens ljus. Dessa synas i utvertes form, således inför menniskorna, likaså förståndiga och lärda som de, som äro i himmelens ljus, af den orsak att de tala på lika sätt, stundom i utvertes skepnad visare, emedan de äro uppeggade af sjelfkärleken, samt lärda

---

[224]) Att verldens ljus är för den Utvertes menniskan, himmelens ljus för den Invertes, n. 3222, 3223, 3337. Att himmelens ljus *(lux)*, inflyter på det naturliga ljuset *(lumen)*, och att den naturliga menniskan är vis i den mån, som hon emottager himmelens ljus, 4302, 4408. Att från verldens ljus, som kallas det naturliga ljuset *(lumen)*, de ting icke kunna ses, som äro i himmelens ljus, men väl tvärt om, n. 9755. Hvarför de, som äro i verldens ljus allena, icke förnimma de ting som äro i himmelens ljus, n. 3108. Att verldens ljus för änglarna är stockmörker, n. 1521, 1783, 1880.

att låtsa himmelska böjelser, men äro dock uti invertes form, i hvilken de synas inför änglarna, helt andra. Härutaf kan vara någorlunda tydligt, hvilka de äro som förstås med de »förståndige, som i himmelen skola glänsa såsom med utsträckningens (fästets) glans». Men hvilka de äro, som förstås med de »de många rättfärdiggörande, hvilka skola glänsa såsom stjernorna», skall nu sägas.

348. Med de »de många rättfärdiggörande» förstås de som äro visa, och i himmelen kallas de visa, som äro i det goda, och de äro der i det goda som strax införsätta de Gudomliga sanningarna i lefvernet, ty när det Gudomliga sanna blir lefvernets, blir det det goda. Det blir nemligen viljans och kärlekens, och hvad helst som är viljans och kärlekens, det kallas godt. Dessa kallas derföre visa, ty visheten är lefvernets [sak]. De åter kallas »förståndiga», hvilka icke strax införsätta de Gudomliga sanningarna i lefvernet, utan först i minnet, ifrån hvilket [det sanna] derefter framtages och öfverlemnas åt lefvernet. Huru och i hvad mån de förra och de senare skilja sig i himlarna, kan ses i den artikel der det handlas om himmelens tvenne Riken, det Himmelska och det Andliga, n. 20 till 28, samt i den artikel der det handlas om de Tre Himlarna, n. 29 till 40. De som äro i Herrens Himmelska rike, följaktligen de som äro i Tredje eller innersta himmelen, kallas »rättfärdiga», på grund deraf att de tillskrifva sig intet af rättfärdighet, utan all [sådan] åt Herren: Herrens Rättfärdighet i himmelen är det Goda som är af Herren [225]); hvarföre desamme här förstås med de »rättfärdiggörande». Dessa äro också de, om hvilka Herren säger: »*De rättfärdige skola blixtra såsom Solen i min Faders*

---

[225]) Att Herrens Förtjenst och Rättfärdighet är det Goda som herskar i himmelen, n. 9486, 9983. Att »rättfärdig» och »rättfärdiggjord» är den, hvilken Herrens förtjenst och rättfärdighet tillerkännes *(addicatur)*, samt »orättfärdig» den, som har egen rättfärdighet och sjelf-förtjenst, n. 5069, 9263. Hurudana de äro i andra lifvet, hvilka tillvälla sig rättfärdighet, n. 942, 2027. Att »rättfärdighet» i Ordet säges om det goda, och »dom» om det sanna, »göra rättfärdighet och dom» är derföre [att göra] det goda och det sanna, n. 2235, 9857.

rike», Matt. 13: 43. Att de »blixtra såsom solen», är emedan de äro i kärlek till Herren af Herren, och denna kärlek förstås med »solen», se ofvanföre n. 116 till 125. Äfven är ljuset hos dem lågande, och deras tanke-föreställningar hafva med sig [något] af det lågande, emedan de emottaga kärlekens goda omedelbart af Herren såsom Sol i himmelen.

349. Alla, som hafva förskaffat sig förståndighet och vishet i verlden, äro välkomna i himmelen och blifva änglar, en hvar allt efter förståndighetens och vishetens beskaffenhet och storlek. Hvad helst nemligen menniskan förvärfvar sig i verlden, det blifver qvar, och det för hon med sig efter döden, och jemväl ökas och ifylles det, men inom graden af hennes böjelse för och åstundan efter det sanna och det goda, deremot icke utom densamma. De, hvilka hafva haft föga böjelse och åstundan, mottaga föga, men dock så mycket som de kunna emottaga inom den graden; de åter, hvilka haft mycket böjelse och åstundan, mottaga mycket. Sjelfva graden af böjelse och åstundan är liksom ett mått, som ökas till fullt, mera alltså för den som har ett stort mått, och mindre för den som har ett litet. Att det är så, dertill är orsaken den, att kärleken, hvars [tillhörighet] böjelsen och åstundan är, mottager allt som med honom sammanstämmer; så stor derföre som kärleken är, så mycket mottager han. Detta förstås med Herrens ord: »*Åt en hvar, som har, skall gifvas, att han må hafva öfverflödigare»*, Matt. 13: 12; kap. 25: 29. »*I skötet skall gifvas ett godt, packadt, skakadt och öfverflytande mått»*, Luk. 6: 38.

350. Alla emottagas i himmelen, hvilka hafva älskat det sanna och det goda för det sannas och det godas skull. De alltså som hafva älskat mycket, de äro de som kallas »visa»; de åter, som hafva älskat litet, äro de som kallas »enfaldiga». De visa i himmelen äro i mycket ljus, de enfaldiga i himmelen deremot äro i ett mindre ljus; en hvar allt efter graden af kärleken till det goda och det sanna. Att älska det sanna och det goda för det sannas och det godas skull, är att vilja dem och att göra dem; ty de som vilja och göra, de älska,

men ej de som icke vilja och göra. De äro äfven de som älska Herren, och älskas af Herren, alldenstund det goda och det sanna äro af Herren, och emedan de äro af Herren, är Herren äfven i dem, nemligen i det goda och sanna, följaktligen äfven hos dem, som emottaga det goda och sanna i sitt lefverne genom att vilja och göra [dem]. Menniskan i sig sjelf betraktad är äfven icke annat än sitt goda och sanna, emedan det goda är hennes viljas och det sanna är hennes förstånds, och menniskan är sådan som hennes vilja och förstånd. Deraf är klart, att menniskan i samma mån älskas af Herren, som hennes vilja är danad af det goda, och förståndet är danadt af det sanna. Att älskas af Herren är också att älska Herren, förty kärleken är ömsesidig, ty Herren gifver åt den som älskas att han må älska.

351. I verlden tror man, att de som veta mycket, vare sig det är från församlingens läror samt Ordet, eller från vetenskaperna, se sanningarna inre (djupare) och skarpare än de öfriga, således att de förstå och äro visa i mera. Desamme tro likaledes om sig sjelfva. Men hvad en Sann förståndighet och vishet, hvad en Oäkta och hvad en Falsk [sådan] är, skall sägas i det nu följande.

Sann Förståndighet och Vishet är att se och förnimma hvad som är sant och godt, och i följd deraf hvad som är falskt och ondt, samt noga åtskilja dem, och detta af en inre åskådning *(intuition)* och förnimmelse. Hos hvarenda menniska finnas Inre och Yttre [delar], de inre äro de som höra till den Invertes eller andliga menniskan, de yttre deremot de som höra till den Utvertes eller naturliga menniskan. Allt efter som de Inre äro danade, och göra ett med de Yttre, så ser och förnimmer menniskan. Menniskans inre [delar] kunna icke danas annanstädes än i himmelen, de yttre deremot danas i verlden. När de inre äro danade i himmelen, då inflyta de ting, som finnas der, på de yttre [delarna], som äro från verlden, och dana dem till motsvarighet, det är, att de må verka såsom ett med dem. När detta

skett, ser och förnimmer menniskan af det inre. För att de inre [delarna] må danas, finnes ett enda medel, att [nemligen] menniskan skådar till Herren och till himmelen, ty, såsom sagdt är, de inre [delarna] danas i himmelen; och då skådar menniskan till det Gudomliga, när hon tror på det Gudomliga, och tror att derifrån är allt sant och godt, följaktligen all förståndighet och vishet, och då tror hon på det Gudomliga, när hon vill ledas af det Gudomliga. Så [och] icke annorlunda öppnas menniskans inre [delar]. En menniska som är i den tron, och i ett lefverne enligt tron, hon är i makt och förmåga att förstå och vara vis. Men på det hon må blifva förståndig och vis, bör hon lära sig många ting (mera), icke allenast [sådana] som tillhöra himmelen, utan äfven som tillhöra verlden: de som tillhöra himmelen från Ordet och af församlingen, och de som tillhöra verlden från vetenskaperna. I den mån menniskan lär sig (mera) och tillämpar [det] på lefvernet, i samma mån blir hon förståndig och vis, ty i samma mån fullkomnas den inre synen, som är hennes förstånds, och den inre böjelsen, som är hennes viljas. De enfaldige af detta slag äro de, hvilka hafva de inre [delarna] upplåtna, men icke så uppodlade igenom andliga, moraliska, borgerliga och naturliga sanningar; desse förnimma sanningarna när de höra dem, men se dem icke i sig. De vise af detta slag deremot äro de, hvilka hafva de inre [delarna] icke blott upplåtna, utan äfven uppodlade; dessa både se i sig sanningarna och förnimma dem. Härutaf är klart, hvad Sann förståndighet och vishet är.

352. Oäkta Förståndighet och Vishet är att icke från det inre se och förnimma hvad som är sant och godt, samt i följd deraf falskt och ondt, utan att blott tro det vara sant och godt samt falskt och ondt, som säges af andra, och sedan bestyrka det. Emedan desse icke se det sanna från det sanna, utan från en annan, så kunna de lika väl tillgripa och tro det falska som det sanna, och jemväl bestyrka det förra ända derhän att det ser ut såsom sant: ty hvad helst som be-

styrkes, det ikläder sig ett utseende af sant; och intet finnes som icke kan bestyrkas. Desses inre [delar] äro icke upplåtna utom nedifrån, men de yttre i den mån de bestyrkt sig; hvarföre det ljus, från hvilket de se, icke är himmelens ljus, utan är det verldens ljus *(lux)*, som kallas det naturliga ljuset *(lumen)*. I detta ljus kunna nemligen falskheter lysa såsom sanningar, ja när de äro bestyrkta, kunna de glänsa, men icke uti himmelens ljus. Af detta slag äro de mindre förståndiga och visa, som bestyrkt sig mycket, men mera förståndiga och visa de, som bestyrkt sig litet. Härutaf är klart, hvad Oäkta förståndighet och vishet är. Utaf detta slag äro emellertid icke de, som i gosseåldern förmodade de ting vara sanna, som de hörde af lärare, om de i ungdomsåldern [eller: mannaåldern], när de tänka af sitt förstånd, icke hänga qvar vid dem, utan åstunda det sanna, och af åstundan söka derefter, och när de finna [det], innerligt intagas [deraf]. Som dessa intagas af det sanna för det sannas skull, se de det sanna innan de bestyrka [226]). Detta må belysas genom ett exempel. Ett samtal egde rum emellan andar, hvadan det kommer sig att djuren födas till allt med sina naturer likstämmigt vetande, menniskan deremot icke; och det sades att orsaken är den, att djuren äro uti sitt lifs ordning, men menniskan icke, hvarföre hon måste införas i ordningen igenom kunskaper och vetenskaper. Men i fall menniskan föddes i sitt lifs ordning, som är att älska Gud öfver allting och [sin] nästa såsom sig sjelf, så skulle hon födas i förståndighet och vishet, och i följd deraf också i tro på allt sant, i den mån kunskaper komma till. De goda andarna insågo detta strax och förnummo att det var så, och detta allenast af det sannas

[226]) Att det tillhör en vis att se och förnimma om [något] är sant, förr än det bestyrkes, men icke att bestyrka hvad som säges af andra, n. 1017, 4741, 7012, 7680, 7950. Att det att se och förnimma om [något] är sant, innan det bestyrkes, gifves allenast hos dem som intagas af det sanna för det sannas och för lefvernets skull, n. 8521. Att bestyrkelsens ljus är ett naturligt och icke ett andligt ljus, och att det är ett sinligt ljus, som kan gifvas äfven hos de onda, n. 8780. Att alla, äfven falska, saker kunna bestyrkas, så att de se ut såsom sanna, n. 2482, 2490, 5033, 6865, 8521.

ljus; men de andar som bestyrkt sig i blotta tron, och följaktligen till sidan förkastat kärleken [till Gud] och menniskokärleken, kunde icke förstå det, emedan det bestyrkta falskas ljus hos dem hade fördunklat det sannas ljus.

353. Falsk Förståndighet och Vishet är all [sådan] som är utan erkännande af det Gudomliga, ty de som icke erkänna det Gudomliga, utan i stället för det Gudomliga naturen, de tänka alla af det sinliga-kroppsliga, och äro idel sinlige, huru bildade och lärda de än i verlden tros vara [227]). Men deras lärdomsbildning stiger icke öfver sådana saker som synas i verlden inför ögonen, hvilka saker de hålla i minnet, och skärskåda (betrakta) dem nästan materielt, ehuruväl det är samma vetenskaper, som tjena de sant förståndige till bildande af förståndet. Med vetenskaper förstås erfarenhetsrön *(experimentalia)* af åtskilligt slag, fysik, astronomi, kemi, mekanik, geometri, anatomi, psykologi, filosofi, verldshistoria, äfvensom litteratur-historia, kritik, språk. Prelater, som förneka det Gudomliga, höja icke heller de sina tankar utöfver de sinliga ting som tillhöra den Utvertes menniskan. De ting som tillhöra Ordet betrakta de icke annorlunda, än såsom andra betrakta vetenskaperna, ej heller göra de dem till saker (föremål) för tanken eller något skärskådande af ett upplyst förnuftigt sinne, och detta af den orsak, att deras inre [delar] äro tillslutna, och tillika med dem de, de inre

[227]) Att det sinliga är det yttersta af menniskans lif, vidhängande och inneboende i hennes kroppsliga, n. 5077, 5767, 9212, 9216, 9331, 9730. Att den kallas en sinlig menniska, som bedömer och sluter allting från kroppens sinnen, och som ingenting tror, utom hvad hon ser med ögonen och vidrör med händerna, n. 5094, 7693. Att en sådan menniska tänker i de yttersta [delarna], och icke längre in i sig, n. 5089, 5094, 6564, 7693. Att hennes inre [delar] äro tillslutna, så att hon ser intet af det Gudomliga sanna, n. 6564, 6844, 6845. Med ett ord, att hon är i groft *(krasst)* naturligt ljus *(lumen)*, och sålunda att hon ingenting förnimmer som är ifrån himmelens ljus, n. 6201, 6310, 6564, 6844, 6845, 6598, 6612, 6614, 6622, 6624. Att hon derföre till det inre är emot de ting som höra himmelen och församlingen till, n. 6201, 6316, 6844, 6845, 6948, 6949. Att de lärde, som bestyrkt sig emot församlingens sanningar, äro sinliga, n. 6316. Hurudan en sinlig menniska är, beskrifves n. 10236.

närmast varande, yttre. Att de äro tillslutna, är emedan de hafva vändt sig bort ifrån himmelen och omvridit de [delar] som skulle vetta ditåt, hvilka äro menniskosinnets inre [delar], såsom förut är sagdt. Deraf kommer det, att de icke kunna se hvad sant och godt är, alldenstund dessa för dem äro i stockmörker, men det falska och det onda i ljus. Det oaktadt kunna sinliga menniskor resonnera, några skickligare och skarpsinnigare än andra, men från sinnenas bedrägligheter, bestyrkta genom deras vetenskapliga saker; och som de kunna resonnera så, tro de sig äfven sjelfva visare än andra [228]. Den eld, som genom böjelsen upptänder deras resonnemanger, är sjelf- och verldskärlekens eld. Desse äro de, som äro i en falsk förståndighet och vishet, och som af Herren förstås hos Matteus: »*Seende se de icke, och hörande höra de icke, ej heller förstå de*», 13: 13, 14, 15. Och annanstädes: »*Undangömda äro [dessa ting] för visa och förståndiga, och uppenbarade för (späda) barn*», 11: 25, 26.

354. Det har blifvit [mig] gifvet att tala med flera lärde efter deras bortgång ur verlden, med somliga som varit de mest beryktade och genom skrifter berömda i den litterära verlden; och med somliga som icke varit så berömda, men dock i sig haft en gömd vishet. De, som i hjertat förnekat det Gudomliga, huru de än må hafva bekänt det med munnen, hafva blifvit så dumma, att de knappt kunde fatta något borgerligt sant, ännu mindre något andligt. Det ble förnummet och jemväl sedt, att deras inre [delar] som tillhöra (ande-)sinnet voro så tillslutna, att de tedde sig såsom svarta — sådana saker framställas till åskådning i den andliga verlden — och så, att de icke kunde uthärda något himmelskt ljus,

---

[228]) Att sinliga menniskor resonnera skarpt och skickligt, alldenstund de i talet från det kroppsliga minnet sätta all förståndighet, n. 195, 196, 5700, 10236. Men att [det sker] från sinnenas bedrägligheter, n. 5084, 6948, 6949, 7693. Att sinliga menniskor äro listiga och ondskefulla framför de öfriga, n. 7693, 10236. Att sådana voro af de forngamle kallade vetandets träds ormar, n. 195, 196, 197, 6398, 6949, 10313.

således icke heller inlåta någon inflytelse från himmelen. Den svarthet, i hvilken deras inre tedde sig, var större och mera utsträckt hos dem, som bestyrkt sig emot det Gudomliga igenom sin lärdoms vetenskapliga ting. Sådane upptaga i det andra lifvet utaf nöje allt falskt, hvilket de insupa liksom en svamp vatten, och bortstöta allt sant, liksom en benfjäder det som faller derpå. Det säges äfven, att de inre [delarna] hos dem, som hafva bestyrkt sig emot det Gudomliga och för naturen, äro förbenade. Deras hufvud visar sig äfven tjockhudadt såsom af ebenholts, hvilket sträcker sig ända till näsan, ett kännetecken att de icke vidare hafva någon förnimmelse. De som äro så beskaffade, nedsänkas i bråddjup, hvilka se ut såsom träsk, hvarest de uppskakas af fantasier, i hvilka deras falskheter vändas. Deras helvetiska eld är begäret efter ära och namn, i följd af hvilket begär den ene far ut emot den andre, och af en helvetisk brånad plågar dem derstädes, hvilka icke dyrka dem såsom gudaväsen, och detta skiftevis den ene den andre. I sådana saker vändes allt till verlden hörande lärdt, som icke i sig upptagit ljus ifrån himmelen genom erkännande af det Gudomliga.

355. Att desamme äro sådana i den andliga verlden, när de komma dit efter döden, kan man sluta ensamt deraf, att då hvila alla saker, som finnas i det naturliga Minnet och omedelbart äro förbundna med kroppens sinliga ting, såsom sådana vetenskapliga [ämnen] äro, hvilka nyss ofvanföre äro uppräknade, och blott de förnuftsmessiga ting, som härröra derifrån, äro der till tjenst för tanken och för talet. Menniskan för nemligen med sig allt det naturliga minnet, men de ting som der äro, komma icke under hennes åskådning och i tanken såsom medan hon lefde i verlden; hon kan ingenting framtaga derifrån och föra fram i det andliga ljuset, emedan de icke höra till detta ljus. Men de förnuftiga eller förståndsmessiga *(intellektuela)* saker som menniskan förvärfvat sig på grund af vetenskaperna, när hon lefde i kroppen, passa in med den andliga verldens ljus. I den mån derföre som

menniskans ande blifvit förnuftig igenom kunskaper och vetenskaper i verlden, i samma mån är han förnuftig efter lösningen ifrån kroppen; ty då är menniskan en ande, och det är anden som tänker i kroppen [229]).

356. De åter, som genom kunskaper och vetenskaper förskaffat sig förståndighet och vishet, hvilka äro sådane som tillämpat allting på lefvernets nytta, och tillika erkänt det Gudomliga, älskat Ordet och lefvat ett andligt moraliskt lif, hvarom ofvanföre n. 319, dem hafva vetenskaperna tjenat till medel att blifva visa och jemväl att stärka de ting som tillhöra tron. Deras inre [delar], som äro (ande-)sinnets, hafva blifvit förnumna och jemväl sedda liksom genomskinande af ljus, i en sådan hvitglänsande, flamlik (eldröd) eller himmelsblå färg, hvari äro diamanter, rubiner, safirer, som äro genomskinliga, och detta allt efter bestyrkelserna för det Gudomliga och för de Gudomliga sanningarna ifrån vetenskaperna. Den sanna Förståndigheten och Visheten ter sig sådan, när hon framställes synbar i den andliga verlden. Detta har hon af himmelens ljus, som är det af Herren utgående Gudomliga Sanna, från hvilket all förståndighet och vishet härrör, se ofvanföre n. 126—133. De fält *(plan)* för detta ljus, i hvilka skiftningar liksom af färger uppkomma, äro sinnets inre [delar], och bestyrkelser af de Gudomliga sanningarna igenom sådana ting som förekomma i naturen, således som förekomma i vetenskaperna, frambringa dessa skiftningar [230]). Menniskans inre (ande-)sinne skådar nemligen in i det naturliga minnets saker, och de ting, som der bestyrka, [dem] likasom sublimerar (fri-

---

229) Att vetenskapliga ting tillhöra det naturliga minnet, som menniskan har i kroppen, n. 5212, 9922. Att menniskan för med sig efter döden allt det naturliga minnet, n. 2475: af erfarenhet, n. 2481 till 2486; men att hon af flera orsaker icke såsom i verlden kan ur detta minne framtaga något, n. 2476, 2477, 2479.

230) Att de skönaste färger synas i himmelen, n. 1053, 1624. Att färgerna i himmelen äro från ljuset derstädes, och att de äro dess modifikationer eller skiftningar, n. 1042, 1043, 1053, 1624, 3993, 4530, 4922, 4742. Således att de äro skenbarheter [eller: företeelser] af sant ifrån det goda, samt beteckna sådana saker som tillhöra förståndighet och vishet, n. 4530, 4922, 4677, 9466.

gör) det igenom den himmelska kärlekens eld, och drager upp samt renar ända till andliga föreställningar. Att det sker så, vet menniskan icke så länge hon lefver i kroppen, alldenstund hon der tänker både andligen och naturligen, men de ting, som hon då tänker andligen, varseblifver hon icke, utan blott dem, som hon tänker naturligen. När hon deremot kommer i den andliga verlden, då varseblifver hon icke hvad hon tänkt naturligen i verlden, utan hvad hon tänkt andligen. Så förändras tillståndet. Härutaf är klart, att menniskan igenom kunskaper och vetenskaper blifver andlig, och att desamma äro medel att blifva vis, men blott för dem som i tro och lefverne hafva erkänt det Gudomliga. De äro äfven i himmelen framför andra välkomna, och der ibland dem som äro i midten, n. 43, emedan de framför de öfriga äro i ljus. Desse äro de »förståndige och vise» i himmelen, som »glänsa liksom med utsträckningens (fästets) glans, och som lysa såsom stjernorna». De enfaldige deremot äro de, som hafva erkänt det Gudomliga, älskat Ordet, samt lefvat ett andligt moraliskt lif, men, icke så igenom kunskaper och vetenskaper uppodlat sina inre [delar], som äro (ande-)sinnets. Menniskosinnet är liksom en jordmån, som är sådan [eller sådan] allt efter som han uppodlas.

Utdrag ur Arcana Cælestia (Himmelska Hemligheter) om Vetenskaperna.

Att menniskan bör invänjas i vetenskaper och kunskaper, alldenstund hon genom dem lär sig att tänka, derpå att förstå hvad sant och godt är, och omsider att vara vis, n. 129, 1450, 1451, 1453, 1548, 1802. Att vetenskapliga ting äro de första, på hvilka bygges och grundas menniskans lif, så väl det borgerliga och moraliska som det andliga, och att de inläras för nyttans skull såsom ändamål, n. 1489, 3310. Att kunskaper öppna vägen till den invertes menniskan, samt derpå förbinda denna med den utvertes allt efter nyttorna, n. 1563, 1616. Att det förnuftiga [eller: förnuftet] födes igenom vetenskaper och kunskaper, n. 1895, 1900, 3086. Dock icke igenom sjelfva kunskaperna, utan igenom böjelsen för nyttor af dem, n. 1895.

Att vetenskapliga ting finnas som inlåta de Gudomliga sanningarna, och [sådana] som icke inlåta, n. 5213. Att tomma (onyttiga) vetenskapsting böra förstöras, n. 1489, 1492, 1499, 1580. Att tomma (onyttiga) vetenskapsting äro de, som hafva till ändamål och bestyrka sjelf- och verldskärlekarne, och som draga bort ifrån kärlekarne till Gud och mot nästan, emedan sådana ting tillsluta den Invertes menniskan, ända derhän att menniskan sedan icke kan emottaga något ifrån himmelen, n. 1563, 1600. Att de vetenskapliga tingen äro medel att blifva vis, och medel att blifva galen, och att igenom dem den Invertes menniskan antingen upplåtes eller tillslutes, och sålunda det förnuftiga [eller: förnuftet] antingen uppodlas eller förstöres, n. 4156, 8628, 9922.

Att den Invertes menniskan upplåtes och efter hand fullkomnas igenom vetenskapliga ting, om menniskan har till ändamål en god nytta, i synnerhet en nytta som afser det eviga lifvet, n. 3086. Att andliga och himmelska ting ifrån den andliga menniskan då möta de vetenskapliga som finnas i den naturliga menniskan, och upptaga de sammanstämmande, n. 1495. Att det himmelska lifvets nyttor då ur de vetenskapliga ting, som finnas i den naturliga menniskan, af Herren igenom den invertes menniskan utdragas, utarbetas [likasom: affilas] och upplyftas, n. 1895, 1896, 1900, 1901, 1902, 5871, 5874, 5901. Och att de icke öfverensstämmande och de motstridande vetenskapstingen förkastas till sidorna, och bortskaffas, n. 5871, 5886, 5889.

Att den Invertes menniskans syn icke framkallar andra saker ur den Utvertes menniskans vetenskapliga ting, än [sådana] som tillhöra hennes kärlek, n. 9394. Att under den Invertes menniskans syn de ting äro i midten och i klarhet, hvilka tillhöra kärleken, vid sidorna deremot och i dunkel de som icke tillhöra kärleken, n. 6068, 6084. Att sammanstämmande vetenskapliga ting efter hand inplantas i hennes kärlekar, och likasom bo i dessa, n. 6325. Att menniskan skulle födas i förståndighet, om hon föddes i kärlek mot nästan, men att, emedan hon födes i sjelf- och verldskärlek, hon födes i total okunnighet, n. 6323, 6325. Att vetande, förståndighet och vishet äro söner af kärleken till Gud och kärleken mot nästan, n. 1226, 2049, 2116.

Att ett annat är att vara vis, ett annat att förstå, ett annat att veta, och ett annat att göra, men att de dock hos dem, som äro i andligt lif, följa i ordning på hvarandra, samt i görandet eller i gerningarna äro tillsammans, n. 10331. Att äfven ett annat är att veta, ett annat att erkänna, och ett annat att hafva tro, n. 896.

Att Vetenskapliga ting, som tillhöra den Utvertes eller naturliga menniskan, äro i verldens ljus, Sanningar deremot, som blifvit trons och kärlekens, och sålunda erhållit lif, äro i himmelens ljus, n. 5212. Att de sanningar, som erhållit andligt lif, begripas medelst naturliga föreställningar, n. 5510. Att andlig inflytelse eger rum ifrån den Invertes eller andliga menniskan på de vetenskapliga ting, som finnas i den Utvertes eller naturliga, n. 1940, 8005. Att de vetenskapliga tingen äro mottag och likasom kärl för det sanna och det goda, som tillhöra den Invertes menniskan, n. 1469, 1496,

3068, 5489, 6004, 6023, 6052, 6071, 6077, 7770, 9922. Att de vetenskapliga tingen äro likasom speglar, i hvilka den Invertes menniskans sanningar och godheter synas liksom i en afbild, n. 5201. Att de der äro tillsammans såsom i sitt yttersta, n. 5373, 5874, 5886, 5901, 6004, 6023, 6052; 6071.

Att det är en andlig inflytelse och icke en fysisk, det vill säga, att det är en inflytelse ifrån den Invertes menniskan på den Utvertes, således på dennas vetenskapliga ting, men icke ifrån den Utvertes på den Invertes, således ifrån dennas vetenskapliga ting på trons sanningar, n. 3219, 5119, 5259, 5427, 5428, 5478, 6322, 9110, 9111. Att utgångspunkten bör tagas från församlingens läras sanningar, hvilken (lära) är från Ordet, och desamma först erkännas, och att det derefter är tillåtet att rådfråga de vetenskapliga tingen, n. 6047. Således att det är tillåtet för dem, som äro uti bejakande i fråga om trons sanningar, att förståndsmessigt bestyrka dem genom vetenskapliga ting, men icke för dem, som äro i förnekande, n. 2568, 2588, 4760, 6047. Att den som icke tror de Gudomliga sanningarna, så framt han icke öfvertygas utaf vetenskapliga ting, aldrig tror, n. 2094, 2832. Att det är emot ordningen att ifrån vetenskapliga ting intränga i trons sanningar, n. 10236. Att de som det göra blifva vansinniga med hänsyn till de ting, som höra himmelen och församlingen till, n. 128, 129, 130. Att de falla i det ondas falskheter, n. 232, 233, 6047. Och att de i det andra lifvet, när de tänka på andliga ting, blifva likasom druckna, n. 1072. Hurudana de vidare äro, n. 196. Belysande exempel, att andliga ting icke kunna fattas, om man medelst vetenskapliga ting intränger i dem, n. 233, 2094, 2196, 2203, 2209. Att många lärde äro mera galna i andliga ting än de enfaldige, af den orsak att de äro i förnekande, hvilket de bestyrka genom de vetenskapliga ting, som städse och i riklighet äro inför deras syn, n. 4760, 8629.

Att de, som på grund af vetenskapliga ting resonnera emot trons sanningar, resonnera skarpsinnigt, emedan [de göra det] på grund af sinnenas bedrägligheter, hvilka fånga och öfvertyga, emedan de svårligen kunna skingras, n. 5700. Hvilka och huru beskaffade sinnenas bedrägligheter äro, n. 5084, 5094, 6400, 6948. Att de som förstå intet af det sanna, och jemväl de som äro i det onda, kunna resonnera om trons sanningar och godheter, och likväl icke förstå dem, n. 4214. Att det icke tillhör en förståndig att allenast bestyrka en dogm (lärosats), men att förut, innan den bestyrkes, se, om den är sann eller icke, n. 4741, 6047.

Att vetenskaperna efter döden göra intet, utan de ting som menniskan genom vetenskaperna inhemtat i förstånd och lefverne, n. 2480. Att dock alla vetenskapssaker förblifva efter döden, men att de hvila, n. 2476 till 2479, 2481 till 2486.

Att samma vetenskapssaker hos de onde äro falskheter, emedan de tillämpas till ondskor, och hos de gode sanningar, emedan de tillämpas till godt, n. 6917. Att vetenskapliga sanningar hos de onde icke äro sanningar, huru de än se ut såsom sanningar då de tala dem, emedan inuti dem är ondt, n. 10331.

Hurudant begär att veta andarna hafva, ett exempel, n., 1973, Att hos änglarna är en omätlig åstundan att veta och blifva vis,

alldenstund vetande, förståndighet och vishet äro andlig mat, n. 3114, 4459, 4792, 4976, 5147, 5293, 5340, 5342, 5410, 5426, 5576, 5582, 5588, 5656, 6277, 8562, 9003. Att de forngamles vetenskap var vetenskapen om motsvarigheter och förebildningar, genom hvilken de införde sig i kunskapen om andliga ting, men att denna vetenskap nu för tiden är alldeles utplånad, n. 4844, 4749, 4964, 4965.

Att andliga sanningar icke kunna begripas, så framt man icke vet dessa följande allmänneliga ting, nemligen: 1. Att alla ting i verldsalltet hänföra sig till det goda och det sanna, och till beggederas förbindelse, att de må vara något, således till kärleken och tron och deras förbindelse. 2. Att hos menniskan finnes förstånd och vilja, och att förståndet är mottag för det sanna samt viljan för det goda; och att alla ting hänföra sig till dessa tvenne hos menniskan, och till deras förbindelse, liksom alla ting till det sanna och det goda samt deras förbindelse. 3. Att det finnes en Invertes och en Utvertes menniska, och att de äro sins emellan åtskilda såsom himmelen och verlden, och att de likväl böra göra ett, för att menniskan må i sanning vara menniska. 4. Att himmelens ljus är det i hvilket den Invertes menniskan är, och verldens ljus det i hvilket den Utvertes är, och att himmelens ljus är sjelfva det Gudomliga Sanna från hvilket all förståndighet härrör. 5. Att det är motsvarighet emellan de ting som finnas i den Invertes och dem som finnas i den Utvertes menniskan, och att de derföre te sig på hvilkendera sidan som helst under en annan skepnad, ända derhän att de icke kännas igen annorlunda än genom vetenskapen om motsvarigheterna. Så framt man icke vet dessa och flera andra saker, kan man icke taga och bilda sig andra än oöfverensstämmande (oriktiga) föreställningar om andliga och himmelska sanningar, och sålunda att de vetenskapssaker och kunskaper, som tillhöra den naturliga menniskan, utan dessa allmänneliga ting föga kunna tjena den förnuftiga menniskan till förstånd och tillväxt Deraf är klart, huru nödvändiga vetenskapssakerna äro.

Om de rike och de fattige i himmelen.

357. Vexlande meningar finnas om emottagandet i himmelen. Somliga mena, att de fattige emottagas och icke de rike; somliga att lika väl de rike som de fattige varda emottagna; somliga att de rike icke kunna emottagas, så framt de icke afsäga sig sin förmögenhet och blifva såsom de fattige. En hvar bestyrker sin mening från Ordet. Men de som göra

skilnad mellan de rike och de fattige med hänsyn till himmelen, de förstå icke Ordet. Ordet är i sitt sköte andligt, i bokstafven deremot naturligt, hvarföre de som fatta Ordet blott efter den bokstafliga, och icke efter någon andlig mening, de fara vilse i många ting, i synnerhet i fråga om de rike och de fattige; såsom att det för de rike är så svårt att ingå i himmelen som för en kamel igenom ett nålsöga, och att det för de fattige är lätt emedan de äro fattiga, enär det heter: *Saliga de fattige, förty deras är himlarnas rike,* [Matt. 5: 3;] Luk. 6: 20, 21. Men de som känna något om Ordets andiga mening, tänka annorlunda; de veta, att himmelen är för alla, som lefva ett trons och kärlekens lif, vare sig de äro rika eller fattiga. Hvilka som emellertid i Ordet förstås med »rika», och hvilka med »fattiga», skall sägas i det följande. Af mycket tal och [sam]lif med änglarna har det blifvit [mig] gifvet att veta för visso, att de rike så lätt komma i himmelen som de fattige; och att en menniska icke uteslutes från himmelen emedan hon har öfverflöd på många ting, och emottages i himmelen emedan hon är i armod. Der finnas så väl rike som fattige, och flera rike i en större härlighet och lycksalighet än de fattige.

358. I förväg får nämnas, att menniskan kan förvärfva rikedomar och hopa skatter så mycket [henne] förunnas, blott det icke sker med list och ondt konstgrepp; att hon kan äta och dricka läckert, blott hon icke i det sätter lifvet; kan bo präktigt efter [sina] vilkor; kan umgås med andra liksom andra; besöka förlustelseställen, prata om till verlden hörande saker; och att hon icke behöfver skrida fram andäktig, med sorgset och suckande anlete, och med lutande hufvud, utan glad och munter; icke heller gifva sina [tillhörigheter] åt de fattiga, utom i den mån böjelsen leder (drifver) henne: med ett ord, hon kan lefva i utvertes måtto alldeles liksom en verlds-menniska; och att dessa ting icke stå i vägen för att menniskan kommer i himmelen, blott hon inom sig tänker på Gud såsom det höfves, och med nästan handlar uppriktigt

och rättvist. Menniskan är nemligen sådan som hennes böjelse och tanke, eller som hennes kärlek och tro. Alla saker, som hon i handling utför i det utvertes, hemta derifrån sitt lif, förty handla är att vilja, och tala är att tänka, ty hon handlar af viljan och talar af tanken. Med det som i Ordet säges, att menniskan skall dömas efter gerningarna, och att hon skall vedergällas efter verken, förstås derföre att [det skall ske] efter hennes tanke och böjelse, från hvilka gerningarna äro, eller hvilka äro i gerningarna, ty gerningarna äro af ingen verklighet utan de förra, samt äro alldeles sådana som de[231]. Deraf är klart, att menniskans Utvertes ingenting gör, utan hennes Invertes från hvilket det utvertes härrör. Till belysning vare [följande]. Den som i handling öfvar uppriktighet och icke bedrager en annan, af den blotta orsak att han fruktar lagarna, förlusten af rykte och derföre af heder eller vinning, och skulle, om denna fruktan icke tyglade [honom], bedraga en annan så mycket han kunde, hans tanke och vilja är bedrägeri, och likväl synas hans gerningar i utvertes måtto uppriktiga. Som han till det inre är ouppriktig och bedräglig, har han helvetet i sig. Den åter som i handling öfvar uppriktighet och icke bedrager en annan, af den orsak att det är emot Gud och emot nästan, han skulle, om han kunde bedraga en annan, dock icke vilja det. Hans tanke

---

231) Att rätt ofta i Ordet säges, att menniskan skall dömas, och att hon skall vedergällas efter gerningar och verk, n. 3934. Att med gerningar och verk der icke förstås gerningar och verk i utvertes form, utan i invertes, alldenstund äfven de onde göra goda verk i utvertes form, men uti utvertes och tillika uti invertes allenast de gode, n. 3934, 6073. Att verken, liksom alla handlingar, ifrån menniskans inre ting, hvilka tillhöra hennes tanke och vilja, hafva sitt vara och tillvara, och sin beskaffenhet, alldenstund de utgå derifrån, hvarföre verken äro sådana, som de inre tingen äro, n. 3934, 8911, 10331. Således som de inre tingen äro med hänsyn till kärlek och tro, n. 3934, 6073, 10331, 10333. Att sålunda verken innehålla de förra, och äro de förra i verkan, n. 10331. Hvadan »dömas och vedergällas enligt gerningar och verk» vill säga enligt de förra, n 3147, 3934, 6073, 8911, 10331, 10333.. Att verken icke äro goda, så vidt de afse en sjelf och verlden, utan så vidt de afse Herren och nästan, n. 3147.

och vilja är samvete; han har himmelen i sig. Beggederas gerningar synas i utvertes måtto lika, men uti invertes äro de alldeles olika.

359. Alldenstund menniskan i utvertes måtto kan lefva såsom en annan, kan blifva rik, kalasa, bo och kläda sig glänsande enligt vilkor och förrättning, njuta af nöjen och glada ting, samt förrätta verldsliga saker för embetens och sysslors skull, och för hågens och kroppens lif, blott hon i det inre erkänner det Gudomliga och vill nästan väl, så är klart, att det icke är så svårt, som det af många tros, att beträda himmelens väg. Enda svårigheten är, att kunna motstå sjelf- och verldskärleken, och hindra dem att blifva förherskande, ty derifrån äro alla ondskor[232]). Att det icke är så svårt, som det tros, förstås med dessa Herrens ord: »*Lären af Mig att jag är mild, och ödmjuk till hjertat, och I skolen finna hvila för edra själar; ty mitt ok är beqvämt, och min börda lätt*», Matt. 11: 29, 30. Att Herrens ok är beqvämt, och bördan lätt, är emedan i den mån menniskan motstår de ifrån sjelf- och verldskärleken framvällande ondskor, i samma mån ledes hon af Herren, och icke af sig sjelf; och att Herren sedan motstår dem hos menniskan, och aflägsnar dem.

360. Jag har talat med några efter döden, hvilka, medan de lefvat i verlden, afsagt sig verlden och hängifvit sig åt ett nästan ensligt lif, att de genom tankarnas bortdragande från verldsliga ting måtte hafva ledighet till fromma begrundanden, troende sig sålunda beträda himmelens väg. Men dessa äro i andra lifvet af ett sorgset skaplynne, förakta andra som icke äro lika dem, harmas att de icke få på sin lott lycksaligheter framför de öfriga, troende sig hafva förtjenat [det]; ej heller bekymra de sig om andra, och de bortvända sig ifrån mennisko-

---

[232]) Att ifrån sjelf- och verldskärleken äro alla ondskor, n. 1307, 1308, 1321, 1594, 1691, 3413, 7255, 7376, 7480, 7488, 8318, 9335, 9348, 10038, 10742. Hvilka äro (olika slag af) förakt för andra, ovänskap, hat, hämnd, raseri, svek, n. 6667, 7372, 7373, 7374, 9348, 10038, 10742. Att menniskan födes i dessa kärlekar, således att i dem äro hennes ärfda ondskor, n. 694, 4317, 5660.

kärlekens pligter, igenom hvilka förbindelse med himmelen eger rum. Himmelen åtrå de framför de öfriga, men när de upplyftas der änglarna äro, föranleda de (känslor af) ängslan, som störa änglarnas lycksaligheter; hvarföre de frånskiljas, och frånskilda begifva de sig till öde orter, hvarest de föra ett likadant lif, som i verlden. Menniskan kan icke danas till himmelen utom igenom verlden; der äro de yttersta verkningar, i hvilka hvars och ens böjelse skall sluta, och om denna icke yttrar eller utgjuter sig i handlingar, hvilket sker i ett samfund af flera, så förqväfves den, omsider derhän, att menniskan icke vidare afser nästan, utan sig sjelf allena. Deraf är klart, att ett lif af menniskokärlek mot nästan, hvilket är att i allt verk och i all förrättning göra det rättvisa och rätta, leder till himmelen, men icke ett lif af fromhet förutan det förra[233]); följaktligen att menniskokärlekens öfningar och deraf förenämnda lifs tillväxtskeden kunna gifvas i samma mån, som menniskan är stadd i sysselsättningar; och i samma mån icke gifvas, som hon aflägsnar sig ifrån dessa. Om dessa saker skall jag nu tala af erfarenhet. Flera af dem, som i verlden egnat möda åt handelsaffärer och köpenskap, och jemväl genom dem blifvit rika, äro i himmelen; färre deremot af dem, som hedrats och blifvit rika igenom förrättningar [såsom embetsmän]: af den orsak, att de senare genom de fördelar och genom de hedersbetygelser som blifvit dem gifna för skipanden af rättvisa och rätt, äfvensom för utdelanden af belöningar och areställen, föranledts att älska sig sjelfva och verlden, och att derigenom aflägsna tankar och böjelser från himmelen, och vända dem till sig sjelfva; ty i den mån menniskan älskar sig sjelf och verlden, och afser sig sjelf samt verlden i allting, i samma mån afsöndrar hon sig ifrån det Gudomliga, samt aflägsnar sig ifrån himmelen.

[233]) Att menniskokärlek mot nästan är att göra det goda, rättvisa och rätta i allt verk och i all förrättning, n. 8120, 8121, 8122. Följaktligen att menniskokärleken mot nästan utsträcker sig till alla samtliga och enskilda ting, som menniskan tänker, vill och gör, n. 8124. Att ett fromhetens lif förutan menniskokärlekens lif duger till intet, men med detta gagnar till allting, n. 8252, 8253.

361. De rikes lott i himmelen är sådan, att de framför de öfriga befinna sig i öfverflöd. Somliga af dem bo i palats, hvarest innantill allting blixtrar liksom af guld och silfver. De hafva ymnighet af alla ting som äro till lifvets nyttor; dock sätta de alldeles icke sitt hjerta i dem, utan i sjelfva nyttorna: dessa skåda de i klarhet och liksom i ljus, guldet deremot och silfret i dunkel och liksom i skugga jemförelsevis. Orsaken är den, att de i verlden älskat nyttor, samt guld och silfver blott såsom medel och tjenstehjon: sjelfva nyttorna blixtra så i himmelen, nyttans goda som guld, och nyttans sanna som silfver[234]). Sådana alltså som nyttorna varit för dem i verlden, sådan är rikedomen för dem, och sådan angenämheten och lycksaligheten. Goda nyttor äro: att förse sig och de sina med lifvets nödvändigheter; att vilja hafva öfverflöd för fäderneslandets skull, äfven för nästans skull, hvilken en rik kan på många sätt göra väl framför en fattig; och emedan han så kan aflägsna hågen från ett sysslolöst lif, hvilket lif är förderfligt, ty uti det tänker menniskan illa i följd af det i henne inplantade onda. Dessa nyttor äro goda, i den mån de i sig hafva det Gudomliga, det vill säga, i den mån menniskan skådar det Gudomliga och till himmelen, samt sätter sitt goda i dem, och i egodelarna blott ett tjenande godt.

362. En motsatt lott åter är de rikes, hvilka icke trott på det Gudomliga och [hvilka] ur hågen förkastat de ting, som tillhöra himmelen och församlingen. Desamme äro i helvetet, hvarest är smuts, elände och armod. I sådana saker

[234]) Att allt godt har sitt nöje från nyttan, och allt efter nyttorna, n. 3049, 4984, 7038; och jemväl sin beskaffenhet, följaktligen, sådan som nyttan är, sådant är det goda, n. 3049. Att all lifvets lycksalighet och angenämhet (nöje) är från nyttorna, n. 997. I allmänhet, att lifvet är ett nyttornas lif, n. 1964. Att änglalifvet består uti kärlekens och menniskokärlekens godheter, således i att uträtta nyttor, n. 453. Att af Herren, och derföre af änglarna, hos menniskan afseende fästes endast vid de ändamål för hvilkas skull [hon handlar], och de äro nyttor, n. 1317, 1645, 5844. Att Herrens rike är nyttornas rike, n. 453, 696, 1103, 3645, 4054, 7038. Att »tjena Herren» är att uträtta nyttor, n. 7038. Att alla äro så beskaffade, som de nyttor äro, hvilka de uträtta, n. 4054, 6815; belyst n. 7038.

vändas rikedomar, hvilka älskas som ändamål; och icke blott rikedomarna, utan äfven sjelfva nyttorna, som äro antingen att de må lefva efter godtycke och tillfredsställa lustarna, och att de öfverflödigare och friare må kunna lemna hågen åt nesligheter, eller att de må stå fram öfver andra, som de förakta. Dessa rikedomar och dessa nyttor blifva smutsiga, emedan de hafva intet andligt i sig, utan jordiskt; ty det andliga i rikedomarna och deras nyttor är såsom själen i kroppen, och såsom himmelens ljus i fuktig jord; och jemväl ruttna de såsom en kropp utan själ, och såsom fuktig jord utan himmelens ljus. Desse äro de, som rikedomarna hafva förledt, och dragit ned ifrån himmelen.

363. Hvarenda menniskas herskande böjelse eller kärlek förestår henne efter döden; den utrotas icke i evighet, alldenstund menniskans ande är alldeles såsom hennes kärlek, och, hvad som är en hemlighet, hvarje andes och ängels kropp är hans kärleks utvertes form, alldeles motsvarande den invertes form som tillhör hans håg och sinne. Deraf kommer det, att andarna kännas huru beskaffade de äro af ansigtet, af åtbörderna och af talet. Och jemväl skulle menniskan kännas med hänsyn till sin ande under det hon lefver i kroppen, om hon icke hade lärt sig att med ansigte, åtbörd och tal ljuga [och gifva ut för sitt] hvad som icke är hennes. Deraf kan vara tydligt, att menniskan i evighet förblifver sådan, som hennes förherskande böjelse eller kärlek är. Det har blifvit [mig] gifvet att tala med några, som lefde för sjutton århundraden sedan, [och] hvilkas lif är bekant af [berättelser] skrifna på den tiden, och det utröntes, att deras kärlek, som då var, ännu leder dem. Deraf kan också vara tydligt, att kärleken till rikedomar samt till nyttor i följd af rikedomar förestår en hvar i evighet och är alldeles sådan, som den förvärfvades i verlden; med den skiljaktighet likväl, att rikedomarna hos dem, hvilka de tjenat till goda nyttor, vändas i angenämheter allt efter nyttorna, och att rikedomarna hos dem, hvilka de tjenat till onda nyttor, vändas i smuts, hvaraf de

äfven då förnöjas på lika sätt som i verlden af rikedomar för onda nyttors skull. Att de då förnöjas af smuts, är emedan orena lustar och nesligheter, som voro nyttorna utaf dem, och jemväl girighet, som är kärlek till rikedomar utan nytta, motsvara smuts; andlig smuts är icke annan.

364. De fattige komma icke i himmelen för fattigdomens skull, utan för lefvernets skull. Hvars och ens lif följer honom, vare sig han är rik eller fattig. Det är icke en säregen barmhertighet för den ene mer än för den andre[235]). Den emottages, som lefvat väl och den förkastas, som lefvat illa. Dessutom förleder fattigdomen och drager bort menniskan ifrån himmelen, lika väl som rikedomen. Ibland dem (de fattige) äro ganska många som icke äro nöjda med sin lott, de der trakta efter många ting och tro egodelar vara välsignelser[236]), hvarföre de, när de icke erhålla dem, vredgas och tänka illa om den Gudomliga Försynen; de afundas äfven andra deras gods. Dessutom bedraga äfven de lika väl andra, när tillfälle gifves, och jemväl lefva de lika mycket i smutsiga lustar. Annorlunda deremot de fattige, som äro nöjda med sin lott, trägna och sorgfälliga i sitt verk, samt älska arbete framför sysslolöshet, och handla uppriktigt och troget, och då tillika lefva ett kristligt lif. Åtskilliga gånger har jag talat med dem, som voro af bondestånd och af folket (allmogen), hvilka, medan de lefde i verlden, trott på Gud samt i sina verk gjort det rättvisa och rätta. Som desamme voro i böjelse att veta det sanna, frågade de hvad menniskokärlek och hvad tro var, emedan de i verlden hört många saker om tron, i andra lifvet deremot många om menniskokärleken. Derföre sades dem,

[235]) Att en omedelbar barmhertighet icke gifves, utan en medelbar, det vill säga för dem, som lefva efter Herrens bud, [och] hvilka Han af barmhertighet leder oaflåtligen i verlden, samt sedermera i evighet, n. 8700, 10659.

[236]) Att värdigheter och egodelar icke äro verkliga välsignelser, hvarföre desamma tillkomma så väl onda som goda, n. 8939, 10775, 10776. Att verklig välsignelse är emottagande af kärlek och tro af Herren, och derigenom förbindelse, ty derifrån är den eviga lycksaligheten, n. 1420, 1422, 2846, 3017, 3406, 3504, 3514, 3530, 3565, 3584, 4216, 4981, 8939, 10495.

att menniskokärlek är allt det som tillhör lefvernet, och tro allt det som tillhör läran; följaktligen att menniskokärlek är att vilja och göra det rättvisa och rätta uti allt verk, tro åter att tänka rättvist och rätt; och att tro och kärlek förbinda sig såsom läran och lefvernet enligt den (läran), eller såsom tanken och viljan; och att tron blifver menniskokärlek, när menniskan äfven vill och gör det, som hon tänker rättvist och rätt, och att de, när detta sker, icke äro två, utan ett. Detta förstodo de väl och fröjdade sig, sägande att de i verlden icke begripit att tro vore annat än att lefva.

365. Härutaf kan vara tydligt, att rika lika väl som fattiga komma i himmelen, och den ene så lätt som den andre. Att man tror att de fattiga [komma in] lätt, samt de rika svårt, är emedan Ordet icke blifvit förstådt, der rika och fattiga nämnas. Med »rika» der förstås i andlig mening de, som hafva öfverflöd på kunskaper om godt och sant, således de som befinna sig inom församlingen, der Ordet är; och med »fattiga» de, hvilka dessa kunskaper fattas, och [som] likväl åstunda dem, således de som befinna sig utom församlingen, der Ordet icke är. Med den »rike», som kläddes i purpur och byssus (fint linne), och vardt kastad i helvetet, förstås Judiska folkstammen, hvilken, emedan den hade Ordet, och derföre hade öfverflöd på kunskaper om godt och sant, kallas rik; med kläder af purpur betecknas äfven kunskaper om det goda, och med kläder af byssus kunskaper om det sanna[237]). Med den »fattige» deremot, hvilken hade blifvit kastad vid hans portförgård, och åstundade att mättas af de smulor som föllo från den rikes bord, och blef förd af änglarna in i himmelen, förstås hedningarna, hvilka icke hade kunskaper om godt och sant, och likväl åstundade dem, Luk. 16: 19, 31. Med de rike, som kallades till den stora Nattvarden, och ursäktade sig, förstås äfven Judiska folkstammen,

[237]) Att »kläder» beteckna sanningar, således kunskaper, n. 1073, 2576, 5319, 5954, 9212, 9216, 9952, 10536. Att »purpur» betecknar det himmelska goda, n. 9467. Att »byssus» (fint linne) betecknar det sanna af himmelskt ursprung, n. 5319, 9469, 9744.

och med de i deras ställe införda fattige förstås hedningarna, som voro utom församlingen, Luk. 14: 16—24. Hvilka som förstås med den »rike», om hvilken Herren säger: »*Lättare är att en kamel går igenom ett nåls-öga, än att en rik ingår i Guds rike*», Matt. 19: 24, skall äfven sägas; med den »rike» der förstås rika i hvardera meningen, så väl den naturliga som den andliga: rika i naturlig mening, de som hafva öfverflöd på egodelar, och sätta sitt hjerta i dem; i andlig mening åter de som hafva öfverflöd på kunskaper och vetenskaper — ty dessa äro andliga rikedomar — och igenom dem vilja af egen förståndighet införa sig i de ting, som tillhöra himmelen och församlingen, och som detta är emot den Gudomliga ordningen, säges att det är lättare för en kamel att gå igenom ett nåls-öga. I den meningen betecknas nemligen med »kamel» det kunskaps- och vetenskapsartade i allmänhet, och med »nåls-öga» det andliga sanna[238]). Att med kamel och nåls-öga dessa saker förstås, vet man icke nu för tiden, emedan hitintills den vetenskap ej varit upplåten, som lär hvad som i andlig mening betecknas med de ting, som i den bokstafliga meningen i Ordet äro sagda. I alla enskilda ting af Ordet finnes nemligen en andlig mening, och jemväl en naturlig, ty, för att det skulle vara förbindelse emellan himmelen och verlden,

[238]) Att »kamel» i Ordet betecknar det kunskaps- och vetenskapsartade i allmänhet, n. 3048, 3071, 3143, 3145. Hvad »nålstickeri», »sticka med nål» (brodera), och följaktligen hvad »nål» [betecknar], n. 9688. Att ifrån vetenskapliga ting intränga i trons sanningar är emot den Gudomliga ordningen, n. 10236. Att de som det göra blifva vansinniga med hänsyn till de ting som tillhöra himmelen och församlingen, n. 128, 129, 130, 232, 233, 6047. Och att de i det andra lifvet, när de tänka på andliga ting, blifva likasom druckna, n. 1072. Hurudana de vidare äro, n. 196. Belysande exempel, att andliga ting icke kunna fattas, om man intränger igenom de förra, n. 233, 2094, 2196, 2203, 2209. Att det är tillåtet att ifrån det andliga sanna intränga i de vetenskapliga ting som tillhöra den naturliga menniskan, men icke tvärtom, emedan andlig inflytelse på det naturliga gifves, men icke naturlig inflytelse på det andliga, n. 3219, 5119, 5259, 5427, 5428, 5478, 6322, 9110, 9111. Att först måste Ordets och församlingens sanningar erkännas, och sedan är det tillåtet att rådfråga de vetenskapliga tingen, men icke omvändt, 6047.

eller mellan änglarna och menniskorna, sedan den omedelbara förbindelsen hade upphört, blef Ordet sammanskrifvet genom idel motsvarigheter af naturliga ting med andliga ting. Deraf är klart, hvilka som i synnerhet förstås med den »rike» der. Att med »rika» i Ordet uti andlig mening förstås de som äro i kunskaper om sant och godt, och med »rikedomar» sjelfva kunskaperna, hvilka också äro andliga rikedomar, kan vara tydligt af åtskilliga ställen derstädes, hvilka kunna ses: Es. 10: 12, 13, 14; 30: 6, 7; 45: 3; Jer. 17: 3; 47: 7; 50: 36, 37; 51: 13; Dan. 5: 2, 3, 4; Ezek. 26: 7, 12; 27: 1 till slutet; Sakar. 9: 3, 4; Psalm. 45: 13; Os. 12: 9; Uppb. 3: 17, 18; Luk. 14: 33, och annanstädes. Och att med »fattiga» i andlig mening betecknas de, som icke hafva kunskaper om godt och sant, och dock åstunda dem, Matt. 11: 5; Luk. 6: 20, 21; 14: 21; Es. 14: 30; 29: 19; 41: 17, 18; Zef. 3: 12, 18. Alla dessa ställen kunna ses förklarade enligt den andliga meningen uti *Arcana Cœlestia*, n. 10227.

Om äktenskap i himmelen.

366. Emedan himmelen är af menniskoslägtet, och derföre änglarna der af båda könen; och emedan det är från skapelsen, att qvinnan är för mannen, samt mannen för qvinnan, således den ene den andres; och emedan den kärleken är beggedera medfödd: så följer, att äktenskap finnas i himlarna lika väl som på jorden. Men äktenskapen i himlarna skilja sig högligen ifrån äktenskapen på jorden. Hurudana alltså äktenskapen äro i himlarna, samt hvari de skilja sig från äktenskapen på jorden, och hvari de sammanstämma, skall sägas i det nu följande.

367. Äktenskapet i himlarna är tvennes förbindelse till ett sinne; huru beskaffad denna förbindelse är, skall först

förklaras. Sinnet består af tvenne delar, af hvilka den ena kallas Förstånd, den andra Vilja; när dessa två delar handla som ett, då kallas de *ett* sinne. Äkta mannen utför der den del, som kallas Förstånd, och hustrun den som kallas Vilja. När denna förbindelse, som tillhör de inre [delarna], nedstiger till de lägre som tillhöra deras kropp, då förnimmes och kännes den som kärlek; denna kärlek är den äktenskapliga kärleken. Och härutaf är klart, att den äktenskapliga kärleken leder sitt ursprung från tvennes förbindelse till ett sinne. Detta kallas i himmelen samboende; och det heter att icke vara två utan ett; hvarföre två makar i himmelen icke kallas två utan *en* ängel [239]).

368. Att mannens och hustruns förbindelse äfven är sådan i de innersta ting, som tillhöra (ande-)sinnena, kommer af sjelfva skapelsen. Mannen födes nemligen att han må vara förståndelig, således att han må tänka af förståndet, qvinnan deremot att hon må vara viljelig, således att hon må tänka af viljan; hvilket äfven är klart af hvars och ens fallenhet eller medfödda anlag, såsom ock af formen: *af anlaget*, att mannen handlar af förnuftet, qvinnan deremot af böjelsen; *af formen*, att mannen är af ett sträfvare och oskönare ansigte, en djupare stämma och en hårdare kropp, qvinnan deremot af ett finare och skönare ansigte, en spädare stämma och mjukare kropp. Likadan skilnad förefinnes emellan förståndet och viljan, eller emellan tanken och böjelsen; likadan äfven emellan det sanna och det goda, och likadan emellan tron och kärleken, ty det sanna och tron höra till förståndet, samt det goda och kärleken till viljan. Deraf kommer det, att i Ordet förstås med »yngling» och »man» i andlig mening för-

---

[239]) Att man nu för tiden icke vet, hvad och hvarifrån den äktenskapliga kärleken är, n. 2727. Att den äktenskapliga kärleken är att vilja hvad den andra [vill], således inbördes och ömsesidigt, n. 2731. Att de som äro i äktenskaplig kärlek, sammanbo i lifvets innersta ting, n. 2732. Att den är en förening af tvenne (ande-) sinnen, och så att de af kärlek äro ett, n. 10168, 10169. Ty (ande-) sinnenas kärlek, som är andlig kärlek, är förening, n. 1594, 2057, 3939, 4018, 5807, 6195, 7081 till 7086, 7501, 10130.

stånd för det sanna, samt med »jungfru» och »qvinna» böjelse för det goda, och jemväl att församlingen af böjelsen för det goda och för det sanna kallas »qvinna» och jemväl »jungfru», äfvensom att alla de, som äro i böjelse för det goda, kallas »jungfrur», såsom Uppb. 14: 4.[240]).

369. Hvar och en så väl man som qvinna har att fröjda sig åt förstånd och vilja, men hos mannen förherskar dock förståndet, och hos qvinnan förherskar viljan, och menniskan är allt efter det som förherskar. Uti äktenskapen i himlarna finnes emellertid ej något [sådant] förherskande; ty hustruns vilja är äfven mannens, och mannens förstånd äfven hustruns, alldenstund den ene älskar att vilja och tänka såsom den andre, således inbördes och ömsesidigt; deraf deras förbindelse till ett. Denna förbindelse är en verklig förbindelse, ty hustruns vilja intränger i mannens förstånd, och mannens förstånd i hustruns vilja, och detta i all synnerhet när de skåda hvarandra ansigte mot ansigte; ty såsom ofvan rätt ofta är sagdt, eger ett meddelande af tankar och böjelser rum i himlarna, ännu mera af en makes med en maka, emedan de älska hvarandra inbördes. Härutaf kan vara tydligt, huru beskaffad den (ande-)sinnenas förbindelse är, som utgör äktenskapet, och [som] frambringar den äktenskapliga kärleken i himlarna, att den nemligen är [sådan], att den ene vill att hans [tillhörigheter] skola vara den andres, och så ömsesidigt.

370. Det är mig sagdt af änglarna, att i den mån två makar befinna sig uti en sådan förbindelse, i samma mån äro

---

[240]) Att »ynglingar» (unga män) i Ordet beteckna förstånd för det sanna eller en förståndig, n. 7668. Att »män» likaledes [beteckna det], n. 158, 265, 749, 915, 1007, 2517, 3134, 3236, 4823, 9007. Att »qvinna» [betecknar] böjelse för det goda och för det sanna, n. 568, 3160, 6014, 7337, 8994; äfvensom församlingen, n. 252, 253, 749, 770; och jemväl »hustru» [betecknar det], n. 252, 253, 409, 749, 770; med hvilken åtskilnad, n. 915, 2517, 3236, 4510, 4823. Att »äkta man» och »hustru» i högsta mening säges om Herren samt om Hans förbindelse med himmelen och församlingen, n. 7022. Att »jungfru» betecknar böjelse för det goda, n. 3067, 3110, 3179, 3189, 6731, 6742; och jemväl församlingen, n. 2362, 3081, 3963, 4638, 6729, 6775, 6778.

de uti den äktenskapliga kärleken, och tillika i samma mån uti förståndighet, vishet och lycksalighet, af den orsak att det Gudomliga Sanna samt det Gudomliga Goda, från hvilka all förståndighet, vishet och lycksalighet är, hufvudsakligen inflyter i den äktenskapliga kärleken, följaktligen att den äktenskapliga kärleken är sjelfva grundlaget *(planet)* för den Gudomliga inflytelsen, emedan den tillika är det sannas och det godas äktenskap. Ty såsom det finnes en förståndets och viljans förbindelse, så finnes ock en det sannas och det godas förbindelse, alldenstund förståndet emottager det Gudomliga sanna, äfven danas af sanningar, och viljan emottager det Gudomliga goda, och jemväl danas af godheter; ty hvad menniskan vill, det är för henne godt, och hvad hon förstår, det är för henne sant. Deraf kommer, att det är samma sak, antingen man säger viljans och förståndets förbindelse, eller man säger det sannas och det godas förbindelse. Det sannas och det godas förbindelse [är det som] gör ängeln, och jemväl hans förståndighet, vishet och lycksalighet, ty ängeln är sådan, allt efter som det goda hos honom är förbundet med det sanna samt det sanna med det goda; eller hvad som är detsamma, ängeln är sådan allt efter som hos honom kärleken är förbunden med tron, samt tron förbunden med kärleken.

371. Att det af Herren utgående Gudomliga hufvudsakligen inflyter i den äktenskapliga kärleken, är emedan den äktenskapliga kärleken nedstiger från det godas och det sannas förbindelse, ty, såsom ofvan är sagdt, antingen man säger förståndets och viljans förbindelse, eller det godas och det sannas förbindelse, så är det samma sak. Det godas och det sannas förbindelse leder [sitt] ursprung ifrån Herrens Gudomliga kärlek emot alla, som äro i himlarna och på jorden. Från den Gudomliga kärleken utgår det Gudomliga goda, och det Gudomliga goda emottages af änglarna och af menniskorna i de Gudomliga sanningarna: det godas enda mottag är det sanna; hvarföre af ingen, som icke är uti sanningar, något kan emottagas af Herren och från himmelen. I den mån alltså san-

ningarna hos menniskan äro förbundna med det goda, i samma mån är menniskan förbunden med Herren och med himmelen. Derifrån är nu sjelfva ursprunget till den äktenskapliga kärleken, hvarföre denna är sjelfva grundlaget för den Gudomliga inflytelsen. Deraf kommer, att det godas och det sannas förbindelse i himlarna kallas Himmelskt Äktenskap, och att himmelen i Ordet jemföres med ett äktenskap, och jemväl kallas ett äktenskap; och att Herren kallas Brudgum och Äkta man, samt himmelen med församlingen Brud och jemväl Hustru[241]).

372. Det goda och det sanna förbundna hos ängeln och menniskan äro icke två utan ett, alldenstund det goda då tillhör det sanna samt det sanna det goda. Denna förbindelse förhåller sig, såsom när menniskan tänker hvad hon vill samt vill hvad hon tänker; då göra tanken och viljan ett, således *ett* sinne, ty tanken danar eller framställer i form det som viljan vill, och viljan gör det angenämt. Deraf kommer också, att två makar i himmelen icke kallas två utan *en* ängel. Detta är också det som förstås med Herrens ord: »*Hafven I icke läst, att Den som gjorde [dem] af en begynnelse gjorde dem mankön och qvinkön, och sade: fördenskull skall en menniska lemna fadren och modren, och skall hänga vid sin hustru, och de två skola vara till ett kött; hvarföre de icke vidare äro två, utan ett kött; hvad alltså Gud har förbundit, må en menniska icke söndra. Icke alla fatta detta ordet,*

[241]) Att den sant äktenskapliga kärleken leder [sitt] ursprung, [sin] orsak och [sitt] väsen från det godas och det sannas äktenskap, således att den är från himmelen, n. 2728, 2729. Om änglaandar som hafva en förnimmelse, huruvida det äktenskapliga finnes, utaf föreställningen om det godas och det sannas förbindelse, n. 10756. Att den äktenskapliga kärleken förhåller sig alldeles lika, som det godas och det sannas förbindelse, om hvilken, n. 1904, 2173, 2429, 2503. 3101, 3102, 3155, 3179, 3180, 4358, 5407, 5835, 9206, 9495, 9637. Huruledes det godas och det sannas förbindelse sker, och hos hvilka, n. 3834, 4096, 4097, 4301, 4345, 4353, 4364, 4368, 5365, 7623 till 7627, 9258. Att det icke är kändt, hvad den sant äktenskapliga kärleken är, utom af dem, som äro i det goda och det sanna af Herren, n. 10171. Att i Ordet med äktenskap betecknas det godas och det sannas äktenskap, n. 3132, 4434, 4834. Att i den sant äktenskapliga kärleken är Herrens rike och himmelen, n. 2737.

utan de åt hvilka det har blifvit gifvet», Matt. 19: 4, 5, 6, 11; Mark. 10: 6, 7, 8, 9; 1 Mos. 2: 24. Här beskrifves det himmelska äktenskap, i hvilket änglarna äro, och tillika det godas och det sannas äktenskap; och med att »en menniska icke må söndra hvad Gud har förbundit» förstås, att det goda icke bör söndras ifrån det sanna.

373. Härutaf kan nu ses, hvarifrån den sant äktenskapliga kärleken är, att han nemligen först danas i deras sinnen som äro i äktenskap; och att han derifrån nedstiger och hänledes i kroppen, samt der förnimmes samt kännes som kärlek. Hvad helst som kännes och förnimmes i kroppen, hemtar nemligen [sitt] ursprung från dess andliga, alldenstund [det sker] från förståndet och viljan: förståndet och viljan utgöra den andliga menniskan. Hvad helst som ifrån den andliga menniskan nedstiger i kroppen, det framställer sig der under en annan skepnad, men är dock lika och enhälligt, såsom själen och kroppen är, och såsom orsaken och verkan är, såsom kan vara tydligt af det, som i de tvenne artiklarna om Motsvarigheter är sagdt och visadt [n. 87—115].

374. Jag har hört en ängel beskrifva den sant äktenskapliga kärleken och dess himmelska angenämheter på så sätt: att den är Herrens Gudomliga i himlarna, hvilket är det Gudomliga Goda och det Gudomliga sanna, förenadt i två, ända derhän att de icke äro två utan att [de äro] *ett*. Han sade, att två makar i himmelen äro denna kärlek, emedan hvar och en är sitt goda och sitt sanna, så väl med hänsyn till sinnet som till kroppen, ty kroppen är sinnets afbildning, emedan han är danad till dess likhet. Han slöt deraf, att det Gudomliga är afbildadt i två, som äro i en sant äktenskaplig kärlek; och, emedan det Gudomliga [är det], att äfven himmelen är [i dem] afbildad, emedan samtliga himmelen är det ifrån Herren utgående Gudomliga Goda och Gudomliga Sanna, och att deraf härrör att himmelens alla ting äro inskrifna i den kärleken, samt så många sällheter och angenämheter att de öfvergå [allt] tal: han uttryckte talet med ett ord som innebar myriaders

myriader (tiotusen sinom tiotusen). Han förundrade sig öfver, att församlingens menniska ingenting vet om detta, då likväl församlingen är Herrens himmel på jorden, och himmelen är det godas och det sannas äktenskap. Han sade att han häpnade när han tänkte, att inom församlingen mer än utom henne begås, och jemväl bestyrkas, äktenskapsbrott, hvilkas nöje likväl i sig sjelft ej är annat, uti andlig mening och derföre i den andliga verlden, än nöjet af kärleken till det med det onda förbundna falska, hvilket nöje är ett helvetiskt nöje, emedan det är alldeles motsatt himmelens nöje, hvilket är nöjet af kärleken till det med det goda förbundna sanna.

375. Hvar och en vet, att tvenne makar, som älska hvarandra, äro innerligt förenade, och att det väsendtliga af äktenskapet är sinnelagens eller sinnenas förening. Deraf kan man ock veta, att sådana som sinnelagen eller sinnena i sig sjelfva äro, sådan är föreningen, och jemväl sådan kärleken dem emellan. Sinnet danas endast af sanningar och godheter, ty alla ting, som finnas i verldsalltet, hänföra sig till det goda och det sanna, och jemväl till deras förbindelse, hvarföre sinnenas förening är alldeles sådan, som de sanningar och godheter äro af hvilka de äro danade, följaktligen, att de sinnens förening, hvilka äro danade af äkta sanningar och godheter, är den fullkomligaste. Man bör veta, att ej något älskar mer hvartannat inbördes, än det sanna och det goda, hvarföre ifrån den kärleken nedstiger den sant äktenskapliga kärleken[242]). Det falska och det onda älska också hvarandra, men denna kärlek vändes sedan till ett helvete.

---

[242]) Att alla ting i hela så väl himmelen som verlden hänföra sig till det goda och det sanna, n. 2451, 3166, 4390, 4409, 5232, 7256, 10122. Och till beggederas förbindelse, n. 10555. Att emellan det goda och det sanna är ett äktenskap, n. 1904, 2173, 2503. Att det goda älskar och af kärlek åstundar det sanna och dess förbindelse med sig, och att de i följd deraf äro i ett ständigt bemödande till förbindelse, n. 9206, 9207, 9495. Att det sannas lif är ifrån det goda, n. 1589, 1997, 2579, 4070, 4096, 4097, 4736, 4757, 4884, 5147, 9667. Att det sanna är det godas form, n. 3049, 3180, 4574, 9154. Att det sanna är till det goda, liksom vatten till bröd, n. 4976.

376. Utaf det, som nu om den äktenskapliga kärlekens ursprung är sagdt, kan man sluta, hvilka som äro i den äktenskapliga kärleken, och hvilka som icke äro det: att i den äktenskapliga kärleken äro de, som af de Gudomliga sanningarna äro uti det Gudomliga goda; och att den äktenskapliga kärleken i samma mån är äkta, som de sanningar, hvilka förbindas med det goda, äro mera äkta. Och emedan allt godt, som förbindes med sanningar, är af Herren, så följer att ingen kan vara i den sant äktenskapliga kärleken, om han icke erkänner Herren samt Hans Gudomliga, ty utan detta erkännande kan Herren icke inflyta samt förbindas med de sanningar, som finnas hos menniskan.

377. Härutaf är klart, att i den äktenskapliga kärleken äro icke de, som äro i falskheter, samt alldeles icke de, som äro i falskheter utaf det onda. Hos dem, som äro i det onda och deraf i falskheter, äro äfven de inre [delarna], som tillhöra sinnet, tillslutna; hvarföre deri icke kan gifvas något ursprung till äktenskaplig kärlek, men nedanföre desamma uti den Utvertes eller Naturliga menniskan, skild ifrån den Invertes, gifves en förbindelse af falskt och ondt, hvilken förbindelse kallas helvetiskt äktenskap. Det har blifvit [mig] gifvet att se huru beskaffadt äktenskapet är emellan dem som äro i det ondas falskheter, hvilket kallas helvetiskt äktenskap. De samtala sins emellan, och jemväl förbindas af otuktighet, men till det inre brinna de emot hvarandra af ett mördande hat, hvilket är så stort att det icke kan beskrifvas.

378. Den äktenskapliga kärleken gifves icke heller emellan tvenne som äro af vidt olika religion, alldenstund den enes sanna icke öfverensstämmer med den andres goda, samt två olika och oöfverensstämmande ting icke kunna göra *ett* sinne af två, hvarföre ursprunget till deras kärlek icke hemtar något från det andliga. Om de sammanbo och stämma öfverens, så är det blott af naturliga orsaker[243]).

---

[243]). Att äktenskap emellan dem, som äro af vidt olika *(diversa)* religion, äro otillåtna, fördenskull att icke förbindelse

Af denna orsak afslutas i himlarna äktenskap med dem som äro inom samfundet, emedan de äro i ett lika beskaffadt godt och sant, men icke med dem som äro utom samfundet. Att alla, som der äro inom ett samfund, äro i ett lika beskaffadt godt och sant, samt skilja sig från dem som äro utom, kan ses ofvanföre, n. 41 och följ. Detta förebildades ock hos den Israelitiska folkstammen, derigenom att äktenskapen ingingos inom stammarna, och i synnerhet inom familjerna, och icke utom dem.

379. En sant äktenskaplig kärlek är icke heller möjlig emellan *en* äkta man och flera hustrur; ty detta förstör dess andliga ursprung, som är att af tvenne må danas *ett* sinne, följaktligen förstör det den inre förbindelsen, som är det godas och det sannas, [och] som är den från hvilken den kärlekens sjelfva väsen härrör. Ett äktenskap med flera än med en enda är såsom ett förstånd deladt på flera viljor; samt såsom en menniska fäst, icke vid *en*, utan vid flera församlingar (kyrkor), ty sålunda sönderslites hennes tro derhän att den blifver ingen. Änglarna säga, att det att taga flera hustrur är alldeles emot den Gudomliga ordningen; och att de veta detta af flera orsaker, och jemväl derutaf, att så snart de tänka på äktenskap med flera, så afsöndras de ifrån den invertes sällheten och den himmelska lycksaligheten, och att de då blifva såsom druckna, emedan det goda skiljes ifrån sitt sanna hos dem. Och emedan de inre [delarna], som tillhöra deras sinne, af blotta tanken [i förening] med någon afsigt komma i ett sådant tillstånd, så förnimma de klart, att ett äktenskap med flera än med *en* tillsluter deras invertes och gör, att i stället för den äktenskapliga kärleken intränger sig otukts-kärlek, hvilken kärlek leder bort ifrån himmelen [244]). De säga vidare,

---

af ett lika beskaffadt godt och sant eger rum i de inre [delarna], n. 8998.

[244]) Att enär man och hustru skola vara *ett*, och skola sammanbo i lifvets innersta, och emedan de utgöra tillsamman *en* ängel i himmelen, derföre är en sant äktenskaplig kärlek icke möjlig emellan *en* man och flera hustrur, n. 1907, 2740. Att det att taga flera hustrur tillsammans är emot den Gudomliga ordningen, n. 10837. Att äktenskapet icke är mer än *en* mans och *en* hustrus

att menniskan svårligen begriper detta, emedan de äro få, som befinna sig i en äkta äktenskaplig kärlek, och de som icke äro i den, veta alldeles intet om det inre nöje, som är i den kärleken, utan blott om otuktens nöje, hvilket nöje vändes till onöje efter ett kort samboende; hvaremot den sant äktenskapliga kärlekens nöje icke allenast fortbestår till ålderdomen i verlden, utan äfven blifver himmelens nöje efter döden, och då uppfylles det med ett inre nöje, som fullkomnas i evighet. De sade äfven, att den sant äktenskapliga kärlekens sällheter kunna uppräknas till flera tusen, af hvilka icke ens en enda är bekant för menniskan, ej heller med förståndet kan begripas af någon, som icke af Herren är i det godas och det sannas äktenskap.

380. Den enes kärlek till herravälde öfver den andre upphäfver alldeles den äktenskapliga kärleken och dess himmelska nöje, ty, såsom ofvan är sagdt, består den äktenskapligen kärleken och dess nöje deruti, att den enes vilja må vara den andres, och detta inbördes och ömsesidigt. Kärleken till herravälde i äktenskapet förstör detta, ty den herskande vill att hans vilja allena skall vara i den andre, och omvändt den andres i honom sjelf ingen, derföre intet inbördes (ingen ömsesidighet), följaktligen ingen meddelelse af någon kärlek och dess nöje med den andre, och tvärtom; hvilken meddelelse och deraf [härrörande] förbindelse likväl är sjelfva den inre angenämhet, som kallas sällhet, i äktenskapet. Kärleken till herravälde utsläcker alldeles denna sällhet, och med den allt himmelskt och andligt af den kärleken, ända derhän att man icke vet att det finnes; och om det skulle

---

[förening], förnimmes klart af dem, som äro i Herrens Himmelska rike, n. 865, 3246, 9002, 10172; orsaken är den, att änglarna der äro i det godas och det sannas äktenskap, n. 3246. Att det var den Israelitiska folkstammen tillstadt att taga flera hustrur och att till hustrurna foga medhustrur *(konkubiner)*, men icke de kristne, dertill var orsaken den, att nämnda folkstam var i utvertes ting utan invertes [sådana], de kristne deremot kunna vara i invertes ting, således i det godas och det sannas äktenskap, n. 3246, 4837, 8809.

sägas [att sådant finnes], skulle det hållas för så ringa, att de vid blotta omnämnandet af sällhet deraf antingen skulle skratta eller vredgas. När den ene vill eller älskar det [samma] som den andre, då är det frihet för beggedera, ty all frihet tillhör kärleken, hvaremot det är frihet för ingen, der herravälde finnes; den ene är träl, den herskande också, emedan han som en träl ledes af begäret att herska. Men detta begriper alldeles icke den, som icke vet hvad den himmelska kärlekens frihet är. Dock kan man af det som ofvan är sagdt om den äktenskapliga kärlekens ursprung och väsen veta, att i den mån herravälde tränger in, i samma mån förbindas icke sinnena utan delas; herraväldet underkufvar, och ett underkufvadt sinne är antingen utan någon vilja, eller är det af en motsatt vilja. Om det är utan någon vilja, är det ock utan någon kärlek; om det är af en motsatt vilja, finnes hat i stället för kärlek. De inre [delarna] hos dem, som lefva i ett sådant äktenskap, stöta tillsammans och strida emot hvarandra inbördes, såsom två motsatta [krafter] pläga sins emellan, huru än de yttre [delarna] hållas tillbaka och stillas för lugnets skull. Sammanstötningen och striden hos deras inre uppenbarar sig efter deras död; de komma mestadels tillsammans, och då slås de sins emellan såsom fiender, och sönderrifva hvarandra inbördes; de handla nemligen då enligt sitt inres tillstånd. Deras strider och sönderrifningar har det några gånger blifvit mig gifvet att se, och somligas voro fulla af hämnd[begär] och raserier. Hvars och ens inre sättes nemligen i det andra lifvet i frihet, och hålles icke vidare af det utvertes inom skrankorna, för orsaker [som gälla] i verlden; ty en hvar är då sådan som han är till det inre.

381. Hos somliga gifves en viss likhet af äktenskaplig kärlek, men det är dock icke äktenskaplig kärlek, om de icke äro i kärlek till godt och sant. Det är en kärlek som ser ut såsom äktenskaplig af flera orsaker, nemligen att de må tjenas hemma, att de må vara i trygghet, eller i lugn, eller i sysslolöshet, eller för att de må betjenas när de icke må väl och

blifva gamla, eller för omsorgen om barnen, hvilka de älska. För somliga är det ett tvång af fruktan för maken, för ryktet, för onda ting; för somliga är det otuktighet som föranleder. Den äktenskapliga kärleken är äfven skiljaktig hos makarna; hos den ene kan vara mer eller mindre deraf, hos den andre föga eller intet, och emedan den är skiljaktig, så kan det för den ene vara himmel, för den andre helvete.

382. Den äkta äktenskapliga kärleken finnes i den innersta himmelen, emedan änglarna der äro i det godas och det sannas äktenskap, och jemväl i oskuld. De nedre himlarnas änglar äro äfven i äktenskaplig kärlek, men i samma mån som i oskuld, ty den äktenskapliga kärleken i sig sjelf betraktad är ett oskulds-tillstånd, hvarföre emellan makar, som äro uti äktenskaplig kärlek, äro himmelska nöjen. Inför deras själs-sinnen *(animis)* förekomma nästan likadana oskuldens lekar, som emellan barn, ty ingenting [finnes som] icke förnöjer deras sinnen; himmelen inflyter nemligen med sin fröjd på alla enskilda ting af deras lif. Och derföre förebildas i himmelen den äktenskapliga kärleken genom de skönaste saker: jag har sett den förebildad genom en jungfru af obeskriflig skönhet [och] omgifven af en hvitglänsande sky. Det sades, att från den äktenskapliga kärleken hafva änglarna i himmelen all skönhet. Böjelserna och tankarna från densamma förebildas genom diamantlika luftlager *(auras)*, gnistrande liksom af pyroper och rubiner, och detta med ljufligheter som intaga sinnenas inre [delar]. Med ett ord, i den äktenskapliga kärleken förebildar sig himmelen, emedan himmelen hos änglarna är förbindelsen af godt och sant, och denna förbindelse utgör den äktenskapliga kärleken.

382[½]. Äktenskapen i himlarna skilja sig från äktenskapen på jorden deruti, att äktenskapen på jorden dessutom äro för framalstringen af afföda, men icke i himlarna. I stället för nämnda framalstring är i himlarna framalstringen af godt och sant. Att denna framalstring är i den förras ställe, är emedan deras äktenskap är det godas och sannas äktenskap,

såsom ofvan är visadt, och i det äktenskapet älskas öfver allting det goda och det sanna, samt deras förbindelse; derföre är det dessa som fortplantas af äktenskapen i himlarna. Deraf kommer, att med »födelser» och »alstringar» *(generationes)* i Ordet betecknas andliga födelser och alstringar, hvilka äro det godas och sannas, med »moder» och »fader» det sanna förbundet med det goda som framalstrar, med »söner» och »döttrar» sanningar och godheter som framalstras, och med »mågar» och »sonhustrur» dessas förbindelser, och så vidare[245]. Härutaf är klart, att äktenskapen i himlarna icke äro såsom äktenskapen på jorden. I himlarna äro andliga giftermål, hvilka icke böra kallas giftermål, utan (ande-)sinnenas förbindelser i kraft af det godas och sannas äktenskap. På jorden deremot äro giftermål, emedan de icke allenast höra till anden, utan äfven till köttet. Och emedan icke giftermål finnas i himlarna, derföre kallas tvenne makar der icke man och hustru, utan, i följd af änglaföreställningen om tvenne (ande-)sinnens förbindelse till ett enda, kallas den andres make med ett ord, som betecknar hans ömsesidigt vexelverkande *(suum mutuum vicissim)*. Härutaf kan man veta, huru Herrens ord om giftermål böra förstås, Luk. 20: 35, 36.

383. Huru äktenskapen i himlarna afslutas, har ock blifvit [mig] gifvet att se. Öfverallt i himmelen sammanslutas like,

---

245) Att »aflelser», »födanden», »födelser» och »alstringar» *(generationes)* beteckna andliga sådana, hvilka äro det godas och sannas, eller kärlekens och trons, n. 613, 1145, 1755, 2020, 2584, 3860, 3868, 4070, 4668, 6239, 8042, 9325, 10249. Att derföre »alstring» och »födelse» beteckna återalstring (pånyttfödelse) och återfödelse genom tron och kärleken, n. 5160, 5598, 9042, 9845. Att »moder» betecknar församlingen med hänsyn till det sanna, således ock församlingens sanna; »fader» församlingen med hänsyn till det goda, således ock församlingens goda, n. 2691, 2717, 3703, 5581, 8897. Att »söner» beteckna böjelser för det sanna, således sanningar, n. 489, 491, 533, 2623, 3373, 4257, 8649, 9807. Att »döttrar» [beteckna] böjelser för det goda, således godheter, n. 489, 490, 491, 2362, 3963, 6729, 6775, 6778, 9055. Att »måg» betecknar det till böjelsen för det goda anslutna *(associerade)* sanna, n. 2389. Att »sonhustru» betecknar det till sitt sanna anslutna goda, n. 4843.

samt skiljas olike; derföre består hvartenda himmelens samfund af like. Like föras till like icke utaf sig sjelfva utan af Herren, se ofvanföre n. 41, 43, 44 och följ., likaså make till make, hvilkas sinnen kunna förbindas till ett enda; hvarföre de vid första anblicken på det innerligaste älska hvarandra, och se sig [vara] makar samt ingå äktenskap; deraf kommer, att alla himmelens äktenskap äro af Herren allena. De fira äfven en fest, hvilket sker i en sammankomst af flera; festligheterna äro skiljaktiga i [de olika] samfunden.

384. Emedan äktenskapen på jorden äro plantskolor för menniskoslägtet, och jemväl för himmelens änglar — ty såsom ofvan uti sin artikel är visadt, är himmelen af menniskoslägtet — äfvensom emedan de äro af andligt ursprung, nemligen från det godas och sannas äktenskap, samt Herrens Gudomliga hufvudsakligen inflyter på den kärleken, derföre äro de högst heliga inför himmelens änglar. Och tvärtom betraktas äktenskapsbrott af dem såsom vanheliga, emedan de äro stridande emot den äktenskapliga kärleken. Ty liksom änglarna uti äktenskapen skåda det godas och sannas äktenskap, som är himmelen, så skåda de i äktenskapsbrotten det falskas och ondas äktenskap, som är helvetet; hvarföre de vända sig bort då de blott höra [ordet] äktenskapsbrott nämnas. Detta är äfven orsaken, att, när menniskan begår äktenskapsbrott af nöje, himmelen tillslutes för henne; och sedan den blifvit tillsluten, erkänner hon icke vidare det Gudomliga, ej heller något af församlingens tro[246]). Att alla, som äro i helvetet, äro emot den äktenskapliga kärleken, har blifvit [mig] gifvet att förnimma af den derifrån utdunstade sferen, som

[246]) Att äktenskapsbrott äro vanheliga, n. 9961; 10174. Att för äktenskapsbrytare tillslutes himmelen, n. 275. Att de, som förnummit nöje i äktenskapsbrott, icke kunna komma i himmelen, n. 539, 2733, 2747, 2748, 2749, 2751, 10175. Att äktenskapsbrytare äro obarmhertiga, och utan religion *(religiosum)*, n. 824, 2747, 2748. Att äktenskapsbrytares föreställningar äro orena, n. 2747, 2748. Att de i det andra lifvet älska smuts, och äro i sådana helveten, n. 2755, 5394, 5722. Att med äktenskapsbrott i Ordet betecknas kränkningar af det goda, och med bolerier förvändningar af det sanna, n. 2466, 2729, 3399, 4865, 8904, 10648.

var liksom ett ständigt bemödande att upplösa och våldföra äktenskapen. Och af den har det blifvit klart, att det i helvetet herskande nöjet är äktenskapsbrottets nöje, och att äktenskapsbrottets nöje också är ett nöje att förstöra det godas och sannas förbindelse, hvilken förbindelse utgör himmelen. Deraf följer, att äktenskapsbrottets nöje är ett helvetiskt nöje alldeles motsatt äktenskapets nöje, som är ett himmelskt nöje.

385. Det var vissa andar, som, af vanan i kroppslifvet, ofredade mig med en säregen skicklighet, och detta genom en mycket mjuk likasom böljande inflytelse, sådan som rättsinniga andars plägar vara, men det förnams att i dem voro listigheter och dylikt, att de måtte fånga och bedraga. Omsider talade jag med en af dem, och det blef mig sagdt, att han var härförare, när han lefde i verlden. Och som jag förnam att i hans tankes föreställningar var otuktigt, talade jag med honom om äktenskapet medelst andligt tal med förebildningar, hvilket fullständigt uttrycker tankarna, och i ett ögonblick flera. Han sade, att han i kroppslifvet ansåg äktenskapsbrott för ingenting. Men det blef gifvet att säga honom, att äktenskapsbrott äro skändliga, fastän de inför dem, som äro sådana, på grund af det nöje som de eftertraktat, och af intalelse i följd deraf, se ut att icke vara sådana, ja att vara tillåtna; hvilket han äfven kunde veta deraf, att äktenskapen äro menniskoslägtets plantskolor, och derföre äfven det himmelska rikets plantskolor, och att de fördenskull aldrig böra våldföras, utan hållas heliga; äfvensom af det, som han borde veta emedan han var i det andra lifvet samt i ett tillstånd af förnimmelse, att den äktenskapliga kärleken nedstiger från Herren genom himmelen, och att ifrån den kärleken, såsom ifrån en fader, härledes den inbördes kärleken, som är himmelens fäste; och deraf, att äktenskapsbrytare, då de blott nalkas till himmelska samfund, känna sin stank och störta sig hufvudstupa ned derifrån åt helvetet; åtminstone hade han kunnat veta, att våldföra äktenskapen är emot de Gudomliga lagarna, och emot alla rikens borgerliga lagar, äfvensom emot förnuftets äkta ljus,

emedan det är emot både den Gudomliga och menskliga ordningen, förutom flera [andra] ting. Men han svarade, att han icke tänkte sådana saker i kroppslifvet. Han ville resonnera om det vore så, men det sades honom, att sanningen icke tillstädjer resonnemanger, ty de beskydda nöjena, således ondskorna och falskheterna, och att han först borde tänka på de saker som blifvit sagda, emedan de vore sanna; eller [kunde han veta det] äfven i kraft af den grundsats, som i verlden är den mest bekanta, att ingen bör göra en annan hvad han icke vill att en annan skall göra honom; och sålunda om någon hade på sådant sätt bedragit hans hustru, den han hade älskat, hvilket sker i början af hvarje äktenskap, månne han icke då, när han var i ett tillstånd af förgrymmelse deröfver, om han talade från detta tillstånd, också sjelf skulle hafva förbannat äktenskapsbrott, och då, emedan han utmärkte sig för snille, skulle hafva bestyrkt sig mer än andra emot desamma, derhän att han fördömt dem till helvetet.

386. Mig har blifvit visadt, huruledes den äktenskapliga kärlekens nöjen fortgå till himmelen, och äktenskapsbrottets nöjen till helvetet. Fortgången af den äktenskapliga kärlekens nöjen mot himmelen var i oupphörligen flera sällheter och lycksaligheter ända till oräkneliga och outsägliga, och ju längre in, i [desto] oräkneligare och outsägligare, ända till sjelfva den innersta himmelens eller oskuldshimmelens [sällheter och lycksaligheter], och detta genom den största frihet; ty all frihet är af kärleken, således den största friheten af den äktenskapliga kärleken, som är sjelfva den himmelska kärleken. Fortgången af äktenskapsbrottet åter var mot helvetet, och gradvis till det nedersta, hvarest ingenting annat än gräsligt och fasansvärdt finnes. En sådan lott väntar äktenskapsbrytare efter deras lif i verlden. Med äktenskapsbrytare förstås de, som förnimma nöje i äktenskapsbrott, och icke nöje uti äktenskap.

Om änglarnas förrättningar i himmelen.

387. Förrättningarna i himlarna kunna icke räknas, ej heller till arten beskrifvas, utan blott något sägas om dem i allmänhet, ty de äro otaliga, och jemväl vexlande allt efter samfundens embeten. Hvartenda samfund sköter nemligen ett säreget embete; ty liksom samfunden äro åtskilda allt efter godheterna, se ofvanföre n. 41, så [ock] allt efter nyttorna, alldenstund godheterna hos alla i himlarna äro godheter i handling, som äro nyttor. Hvar och en der uträttar nytta, ty Herrens rike är nyttornas rike[247].

388. I himlarna liksom på jorden finnas flera förvaltningar, ty [der] förekomma Kyrkliga, Borgerliga och Husliga saker. Att [der] förekomma Kyrkliga saker, är tydligt af det som ofvanföre, n. 221 till 227, är sagdt och visadt om Gudstjensten; att Borgerliga saker förekomma, af det som [är taladt] om Styrelser i himmelen, n. 213 till 220; och att Husliga saker förekomma, af det som [är sagdt] om änglarnas Boningar och Vistelserum, n. 183 till 190, och om Äktenskapen i himmelen, n. 366 till 386. Deraf är klart, att inom hvarje himmelskt samfund finnas flera förrättningar och förvaltningar.

389. Alla ting i himlarna äro inrättade efter den Gudomliga ordningen, hvilken vårdas öfverallt igenom förvaltningar af änglar; af visare de saker som höra till det allmänna bästa eller till allmän nytta, af mindre visa de som höra till en särskild [nytta], och så vidare. Sakerna äro underordnade [hvarandra], alldeles liksom i den Gudomliga ord-

[247]) Att Herrens rike är nyttornas rike, n. 453, 696, 1103, 3645, 4054, 7038. Att »tjena Herren» är att uträtta nyttor, n. 7038. Att alla i det andra lifvet böra uträtta nyttor, n. 1103. Att äfven de onda och helvetiska [böra göra det], men huruledes, n. 696. Att alla äro så beskaffade, som de nyttor äro, hvilka de uträtta, n. 4054, 6815; belyst, n. 7038. Att änglasällheten består i menniskokärlekens godheter, således i att uträtta nyttor, n. 454.

ningen nyttorna äro underordnade. Derföre är ock till hvarje förrättning fogad en värdighet allt efter nyttans värdighet. Dock tillvällar ängeln icke sig värdigheten, utan gifver all [sådan] åt nyttan, och emedan nyttan är det goda, som han uträttar, och allt godt är af Herren, derföre gifver han all [värdighet] åt Herren. Den derföre, som tänker på heder för sig sjelf och deraf för nyttan, och icke för nyttan och deraf för sig sjelf, kan icke förvalta något embete i himmelen, emedan han skådar bort ifrån Herren, på sig sjelf i första rummet och på nyttan i det andra. När det säges nytta, förstås äfven Herren, emedan, såsom nyss ofvanföre är sagdt, nyttan är det goda, samt det goda är af Herren.

390. Härutaf kan man sluta, huru beskaffade underordnandena äro i himlarna, att nemligen allt efter som enhvar älskar, värderar och hedrar nyttan, så älskar, värderar och hedrar han ock den person, till hvilken den nyttan är fogad; och jemväl att personen älskas, värderas och hedras i samma mån, som han icke tillerkänner sig utan Herren nyttan; ty i samma mån är han vis, och uträttar af det goda de nyttor, som han uträttar. Andlig kärlek, värdering och heder är icke heller annat än kärlek till, värdering af och heder för nyttan i personen, samt heder för personen på grund af nyttan och icke för nyttan på grund af personen. Den, som betraktar menniskorna från [synpunkten af] det andliga sanna, betraktar dem äfven icke heller annorlunda; ty han ser den ena menniskan vara lika den andra, antingen hon är i stor eller i liten värdighet, men skiljaktigheten ensamt [ligga] i visheten, och vishet är att älska nyttan, således medborgarens, samfundets, fäderneslandets och församlingens goda. Uti detta består äfven kärleken till Herren, emedan af Herren är allt det goda som är nyttans goda; och jemväl kärleken mot nästan, emedan nästan är det goda som bör älskas uti medborgaren, samfundet, fäderneslandet och församlingen, och som bör uträttas åt dem[248]).

---

[248]) Att älska nästan icke är att älska personen, utan det

391. Alla samfund i himlarna äro åtskilda efter nyttorna, alldenstund de äro åtskilda efter godheterna, såsom ofvanföre n. 41 och följ. är sagdt, och godheterna äro godheter i handling eller menniskokärlekens godheter, som äro nyttor. Samfund finnas, hvilkas förrättningar äro att hafva omsorg om barn; andra samfund finnas, hvilkas förrättningar äro att undervisa och uppfostra dem medan de växa upp. Andra finnas, som likaledes undervisa och uppfostra gossar och flickor, hvilka äro af ett godt anlag i följd af uppfostran i verlden, och derifrån komma till himmelen. Andra finnas, som lära samt leda in på vägen till himmelen enfaldiga goda från den kristna verlden. Andra finnas som göra sammalunda med åtskilliga (hedniska) folkslag. Andra finnas, som skydda nykomna andar, hvilka äro de som nyss äro komna från verlden, från ofredanden af onda andar. De finnas ock som äro tillstädes hos dem, som befinna sig på den lägre jorden; och jemväl finnas de som äro tillstädes hos dem, som äro i helvetena, och moderera att de icke må plåga hvarandra utöfver de föreskrifna gränserna; de finnas äfven som äro tillstädes hos dem, som uppväckas från de döda. I allmänhet sändas änglar af hvarje samfund till menniskorna, att de må bevara dem, och leda dem bort ifrån onda böjelser och deraf onda tankar, samt ingifva *(inspirera)* goda böjelser, i den mån de af frihet taga emot, medelst hvilka [åtgärder] de äfven styra menniskornas gerningar eller verk, genom att, så mycket möjligt är, aflägsna

---

som finnes hos honom på grund hvaraf han är [nästa], n. 5025, 10336. Att de som älska personen, och icke det som finnes hos honom på grund hvaraf han är [nästa], älska lika väl en ond som en god, n. 3820; och att de göra godt lika väl emot de onda som emot de goda, då likväl det att göra godt emot de onda är att göra illa emot de goda, hvilket icke är att älska nästan, n. 3820, 6703, 8120. En domare, som straffar de onda, att de må förbättras, och på det de goda icke af dem må besmittas samt skadas, älskar nästan, n. 3820, 8120, 8121. Att hvarje menniska och samfund, äfvensom fäderneslandet och församlingen, samt i allmännelig mening Herrens rike, äro [ens] nästa, och att göra dem godt af kärlek till det goda enligt beskaffenheten af deras tillstånd är att älska nästan; således är deras goda, som bör ses till godo, [ens] nästa, n. 6818 till 6824, 8123.

de onda afsigterna. När änglarna äro hos menniskorna, likasom bo de i deras böjelser, och äro nära menniskan i den mån hon är i det goda af sanningar, aflägsnare deremot i den mån hon är på afstånd derifrån genom lefvernet[249]). Men alla dessa änglarnas förrättningar äro Herrens förrättningar genom änglarna, ty änglarna sköta dem icke af sig sjelfva utan af Herren. Deraf kommer, att med »änglar» i Ordet uti dess invertes mening icke förstås änglar, utan något [som är] Herrens; och deraf härrör, att änglarna i Ordet kallas »gudar»[250]).

392. Dessa änglarnas förrättningar äro deras allmänna förrättningar, men hvar och en har sin beställning *(sparta)* särskildt; ty hvar och en allmän nytta sammansättes af otaliga, som kallas medel-, biträdande, tjenande nyttor: alla samtliga och enskilda äro samordnade och underordnade enligt den Gudomliga ordningen, och tillsammantagna utgöra och fullkomna de den allmänna nyttan, som är det allmänna bästa.

393. Uti Kyrkliga [förrättningar] äro de i himmelen hvilka i verlden älskat Ordet, och af åstundan dær undersökt sanningarna, icke för heders eller vinnings skull, utan för både sitt och andras lefvernes nytta. Allt efter kärleken till och åstundan efter nyttan äro desamme der uti upplysning samt i vishetens ljus, i hvilket de äfven komma af Ordet i himlarna, som icke är naturligt såsom i verlden, utan andligt, se ofvanföre n. 259. Desse förvalta predikant-embetet,

---

249) Om änglarna hos barn, och derefter hos gossar, och så efter hvart annat *(successive)*, n. 2303. Att menniskan igenom änglar uppväckes ifrån de döda, af erfarenhet, n. 168 till 189. Att änglar sändas till dem som äro i helvetet, för att de icke må ömsesidigt plåga hvarandra öfver måttan, n. 967. Om änglarnas tjenster emot de menniskor som komma till det andra lifvet, n. 2131. Att andar och änglar äro hos alla menniskor, och att menniskan ledes igenom andar och änglar af Herren, n. 50, 697, 2796, 2887, 2888, 5847 till 5866, 5976 till 5993, 6209. Att änglarna hafva herravälde öfver de onda andarna, n. 1755.

250) Att med »änglar» i Ordet betecknas något Gudomligt från Herren, n. 1925, 2821, 3039, 4085, 6280, 8192. Att änglarna i Ordet kallas »gudar», på grund af emottagandet af det Gudomliga Sanna samt Goda af Herren, n. 4295, 4402, 8301, 8192.

och enligt den Gudomliga ordningen äro der på en högre plats de, som i följd af upplysning öfverträffa andra i vishet. I Borgerliga [förrättningar] äro de, som i verlden älskat fäderneslandet och dess allmänna bästa framför sitt eget, samt gjort [hvad som var] rättvist och rätt af kärlek till det rättvisa och rätta. I den mån desse af kärlekens åstundan undersökt lagarna för det rättvisa, samt deraf blifvit förståndige, i samma mån äro de i förmåga att förvalta embeten i himmelen, hvilka de äfven förvalta på den plats eller i den grad, i hvilken deras förståndighet är, hvilken äfven då är i lika grad med kärleken till nytta för det allmänna bästa. Dessutom finnas i himmelen så många embeten och så många förvaltningar, och jemväl så många arbeten, att de för riklighetens skull icke kunna uppräknas: i verlden finnas få jemförelsevis. Alla [änglar], huru många de än äro, äro i sitt göromåls och arbetes nöje af kärlek till nyttan, och ingen af kärlek till sig sjelf eller till vinning; icke heller har någon kärlek till vinning för lifvets skull, emedan alla lifvets nödvändigheter skänkas dem fritt *(gratis)*, de bo fritt, klädas fritt, födas fritt. Och är det härutaf klart, att de, som hafva älskat sig sjelfva och verlden framför nyttan, icke i himmelen hafva någon lott; ty hvars och ens egen kärlek eller böjelse väntar (förblifver hos) honom efter lifvet i verlden, och utrotas icke i evighet, se ofvanföre n. 363.

394. En hvar i himmelen är i sitt göromål enligt motsvarigheten, och motsvarigheten är icke med göromålet, utan med hvarje göromåls nytta, se ofvanföre n. 112, och motsvarighet är alla tings [egenskap], n. 106. Den som i himmelen är stadd i en förrättning eller ett göromål som motsvarar hans nytta, han är i alldeles lika lifstillstånd i hvilket han var i verlden, ty det andliga och det naturliga verka som *ett* igenom motsvarigheter, med den skilnad likväl, att han är i ett inre nöje, emedan han är i det andliga lifvet, som är ett inre lif, och derföre mottagligare för himmelsk sällhet.

Om den himmelska fröjden och lycksaligheten.

395. Hvad himmelen och hvad den himmelska fröjden är, känner knappast någon nu för tiden. De som hafva tänkt öfver den förra och öfver den senare, hafva fattat en så allmän och så grof *(krass)* föreställning om desamma, att det knappt är någon. Af de andar, som komma från verlden till det andra lifvet, har jag bäst kunnat veta hurudant begrepp de haft om himmelen och om den himmelska fröjden, ty lemnade åt sig sjelfva, liksom vore de i verlden, tänka de på lika sätt. Orsaken, att man icke vet hvad den himmelska fröjden är, är den att de, som tänkt deröfver, hafva dömt efter de utvertes fröjder, hvilka tillhöra den naturliga menniskan, och icke vetat hvad den Invertes eller andliga menniskan är, således icke heller hvad hennes nöje och salighet är. Derföre, om af dem, som voro i ett andligt eller invertes nöje, hade blifvit sagdt, hvad och huru beskaffad den himmelska fröjden är, så hade det icke kunnat begripas, ty det hade fallit in i en okänd föreställning, således icke i [någon] förnimmelse, hvarföre det hade varit ibland sådana saker, som den naturliga menniskan skulle hafva förkastat. En hvar kan likväl veta, att menniskan, när hon lemnar den utvertes eller naturliga menniskan, kommer i den invertes eller andliga; deraf kan man veta, att det himmelska nöjet är ett invertes och andligt nöje, men ej ett utvertes och naturligt; och emedan det är invertes och andligt, att det är renare och utsöktare, och att det påverkar menniskans inre [delar], hvilka tillhöra hennes själ eller ande. En hvar kan af dessa saker allena sluta till, att hon har ett så beskaffadt nöje, som hennes andes nöje varit, och att kroppens nöje, som kallas köttets nöje, jemförelsevis icke är himmelskt. Hvad som är i menniskans ande, när hon lemnar kroppen, det qvarblifver äfven efter döden, ty då lefver menniskan som ande.

396. Alla nöjen härflyta af kärleken, ty hvad menniskan älskar, det känner hon som nöje: ej annanstädes ifrån har någon [något] nöje. Deraf följer, att sådan som kärleken är, sådant är nöjet. Kroppens eller köttets nöjen härflyta alla af kärleken till sig sjelf och af kärleken till verlden; derifrån äro ock begärelserna och deras lustar. Själens eller andens nöjen deremot härflyta alla af kärleken till Herren och af kärleken mot nästan; derifrån äro ock böjelserna för det goda och det sanna, samt inre sällheter. Dessa kärlekar med sina nöjen inflyta af Herren och från himmelen genom den invertes vägen, som är ofvanifrån, och påverka de inre [delarna]; de förra kärlekarna med sina nöjen inflyta deremot ifrån köttet och ifrån verlden genom den utvertes vägen, som är nedifrån, och påverka de yttre [delarna]. I den mån alltså som förenämnda tvenne himmelens kärlekar emottagas och påverka, i samma mån upplåtas de inre [delarna], som tillhöra själen eller anden och vetta ifrån verlden till himmelen; i den mån åter som nämnda tvenne verldens kärlekar emottagas och påverka, i samma mån upplåtas de yttre [delarna], som tillhöra kroppen eller köttet och vetta ifrån himmelen till verlden. Allt efter som kärlekarna inflyta och emottagas, så inflyta tillika äfven deras nöjen, på de inre [delarna] himmelens nöjen, på de yttre verldens nöjen, alldenstund, såsom sagdt är, allt nöje tillhör kärleken.

397. Himmelen är i sig sjelf sådan, att han är full af nöjen, ända derhän att han i sig sjelf betraktad icke är annat än salighet och nöje, enär det från Herrens Gudomliga kärlek utgående Gudomliga goda utgör himmelen i allmänhet och i synnerhet hos en hvar derstädes, samt den Gudomliga kärleken är att vilja allas frälsning och allas lycksalighet ifrån det innersta och fullständigt. Deraf härrör, att antingen man säger himmelen eller den himmelska fröjden, så är det ett [och detsamma].

398. Himmelens nöjen äro outsägliga, och jemväl äro de oräkneliga, men af [dessa] oräkneliga kan intet vetas ej heller

tros af den, som är i kroppens eller köttets nöje allena, alldenstund, såsom ofvan är sagdt, hans inre [delar] vetta ifrån himmelen till verlden, således bakåt. Ty den som hel och hållen är i kroppens eller köttets nöje, eller hvad som är detsamma, i kärleken till sig sjelf och verlden, han känner intet nöje utom i heder, vinning samt kroppens och sinnenas lustar, hvilka så utsläcka och qväfva de inre nöjena, som tillhöra himmelen, att man icke tror att de finnas; hvarföre han skulle högligen förundra sig, om det blott sades att nöjen gifvas, sedan hederns och vinningens nöjen blifvit aflägsnade, och ännu mera, om det sades, att himmelens nöjen, som träda i deras ställe, äro oräkneliga, samt så beskaffade att kroppens och köttets nöjen, hvilka företrädesvis äro hederns och vinningens, med dem icke kunna jemföras. Deraf är orsaken klar, hvarföre man icke vet hvad den himmelska fröjden är.

399. Huru stort himmelens nöje är, kan vara tydligt allenast deraf, att det för alla der är ett nöje att meddela sina nöjen och saligheter åt en annan, och emedan alla äro sådana i himlarna, så är det klart huru omätligt himmelens nöje är; ty såsom ofvan, n. 268, är visadt, förekommer i himlarna ett meddelande mellan alla och en hvar, samt mellan en hvar och alla. Ett sådant meddelande härflyter af himmelens tvenne kärlekar, hvilka, som sagdt är, äro kärleken till Herren och kärleken mot nästan; dessa kärlekar äro meddelsamma af [d. ä. vilja meddela] sina nöjen. Att kärleken till Herren är sådan, är emedan Herrens kärlek är en kärlek till meddelande af allt sitt med alla, ty Han vill allas lycksalighet. En likadan kärlek är i alla enskilda som älska Honom, emedan Herren är i dem; derifrån härrör änglarnas inbördes meddelande af nöjen sins emellan. Att kärleken mot nästan äfven är sådan, skall ses i det följande. Häraf kan vara tydligt, att dessa kärlekar äro meddelsamma af [d. ä. vilja meddela] sina nöjen. Annorlunda sjelf- och verldskärlekarna: sjelfkärleken undandrager och beröfvar andra allt nöje, och hänleder det på sig, ty sig allena vill han väl; och verldskärleken vill att de ting, som

tillhöra nästan, skola vara hans egna; hvarföre dessa kärlekar äro förstörande för nöjena hos andra. Om de äro meddelsamma, så är det för sin egen och icke för deras skull, hvarföre de i förhållande till dem icke äro meddelsamma utan förstörande, utom i den mån deras (de andres) nöjen möjligen äro hos eller i dem sjelfva. Att sjelf- och verldskärlekarna, när de regera, äro så beskaffade, har rätt ofta genom en lefvande erfarenhet blifvit [mig] gifvet att förnimma. Så ofta andar, som, medan de lefde som menniskor i verlden, voro stadda i dessa kärlekar, hafva nalkats, så ofta har mitt nöje vikit bort och försvunnit; och jemväl har mig blifvit sagdt, att om sådana blott närma sig mot något himmelskt samfund, så minskas efter graden af deras närhet deras nöje som äro i samfundet, och, hvad som är förunderligt, dessa onde äro då i sitt nöje. Deraf har blifvit klart, hurudant en sådan menniskas andes tillstånd är i kroppen, ty det är likadant som det är efter skilsmessan från kroppen, att hon nemligen åtrår eller begär (eftertraktar) en annans nöjen eller gods, och i den mån hon erhåller dem, i samma mån har nöje. Härutaf kan ses, att sjelf- och verldskärlekarna äro förstörande för himmelens fröjder, således alldeles motsatta de himmelska kärlekarna, som äro meddelsamma.

400. Men man bör veta, att det nöje, i hvilket de, som befinna sig i sjelf- och verldskärlekarna, äro när de närma sig till något himmelskt samfund, är deras begärelses nöje, således ock alldeles motsatt himmelens nöje. I sin begärelses nöje komma de i följd af borttröfvandet och aflägsnandet af det himmelska nöjet hos dem som befinna sig i detsamma. Annorlunda sker, när icke borttröfvande och aflägsnande eger rum; då kunna de icke närma sig, emedan i den mån de då närma sig, i samma mån komma de i ångestqval och smärtor. Deraf kommer, att de sällan våga träda nära. Detta har ock genom flera erfarenheter blifvit [mig] gifvet att veta, och af dem vill jag äfven framdraga något. Andar, som komma från verlden till det andra lifvet, åtrå ingenting hellre än att komma

till himmelen: nästan alla trakta efter det, troende att himmelen ej är annat än att insläppas och emottagas; hvarföre de äfven, emedan de åtrå det, föras till något samfund af den yttersta himmelen. De som äro i kärleken till sig sjelfva och verlden begynna, när de komma till första gränsen af den himmelen, att ängslas samt till det inre så plågas, att de känna i sig snarare helvete än himmel, hvarföre de nedkasta sig hufvudstupa derifrån, och hvila icke förr än i helvetena hos de sina. Rätt ofta har äfven skett, att sådana hafva åstundat lära känna hvad den himmelska fröjden är, och när de hafva hört att den är i änglarnas inre, hafva de åtrått dess meddelande åt dem sjelfva, hvarföre det äfven skett, ty hvad en ande, som ännu icke är i himmelen eller i helvetet åtrår, det gifves honom äfven, om det gagnar. Efter skedt meddelande [häraf] hafva de börjat att plågas, i så stor grad att de för smärta icke visste huru de skulle sammanpressa kroppen. Man såg, att de stötte ned hufvudet ända till fötterna, och kastade sig ned på jorden, samt der på en orms vis vredo sig tillsammans i ringlar; och detta af inre plåga. En sådan verkan frambringade det himmelska nöjet hos dem, som voro i nöjen af kärleken till sig sjelfva och verlden. Orsaken är den, att dessa kärlekar äro alldeles motsatta [de himmelska], och när ett motsatt verkar på det motsatta, blir det en sådan smärta; och emedan det himmelska nöjet inträder igenom den invertes vägen, samt inflyter på ett motstridigt nöje, så vrider det de inre [delar], som befinna sig i det förra nöjet, tillbaka, således till det sig motsatta: deraf sådana plågor. Att de äro motsatta, är, såsom ofvan är sagdt, emedan kärleken till Herren och kärleken mot nästan vilja meddela alla sina [tillhörigheter] åt andra, ty detta är deras nöje, och sjelf- och verldskärleken vilja beröfva andra deras [tillhörigheter] och hänleda dem till sig sjelfva, och i den mån de kunna detta, i samma mån äro de i nöje. Härutaf kan man ock veta, hvadan det kommer att helvetet är afskildt från himmelen, ty alla, som äro i helvetet, voro, när de lefde i verlden, i blotta

kroppens och köttets nöjen af kärlek till sig sjelfva och verlden, hvaremot alla, som äro i himlarna, voro, när de lefde i verlden, i själens och andens nöjen af kärlek till Herren och af kärlek mot nästan. Och som dessa kärlekar äro motsatta, derföre äro äfven helveten och himlar alldeles afskilda, och just i så stor grad, att en ande som är i helvetet icke ens vågar derifrån sticka ut ett enda finger, eller lyfta upp det öfversta af hufvudet, ty i den minsta lilla mån han gör det ena eller andra, förvrides *(torteras)* och plågas han. Detta har ock rätt ofta blifvit sedt.

401. En menniska, som är stadd i kärleken till sig sjelf och [kärleken] till verlden, känner, så länge hon lefver i kroppen, nöje af dem, och jemväl i alla enskilda lustar som härröra från dem. En menniska deremot, som är stadd i kärleken till Gud och i kärleken mot nästan, känner icke, så länge hon lefver i kroppen, uppenbart nöje af dem, och af de goda böjelser som härröra från dem, utan blott en nästan oförnimbar salighet, emedan det är förborgadt i hennes inre och öfverhöljdt af de yttre ting, som höra till kroppen, samt förslöadt genom verldsomsorger. Men tillstånden förändras alldeles efter döden. Sjelf- och verldskärlekens nöjen vändas då till smärtsamma och grufliga ting, emedan de vändas till sådana saker som kallas helvetisk eld, och vexelvis till orena och smutsiga, mot deras orena lustar svarande ting, hvilka då för dem, förunderligt nog, äro nöjen. Men det dunkla nöje, samt den nästan oförnimbara salighet, som i verlden förefunnits hos dem, som voro stadda i kärlek till Gud och i kärlek mot nästan, vändes då till himmelens nöje, som på alla sätt är förnimbart och känbart; ty den salighet, som låg förborgad i det inre, när de lefde i verlden, afslöjas då samt släppes ut i uppenbar känsla, emedan de då äro i anden, och det nöjet var deras andes [nöje].

402. Alla himmelens nöjen äro förbundna med samt innebo i nyttor, emedan nyttor äro de kärlekens och menniskokärlekens godheter, i hvilka änglarna äro; hvarföre nöjena

för en hvar äro sådana, som nyttorna äro, och jemväl i sådan grad, i hvilken böjelsen för nytta är. Att alla himmelens nöjen äro nyttans nöjen, kan vara tydligt af en jemförelse med de fem kroppens sinnen hos menniskan. Åt hvarje sinne är gifvet ett nöje allt efter dess nytta, åt synen sitt nöje, åt hörseln sitt, åt lukten sitt, åt smaken sitt och åt känseln sitt: åt synen nöjet af skönhet och former, åt hörseln af harmonier, åt lukten af doftande saker, åt smaken af smakliga ting. De nyttor, hvilka de hvart för sig uträtta, veta de, som öfverväga, och fullständigare de som känna motsvarigheterna. Att synen har ett sådant nöje, härrör af den nytta som hon uträttar åt förståndet, hvilket är den invertes synen; att hörseln har ett sådant nöje, härrör af den nytta som hon uträttar både åt förståndet och åt viljan genom lyssnandet; att lukten har ett sådant nöje, härrör af den nytta som hon uträttar åt hjernan och jemväl åt lungan; att smaken har ett sådant nöje, härrör af den nytta som han uträttar åt magen och deraf åt hela kroppen, genom att nära den. Det äktenskapliga nöjet, som är ett renare och utsöktare känselns nöje, är förträffligare än alla de förra för nyttans skull, som är framalstringen af menniskoslägtet, och följaktligen af himmelens änglar. Dessa nöjen innebo i nämnda sinnesorganer i följd af inflytelse från himmelen, der allt nöje är nyttans och enligt nyttan.

403. På grund af en i verlden fattad mening trodde vissa andar, att den himmelska lycksaligheten bestode i ett sysslolöst lif, i hvilket man tjenades af andra, men dem blef sagdt, att aldrig någon lycksalighet består deruti att man hvilar sig och deraf har lycksalighet: således skulle [ju] en hvar vilja hafva andras lycksalighet för sig sjelf, och när en hvar [ville så], skulle ingen hafva [någon]. Ett sådant lif vore icke ett verksamt utan ett sysslolöst, hvaruti de skulle förslappas; då det likväl kunde vara dem bekant, att utan ett verksamt lif ingen lifvets lycksalighet finnes, och att sysslolöshet (ledighet) i det [verksamma] lifvet är blott för vederqvickelses skull, att man må muntrare återgå till sitt lifs verksamhet.

Sedan visades med mycket, att änglalifvet består i att uträtta menniskokärlekens godheter, som äro nyttor, och att änglarna hafva all lycksalighet i nyttan, af nyttan och enligt nyttan. De som haft en sådan föreställning, att den himmelska fröjden bestode deruti, att de skulle lefva sysslolösa, inandandes i sysslolöshet en evig fröjd, åt dem vardt, för att de måtte blygas, gifvet att förnimma, hurudant ett sådant lif är, och det förnams skola vara det sorgligaste, och att, då sålunda all fröjd förginges, de efter en liten tid skulle ledas och vämjas vid det.

404. Andar, som trodde sig mera underrättade än andra, sade att deras tro i verlden varit, att den himmelska fröjden bestode allenast deri, att de lofvade och prisade Gud, och att det vore ett verksamt lif. Men dem blef sagdt, att det att lofva och prisa Gud icke är ett sådant verksamt lif, och att Gud icke heller har behof af lof och prisande, utan att Han vill att de skola uträtta nyttor samt således de godheter som kallas menniskokärlekens godheter. Desamme kunde emellertid icke hafva någon föreställning om himmelsk fröjd i menniskokärlekens godheter, utan [endast] om träldom. Men änglarna intygade, att [i dessa] är den största frihet, emedan den härrör af inre böjelse och är förbunden med en outsäglig angenämhet.

405. Nästan alla, som komma till det andra lifvet, förmena, att helvetet är lika för en hvar, och att himmelen är lika för en hvar, då likväl på begge sidor förefinnas oändliga omvexlingar och olikheter, och aldrig för den ene helvetet är alldeles lika, ej heller någonsin för den ene himmelen är alldeles lika, som för den andre; liksom det aldrig gifves en enda menniska, ande samt ängel alldeles lik en annan, icke ens med hänsyn till ansigtet. När jag blott tänkte, att tvenne voro alldeles lika eller jemnlika, ryste änglarna, sägande att hvarje enhet bildas af harmonisk samstämmighet, och att enheten är sådan, som denna samstämmighet är; och att således hvarje himmelens samfund gör ett, och att alla himmelens samfund

göra ett, och detta af Herren allena genom kärleken [251]. Nyttorna i himlarna äro likaledes i all omvexling och olikhet, och aldrig är den enes nytta alldeles lika samt enahanda med den andres nytta, således icke heller den enes nöje med den andres; och ännu mera, hvarje nyttas nöjen äro oräkneliga, samt dessa oräkneliga likaledes mångahanda, men dock förbundna i den ordning att de inbördes afse hvarandra, liksom nyttorna af hvarje lem, organ och inelfva i kroppen, och ännu mera liksom [nyttorna] af hvarje kärl och fiber uti hvarenda lem, organ och inelfva, hvilka alla samtliga och enskilda äro så sammanslutna, att de se sitt goda [den ena] i den andra, och sålunda i alla, och alla i de enskilda. På grund af denna allmänneliga och enskilda hänsyn [till hvarandra] verka de liksom ett.

406. Med andar, som nyligen voro komna från verlden, har jag åtskilliga gånger talat om det eviga lifvets tillstånd, att det nemligen är angeläget att veta, hvem som är rikets Herre, huru beskaffad styrelsen, och hvilken styrelseformen är; liksom de som i verlden komma till ett annat rike: för dem är ingenting för mer än att veta, hvem och hurudan konungen är, hurudan styrelsen, och flera saker som höra till det riket; än mera i detta rike, i hvilket de skola lefva i evighet. Må de alltså veta, att Herren är den som styrer himmelen, och jemväl verldsalltet, ty den som styrer den ena styrer det andra, således att det rike, i hvilket de nu äro, är Herrens, och att detta rikes lagar äro de eviga sanningar, hvilka alla

---

[251]) Att en enhet består af mångahanda (omvexlande) ting, och derifrån erhåller form och beskaffenhet, och fullkomlighet allt efter harmoniens och samstämmighetens beskaffenhet, n. 457, 3241, 8003. Att det finnes en oändlig omvexling, och aldrig något är enahanda med ett annat, n. 7236, 9002. I himlarna sammaledes, n. 5744, 4005, 7236, 7833, 7836, 9002. Att derföre alla samfund i himlarna, och hvarenda ängel i ett samfund, äro åtskilda ifrån hvarandra inbördes, emedan de äro i olika godhet och nytta, n. 690, 3241, 3519, 3804, 3986, 4067, 4149, 4263, 7236, 7833, [7836]. Att Herrens Gudomliga kärlek anordnar alla till en himmelsk form, och förbinder dem att de må vara såsom en enda menniska, n. 457, 3986, 5598.

grundas på den lagen, att de skola älska Herren öfver allting, och [sin] nästa såsom sig sjelfva; ja nu ännu mera om de vilja vara såsom änglarna, att de böra älska [sin] nästa mer än sig sjelfva. När de hört detta, hafva de ingenting kunnat svara, emedan de i kroppslifvet hört något sådant, men icke trott det, förundrade att en sådan kärlek finnes i himmelen, och att den kan gifvas så att någon älskar [sin] nästa mer än sig sjelf. Men de hafva underrättats om, att alla godheter växa omätligt i det andra lifvet, och att lifvet är i kroppen sådant, att man icke kan gå längre, än att älska [sin] nästa som sig sjelf, emedan man är i kroppsliga ting. Men sedan dessa blifvit aflägsnade, då blifver kärleken mera ren, och omsider en änglaartad, som är att älska [sin] nästa mer än sig sjelf; ty i himlarna är det ett nöje att göra en annan godt, och icke ett nöje att göra sig sjelf godt, om icke för att det må blifva en annans, således för en annans skull, och att detta är att älska nästan mer än sig sjelf. Att en sådan kärlek kan gifvas, sades kunna vara tydligt i verlden utaf somligas äktenskapliga kärlek, att de föredragit döden hellre än att maken skulle skadas; af föräldrars kärlek emot barnen, att en moder hellre lider hunger, än att hon ser barnet hungra; såsom ock af en uppriktig vänskap, att man för vänner underkastar sig faror; och utaf en höflig och hycklad vänskap, som vill efterlikna den uppriktiga, att man bjuder de bättre sakerna åt dem som man säger sig vilja väl, och jemväl att man bär sådant i munnen, fastän icke i hjertat; slutligen utaf kärlekens natur, som är sådan, att det är hans fröjd att tjena andra, icke för sin utan för hans (den andres) skull. Men dessa saker kunde icke de fatta, som älskade sig sjelfva framför andra, och som i kroppslifvet varit vinningslystna, allraminst de giriga.

407. En viss [ande], som i kroppslifvet varit framför andra mäktig, bibehöll i andra lifvet att han ville befalla. Åt honom blef sagdt, att han var i ett annat rike, som är evigt, och att hans befallande på jorden var dödt; och att nu icke

någon värderades annorlunda, än efter det goda och det sanna, och efter Herrens barmhertighet, i hvilken han var på grund af lefvernet i verlden; äfvensom att det med detta rike förhöll sig såsom på jorden, der man värderas för egodelarnas skull och för ynnesten hos fursten: egodelarna här äro det goda och det sanna, och ynnesten hos fursten är den barmhertighet hos Herren, i hvilken menniskan är allt efter sitt lefverne i verlden. Om han ville befalla på annat sätt, var han upprorisk, ty han var i en Annans rike. Sedan han hört detta, blygdes han.

408. Jag har talat med andar, som förmenade himmelen och den himmelska fröjden bestå deruti att de skulle vara stora; men dem blef sagdt, att i himmelen är den störst, som är minst, ty minst kallas den, som kan och är vis uti intet, samt vill kunna och vara vis uti intet, af sig sjelf utan af Herren. En sådan den minste har den största lycksaligheten; och emedan han har den största lycksaligheten, så följer deraf att han är störst, ty sålunda kan han af Herren allting och är framför alla vis. Och hvad är att vara störst annat än att vara lycksaligast, ty den lycksaligaste söka de mäktige vara igenom makt, och de rike igenom rikedomar. Vidare blef sagdt, att himmelen icke består deruti, att man åstundar att vara den minste för det ändamål att man må vara den störste, ty då traktar och trår man efter att vara den störste, utan är [deri], att man af hjertat vill andra bättre än sig sjelf, och tjena andra för deras lycksalighets skull, af intet sjelfviskt ändamål att man må lönas igen, utan af kärlek.

409. Sjelfva den himmelska fröjden, sådan som hon är i sitt väsen, kan icke beskrifvas, emedan hon är i de innersta tingen af änglarnas lif, och derifrån i alla enskilda ting af deras tanke och böjelse, och från dessa i alla enskilda ting af talet och i alla enskilda af handlingen. Det är liksom de inre [tingen] vore alldeles öppnade och lösta för att emottaga nöjet och sällheten, som kringsprides i alla enskilda fibrer, och sålunda igenom det hela, hvadan förnimmelsen och känslan

deraf är sådan att den icke kan beskrifvas; ty hvad som börjar ifrån de innersta tingen, det inflyter på alla enskilda ting, som äro härledda ifrån de innersta, och fortplanta sig allt jemt med ökning mot de yttre. Goda andar, som ännu icke äro i detta nöje, emedan de ännu icke blifvit upplyfta till himmelen, uppfyllas, när de förnimma detsamma ifrån en ängel utaf hans kärleks sfer, af ett sådant nöje, att de komma likasom i en ljuf vanmakt. Detta har åtskilliga gånger händt med dem, som åstundade att veta hvad den himmelska fröjden är.

410. Vissa andar åstundade äfven att veta hvad den himmelska fröjden är, derföre blef det [dem] medgifvet att förnimma densamma till den grad, att de icke kunde uthärda mer; men det oaktadt var den icke änglafröjden, den var knappt såsom den minsta änglaartade, hvilket blef genom meddelande gifvet att varseblifva: den var så ringa att den nästan var litet kylig, och likväl kallade de henne den mest himmelska, emedan hon var deras innersta. Deraf var det tydligt, icke allenast att af himmelens fröjder finnas grader, utan äfven att den enes innersta knappt når till en annans yttersta eller mellersta; äfvensom att, när någon erhåller det innersta af sin, han är uti sin himmelska fröjd, och att han icke uthärdar en ännu inre, och [att en sådan] för honom blifver smärtsam.

411. Vissa, icke onda andar föllo i en hvila, liksom i en sömn, och sålunda vordo de med hänsyn till de inre ting, som tillhörde deras sinne, öfverförda till himmelen; ty andar kunna, innan deras inre [delar] äro upplåtna, öfverföras till himmelen samt undervisas om de dervarandes lycksalighet. Jag såg dem ha hvilat så under en halftimme, och sedan återfallna i de yttre ting, i hvilka de förut voro, och jemväl då i hågkomsten af de saker som de sett. De sade att de varit ibland änglarna i himmelen, och att de der sett och förnummit häpnadsväckande saker, allting glänsande liksom af guld, silfver och kostbara stenar, i beundransvärda former, hvilka omvexlade underbarligen; och att änglarna icke förnöjdes af sjelfva de utvertes tingen, utan af de ting som de

förebildade, hvilka voro outsägliga Gudomliga, och af en oändlig vishet, och att dessa saker lände dem till fröjd; utom otaliga ting, som med menniskotungor icke ens till en tiotusendedel kunna uttryckas, ej heller falla in i föreställningar, der något är materielt.

412. Nästan alla, som komma till det andra lifvet, äro okunniga om hvad den himmelska sällheten och lycksaligheten är, emedan de icke veta hvad och huru beskaffad den invertes fröjden är: allenast från kroppsliga och verldsliga glädjeyttringar och fröjder hemta de [sin] förnimmelse (uppfattning); hvarföre de förmena det, hvarom de äro okunniga, vara ingenting, då likväl de kroppsliga och verldsliga fröjderna äro af intet värde jemförelsevis. För att derföre de rättsinniga, som icke veta hvad den himmelska fröjden är, må veta och lära känna [det], föras de först till paradisiska [nejder], hvilka öfvergå all inbillningskraftens föreställning. Då hafva de menat att de kommit in i det himmelska paradiset; men de läras att detta icke är den sant himmelska lycksaligheten, hvarföre det gifves dem att lära känna inre fröjd-tillstånd, förnimbara intill deras innersta; derefter föras de hän i fridstillståndet ända till deras innersta, tillstående då att intet deraf någonsin är uttryckbart, ej heller tänkbart; ändtligen i oskuldstillståndet, äfven ända till deras innersta känsla: deraf gifves dem att lära känna hvad det sant andliga och himmelska goda är.

413. Men på det att jag skulle kunna veta, hvad och huru beskaffad himmelen och den himmelska fröjden är, har det ofta och länge af Herren blifvit [mig] gifvet att förnimma de himmelska fröjdernas angenämheter, hvarföre jag, emedan [jag fått förnimma dem] af lefvande erfarenhet, kan veta, men aldrig beskrifva [dem]. Dock på det man må hafva allenast en föreställning om dem, skall något sägas. Det är en känsla *(affektion)* af oräkneliga angenämheter och fröjder, hvilka tillsammans framställa något visst allmänt, i hvilket allmänna, eller i hvilken allmänna känsla, äro oräkneliga känslors harmonier, hvilka icke tydligt komma fram till förnimmelse, utan

dunkelt, emedan det är en den allmännaste förnimmelse. Det oaktadt blef det gifvet att förnimma, att oräkneliga ting funnos deri, så ordnade, att de aldrig kunna beskrifvas. Dessa oräkneliga ting härflyta, sådana de äro, från himmelens ordning. En sådan ordning är i känslans alla enskilda och minsta ting, hvilka blott som den allmännaste enhet framställas och förnimmas enligt dens mottaglighet, som är föremål *(subjekt)* derför. Med ett ord, oändliga ting i den mest ordnade form äro inne i hvarje allmänt, och ingenting är som icke lefver och påverkar *(afficierar)*, och allting just ifrån de innersta [delarna], ty himmelska fröjder framgå ifrån de innersta [delarna]. Det blef ock förnummet, att fröjden och ljufligheten kom liksom ifrån hjertat, utbredande sig på det mjukaste genom alla de innersta fibrer, och derifrån till de sammansatta fibrerna, med en sådan angenämhetens innersta känsla, att fibern är likasom intet annat än fröjd och ljuflighet, och allt förnimmande och kännande derifrån likaledes, lefvande af lycksalighet. Kroppslustarnas fröjd är, i förhållande till dessa fröjder, liksom en grof och stickande jordmassa i förhållande till ren och den lenaste luft *(aura)*. Det förmärktes, att när jag ville öfverföra allt mitt nöje på en annan, så inflöt oaflåtligen i dess ställe ett inre och fullare nöje, än det förra; och att det inflöt i samma mån, som jag ville detta; och det förnams, att detta var af Herren.

414. De, som äro i himmelen, fortgå oaflåtligen till lifvets vår; och ju flera tusen år de lefva, till en desto angenämare och lycksaligare vår, och detta i evighet, med (oupphörlig) tillväxt, allt efter kärlekens, menniskokärlekens och trons framsteg och grader. De af qvinnokönet, som dött gamla samt bräckliga af ålder, och lefvat i tro på Herren, menniskokärlek mot nästan och i en lycklig äktenskaplig kärlek med mannen, komma, efter en följd af år, mer och mer till ungdoms- och uppväxtålderns blomstring, och till en skönhet, som öfvergår all genom synen någonsin erhållbar föreställning om skönhet. Det är godheten och menniskokärleken som gestaltar, och fram-

ställer en likhet af sig sjelf, samt gör att det angenäma och sköna af menniskokärleken framlyser från ansigtets enskildaste [delar], så att de äro menniskokärlekens sjelfva former (gestalter). De hafva af somliga blifvit sedda, och desse hafva häpnat. Menniskokärlekens gestalt, hvilken lifligt skönjes i himmelen, är så beskaffad, att det är sjelfva menniskokärleken som afbildar och afbildas, och just så, att hela ängeln, i synnerhet ansigtet, är likasom menniskokärlek, hvilken uppenbart både företer sig och förnimmes; en gestalt som, när den skådas, är en outsäglig skönhet, intagande *(afficierande)* med menniskokärlek sinnets sjelfva innersta lif. Med ett ord, att åldras i himmelen är att föryngras. De, som lefvat i kärlek till Herren och i menniskokärlek mot nästan, blifva sådana gestalter, eller sådana skönheter, i det andra lifvet. Alla änglar äro sådana gestalter, med en oräknelig omvexling; af dessa [består] himmelen.

Om himmelens omätlighet.

415. Att Herrens himmel är omätlig, kan vara tydligt af flera saker, som i det föregående äro sagda och visade, i synnerhet deraf, att himmelen är af menniskoslägtet, se ofvanföre n. 311 till 317, och icke blott af det, som är födt inom församlingen, utan äfven af det, som är födt utom, n. 318 till 328, således af alla ifrån detta jordklots första upprinnelse, hvilka lefvat i det goda. Huru stor mängden af menniskor på hela denna jordkrets är, kan en hvar, som känner något om detta jordklots delar, landsträckor och riken, sluta. Den som ingår i en beräkning, skall finna, att derifrån hvarje dag dö intill flera tusen menniskor, således inom ett år intill åtskilliga tiotusen eller millioner — och detta ifrån de första tiderna, ifrån hvilka åtskilliga tusen år hafva förflutit —, hvilka alla efter döden kommit och städse komma till den andra

verlden, som kallas den andliga verlden. Men huru många af dem som blifvit och blifva himmelens änglar, kan icke sägas. Det är mig sagdt, att i de forngamla tiderna ganska många [blefvo det], emedan menniskorna då tänkte innerligare och mera andligt, samt i följd deraf voro i en himmelsk böjelse; men att i de följande tidsåldrarna icke så många, emedan menniskan i tidens lopp blef yttre, och begynte tänka mera naturligt, och derföre vara i en jordisk böjelse. Härutaf kan först vara tydligt, att himmelen är stor af detta jordklots inbyggare allena.

416. Att Herrens himmel är omätlig, kan vara tydligt af det allena, att alla barn, vare sig de äro födda inom eller utom församlingen, upptagas *(adopteras)* af Herren och blifva änglar, och deras antal stiger till en fjerde- eller femtedel af hela menniskoslägtet på jorden. Att hvart och ett barn, hvar helst det är födt, vare sig inom församlingen eller utom henne, vare sig af fromma föräldrar eller af ofromma, när det dör, emottages af Herren, och uppfostras i himmelen, och enligt den Gudomliga ordningen läres och invänjes i böjelser för det goda, och genom dem i kunskaper om det sanna, och derefter, allt efter som det fullkomnas i förståndighet och vishet, införes i himmelen och blifver en ängel, se ofvanföre n. 329 till 345. Huru stor mängd af himmelens änglar alltså som uppkommit af dem allena ifrån första skapelsen till nuvarande tid, kan man sluta.

417. Huru omätlig Herrens himmel är, kan äfven vara tydligt deraf, att alla inför ögonen i vår solverld synbara planeter äro jordklot, och att dessutom oräkneliga finnas i verldsalltet, och alla fulla med inbyggare, hvarom är handladt i ett särskildt litet verk angående dessa jordklot, från hvilket jag vill anföra följande. »Att flera jordklot finnas, och på dem menniskor, samt derifrån andar och änglar, är i andra lifvet det mest bekanta, ty det medgifves en hvar derstädes, som af kärlek till det sanna och derföre till nytta åstundar det, att tala med andra jordklots andar och deraf bestyrkas angående

verldarnas flertal, samt underrättas om, att menniskoslägtet är icke allenast ifrån *ett* jordklot, utan ifrån otaliga. Jag har talat med vårt jordklots andar åtskilliga gånger om den saken, och det sades, att en menniska, som utmärker sig för förstånd, kan af många ting som hon känner veta, att flera jordklot finnas, och derstädes menniskor; ty af förnuftet kan slutas, att så stora massor, som planeterna äro, af hvilka några i storlek öfvergå detta jordklot, icke äro tomma massor, och skapade för att blott föras och gå af och an omkring solen samt lysa med sitt lilla sken för ett enda jordklot, utan att deras nytta bör vara utmärktare än en sådan. Den som tror, såsom en hvar bör tro, att det Gudomliga icke skapat verldsalltet för annat ändamåls skull, än att ett menniskoslägte må vara till, och deraf en himmel — ty menniskoslägtet är himmelens plantskola —, han kan icke tro annat, än att menniskor finnas, hvar helst något jordklot finnes. Att planeterna, som äro synliga inför våra ögon, emedan de äro inom gränserna för denna sols verld, äro jordklot, kan man veta uppenbart derutaf, att de äro kroppar af jordisk materie, emedan de återkasta solens ljus och, beskådade igenom synglas (tuber), icke te sig liksom stjernorna rödskimrande af låga, utan liksom jordar skiftande af dunkla [ämnen]; äfvensom derutaf, att de, likaledes som vårt jordklot, föras omkring solen och framskrida på djurkretsens bana, och i följd deraf göra år och årets tider, som äro vår, sommar, höst och vinter; likaledes att de, sammalunda som vår jord, vridas omkring sin axel, och i följd deraf göra dagar, och dagens tider, nemligen morgon, middag, afton och natt; och dessutom att några af dem hafva månar, som kallas drabanter och på bestämda tider sväfva omkring sitt klot, liksom månen omkring vårt; och att planeten Saturnus, emedan han är på längsta afstånd från solen, också har en stor ljus gördel, som åt det jordklotet gifver mycket, fastän återkastadt ljus. Hvilken, som känner dessa saker, och tänker af förnuft, kan någonsin säga, att dessa äro tomma kroppar. Dessutom har jag talat med andarna om, att det af menniskan kan tros, att

i verldsalltet finnas flera jordklot än ett, på grund deraf att stjernhimmelen är så omätlig, samt der så många oräkneliga stjernor, af hvilka en hvar på sin plats eller i sin verld är en sol, samt en likhet af vår sol, i omvexlande storlek. Den som tillbörligen öfverväger, han sluter till, att hela detta så omätliga icke kan annat än vara ett medel till ett ändamål, som är skapelsens yttersta, hvilket ändamål är ett himmelskt rike, i hvilket det Gudomliga kan bo med änglar och menniskor; ty det åskådliga verldsalltet, eller himmelen lysande af så många oräkneliga stjernor, hvilka äro lika många solar, är blott ett medel att jordklot må vara till, och på dem menniskor, af hvilka det himmelska riket [består]. På grund häraf kan en förnuftig menniska icke tänka annorlunda, än att ett så omätligt medel till ett så stort ändamål icke blifvit gjordt för menniskoslägtet från ett enda jordklot; hvad vore detta för det Gudomliga, som är Oändligt, för hvilket tusenden, ja tiotusenden jordklot, och alla fulla med inbyggare, skulle vara föga och knappast något. Andar finnas, hvilkas enda bemödande är att förvärfva sig kunskaper, emedan de förnöjas af dem allena; dessa andar är det derföre tillåtet att ströfva omkring, och jemväl utom denna sols verld gå öfver till andra, samt förskaffa sig kunskaper. Dessa hafva sagt, att jordklot, på hvilka äro menniskor, finnas icke allenast i denna solverld, utan äfven utom henne i stjernhimmelen, till ett omätligt antal. Dessa andar äro ifrån planeten Merkurius. Beräkning har anstälts, att om 1,000,000 jordklot funnes i verldsalltet, och på hvartenda jordklot menniskor till ett antal af 300,000,000, eller 300 millioner, och 200 generationer inom 6,000 år, och åt hvarje menniska eller ande gåfves en rymd af 3 kubikalnar, så skulle antalet af så många menniskor eller andar, samladt i en summa, dock icke uppfylla en rymd af [d. ä. så stor som] detta jordklot, och knappast utöfver rymden af en enda drabant omkring planeterna, hvilket vore en rymd uti verldsalltet af nästan osynbar litenhet, ty en drabant synes svårligen inför blotta ögat. Hvad vore detta för verldsalltets

Skapare, för hvilken det icke skulle vare nog, om hela verldsalltet vore uppfyldt, ty Han är Oändlig. Om dessa saker har jag talat med änglarna, hvilka hafva sagt att *de* hafva en likadan föreställning om menniskoslägtets fåtalighet i förhållande till Skaparens Oändlighet, men att *de* dock tänka, icke från [synpunkten af] rymder, utan från tillstånd, och att efter deras föreställning jordklot till ett antal af så många myriader (tiotusental), som någonsin kunde tänkas, dock vore alldeles intet [i förhållande] till Herren.» Om jordkloten i verldsalltet, och om deras innebyggare och derifrån [kommande] andar och änglar, kan ses i ofvan sagda lilla verk. De saker, som der förekomma, hafva blifvit för mig uppenbarade och visade, för det ändamål att man må veta, att Herrens himmel är omätlig, och att den hel och hållen är af menniskoslägtet; äfvensom att vår Herre öfverallt erkännes för himmelens och jordens Gud.

418. Att Herrens himmel är omätlig, kan äfven vara tydligt deraf, att himmelen i hel sammanfattning föreställer en enda menniska, och jemväl motsvarar alla samtliga och enskilda ting hos menniskan, och att denna motsvarighet aldrig kan fyllas, alldenstund motsvarighet eger rum icke blott med kroppens enskilda lemmar, organer och inelfvor i allmänhet, utan äfven i synnerhet och enskildhet med alla samtliga och enskilda små inelfvor och små organer, som finnas inom de förra, ja med alla enskilda kärl och fibrer; och icke blott med dem, utan äfven med de organiska substanser, som inombords emottaga himmelens inflytelse, hvarifrån menniskan har de inre, för hennes hågs förrättningar till tjenst varande verksamheter (verkande krafter); ty hvad helst som är till inombords i menniskan, är till i former som äro substanser, ty hvad som icke är till i substanser såsom underlag *(subjekter)* är ingenting. Alla dessa tings motsvarighet är med himmelen, såsom kan vara tydligt af den artikel, der det är handladt om alla till himmelen hörande tings motsvarighet med alla ting i menniskan, n. 87 till 102. Denna motsvarighet kan aldrig fyllas, emedan ju flera de ängla-sammanslutningar *(consocia-*

tiones) äro, som motsvara en enda lem, desto fullkomligare blir himmelen; ty all fullkomlighet växer i himlarna efter flertalet. Orsaken att fullkomligheten i himlarna växer efter flertalet är den, att der är ett enda ändamål allas, samt allas enhälliga hänskådning till detta ändamål. Detta ändamål är det allmänna goda (bästa), och när det råder, hafva äfven alla enskilda godt ifrån det allmänna goda, och det allmänna har godt ifrån de enskildas goda ting. Detta sker emedan Herren vänder alla i himmelen till Sig sjelf, se ofvanföre n. 123, och derigenom gör att de äro *ett* i Honom. Att fleres enhällighet och samdrägt, i synnerhet af ett sådant ursprung, och i ett sådant band, frambringar fullkomlighet, kan en hvar af ett någorlunda upplyst förnuft genomskåda.

419. Det har äfven blifvit [mig] gifvet att se den bebodda, och jemväl den icke bebodda, himmelens utsträckning, och jag såg att den icke bebodda himmelens utsträckning var så stor, att den i evighet icke kan fyllas, om än flera myriader (tiotusental) jordklot gåfves, och på hvarje jordklot en så stor mängd menniskor, som på vårt, om hvilken sak äfven kan ses i det lilla verket om Jordkloten i Verldsalltet n. 168.

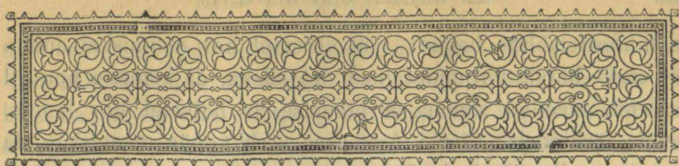
420. Att himmelen icke är omätlig, utan liten, mena somliga på grund af några ställen i Ordet, förstådda efter dess bokstafs mening, såsom af dem der det säges, att i himmelen blott fattiga emottagas; äfvensom att inga andra än de utvalda; och att allenast de som äro inom församlingen, och icke de som äro utom; att allenast de, för hvilka Herren medlar [,varda emottagna]; att himmelen tillslutes när den är uppfyld, och att denna tid är förutbestämd. Men desamme veta icke, att himmelen aldrig tillslutes, och att icke någon tid är förutbestämd, ej heller mängden bestämd; och att »utvalda» kallas de, som äro i det godas och sannas lif[252]); och »fattiga» de, som icke äro i kunskaper om godt

[252]) Att de »utvalda» äro de, som äro i det godas och sannas lif, n. 3755, 3900. Att det icke förekommer ett utväljande och emottagande i himmelen af barmhertighet, såsom det [i allmänhet] förstås, utan efter lefvernet, n. 5057, 5058. Att en Herrens omedelbara barmhertighet icke gifves, men en medelbar, det är, åt dem

och sant, och dock åstunda dem: dessa kallas ock i följd af denna åstundan »hungrande» [253]). De som från det icke förstådda Ordet hafva hemtat meningen om himmelens litenhet, veta icke heller annat än att himmelen är på *ett* ställe, der allas sammankomst eger rum, då likväl himmelen består af otaliga samfund, se ofvanföre n. 41 till 50; och jemväl veta de icke annat, än att himmelen är för en hvar på grund af omedelbar barmhertighet, och sålunda att allenast ett insläppande och emottagande af godtfinnande eger rum. Icke heller förstå de, att Herren af barmhertighet leder en hvar, som emottager Honom, och att den emottager Honom, som lefver enligt den Gudomliga ordningens lagar, hvilka äro kärlekens och trons bud, och att det att ledas så af Herren, ifrån barndomen till det sista af lifvet i verlden, och derefter i evighet, är den barmhertighet som menas. Må de alltså veta, att hvar och en menniska födes till himmelen, och att den emottages, som emottager himmelen i sig sjelf i verlden, och den uteslutes, som icke emottager.

som lefva efter Hans bud, hvilka [menniskor] Han af barmhertighet leder oaflåtligen i verlden, och sedermera i evighet, n. 10659, 8700.

[253]) Att med »fattiga» i Ordet förstås de, som äro andligen fattiga, hvilka äro de, som äro i okunnighet om det sanna, och dock åstunda att undervisas, n. 9209, 9253, 10227. Att om dem säges »hungra och törsta», hvilket är att åstunda de kunskaper om godt och sant, genom hvilka införande i församlingen och himmelen eger rum, n. 4958, 10227.

Om Andarnes Verld

och om

Menniskans tillstånd efter döden.

Hvad Andarnes Verld är.

421. Andarnes verld (Andeverlden) är icke himmelen, ej heller är den helvetet, utan är en mellanplats eller ett mellantillstånd emellan beggedera; ty dit kommer menniskan efter döden först, och sedan, efter tillryggalagd tid allt efter sitt lefverne i verlden, antingen upplyftes hon till himmelen eller kastas i helvetet.

422. Andarnes verld är en mellanplats emellan himmelen och helvetet, och jemväl är den ett menniskans mellantillstånd efter döden. Att den är en mellanplats, har blifvit mig klart derutaf, att helvetena äro nedanför, och himlarna ofvanför, och att den är ett mellantillstånd derutaf, att menniskan, så länge hon är der, ännu icke är i himmelen, ej heller i helvetet. Himmelens tillstånd hos menniskan är det godas och sannas förbindelse hos henne, och helvetets tillstånd är det ondas och falskas förbindelse hos henne. När hos menniskananden det goda blifvit förbundet med det sanna, då kommer hon till himmelen, emedan, såsom sagdt är, samma förbindelse

är himmelen hos henne; när deremot hos menniskan-anden det onda blifvit förbundet med det falska, då kommer hon till helvetet, emedan samma förbindelse är helvetet hos henne. Denna förbindelse sker i Andarnes verld, enär menniskan då är i ett mellantillstånd. Det är lika, om man säger förståndets och viljans förbindelse, eller om man säger det sannas och det godas förbindelse.

423. Först måste här något sägas om förståndets och viljans förbindelse, samt om dess likhet med det godas och sannas förbindelse, alldenstund den förbindelsen sker i Andarnes verld. Menniskan har förstånd och hon har vilja, förståndet emottager sanningarna samt danas utaf dem, och viljan emottager godheterna samt danas utaf dem. Hvad helst derföre menniskan förstår och deraf tänker, det kallar hon sant, och hvad helst menniskan vill och deraf tänker, det kallar hon godt. Menniskan kan tänka af förståndet, och deraf förnimma att det [som hon tänker] är sant, och jemväl att det är godt; men ändock tänker hon det icke af viljan, så framt hon icke vill det och gör det. När hon vill det och af viljande gör det, då är detsamma så väl i förståndet som i viljan, följaktligen i menniskan, ty förståndet ensamt utgör icke menniskan, ej heller viljan ensam, utan förståndet och viljan tillsammans; hvad som derföre är i beggedera, det är i menniskan, samt henne tillegnadt. Hvad som allenast är i förståndet, det är väl hos menniskan, men icke i henne: det är blott en hennes minnes sak, samt en vetandets sak i minnet, om hvilken hon kan tänka när hon icke är i sig sjelf, utan utom sig sjelf med andra, således om hvilken hon kan tala och resonnera, och jemväl enligt hvilken hon kan hyckla böjelser och åtbörder.

424. Att menniskan kan tänka af förståndet, och icke tillika af viljan, är ombesörjdt för det ändamål, att hon må kunna omdanas, ty menniskan omdanas genom sanningar, och sanningarna tillhöra, såsom sagdt är, förståndet. Menniskan födes nemligen i allt ondt med hänsyn till viljan; derföre vill hon af sig sjelf icke någon godt utan sig sjelf allena, och den

som vill sig sjelf allena godt, förnöjes af de onda ting som ske andra, i synnerhet för sin egen skull; ty han vill hänleda på sig alla andras goda ting, vare sig de äro hedersbetygelser eller egodelar, och i den mån han detta kan, glädes han i sig sjelf. För att detta viljeliga må förbättras och omdanas, har det blifvit gifvet åt menniskan, att hon må kunna förstå sanningarna, och genom dem kufva det ondas böjelser, hvilka framvälla ur viljan. Deraf kommer, att menniskan kan af förståndet tänka sanningarna, och jemväl tala dem, och göra dem, men det oaktadt kan hon icke tänka dem af viljan, förr än hon är sådan, att hon af sig sjelf, det är, af hjertat vill dem och gör dem. När menniskan är sådan, då äro de saker, som hon tänker af förståndet, hennes tros [tillhörigheter], och de, som hon tänker af viljan, äro hennes kärleks [tillhörigheter], hvarföre hos henne då förbinda sig tro och kärlek, liksom vilja och förstånd.

425. I den mån alltså de sanningar, som tillhöra förståndet, äro förbundna med de godheter, som tillhöra viljan, således i den mån menniskan vill sanningarna och derföre gör dem, i samma mån har menniskan himmelen i sig, emedan, såsom ofvan är sagdt, det godas och sannas förbindelse är himmelen. I den mån deremot de falskheter, som tillhöra förståndet, äro förbundna med de ondskor, som tillhöra viljan, i samma mån har menniskan helvetet i sig, emedan det falskas och ondas förbindelse är helvetet. Men i den mån de sanningar som tillhöra förståndet icke äro förbundna med de godheter som tillhöra viljan, i samma mån är menniskan i ett mellantillstånd. Nästan hvar och en menniska nu för tiden är i sådant tillstånd, att hon vet sanningarna, och af vetande och jemväl af förstånd tänker dem, och antingen gör mycket af dem, eller litet af dem, eller intet af dem, eller [tvärt] emot dem utaf kärlek till det onda och deraf tro på det falska. På det hon fördenskull må hafva antingen himmel eller helvete, så föres hon efter döden först till Andarnes verld, och der verkställes det godas och sannas förbindelse för dem, som skola upplyftas till himmelen, samt

det ondas och falskas förbindelse för dem, som skola kastas i helvetet. Ty det är icke tillåtet för någon i himmelen, icke heller i helvetet, att hafva ett deladt sinne, nemligen att förstå ett och vilja ett annat, utan hvad han vill, det skall han förstå, och hvad han förstår, det skall han vilja. I himmelen skall derföre den, som vill det goda, förstå det sanna, och i helvetet skall den, som vill det onda, förstå det falska. Fördenskull aflägsnas der (i Andarnes verld) hos de gode falskheterna samt gifvas [dem] sanningar, sammanstämmande och likformiga med deras goda, samt aflägsnas der hos de onde sanningarna samt gifvas [dem] falskheter, sammanstämmande och likformiga med deras onda. Härutaf är klart, hvad Andarnes verld är.

426. I Andarnes verld finnes ett ofantligt antal, emedan der är allas första sammankomst, och der utforskas alla och beredas. En fastställd *(fix)* gräns för deras fortvarande der finnes ej; somliga blott beträda den [verlden], och strax antingen bortföras till himmelen, eller nedkastas till helvetet; somliga förblifva der blott intill [några] veckor; somliga intill flera år, men icke utöfver trettio. Omvexlingarna i fortvarandet uppkomma af motsvarighet och icke-motsvarighet mellan det inre och yttre hos menniskan. Men huru menniskan i den verlden föres ifrån det ena tillståndet till det andra, och beredes, skall sägas i det följande.

427. Så snart menniskorna efter döden komma till Andarnes verld, åtskiljas de noga af Herren, de onda anknytas strax till det helvetiska samfund, i hvilket de varit i verlden med hänsyn till den rådande kärleken, och de goda anknytas strax till det himmelska samfund, i hvilket äfven de varit i verlden med hänsyn till kärleken [till Herren], menniskokärleken och tron. Men fastän de äro så åtskilda, så komma de dock i den verlden tillsammans, och alla, hvilka varit vänner och bekanta i kroppslifvet, hustrur och män i synnerhet, och jemväl bröder och systrar, tala sins emellan, när de åstunda. Jag har sett att en fader talat med sex söner och känt igen

dem; samt flera andra med sina fränder och vänner; men emedan de voro af olika sinnelag på grund af lefvernet i verlden, så skildes de åt efter kort tid. De åter som ifrån Andarnes verld komma till himmelen, och de som komma till helvetet, de se hvarandra sedermera icke vidare, ej heller känna de hvarandra, så framt de icke möjligen äro af ett lika sinnelag på grund af lika kärlek. Orsaken att de se hvarandra i Andarnes verld, och icke i himmelen och helvetet, är att de, som äro i Andarnes verld, föras in i likadana tillstånd som de haft i kroppslifvet, ifrån det ena i det andra; men sedan bringas alla i ett stadigvarande tillstånd, likt sin rådande kärleks tillstånd, och i det känner den ene den andre blott af kärlekens likhet, ty, såsom ofvan n. 41 till 50 är visadt, likhet förbinder och olikhet åtskiljer.

428. Liksom Andarnes verld är ett mellantillstånd emellan himmelen och helvetet hos menniskan, så är den ock en Mellanplats; nedanför äro helvetena, och ofvanför äro himlarna. Alla helveten äro tillslutna åt den verlden till, de äro öppna blott genom hål och remnor liksom hos klippor, samt genom vidt gapande svalg, hvilka äro bevakade, att icke någon må gå ut utom efter tillstädjelse, hvilket äfven sker då någon nödvändighet det fordrar, om hvilken i det följande. Himmelen är äfven kringgärdad ifrån alla håll, och tillträde till något himmelskt samfund är icke öppet utom genom en smal väg, hvars ingång äfven är bevakad. Förenämnda utgångar samt dessa ingångar, äro de som i Ordet kallas helvetets och himmelens »portar» samt »dörrar».

429. Andarnes verld ser ut liksom en dal emellan berg och klippor, här och der insmugen [emellan dem] och upphöjd. Portarna och dörrarna till de himmelska samfunden synas icke, [utom] allenast för dem som äro beredda till himmelen, icke heller finnas de af andra. Till hvarje samfund är från Andarnes verld en enda ingång, bortom hvilken är en enda väg, men som i uppstigandet grenar ut sig i flera. Portarna och dörrarna till helvetena synas icke heller utom för dem,

som skola inträda, för hvilka de då öppnas, och sedan de blifvit öppnade synas svartaktiga och liksom sotiga grottor, sträckande sig snedt nedåt i djupet, hvarest åter äro flera dörrar. Genom dessa grottor utdunsta vederstyggliga lukter samt stankångor, hvilka goda andar fly, emedan de lända [dem] till afsky, men onda andar åtrå, emedan de lända [dem] till förnöjelse; ty liksom en hvar i verlden förnöjes af sitt onda, så förnöjes han efter döden af den stank, som hans onda motsvarar. De kunna i detta jemföras med roffåglar och rofdjur, såsom korpar, vargar, svin, hvilka i följd af den förnumna lukten flyga och löpa till as- och gödselartade föremål. Jag hörde någon skrika högt liksom af en inre plåga, när den från himmelen utströmmande utdunstningen hade träffat honom; samt [blifva] lugn och glad, när den från helvetet utströmmande utdunstningen träffade honom.

430. Hos hvarje menniska finnas äfven tvenne portar, af hvilka den ena är öppen till helvetet, och är upplåten för ondskor och falskheter derifrån, den andra porten är öppen mot himmelen, och är upplåten för godheter och sanningar derifrån. Helvetets port är upplåten för dem, som äro i det onda och deraf i det falska, och blott genom springor upptill inflyter något af ljus ifrån himmelen, genom hvilken inflytelse menniskan kan tänka, resonnera och tala; himmelens port åter är upplåten för dem, som äro i det goda och deraf i det sanna. Det är nemligen tvenne vägar som leda till menniskans förnuftiga sinne, en öfre eller invertes väg, igenom hvilken inträder godt och sant ifrån Herren, och en nedre eller utvertes väg, igenom hvilken det onda och det falska smyga sig upp ifrån helvetet. Sjelfva det Förnuftiga sinnet, till hvilket vägarna gå, är i midten; så mycket ljus derföre som inlåtes ifrån himmelen, så mycket är menniskan förnuftig, men så mycket som det icke inlåtes, så mycket är hon icke förnuftig, huru hon än synes sig sjelf. Detta är sagdt, på det man ock må veta, huru beskaffad menniskans motsvarighet är med himmelen och med helvetet. Hennes förnuftiga sinne,

medan det är i daning, motsvarar Andarnes verld; de [delar], som äro ofvanför det, svara mot himmelen, och de, som äro nedanför, mot helvetet. De [delar], som äro ofvanför det, upplåtas och de, som äro nedanför det, tillslutas för det ondas och falskas inflytelse hos dem, som beredas till himmelen, men de, som äro nedanför det, upplåtas och de, som äro ofvanför det, tillslutas för det godas och sannas inflytelse hos dem, som beredas till helvetet. Derföre kunna de senare icke skåda annorlunda än nedanför sig, det är, till helvetet, och de förra icke annorlunda än ofvanför sig, det är, till himmelen. Att skåda ofvanför sig är till Herren, emedan Han är den gemensamma medelpunkt, till hvilken himmelens alla ting syfta, men att skåda nedanför sig är bort ifrån Herren till den motsatta medelpunkt, till hvilken helvetets alla ting syfta och vetta, se ofvanföre n. 123 och 124.

431. De, som äro i Andarnes verld, hafva i det föregående menats med Andar, der de blifvit nämnda, men med Änglar de, som äro i himmelen.

Hvar och en menniska är en ande med hänsyn till sitt inre.

432. Den som tillbörligen öfverväger, kan veta, att kroppen icke tänker, emedan han är materiel, utan att själen [gör det], emedan hon är andlig. Menniskans själ, om hvilkens odödlighet flera hafva skrifvit, är hennes ande, ty denne är odödlig med hänsyn till alla sina [tillhörigheter]; denne är det ock som tänker i kroppen, ty han är andlig, och andligt emottager andligt, samt lefver andligen, hvilket är att tänka och vilja. Allt förnuftigt lif alltså, som ter sig i kroppen, är hans, och intet [deraf] kroppens; ty kroppen är, såsom ofvan sades, materiel, och det materiela, som är kroppens eget, är tillagdt och nästan liksom vidfogadt anden, för den orsak, att men-

niskans ande må kunna föra ett lif och bedrifva nyttor i den naturliga verlden, hvars alla ting äro materiela, samt i sig sjelfva utan del i lifvet. Och emedan det materiela icke lefver, utan blott det andliga, så kan vara tydligt, att hvad helst som lefver hos menniskan, tillhör hennes ande, och att kroppen blott tjenar honom, alldeles liksom det verktygliga [tjenar] den lefvande, i rörelse sättande kraften. Det säges väl om ett verktyg, att det verkar, rör (sätter i rörelse), eller slår; men att tro att [sådant] hör till verktyget, och icke till den som genom detsamma verkar, rör eller slår, är en villa.

433. Enär allt, som lefver i kroppen, och af lifvet verkar och känner, endast är andens och intet [deraf] kroppens, så följer, att anden är sjelfva menniskan; eller, hvad som är lika, att menniskan i sig sjelf betraktad är en ande, och jemväl i lika form, ty hvad helst som lefver och känner i menniskan tillhör hennes ande, och intet i menniskan ifrån hufvudet till hennes fotblad finnes, som icke lefver och känner. Deraf kommer, att, när kroppen skiljes ifrån hennes ande, hvilket kallas att dö, menniskan dock förblifver menniska, och lefver. Jag har hört ifrån himmelen, att vissa som dö, när de ligga på likbordet, innan de blifvit uppväckta, i sin kalla kropp äfven tänka, och icke veta annat än att de ännu lefva, men med den skilnad, att de icke kunna röra någon [enda] materiel liten del, hvilken är kroppens egen.

434. Menniskan kan icke tänka och vilja, med mindre ett underlag finnes, som är substans, af hvilket och i hvilket [det kan ske]; hvad som förmenas vara till utan ett substantielt underlag, det är ett intet. Detta kan man veta derutaf, att menniskan icke kan se utan ett organ, som är underlag för hennes syn, icke heller höra utan ett organ som är underlag för hennes hörsel; syn och hörsel utan desamma äro intet, ej heller gifvas de. Så skulle ock tänkandet, som är den invertes synen, och förnimmandet, som är den invertes hörseln, om icke dessa (denna invertes syn och hörsel) vore i och af substanser, hvilka äro de organiska former, som äro underlag, alldeles

icke vara till. Härutaf kan vara tydligt, att menniskans ande är lika väl i en form, och att han är i en mensklig form, samt att han lika väl har att fröjda sig åt sinnesverktyg och sinnen, när han blifvit skild ifrån kroppen, som när han befann sig i densamma, och att allt till ögats lif, och allt till örats lif, med ett ord allt till känselns lif hörande, som menniskan har, icke är hennes kropps utan hennes andes i dem och i deras enskildaste ting. Deraf kommer, att andar lika väl som menniskor se, höra och känna, men efter lösningen från kroppen icke i den naturliga verlden utan i den andliga. Att anden kände på naturligt sätt, när han var i kroppen, det var genom det materiela, som var honom tillagdt, men det oaktadt kände han då tillika på andligt sätt, genom att tänka och vilja.

435. Dessa saker äro sagda för den orsak, att en förnuftig menniska må öfverbevisas, att menniskan i sig sjelf betraktad är en ande, och att det kroppsliga, henne tillagdt för förrättningarnas skull i den naturliga och materiela verlden, icke är menniskan, utan blott hennes andes verktyg. Men bekräftelser af erfarenheten äro bättre, alldenstund förnuftsmessiga ting af flera icke fattas, och af dem som bestyrkt sig i motsatsen vändas i tvifvelaktiga saker medelst resonnemanger från sinnenas villor. De som bestyrkt sig i motsatsen, pläga tänka, att djuren likaledes lefva och känna, och sålunda att de också hafva ett andligt, likt det som menniskan har, och likväl dör detsamma med kroppen. Men djurens andliga är icke sådant, som menniskans andliga är; ty menniskan, icke djuren, har ett innersta, på hvilket det Gudomliga inflyter, samt upplyfter [henne] till sig, och genom det förbinder [henne] med sig. Derföre kan menniskan framför djuren tänka om Gud, samt om de Gudomliga ting, som tillhöra himmelen och församlingen, och älska Gud på grund af och uti desamma, och sålunda förbindas med Honom: och hvad som kan förbindas med det Gudomliga, det kan icke förskingras; men hvad som icke kan förbindas med det Gudomliga, det för-

skingras. Om det Innersta, som menniskan har framför djuren, är ofvanföre n. 39 handladt, och det bör här åter omtalas, emedan det är angeläget, att de villor må skingras, som derifrån [från sinnena] hemtats, såsom sker af flera, hvilka i följd af brist på vetenskaper, samt af ett icke upplåtet förstånd, icke på ett förnuftigt sätt kunna draga slutsatser angående dessa ting. Orden der äro dessa: »Jag vill om de tre himlarnas änglar omtala en viss hemlighet, hvilken förut icke kommit någon i sinnet, emedan han icke förstått graderna, om hvilka är taladt n. 38; att nemligen hos hvarje ängel, och jemväl hos hvarje menniska, finnes en innersta eller öfversta grad, eller något det innersta och öfversta, på hvilket Herrens Gudomliga först eller närmast inflyter, och från hvilket Han anordnar de öfriga inre tingen, som enligt ordningens grader hos dem följa på hvarandra. Detta innersta eller öfversta kan kallas Herrens ingång till ängeln och till menniskan, samt sjelfvaste Hans hemvist hos dem. Genom detta innersta eller öfversta är menniskan menniska och åtskiljes från de oskäliga djuren, ty dessa hafva icke detsamma. Deraf kommer, att menniskan, annorlunda än djuren, kan med hänsyn till alla inre ting, som äro hennes sinnes och hågs, upplyftas af Herren till Honom, kan tro på Honom, påverkas af kärlek till Honom, och sålunda se Honom, samt att hon kan emottaga förståndighet och vishet och tala utaf förnuft; deraf kommer ock, att hon lefver i evighet. Men hvad som anordnas och ombesörjes af Herren uti detta innersta, inflyter icke uppenbart i någon ängels förnimmelse, emedan det är öfver hans tanke och öfvergår hans vishet.»

436. Att menniskan är en ande med hänsyn till sitt inre, har blifvit mig gifvet att veta genom mycken erfarenhet, och om jag skulle anföra all denna, så skulle de [omtalade erfarenheterna] uppfylla, som man säger, [flera] ark. Jag har talat med andar såsom ande, och jag har talat med dem såsom menniska i kroppen; och när jag talat med dem såsom ande, hafva de icke vetat annat, än att jag sjelf var en

ande, och jemväl i mensklig form såsom de. Så har mitt inre synts inför dem, alldenstund, när jag talat såsom ande, min materiela kropp icke har synts.

437. Att menniskan med hänsyn till sitt inre är ande, kan vara tydligt deraf, att, sedan kroppen är frånskild, hvilket sker när hon dör, hon ändock derefter lefver menniska såsom förut. På det jag måtte bestyrkas deruti, har det blifvit [mig] gifvet att tala med nästan alla, som jag någonsin haft till bekanta i deras kroppslif, med somliga timmar, med somliga veckor och månader igenom, och med somliga [flera] år igenom, och detta hufvudsakligen för den orsak, att jag måtte bestyrkas, och att jag skulle intyga [det].

438. Till detta får läggas, att hvar och en menniska, äfven medan hon lefver i kroppen, är med hänsyn till sin ande i ett samfund med andarna, fastän hon icke vet det, en god igenom dem uti ett änglasamfund, och en ond uti ett helvetiskt samfund; och att hon äfven efter döden kommer i samma samfund. Detta har rätt ofta blifvit sagdt och visadt för dem, som efter döden kommit ibland andarna. Menniskan synes väl icke i det samfundet, såsom en ande, när hon lefver i verlden, af orsak att hon då tänker naturligen; men de som tänka hänryckt *(abstrakt)* från kroppen, emedan de då äro i anden, desamme synas stundom i sitt samfund, och när de synas, kännas de noga åtskils ifrån andarna som äro der, ty de gå djupt begrundande, äro stumma och skåda icke hän till andra, de äro liksom de icke såge dem, och så snart någon ande tilltalar dem, försvinna de.

439. För att det måtte belysas, att menniskan med hänsyn till sitt inre är en ande, vill jag af erfarenhet berätta, huruledes det sker när menniskan hänföres ifrån kroppen, och huruledes när hon af anden bortföres till ett annat ställe.

440. Hvad det första angår, nemligen att hänföras ifrån kroppen, så förhåller det sig med detta så. Menniskan bringas i ett visst tillstånd, som är midt emellan sömn och vakenhet; och när hon är i detta tillstånd, kan hon icke veta annat än

att hon är alldeles vaken. Alla sinnen äro så vakna som under kroppens högsta vakenhet, så väl synen som hörseln och, hvad som är underbart, känseln, hvilken då är utsöktare än den någonsin kan gifvas under kroppens vakenhet. I detta tillstånd hafva äfven andar och änglar blifvit [af mig] på ett alldeles lefvande sätt sedda, äfven hörda och, hvad som är förunderligt, vidrörda, och då var nästan ingenting af kroppen med. Det är detta tillstånd, om hvilket säges: *hänföras ifrån kroppen, och att man icke vet om man är i kroppen eller utanför kroppen.* I detta tillstånd har jag blott tre eller fyra gånger blifvit försatt, på det jag blott måtte veta huru beskaffadt det är, och tillika att andar och änglar hafva att fröjda sig åt hvarje sinne, äfven menniskan med hänsyn till anden, när hon är hänförd ifrån kroppen.

441. Hvad det andra angår, [nemligen] att af anden bortföras till en annan ort, så har genom en lefvande erfarenhet blifvit mig visadt, hvad det är, och huru det sker, men detta allenast två, tre gånger. En enda erfarenhet vill jag anföra. Vandrande genom en stads gator, och öfver fält, också då i tal med andar, visste jag icke annat, än att jag var så vaken och seende som vid andra tillfällen, så vandrande utan irring, och under tiden var jag i en syn, seende lundar, floder, palatser, hus, menniskor och flera saker. Men sedan jag så vandrat timmar igenom, var jag plötsligen i kroppens syn och märkte, att jag var på en annan ort. Högligen förvånad häröfver, förnam jag att jag varit i ett sådant tillstånd, som de, om hvilka det säges, att de blifvit *af anden hänförda till en annan ort;* ty medan det varar, reflekterar man icke öfver vägen, och detta om det än vore flera mils, ej heller reflekterar man öfver tiden, om det än vore flera timmars eller dagars; icke heller förnimmes någon trötthet; då föres man ock fram på vägar, om hvilka man sjelf är okunnig, ända till den bestämda orten, utan irring.

442. Men dessa menniskans tvenne tillstånd, hvilka äro hennes tillstånd när hon är i sitt inre, eller hvad som är det-

samma, när hon är i anden, äro utomordentliga, mig visade allenast för det ändamål, att jag måtte veta huru beskaffade de äro, emedan de äro bekanta inom församlingen; men att tala med andar, och att vara med dem såsom en af dem, har blifvit mig gifvet äfven i all kroppens vakenhet, och detta nu många år igenom.

443. Att menniskan med hänsyn till sitt inre är en ande, kan vidare bestyrkas af de saker, som äro sagda och visade ofvanföre, n. 311 till 317, hvarest är handladt derom, att himmelen och helvetet äro af menniskoslägtet.

444. Att menniskan är en ande med hänsyn till sitt inre, dermed förstås [att hon är det] med hänsyn till de saker som höra till hennes tanke och vilja, alldenstund dessa äro sjelfva de inre [delar], som göra att menniskan är menniska, samt en sådan menniska, som hon är med hänsyn till dem.

Om menniskans uppväckelse ifrån de döda, samt inträde i det eviga lifvet.

445. När kroppen icke vidare kan sköta sina i den naturliga verlden [erforderliga] förrättningar, svarande emot hans andes tankar och böjelser, hvilka han har ifrån den andliga verlden, då säges menniskan dö. Detta sker, när lungornas andedrägts- samt hjertats sammandragningsrörelser upphöra; men det oaktadt dör icke menniskan, utan skiljes blott ifrån det kroppsliga, som varit henne till nytta i verlden; ty menniskan sjelf lefver. Det säges att menniskan sjelf lefver, emedan menniskan icke är menniska utaf kroppen, utan af anden, enär anden i menniskan tänker, och tanken [tillika] med böjelsen utgör menniskan. Deraf är klart, att menniskan, när hon dör, blott öfvergår ifrån den ena verlden till den andra. Deraf

kommer, att »död» i Ordet uti dess invertes mening betecknar uppståndelse och lifvets fortsättande[254]).

446. Andens innersta gemenskap är med andedrägten och med hjertats rörelse, hans tanke med andedrägten, och böjelsen, som tillhör kärleken, med hjertat[255]). När derföre dessa tvenne rörelser upphöra i kroppen, eger skilsmessa genast rum. Dessa tvenne rörelser, nemligen lungornas andedrägts- och hjertats sammandragnings-[rörelse] äro sjelfva de band, efter hvilkas brytande anden är lemnad åt sig sjelf, och kroppen, emedan han då är utan sin andes lif, kallnar och ruttnar. Att andens innersta gemenskap är med andedrägten och med hjertat, är emedan alla lifsrörelser deraf bero, icke allenast i allmänhet, utan äfven i hvarje del[256]).

447. Menniskans ande förblifver efter skilsmessan något litet i kroppen, men icke längre än till hjertats totala afstannande, hvilket sker med omvexling allt efter tillståndet af den sjukdom af hvilken menniskan dör, ty hjertats rörelse varar hos somliga länge, och hos somliga icke länge. Så snart denna rörelse upphör, uppväckes menniskan; men detta sker af Herren allena. Med uppväckelsen förstås menniskans andes utförande ifrån kroppen, och införande i den andliga verlden, hvilket gemenligen kallas Uppståndelse. Att menniskans ande icke förr skiljes ifrån kroppen, än när hjertats rörelse har upphört, dertill är orsaken den att hjertat motsvarar böjelsen, som tillhör kärleken, [och] som är menniskans sjelfva lif, ty

[254]) Att »död» i Ordet betecknar uppståndelse, alldenstund, när menniskan dör, hennes lif dock fortsättes, n. 3498, 3505, 4618, 4621, 6036, 6222.

[255]) Att »hjertat» svarar mot viljan, således ock mot böjelsen som tillhör kärleken, och lungornas andedrägt mot förståndet, således mot tanken, n. 3888. Att »hjerta» i Ordet derföre betecknar viljan och kärleken, n. 7542, 9050, 10336. Och att »själ» betecknar förståndet, tron och det sanna, derföre betecknar »af själen» och »af hjertat» hvad som härrör af förståndet, tron, det sanna, och hvad som härrör af viljan, kärleken, det goda, n. 2930, 9050. Om hjertats och lungornas motsvarighet med den Största Menniskan eller himmelen, n. 3883 till 3896.

[256]) Att hjertats puls och lungornas andedrägt herska i hela kroppen, och inbördes inflyta öfverallt, n. 3887, 3889, 3890.

ifrån kärleken har en hvar [sin] lifsvärme[257]). Så länge derföre denna förbindelse varar, så länge finnes motsvarighet, och i följd deraf andens lif i kroppen.

448. Huru Uppväckelsen sker, har icke blott blifvit mig sagdt, utan äfven genom en lefvande erfarenhet visadt; sjelfva erfarenhetsrönet har gjorts med mig sjelf, för den orsak att jag måtte fullständigt veta, huru den sker.

449. Med hänsyn till de kroppsliga sinnena bragtes jag i ett tillstånd af känslolöshet, således nästan i döendes tillstånd, under det att likväl det inre lifvet förblef oförändradt [tillika] med tanken, att jag måtte förnimma och i minnet behålla de ting som hände, och som hända dem som uppväckas ifrån de döda. Jag förnam att kroppens andedrägt var nästan borttagen, under det den inre andedrägten, som tillhör anden, blef qvar, förbunden med en ringa och tyst kroppens [andning]. Först gafs då gemenskap med hänsyn till hjertats puls med det Himmelska riket, enär detta rike motsvarar hjertat hos menniskan[258]). Änglar sågos äfven derifrån, några på långt håll, och tvenne nära hufvudet, vid hvilket de sutto. Deraf blef all egen böjelse borttagen, men det oaktadt blef tänkandet och förnimmandet qvar; i detta tillstånd var jag under några timmar. Andarna, som voro omkring mig, aflägsnade sig då, förmodande att jag var död. Det kändes äfven en aromatisk lukt liksom af balsameradt lik, ty när Himmelska änglar äro tillstädes, då kännes det likaktiga såsom aromatiskt, och när andarna känna den (lukten), kunna de icke nalkas. Så afhållas ock onda andar ifrån menniskans ande, när han först införes i det eviga lifvet. Änglarna, som sutto vid hufvudet, voro tysta, blott meddelande sina tankar med mina, och när de emottagas, veta änglarna att menniskans ande är i det till-

[257]) Att kärleken är menniskans lifs vara, n. 5002. Att kärleken är den andliga värmen, och derföre menniskans sjelfva lifsväsentlighet *(vitale)*, n. 1589, 2146, 3338, 4906, 7081 till 7086, 9954, 10740. Att böjelsen är en oupphörlig fortsättning af kärleken, n. 3938.

[258]) Att hjertat motsvarar Herrens Himmelska rike, lungan deremot Hans Andliga rike, n. 3635, 3886, 3887.

stånd, att han kan utföras ur kroppen. Meddelelsen af deras tankar skedde genom hänblickande i mitt ansigte; ty sålunda ske i himmelen tankemeddelelser. Emedan tänkandet och förnimmandet lemnats mig qvar, för den orsak att jag måtte veta och påminna mig huru uppväckelsen sker, förnam jag att nämnda änglar först undersökte, hvilken min tanke var, om den var lik deras som dö, hvilken plägar vara om det eviga lifvet, och att de ville hålla mitt sinne i den tanken. Det sades sedermera, att menniskans ande hålles i sin sista tanke, när kroppen utandas [sista sucken], ända till dess han återgår till de tankar, som härröra ifrån hans allmänna eller rådande böjelse i verlden. I synnerhet blef det gifvet att förnimma, och jemväl känna, att det förekom en dragning och liksom ett utryckande af de inre ting, som hörde till mitt sinne, således af min ande ifrån kroppen, och det sades att detta var af Herren; och att deraf uppståndelsen [är en följd].

450. När Himmelska änglar äro hos en uppväckt, öfvergifva de honom icke, emedan de älska en hvar; men när anden är sådan, att han icke vidare kan vara i de Himmelska änglarnas sällskap, då åtrår *han* att vika bort ifrån dem. Och när detta sker, komma änglar ifrån Herrens Andliga rike, genom hvilka honom gifves ljusets bruk, ty förut har han ingenting sett, utan allenast tänkt. Det visades ock, huruledes detta sker. Dessa änglar tycktes likasom uppveckla venstra ögats hinna åt näsgärdet (plogbenet) till, på det ögat måtte öppnas och det måtte gifvas [en] att se. Anden förnimmer icke annorlunda, än att det sker så, men det är en skenbarhet. När man tyckts hafva uppvecklat hinnan, synes någonting ljust, men dunkelt, likasom då en menniska under första vakenheten skådar igenom ögonlocken. Detta dunkla ljusa syntes mig af en himmelsk färg; men derefter sades, att detta sker med omvexling. Sedermera kännes någonting sakta uppvecklas från ansigtet, och sedan det skett, införes andlig tanke. Detta uppvecklande från ansigtet är äfven en skenbarhet, ty derigenom förebildas, att man kommer ifrån den naturliga tanken

in i andlig tanke. Änglarna akta sig med högsta möda, att icke någon föreställning må komma ifrån den uppväckte, utom den som smakar af kärlek. Då säga de honom, att han är en ande. De Andliga änglarna bevisa, sedan bruket af ljuset gifvits, den nya anden alla tjenster, som han någonsin i det tillståndet kan åstunda, samt undervisa om de ting som finnas i det andra lifvet, men [endast] i den mån han kan fatta. Om deremot han icke är sådan, att han vill undervisas, då trår den uppväckte ifrån dessa änglars sällskap; men det oaktadt öfvergifva änglarna icke honom, utan han skiljer sig ifrån dem. Änglarna älska nemligen en hvar och åstunda ingenting högre, än att bevisa tjenster, undervisa och föra hän till himmelen; deri består deras högsta förnöjelse. När anden sålunda frånskiljer sig, emottages han af goda andar, och när han är i deras sällskap, bevisas honom äfven alla tjenster; men om hans lif varit sådant i verlden, att han icke kunnat vara i de godas sällskap, då trår han också ifrån dem, och detta så länge och så ofta, till dess han ansluter sig till sådana, som alldeles öfverensstämma med hans lif i verlden, hos hvilka han finner sitt eget lif, och då, hvad som är förunderligt, för han ett likadant lif, som i verlden.

451. Denna början af menniskans lif efter döden varar emellertid icke längre än under några dagar. Men huruledes hon sedan föres fram ifrån det ena tillståndet till det andra, och omsider antingen till himmelen eller till helvetet, skall sägas i det följande. Detta har ock genom mycken erfarenhet blifvit [mig] gifvet att veta.

452. Jag har talat med somliga på tredje dagen efter deras död, och då hafva de saker, om hvilka ofvanföre n. 449, 450 är taladt, varit utförda; med tre äfven, som i verlden varit mig bekanta, för hvilka jag berättade, att jordefärden nu tillreddes för att deras kropp skulle begrafvas. Jag sade: för att de skulle begrafvas, och vid åhörandet deraf slogos de af en viss häpnad, sägande att de lefde, men man grafsatte det som tjenat dem i verlden. Sedermera förundrade de sig hög-

ligen, att de, när de lefde i kroppen, icke trott på ett sådant lif efter döden, och i synnerhet att inom församlingen nästan alla [icke trott derpå]. De, som i verlden icke trott på något själens lif efter kroppens lif, blygas högligen, när de märka att de lefva. Men de, som bestyrkt sig deri, sammanslutas med [sina] likar, och afsöndras ifrån dem som varit i tron. Mestadels anknytas de till ett visst helvetiskt samfund, emedan sådana äfven hafva förnekat det Gudomliga, och föraktat församlingens sanningar; ty i den mån någon bestyrker sig emot sin själs eviga lif, i samma mån bestyrker han sig också emot de ting som höra himmelen och församlingen till.

Menniskan är efter döden i fullkomlig menniskoform.

453. Att menniskans andes form är den menskliga formen, eller att anden är menniska äfven med hänsyn till formen, kan vara tydligt af de saker, som i flera artiklar ofvanföre äro visade, i synnerhet i dem, der det är visadt, att hvar och en ängel är i fullkomlig menniskoform, n. 73 till 77; och att hvar och en menniska är en ande med hänsyn till sitt inre, n. 432 till 444; och att änglarna i himmelen äro af menniskoslägtet, n. 311 till 317. Detta kan ännu klarare genomskådas deraf, att menniskan är menniska i följd af sin ande, och icke af kroppen, och att den kroppsliga formen är anden tillagd allt efter hans form, och icke tvärtom; ty anden är iklädd en kropp allt efter sin egen form, hvarföre menniskans ande verkar på de enskilda, ja på de enskildaste tingen af kroppen, ända derhän, att den del som icke sättes i verksamhet af anden, eller i hvilken anden icke är verkande, icke lefver. Att så är, kan en hvar veta af det ensamt, att tanken och viljan sätter alla samtliga och enskilda ting af kroppen i verk-

samhet, så alldeles efter sin vink, att ingenting finnes som icke löper med (samverkar), och hvad som icke löper med ej är en del af kroppen; det utkastas äfven såsom [en del], i hvilken icke är något lefvande: tanken och viljan höra menniskans ande och icke kroppen till. Att anden icke synes för menniskan uti menniskoform, sedan han är löst ifrån kroppen, icke heller i en annan menniska, är emedan kroppens synorgan eller hans öga är, så vidt det ser i verlden, materielt, och det materiela ser icke annat än det materiela, men det andliga ser det andliga, hvarföre när ögats materiela öfverhöljes samt beröfvas sin samverkan med det andliga, då synas andarna i sin egen form, som är den menskliga, icke allenast de andar, som äro i den andliga verlden, utan äfven den ande som är i en annan [menniska] medan han ännu är uti sin kropp.

454. Att andens form är den menskliga formen, är emedan menniskan med hänsyn till sin ande är skapad till en himmelens form, ty alla till himmelen och dess ordning hörande ting äro sammanförda på de [delar], som höra till menniskans sinne[259]); hvadan hon har förmåga att emottaga förståndighet och vishet. Vare sig man säger förmåga att emottaga förståndighet och vishet, eller man säger förmåga att emottaga himmelen, så är det detsamma; såsom kan vara tydligt af det som är visadt om himmelens ljus och värme, n. 126 till 140; om himmelens form, n. 200 till 212; om änglarnas vishet, n. 265 till 275; och i artikeln om, att himmelen med hänsyn till sin form i det hela och i [hvarje] del föreställer en menniska, n. 59 till 77; och detta i följd af Herrens Gudomliga Menskliga, från hvilket himmelen och dess form [härröra], n. 78 till 86.

---

[259]) Att menniskan är den, på hvilken den Gudomliga ordningens alla ting äro sammanförda, och att hon ifrån skapelsen är den Gudomliga ordningen i form, n. 4219, 4220, 4223, 4523, 4524, 5114, 5368, 6013, 6057, 6605, 6626, 9706, 10156, 10472. Att i den mån menniskan lefver enligt den Gudomliga ordningen, i samma mån ter hon sig i det andra lifvet som en fullkomlig och skön menniska, n. 4839, 6605, 6626.

455. Dessa saker, som nu äro yttrade, kan en förnuftig menniska förstå, ty hon kan se utaf orsakernas sammanhang och utaf sanningarna i sin ordning; men en menniska, som ej är förnuftig, förstår dem icke. Att hon icke förstår, dertill äro flera orsaker; den förnämsta är att hon icke vill, emedan de äro emot hennes falskheter, hvilka hon har gjort till sina sanningar; och den som fördenskull icke vill förstå, han tillsluter himmelens väg till sitt förnuft, hvilket likväl det oaktadt kan öppnas, blott viljan icke står emot, se ofvanföre n. 424. Att menniskan kan förstå sanningarna och vara förnuftig, blott hon vill, detta har blifvit mig visadt genom mycken erfarenhet. Onde andar, hvilka blifvit oförnuftiga derigenom att de i verlden förnekat det Gudomliga och församlingens sanningar, och bestyrkt sig emot desamma, hafva rätt ofta genom Gudomlig kraft blifvit vända hän till dem, som voro i det sannas ljus, och då hafva de begripit allting liksom änglarna, och tillstått att det var sant, och jemväl att de begrepo allting; men så snart de fallit tillbaka i sig sjelfva och vändts till den kärlek som tillhörde deras vilja, hafva de ingenting begripit, och talat motstridande ting. Jag har äfven hört somliga helvetiske säga, att de veta och förnimma, att hvad de göra är ondt, och att hvad de tänka är falskt, men att de icke kunna motstå sin kärleks nöje, således viljan, och att denna förer deras tankar, så att de se det onda såsom godt, samt det falska såsom sant. Deraf har blifvit klart, att de, som äro i falskheter i följd af det onda, kunnat förstå, följaktligen vara förnuftiga, men att de icke velat; och att orsaken till, att de icke velat, var den, att de älskat falskheter framför sanningar, alldenstund de öfverensstämde med de ondskor i hvilka de voro: att älska och att vilja är detsamma, ty hvad menniskan vill, det älskar hon, och hvad hon älskar, det vill hon. Alldenstund menniskornas tillstånd är sådant, att de kunna förstå sanningarna blott de vilja, har det blifvit mig medgifvet att bestyrka de andliga sanningarna, hvilka höra församlingen och himmelen till, äfven genom förnuftsmessiga ting; så för den

orsak, att de falskheter, som hos flera hafva tillslutit förnuftet, må genom förnuftsmessiga ting skingras, och sålunda till äfventyrs ögat i någon mån öppnas; ty att bestyrka andliga sanningar genom förnuftsmessiga saker är medgifvet alla, som äro i sanningar. Hvem skulle någonsin förstå Ordet utaf dess bokstafs-mening, om han icke såge sanningarna derstädes utaf ett upplyst förnuft? Hvadan eljest så många kätterier ifrån samma Ord[260].

456. Att menniskans ande efter lösningen från kroppen är menniska, och i en likadan form, detta är för mig genom en flera års daglig erfarenhet en bevittnad sak, ty jag har tusen gånger sett dem, hört och talat med dem, äfven om det, att menniskorna i verlden icke tro [dem] vara sådana, och att de, som tro [det], af de lärde betraktas som enfaldiga. Andarna hafva i hjertat sörjt öfver, att en sådan okunnighet ännu fortfar i verlden, och mest inom församlingen. Men denna tro sade de hafva utgått i synnerhet från de lärde, hvilka på grund af det kroppsligt-sinliga tänkt om själen, hvaraf de om henne icke hafva fattat annan föreställning, än såsom om en blott tanke, hvilken, när den skådas utan något underlag *(subjekt)*, i och från hvilket den är, är liksom någonting flygtigt af den rena etern, hvilket, då kroppen dör, icke kan annat än förskingras. Men som församlingen på grund af Ordet tror på själens odödlighet, hafva de icke kunnat annat än tillerkänna henne något till lifvet hörande *(vitale)*, sådant som tillhör tanken, men dock icke ett sinligt kännande, sådant som en

[260]) Att ifrån sanningarna i församlingens lära, som är från Ordet, utgångspunkten *(principen)* bör hemtas, och desamma först erkännas, och att det sedan är tillåtet att rådfråga vetenskapssakerna, n. 6047. Således att det är tillåtet för dem, som äro i bejakande (det *affirmativa)* i fråga om trons sanningar, att genom vetenskapssaker förnuftsmessigt bestyrka dem, men icke för dem som äro i förnekande (det *negativa)*, n. 2568, 2588, 4760, 6047. Att det är enligt den Gudomliga ordningen att ifrån de andliga sanningarna förnuftsmessigt intränga i de vetenskapliga tingen, som äro naturliga sanningar, och icke ifrån dessa till de förra, emedan en andlig inflytelse på de naturliga tingen gifves, men ej en naturlig eller fysisk inflytelse på de andliga, n. 3219, 5119, 5259, 5427, 5428, 5478, 6322, 9110, 9111.

menniska har, förr än hon (själen) åter blifvit förbunden med kroppen. På denna mening grundas läran om uppståndelsen, samt tron att en förbindelse skall ske, när yttersta domen kommer. Deraf härrör, att när någon tänker om själen på grund af läran och tillika af [den nämnda] förslagsmeningen, så fattar han alldeles icke, att hon är en ande, och denne i mensklig form. Härtill kommer, att knappast någon nu för tiden vet, hvad det andliga är, och ännu mindre, att de som äro andliga, sådana som alla andar och änglar äro, hafva någon mensklig form. Deraf härrör, att nästan alla, som komma ifrån verlden, på det högsta förundra sig öfver, att de lefva, och att de äro menniskor lika väl som förut, att de se, höra och tala, och att deras kropp eger känsel såsom förut, och att alldeles intet är skiljaktigt, se ofvanföre n. 74. Men när de upphöra att förundra sig öfver sig sjelfva, förundra de sig sedan öfver, att församlingen ingenting vet om ett sådant menniskornas tillstånd efter döden, således icke heller om himmelen och helvetet, då likväl alla, huru många som än lefvat i verlden, äro i det andra lifvet samt lefva menniskor. Och emedan de äfven förundrade sig öfver, hvarföre detta icke varit uppdagadt för menniskan igenom syner, emedan detsamma är en väsentlighet i församlingens tro, blef dem sagdt ifrån himmelen, att detta skulle kunnat ske, ty ingenting är lättare, när det behagar Herren väl, men att dock icke de skulle komma att tro, som hafva bestyrkt sig i falskheter emot dessa ting, äfven om de sjelfva komme att se dem; äfvensom att det är farligt att genom syner bestyrka något hos dem, som äro i falskheter, emedan de sålunda först skulle komma att tro, och sedermera förneka, samt således vanhelga sjelfva den [ifrågavarande] sanningen, ty att vanhelga är att tro och sedermera förneka, och de som vanhelga sanningarna, de nedstörtas i det nedersta och svåraste af alla helveten[261]).

[261]) Att vanhelgelse är sammanblandningen af det goda och det onda, äfvensom af det sanna och det falska hos menniskan, n. 6348. Att icke andra kunna vanhelga det sanna och det goda, eller Ordets och församlingens heliga ting, än de som först erkänna

Det är denna fara, som förstås med Herrens ord: »*Han har förblindat deras ögon, och förhärdat deras hjertan, på det att de icke må se med ögonen och förstå med hjertat, och omvända sig, och jag må hela dem*», Joh. 12: 40; och att de, som äro i falskheter, dock icke skola tro, med dessa: »*Abraham sade åt den rike i helvetet: de hafva Moses och profeterna, höre de dem; men denne sade: nej, fader Abraham, men om någon af döda kommer till dem, skola de omvändas; men Abraham sade åt honom: om de icke höra Moses och profeterna, skola de icke heller tro, äfven om någon af döda uppstått*», Luk. 16: 29, 30, 31.

457. Menniskans ande är, när han först inträder i Andarnes verld, hvilket sker kort efter hans uppväckande, hvarom ofvanföre, af lika ansigte och lika ton i talet, hvari hon varit i verlden. Orsaken är den, att han då är i sitt yttres tillstånd, och hans inre icke ännu är aftäckt. Detta är menniskornas första tillstånd efter döden. Men sedermera förändras ansigtet och blir ett helt annat, det blir likt hennes rådande böjelse eller kärlek, sådan, hvari det inre, som tillhörde hennes sinne, var i verlden, och hvari hennes ande var i kroppen; ty menniskans andes ansigte skiljer sig högligen från hennes kropps ansigte: kroppens ansigte är af föräldrarna,

---

dem, samt ännu mera om de lefva enligt dem, samt sedermera afvika ifrån tron, förneka dem, samt lefva för sig sjelfva och för verlden, n. 593, 1008, 1010, 1059, 3398, 3399, 3898, 4289, 4601, 10284, 10287. Att, om menniskan efter hjertats ånger återfaller till de förra ondskorna, vanhelgar hon, och att hennes senare tillstånd då blir värre än hennes förra tillstånd, n. 8394. Att icke de kunna vanhelga de heliga tingen, hvilka icke hafva erkänt dem, ännu mindre de som icke veta dem, n. 1008, 1010, 1059, 9188, 10284. Att hedningarna, emedan de äro utom församlingen, och icke hafva Ordet, icke kunna vanhelga, n. 1327, 1328, 2051, 2284. Att derföre för Judarna de inre sanningarna icke voro upptäckta, ty om de hade varit upptäckta och erkända, skulle de vanhelgat dem, n. 3398, 4289, 6963. Att vanhelgares lott i det andra lifvet är den allra värsta, emedan det goda och det sanna, som de hafva erkänt, blifva qvar, och jemväl det onda och det falska; och emedan de sammanhänga, sker en sönderslitning af lifvet, n. 571, 582, 6348. Att derföre af Herren i högsta grad ombesörjes, att icke vanhelgelse må ske, n. 2426, 10287.

men andens ansigte är ifrån hennes böjelse, hvars afbild det är. Till detta kommer anden efter lifvet i kroppen, när det yttre aflägsnas samt det inre afslöjas. Detta är menniskans tredje tillstånd. Jag har sett somliga nyligen komna ifrån verlden, och känt igen dem utaf ansigtet och talet, men sedermera, när de blifvit sedda, har jag icke känt igen dem. De som varit i goda böjelser, hafva setts i ett skönt ansigte; de åter, som varit i onda böjelser, i ett vanskapligt ansigte. Menniskans ande är nemligen i sig sjelf betraktad icke annat än sin böjelse; dess utvertes form är ansigtet. Orsaken, att ansigtena förändras, är äfven den, att det i andra lifvet icke är tillåtet för någon att låtsa böjelser, hvilka icke äro hans egna, således icke att taga på sig ansigten, stridande emot deras kärlek, i hvilken de äro. Alla, huru många de än äro der, bringas i det tillstånd, att de tala såsom de tänka, samt att de med uppsyn och åtbörder visa [allt], såsom [d. ä. i öfverensstämmelse med hvad] de vilja. Deraf kommer nu, att allas ansigten blifva deras böjelsers former och afbildningar; och deraf härrör, att alla, som känt igen hvarandra i verlden, också känna igen hvarandra i Andarnes verld, men icke i himmelen och i helvetet, såsom ofvanföre, n. 427, är sagdt[262]).

458. Skrymtares ansigten förändras senare än de öfrigas ansigten, af den orsak att de af vana ådragit sig ett skick att sammanställa sitt inre till efterhärmning af goda böjelser, hvarföre de länge [nog] icke synas osköna; men emedan det hycklade hos dem efter hand afklädes, samt det inre som tillhör sinnet

[262]) Att ansigtet är danadt efter de inre tingens motsvarighet, n. 4791 till 4805, 5695. Om ansigtets och dess drags motsvarighet med sinnets böjelser, n. 1568, 2988, 2989, 3631, 4796, 4797, 4800, 5165, 5168, 5695, 9306. Att ansigtet gör hos himmelens änglar ett med de inre ting, som höra till sinnet, n. 4796, 4797, 4798, 4799, 5695, 8250. Att derföre »ansigte» i Ordet betecknar de inre ting, som höra till sinnet, det är, till böjelsen och tanken, n. 1999, 2434, 3527, 4066, 4796, 5102, 9306, 9546. Huruledes inflytelsen från hjernorna på ansigtet i tidens lopp blifvit förändrad, och med den sjelfva ansigtena med hänsyn till motsvarigheten med det inre, n. 4326, 8250.

anordnas efter sina böjelsers form, så blifva de sedermera vanskapligare än andra. Skrymtare äro de, som hafva talat såsom änglar, men inombords erkänt blotta naturen, och sålunda icke det Gudomliga, samt följaktligen förnekat de ting som tillhöra församlingen och himmelen.

459. Man bör veta, att hvar menniskas menskliga form är desto skönare, ju innerligare hon älskat de Gudomliga sanningarna och lefvat enligt dem, ty hvars och ens inre [delar] upplåtas och danas efter deras kärlek samt lif, hvarföre ju innerligare böjelsen är, desto mera likformig [är hon] med himmelen; och deraf desto mera formfulländadt ansigtet. Deraf kommer, att de änglar, som äro i den innersta himmelen, äro de skönaste, emedan de äro den himmelska kärlekens former. De åter, som till det yttre hafva älskat de Gudomliga sanningarna, och sålunda till det yttre hafva lefvat enligt dem, äro mindre sköna, ty blott det yttre framlyser ur deras ansigte, och ej en inre himmelsk kärlek lyser fram igenom det yttre, följaktligen icke himmelens form sådan den i sig sjelf är. Ur deras ansigte ter sig något jemförelsevis dunkelt, icke upplifvadt af det inre lifvets genomlysande. Med ett ord, all fullkomlighet tillväxer mot det inre och aftager mot det yttre, och såsom fullkomligheten, så tillväxer och aftager också skönheten. Jag har sett den tredje himmelens änglaansigten, hvilka voro sådana, att aldrig någon målare skulle med all sin konst kunna gifva något af ett sådant ljus åt färgerna, att det skulle hinna upp mot en tusendedel af det ljus och det lif, som tett sig i deras ansigte. Men den yttersta himmelens änglars ansigten kunna till en viss grad upphinnas.

460. En viss hemlighet, för ingen ännu bekant, vill jag till sist meddela, och det är den, att allt godt och sant, som utgår af Herren, samt utgör himmelen, är i mensklig form, och detta icke allenast i det hela och största, utan äfven i hvarje del och i de minsta ting; och att denna form påverkar *(afficierar)* en hvar, som emottager det goda och det sanna af Herren, samt gör att hvar och en i himmelen är i mensklig

form allt efter emottagandet. Deraf kommer, att himmelen är sig lik i det allmänna och i det särskilda, och att den menskliga formen tillkommer det hela, tillkommer hvart samfund, och tillkommer hvar ängel, såsom det är visadt i de fyra artiklarna ifrån n. 59 till 86, hvartill här bör läggas, att den tillkommer alla enskilda ting af tanken som är ifrån den himmelska kärleken hos änglarna. Denna hemlighet faller emellertid svårligen in i någon menniskas förstånd, men klart i änglarnas förstånd, emedan de äro i himmelens ljus.

Menniskan är efter döden i besittning af hvarje sinne, minne, tanke, böjelse, som i verlden; och hon qvarlemnar intet utom sin jordiska kropp.

461. Att menniskan, när hon öfvergår ifrån den naturliga verlden till den andliga, hvilket sker när hon dör, för med sig allt sitt, eller hvad som tillhör sin menniska, utom sin jordiska kropp, har af mångfaldig erfarenhet blifvit mig bevitnadt. Ty när menniskan inträder i den andliga verlden, eller i lifvet efter döden, är hon i en kropp liksom i verlden: till utseendet är det ingen åtskilnad, enär hon icke känner och ser [någon] åtskilnad. Men hennes kropp är andlig, och sålunda afsöndrad eller renad ifrån jordiska ting, och när det andliga vidrör och ser det andliga, är det alldeles som när det naturliga ser och vidrör det naturliga. I följd deraf vet menniskan, när hon blifvit ande, icke annat, än att hon är uti sin kropp, i hvilken hon varit i verlden, och följaktligen vet hon icke att hon gått hädan. Menniskan-anden har äfven att fröjda sig åt hvarje utvertes och invertes sinne, som hon

haft att fröjda sig åt i verlden: hon ser såsom förut, hör och talar såsom förut, luktar också och smakar, samt förnimmer med känseln, när hon vidröres, såsom förut. Hon åtrår äfven, åstundar, begär, tänker, reflekterar, intages *(afficieras)*, älskar, vill såsom förut; och den som förnöjes af studier, läser och skrifver såsom förut. Med ett ord, när menniskan öfvergår ifrån det ena lifvet till det andra, eller ifrån den ena verlden till den andra, är det liksom ifrån det ena stället till det andra, och hon för med sig allting som hon eger i sig sjelf såsom menniska, så att det icke kan sägas, att menniskan efter döden, som allenast är den jordiska kroppens, förlorat något af sitt. Det naturliga minnet för hon äfven med sig, ty allt, hvad helst hon i verlden hört, sett, läst, lärt, tänkt ifrån första barndomen ända till lifvets yttersta, bibehåller hon. Men emedan de naturliga föremål, som äro i minnet, icke kunna åter frambringas i den andliga verlden, så hvila de, såsom det sker hos menniskan när hon icke tänker utaf dem; men de frambringas dock åter, när det behagar Herren väl. Om detta minne, och om dess tillstånd efter döden, skall emellertid i det strax följande mera sägas. Att menniskans tillstånd efter döden är sådant, kan en sinlig menniska alldeles icke tro, emedan hon icke fattar det. Ty en sinlig menniska kan icke tänka annorlunda än naturligen, och [detta] jemväl om andliga ting; hvarföre hon säger, att de ting, som hon icke förnimmer (med sinnena), det är, ser med sin kropps ögon och vidrör med dess händer, icke finnas, såsom man läser om Thomas, Joh. 20: 25, 27, 29. Huru beskaffad den sinliga menniskan är, kan ses ofvanföre n. 267, och i noterna der[184]).

462. Men det oaktadt är åtskilnaden emellan menniskans lif i den andliga verlden samt hennes lif i den naturliga verlden stor, så väl med hänsyn till de utvertes sinnena och deras böjelser, som med hänsyn till de invertes sinnena och deras böjelser. De, som äro i himmelen, förnimma (med sinnena), det är, se och höra, mycket utsöktare, och jemväl tänka visare, än då de voro i verlden. De se nemligen af himmelens ljus,

hvilket många grader öfvergår verldens ljus, se ofvanföre n. 126; de höra äfven medelst en andlig atmosfer, hvilken äfven många gånger öfvergår den jordiska, n. 235. Skilnaden på dessa utvertes sinnen är såsom skilnaden på klart [väder] i förhållande till dunkelheten hos en töckensky i verlden, samt såsom på ljuset om middagen till skuggan om aftonen; ty emedan himmelens ljus är det Gudomliga Sanna, gifver det åt änglarnas syn, att de må varseblifva och urskilja de minsta ting. Deras utvertes syn motsvarar äfven den invertes synen eller förståndet, ty hos änglarna inflyter den ena synen på den andra, så att de verka som ett: deraf hafva de en sådan skarpsynthet; och jemväl motsvarar hörseln likaledes deras förnimmelse, som är så väl förståndets som viljans: derföre förnimma de i en talandes ton och ord de minsta ting af hans böjelse och tanke, i tonen de ting som tillhöra böjelsen, och i orden de ting som tillhöra tanken, se ofvanföre n. 234 till 245. Men de öfriga sinnena hos änglarna äro icke så utsökta, som syn- och hörselsinnet, af den orsak att synen och hörseln tjena deras förståndighet och vishet, men icke de öfriga [sinnena], hvilka skulle, om de vore i lika grad utsökta, borttaga deras vishets ljus och nöje, samt införa nöjet af vällusterna, hvilka höra till åtskilliga lystnader och till kroppen, [och] hvilka fördunkla och försvaga förståndet i samma mån, som de äro öfvermäktiga; såsom också sker hos menniskor i verlden, hvilka äro med hänsyn till de andliga sanningarna slöa och dumma i samma mån, som de hängifva sig åt smaken och kroppens köttsliga retelser. Att äfven himmelens änglars inre sinnen, hvilka tillhöra deras tanke och böjelse, äro utsöktare och fullkomligare än de voro hos dem i verlden, kan vara tydligt af det som är sagdt och visadt i artikeln om himmelens änglars vishet, n. 265 till 275. Hvad deremot beträffar åtskilnaden i deras tillstånd, som äro i helvetet, i förhållande till deras tillstånd i verlden, så är också den stor; ty så stor som de utvertes och invertes sinnenas fullkomlighet och förträfflighet är hos änglarna, som äro i himmelen, så stor är ofullkomlig-

heten hos dem, som äro i helvetet; men om de senares tillstånd skall handlas i det följande.

462[½]. Att menniskan äfven har med sig ifrån verlden allt sitt minne, har med mycket blifvit visadt, och om det (minnet) hafva flera nämnvärda saker blifvit sedda och hörda, af hvilka jag vill i ordning anföra några. De funnos, som förnekade sina brott och nesligheter, hvilka de begått i verlden; hvarföre, på det de icke skulle tros vara oskyldiga, alla ting blefvo upptäckta, och ur deras minne upprepade i ordning ifrån deras första ålder till den sista; de voro företrädesvis äktenskapsbrott och bolerier. De funnos, som genom onda konstgrepp bedragit andra, och som stulit; deras listiga anslag och stölder blefvo äfven i ordningsföljd uppräknade, och af dem voro flera knappast för någon i verlden bekanta, än för dem sjelfva allena. De erkände dem äfven, emedan de blefvo uppdagade liksom i ljus, tillika med hvarje tanke, afsigt, [känsla af] nöje, fruktan, hvilka då på en gång bestormade deras själs-sinnen. [Domare] förekommo, som mottagit skänker och af domen gjort [sig] fördelar; de blefvo likaledes ur sitt minne utforskade, och ur detsamma alla saker upprepade ifrån första tiden af deras förvaltning till den sista; alla enskilda ting med hänsyn till storlek och beskaffenhet, tillika med tiden, deras sinnes-tillstånd samt afsigten, hvilka alla saker på en gång blefvo inlåtna i deras hågkomst och för synen visade, och de voro öfver flera hundra. Detta skedde med några, och hvad som är underbart, sjelfva deras minnesböcker, i hvilka de inskrifvit sådana saker, öppnades och lästes inför dem ifrån sida till sida. De funnos, som lockat jungfrur till skändningar, och som våldfört kyskheten, och de kallades till en dylik dom, och ur deras minne framtogos och upplästes alla enskilda ting. Sjelfva ansigtena af jungfrurna och qvinnorna framstäldes också liksom närvarande, tillika med platserna, samtalen och sinnestämningarna, och detta så plötsligt, såsom när något för synen framställes; uppdagningarna varade några gånger timmar igenom. Det var [en], som ansåg

för ingenting att förtala andra; jag hörde förtalen upprepade i ordning, och jemväl hans smädelser med sjelfva orden, om hvilka personer, och inför hvilka de förekommit; hvilka alla saker frambringades och på ett lefvande sätt framstäldes på en gång; och likväl voro alla enskilda ting med omsorg dolda af honom, när han lefde i verlden. En viss förekom, som beröfvat en frände hans arf under en svekfull förevändning; denne blef ock likaledes öfverbevisad och dömd, och hvad som var förunderligt, de bref och papperslappar, som [vexlats] emellan dem, lästes i min åhöro, och det sades att icke ett ord fattades. Densamme hade ock, nyss före sin död, hemligen dödat en granne med gift; detta blef på följande sätt upptäckt. Han sågs uppgräfva en grop under [sina] fötter, och då den var uppgräfd, utgick derur en man liksom ur en graf, och han ropade till honom: hvad har du gjort mig? Och då afslöjades allting, huruledes giftblandaren talat vänligt med honom och framräckt bägaren, äfvensom hvad han förut tänkt, och hvad som sedermera hände. Sedan dessa saker blifvit upptäckta, dömdes han till helvetet. Med ett ord, alla ondskor, illgerningar, röfverier, konstgrepp, svek, uppdagas för hvarje ond ande, samt framtagas ur sjelfva deras minne, och de öfverbevisas; icke heller gifves rum att neka, emedan alla omständigheter synas på en gång. Jag har äfven ur någons minne, sedt och granskadt af änglarna, hört, hvad han inom en månad hade tänkt den ena dagen efter den andra, och detta utan villa, hvilka saker återkallades såsom han sjelf var stadd i dem de der dagarna. Utaf dessa exempel kan vara tydligt, att menniskan för med sig allt minne; och att intet är så fördoldt i verlden, hvilket icke blir uppenbart efter döden; och detta i en samling af flera, enligt Herrens ord: »*Intet är förborgadt, hvilket icke skall aftäckas, och intet fördoldt hvilket icke skall kännas: fördenskull [de ting] som I hafven sagt i mörkret, skola höras i ljuset; och hvad I hafven talat i örat, skall predikas på taken*», Luk. 12: 2, 3.

463. När för en menniska hennes handlingar aftäckas efter döden, då mönstra de änglar, åt hvilka värfvet att undersöka är gifvet, hennes ansigte, och undersökningen går fram öfver hela kroppen, börjande ifrån fingrarna på den ena och på den andra handen, och så fortgående öfver det hela. Emedan jag förundrade mig öfver, hvadan detta [kom sig], upptäcktes det: att nemligen, liksom tankens och viljans alla enskilda ting äro inskrifna i hjernan, ty der äro de förras utgångspunkter, så äro de ock inskrifna i hela kroppen, alldenstund tankens och viljans alla ting fortgå dit ifrån sina utgångspunkter, och der begränsas såsom i sina sista ting; hvaraf härrör, att de ting som äro inskrifna i minnet från hennes vilja och deraf [härrörande] tanke, icke blott äro inskrifna i hjernan, utan äfven i hela menniskan, samt der finnas till i ordning enligt kropps-delarnas ordning. Deraf har blifvit klart, att menniskan är sådan i det hela, som hon är i sin vilja och deraf i tanken, ända derhän att en ond menniska är sitt onda, och en god sitt goda[263]). Härutaf kan ock vara tydligt, hvad som förstås med menniskans Lifs-bok, om hvilken [talas] i Ordet, nemligen detta, att alla så väl handlingar som tankar äro inskrifna i hela menniskan, och att de synas liksom lästa i en bok, när de framkallas ur minnet, och liksom sedda i afbildning, när anden skådas i himmelens ljus. Härtill vill jag lägga någonting minnesvärdt om menniskans efter döden qvarblifvande minne, hvarigenom jag har blifvit styrkt i, att icke blott allmänna, utan äfven de enskildaste ting, som inträdt i minnet, förblifva, och icke någonsin utplånas. Mig hafva synts böcker med skrift deri liksom i verlden, och jag har blifvit undervisad om, att de härröra ifrån deras minne som skrifvit dem, och att der icke fattas något

[263]) Att en god menniska, ande och ängel är sitt goda och sitt sanna, det är, att [hvardera] hel och hållen är sådan som hans goda och sanna, n. 10298, 10367. Orsaken är den, att det goda utgör viljan, och det sanna förståndet, och viljan och förståndet utgöra allt som hör till lifvet hos menniskan, anden och ängeln, n. 3332, 3623, 6065. Likadant är det, om man säger att menniskan, anden och ängeln är sin kärlek, n. 6872, 10177, 10284.

ord, som fans i den af densamme skrifna boken i verlden; och att således ur en annans minne kunna framtagas de allra enskildaste ting, äfven de som han sjelf i verlden glömt. Orsaken upptäcktes äfven, att nemligen menniskan har ett utvertes och ett invertes minne, ett utvertes som tillhör hennes naturliga menniska, samt ett invertes som tillhör hennes andliga menniska; och att alla enskilda ting, som menniskan tänkt, velat, talat, gjort, äfven de som hon hört och sett, äro inskrifna i hennes invertes eller andliga minne[264]); och att de ting, som der äro, aldrig utstrykas, enär de tillika äro inskrifna i sjelfva anden, och i dess kropps lemmar, såsom ofvan är sagdt; och sålunda att anden är danad enligt sin viljas tankar och handlingar. Jag vet, att dessa saker synas som orimligheter *(paradoxer)*, och derföre knappt tros, men de äro dock sanna. Må menniskan alltså icke tro, att någonting finnes, som en menniska i sig sjelf tänkt, och i det undangömda gjort, [hvilket] efter döden är doldt; utan må hon tro, att alla samtliga och enskilda ting då skönjas såsom i klar dag.

464. Fastän det utvertes eller naturliga minnet finnes i menniskan efter döden, så frambringas likväl de idel naturliga

[264]) Att menniskan har tvenne Minnen, ett yttre och ett inre, eller ett naturligt och ett andligt, n. 2469 till 2494. Att menniskan icke vet att hon har ett inre minne, n. 2470, 2471. Huru mycket det inre minnet öfverträffar det yttre, n. 2473. Att de ting som äro i det yttre minnet, äro i verldens ljus, de i det inre åter i himmelens ljus, n. 5212. Att af det inre minnet härrör, att menniskan kan tänka och tala förståndsmessigt och förnuftigt, n. 9394. Att alla samtliga och enskilda ting, som menniskan tänkt, talat, verkstält, och som hon sett och hört, äro inskrifna i hennes inre minne, n. 2474, 7398. Att det minnet är hennes Lifs-bok, n. 2474, 9386, 9841, 10505. Att i det inre minnet äro de sanningar, som blifvit trons, och de godheter som blifvit kärlekens, n. 5212, 8067. Att de saker, som iklädt sig [d. ä. öfvergått till] vana och blifvit lifvets [tillhörigheter], och derigenom utplånade i det yttre minnet, befinna sig i det inre, n. 9394, 9723, 9841. Att andar och änglar tala af det inre minnet, och att de i följd deraf hafva ett universalspråk, n. 2472, 2476, 2490, 2493. Att språken i verlden höra till det yttre minnet, n. 2472, 2476.

ting, som deri finnas, icke åter i det andra lifvet, utan de andliga ting som genom motsvarigheter äro de naturliga bifogade; hvilka likväl, när de framställas för synen, te sig i en alldeles lika gestalt, som i den naturliga verlden. Ty alla ting, som förete sig i himlarna, förete sig på lika sätt som i verlden, fastän de i sitt väsen icke äro naturliga, utan andliga, så som kan ses visadt i artikeln om Förebildningar och Skenbarheter i himmelen, n. 170 till 176. Men det utvertes eller naturliga minnet, så mycket [nemligen] som angår de ting deri som ha med sig af det materiela, och ifrån tid och rum, och af öfriga saker som äro egendomliga för naturen, tjenar icke anden till den nytta, som det tjenat honom i verlden, enär menniskan i verlden, när hon tänkte af det utvertes sinliga, och icke tillika af det invertes eller förståndsmessiga sinliga, tänkte naturligen och icke andligen; hvaremot hon i det andra lifvet, då hon är en ande i den andliga verlden, icke tänker naturligen utan andligen: att tänka andligen är att tänka förståndsmessigt eller förnuftigt. Deraf kommer, att det utvertes eller naturliga minnet med hänsyn till de ting, som äro materiela, då hvilar, och blott de komma till nytta, som menniskan igenom dem inhemtat i verlden och gjort till förnuftiga. Att det utvertes minnet hvilar med hänsyn till de ting, som äro materiela, dertill är orsaken den, att de icke kunna åter frambringas, ty andar och änglar tala af de böjelser och deraf [härrörande] tankar, som tillhöra deras sinne, hvarföre de icke kunna uttala de saker, som icke passa in med dem, såsom kan vara tydligt af det, som är sagdt om änglarnas tal i himmelen, och om deras tal med menniskan, n. 234 till 257. Deraf härrör, att i den mån menniskan igenom språk och igenom vetenskaper blifvit förnuftig i verlden, i samma mån är hon förnuftig efter döden, och alldeles icke i den mån hon varit kunnig i språk och vetenskaper. Jag har talat med flera, som man i verlden trott skola vara lärda på grund deraf att de känt de gamla språken, såsom Hebreiska, Grekiska och Latin, och icke uppodlat sitt förnuft igenom de saker, som på

desamma äro skrifna, och somliga hafva synts likaså enfaldiga som de, som ingenting känt om dessa språk, somliga dumma, men det oaktadt var stoltheten qvar hos dem, liksom vore de visare än andra. Jag har talat med somliga, hvilka i verlden trott, att menniskan i samma mån är vis, som hon håller mycket i minnet, och som äfven med många ting riktat minnet, och nästan talat af detta allena, således icke af sig sjelfva utan af andra, och i intet hänseende genom minnessakerna fullkomnat förnuftet *(rationale)*. Somliga af dem voro dumma, somliga fåniga, alldeles icke begripande något sant, huru vida det var sant eller ej, och rifvande till sig alla falskheter, som bjudas ut för sanningar af dem som kalla sig lärda, ty de kunna ingenting se af sig sjelfva, huru vida det är så eller icke så, följaktligen ingenting på förnuftigt sätt när de höra andra. Jag har äfven talat med några, som i verlden skrifvit många saker, och just i allt slags vetenskapliga ting, och som derföre haft rykte för lärdom öfver en stor del af verlden. Några af dem kunde visserligen resonnera om sanningarna, huru vida de voro sanningar eller icke sanningar; andra förstodo, när de vände sig till dem som voro i det sannas ljus, att de voro sanningar, men ändock ville de icke förstå dem, hvarföre de förnekade dem, när de voro i sina falskheter och sålunda i sig sjelfva; några voro icke mera visa än den olärda hopen: således den ene och den andre på vidt olika sätt, allt efter som han igenom de vetenskapliga ting, som han sammanskrifvit och afskrifvit, uppodlat sitt förnuft. De åter, som varit emot församlingens sanningar, och tänkt af vetenskapliga saker, och bestyrkt sig igenom dem i falskheter, hafva icke uppodlat sitt förnuft, utan blott förmågan att resonnera, hvilken förmåga i verlden tros vara förnuftighet, men är en ifrån förnuftigheten skild förmåga, är en förmåga att bestyrka hvad helst en lyster, och [är] att från antagna grundsatser och från villor se falskheter och icke sanningar. Sådana kunna aldrig bringas till att erkänna sanningarna, alldenstund sanningar icke kunna ses från falskheter, men falskheter kunna ses från sanningar.

Menniskans förnuft är likt en trädgård och en blomstergård, såsom ock en nyodling; minnet är jordmånen, de vetenskapliga sanningarna samt kunskaperna äro fröna, himmelens ljus och värme frambringa; utan dem ingen groning. Så sker ock, om icke himmelens ljus, som är det Gudomliga Sanna, samt himmelens värme, som är den Gudomliga Kärleken, få tillträde; från dem allena är förnuftet. Änglarna sörja på det högsta öfver, att de lärda till en stor del tillskrifva naturen allting, och att de i följd deraf hafva tillslutit för sig de inre [delar] som tillhöra deras sinne, så att de ej kunna se någonting sant af det sannas ljus, som är himmelens ljus. De beröfvas derföre i andra lifvet förmågan att resonnera, på det att de icke må utså falskheter igenom resonnemanger ibland de enfaldige gode, och förleda; och de sändas till öde platser.

465. En viss ande förtröt, att han icke mindes flera saker som han känt till i kroppslifvet, sörjande öfver det nöje som han förlorat, [och] i hvilket han hade varit högst förtjust. Men det sades honom, att han alldeles ingenting förlorat, och att han visste allt samt och synnerligen; och att det i den verld, der han nu är, icke är honom tillåtet att framtaga sådana saker, och att det är nog, att han nu kan tänka och tala mycket bättre och fullkomligare, och icke nedsänka sitt förnuft, såsom förut, i tjock-mörka, materiela och kroppsliga ting, som äro af ingen nytta i det rike, i hvilket han nu kommit; och att han nu har allt hvad som bidrager till det eviga lifvets nytta, och att han sålunda icke annorlunda kan blifva säll och lycklig; således att det tillhör okunnigheten att tro, att i detta rike förståndigheten förgås med de materiela i minnet [varande] tingens aflägsnande och hvila; då likväl saken förhåller sig så, att i den mån sinnet kan föras bort ifrån de sinliga ting som tillhöra den utvertes menniskan eller kroppen, i samma mån upplyftes det till de andliga och himmelska tingen.

466. Huru beskaffade Minnena äro, framställes stundom i det andra lifvet att ses i former som allenast der förete sig,

(för synen framställas der flera saker, som eljest hos menniskor falla allenast i föreställningarna). Det yttre minnet framställes der till utseendet likt en tjock hud, det inre likt en mergsubstans, sådan som i den menskliga hjernan; deraf gifves ock att veta, huru beskaffade de äro. De som i kroppslifvet vinnlagt sig om minnet allena, och sålunda icke uppodlat sitt förnuft, deras hudförtjockning synes hård, samt innantill liksom refflad af senor. De som uppfylt minnet med falskheter, [hos dem] synes den hårig och tofvig, och detta i följd af sakernas oordnade sammanhopning. De som vinnlagt sig om minnet för sjelf- och verldskärlekens skull, [hos dem] synes den sammanlimmad och förbenad. De som genom vetenskapliga, i synnerhet igenom filosofiska ting, velat intränga i Gudomliga hemligheter, och icke förr tro, än då de igenom de förra öfvertygades, hos dem synes minnet mörkt, och det är af en sådan natur, att det uppsuger *(absorberar)* ljusstrålarna och vänder dem i mörker. De som varit svekfulla, och skrymtare, hos dem synes det hårdt benartadt liksom af elfenben, och det återkastar ljusstrålarna. De åter som varit i kärlekens godheter och trons sanningar, hos dem synes ej en sådan tjock hud, emedan deras inre minne släpper igenom ljusstrålarna till det yttre, i hvars föremål eller föreställningar, strålarna begränsas liksom i sitt fotplan eller liksom i sin jordmån, samt der finna ljufliga mottag; ty det yttre minnet är det yttersta af ordningen, i hvilket andliga och himmelska ting mjukt begränsas och hafva sitt säte, när der finnas godheter och sanningar.

467. De menniskor, som äro i kärlek till Herren, och i menniskokärlek mot nästan, hafva, då de lefva i verlden, hos sig och i sig en änglaartad förståndighet och vishet, men förborgad i de innersta [delarna] af deras inre minne, hvilken förståndighet och vishet aldrig kan synas för dem, förr än de afkläda sig de kroppsliga tingen. Då insöfves det naturliga minnet, och de uppvakna till det inre minnet, och efter hand sedan till sjelfva ängla[minnet].

468. Huru förnuftet kan uppodlas, skall äfven med få [ord] sägas. Det äkta förnuftet består af sanningar, och icke af falskheter; det som består af falskheter är icke förnuft. Sanningarna äro af trefaldigt slag: de äro Borgerliga, Moraliska (sedliga) och Andliga. De Borgerliga sanningarna hänföra sig till de ting, som höra till dom[skipning] och som angå styrelsen i rikena, i allmänhet till det rättvisa och billiga derstädes. Moraliska sanningar hänföra sig till de ting, som tillhöra hvarje menniskas lefverne, i anseende till samfunden och samqvämen, i allmänhet till det uppriktiga och rätta, samt i synnerhet till allt slags dygder. Men Andliga sanningar hänföra sig till de ting, som tillhöra himmelen och församlingen, i allmänhet till det goda, som tillhör kärleken, och det sanna som tillhör tron. Tre lifsgrader finnas hos hvarenda menniska, se ofvanföre n. 267: förnuftet upplåtes till första graden igenom Borgerliga sanningar, till andra graden igenom Moraliska sanningar, och till tredje graden igenom Andliga sanningar. Men man bör veta, att förnuftet i följd af dem icke danas samt upplåtes derigenom, att menniskan vet dem, utan derigenom att menniskan lefver enligt dem; och med att lefva enligt dem förstås att älska dem af en andlig böjelse, och att älska dem af en andlig böjelse är att älska det rättvisa och billiga emedan det är rättvist och billigt, det uppriktiga och rätta emedan det är uppriktigt och rätt, samt det goda och sanna emedan det är godt och sant. Men att lefva enligt dem och älska dem af en kroppslig böjelse, är att älska dem för sin egen, sitt ryktes, sin heders eller sin vinnings skull. I den mån menniskan derföre af kroppslig böjelse älskar dessa sanningar, i samma mån blir hon icke förnuftig, ty hon älskar icke dem, utan sig sjelf, hvilken sanningarna tjena såsom hus-tjenare [sin] herre. Och när sanningarna blifva tjenstehjon, då inträda de icke i menniskan samt öppna någon hennes lifs-grad, icke en gång den första, utan hafva sitt säte blott i minnet, såsom vetskapssaker under en materiel form, samt förbinda sig der med sjelfkärleken, som är en kroppslig

kärlek. Härutaf kan vara tydligt, huruledes menniskan blifver förnuftig, nemligen att [hon blir det] till tredje graden igenom andlig kärlek till det goda och sanna, som tillhöra himmelen och församlingen; till andra graden igenom kärlek till det uppriktiga och rätta; och att [hon blir det] till första graden igenom kärlek till det rättvisa och billiga. Dessa tvenne senare kärlekar blifva äfven andliga af den andliga kärleken till det goda och sanna, emedan denne inflyter i dem, och förbinder sig med dem, och danar i dem liksom sina ansigten.

469. Andar och änglar hafva minne lika så väl som menniskorna; ty hos dem förblifver hvad helst de höra, se, tänka, vilja och göra, och derigenom uppodlas ock oupphörligen deras förnuft, och detta i evighet. Deraf kommer, att andar och änglar fullkomnas i förståndighet och vishet genom kunskaper om sant och godt lika väl som menniskorna. Att andar och änglar hafva minne, har äfven genom flerfaldig erfarenhet blifvit mig gifvet att veta; ty jag har sett, att ur deras minne framkallades alla ting som de tänkt och gjort, så väl i öppen dag som i det undangömda, när de voro med andra andar; och jemväl att de, som utaf ett enfaldigt godt varit i något sant, blifvit inöfvade i kunskaper, och igenom dem i förståndighet, och sedan upplyfta till himmelen. Men man bör veta, att de icke inöfvas i kunskaper och igenom dem i förståndighet längre, än till graden af den böjelse för godt och sant, i hvilken de varit i verlden, men icke utöfver densamma; ty för hvar ande och ängel förblifver böjelsen så stor och så beskaffad, som den hos honom varit i verlden, och denna fullkomnas sedermera genom utfyllning, hvilket äfven sker i evighet. Ingenting finnes nemligen som icke kan i evighet utfyllas, ty hvarje sak kan oändligen varieras (göras omvexlande), således igenom åtskilliga ting riktas, följaktligen mångfaldigas och fruktbargöras: ände finnes ej för någon god sak, emedan hon är af det Oändliga. Att andar och änglar oupphörligen fullkomnas i förståndighet och vishet genom kunskaper om sant och godt, kan ses i de artiklar,

der det handlats om Himmelens änglars vishet, n. 265 till 275; om Hedningarna och folken utom församlingen, i himmelen, n. 318 till 328; och om Barnen i himmelen, n. 329 till 345; och att detta eger rum till graden af den böjelse för godt och sant, i hvilken de varit i verlden, och icke utöfver den (graden), n. 349.

Menniskan är efter döden sådan, som hennes lif varit i verlden.

470. Att hvars och ens lif väntar honom efter döden, är ur Ordet bekant för hvarje kristen, ty der säges på många ställen, att menniskan skall dömas och vedergällas efter gerningar och verk. En hvar, som tänker af det goda och af sjelfva det sanna, ser äfven icke annorlunda än att den, som lefver väl, kommer till himmelen, och den, som lefver illa, till helvetet. Den som är i det onda, han vill emellertid icke tro, att hans tillstånd efter döden är i enlighet med hans lefverne i verlden, utan tänker, hvilket sker i synnerhet när han är sjuk, att himmelen är för hvem som helst af ren barmhertighet, huru han än lefvat, och att den är [så] allt efter tron, hvilken han skiljer ifrån lefvernet.

471. Att menniskan skall dömas och vedergällas efter gerningar och verk, säges på många ställen i Ordet, af hvilka jag här vill anföra några: »*Menniskans Son ärnar komma i sin Faders härlighet med sina änglar, och då skall Han gifva hvar och en igen efter hans verk*», Matt. 16: 27. »*Saliga de döda, som i Herren dö; ja säger anden, på det de må hvila ifrån sina arbeten, deras verk följa dem*», Uppb. 14: 13. »*Jag skall gifva hvar och en efter sina verk*», Uppb. 11: 23. »*Jag såg döda, små och stora, stående inför Gud,*

och böcker öppnades, och de döda dömdes enligt de ting som [voro] skrifna i böckerna, efter deras verk: hafvet gaf dem som i det hade dött, och döden och helvetet gaf dem som i dem [voro]; och de dömdes en hvar efter deras verk», Uppb. 20: [12,] 13, 15. *»Si jag kommer, och min lön med Mig, att jag må gifva en hvar efter hans verk»*, Uppb. 22: 12. *»En hvar som hör mina ord och gör dem, [honom] skall jag förlikna vid en klok man, men en hvar som hör mina ord och icke gör dem, skall förliknas vid en dåraktig man»*, Matt. 7: 24, 26. *»Icke en hvar som säger åt mig: Herre, Herre, skall ingå i himlarnas rike, utan den som gör Min Faders vilja [, Hans] som är i himlarna: många skola säga åt mig på den dagen: Herre, Herre, hafva vi icke genom ditt namn profeterat, och genom ditt namn utkastat demoner, och i ditt namn gjort många krafter, men då skall jag bekänna för dem: jag har icke känt eder, gån bort ifrån Mig I orättrådighetens verkare»*, Matt. 7: [21,] 22, 23. *Då skolen I begynna säga: vi hafva ätit inför Dig och druckit, på våra gator har du lärt, men han skall säga: jag säger eder, jag känner eder icke [I] orättrådighetens verkare»*, Luk. 13: 25, 26, 27. *»Jag skall vedergälla dem enligt deras verk, och enligt deras händers gerning»*, Jerem. 25: 14. *»Jehovah, hvilkens ögon äro öppnade öfver alla en menniskas vägar, till att gifva en hvar efter hans vägar, och efter hans verks frukt»*, Jerem. 32: 19. *»Jag skall hemsöka öfver hans vägar, och hans verk skall jag vedergälla honom»*, Os. 4: 9. *»Jehovah gör med oss enligt våra vägar, och enligt våra verk»*, Sakar. 1: 6. Der Herren förutsäger om den Yttersta Domen, upprepar Han icke annat än verk, och att de skola ingå i evigt lif, som hafva gjort goda verk, och i fördömelse de som [gjort] onda verk, Matt. 25: 32—46; utom på många andra ställen, der det handlas om menniskans frälsning och fördömelse. Att verk och gerningar äro menniskans utvertes lif, och att igenom dem ådagalägges hennes invertes lif, hurudant det är, ligger i öppen dag.

472. Men med gerningar och verk förstås icke gerningar och verk allenast sådana som de framställas i utvertes form, utan äfven sådana de äro uti invertes. Hvar och en har sig nemligen bekant, att hvarje gerning och verk utgår af menniskans vilja och tanke, ty om den icke utginge derifrån, så vore den allenast en rörelse, sådan som sker utaf automater samt bilder; hvarföre gerningen eller verket i sig sjelf betraktad är allenast en verkan, som hemtar sin själ och sitt lif ifrån viljan och tanken, ända derhän, att den är vilja och tanke i verkan, följaktligen att den är vilja och tanke i utvertes form. Deraf följer, att sådan som den vilja och den tanke är, hvilka frambringa gerningen eller verket, sådan är ock gerningen och verket; om tanken och viljan äro goda, då äro gerningarna och verken goda, men om tanken och viljan äro onda, då äro gerningarna och verken onda, fastän de i utvertes form synas lika. Tusen menniskor kunna göra på lika sätt, det vill säga, framställa en likadan gerning, så lika, att hon med hänsyn till den utvertes formen knappt kan särskiljas [från de andras], och likväl är hvar enda en i sig sjelf betraktad olika, emedan hon härrör ifrån en olika vilja. Till exempel må tjena: att handla uppriktigt och rättvist med [sin] medbroder. Den ene kan handla uppriktigt och rättvist med honom för det ändamål, att han må synas vara uppriktig och rättvis för sin egen och sin heders skull; den andre för verldens och vinnings skull; den tredje för vedergällnings och förtjensts skull; den fjerde för vänskaps skull; den femte af fruktan för lagen, för förlust af rykte och befattning; den sjette att han må draga någon öfver till sitt parti, äfven ett ondt, den sjunde att han må bedraga; således [somliga på ett,] andra på ett annat sätt. Men alla dessas gerningar, fastän de synas goda — ty att handla uppriktigt och rättvist med [sin] medbroder är godt — äro dock onda, alldenstund de icke ske för det uppriktigas och rättvisas skull, [derföre] att han älskar desamma, utan för honom sjelf och verlden, hvilka han älskar, en kärlek som det uppriktiga och rättvisa tjena liksom hustjenare [sin]

herre, hvilka [deras] herre aktar ringa och afskedar, när de icke tjena honom. Uppriktigt och rättvist med [sin] medbroder på ett till utseendet i utvertes måtto lika sätt handla äfven de, som handla af kärlek till det uppriktiga och rättvisa: somliga af dem utaf trons sanna eller af lydnad, emedan det är så föreskrifvet i Ordet; somliga utaf trons goda eller af samvete, emedan [de handla] af religiositet; somliga utaf det till menniskokärleken mot nästan hörande goda, emedan man bör se hans bästa till godo; somliga utaf det till kärleken till Herren hörande goda, emedan det goda bör göras för det godas skull, således ock det uppriktiga och rättvisa för det uppriktigas och rättvisas skull, hvilka de älska, emedan de äro af Herren och emedan det af Herren utgående Gudomliga är i desamma, och derföre desamma, i sjelfva sitt väsen betraktade, äro Gudomliga. Desses gerningar eller verk äro till det inre goda, hvarföre de äfven till det yttre äro goda, ty, såsom ofvan är sagdt, gerningarna eller verken äro alldeles sådana, som den tanke och den vilja är, från hvilka de utgå, och att de förutan dessa icke äro gerningar och verk, utan allenast själlösa rörelser. Härutaf är tydligt, hvad som i Ordet förstås med verk och gerningar.

473. Emedan gerningar eller verk äro viljans och tankens, derföre äro de ock kärlekens och trons [tillhörigheter], följaktligen äro de så beskaffade som kärleken och tron är. Ty vare sig man säger menniskans kärlek eller vilja, så är det detsamma, och vare sig man säger menniskans tro och vissa tanke, så är det äfven detsamma, ty hvad menniskan älskar, det vill hon ock, och hvad menniskan tror, det tänker hon ock. Om menniskan älskar hvad hon tror, då vill hon det jemväl, och i den mån hon kan, gör hon det. Hvar och en kan veta, att kärlek och tro äro i menniskans vilja och tanke, och att de icke äro utom dessa, alldenstund det är viljan som upptändes af kärlek, och det är tanken som upplyses i trossaker, hvarföre icke andra än de, som kunna tänka vist, upplysas, samt allt efter upplysningen tänka sanningarna och vilja

sanningarna, eller hvad som är detsamma, tro sanningarna och älska sanningarna[265]).

474. Men man bör veta, att viljan utgör menniskan, samt tanken blott i den mån han utgår af viljan, och att gerningarna eller verken utgå af beggedera; eller, hvad som är detsamma, att kärleken utgör menniskan, samt tron blott i den mån hon utgår af kärleken, och att gerningarna eller verken utgå af beggedera. Deraf följer, att viljan eller kärleken är sjelfva menniskan, ty de ting, som utgå, tillhöra den af hvilken de utgå; att utgå är att frambringas samt framställas i en passande form att det må varseblifvas och synas[266]).

---

[265]) Att liksom alla ting i verldsalltet, hvilka äro till enligt ordningen, hänföra sig till det goda och det sanna, så [hänföra sig alla ting] hos menniskan till viljan och förståndet, n. 803, 10122. Orsaken [är den], att viljan är emottagare af det goda, och förståndet emottagare af det sanna, n. 3332, 3623, 5232, 6065, 6125, 7503, 9300, 9930. Det kommer på ett ut, antingen man säger det sanna eller tron, emedan tron tillhör det sanna samt det sanna tillhör tron, samt kommer på ett ut antingen man säger det goda eller kärleken, emedan kärleken tillhör det goda och det goda tillhör kärleken, n. 4353, 4997, 7178, 10122, 10367. Deraf följer, att förståndet är emottagare af tron, och viljan af kärleken, n. 7178, 10122, 10367. Och att emedan menniskans förstånd kan emottaga tron på Gud, och [hennes] vilja kärleken till Gud, så kan menniskan genom tro och kärlek förbindas med Gud, och den som kan förbindas med Gud genom kärlek och tro, kan icke dö i evighet, n. 4525, 6323, 9231.

[266]) Att menniskans vilja är hennes lifs sjelfva vara, emedan hon är ett mottag för kärleken eller det goda, och att förståndet är lifvets tillvara derifrån, emedan det är ett mottag för tron eller det sanna, n. 3619, 5002, 9282. Således att viljans lif är menniskans hufvudsakliga lif, och att förståndets lif utgår derifrån, n. 585, 590, 3619, 7342, 8885, 9282, 10076, 10109, 10110. På lika sätt som ljuset ifrån elden eller lågan, n. 6032, 6314. Deraf följer, att menniskan är menniska af viljan och derföre [af] förståndet, n. 8911, 9069, 9071, 10076, 10109, 10110. Hvar och en menniska älskas och värderas äfven af andra allt efter sin viljas och i följd deraf förståndets godhet, ty den älskas och värderas som vill väl och förstår väl, och den förkastas och aktas ringa som förstår väl och icke vill väl, n. 8911, 10076. Att menniskan efter döden äfven förblifver såsom hennes vilja och deraf förstånd, n. 9069, 9071, 9386, 10153. Följaktligen att menniskan efter döden förblifver såsom hennes kärlek och deraf tro, och att de ting, som tillhöra tron och icke tillika kärleken, då försvinna, emedan de icke äro i menniskan, således icke menniskans, n. 553, 2364, 10153.

Härutaf kan vara tydligt, hvad den ifrån kärleken skilda tron är, att hon nemligen är ingen tro, utan blott ett vetande, som har intet andligt lif i sig; likaledes hvad gerning eller verk förutan kärlek är, att det nemligen icke är lifvets gerning eller verk, utan att det är dödens gerning eller verk, hvari en skenbarhet af lif finnes ifrån kärleken till det onda och ifrån tron på det falska. Denna skenbarhet af lif är det, som kallas andlig död.

475. Ytterligare bör man veta, att i gerningarna eller verken framställes hela menniskan, och att hennes vilja och tanke, eller hennes kärlek och tro, hvilka äro menniskans inre ting, icke äro fullständiga, förr än de äro i gerningar eller verk, hvilka äro menniskans yttre ting. Dessa äro nemligen de yttersta i hvilka de förra begränsas (sluta), och utan begränsningar äro de liksom obegränsade saker, hvilka ännu icke äro till, således hvilka ännu icke äro i menniskan. Att tänka och vilja utan att göra, när man kan, äro såsom en i ett kärl innesluten låga, hvilken utsläckes; samt såsom ett i sanden kastadt frö, hvilket icke växer upp, utan med sin alstringskraft förgås. Men att tänka och vilja, samt deraf göra, är såsom en låga som rundt omkring gifver värme och ljus; och är såsom ett frö i jorden, hvilket växer upp till ett träd eller en blomma, och är till. En hvar kan veta, att vilja och icke göra, när man kan, är att icke vilja, samt älska och icke göra det goda, när man kan, är att icke älska, alltså att det blott är att tänka att man vill och älskar, således att det är en frånskild tanke, som försvinner och förskingras. Kärleken och viljan är sjelfva själen af gerningen eller verket, den danar sin kropp i de uppriktiga och rättvisa ting som menniskan gör. Den andliga kroppen, eller menniskans andes kropp, är icke annanstädes ifrån, det är, danas icke utaf andra ting än af dem, som menniskan gör af kärlek eller vilja, se ofvanföre n. 463; med ett ord, alla menniskans och hennes andes [tillhörigheter] äro uti hennes gerningar eller verk[267]).

---

267) Att de inre tingen steg för steg *(successive)* inflyta på

476. Härutaf kan nu vara tydligt, hvad som förstås med det lif, som väntar menniskan efter döden, att det nemligen är hennes kärlek och deraf tro, icke blott i förmåga utan äfven i handling, således att det är gerningarna eller verken, emedan dessa i sig innehålla allting af menniskans kärlek och tro.

477. Det är den rådande kärleken, som väntar menniskan efter döden, och icke någonsin i evighet förändras. En hvar har flera kärlekar, men ändock hänföra sig alla till hans rådande kärlek, samt göra ett med den, eller tillhopa sammansätta den. Alla viljans ting, som öfverensstämma med den rådande kärleken, kallas kärlekar, emedan de älskas. Dessa kärlekar äro inre och yttre; de finnas, som äro omedelbart och som äro medelbart förbundna [med den], de äro närmare och aflägsnare, de äro tjenande på åtskilligt sätt. Tillsammantagna utgöra de likasom ett rike, ty så äro de ordnade hos menniskan, fastän menniskan alldeles ingenting vet om deras ordnande, men något uppdagas för henne i det andra lifvet, ty allt efter deras ordnande är för henne tankens och böjelsens utsträckning derstädes: en utsträckning till himmelska samfund, om den rådande kärleken består af himmelens kärlekar, men till helvetiska samfund, om den rådande kärleken består af helvetets kärlekar. Att all andarnas och änglarnas tanke och [all deras] böjelse hafva utsträckning till samfund, kan ses ofvanföre i artikeln om Himmelens änglars vishet, och i artikeln om Himmelens form, enligt hvilken sammanslutningar och gemenskapsförbindelser der ega rum.

---

de yttre, ända till det yttersta eller sista, och att de der äro till och ega bestånd, n. 634, 6239, 6465, 9216, 9217. Att de icke blott inflyta, utan äfven dana i det sista ett samtidigt; i hvilken ordning [detta sker], n. 5897, 6451, 8603, 10099. Att i följd deraf alla inre ting hållas i samband, och ega bestånd, n. 9828. Att gerningar och verk äro de sista ting, i hvilka de inre tingen äro, n. 10331. Att »vedergällas och dömas efter gerningar och verk» vill derföre säga: efter alla ting som tillhöra menniskans kärlek och tro, eller vilja och tanke, emedan dessa äro de inre ting som finnas i de förra, n. 3147, 3934, 6073, 8911, 10331, 10332.

478. Men dessa saker, som hittills äro yttrade, påverka blott den förnuftiga menniskans tanke; för att de ock må framställas till varseblifning inför sinnena, vill jag anföra erfarenheter, genom hvilka desamma må belysas och bestyrkas. *För det första*, att menniskan efter döden är sin kärlek eller sin vilja. *För det andra*, att menniskan förblifver i evighet sådan som hon är med hänsyn till sin vilja eller den rådande kärleken. *För det tredje*, att den menniska kommer till himmelen, som har en himmelsk och andlig kärlek, samt till helvetet den, som har en kroppslig och verldslig kärlek förutan en himmelsk och andlig. *För det fjerde*, att tron icke väntar [eller: förblifver hos] menniskan, om den icke härrör af himmelsk kärlek. *För det femte*, att kärleken i handling är den som blifver qvar, således menniskans lif.

479. *Att menniskan efter döden är sin kärlek, eller sin vilja*, har af mångfaldig erfarenhet blifvit för mig bevittnadt. Hela himmelen är åtskild i samfund allt efter skiljaktigheterna af kärlekens goda, och hvarenda ande, som upplyftes till himmelen och blifver ängel, föres till det samfund, hvarest hans kärlek är, och när han kommer dit, är han såsom hos sig sjelf, samt såsom hemma, der han är likasom född. Detta förnimmer ängeln, samt sammanslutes der med sina likar. När han går bort derifrån och kommer annanstädes, eger städse något motsträfvande rum, och förekommer en böjelse af åstundan att gå tillbaka till sina likar, således till sin rådande kärlek. Så ske sammanslutningar i himmelen; likaledes i helvetet, hvarest de ock äro sammanslutna efter kärlekar, stridande emot de himmelska. Att det är samfund som utgöra himmelen, och jemväl helvetet; och att de alla äro åtskilda efter kärlekens skiljaktigheter, kan ses ofvanföre n. 41 till 50, och n. 200 till 212. Att menniskan efter döden är sin kärlek, har ock kunnat vara tydligt deraf, att då aflägsnas och likasom borttagas ifrån henne de ting, som icke göra ett med hennes rådande kärlek. Den som är god, från honom aflägsnas och liksom borttagas alla oöfverensstämmande eller

oeniga ting, och sålunda införsättes han i sin kärlek. Likaledes en ond, men med den skilnaden, att från denne borttagas sanningarna, samt att från den gode borttagas falskheterna, derhän omsider att en hvar blifver sin kärlek. Detta sker, när menniskan-anden föres in i det tredje tillståndet, hvarom i det följande. När detta skett, då vänder hon sitt ansigte beständigt till sin kärlek, hvilken hon oupphörligen har framför ögonen, huru hon än vänder sig omkring; se ofvanföre n. 123, 124. Alla andar kunna ledas, hvart helst det lyster, blott de hållas i sin rådande kärlek, och de kunna icke stå emot, huru de än veta, att så sker, samt tänka att de skola sträfva emot. Flera gånger har det blifvit försökt, om de kunde handla emot densamma, men fåfängt; deras kärlek är såsom ett band eller såsom ett rep, hvarmed de äro likasom ombundna, genom hvilket de kunna dragas, och ifrån hvilket de icke kunna lösa sig. Dylikt sker med menniskorna i verlden, hvilka äfven deras kärlek leder, och genom sin kärlek ledas de af andra; men mera när de blifva andar, emedan det då icke är tillåtet att till skenet visa en annan kärlek, samt låtsa en som icke är ens egen. Att menniskans ande är sin rådande kärlek, uppdagas uti hvarje samqväm i det andra lifvet, ty i den mån någon handlar och talar efter en annans kärlek, i samma mån synes denne hel och hållen, med fullt, muntert, lifligt ansigte; men i den mån någon handlar och talar emot hans kärlek, i samma mån begynner hans ansigte att förändras, fördunklas och icke synas, och omsider försvinner han hel och hållen liksom han icke hade varit der. Öfver att så sker, har jag rätt ofta förundrat mig, emedan något sådant ej kan förekomma i verlden; men det har blifvit sagdt, att dylikt sker med anden i menniskan, hvilken, då han vänder sig bort ifrån en annan, icke vidare är i hans åsyn. Att anden är sin rådande kärlek, har äfven blifvit klart derutaf, att hvar och en ande griper till och tillegnar sig alla de ting, som sammanstämma med hans kärlek, samt förkastar och afsöndrar ifrån sig alla de ting, som icke

sammanstämma. Hvars och ens kärlek är liksom svampaktigt samt poröst trä, som insuper sådana vätskor, som gagna dess växtlighet, samt bortstöter de öfriga; och den är liksom allt slags djur, som känna sina födoämnen, samt åtrå de ting som öfverensstämma med deras natur, samt afsky dem som icke öfverensstämma. Hvar och en kärlek vill nemligen näras af sitt, en ond kärlek af falskheter, och en god kärlek af sanningar. Åtskilliga gånger har det blifvit [mig] gifvet att se, att vissa enfaldige gode velat i sanningar och godheter undervisa de onde, men att dessa vid undervisningen flydde långt bort och, när de kommo till de sina, med mycken vällust grepo till falskheter, öfverensstämmande med [deras] kärlek; såsom ock att goda andar sins emellan talat om sanningar, hvilka de närvarande gode med åstundan hörde, men att de äfven närvarande onde gåfvo akt på ingenting, liksom att de ej hörde. I Andarnes verld synas vägar, somliga leda till himmelen, somliga till helvetet, en hvar till något samfund. Goda andar gå icke andra vägar än dem, som leda till himmelen, och till det samfund som är i deras kärleks goda, samt se icke de vägar som sträcka sig åt annat håll. Onda andar deremot gå icke andra vägar än dem, som leda till helvetet, och till det samfund derstädes, som är i deras kärleks onda: vägar som sträcka sig åt annat håll se de icke; och om de se dem, vilja de dock icke gå dem. Sådana vägar i den andliga verlden äro verkliga *(reala)* företeelser, hvilka motsvara sanningar eller falskheter; hvarföre »vägar» i Ordet beteckna dessa[268]). Utaf dessa erfarenhets-bevis har det blifvit bestyrkt, som förut i kraft af förnuftet är sagdt, nemligen att hvar och en menniska efter döden är sin kärlek, och sin vilja: vilja säges det, emedan hvars och ens sjelfva vilja är hans kärlek.

---

[268]) Att »väg», »stig», »bana», »gränd», »gata» beteckna sanningar, som leda till det goda, såsom ock falskheter som leda till det onda, n. 627, 2333, 10422. Att »sopa vägen» är att förbereda att sanningarna må emottagas, n. 3142. Att »göra vägen känd», då [det handlas] om Herren, är att undervisa i de sanningar som leda till det goda, n. 10565.

480. *Att menniskan efter döden förblifver i evighet sådan som hon är med hänsyn till sin vilja eller den rådande kärleken*, har äfven genom flerfaldig erfarenhet blifvit bestyrkt. Det har blifvit [mig] gifvet att tala med några som lefde för två tusen år sedan, hvilkas lif är beskrifvet i historien och deraf bekant. Man utrönte, att desamme ännu voro sig lika, och alldeles sådana som de äro beskrifna, således med hänsyn till kärleken, från hvilken och enligt hvilken deras lefverne varit. Det har varit andra, som lefde för sjutton århundraden sedan, och jemväl äro bekanta af historien; och det har varit de som lefde för fyra, och för tre århundraden sedan, och så vidare, med hvilka det äfven blifvit [mig] gifvet att tala, och det utröntes, att en likadan böjelse ännu rådde hos dem; utan annan skilnad, än att deras kärleks nöjen voro vända i sådana saker som motsvara. Det har af änglarna blifvit sagdt, att den rådande kärlekens lif aldrig i evighet hos någon förändras, alldenstund hvar och en är sin kärlek, hvarföre att förändra den hos anden är att beröfva honom sitt lif eller att utsläcka det. Orsaken hafva de äfven sagt, att nemligen menniskan efter döden icke vidare kan genom undervisning omdanas, såsom i verlden, emedan det yttersta grundlaget *(planet)*, som består af naturliga kunskaper och böjelser, då hvilar, och icke kan upplåtas, emedan det icke är andligt, se ofvanföre n. 464, och att på detta grundlag de inre [delar], som tillhöra sinnet eller sinnelaget, hvila såsom ett hus på sin grundval, och att deraf härrör, att menniskan i evighet förblifver, såsom hennes kärleks lif varit i verlden. Änglarna förundra sig högligen, att menniskan icke vet, att en hvar är sådan som hans rådande kärlek, och att många tro, att de kunna frälsas af omedelbar barmhertighet, och af blotta tron, huru-dana de än med hänsyn till lefvernet äro, och att de icke veta att den Gudomliga barmhertigheten är medelbar, och att hon är [eller består i] att ledas af Herren så väl i verlden som sedermera i evighet, och att de ledas af barmhertighet som icke lefva i det onda; icke heller veta, att tron är en

från den himmelska kärleken, som är af Herren, utgående böjelse för det sanna.

481. *Att den menniska kommer till himmelen, som har en himmelsk och andlig kärlek; samt till helvetet den, som har en kroppslig och verldslig kärlek förutan en himmelsk och andlig,* har för mig kunnat vara tydligt af alla de [personer], som jag sett blifva upptagna till himmelen, och kastade i helvetet. De, som blefvo upptagna till himmelen, hade haft ett lif från en himmelsk samt andlig kärlek; de åter, som blefvo kastade i helvetet, hade haft ett lif från en kroppslig och verldslig kärlek. Himmelsk kärlek är att älska det goda, uppriktiga och rättvisa, emedan det är godt, uppriktigt och rättvist, och att af denna kärlek göra dessa saker; i följd deraf hafva desamme haft det godas, uppriktigas och rättvisas lif, som är det himmelska lifvet. De som älska dessa saker för deras skull, samt göra dem eller lefva dem, älska äfven Herren öfver allting, emedan de äro af Honom, och jemväl älska de nästan, emedan desamma äro den nästa som bör älskas[269]). Kroppslig kärlek åter är att älska det goda, uppriktiga och rättvisa, icke för deras utan för sin egen skull,

[269]) Att Herren i den högsta meningen är Nästa, emedan Han bör älskas öfver allting; men att älska Herren är att älska det som är af Honom, emedan i allt som är af Honom är Han sjelf, således det goda och sanna, n. 2425, 3419, 6706, 6711, 6819, 6823, 8123. Att älska det goda och det sanna, som äro af Honom, är att lefva enligt dem, och att detta är att älska Herren, n. 10143, 10153, 10310, 10336, 10578, 10645. Att hvarje menniska, samfund, äfvensom fäderneslandet och församlingen, samt i allmännelig mening Herrens rike, äro Nästa, och att göra dem väl af kärlek till det goda enligt beskaffenheten af deras tillstånd är att älska nästan, således är deras goda, hvilket man bör tillgodose, nästa, n. 6818 till 6824, 8123. Att äfven det moraliska (sedliga) goda, som är det Uppriktiga, och det borgerliga goda, som är det Rättvisa, äro Nästa, och att handla uppriktigt och rättvist af kärlek till det uppriktiga och rättvisa är att älska nästan, n. 2915, 4730, 8120, 8121, 8122, 8123. Följaktligen att menniskokärleken mot nästan sträcker sig till allting af menniskans lif, och att göra det goda och rättvisa, samt handla uppriktigt af hjertat, i hvarje förrättning och i hvarje verk, är att älska nästan, n. 2417, 8121, 8124. Att läran i Forngamla församlingen var menniskokärlekens lära, och att derifrån hade de vishet. n. 2417, 2385, 3419, 3420, 4844, 6628.

emedan man medelst dem jagar efter rykte, hedersställen och fördelar. De [som så göra] afse uti det goda, uppriktiga och rättvisa icke Herren och nästan, utan sig sjelfva och verlden, samt känna nöje i bedrägeri; och ett godt, uppriktigt samt rättvist utaf bedrägeri är ett ondt, ouppriktigt och orättvist, hvilka senare de älska i de förra. Emedan kärlekarna således bestämma hvars och ens lif, derföre utforskas alla, så snart de efter döden komma i Andarnes verld, huru beskaffade de äro, och anknytas till dem som äro i lika kärlek: de, som äro i himmelsk kärlek, till dem som äro i himmelen, och de, som äro i kroppslig kärlek, till dem som äro i helvetet. Och jemväl skiljas de efter det tillryggalagda första och andra tillståndet, så att de icke vidare se hvarandra, ej heller känna igen hvarandra. Hvar och en blifver nemligen sin kärlek, icke blott med hänsyn till de inre [delar] som tillhöra sinnet, utan äfven med hänsyn till de yttre som höra till ansigtet, kroppen och talet, ty en hvar blir sin kärleks afbildning, äfven i de utvertes [delarna]. De som äro kroppsliga kärlekar, desamme synas grofva, mörka, svarta och vanskapliga; de åter som äro himmelska kärlekar, synas hurtiga, ljusa, hvitglänsande och sköna. De äro äfven alldeles olika till sinnelag och tankar. De som äro himmelska kärlekar, äro äfven förståndiga och visa; de åter som äro kroppsliga kärlekar, äro dumma och likasom fåniga. När det gifves att beskåda de inre och yttre [delarna] af deras tanke och böjelse, som äro i himmelsk kärlek, synas de inre likt ljus, somligas likt ett flammande ljus, och de yttre i vexlande skön färg såsom regnbågar. De inre [delarna] hos dem deremot, som äro i kroppslig kärlek, synas såsom ett svart, emedan de äro tillslutna, och somligas såsom ett mörkt eldartadt, hvilka äro de som inombords varit stadda i elakt svek; de yttre åter synas i en vederstygglig, och till anblicken dyster, färg. (De inre och yttre ting, som höra till sinnet och sinnelaget, framställas i den andliga verlden synbara, så ofta det behagar Herren väl). De som äro i kroppslig kärlek, se ingenting i himmelens ljus; himmelens ljus är för

dem stockmörker, men helvetets ljus, som är såsom ljuset af glödande kol, är för dem såsom klart ljus. I himmelens ljus förmörkas äfven deras inre syn, derhän att de blifva galna, hvarföre de fly det, och gömma sig i grottor och hålor, djupt allt efter falskheterna ifrån ondskorna hos dem. Tvärtom åter de, som äro i himmelsk kärlek: ju längre in eller högre de komma i himmelens ljus, desto klarare se de alla ting, och jemväl alla ting skönare, samt desto förståndigare och visare förnimma de sanningarna. De som äro i kroppslig kärlek, kunna ingalunda lefva i himmelens värme, ty himmelens värme är himmelsk kärlek, utan i helvetets värme, som är kärleken att rasa emot andra som icke gynna en sjelf. Förakt för andra, ovänskaper, hat, hämnd[känslor], äro den kärlekens nöjen, och när de äro i dem, äro de i sitt lif, alldeles icke vetande hvad det är att göra andra godt af sjelfva det goda, och för sjelfva det godas skull, utan blott godt af det onda och för det ondas skull. De som äro i kroppslig kärlek, kunna icke heller andas i himmelen: när någon ond ande föres dit, drager han efter andan liksom den som arbetar i [döds]kampen; men de som äro i himmelsk kärlek, andas desto friare, och lefva fullare, ju längre in i himmelen. Härutaf kan vara tydligt, att den himmelska och andliga kärleken är himmelen hos menniskan, emedan i den kärleken himmelens alla [tillhörigheter] äro inskrifna; och att den kroppsliga och verldsliga kärleken förutan den himmelska och andliga äro helvetet hos menniskan, emedan i de kärlekarna alla helvetets [tillhörigheter] äro inskrifna. Härutaf är klart, att i himmelen kommer den, som har en himmelsk och andlig kärlek, samt i helvetet den, som har en kroppslig och verldslig kärlek förutan en himmelsk och andlig.

482. *Att tron icke väntar [eller: förblifver hos] menniskan, om den icke härrör af himmelsk kärlek,* har igenom så mycken erfarenhet blifvit för mig uppdagadt, att om de ting, som jag sett och hört angående denna sak, anfördes, skulle de fylla en bok. Det kan jag intyga, att alldeles ingen tro

finnes, ej heller kan gifvas hos dem, som äro i kroppslig samt verldslig kärlek utan himmelsk och andlig, och att [deras tro] blott är ett vetande, eller en intalelse att [något] är sant, emedan det tjenar deras kärlek. Flera af dem som förmodat sig ha varit i tron, hafva ock blifvit framförda till dem som voro i tron, och hafva då genom den gifna gemenskapen förnummit, att de hade alldeles ingen tro. De bekände äfven sedermera, att det att blott tro det sanna samt Ordet icke är tro, utan det att älska det sanna utaf himmelsk kärlek, samt vilja och göra det af inre böjelse. Det visades äfven, att deras intalelse, hvilken de kallade tro, var blott såsom ett vinter-ljus, i hvilket, emedan [deri] icke är värme, på jorden alla ting, hopdragna af isande köld, stelna och ligga under snö; hvarföre den intalade trons ljus hos dem, så snart det träffas af himmelens ljusstrålar, icke blott utsläckes, utan äfven blifver såsom ett tjockt stockmörker, i hvilket ingen ser sig sjelf; och då förmörkas tillika de inre [delarna] så, att de förstå alldeles intet, samt omsider blifva galna af falskheter. Derföre borttagas hos sådane alla sanningar, som de vetat från Ordet och från församlingens lära, och sagt vara sin tros [tillhörighet], och i deras ställe genomträngas de af allt falskt, som öfverensstämmer med deras lefvernes onda: ty alla införsättas i sina kärlekar och i falskheter öfverensstämmande med dem; och då hata samt afsky, och sålunda förkasta, de sanningarna, emedan de strida emot det ondas falskheter, i hvilka de äro. Det kan jag intyga på grund af all erfarenhet om himmelens och helvetets ting, att de som utaf läran bekänt blotta tron, och varit i det onda med hänsyn till lefvernet, äro alla i helvetet; jag har sett till flera tusen blifva dit nedkastade, om hvilka [talas] i det lilla verket om Yttersta Domen och det förstörda Babylonien.

483. *Att kärleken i handling är den som blifver qvar, således menniskans lif*, följer som en slutsats utaf det som af erfarenhet nu är visadt, och af det som ofvanföre är sagdt om gerningar och verk: kärlek i handling är verk och gerning.

484. Man bör veta, att alla verk och gerningar höra till det moraliska och borgerliga lefvernet, och att de derföre afse det uppriktiga och rätta, äfvensom det rättvisa och billiga. Det uppriktiga och rätta höra till det moraliska lefvernet, och det rättvisa och billiga höra till det borgerliga lefvernet. Den kärlek, af hvilken de ske, är antingen himmelsk eller helvetisk. Det moraliska och borgerliga lifvets verk och gerningar äro himmelska, om de ske af himmelsk kärlek; ty de ting, som ske af himmelsk kärlek, ske af Herren, och de, som ske af Herren, äro alla goda. Men det moraliska och borgerliga lifvets gerningar och verk äro helvetiska, om de ske af helvetisk kärlek; ty de, som ske af denna kärlek, som är kärleken till sig sjelf och verlden, ske af menniskan sjelf, och de ting, som ske af menniskan sjelf, äro alla i sig sjelfva onda: menniskan i sig sjelf betraktad, eller hennes egenhet, är nemligen icke annat än ondt[270]).

---

[270]) Att menniskans egenhet är att älska sig sjelf framför Gud, och verlden framför himmelen, samt att för intet akta nästan i förhållande till sig sjelf, således att den är sjelf- och verldskärlek, n. 694, 731, 4317. Att detta är den egenhet, i hvilken menniskan födes, och att densamma är ett digert ondt, n. 210, 215, 731, 874, 875, 876, 987, 1047, 2307, 2308, 3518, 3701, 3812, 8480, 8550, 10283, 10284, 10286, 10731. Att ifrån menniskans egenhet är icke blott allt ondt, utan äfven allt falskt, n. 1047, 10283, 10284, 10286. Att de ondskor, som härröra från menniskans egenhet, äro förakt för andra, ovänskaper, hat, hämnd[känslor], raserier, svek, n. 6667, 7372, 7373, 7374, 9348, 10038, 10742. Att i den mån menniskans egenhet herskar, i samma mån antingen förkastas, eller förqväfvas, eller förvändas kärlekens goda och trons sanna, n. 2041, 7491, 7492, 7643, 8487, 10455, 10742. Att menniskans egenhet är helvetet hos henne, n. 694, 8480. Att det goda, som menniskan gör af egenheten, icke är godt, utan i sig sjelft ondt, n. 8487.

Hvars och ens lifs nöjen vändas efter döden i motsvarande saker.

485. Att den rådande böjelsen eller den herskande kärleken i evighet förblifver hos en hvar, är i föregående artikel visadt; men att den böjelsens eller kärlekens nöjen vändas i motsvarande saker, skall nu visas. Med att vändas i motsvarande saker förstås [att vändas] i andliga, som motsvara de naturliga. Att de vändas i andliga, kan vara tydligt deraf, att menniskan, så länge hon är i sin jordiska kropp, är i den naturliga verlden, men, sedan hon lemnar den kroppen, kommer i den andliga verlden samt ikläder sig en andlig kropp. Att änglarna äro i fullkomlig menniskoform, och jemväl menniskorna efter döden; och att deras kroppar, som de äro iklädda, äro andliga, kan ses ofvanföre n. 73 till 77, och n. 453 till 460; och hvad andliga tings Motsvarighet med naturliga vill säga, n. 87 till 115.

486. Alla nöjen, som menniskan har, tillhöra hennes rådande kärlek, ty menniskan känner intet annat som nöje än det hon älskar, således mest det som hon älskar öfver allting: antingen man säger den rådande kärleken, eller det som hon älskar öfver all ting, är det detsamma. Dessa nöjen äro åtskilliga, lika många i allmänhet som rådande kärlekar äro, följaktligen som menniskor, andar och änglar finnas, ty den enes rådande kärlek är icke helt och hållet lik den andres. Deraf kommer det, att aldrig den ene har alldeles lika ansigte som den andre, ty ansigtet är en afbild af hvars och ens sinnelag, och i den andliga verlden är det en afbild af hvars och ens rådande kärlek. Nöjena hos hvar och en i synnerhet äro äfven af en oändlig omvexling, och det gifves icke hos någon ett enda nöje [som är] helt och hållet lika eller detsamma med ett annat, vare sig de [nöjen] som gå i följd det ena efter det andra, eller de som äro tillsammans det ena med det andra: ett [som är] detsamma som ett annat gifves icke. Men det oaktadt

hänföra sig dessa nöjen hos en hvar i synnerhet till *en* hans kärlek, som är den rådande kärleken, ty de utgöra tillsammans denna, och sålunda göra de ett med honom. Likaledes hänföra sig alla nöjen i allmänhet till en enda allmänneligen rådande kärlek, i himmelen till kärleken till Herren, och i helvetet till sjelfkärleken.

487. Hvilka och huru beskaffade de andliga nöjen äro, i hvilka hvars och ens naturliga nöjen vändas efter döden, kan man icke veta annanstädes ifrån än utaf vetenskapen om motsvarigheterna. Denna lärer i allmänhet, att icke något naturligt gifves, som icke ett andligt motsvarar, och jemväl lärer den i synnerhet, hvilket och huru beskaffadt det är som motsvarar; hvarföre den som är [inne] i denna vetenskap, kan lära känna samt veta sitt tillstånd efter döden, blott han vet sin kärlek, och hurudan denne är i den allmänneligen rådande kärleken, till hvilken alla kärlekar hänföra sig, såsom nyss ofvanföre är sagdt. Men att veta sin rådande kärlek är omöjligt för dem, som äro stadda i sjelfkärlek, emedan de älska sitt, och kalla sina ondskor godheter, samt tillika kalla de falskheter, som gynna och igenom hvilka de bestyrka sina ondskor, sanningar. Men det oaktadt kunna de veta, om de vilja, från andra, som äro visa, alldenstund dessa se hvad de icke se sjelfva; men icke heller detta sker hos dem, som äro så inbitna i sjelfkärlek, att de spotta åt all de vises lära. De åter, som äro i himmelsk kärlek, emottaga undervisning, samt se sina ondskor, i hvilka de äro födda, medan de föras in i dem, utaf sanningarna, ty dessa uppdaga ondskorna. Hvar och en kan nemligen af det sanna, som är ifrån det goda, se det onda och dess falska, men ingen kan af det onda se det goda och sanna. Orsaken är den, att det ondas falskheter äro mörker, och jemväl motsvara de detta; hvarföre de, som äro i falskheter från det onda, äro såsom blinda, som icke se de ting, som äro i ljuset, och jemväl fly de dem såsom nattugglor [271].

---

[271]) Att »mörker» i Ordet på grund af motsvarighet betecknar falskheter, samt »tjockt mörker» eller »stockmörker» det ondas falsk-

Men sanningar från det goda äro ljus, och jemväl motsvara de ljus, se ofvanföre n. 126 till 134; hvarföre de, som äro i sanningar från det goda, äro seende och upplåtna till ögonen, samt särskilja de ting som höra till ljuset och till skuggan. I dessa [stycken] har det ock blifvit [mig] gifvet att genom erfarenhet styrkas. Änglarna, som äro i himlarna, både se och förnimma de ondskor och falskheter, som åtskilliga gånger uppstiga inom dem sjelfva, och jemväl de ondskor och falskheter i hvilka de andar äro, som i andarnes verld äro anknutna till helvetena, men andarna sjelfva kunna icke se sina ondskor och falskheter. Hvad den himmelska kärlekens goda är, hvad samvete är, hvad uppriktigt och rättvist är, utom det som sker för deras egen skull, hvad det är att ledas af Herren, fatta de icke; de säga, att [sådana saker] icke gifvas, således att de äro af intet värde. Detta är sagdt för det ändamåls skull, att menniskan må utforska sig och af sina nöjen lära känna sin kärlek, och deraf, så mycket hon utaf vetenskapen om motsvarigheterna fattar, veta sitt lifs tillstånd efter döden.

488. Huruledes hvars och ens lifs nöjen efter döden vändas i motsvarande saker, kan man visserligen utaf vetenskapen om motsvarigheterna veta, men emedan denna vetenskap ännu icke blifvit allmän, så vill jag genom vissa erfarenhets-exempel bringa den saken i något ljus. Alla de, som äro i det onda, och styrkt sig i falskheter emot församlingens sanningar, i synnerhet de som förkastat Ordet, desamme fly himmelens ljus och förfoga sig skyndsamt bort i grottgångar *(kryptor)*, hvilka i öppningarna synas stockmörka, samt till klipphål, samt gömma sig der: och detta emedan de hafva älskat falskheter, och hata sanningar; ty sådana grottgångar och jemväl klipphål[272]), äfvensom falskheter, svara mot mörker[271]),

heter, n. 1839, 1860, 7688, 7711. Att himmelens ljus är stockmörker för de onda, n. 1861, 6832, 8197. Att de, som äro i helvetena, sägas vara i mörkret, emedan de äro i det ondas falskheter, om hvilka, n. 3340, 4418, 4531. Att »blinda» i Ordet beteckna dem som äro i falskheter, och icke vilja undervisas, n. 2383, 6990.

[272]) Att »hål och remna af en klippa» i Ordet betecknar det dunkla och falska i tron, n. 10582. Emedan »klippa» betecknar

samt ljus mot sanningar. Deras nöje är att bo der, och ett onöje [att bo] på öppna fält. Likaledes göra de, för hvilka det varit ett nöje att hemligen ställa försåt, samt att i det undangömda stämpla svek; dessa äro ock i förenämnda grottgångar, samt inträda i så mörka kamrar, att den ene icke ens ser den andre, samt tassla i öronen uti hörnen: i detta vändes deras kärleks nöje. De som studerat vetenskaperna, utan annat ändamål än att de må heta lärde, och som icke uppodlat förnuftet igenom dem, och hemtat nöje i minnes-saker af stolthet deröfver, desamme älska sandiga ställen, hvilka de utvälja framför sådana af fält och trädgårdar; emedan de sandiga motsvara sådana studier. De som varit [inne] i vetskapen om sin och andra församlingars (kyrkors) lärosatser, och icke tillämpat något på lefnaden, de utvälja sig klippiga [platser], och bo ibland stenrösen; de fly uppodlade ställen, emedan dessa äro [föremål] för afsky. De som tillerkänt naturen allting, och jemväl de som [tillegnat] den egna klokheten allting, samt genom åtskilliga konster bragt sig upp till hedersställen och vunnit egodelar, studera i det andra lifvet magiska konster, som äro missbruk af den Gudomliga ordningen, och förnimma i dem lifvets högsta nöje. De, som tillämpat de Gudomliga sanningarna på sina kärlekar, och sålunda förfalskat dem, älska urinaktiga ting, emedan urinaktiga ting motsvara en sådan kärleks nöjen[273]). De, som varit smutsigt girige, bo i källare, och älska svin-smuts, och jemväl stankartade saker, sådana som uppstötas från osmälta [ämnen] i magen. De som fördrifvit lifvet uti idel välluster, samt lefvat vekligt, samt klemat med strupe och buk, älskande dessa ting som lifvets högsta goda, de älska i det andra lifvet exkrementartade saker och afträden: dessa lända dem då till förnöjelse, af den orsak, att sådana välluster äro andlig smuts; renliga och smutsfria ställen fly de, emedan de för dem äro oangenäma. De, som

---

tron af Herren, n. 8581, 10580, och »sten» trons sanna, n. 114, 643 1298, 3720, 6426, 8609, 10376.

[273]) Att det sannas föroreningar motsvara urin, n. 5390.

fattat nöje i äktenskapsbrott, tillbringa [lifvet] i otuktshus, hvarest alla ting äro smutsiga och snuskiga; dessa ting älska de, samt fly kyska hus. Så snart de komma till de senare, falla de i vanmakt; ingenting är angenämare för dem än att sönderslita äktenskap. De som varit hämndgiriga, och deraf ådragit sig en rasande och grym natur, älska asartade saker, och jemväl äro de i så beskaffade helveten. Andra annorlunda.

489. Deras lifs nöjen åter, hvilka i verlden lefvat uti himmelsk kärlek, vändas i motsvarande saker, sådana som finnas i himlarna, hvilka uppkomma från himmelens sol, och från ljuset derifrån, hvilket ljus till åskådning framställer sådana saker, som inuti sig gömma Gudomliga ting. De saker, som deraf te sig, intaga *(afficiera)* änglarnas inre [delar], som tillhöra deras sinne, samt tillika de yttre, som tillhöra deras kropp. Och emedan det Gudomliga ljuset, som är det af Herren utgående Gudomliga Sanna, inflyter på deras (ande-) sinnen, hvilka igenom den himmelska kärleken äro öppnade, derföre framställer det i det utvertes sådana ting, som motsvara deras kärleks nöjen. Att de ting, som till åskådning te sig i himlarna, motsvara änglarnas inre, eller de ting som höra till deras tro och kärlek samt i följd deraf till deras förståndighet och vishet, är visadt i den artikel, der det är handladt om Förebildningar och Skenbarheter i himmelen, n. 170 till 176; och i den artikel der det [är taladt] om Himmelens änglars vishet, n. 265 till 275. Alldenstund det blifvit begynt att af erfarenhets-exempel bestyrka denna sak, så vill jag, för att det som förut på grund af tingens orsaker är sagdt må belysas, äfven inför offentligheten framdraga några saker om de himmelska nöjen, i hvilka de naturliga nöjena vändas hos dem, som lefva uti himmelsk kärlek i verlden. De som älskat de Gudomliga sanningarna samt Ordet af en inre böjelse, eller af böjelse för sjelfva det Sanna, de bo i det andra lifvet i ljuset, på upphöjda ställen, hvilka se ut såsom berg, och der äro de oaflåtligen uti himmelens ljus. De veta icke hvad mörker, sådant som tillhör natten i verlden, vill säga. Och

jemväl lefva de i en vårlig temperatur. För deras blick framställas likasom åkrar och skörde[fält], och jemväl vingårdar. I deras hus blixtra alla enskilda ting liksom af dyrbara stenar. Deras utsigt genom fönstren är liksom genom rena kristaller. Dessa äro deras syns nöjen, men dessa samma äro inombords nöjen på grund af motsvarigheterna med Gudomliga himmelska ting, ty Sanningar som äro från Ordet, hvilka de hafva älskat, motsvara »skörde[fält]», »vingårdar», »dyrbara stenar», »fönster» och »kristaller» [274]). De, som strax på lefnaden tilllämpat församlingens lärosatser, hvilka äro från Ordet, äro i den innersta himmelen, samt framför de öfriga i vishetens nöje. I alla enskilda föremål se de Gudomliga ting; föremålen se de visserligen, men de motsvarande Gudomliga tingen inflyta strax i deras (ande-)sinnen, samt uppfylla dessa med sällhet, hvaraf alla deras sinliga förnimmelser påverkas; deraf likasom le, leka och lefva alla ting inför deras ögon. Härom kan ses ofvanföre n. 270. De som älskat vetenskaper, och igenom dem uppodlat sitt förnuft, och deraf förskaffat sig förståndighet, och tillika erkänt det Gudomliga, deras lust för vetenskaperna, och [deras] förnuftiga nöje, vändes i det andra lifvet i ett andligt nöje, som hör till kunskaperna om godt och sant. De bo i trädgårdar, hvarest synas blomstersängar och gröna platser, skönt åtskilda i qvarter, och rundt omkring rader af träd med hvalfgångar och promenader; träden och blommorna omvexla dagligen. Anblicken af alla ting framställer nöjen för deras (ande-)sinnen i allmänhet, och omvexlingarna i det särskilda förnya städse dessa (nöjen); och emedan de motsvara Gudomliga ting, och de (dervarande) äro [inne] i

---

[274]) Att »skörd» i Ordet betecknar tillståndet af det ifrån det goda [härrörande] sannas emottagande och tillväxt, n. 9294. Att »stående säd» betecknar det sanna i [sin] aflelse, n. 9146. Att »vingårdar» beteckna den andliga församlingen, samt denna församlings sanningar, n. 1069, 9139. Att »dyrbara stenar» beteckna himmelens och församlingens sanningar som äro genomskinliga utaf det goda, n. 114, 9863, 9865, 9868, 9873, 9905. Att »fönster» betecknar det förståndsmessiga (intellektuela) som tillhör den invertes synen, n. 655, 658, 3391.

vetenskapen om motsvarigheterna, uppfyllas de alltid med nya kunskaper, och igenom dessa fullkomnas deras andliga förnuft. Dessa saker äro nöjen för dem, emedan »trädgårdar», »blomstersängar», »gröna platser» och »träd» motsvara vetenskaper, kunskaper och, i följd deraf, förståndighet[275]). De som tillerkänt det Gudomliga allting, och betraktat naturen jemförelsevis som död, blott tjenande de andliga tingen, samt bestyrkt sig sjelfva deruti, de äro i det himmelska ljuset, och alla ting, som te sig inför deras ögon, härleda ifrån detta ljus att de äro genomskinliga, och i denna genomskinlighet skåda de otaliga ljusskiftningar, hvilka deras invertes syn upphemtar likasom omedelbart; deraf förnimma de inre nöjen. De saker, som synas i deras hus, äro likasom af diamant, och i dem [förekomma] likadana skiftningar. Det har blifvit sagdt, att väggarna af deras hus äro likasom af kristall, således äfven genomskinliga, och i dem synas likasom flytande former, förebildande himmelska ting, äfven med en ständig omvexling; och detta, emedan en sådan genomskinlighet motsvarar det af Herren upplysta förståndet, sedan skuggorna från tron på och kärleken till naturliga ting blifvit aflägsnade. Sådana, och oändliga andra, äro de ting, angående hvilka det af dem, som varit i himmelen, säges, att de sett saker som aldrig öga sett, och, i följd af den ifrån desamma dem sjelfva meddelade förnimmelsen af de Gudomliga tingen, att de hört saker, som aldrig öra hört. De som icke handlat hemligen, utan velat att allt hvad de tänka skulle vara på öppet vis, så vidt det borgerliga lifvet det tillåtit, desamme, emedan de icke tänkt annat än det uppriktiga och rättvisa af det Gudomliga, lysa uti himmelen till ansigtet, och i ansigtet synas utaf detta ljus alla enskilda böjelser och tankar såsom i form, och med hänsyn till tal och

[275]) Att »trädgård», »lund» och »paradis» beteckna förståndighet, n. 100, 108, 3220. Att derföre de Forngamle hade helig dyrkan (gudstjenst) i lundar, n. 2722, 4552. Att »blommor» och »blomstersängar» beteckna vetenskapliga sanningar och [jemväl] kunskaper, n. 9553. Att »örter», »gräs» och »gröna platser» beteckna vetenskapliga sanningar, n. 7571. Att »träd» beteckna förnimmelser och kunskaper, n. 103, 2163, 2682, 2722, 2972, 7692.

handlingar äro de likasom sina böjelsers afbildningar. De älskas i följd deraf framför andra. När de tala, mörknar ansigtet något, men efter talet te sig samma saker, som de talat, tillika i ansigtet fullständigt till åskådning. Alla ting som finnas till omkring dem äro äfven, emedan de motsvara deras inre, i ett sådant utseende, att de af andra klart förnimmas hvad de förebilda och beteckna. Andar, för hvilka det varit ett nöje att handla hemligen, fly för dem på långt håll, och synas sig sjelfva kräla ifrån dem liksom ormar. De som ansett äktenskapsbrott för skändliga, och lefvat i kysk äktenskapskärlek, de äro framför de öfriga uti himmelens ordning och form, och deraf uti all skönhet, och oaflåtligen i ungdomens blomma. Deras kärleks nöjen äro outsägliga och tillväxa i evighet; ty i den kärleken inflyta alla himmelens nöjen och fröjder, emedan den kärleken nedstiger ifrån Herrens förbindelse med himmelen och församlingen, och i allmänhet från det godas och det sannas förbindelse, hvilken förbindelse är sjelfva himmelen i allmänhet, och hos en hvar ängel i synnerhet, se ofvanföre n. 366 till 386. Deras utvertes nöjen äro så beskaffade, att de icke kunna med menskliga ord beskrifvas. Men få äro dessa saker, som [nu] blifvit yttrade om Motsvarigheterna af nöjena hos dem, som befinna sig i himmelsk kärlek.

490. Härutaf kan man veta, att allas nöjen efter döden vändas i motsvarande saker, under det dock sjelfva kärleken förblifver i evighet, såsom den äktenskapliga kärleken, kärleken till det rättvisa, uppriktiga, goda och sanna, kärleken till vetenskaper och kunskaper, kärleken till förståndighet och vishet, samt de öfriga. De ting, som derifrån härflyta liksom bäckar från sin källa, äro nöjena, hvilka ock förblifva, men upphöjas till en högre grad, när de [öfvergå] från naturliga till andliga.

Om menniskans Första tillstånd efter döden.

491. Det är tre tillstånd, som menniskan undergår efter döden, innan hon kommer antingen till himmelen eller till helvetet. Första tillståndet är hennes yttre [delars], Andra tillståndet är hennes inre [delars], och Tredje tillståndet är hennes förberedelses. Menniskan undergår dessa tillstånd i Andarnes verld. Men somliga finnas, som icke undergå dessa tillstånd, utan strax efter döden antingen föras hän till himmelen, eller kastas i helvetet. De, som strax föras hän till himmelen, äro de som äro pånyttfödda, och sålunda till himmelen förberedda i verlden. De som äro så pånyttfödda och förberedda, att de blott hafva af nöden att bortkasta den naturliga smutsen med kroppen, de föras strax af änglarna till himmelen; jag har sett dem som blifvit upplyfta [omedelbart] efter döds-stunden. De åter, som inombords varit ondskefulla, och utvändigt till skenet goda, således de som uppfylt sin elakhet med svek, samt nyttjat godheten till ett svekfullt medel, de kastas strax i helvetet; jag har sett åtskilliga sådana strax efter döden kastade i helvetet — en den svekfullaste med hufvudet nedåt och fötterna uppåt; och andra annorlunda. De finnas ock, som strax efter döden bortkastas i hålor, och sålunda afskiljas ifrån dem som äro i Andarnes verld, samt vexelvis derifrån uttagas och dit insläppas; dessa äro de som under borgerlig förevändning handlat ondskefullt med sin nästa. Men desse och de förre äro få i förhållande till dem, som hållas i Andarnes verld, samt der enligt den Gudomliga ordningen förberedas till himmelen eller till helvetet.

492. Hvad Första tillståndet, som är de yttre [delarnas] tillstånd, angår, så kommer menniskan i det strax efter döden. Hvar menniska har, med hänsyn till sin ande, yttre och inre ting. Andens yttre ting äro de, genom hvilka denne afpassar

menniskans kropp i verlden, i synnerhet hennes ansigte, tal och åtbörder, till sammanslutning med andra. Andens inre ting deremot äro de, som tillhöra hans egen vilja och deraf tanke, hvilka sällan uppenbaras i ansigte, tal och åtbörd; ty menniskan vänjer sig ifrån barndomen att lägga i dagen vänskap, välvilja och uppriktighet, och att dölja sin egen viljas tankar. Derföre släpar hon af vana fram ett moraliskt och borgerligt lif i det utvertes, hurudan hon än må vara i det invertes. Af denna vana uppkommer, att menniskan knappt vet sitt inre, och jemväl att hon icke lägger märke till detsamma.

493. Menniskans Första tillstånd efter döden är likt hennes tillstånd i verlden, emedan hon då likaledes är i det utvertes. Hon är äfven af lika ansigte, lika tal och lika sinnelag, således [i] likadant moraliskt och borgerligt lif. Deraf kommer det, att hon då icke vet annat, än att hon ännu är i verlden, om hon icke lägger märke till de ting som möta henne, och till det som henne blef sagdt af änglarna, då hon uppväcktes, att hon nu är en ande, n. 450. Således fortsättes det ena lifvet in i det andra, och döden är blott en öfvergång.

494. Emedan menniskans ande nyss efter lifvet i verlden är sådan, derföre igenkännes hon då af vänner, och af dem som hon haft till bekanta i verlden, ty det förnimma andarna icke blott af hennes ansigte och tal, utan äfven af hennes lifs-sfer, när de närma sig. Hvar och en i det andra lifvet framställer äfven, under det han tänker på en annan, för sig hans ansigte i tanken, och tillika flera saker som höra till hans lif, och när han gör detta, blifver den andre närvarande, liksom hemtad och kallad. Sådant existerar i den andliga verlden på grund deraf, att tankarna der meddelas, och att der rymderna icke äro så beskaffade som i den naturliga verlden, se ofvanföre n. 191 till 199. Deraf kommer det, att alla, då de först komma till det andra lifvet, åter igenkännas af sina vänner, slägtingar och på något sätt bekanta, och jemväl att de tala sins emellan, samt derefter samman-

slutas allt efter [deras olika] vänskap i verlden. Jag har flera gånger hört, att de som kommit från verlden, fröjdat sig, att de åter igen såge sina vänner, och vännerna å sin sida att de kommit till dem. Detta är allmänt, att make träffar make, och de lyckönska hvarandra inbördes. De qvardröja äfven tillsammans, men längre och kortare allt efter samboendets nöje i verlden; dock, om den sant äktenskapliga kärleken icke förbundit dem, hvilken kärlek är (ande-)sinnenas förbindelse utaf himmelsk kärlek, så skiljas de efter något qvardröjande. Men om makarnas sinnen hade varit oeniga sins emellan, samt inombords hafva afskytt hvarandra, så utbryta de i öppna ovänskaper, och slås stundom sins emellan, och det oaktadt skiljas de likväl icke, förr än de ingå i det andra tillståndet, om hvilket i det strax följande.

495. Emedan de nykomna andarnas lif icke är olikt deras lif i den naturliga verlden, och emedan de icke veta något om sitt lifs tillstånd efter döden, ej heller något om himmelen och helvetet, utom hvad de af Ordets bokstafsmening och deraf [härrörande] predikan lärt, derföre, sedan de förundrat sig öfver att de befinna sig i en kropp, och i [besittning af] hvarje sinne som i verlden, och att de se likadana saker, komma de i en åstundan att veta huru beskaffad himmelen är, och huru beskaffadt helvetet, samt hvarest de finnas. De undervisas derföre af vännerna om det eviga lifvets tillstånd, och jemväl föras de omkring till åtskilliga ställen, och i åtskilliga samqväm, och somliga in i städer, och jemväl i trädgårdar och paradis, merendels till präktiga ting, alldenstund sådana förlusta det utvertes, hvari de äro. De föras då vexelvis in i sina tankar, som de i kroppslifvet haft om sin själs tillstånd efter döden, samt om himmelen och om helvetet, och detta ända till förtrytelse öfver, att de [för sin del] varit alldeles okunniga om sådana saker, och jemväl att församlingen är okunnig derom. Nästan alla åtrå att veta, om de skola komma till himmelen; de flesta tro att de skola komma till himmelen, emedan de i verlden fört ett moraliskt och bor-

gerligt lif, icke tänkande att onde och gode föra ett likadant lif i det utvertes, på lika sätt göra andra godt, samt på lika sätt besöka templen ofta, och åhöra predikningar, och bedja; alldeles icke vetande, att de utvertes handlingarna och de utvertes tingen af gudstjensten ingenting göra, utan de invertes tingen af hvilka de utvertes framgå. Af åtskilliga tusen vet knappt en enda hvad invertes ting äro, och att i dessa är himmelen och församlingen för menniskan; och ännu mindre att de utvertes handlingarna äro så beskaffade, som afsigterna och tankarna äro, och i dessa kärleken och tron, från hvilka de härröra. Och när de undervisas, fatta de icke, att det att tänka och vilja gör något, utan allenast det att tala och handla. Sådana äro de flesta, som nu för tiden ifrån den kristna verlden komma till det andra lifvet.

496. De utforskas dock af goda andar huru beskaffade de äro, och detta på åtskilliga sätt, alldenstund i detta första tillstånd de onde lika så väl tala sanningar samt utföra godheter, som de gode; af den orsak, om hvilken ofvanföre är taladt, att de lefvat lika moraliskt i utvertes måtto, alldenstund [de lefvat] i stater *(in regiminibus)* och under lagar, och alldenstund de derigenom jagat efter rykte för det rättvisa och uppriktiga och sökt fånga sinnen, och sålunda upphöjts till hedersställen och vunnit egodelar. Men onda andar kännas åtskils från goda i synnerhet derigenom, att de onda begärligt gifva akt på de saker som sägas om utvertes, och föga på dem som sägas om invertes ting, hvilka äro församlingens och himmelens sanningar och godheter; dessa höra de visserligen, men icke med uppmärksamhet och fröjd. De kännas äfven åtskils [från dem] derigenom, att de ofta vända sig till vissa väderstreck och att de, när de äro lemnade åt sig sjelfva, gå de vägar som sträcka sig dit. Utaf vändandet till väderstrecken, och utaf framskridandet på vägarna, känner man huru beskaffad kärleken är som leder.

497. Alla andar, som strömma till ifrån verlden, äro visserligen anknutna till ett visst samfund i himmelen, eller

till ett visst samfund i helvetet, dock blott med hänsyn till de inre [delarna]; men de inre [delarna] skönjas för ingen, så länge de äro i de yttre, ty de utvertes tingen täcka och undangömma de invertes, mest hos dem, som äro stadda i ett inre ondt. Sedermera synas de emellertid uppenbart, när de komma i det andra tillståndet; emedan då deras inre [delar] upplåtas, samt de yttre insöfvas.

498. Detta menniskans första tillstånd efter döden varar för några i dagar, för några i månader, och för några året igenom, och sällan för någon utöfver året; med skilnad för hvarje enskild allt efter de inre [delarnas] öfverensstämmelse eller oöfverensstämmelse med de yttre. Hos en hvar skola nemligen de yttre och de inre [delarna] verka som ett och motsvara [hvarandra]. Det är ej tillåtet för någon i den andliga verlden att tänka och vilja på ett sätt samt tala och handla på ett annat. En hvar der skall vara sin böjelses eller kärleks afbildning: sådan han är i de inre [delarna], sådan skall han derföre vara i de yttre; hvarföre andens yttre [delar] först aftäckas och bringas i ordning, att de må tjena till ett motsvarande grundlag *(plan)* för de inre.

Om menniskans Andra tillstånd efter döden.

499. Menniskans Andra tillstånd efter döden kallas de inre [delarnas] tillstånd, emedan hon då införsättes i de inre ting, som höra till hennes sinne, eller till viljan och tanken, samt de yttre, i hvilka hon varit i sitt Första tillstånd, insöfvas. En hvar, som lägger märke till menniskans lif och hennes tal och handlingar, kan lära känna, att hos en hvar finnas yttre och inre ting, eller yttre och inre tankar och afsigter: detta kan han lära känna utaf följande. Den som är

stadd i ett borgerligt lif, han tänker om andra såsom han antingen af rykte eller umgänge hört och varseblifvit om dem; men dock talar han icke enligt sin egen tanke med dem, och fastän de äro onda, handlar han ändock höfligt med dem. Att så är, är bekant företrädesvis utaf hycklare och smickrare, de der tala och handla helt annorlunda, än de tänka och vilja; och utaf skrymtare, de der tala om Gud, om himmelen, om själarnas frälsning, om församlingens sanningar, om fäderneslandets väl, och om nästan, liksom utaf tro och kärlek, då de likväl i hjertat tro annat, samt älska sig allena. Härutaf kan vara tydligt, att tvenne tankar finnas, den ena yttre och den andra inre, och att de tala af den yttre tanken, och känna (mena) ett annat utaf den inre tanken, samt att dessa tvenne tankar äro afskilda, ty man aktar sig att icke den inre må inflyta på den yttre och på något sätt synas. Menniskan är ifrån skapelsen sådan, att den inre tanken må verka som ett med den yttre igenom motsvarighet; och jemväl verkar den som ett hos dem, som äro i det goda, ty dessa tänka icke annat än godt och tala [icke annat än] godt. Hos dem deremot, som äro i det onda, verkar den inre tanken icke som ett med den yttre, ty desse tänka ondt och tala godt. Hos desse är ordningen vänd upp och ned, ty det goda är hos dem utanför, samt det onda innanför. Deraf kommer, att det onda herskar öfver det goda, och underlägger sig detta såsom en träl, att det må tjena det som medel till vinnande af de ändamål, som tillhöra deras kärlek; och emedan ett sådant ändamål är inne i det goda som de tala och som de utföra, så är klart, att det goda hos dem icke är godt, utan besmittadt med ondt, huru det än i utvertes måtto hos dem, som icke veta de inre tingen, ser ut som godt. Annorlunda hos dem, som äro i det goda: hos desse är ordningen icke upp och ned vänd, utan det goda inflyter från den inre tanken på den yttre, och sålunda på tal och på handlingar. Denna ordning är den, till hvilken menniskan är skapad; ty sålunda äro deras inre [delar] i himmelen, och i ljuset der, och emedan

himmelens ljus är det af Herren utgående Gudomliga Sanna, följaktligen är Herren i himmelen, n. 126 till 140, derföre ledas desamme af Herren. Detta är sagdt, på det att man må veta, att hvar menniska har en inre tanke och en yttre tanke, och att dessa äro sins emellan åtskilda. När det säges tanke, förstås äfven vilja, ty tanken är ifrån viljan; förty ingen kan tänka utan vilja. Härutaf är klart, hvad menniskans Yttre [delars] tillstånd och Inre [delars] tillstånd vill säga.

500. När det säges Vilja och Tanke, då förstås med vilja äfven böjelse och kärlek, äfven som all angenämhet och lust som höra till böjelsen och kärleken, emedan dessa hänföra sig till viljan såsom till sitt underlag *(subjekt)*, ty hvad menniskan vill, det älskar hon, samt känner som angenämt och till lust, och tvärtom, hvad menniskan älskar samt känner som angenämt och till lust, det vill hon. Men med tanke förstås då äfven allt det, genom hvilket hon bestyrker böjelsen eller sin kärlek, ty tanken är icke annat än viljans form, eller att det. som menniskan vill, må synas i ljus. Denna form framställes genom åtskilliga förnuftsmessiga analyser (undersökningar), som leda sitt ursprung ifrån den andliga verlden, och tillhöra egentligen menniskans ande.

501. Man bör veta, att menniskan är alldeles sådan, som hon är med hänsyn till sina inre ting, och icke sådan som hon är med hänsyn till de yttre, skilda ifrån de inre. Orsaken är den, att de inre tillhöra hennes ande, och menniskans lif är hennes andes lif, ty derifrån lefver kroppen, hvarföre äfven menniskan förblifver sådan i evighet, som hon är med hänsyn till sina inre ting; men de yttre, emedan de höra äfven till kroppen, afskiljas efter döden, och de ting, som ifrån dem vidhänga anden, insöfvas, samt tjena blott till grundlag *(plan)* för de inre, såsom ofvanföre är visadt, der det handlades om menniskans efter döden qvarblifvande minne. Deraf är klart, hvilka ting som äro menniskans egna, och hvilka som icke äro hennes egna, att nemligen hos de onde alla de ting som höra till den yttre tanken, af hvilken de tala, och

till den yttre viljan, af hvilken de handla, icke äro deras egna, utan de, som höra till deras inre tanke och vilja.

502. Efter det tillryggalagda Första tillståndet, som är de Yttre [delarnas] tillstånd, om hvilket i föregående artikel är handladt, införsättes menniskan-anden i sina Inre [delars] tillstånd, eller i den inre viljans och deraf tankens tillstånd, i hvilket hon varit i verlden, när hon, lemnad åt sig sjelf, tänkte fritt och utan tygel. I detta tillstånd faller hon in sig sjelf ovetande, på lika sätt som i verlden, när hon drager den talet närmaste tanken, eller den ifrån hvilken talet är, tillbaka mot den inre, samt uppehåller sig i denna. När menniskan befinner sig i detta tillstånd, är hon derföre i sig sjelf, och i sjelfva sitt lif, ty att tänka fritt af egen böjelse är menniskans sjelfva lif, och är hon sjelf.

503. Anden tänker i detta sitt tillstånd af sjelfva sin vilja, således af sjelfva sin böjelse, eller af sjelfva sin kärlek, och då gör tanken ett med viljan, samt så ett, att det knappt synes att han tänker, utan att han vill. Likaledes nästan när han talar; med den skilnad likväl, att [det sker] med någon fruktan, att viljans tankar skola utgå nakna, alldenstund detta äfven i följd af det borgerliga lifvet i verlden blifvit hans viljas [sak].

504. Alla menniskor, huru många de än äro, införsättas efter döden i detta tillstånd, emedan det är deras andes eget. Det förra tillståndet är sådant som menniskan med hänsyn till anden varit i samqväm, hvilket tillstånd icke är hennes eget. Att detta tillstånd, eller de yttre [delarnas] tillstånd, i hvilket menniskan efter döden först är, hvarom i föregående artikel är handladt, icke är hennes eget, kan vara tydligt af flera saker; såsom derutaf, att andarna icke blott tänka, utan äfven tala utaf sin böjelse, ty deras tal är ifrån denna, såsom kan vara tydligt af det som är sagdt och visadt i artikeln om Änglarnas tal, n. 234 till 245. På lika sätt tänkte äfven menniskan i verlden, när hon tänkte inom sig sjelf, ty då tänkte hon icke af sin kropps tal, utan blott såg dessa ting,

samt tillika flera inom en tidsminut, än hon derefter kunde på en halftimme uttala. Att de yttre [delarnas] tillstånd icke är menniskans eller hennes andes eget, är äfven klart derutaf, att när hon i verlden är i samqväm, då talar hon enligt det moraliska och borgerliga lifvets lagar, och att då den inre tanken styrer den yttre, såsom den ena [menniskan] den andra, att han icke må gå utöfver gränserna för det anständiga och ärbara. Det är klart äfven derutaf, att, när menniskan tänker inom sig sjelf, så tänker hon äfven huru hon skall tala och handla, att hon må behaga och söka vinna vänskap, välvilja samt ynnest, och detta på främmande sätt, således annorlunda än det skulle ske om [hon gjorde det] af egen vilja. Härutaf är klart, att de inre [delarnas] tillstånd, i hvilket anden införsättes, är hans eget tillstånd, således ock [var] menniskans eget, när hon lefde i verlden.

505. När anden är i sina inre [delars] tillstånd, då skönjes uppenbart huru beskaffad menniskan i sig sjelf var i verlden, ty han handlar då af sitt eget. Den som inombords var i det goda i verlden, han handlar då förnuftigt och vist, ja visare då än i verlden, emedan han är löst ifrån sambandet med kroppen, och derföre med de jordiska ting, som fördunklade och likasom satte ett moln emellan. Den deremot som var i det onda i verlden, han handlar då dåraktigt och vettlöst, ja vettlösare än i verlden, emedan han är i frihet, och icke hålles inom skrankorna. Då han nemligen lefde i verlden, var han vettig i det utvertes, ty medelst detta (utvertes) framstälde han bilden af en förnuftig menniska; hvarföre, när det utvertes blifvit honom beröfvadt, hans vettlösheter afslöjas. En ond, som i det utvertes afbildar en god menniska, kan jemföras med ett kärl, utvändigt glänsande och poleradt samt täckt med ett omhölje (lock), inom hvilket äro gömda allt slags orenheter; och enligt Herrens utsaga: »*I ären lika hvitlimmade grafvar, hvilka utifrån synas skenfagra, men inifrån äro fulla med dödas ben, och med all orenlighet*», Matt. 23: 27.

506. Alla, som lefvat i det goda i verlden, och handlat af samvete, hvilka äro de som hafva erkänt det Gudomliga och älskat de Gudomliga Sanningarna, i synnerhet de som tilllämpat dem på lefnaden, synas sig sjelfva, när de försättas i sina inre [delars] tillstånd, liksom de som, uppväckta af sömnen, komma i vakenhet, och liksom de som komma från skugga till ljus. De tänka äfven af himmelens ljus, sålunda af inre vishet, och handla af det goda, sålunda af inre böjelse. Äfven inflyter himmelen på deras tankar och böjelser med en inre sällhet och angenämhet, om hvilken de förut icke hafva känt [något]; ty desamme hafva gemenskap med himmelens änglar. Då erkänna de äfven Herren, och dyrka Honom af sjelfva sitt lif, ty de äro i sitt egentliga lif, när de äro i sina inre [delars] tillstånd, såsom nyss ofvanföre i n. 505 är sagdt. Och jemväl erkänna och dyrka de Honom af frihet, ty friheten tillhör den inre böjelsen. De vika äfven sålunda bort ifrån en utvertes helighet och komma i en invertes helighet, i hvilken sjelfva dyrkan sannfärdeligen består. Sådant är deras tillstånd, som enligt föreskrifterna i Ordet hafva fört ett kristligt lif. Men alldeles motstridigt är deras tillstånd, hvilka i verlden lefvat i det onda, och hvilka intet samvete haft, och derföre förnekat det Gudomliga, ty alla, som lefva i det onda, förneka inombords i sig det Gudomliga, huru de än, när de äro i det utvertes, förmena sig icke förneka utan erkänna; ty att erkänna det Gudomliga samt lefva illa äro motsatta saker. De som äro så beskaffade, synas i det andra lifvet, när de komma i sina inre [delars] tillstånd, liksom fåniga, när de höras tala och ses handla, ty af sina onda begärelser bryta de ut i skändliga ting, i förakt för andra, i begabberier och smädelser, i hat, i hämnd[känslor], stämpla svek, somliga af dem med sådan listighet och ondska, att det knappt kan tros, att en dylik funnits inne i någon menniska. De äro nemligen då i fritt tillstånd att handla efter sin viljas tankar, emedan de äro skilda ifrån de yttre ting, som i verlden höllo dem inom skrankorna och tyglade dem. Med ett ord, de äro beröfvade förnuftig-

heten, emedan det förnuftiga i verlden icke haft sitt säte i deras inre [delar], utan i de yttre. Men det oaktadt synas de då sig sjelfva visa framför [alla] andra. Emedan de äro så beskaffade, derföre återförsättas de, när de äro i detta andra tillstånd, med korta omskiften i sina yttre [delars] tillstånd, och då i minnet af sina handlingar, när de voro i de inres tillstånd. Somliga blygas då, och erkänna att de hafva varit vettlösa; somliga blygas icke; somliga förtryta att det icke är dem tillåtet att oupphörligen vara i sina yttre [delars] tillstånd; men dessa visas, huru beskaffade de skulle blifva om de oupphörligen skulle vara i detta tillstånd, att de nemligen skulle hemligen stämpla dylika ting, samt genom skenbarheter af godhet, uppriktighet och rättvisa förleda de till hjerta och tro enfaldiga, och sjelfva förderfva sig helt och hållet, ty de yttre [delarna] skulle slutligen brinna af en likadan brand som de inre, hvilket skulle förtära allt deras lif.

507. När andarna äro i detta andra tillstånd, synas de alldeles sådana som de i sig sjelfva hafva varit i verlden, och jemväl offentliggöras då de saker som de i det undangömda utfört och talat, ty då — emedan det utvertes icke håller [dem] inom skrankorna — tala de öppet liknande, och jemväl bemöda sig att utföra liknande saker, och frukta icke för sitt rykte såsom i verlden. De föras äfven då i flera sina ondskors tillstånd, att de må synas för änglar och goda andar huru beskaffade de äro. Sålunda yppas undangömda ting och aftäckas hemliga, enligt Herrens ord: »*Intet är betäckt, som icke skall aftäckas, och förborgadt som icke skall kännas: de ting som I hafven sagt i mörkret, skola höras i ljuset, och hvad I hafven talat i örat i sofkamrarna, skall predikas på taken*», Luk. 12: 2, 3. Och annanstädes: »*Jag säger eder: hvilket onyttigt ord som menniskorna än må hafva talat, om det skola de afgifva räkenskap på doms dag*», Matt. 12: 36.

508. Hurudana de onde äro i detta tillstånd, kan icke med få [ord] beskrifvas, ty en hvar galnas då allt efter sina begärelser, och dessa äro mångahanda, hvarföre jag vill anföra

blott några särskilda, af hvilka man kan sluta till de öfriga. De, som hafva älskat sig sjelfva öfver allting, samt i embeten och befattningar afsett egen heder, och uträttat nyttor icke för nyttornas skull, samt förnöjts af dem, men för ryktets skull, att de igenom dem måtte aktas värdigare än andra, och sålunda förnöjts af sin egen heders rykte, desamme äro, när de befinna sig i detta andra tillstånd, framför de öfriga dumma; ty i den mån någon älskar sig sjelf, i samma mån aflägsnas han ifrån himmelen, och i samma mån ifrån visheten, som ifrån himmelen. De åter som varit i sjelfkärlek, och tillika listiga, och genom konster bringat sig upp till hedersställen, de sälla sig tillsammans med de värsta, och lära sig dertill magiska konster, hvilka äro missbruk af den Gudomliga ordningen, genom hvilka (konster) de reta samt ofreda alla som icke hedra dem, spinna i hop försåt, nära hat, brinna af hämnd[känslor], och åtrå att rasa mot alla som icke underkasta sig, och i alla dessa saker rusa de in i samma mån som den elaka skaran gynnar dem, och slutligen hvälfva de i sinnet huru de må bestiga himmelen, att de må förstöra den, eller att de må dyrkas der som gudar; till den grad förhäfves deras vanvett. De af den Påfviska religionen, som varit sådana, äro vettlösare än de öfriga, ty de bära i sinnet, att under deras makt äro himmel och helvete, och att de kunna efter behag förlåta synder; desamme tillvälla sig allt Gudomligt, och kalla sig Kristus. Deras intalelse, att det är så, är sådan, att, der den inflyter, förvirrar den själssinnena, samt inför mörker ända till smärta. De äro nästan sig lika i begge tillstånden, men i det andra äro de utan förnuftighet. Om deras vettlösheter, samt om deras lott efter detta tillstånd, skola särskildt några ting sägas i det lilla verket om den Yttersta Domen och det förstörda Babylonien. De som tillskrifvit naturen skapelsen, och derföre förnekat i hjertat, fastän ej med munnen, det Gudomliga, följaktligen församlingens och himmelens alla ting, de sälla sig i detta tillstånd tillsammans med dylika, och kalla hvem som helst för Gud, som är

äfvermäktig i listighet, de dyrka honom äfven med Gudomlig heder: jag har sett sådana i en sammankomst tillbedja en magier (trollkarl), och rådslå om naturen, och uppföra sig fånigt, såsom vore de djur under mensklig form; ibland dem voro äfven de som i verlden varit anstälda i värdighet, och somliga som i verlden trotts vara lärda och visa. Andra annorlunda. Utaf dessa få saker kan man sluta, hurudana de äro, hvilkas inre [delar], som höra till sinnet, äro tillslutna åt himmelen till, såsom de äro hos alla, som icke emottagit någon inflytelse ifrån himmelen genom erkännande af det Gudomliga samt genom trons lefverne. En hvar kan af sig sjelf döma, hurudan han, om [han vore] sådan, skulle vara, i fall det vore honom tillåtet att handla utan fruktan för lagen och för lifvet, och utan utvertes band, hvilka äro farhågor, att man skall skadas med hänsyn till rykte, samt att man skall beröfvas heder, vinning, och njutningar i följd deraf. Men det oaktadt hålles af Herren deras vettlöshet inom skrankorna, att hon icke må rusa fram utöfver nyttans gränser, ty af en hvar sådan göres dock nytta. Goda andar se i dem hvad det onda är, och hurudant det är, och hurudan menniskan är om hon icke ledes af Herren. En nytta är äfven, att igenom dem samlas lika beskaffade onde, samt afskiljas ifrån de gode, äfvensom att de sanningar och godheter, som de onde i det utvertes föreburit samt ljugit, dem fråntagas, samt [att] de införas i sitt lifs ondskor och i det ondas falskheter, och sålunda förberedas till helvetet. Ty icke förr kommer någon i helvetet, än då han är uti sitt onda samt uti det ondas falskheter; enär det icke är tillåtet för någon der att hafva ett deladt sinne, nemligen att tänka och tala ett och vilja ett annat. Hvarje ond der skall af det onda tänka det falska der, och tala af det ondas falska, beggedera af viljan, således af sin egentliga kärlek samt dess nöje och lust, såsom han tänkte i verlden, när [han tänkte] i sin ande, det vill säga, såsom [han tänkte] i sig sjelf medan han [tänkte] utaf inre böjelse. Orsaken är den, att viljan är sjelfva menniskan, och

icke tanken utom så mycket den har med sig af viljan, och viljan är menniskans sjelfva natur eller sinnesart, hvarföre det att återförsättas i sin vilja är [att återförsättas] i sin natur eller sinnesart, och jemväl i sitt lif, ty menniskan ikläder sig genom lefvernet en natur; och menniskan förblifver efter döden sådan, som den natur hon förskaffat sig genom lefvernet i verlden, hvilken (natur) hos de onda icke vidare kan på tankens eller sannings-förståendets väg förbättras och förändras.

509. Emedan de onda andarna, när de äro uti detta andra tillstånd, rusa in i allt slags ondskor, pläga de ofta och svårt straffas. Straffen äro mångfaldiga i andarnes verld; och man har intet anseende till personen, vare sig han varit konung eller träl i verlden. Allt ondt för med sig straff: de äro förbundna, hvarföre den som är i det onda äfven är i det ondas straff; men det oaktadt lider der ingen straff för de ondskor som han i verlden bedrifvit, utan för de ondskor som han då bedrifver. Det kommer likväl på ett ut, och är lika, antingen man säger, att de lida straff för sina ondskor i verlden, eller man säger att de lida straff för de ondskor som de bedrifva i det andra lifvet, enär hvar och en kommer efter döden tillbaka till sitt lif, och sålunda till likadana ondskor; ty menniskan är sådan som hon varit i sin kropps lif, n. 470 till 484. Att de straffas, är emedan fruktan för straff är det enda medlet att kufva ondskorna i detta tillstånd. Förmaning förmår ingenting vidare, undervisning ingenting, ej heller fruktan för lagen och ryktet, alldenstund man handlar af naturen, som icke kan hållas inom skrankorna ej heller brytas igenom annat än straff. Men goda andar straffas aldrig, fastän de i verlden bedrifvit onda ting, ty deras ondskor komma icke tillbaka, och jemväl gifves [mig] att veta, att deras ondskor varit af ett annat slag eller af en annan natur, ty [de hafva] icke af föresats [handlat] emot det sanna, och icke af ett ondt hjerta annat än det som de haft i följd af arf ifrån föräldrarna, i hvilket de af blindt nöje fördes, när de voro i det utvertes skildt ifrån det invertes.

510. En hvar kommer till sitt samfund, i hvilket hans ande varit i verlden, ty hvar och en menniska är med hänsyn till sin ande förbunden med något antingen helvetiskt eller himmelskt samfund, en ond med ett helvetiskt samfund, en god med ett himmelskt samfund. Att en hvar efter döden går tillbaka till sitt samfund, kan ses n. 438. Till detta ledes anden fram steg för steg, och slutligen inträder han i detsamma. En ond ande vändes, när han befinner sig i sina inre [delars] tillstånd, gradvis till sitt samfund, och slutligen rakt till detsamma, innan detta tillstånd är slutadt; och när tillståndet är slutadt, då kastar den onde anden sig sjelf i det helvete, hvarest hans likar äro. Sjelfva kastandet ter sig för åskådningen såsom en som faller baklänges med hufvudet nedåt och fötterna uppåt. Orsaken att det så ter sig är den, att han befinner sig i en upp och ned vänd ordning, ty han hade älskat de helvetiska tingen samt förkastat de himmelska. Somlige onde inträda under detta andra tillstånd vexelvis i helvetena, och jemväl utgå, men desse synas icke då falla baklänges, såsom när de äro fullt ödelagda. Sjelfva det samfund, i hvilket de voro med hänsyn till sin ande i verlden, visas också för dem när de äro i sina yttre [delars] tillstånd, på det att de deraf må veta att de voro i helvetet äfven i kroppslifvet, men icke i ett likadant tillstånd med dem som äro i sjelfva helvetet, utan i ett likadant med deras tillstånd som befinna sig i andarnes verld; om hvilkas tillstånd i förhållande till deras, som äro i helvetet, skall sägas i det följande.

511. De onda andarnas afskiljande ifrån de goda andarna sker i detta andra tillstånd, ty i det första tillståndet äro de tillsammans, alldenstund, medan anden är i sina yttre [delar], han är såsom han var i verlden, alltså såsom den onde med den gode derstädes, samt den gode med den onde; annorlunda när han är införd i sina inre [delar], samt lemnad åt sin natur eller vilja. De godes afskiljande ifrån de onde sker på åtskilliga sätt, gemenligen genom [de ondes] kringföranden till de samfund, med hvilka gemenskap uti det Första till-

ståndet hade egt rum igenom goda tankar och böjelser; och sålunda till de (samfund), som de genom utvertes sken föranledt att tro, att de icke voro onde. Mestadels pläga de föras omkring genom en vid krets och öfverallt visas för de goda andarna, sådana som de äro i sig sjelfva. Vid deras åsyn vända sig då de goda andarna bort, och såsom de vända sig bort, så vändas ock de onda andar, som föras omkring, med ansigtet bort ifrån dem, till det väderstreck, hvarest deras helvetiska samfund är, i hvilket de skola komma. Att jag må förtiga andra afskiljningssätt, hvilka äro flera.

Om menniskans Tredje tillstånd efter döden, hvilket är deras undervisnings-tillstånd, som komma till himmelen.

512. Menniskans, eller hennes andes, Tredje tillstånd efter döden är undervisnings-tillståndet. Detta tillstånd är för dem, som komma till himmelen och blifva änglar, men icke för dem, som komma till helvetet, enär desse icke kunna undervisas, hvarföre deras andra tillstånd också är det tredje, som slutas dermed, att de blifvit alldeles vända till sin kärlek, således till det helvetiska samfund, som är i lika kärlek. När detta skett, då vilja och tänka de af denna kärlek; och emedan samma kärlek är helvetisk, vilja de icke annat än det onda, och tänka icke annat än det falska: dessa äro deras nöjen, emedan de tillhöra deras kärlek; och i följd deraf förkasta de allt det goda och sanna, som de förut antagit, emedan de hade tjenat deras kärlek som medel. Men de goda ledas fram ifrån det andra tillståndet till det tredje, som är tillståndet för deras förberedelse till himmelen igenom undervisning. Ingen kan nemligen förberedas till himmelen utom igenom kunskaper om godt och sant, således utom igenom undervisning; ty

ingen kan veta, hvad andligt godt och sant är, och hvad ondt och falskt är, hvilka äro de förra motsatta, om han icke undervisas. Hvad borgerligt och moraliskt godt och sant är, hvilka kallas rättvist och uppriktigt, kan man veta i verlden, emedan der finnas borgerliga lagar, som lära hvad rättvist är, och jemväl samqväm, med hvilka menniskan lär sig att lefva enligt de moraliska lagarna, hvilka alla hänföra sig till det uppriktiga och rätta. Men det andliga goda och sanna läras icke från verlden utan från himmelen. Visserligen kan man veta dem från Ordet, och från församlingens lära som är ifrån Ordet, men det oaktadt kunna de icke inflyta på lifvet, om icke menniskan med hänsyn till de inre ting, som höra till hennes sinne, är i himmelen; och menniskan är då i himmelen, när hon erkänner det Gudomliga, och tillika handlar rättvist och uppriktigt, alldenstund man bör handla så, emedan det är föreskrifvet i Ordet, sålunda lefver rättvist och uppriktigt för det Gudomligas skull, och icke för sin egen och verldens skull, såsom ändamål. Så kan emellertid ingen handla, om han icke förut är undervisad, såsom [derom] att Gud är, att himmel och helvete finnas, att det är ett lif efter döden, att Gud bör älskas öfver allting, och att nästan [bör älskas] såsom en sjelf, och att de saker böra tros som finnas i Ordet, emedan Ordet är Gudomligt. Utan kunskap om och erkännande af dessa ting kan menniskan icke tänka andligen, och utan tanke om dem vill hon dem icke, ty de ting som menniskan icke vet, kan hon icke tänka, och dem som hon icke tänker kan hon icke vilja. När alltså menniskan vill de förenämnda, då inflyter himmelen, det är, igenom himmelen Herren på menniskans lif, ty Han inflyter på viljan, och igenom denna på tanken, samt igenom beggedera på lifvet, ty allt menniskans lif är derifrån. Härutaf är klart, att det andliga goda och sanna icke läras från verlden utan från himmelen, och att ingen kan förberedas till himmelen utom förmedelst undervisning. I den mån äfven, som Herren inflyter på någons lif, i samma mån undervisar Han denne, ty i samma mån

upptänder Han viljan med kärlek att veta sanningarna, och i samma mån upplyser Han tanken att den må veta dem; och i den mån dessa saker ske, i samma mån öppnas menniskans inre [delar], samt inplantas i dem himmelen; och än [vidare], i samma mån inflyter det Gudomliga och det himmelska på de uppriktiga ting som höra till det moraliska lifvet, och på de rättvisa som höra till det borgerliga lifvet hos menniskan, samt gör dem andliga, enär menniskan då gör dem af det Gudomliga, emedan [hon gör dem] för det Gudomligas skull. De uppriktiga och rättvisa ting, som höra till det moraliska och borgerliga lifvet, hvilka menniskan gör af detta ursprung, äro nemligen sjelfva verkningarna af det andliga lifvet; och en verkan härleder allt sitt från sin verkande orsak, ty sådan som denna är, sådan är den förra.

513. Undervisningarna ske af flera samfunds änglar, i synnerhet af de (samfund) som äro i norra och södra väderstrecket, ty dessa änglasamfund äro i förståndighet och vishet i följd af kunskaper om godt och sant. Undervisningsställena äro åt norr, och äro olika, ordnade och åtskilda allt efter de himmelska godheternas slag och arter, på det att der må undervisas alla samtlige och enskilde allt efter deras sinnesart och mottagningsförmåga. Dessa ställen utsträcka sig der rundt omkring till ett stort afstånd. Till dem föras af Herren, efter deras tillryggalagda andra tillstånd uti andarnes verld, de goda andar, som skola undervisas. Men dock icke alla; ty de som i verlden äro undervisade, äro äfven der af Herren förberedda till himmelen, samt föras genom en annan väg hän till himmelen; somliga strax efter döden; somliga efter ett kort qvardröjande [tillsammans] med goda andar, hvarest deras tankars och böjelsers gröfre ting, som de hafva dragit med sig från hedersställen och rikedomar i verlden, aflägsnas, och de sålunda renas. Somliga ödeläggas förut, hvilket sker på ställen under fotsulorna, som kallas den Lägre jorden, hvarest några lida hårda saker; desse äro de som bestyrkt sig i falskheter, och dock fört ett godt lefverne; ty bestyrkta falskheter hänga hårdt

qvar, och innan de äro skingrade, kunna sanningarna icke ses, således icke emottagas. Men om Ödeläggelserna, och om sätten huru de ske, är handladt i *Arcana Cœlestia*, hvarifrån Utdrag kunna ses här i noterna under linien[276]).

514. Alla, som äro på undervisningsställena, bo sins emellan åtskils; ty alla enskilda äro med hänsyn till sina inre [delar] anknutna till de himmelens samfund, till hvilka de skola komma. Emedan derföre himmelens samfund äro ordnade enligt den himmelska formen, se ofvanföre n. 200 till 212, så [äro] ock de ställen der undervisningarna ske; hvarföre, när

---

276) Att ödeläggelser ske i det andra lifvet, det är, att de som tillströmma dit ifrån verlden ödeläggas, n. 698, 7122, 7474, 9763. Att de rättsinnige ödeläggas med hänsyn till falskheter, samt de onde med hänsyn till sanningar, n. 7474, 7541, 7542. Att hos de rättsinnige ödeläggelser ske, äfven för att de må afklädas de jordiska och verldsliga ting, som de ådrogo sig, då de lefde i verlden, n. 7186, 9763. Och för att ondskor och falskheter må aflägsnas, och sålunda rum att inflyta gifvas för godheter och sanningar från himmelen af Herren, samt förmåga att emottaga desamma, n. 7122, 9331. Att de icke förr kunna upplyftas till himmelen, än sedan sådana saker blifvit aflägsnade, emedan de stå i vägen och icke öfverensstämma med himmelska ting, n. 6928, 7122, 7186, 7541,7542, 9763. Att så också de förberedas, hvilka skola upplyftas till himmelen, n. 4728, 7090. Att det är farligt [för dem] att komma i himmelen, förr än de äro förberedda, n. 537, 538. Om deras upplysningstillstånd och fröjd, som komma ur ödeläggelsen och upplyftas till himmelen, och om deras emottagande derstädes, n. 2699, 2701, 2704. Att den Trakt, der dessa Ödeläggelser ske, kallas den Lägre jorden, n. 4728, 7090. Att denna trakt är under fotsulorna, rundt omgifven af helvetena; huru beskaffad den är, beskrifves, n. 4940 till 4951, 7090; af erfarenhet, n. 699. Hvilka de helveten äro, som framför de öfriga ofreda och ödelägga, n. 7317, 7502, 7545. Att de, som ofredat och ödelagt de rättsinnige, sedermera frukta, fly och afsky dem, n. 7768. Att dessa ofredanden och ödeläggelser ske på olika sätt allt efter ondskornas och falskheternas vidhängande, och att de vara allt efter deras beskaffenhet och storlek, n. 1106 till 1113. Att somliga gerna vilja ödeläggas, n. 1107. Att somliga ödeläggas genom farhågor, n. 4942. Somliga genom ofredanden af sina ondskor som de gjort i verlden, och af sina falskheter som de tänkt i verlden, hvadan [uppstå] ängsligheter och samvetssmärtor, n. 1106. Somliga genom andlig fångenskap, som är en okunnighet om och bortsnappning af det sanna, förbunden med åstundan att veta sanningarna, n. 1109, 2694. Somliga genom sömn, somliga genom ett tillstånd midt emellan vakenhet och sömn, hvarom n. 1108. Att de, som satt förtjenst i verken, synas sig hugga ved, n. 1110. Andra annorlunda, med mycken omvexling, n.699.

dessa ställen beskådas från himmelen, synes der liksom en himmel i mindre form. De utsträcka sig der på längden ifrån Öster till Vester, och på bredden ifrån söder till norr; men bredden är mindre än längden till utseendet. Ordnandena äro i allmänhet sådana: framtill äro de, som dött såsom barn, och till den första uppväxtåldern blifvit uppfostrade i himmelen, [och] som, efter sitt barndomstillstånd hos uppfostrarinnorna, af Herren föras dit och undervisas. Bakom dem äro de ställen, der de undervisas som dött fullväxta, och som i verlden varit i böjelse för det sanna i följd af lefvernets goda. Bakom dem åter äro de, som varit tillgifna den Mahumedanska religionen, och i verlden fört en moralisk lefnad, samt erkänt ett enda Gudomligt [väsen], och Herren såsom Sjelfva Profeten; hvilka, när de vika bort ifrån Mahumed, emedan han ingen hjelp kan bringa, gå hän till Herren, och dyrka Honom, och erkänna Hans Gudomlighet, och då undervisas de i den kristna religionen. Bakom dessa mera åt norr äro undervisningsställena för åtskilliga hednafolk, som i verlden lefvat ett godt, med sin religion likstämmigt lif, och deraf härledt en art samvete, samt utfört det rättvisa och rätta, icke så [mycket] för deras regeringslagars, utan för religionslagarnas skull, hvilka de trott böra heligt iakttagas samt på intet vis med gerningar våldföras. Alla dessa ledas lätt till att erkänna Herren, när de blifvit undervisade, emedan de burit i hjertat, att Gud icke är osynlig, utan synlig under Mensklig form. Dessa öfvergå i antal de öfriga; de bästa af dem äro ifrån Afrika.

515. Men alla undervisas icke på lika sätt, ej heller af lika himmels-samfund. De, som ifrån barndomen blifvit uppfostrade i himmelen, undervisas af de inre himlarnas änglar, alldenstund de icke insupit falskheter från religionens falskheter, ej heller nedsölat sitt andliga lif med grofheter från hedersställen och rikedomar i verlden. De som dött fullväxta, undervisas de flesta af den Yttersta himmelens änglar, emedan dessa änglar äro mera passande för dem, än de inre himlarnas änglar, ty dessa äro i en inre vishet, som ännu icke

emottages. Mahumedanerna åter af änglar, som förut varit i samma religion, och blifvit omvända till den Kristna. Hedningarna också af sina änglar.

516. All undervisning der sker från läran som är ifrån Ordet, och icke från Ordet förutan läran. De Kristna undervisas från den Himmelska läran, som alldeles öfverensstämmer med Ordets invertes mening. De öfriga, såsom Mahumedaner, och Hedningar, från de för deras fattning lämpade läror, hvilka skilja sig ifrån den Himmelska läran blott deruti, att det andliga lifvet läres [dem] genom det, med deras goda religionsdogmer samstämmande, moraliska, från hvilket de härledt sitt lefverne i verlden.

517. Undervisningarna i himlarna skilja sig från undervisningarna på jorden, [i det] att kunskaperna icke öfverlemnas åt minnet, utan åt lifvet; ty andarnas minne är i deras lif, förty de emottaga och insupa alla saker som öfverensstämma med deras lif, och mottaga icke, än mindre insupa dem som icke öfverensstämma, ty andarna äro böjelser, och derföre i en menniskoform lik deras böjelser. Emedan de äro så beskaffade, inblåses *(inspireras)* städse böjelsen för det sanna för lifvets nyttors skull; ty Herren ombesörjer, att en hvar må älska de nyttor, som sammanstämma med deras sinnesart, hvilken kärlek äfven förhöjes genom hoppet att de skola blifva änglar. Och emedan alla himmelens nyttor hänföra sig till den allmänna nyttan, som är för Herrens rike, hvilket der är deras fädernesland, och emedan alla särskilda och enskilda nyttor i samma mån äro förträffliga, som de närmare och mera afse denna allmänna, derföre äro alla särskilda och enskilda nyttor, hvilka äro oräkneliga, goda och himmelska; hvarföre hos en hvar böjelsen för det sanna förbindes med böjelsen för nyttan, derhän att de verka som ett. Derigenom inplantas det sanna i nyttan, så att de sanningar, som de lära sig, äro nyttans sanningar. Så undervisas Ängla-andar och förberedas till himmelen. Böjelsen för ett med nyttan sammanstämmande sant bibringas genom åtskilliga medel, af

hvilka de flesta äro obekanta i verlden; i synnerhet genom nyttors förebildningar, hvilka i den andliga verlden framställas på tusen sätt, och med sådana ljufligheter och behag, att de genomtränga anden ifrån de inre [delar] som tillhöra hans sinne till de yttre som tillhöra hans kropp, och sålunda intaga honom hel och hållen; deraf blifver anden liksom sin egen nytta. När han derföre kommer i sitt samfund, i hvilket han genom undervisningen inviges, är han i sitt lif då han är i sin nytta[277]). Härutaf kan vara tydligt, att kunskaper, som äro utvertes sanningar, icke göra, att någon kommer i himmelen, utan sjelfva lifvet, som är nyttans lif, ingifvet genom kunskaperna.

518. Andar hafva funnits, som i följd af tanken i verlden intalat sig, att de skulle komma i himmelen och emottagas framför andra, emedan de varit lärda, och vetat många ting ur Ordet, och ur församlingarnas läror, troende sålunda att de voro visa, och att de förståtts med dem om hvilka det säges, att *de skulle blixtra såsom utsträckningens (fästets) glans, och såsom stjernorna,* hos Daniel, kap. 12: 3. Men de blefvo utforskade, huru vida deras kunskaper hade sitt säte i minnet, eller i lifvet. De som varit i äkta böjelse för det sanna, således för nyttors skull, skilda från kroppsliga och verldsliga [ting], hvilka nyttor i sig sjelfva äro andliga, blefvo äfven, sedan de hade undervisats, emottagna i himmelen, och då blef dem gifvet att veta, hvad som glänser i himmelen, att det nemligen är det Gudomliga Sanna — hvilket der är himmelens ljus — i nyttan, hvilken är det grundlag *(plan),* som emottager det ljusets strålar, och vänder dem i mångahanda

---

[277]) Att allt godt har sitt angenäma från nyttorna och enligt nyttorna, och jemväl sin beskaffenhet; derföre, sådan nytta, sådant godt, n. 3049, 4984, 7038. Att änglalifvet består i kärlekens och menniskokärlekens godheter, således i att uträtta nyttor, n. 453 [och följ.]. Att af Herren, och derföre af änglarna, icke afses annat än ändamålen, som äro nyttor, hos menniskan, n. 1317, 1645, 5854. Att Herrens rike är nyttornas rike, n. 453, 696, 1103, 3645, 4054, 7038. Att »tjena Herren» är att uträtta nyttor, n. 7038. Att menniskan är sådan, som nyttorna hos henne äro, n. 1568, 3570, 4054, 6571, 6934, 6938, 10284.

glans[skiftningar]. De åter, hos hvilka kunskaperna blott hade sitt säte i minnet, och deraf en förmåga förvärfvats att resonnera om sanningarna, samt att bestyrka de ting, som de antagit som grundsatser — hvilka, fastän falska, de efter bestyrkelsen sett såsom sanna — desamme, emedan de icke varit uti något himmelens ljus, och likväl i följd af den stolthet, som merendels hänger vid en sådan förståndighet, i den tron att de voro lärdare än andra, och sålunda skulle komma i himmelen, och att änglarna skulle tjena dem; de blefvo derföre, på det att de skulle aflägsnas ifrån sin fåniga tro, upplyfta till den första eller yttersta himmelen, att de måtte införas i ett visst änglasamfund. Men när de voro uti ingången, så begynte de vid inflytelsen af himmelens ljus att förmörkas till ögonen, sedan att förvirras till förståndet, omsider att draga efter andan såsom döende; och när de kände himmelens värme, som är den himmelska kärleken, begynte de att innantill plågas. De blefvo derföre nedkastade derifrån, samt sedan undervisade, att kunskaperna icke göra ängeln, utan sjelfva det lif, som de uppnått genom kunskaperna; alldenstund kunskaperna i sig sjelfva betraktade äro utom himmelen, men lifvet igenom kunskaperna inom himmelen.

519. Sedan andarna på ofvannämnda ställen blifvit genom undervisningar förberedda till himmelen, hvilket sker inom kort tid, af den orsak att de äro uti andliga föreställningar, hvilka omfatta flera saker på en gång, då iföras de änglakläder, hvilka merendels äro bländhvita såsom af byssus (fint linne), och så föras de till en väg, som sträcker sig uppåt till himmelen, samt öfverantvardas åt de vakthafvande änglarna derstädes, och sedan emottagas de af andra änglar, samt införas i samfunden, och i flera sällheter derstädes. En hvar föres derefter af Herren till sitt samfund; hvilket äfven sker genom åtskilliga vägar, stundom genom omvägar. De vägar, genom hvilka de ledas, vet ingen ängel, utan Herren allena. När de komma [fram] till sitt samfund, då öppnas deras inre [delar], och emedan dessa äro likformiga med de änglars inre,

som befinna sig i det samfundet, derföre erkännas de genast, och emottagas med fröjd.

520. Härtill vill jag lägga något minnesvärdt angående de vägar, som från nämnda ställen leda till himmelen, och genom hvilka nykomna änglar införas. Åtta vägar finnas, tvenne ifrån hvarje undervisningsställe, den ena uppstiger mot Öster, den andra åt Vester. De som komma i Herrens Himmelska rike, införas genom den östra vägen; men de som komma till det Andliga riket, införas genom den vestra vägen. De fyra vägarna, som leda till Herrens Himmelska rike, synas prydda med olivträd och fruktbärande träd af vexlande slag; de åter, som leda till Herrens Andliga rike, synas prydda med vinträd och lagrar: detta i följd af motsvarighet, emedan »vinträd» och »lagerträd» svara mot böjelsen för det sanna och mot dess nyttor, samt »olivträd» och »frukter» svara mot böjelsen för det goda och mot dess nyttor.

Ingen kommer i himmelen af omedelbar barmhertighet.

521. De, som icke äro undervisade om himmelen, och om vägen till himmelen, äfvensom om himmelens lif hos menniskan, mena, att det att upptagas i himmelen eger rum allenast af barmhertighet, hvilken [vederfares] dem som äro i tron, och för hvilka Herren medlar, således att det allenast är ett insläppande af nåd; följaktligen att alla menniskor, huru många de än äro, kunna frälsas af välbehag; ja somliga mena, att äfven alla i helvetet [kunna det]. Men desamme veta icke något om menniskan, att hon är alldeles sådan som hennes lif, och hennes lif sådant som hennes kärlek, icke blott med hänsyn till de inre ting som tillhöra hennes vilja och för-

stånd, utan äfven med hänsyn till de yttre som tillhöra hennes kropp, och att den kroppsliga formen blott är den utvertes form, i hvilken de inre tingen framställa sig i verkan, och att derföre hela menniskan är sin kärlek: se ofvanföre n. 363. Icke heller veta de, att kroppen icke lefver af sig sjelf, utan af sin ande, och att menniskans ande är sjelfva hennes böjelse, och att hennes andliga kropp ej är annat än menniskans böjelse i mensklig form, i sådan som hon ter sig äfven efter döden, se ofvanföre n. 453 till 460. Så länge dessa saker äro obekanta, kan menniskan föranledas att tro, att frälsandet icke är annat än ett Gudomligt Välbehag, som kallas Barmhertighet och Nåd.

522. Men hvad Gudomlig Barmhertighet är skall först sägas. Den Gudomliga barmhertigheten är ren barmhertighet mot hela menniskoslägtet till att frälsa det, och jemväl är hon oaflåtlig hos en hvar menniska, och viker aldrig bort ifrån någon, hvarföre en hvar, som kan frälsas, varder frälst. Men ingen kan frälsas annorlunda än igenom Gudomliga medel, hvilka medel äro uppenbarade af Herren i Ordet. De Gudomliga Medlen äro de som kallas Gudomliga Sanningar. Dessa lära huruledes menniskan skall lefva, att hon må kunna frälsas. Herren leder igenom dem menniskan till himmelen, och igenom dem ingifver Han henne himmelens lif. Detta gör Herren hos alla; men himmelens lif kan Han ingen ingifva, utom den som afhåller sig ifrån det onda, ty det onda står i vägen. I den mån alltså menniskan afhåller sig ifrån det onda, i samma mån leder Herren henne igenom sina Gudomliga medel utaf ren barmhertighet, och detta ifrån barndomen till slutet af hennes lif i verlden, och sedermera i evighet. Det är denna Gudomliga barmhertighet som menas. Deraf är klart, att Herrens barmhertighet är ren barmhertighet, men icke Omedelbar, det vill säga, så att alla frälsas af välbehag, huru de än lefvat.

523. Herren gör aldrig något emot ordningen, emedan Han Sjelf är Ordningen. Det af Herren utgående Gudomliga

Sanna är det som gör ordningen, och de Gudomliga sanningarna äro Ordningens lagar; enligt dessa leder Herren menniskan. Att frälsa menniskan af omedelbar barmhertighet är derföre emot den Gudomliga ordningen, och hvad som är emot den Gudomliga ordningen, är emot det Gudomliga. Den Gudomliga ordningen är himmelen hos menniskan; den hade menniskan förvändt hos sig genom ett lif emot ordningens lagar, som äro de Gudomliga sanningarna. I den ordningen återföres menniskan utaf ren barmhertighet af Herren, igenom ordningens lagar, och i den mån hon återföres, i samma mån emottager hon himmelen i sig, och den som i sig emottager himmelen, han kommer i himmelen. Deraf är åter igen klart, att Herrens Gudomliga barmhertighet är ren barmhertighet, men icke Omedelbar[278]).

[278]) Att det af Herren utgående Gudomliga Sanna är det, från hvilket ordningen härrör, och att det Gudomliga Goda är det väsendtliga af ordningen, n. 1728, 2258, 8700, 8988. Att derföre Herren är Ordningen, n. 1919, 2011, 5110, 5703, 10336, 10619. Att de Gudomliga sanningarna äro ordningens lagar, n. 2247, 7995. Att hela himmelen är af Herren anordnad enligt Hans Gudomliga ordning, n. 3038, 7211, 9128, 9338, 10125, 10151, 10157. Att derföre himmelens form är en form enligt den Gudomliga ordningen, n. 4040 till 4043, 6607, 9877. Att i den mån menniskan lefver enligt ordningen, således i den mån [hon lefver] i det goda enligt de Gudomliga sanningarna, i samma mån emottager hon himmelen i sig, n. 4839. Att menniskan är den i hvilken den Gudomliga ordningens alla ting äro sammanförda, och att hon ifrån skapelsen är den Gudomliga ordningen i form, emedan hon är dess emottagare, n. 4219, 4220, 4223, 4523, 4524, 5114, 5368, 6013, 6057, 6605, 6626, 9706, 10156, 10472. Att menniskan icke födes i det goda och sanna, utan i det onda och falska, således icke i den Gudomliga ordningen, utan i det mot ordningen stridande, och att deraf kommer, att [hon födes] i idel okunnighet, och att hon derföre nödvändigt bör födas å nyo, det vill säga, pånyttfödas, hvilket sker genom de Gudomliga sanningarna af Herren, att hon må i ordningen återföras, n. 1047, 2307, 2308, 3518, 3812, 8480, 8550, 10283, 10284, 10286, 10731. Att Herren, när Han å nyo danar, det är pånyttföder, menniskan, anordnar alla ting hos henne enligt ordningen, hvilket vill säga i himmelens form, n. 5700, 6690, 9931, 10303. Att ondskor och falskheter äro emot ordningen, och att dock de, som befinna sig i dem, af Herren styras, icke enligt ordningen, men [i kraft] af ordningen, n. 4839, 7877, 10778. Att det är omöjligt, att den menniska, som lefver i det onda, kan frälsas af blott barmhertighet, emedan detta är emot den Gudomliga ordningen, n. 8700.

524. Om menniskorna hade kunnat frälsas af omedelbar barmhertighet, skulle alla frälsas, äfven de som äro i helvetet, ja det skulle icke heller finnas ett helvete, emedan Herren är Sjelfva Barmhertigheten, Sjelfva Kärleken och Sjelfva det Goda; hvarföre det är emot Hans Gudomliga [väsen] att säga, att Han omedelbart kan frälsa alla, och [dock] icke frälsar. Det är af Ordet bekant, att Herren vill allas salighet (frälsning), och ingens fördömelse.

525. De flesta, som komma ifrån den kristna verlden till det andra lifvet, föra med sig den tron, att de skola frälsas af omedelbar barmhertighet, ty denna anropa de. Men när de blifvit utforskade, har det utrönts, att de trott, att det att komma till himmelen är allenast att inlåtas, och att de som insläppas, äro i den himmelska fröjden, alldeles icke vetande, hvad himmelen och hvad den himmelska fröjden är; hvarföre det blifvit dem sagdt, att himmelen af Herren nekas ingen, och att de kunna insläppas, om de åstunda, och jemväl der uppehålla sig. De, som åstundade detta, blefvo äfven inlåtna, men då de voro på första tröskeln, blefvo de utaf fläkten af den himmelska värmen, som är den kärlek i hvilken änglarna äro, och utaf inflytelsen af det himmelska ljuset, som är det Gudomliga Sanna, gripna af en sådan hjertångest, att de i sig förnummo en helvetisk plåga i stället för himmelsk fröjd, och slagna häraf, kastade de sig hufvudstupa ned derifrån. Så undervisades de genom en lefvande erfarenhet, att himmelen icke kan gifvas någon af omedelbar barmhertighet.

526. Jag har understundom talat om denna sak med änglarna, och sagt, att de flesta i verlden, som lefva i det onda, och tala med andra om himmelen och om det eviga lifvet, ej säga annorlunda, än att komma i himmelen endast är att inlåtas af blott barmhertighet; och att i synnerhet de tro detta, som göra tron till enda frälsningsmedlet, ty desamme skåda i följd af sin religions grundsats icke till lefvernet, och till kärlekens gerningar som utgöra lefvernet, således icke heller till andra medel, genom hvilka Herren ingifver menniskan him-

melen, och gör att hon är mottaglig för den himmelska fröjden; och emedan de sålunda förkasta allt verkligt förmedladt, så stadga de i följd af grundsatsens kraf, att menniskan kommer till himmelen af blott barmhertighet, till hvilken de tro Gud Fader röras igenom Sonens medlande. Härtill hafva änglarna sagt, att de veta, att en sådan dogm följer med nödvändighet af den antagna grundsatsen om tron allena, och att emedan den dogmen är hufvudet för de öfriga, och i den, såsom ej varande sann, icke något ljus från himmelen kan inflyta, så härrör derifrån den okunnighet, i hvilken församlingen nu för tiden är stadd i fråga om Herren, om himmelen, om lifvet efter döden, om den himmelska fröjden, om kärlekens och menniskokärlekens väsende, och i allmänhet om det goda, och om dess förbindelse med det sanna, följaktligen om menniskans lif, hvarifrån det är, och huru beskaffadt det är, hvilket (lif) likväl aldrig någon har från tanken, utan från viljan och deraf från gerningarna, och att det så mycket är från tanken, som tanken har med sig från viljan, således icke från tron, utom så mycket som tron har med sig från kärleken. Änglarna sörja öfver, att de förenämnde icke veta, att en tro allena icke kan gifvas hos någon, alldenstund tron utan sitt ursprung, som är kärleken, är blott ett vetande, och hos somliga ett inbilladt något, som gifver sig ut för tro, se ofvanföre n. 482, hvilket inbillade icke är i menniskans lif, utan utanför detsamma, ty det afskiljes ifrån menniskan, om det icke sammanhänger med kärleken. Vidare hafva de sagt, att de som äro i en sådan grundsats om det väsendtliga frälsningsmedlet hos menniskan, icke kunna annat än tro på en omedelbar barmhertighet, emedan de af det naturliga ljuset (skenet, *lumen)*, och jemväl af den genom synen vunna erfarenheten, förnimma, att en frånskild tro icke utgör menniskans lif, alldenstund de, som föra en ond lefnad, kunna tänka och inbilla sig likaledes. Deraf kommer det, att man tror, att de onda lika väl kunna frälsas som de goda, blott de i dödsstunden af förtröstan tala om medlande och om barmhertighet igenom detta. Änglarna

tillstodo, att de ännu ej sett någon, som lefvat illa, mottagen i himmelen af omedelbar barmhertighet, huru han än af förtröstan eller tillförsigt, som i upphöjd mening förstås med tro, hade talat i verlden. På tillfrågan om Abraham, Isak, Jakob och David, samt om Apostlarna, huru vida icke de blifvit mottagna i himmelen af omedelbar barmhertighet, hafva de svarat, att ingen af dem [blifvit det]; och att en och hvar [blifvit mottagen] allt efter sin lefnad i verlden; och att de veta hvarest de befinna sig, och att de derstädes icke äro mera i aktning, än andra. Att de i Ordet äro omtalade med heder, dertill hafva de sagt orsaken vara den, att med dem i den invertes meningen förstås Herren: med Abraham, Isak och Jakob Herren med hänsyn till det Gudomliga samt det Gudomliga Menskliga; med David Herren med hänsyn till det Gudomliga Konungsliga; och med Apostlarna Herren med hänsyn till de Gudomliga Sanningarna; och att de alldeles icke förnimma något om dem när Ordet läses af menniskan, enär deras namn icke inträda i himmelen, utan förnimma i stället för dem Herren, såsom nyss är sagdt; och att de derföre i det Ord, som är i himmelen, om hvilket ofvanföre n. 259, ingenstädes äro omtalade, enär det Ordet är den invertes meningen af det Ord som är i verlden [279]).

[279]) Att med Abraham, Isak och Jakob i Ordets invertes mening förstås Herren med hänsyn till Sjelfva det Gudomliga och det Gudomliga Menskliga, n. 1893, 4615, 6098, 6185, 6276, 6804, 6847. Att man icke vet af Abraham i himmelen, n. 1834, 1876, 3229. Att med David förstås Herren med hänsyn till det Gudomliga Konungsliga, n. 1888, 9954. Att de tolf Apostlarna förebildade Herren med hänsyn till församlingens alla ting, således de ting som tillhöra tron och kärleken, n. 2129, 3354, 3488, 3858, 6397. Att Petrus förebildade Herren med hänsyn till tron, Jakob med hänsyn till menniskokärleken, och Johannes med hänsyn till menniskokärlekens verk, n. 3750, 10087. Att de tolf Apostlarna skola sitta på 12 troner, och skola döma de 12 Israels stammar, betecknar, att Herren skall döma enligt trons och kärlekens sanningar och godheter, n. 2129, 6397. Att personers och ställens namn i Ordet icke inträda i himmelen, utan vändas i saker och tillstånd; och att ej heller namnen kunna i himmelen uttalas, n. 1876, 5225, 6516, 10216, 10282, 10432. Att äfven änglarna tänka abstrakt (med bortseende) från personerna, n. 8343, 8985, 9007.

527. Att det är omöjligt att ingifva himmelens lif i dem, som i verlden fört en mot himmelens lif motsatt lefnad, kan jag intyga på grund af mycken erfarenhet. De hafva nemligen funnits som trott, att de lätt skulle emottaga de Gudomliga sanningarna efter döden, när de höra dem af änglar, och att de skulle tro, och derföre att de skulle lefva annorlunda, och sålunda att de skulle kunna mottagas i himmelen. Men detta har blifvit försökt med ganska många, dock blott af dem som varit i dylik tro, hvilka detsamma tillstaddes för den orsaks skull att de måtte veta, att ånger (bättring) efter döden icke gifves. Somliga utaf dem, med hvilka det försöktes, förstodo sanningarna, och tycktes mottaga dem, men genast, så snart de hade vändt sig till sin kärleks lif, förkastade de dem, ja talade emot dem. Somliga förkastade dem strax, icke viljande höra dem. Somliga ville, att det kärlekens lif, som de ådragit sig från verlden, skulle dem fråntagas, och i dess ställe ingjutas ett änglaartadt lif, eller himmelens lif. Detta skedde ock med dem i kraft af tillstädjelse, men när deras kärleks lif borttogs, lågo de såsom döda, icke vidare sig sjelfva mäktige. Utaf dessa och andra erfarenhetssätt hafva enfaldige gode blifvit undervisade om, att efter döden ingalunda någons lif kan förändras, och att ett ondt lif på intet vis kan [liksom] omskrifvas till ett godt, eller ett helvetiskt till ett änglaartadt; alldenstund hvar och en ande är ifrån hufvud till häl sådan som hans kärlek, följaktligen sådan som hans lif, och att det att ombyta detta till ett motsatt är att alldeles förstöra anden. Änglarna tillstå, att det är lättare att förvandla en nattuggla till en dufva, och en uf till en paradisfågel, än en helvetisk ande till en himmelens ängel. Att menniskan förblifver sådan efter döden, som hennes lif varit i verlden, kan ses ofvanföre i sin artikel n. 470 till 484. Härutaf kan nu vara tydligt, att ingen kan mottagas i himmelen af omedelbar barmhertighet.

Det är icke så svårt, som det tros, att föra ett lif som leder till himmelen.

528. Somliga tro, att det är svårt att föra ett lif som leder till himmelen, hvilket lif kallas andligt, af den orsak att de hört, att menniskan skall afsäga sig verlden, och afhända sig de begärelser, som kallas kroppens och köttets, och att hon skall lefva andlig; hvilka saker de icke fatta annorlunda, än att de skola förkasta de verldsliga ting, som företrädesvis äro rikedomar och hedersställen, oupphörligen gå i fromt begrundande om Gud, om frälsningen, och om det eviga lifvet, samt tillbringa lifvet i böner, i läsning af Ordet samt gudliga böcker. Dessa saker förmena de vara att afsäga sig verlden samt att lefva i anden och icke i köttet. Att saken emellertid förhåller sig helt annorlunda, har af mycken erfarenhet, och utaf samtal med änglarna, blifvit [mig] gifvet att veta; ja, att de som afsäga sig verlden och lefva i anden på det sättet, bereda sig ett dystert lif, hvilket icke är mottagligt för den himmelska fröjden, ty hvars och ens eget lif väntar honom; men att menniskan, för att hon må emottaga himmelens lif, ovilkorligt skall lefva i verlden, samt i embeten och göromål derstädes, och att hon då igenom det moraliska och borgerliga lifvet emottager det andliga, och att icke annorlunda det andliga lifvet hos menniskan kan danas, eller hennes ande förberedas till himmelen; ty att lefva ett invertes lif och icke tillika ett utvertes, är såsom att bo i ett hus, hvilket ej har grundval, hvilket [alltså] efter hand antingen sjunker, eller får sprickor och remnar, eller vacklar ända tills det faller isär.

529. Om menniskans lif genom en förnuftig skärskådning betraktas och utforskas, så utrönes, att det är trefaldigt, nemligen ett andligt lif, ett moraliskt lif, samt ett borgerligt lif, och att dessa lif äro åtskilda; ty menniskor finnas som lefva ett borgerligt lif, och likväl icke ett moraliskt och ett andligt; och de finnas som lefva ett moraliskt och dock icke ett and-

ligt; och de finnas som lefva så väl ett borgerligt, som ett moraliskt, och tillika ett andligt lif. De senare äro de som föra ett himmelens lif, men de förra de som [föra] ett verldens lif, skildt ifrån himmelens lif. Härutaf kan först vara tydligt, att det andliga lifvet icke är skildt ifrån det naturliga lifvet eller ifrån verldens lif, utan att det förra är förbundet med det senare såsom själen med sin kropp, och att om det frånskildes, så vore det såsom boendet i ett hus som icke har grundval, såsom ofvan är sagdt. Det moraliska och det borgerliga lifvet är nemligen det verksamma af det andliga lifvet; ty det andliga lifvets [sak] är att vilja väl, och det moraliska och borgerliga lifvets är att handla väl. Om detta skiljes ifrån det förra, så består det andliga lifvet allenast i tanke och tal, och viljan viker bort, emedan för henne icke finnes stöd; och likväl är viljan sjelfva det andliga af menniskan.

530. Att det icke är så svårt, som det tros, att föra ett lif som leder till himmelen, kan ses af det nu följande. Hvem kan icke föra ett borgerligt och ett moraliskt lif, ty en hvar inviges ifrån barndomen i det (lifvet), och af lifvet i verlden vet han det. En hvar, lika väl en ond som en god, förer det äfven, ty hvem vill icke heta uppriktig, och hvem vill icke heta rättvis? Nästan alla utöfva uppriktighet och rättvisa i det utvertes, ända derhän, att de se ut, såsom vore de i hjertat både uppriktiga och rättvisa, eller såsom handlade de af sjelfva uppriktigheten och rättvisan. Likaledes bör en andlig menniska lefva, hvilket hon kan lika så lätt som en naturlig menniska, men med den skilnaden allena, att en andlig menniska tror på det Gudomliga, och att hon handlar uppriktigt och rättvist icke fördenskull allenast, att det är enligt de borgerliga och moraliska lagarna, utan äfven emedan det är enligt de Gudomliga lagarna; ty emedan hon tänker på de Gudomliga (lagarna) när hon handlar, så har hon gemenskap med himmelens änglar, och i den mån hon det gör, förbindes hon med dem, och sålunda upplåtes hennes invertes menniska, hvilken i sig sjelf betraktad är den andliga menniskan. När

menniskan är sådan, då upptages och ledes hon af Herren, sig sjelf ovetande, och det uppriktiga och rättvisa — hvilka höra till det moraliska och borgerliga lifvet — som hon utför, utför hon då af ett andligt ursprung; och att utföra det uppriktiga och rättvisa af ett andligt ursprung, är att utföra det af sjelfva det uppriktiga och rättvisa, eller att utföra det af hjertat. Hennes rättvisa och uppriktighet synes i utvertes form alldeles lika rättvisan och uppriktigheten hos naturliga menniskor, ja hos onda och helvetiska, men uti invertes form äro de alldeles olika. De onda handla nemligen rättvist och uppriktigt allenast för sin egen och verldens skull, hvarföre om de icke fruktade lagar och straff, äfvensom förlusten af rykte, af heder, af vinning och lif, så skulle de handla alldeles ouppriktigt och orättvist, alldenstund de icke frukta Gud samt någon Gudomlig lag; således är det icke något invertes band som afhåller, hvarföre de då, så mycket de kunde, skulle bedraga, röfva och plundra andra, och detta af nöje. Att de innantill äro så beskaffade, synes i synnerhet af dylika i det andra lifvet, hvarest det utvertes fråntages en hvar, och det invertes upplåtes, hvari de slutligen lefva i evighet, se ofvanföre n. 499 till 511; och emedan de då handla utan utvertes band, hvilka, såsom ofvan är sagdt, äro farhågor för lagen, samt för förlusten af rykte, heder, vinning och lif, så handla de vettlöst, och skratta åt uppriktighet och rättvisa. De åter, som handlat uppriktigt och rättvist för de Gudomliga lagarnas skull, handla vist, sedan det utvertes blifvit borttaget, och [de blifvit] lemnade åt det invertes, emedan de äro förbundna med himmelens änglar, af hvilka dem meddelas vishet. Härutaf kan nu först vara tydligt, att en andlig menniska kan handla alldeles lika, som en naturlig menniska med hänsyn till det borgerliga och moraliska lifvet, blott hon med hänsyn till den invertes menniskan, eller med hänsyn till viljan och tanken, är förbunden med det Gudomliga, se ofvanföre n. 358, 359, 360.

531. Det andliga lifvets lagar, det borgerliga lifvets lagar, och det moraliska lifvets lagar meddelas äfven i Budordslagens

tio bud: i de Första tre det andliga lifvets lagar, i de Fyra följande det borgerliga lifvets lagar, och i de Tre sista det moraliska lifvets lagar. En blott naturlig menniska lefver i utvertes måtto efter samma bud på lika sätt som en andlig menniska, ty hon dyrkar likaledes det Gudomliga, går i templet, hör predikningar, formar ansigtet till andakt; hon dräper icke, begår icke äktenskapsbrott, stjäl icke, bär icke falskt vittnesbörd, bedrager icke medbröderna på deras gods. Dessa ting gör hon emellertid allenast för sin egen och för verldens skull att hon må synas. Men samma [menniska] är i invertes måtto alldeles motstridig mot som hon synes i utvertes, emedan hon i hjertat förnekar det Gudomliga; i gudstjensten spelar hon skrymtare: när hon, lemnad åt sig sjelf, tänker, beskrattar hon församlingens heliga ting, troende att dessa blott tjena till band för den enfaldiga hopen. Deraf kommer det, att hon är alldeles afsöndrad från himmelen, hvarföre hon, emedan hon icke är en andlig, ej heller är en moralisk menniska, icke heller en borgerlig menniska. Ty fastän hon icke dräper, hatar hon dock hvilken som helst, som sätter sig emot [henne], och brinner af hämnd i följd af hatet, hvarföre, om icke de borgerliga lagarna, samt de utvertes band, som äro farhågor, afhölle henne, så skulle hon dräpa; emedan hon åtrår detta, följer att hon oaflåtligen dräper. Ehuru hon icke begår äktenskapsbrott, så är hon likväl det oaktadt, emedan hon tror dem tillåtna, ständigt en äktenskapsbrytare, ty i den mån hon kan, och så ofta det går an, begår hon [sådana]. Densamma, fastän hon icke stjäl, så, emedan hon åtrår andras gods, samt icke anser bedrägerier och onda konstgrepp [vara i strid] mot rättsklokheten, spelar hon likväl det oaktadt oaflåtligen tjuf i hågen. Likaledes med hänsyn till det moraliska lifvets bud, hvilka äro att icke bära falskt vittnesbörd, och [icke] begära andras gods. Sådan är hvarje menniska som förnekar det Gudomliga, och som icke från religionen har något samvete. Att de äro sådana, synes uppenbart af dylika i det andra lifvet: när de, sedan det utvertes blifvit borttaget,

införsättas i sitt invertes, då verka de, emedan de äro afskilda ifrån himmelen, som ett med helvetet, hvarföre de sammanslutas med dem, som der äro. Annorlunda de som i hjertat erkänt det Gudomliga, och i sitt lifs handlingar tagit hänsyn till de Gudomliga lagarna, och handlat enligt budordslagens tre första bud, lika väl som enligt de öfriga, desamme äro, när de, sedan det utvertes blifvit borttaget, införsättas i sitt invertes, visare än i verlden. Då de komma in i sitt invertes, är det såsom ifrån skugga till ljus, ifrån okunnighet till vishet, och ifrån ett dystert lif till ett saligt, enär de äro i det Gudomliga, således i himmelen. Detta är sagdt, att man må veta, huru beskaffad den ene och huru beskaffad den andre är, fastän båda hafva fört ett likadant utvertes lif.

532. En hvar kan veta, att tankarna föras och sträcka sig allt efter afsigterna, eller dit som menniskan syftar; ty tanken är menniskans invertes syn, som förhåller sig på lika sätt som den utvertes synen, [i det] att den vändes dit och uppehåller sig der, dit den böjes och riktas. Om alltså den invertes synen eller tanken vändes till verlden, och der uppehåller sig, så följer att tanken blifver verldslig; att om den vändes till en sjelf och egen heder, så blifver den kroppslig; men om [den vändes] till himmelen, så blifver den himmelsk; att följaktligen, om [den vändes] till himmelen, så upplyftes den; om till en sjelf, så drages den tillbaka ifrån himmelen, och nedsänkes i det kroppsliga; och att om [den vändes] till verlden, så böjes den äfven ned ifrån himmelen, och utbredes till de ting som äro framför ögonen. Det är menniskans kärlek som utgör afsigten, och som bestämmer menniskans invertes syn eller tanken till sina föremål; således sjelfkärleken till en sjelf och ens eget, verldskärleken till de verldsliga, och himmelskärleken till de himmelska tingen. Härutaf kan man veta, i hurudant tillstånd menniskans inre [delar], som tillhöra hennes sinne, äro, då man känner hennes kärlek, att nemligen den som älskar himmelen, hennes inre [delar] äro upplyfta emot himmelen samt ofvantill öppna; den som älskar

verlden och den som älskar sig sjelf, att hennes inre [delar] ofvantill äro slutna samt utåt öppna. Deraf kan man sluta, att om de öfre [delar] som tillhöra sinnet äro ofvantill slutna, så kan menniskan icke vidare se de föremål som höra till himmelen och församlingen, och att desamma hos henne äro i stockmörker, och de ting som äro i stockmörker antingen förnekas eller icke förstås. Deraf kommer det, att de, som älska sig sjelfva och verlden öfver allting, emedan hos dem (ande-)sinnets öfre [delar] äro slutna, i hjertat förneka de Gudomliga sanningarna, och om de tala något om dem ur minnet, dock icke förstå [dem]. De betrakta dem äfven icke annorlunda än de betrakta verldsliga och kroppsliga ting. Och emedan de äro så beskaffade, så kunna de icke hvälfva annat i hågen, än de ting som inträda genom kroppens sinnen, af hvilka de äfven ensamt förnöjas. Ibland desamma äro äfven många ting som ock äro orena, oanständiga, vanheliga och lastbara, de der ej heller kunna afledas, emedan hos de nämnde icke gifves [någon] inflytelse ifrån himmelen på deras (ande-)sinnen, alldenstund dessa äro ofvantill slutna, såsom sagdt är. Menniskans afsigt, på grund af hvilken hennes invertes syn eller tanke bestämmes, är hennes vilja, ty hvad menniskan vill, det åsyftar hon, och hvad hon åsyftar, det tänker hon. Om hon derföre åsyftar himmelen, så bestämmes hennes tanke dit, och med den hela hennes sinne, hvilket sålunda är i himmelen; i följd deraf skådar hon sedan de ting, som tillhöra verlden, nedanför sig, liksom den som skådar från taket af ett hus. Deraf kommer det, att den menniska, för hvilken de inre [delar], som höra till hennes sinne, äro upplåtna, kan se de ondskor och falskheter som finnas hos henne, ty dessa äro nedanför det andliga sinnet; och tvärtom, att den menniska, för hvilken de inre [delarna] icke äro upplåtna, icke kan se sina ondskor och falskheter, emedan hon är i dem, och icke ofvan dem. Härutaf kan man sluta, hvarifrån menniskan har vishet, och hvarifrån hon har galenskap, äfvensom hurudan menniskan skall

blifva efter döden, der hon lemnas att vilja och tänka, äfvensom att handla och tala enligt sitt inre. Detta är ock sagdt, på det man må veta huru beskaffad menniskan invändigt är, huru hon än synes lik en annan utvändigt.

533. Att det icke är så svårt att föra ett himmelens lif som det tros, är nu klart derutaf, att man allenast har af nöden, att, när något förekommer som man vet vara ouppriktigt och orättvist, [och] till hvilket ens håg föres, tänka, att det icke bör göras, emedan det är emot de Gudomliga buden. Om menniskan vänjer sig vid att så tänka, och af tillvänjandet bekommer någon vana, då förbindes hon småningom med himmelen; och i den mån hon förbindes med himmelen, i samma mån upplåtas de inre [delar] som tillhöra hennes sinne, och i den mån dessa upplåtas, i samma mån ser hon hvad som är ouppriktigt och orättvist, och i den mån hon ser dessa, i samma mån kunna de skingras, ty något ondt kan icke skingras [förr] än sedan det varder sedt. Detta är ett tillstånd, i hvilket menniskan kan af frihet inträda, ty hvem kan icke af frihet så tänka? Men när hon är invigd [deri], då verkar Herren alla godheter hos henne, och gör att hon icke blott ser ondskorna, utan äfven att hon icke vill dem, och slutligen att hon afskyr dem. Detta förstås med Herrens ord: »*Mitt ok är beqvämt, och min börda lätt*», Matt. 11: 30. Men man bör veta, att svårigheten att så tänka, och jemväl att motstå ondskorna, växer, i den mån menniskan af vilja gör ondskor; ty i samma mån vänjer hon sig vid dem, ända till dess att hon slutligen icke ser dem, och derefter att hon älskar dem, och af kärlekens nöje ursäktar dem, och genom allt slags bedrägligheter bestyrker dem, och kallar dem tillåtna och goda. Men detta sker hos dem, som i den uppväxande åldern rusa fram i ondskor liksom utan tygel, och tillika då ur hjertat förkasta Gudomliga ting.

534. En gång förebildades för mig den väg som leder till himmelen, och den som leder till helvetet. Det var en bred väg, sträckande sig åt venster eller mot norr. Många

andar syntes som gingo den. Men på afstånd sågs en temligen stor Sten, hvarest den breda vägen ändades. Från den stenen gingo derefter tvenne vägar ut, en till venster, och en midt emot till höger. Den väg som sträckte sig till venster var trång eller smal, ledande igenom vester till söder, och sålunda till himmelens ljus. Den väg som sträckte sig till höger var bred och rymlig, ledande snedt nedåt mot helvetet. Alla sågos först gå samma väg, ända till den stora stenen i vägskilnaden, men när de kommo dit, skildes de åt, de gode veko af till venster, och inträdde på den smala vägen som ledde till himmelen; men de onde sågo icke stenen i vägskilnaden, och föllo på den, samt skadade sig, och när de stigit upp, sprungo de fram den breda vägen till höger, som sträckte sig till helvetet. Sedermera förklarades för mig, hvad alla dessa ting betecknade; att nemligen genom den första vägen, som var bred, [på] hvilken många så väl goda som onda gingo tillsammans och samtalade sins emellan såsom vänner, emedan ingen åtskilnad mellan dem visade sig för synen, förebildades de, som i det utvertes på lika sätt lefva uppriktigt och rättvist, och som icke kännas åtskils för synen. Genom vägskilnads- eller Hörn-stenen, mot hvilken de onda föllo, och från hvilken de derefter sprungo fram den till helvetet ledande vägen, förebildades det Gudomliga Sanna, hvilket förnekas af dem, som skåda till helvetet; i högsta mening betecknades med samma Sten Herrens Gudomliga Menskliga. Men de som erkände det Gudomliga Sanna, och tillika Herrens Gudomlighet, de fördes genom den väg som ledde till himmelen. Härutaf har åter igen blifvit klart, att de onde lika väl som de gode föra samma lif i det utvertes, eller gå samma väg, således lika lätt den ene som den andre, och att likväl de, som erkänna det Gudomliga af hjertat, i synnerhet inom församlingen de, som erkänna Herrens Gudomlighet, ledas till himmelen; och de som icke erkänna [den], föras till helvetet. Menniskans tankar, som utgå från afsigten eller viljan, förebildas i det andra lifvet genom vägar. Vägar

framställas äfven till utseendet der alldeles i enlighet med afsigtens tankar, och jemväl vandrar hvar och en i enlighet med sina tankar som utgå från afsigten. Deraf kommer det, att andarna kännas huru beskaffade de äro, och [likaså] deras tankar, utaf deras vägar. Derutaf har ock blifvit klart, hvad som förstås med Herrens ord: »*Inträden genom den trånga porten; ty bred är porten och rymlig vägen som leder till undergången, och många äro de som vandra genom den; hopträngd (smal) är vägen och trång porten, som leder till lifvet, och få äro de som finna den*», Matt. 7: 13, 14. Att den väg som leder till lifvet är hopträngd (smal), är ej emedan den är svår, utan emedan de äro få som finna den, såsom det säges. Utaf den der Stenen som sågs i hörnet (vinkeln), hvarest den breda och gemensamma vägen ändades, och hvarifrån tvenne vägar sågos sträcka sig till motsatta väderstreck, har blifvit klart hvad som betecknas med dessa Herrens ord: »*Månne I icke hafven läst hvad som är skrifvet: en Sten, som de byggande förkastat, han har blifvit till ett Hörns hufvud; hvilken som helst som fallit på den stenen skall sönderbrytas*», Luk. 20: 17, 18. »Sten» betecknar det Gudomliga Sanna, och Israels Sten Herren med hänsyn till det Gudomliga Menskliga; »de byggande» äro de, som äro af församlingen; »hörnets hufvud» är der vägskilnaden är; att »falla och sönderbrytas» är att förneka och förgås[280]).

535. Det har blifvit [mig] gifvet att tala med några i det andra lifvet, hvilka aflägsnat sig ifrån verldens göromål för att de skulle lefva fromt och heligt, och jemväl med några som plågat sig sjelfva på åtskilliga sätt, emedan de trott, att detta vore att afsäga sig verlden samt att kufva köttets begärelser. Men de flesta af dem, emedan de deraf ådragit sig ett dystert lif, samt aflägsnat sig ifrån menniskokärlekens

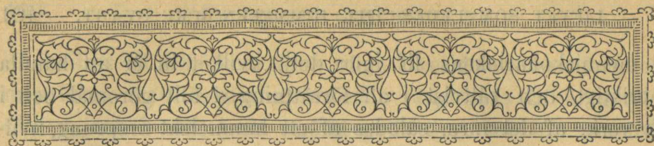
[280]) Att »sten» betecknar det sanna, n. 114, 643, 1298, 3720, 6426, 8609, 10376. Att derföre Lagen var skrifven på taflor som voro af sten, n. 10376. Att Israels Sten är Herren med hänsyn till det Gudomliga Sanna, och med hänsyn till det Gudomliga Menskliga, n. 6426.

lif, hvilket lif icke kan föras utom i verlden, kunna icke sammanslutas med änglarna, emedan änglarnas lif är gladt af sällhet, och består i att uträtta goda ting, som äro menniskokärlekens verk. Och dessutom brinna de, som fört ett från verldsliga ting undandraget lif, af [begär efter] förtjenst, och derföre åtrå de oaflåtligen himmelen, och tänka på den himmelska fröjden såsom lön, alldeles icke vetande hvad himmelsk fröjd är. Och när de försättas ibland änglarna och i deras fröjd, hvilken är utan förtjenst och består i [verksamhets-]utöfningar och uppenbara pligter, samt i sällheten från det goda, som de igenom desamma uträtta, förundra de sig såsom de der se [några] för tron främmande ting; och emedan de icke äro mottagliga för den fröjden, gå de bort, och sammanslutas med de sina, hvilka varit i ett likadant lif i verlden. De deremot, som i det utvertes lefvat heligt, oaflåtligen i templen och i bönerna derstädes, och som plågat sina själar, och tillika städse tänkt om sig sjelfva, att de framför andra sålunda borde värderas och hedras och slutligen borde hållas för helgon efter döden, de äro i det andra lifvet icke i himmelen, emedan de gjort sådana saker för sin egen skull; och emedan de förorenat de Gudomliga sanningarna med egenkärleken, i hvilken de nedsänkt dem, äro somliga af dem så vettlösa, att de tro sig vara gudar, hvarföre de äro ibland sådane i helvetet; somliga äro listiga och svekfulla, samt i de svekfullas helveten, hvilka [menniskor] äro de som i utvertes måtto gjort sådana saker genom konster och listigheter, genom hvilka de föranledt allmänheten att tro, det Gudomlig helighet finnes i dem. Sådana äro flera utaf helgonen i den Påfviska religionen. Med somliga har det äfven blifvit [mig] gifvet att tala, och då har deras lif blifvit uppenbart beskrifvet, hurudant det hade varit i verlden, och hurudant sedermera. Detta är sagdt för att man må veta, att det lif, som leder till himmelen, icke är ett lif undandraget ifrån verlden, utan i verlden; och att fromhetens lif utan menniskokärlekens lif, hvilket allenast gifves i verlden, icke leder till himmelen, men

att menniskokärlekens lif [gör det], hvilket lif är att handla uppriktigt och rättvist i all förrättning, i allt göromål och i allt verk, af det inre, således af ett himmelskt ursprung, hvilket ursprung är inne i det lifvet, när menniskan handlar uppriktigt och rättvist emedan det är enligt de Gudomliga lagarna. Detta lif är icke svårt, men en ifrån menniskokärlekens lif undandragen fromhets lif är svårt, hvilket lif likväl lika mycket leder bort ifrån himmelen, som det tros leda till himmelen[281]).

---

[281]) Att fromhetens lif förutan menniskokärlekens lif duger till intet, men [i förening] med detta gagnar till allting, n. 8252, 8253. Att menniskokärlek mot nästan är att göra det goda, rättvisa och rätta i allt verk och i all förrättning, n. 8120, 8121, 8122. Att menniskokärleken mot nästan utsträcker sig till alla samtliga och enskilda ting som menniskan tänker, vill och gör, n. 8124. Att menniskokärlekens lif är ett lif enligt Herrens bud, n. 3249. Att lefva efter Herrens bud är att älska Herren, n. 10143, 10153, 10310, 10578, 10645. Att den äkta menniskokärleken icke är förtjenande, emedan den härrör af en inre böjelse, och derföre af nöje, n. 2340, 2373, 2400, 3887, 6388 till 6393. Att menniskan förblifver sådan efter döden, som hennes lif af menniskokärlek varit i verlden, n. 8256. Att den himmelska sällheten inflyter af Herren på menniskokärlekens lif, n. 2363. Att ingen inlåtes i himmelen genom att allenast tänka, utan tillika genom att vilja och göra det goda, n. 2401, 3459. Så framt icke görandet af det goda är förbundet med att vilja det goda och med att tänka det goda, eger ej frälsning rum, icke heller den invertes menniskans förbindelse med den utvertes, n. 3987.

Om Helvetet.

Herren styrer helvetena.

536. Ofvanföre, der det är handladt om himmelen, är öfverallt visadt, att Herren är himmelens Gud, i synnerhet n. 2 till 6, således att all himlarnes styrelse tillhör Herren. Och emedan himmelens förhållande till helvetet, samt helvetets till himmelen, är sådant, som emellan två motsatta ting, hvilka inbördes verka mot hvarandra, af hvilkas verkande och återverkande en jemvigt härflyter, i hvilken alla ting ega bestånd, derföre, på det att alla samtliga och enskilda ting må hållas i jemvigt, är det nödvändigt att den som styr den ena äfven styr det andra; ty så framt icke samme Herre hölle förolämpningarna från helvetena inom skrankorna, och stäfjade vettlösheterna derstädes, skulle jemvigten förgås, och med jemvigten det hela.

537. Men här skall först något sägas om jemvigten. Det är bekant, att när två verka mot hvarandra inbördes, och när den ene lika mycket återverkar samt står emot, som den andre verkar och drifver på, så har hvardera ingen kraft, emedan lika makt är på begge sidor, och att då hvardera kan af en tredje påverkas efter behag; ty när två hafva ingen kraft i följd af ett jemlikt motstånd, verkar den tredjes kraft allt, och så lätt som intet motstånd funnes. En sådan jemvigt eger rum

emellan helvetet och himmelen; men det är icke en jemvigt såsom emellan två, som strida med kroppen, af hvilka den enes kraft gäller lika med den andres kraft, utan det är en andlig jemvigt, nemligen det falskas mot det sanna, och det ondas mot det goda. Ifrån helvetet utandas oupphörligen det falska från det onda, och ifrån himmelen oupphörligen det sanna från det goda. Denna andliga jemvigt är det, som gör att menniskan är i frihet att tänka och vilja; ty hvad helst som menniskan tänker och vill, hänför sig antingen till det onda och derföre [till] det falska, eller till det goda och derföre [till] det sanna, följaktligen, när hon befinner sig i denna jemvigt, är hon i frihet antingen att inlåta eller emottaga det onda och derföre det falska från helvetet, eller att inlåta eller emottaga det goda och derföre det sanna från himmelen. I denna jemvigt hålles hvar och en menniska utaf Herren, emedan Han styr beggedera, så väl himmelen som helvetet. Men hvarföre menniskan genom jemvigten hålles i denna frihet, och icke utaf Gudomlig makt det onda och falska henne fråntages, samt det goda och sanna [i henne] införes, skall sägas i det följande uti sin artikel.

538. Det har åtskilliga gånger blifvit [mig] gifvet att förnimma den sfer af det falska från det onda, som utströmmar från helvetet. Den var liksom ett ständigt bemödande att förstöra allt godt och sant, förbundet med vrede och likasom raseri öfver att de icke kunde [det]; i synnerhet ett bemödande att tillintetgöra Herrens Gudomlighet, och detta emedan af Honom är allt godt och sant. Från himmelen deremot förnams en sfer af det sanna från det goda, genom hvilken det från helvetet uppstigande bemödandets raseri tyglades — hvaraf [uppkom] jemvigt. Denna från himmelen förnumna sfer var af Herren allena, fastän den syntes [vara] från änglarna i himmelen. Att den var af Herren allena och icke af änglarna, var emedan hvar och en ängel i himmelen erkänner, att intet af godt och sant är af honom sjelf, utan att allt är af Herren.

539. All makt i den andliga verlden tillhör det sanna från det goda, och alldeles ingen makt tillhör det falska från det onda. Att all makt tillhör det sanna från det goda, är emedan Sjelfva det Gudomliga i himmelen är det Gudomliga Goda och det Gudomliga Sanna, samt det Gudomliga har all makt. Att alldeles ingen makt tillhör det falska från det onda, är emedan all [sådan] tillhör det sanna från det goda, och i det falska från det onda är intet af det sanna från det goda. Deraf kommer, att all makt är i himmelen, samt ingen i helvetet; hvar och en i himmelen är nemligen i sanningar från det goda, och hvar och en i helvetet är i falskheter från det onda. Ty icke förr inlåtes någon i himmelen, än när han är i sanningar från det goda; och icke förr nedkastas någon i helvetet, än när han är i falskheter från det onda. Att så är, kan ses i de artiklar, der det är handladt om menniskans första, andra och tredje tillstånd efter döden, n. 491 till 520; och att all makt tillhör det sanna från det goda, i artikeln om Himmelens änglars makt, n. 228 till 233.

540. Detta är nu jemvigten emellan himmelen och helvetet. De, som befinna sig i Andarnes verld, äro i denna jemvigt, ty Andarnes verld är midt emellan himmelen och helvetet; och i följd deraf hållas också alla menniskor i verlden i dylik jemvigt, ty menniskorna i verlden styras af Herren genom de andar som äro i andarnes verld, om hvilken sak skall handlas nedanföre i sin artikel. En sådan jemvigt kan icke gifvas, om icke Herren styr beggedera så väl himmelen som helvetet, samt på begge sidor modererar (dämpar); eljest skulle falskheterna från det onda öfverflöda, och påverka de enfaldige gode som befinna sig i de yttersta [delarna] af himmelen, [och] som lättare kunna förvändas än sjelfva änglarna, och sålunda skulle jemvigten förgås, och med jemvigten friheten hos menniskorna.

541. Helvetet är på lika sätt åtskildt i samfund som himmelen, och jemväl i lika många samfund som himmelen; ty hvartenda samfund i himmelen har ett sig motsatt samfund

i helvetet, och detta för jemvigtens skull. Men samfunden i helvetet äro åtskilda allt efter ondskorna och deraf falskheterna, emedan samfunden i himmelen äro åtskilda allt efter godheterna och deraf sanningarna. Att till hvarje godt finnes ett motsatt ondt, och till hvarje sant finnes ett motsatt falskt, kan man veta derutaf, att icke något finnes utan förhållande till sin motsats, och att man af motsatsen känner huru beskaffadt det är, och i hvilken grad, och att deraf härrör all förnimmelse och sinlig varseblifning. Och derföre ombesörjer Herren städse, att hvarje himmels-samfund må hafva sin motsats i ett helvetes-samfund, och att emellan dem jemvigt må ega rum.

542. Emedan helvetet är åtskildt i lika många samfund, som himmelen, derföre finnas ock lika många helveten som himmelens samfund, ty hvart enda himmels-samfund är i mindre form en himmel, se ofvanföre, n. 51 till 58; således är hvartenda helvetes-samfund i mindre form ett helvete. Emedan i allmänhet tre himlar finnas, derföre finnas ock i allmänhet tre helveten: det nedersta, som är motsatt den innersta eller tredje himmelen, det mellersta, som är motsatt den mellersta eller andra himmelen, samt det öfre, som är motsatt den yttersta eller första himmelen.

543. Men huruledes helvetena styras af Herren, skall äfven med få [ord] sägas. Helvetena styras i allmänhet genom det Gudomliga Godas samt det Gudomliga Sannas allmänna tillströmning ifrån himlarna, genom hvilken det allmänna från helvetena utströmmande bemödandet tyglas och hålles inom skrankorna; och jemväl genom en speciel tillströmning ifrån hvarje särskild himmel, och från hvarje särskildt himmels-samfund. Helvetena styras i synnerhet genom änglar, åt hvilka det gifves att blicka in i helvetena och att stäfja galenskaperna och oordningarna derstädes; stundom skickas äfven änglar dit samt, närvarande, dämpa dessa. Men i allmänhet styras alla, som äro i helvetena, genom farhågor, somliga genom inplantade och ännu inrotade [sådana] ifrån verlden, men emedan dessa farhågor icke äro tillräckliga, och jemväl småningom

vika bort, så styras de igenom farhågor för straff, genom hvilka [farhågor] de i synnerhet afskräckas ifrån att göra ondskor. Straffen der äro mångfaldiga, lindrigare och svårare allt efter ondskorna. Mestadels sättas de elakare — som i förslagenhet och konstgrepp äro öfvermäktiga, och genom straff och deraf skräck kunna hålla de öfriga i eftergifvenhet och träldom — öfver de andra. Dessa förmän våga icke att gå utöfver de dem föreskrifna gränserna. Man bör veta, att enda medlet att hålla deras våldsamheter och raserier, som äro i helvetena, inom skrankorna, är fruktan för straff; det gifves ej annat medel.

544. Man har hittills trott i verlden, att det är någon Djefvul som förestår helvetena, och att han blifvit skapad en ljusets ängel, men, sedan han blifvit upprorisk, blifvit med sin skara nedkastad i helvetet. Att det så varit trodt, är emedan i Ordet nämnes Djefvulen och Satan, och jemväl Lucifer, samt Ordet der blifvit förstådt efter bokstafsmeningen, då likväl med Djefvulen och Satan der förstås helvetet, med Djefvulen det helvete som är bakom, och hvarest de värste äro, som kallas onda genier; och med Satan det helvete som är framtill, hvarest de icke så elaka äro, och de kallas onda andar; och med Lucifer förstås de, som äro från Babel eller Babylonien, hvilka äro de som utsträcka sina herravälden ända till himmelen. Att det icke är någon Djefvul, som helvetena äro underlagda, är klart också derutaf, att alla som äro i helvetena, liksom alla som äro i himlarna, äro af menniskoslägtet, se n. 311 till 317, och att der äro myriaders myriader ifrån skapelsens begynnelse till denna tid, och att en hvar af dem är en så beskaffad djefvul, som han i verlden varit emot det Gudomliga; se härom ofvanföre n. 311, 312.

Herren nedkastar ingen i helvetet, utan anden sjelf kastar sig dit.

545. Hos somliga har den meningen gjort sig gällande, att Gud bortvänder ansigtet ifrån menniskan, förkastar henne ifrån Sig, och kastar henne i helvetet, och att Han vredgas mot henne för det ondas skull; och hos somliga än ytterligare, att Gud straffar menniskan, och gör henne ondt. I denna mening bestyrka de sig ur Ordets bokstafs-mening — hvarest dylika saker sägas — icke vetande, att Ordets andliga mening, som förklarar bokstafs-meningen, är en helt annan; och att derföre församlingens äkta Lära, som är från Ordets andliga mening, lär annat: att nemligen Gud aldrig bortvänder ansigtet ifrån menniskan och förkastar henne ifrån Sig, att Han ej kastar någon i helvetet och vredgas[282]). Detta förnimmer äfven en hvar, hvars sinne är i upplysning, när han läser Ordet, allenast derutaf, att Gud är Sjelfva det Goda, Sjelfva Kärleken, och Sjelfva Barmhertigheten; och att Sjelfva det Goda icke kan göra någon ondt, samt Sjelfva Kärleken och Sjelfva Barmhertigheten icke kan förkasta menniskan ifrån Sig, emedan det är emot Sjelfva Barmhertighetens och Kärlekens väsende, således emot Sjelfva det Gudomliga; hvarföre de, som tänka af ett upplyst sinne, under det de läsa Ordet, klart förnimma, att Gud aldrig vänder sig bort ifrån menniskan, och att Han, emedan Han icke vänder sig bort ifrån henne, handlar af godhet, kärlek och barmhertighet med henne, det vill säga, att Han vill hennes väl, att Han älskar henne och

---

[282]) Att vrede och hetsighet i Ordet tillägges Herren, men att den finnes hos menniskan, och att det säges så, emedan det så synes inför menniskan, när hon straffas och fördömes, n. 5798, 6997, 8284, 8483, 8875, 9306, 10431. Att äfven ondt tillägges Herren, då likväl af Herren är ingenting annat än godt, n. 2447, 6071, 6991, 6997, 7533, 7632, 7679, 7926, 8227, 8228, 8632, 9306. Hvarföre det säges så i Ordet, n. 6071, 6991, 6997, 7643, 7632, 7679, 7710, 7926, 8282, 9009, 9128. Att Herren är ren Barmhertighet och Mildhet, n. 6997, 8875.

att Han förbarmar sig öfver henne. I följd deraf se de äfven, att Ordets bokstafs-mening, i hvilken sådana saker sägas, i sig gömmer en andlig mening, enligt hvilken de ting böra förklaras, som i bokstafs-meningen äro sagda på ett efter menniskans fattning afpassadt sätt, och enligt hennes första och allmänna föreställningar.

546. De som äro i upplysning se ytterligare, att det goda och det onda äro två motsatta ting, och att de äro så motsatta som himmelen och helvetet, och att allt godt är ifrån himmelen, och allt ondt af helvetet; och att, emedan Herrens Gudomliga [sfer] utgör himmelen, n. 7 till 12, af Herren icke inflyter annat än godt hos menniskan, och att af helvetet icke annat än ondt; och att sålunda Herren oupphörligen afleder menniskan från det onda, och leder henne till det goda, och att helvetet oupphörligen inleder menniskan i det onda. Så framt icke menniskan vore emellan beggedera, hade hon ej någon tanke, ej heller någon vilja, än mindre hade hon någon frihet och något val; ty alla dessa saker har menniskan af jemvigten emellan det goda och det onda. Derföre, om Herren vände sig bort, och menniskan vore lemnad åt det onda allena, så vore hon icke vidare menniska. Härutaf är klart, att Herren inflyter med det goda hos hvarje menniska, så väl hos den onda som hos den goda, men med den skiljaktigheten, att Han oupphörligen afleder den onda menniskan ifrån det onda, och att Han oupphörligen leder den goda menniskan till det goda; och att orsaken till en sådan skiljaktighet är hos menniskan, emedan hon är emottagande.

547. Härutaf kan vara tydligt, att menniskan gör det onda utaf helvetet, och att hon gör det goda utaf Herren; men att emedan menniskan tror, att hon gör utaf sig sjelf hvad helst hon gör, derföre vidhänger henne det onda, som hon gör, såsom hennes. Deraf härrör, att menniskan är orsak till sitt onda, och på intet vis Herren. Det onda hos menniskan är helvetet hos henne; ty antingen man säger det onda eller helvetet, är det sak samma. Som nu menniskan är orsaken

till sitt onda, derföre inleder hon äfven sig sjelf i helvetet, och icke Herren [henne], och det är så långt ifrån att Herren inleder menniskan i helvetet, att Han [tvärtom] befriar menniskan ifrån helvetet, i den mån menniskan icke vill och [icke] älskar att vara i sitt onda. Allt till menniskans vilja och kärlek hörande qvarblifver hos henne efter döden, n. 470 till 484; den som vill och älskar ett ondt i verlden, han vill och älskar samma onda i det andra lifvet, ifrån det låter han då icke vidare afleda sig. Deraf härrör, att den menniska, som är i det onda, är bunden vid helvetet, och jemväl verkligen med hänsyn till sin ande är der, samt efter döden ingenting mer begär, än att vara der hvarest hennes onda är: hvarföre menniskan efter döden kastar sig sjelf i helvetet, och icke Herren [henne].

548. På hvad sätt detta sker, skall äfven sägas. När menniskan inträder i det andra lifvet, upptages hon först af änglar, som bevisa henne alla tjenster och jemväl tala med henne om Herren, om himmelen, om änglalifvet, samt undervisa henne i sanningar och godheter. Men om menniskan, då en ande, är sådan, att hon i verlden visserligen känt till dylika saker, men i hjertat förnekat, eller föraktat dem, då trår hon, efter något samtal, bort ifrån dem, och jemväl söker hon aflägsna sig; och när änglarna varseblifva detta, lemna de henne. Efter några samqväm med andra, anslutes hon omsider till dem som äro i ett lika ondt med henne, se ofvanföre n. 445 till 452; och när detta sker, vänder hon sig bort ifrån Herren, samt vänder ansigtet till det helvete, med hvilket hon varit förbunden i verlden, och der de befinna sig som äro i en lika beskaffad kärlek till det onda. Härutaf är klart, att Herren leder hvarje ande till sig genom änglar, och jemväl genom inflytelse från himmelen, men att de andar, som äro i det onda, alldeles sträfva emot, och likasom lösslita sig ifrån Herren, och dragas af sitt onda liksom af ett rep, således af helvetet, och emedan de dragas och af kärlek till det onda vilja följa, så är tydligt, att de af frihet kasta

sig i helvetet. Att så är, kan man icke tro i verlden, på grund af den föreställning [man har] om helvetet; ja det synes icke heller i det andra lifvet annorlunda [än som de kastades] inför deras ögon som äro utanför helvetet, men icke hos dem som kasta sig dit; ty de inträda sjelfmant, och de, som inträda af en brinnande kärlek till det onda, te sig liksom kastade de sig baklänges med hufvudet nedåt och fötterna uppåt. Af denna skenbarhet härrör, att det tyckes liksom de utaf Gudomlig kraft nedkastades i helvetet; om denna sak kunna ses flera [enskildheter] nedanföre n. 574. Härutaf kan man nu se, att Herren icke nedkastar någon i helvetet, utan en hvar sig sjelf, icke blott när han lefver i verlden, utan äfven efter döden när han kommer ibland andarna.

549. Att Herren icke kan af sitt Gudomliga Väsende, som är det Goda, Kärlek och Barmhertighet, handla lika med hvarje menniska, dertill är orsaken den, att ondskor och deraf falskheter stå i vägen, samt icke blott försvaga utan äfven kasta tillbaka Hans Gudomliga inflytelse. Ondskor och deraf [härflytande] falskheter äro liksom svarta moln, hvilka lägga sig emellan solen och menniskans öga, och borttaga ljusets öppenhet och klarhet, under det dock solen förblifver i oafIåtligt bemödande att förskingra de i vägen stående molnen, ty hon är bakom och verkar, och jemväl sänder hon under tiden igenom åtskilliga genomgångs[öppningar] rundt omkring något af ett beskuggadt ljus in i menniskans öga. I den andliga verlden är det lika: Solen der är Herren samt den Gudomliga Kärleken, n. 116 till 140; Ljuset der är det Gudomliga Sanna, n. 126 till 140; de svarta Molnen der äro falskheter från det onda; Ögat der är förståndet. I den mån någon der är i falskheter från det onda, i samma mån är omkring honom ett sådant moln, svart och förtätadt allt efter graden af det onda. Af denna jemförelse kan man se, att Herrens närvarelse är ständig hos en hvar, men att den emottages på vidt olika sätt.

550. De onda andarna i andarnes verld straffas högligen, på det att de genom straffen må afskräckas ifrån att göra onda ting. Detta synes ock såsom [vore det] af Herren; men det oaktadt är ingenting af straffet der af Herren, utan af det onda sjelft; ty det onda är med sitt straff så förbundet, att de icke kunna skiljas. Den helvetiska skaran åtrår och älskar nemligen ingenting mer, än att bedrifva det onda, i synnerhet att tillskynda straff och att plåga, och jemväl göra de ondt mot och tillskynda straff åt en hvar, som icke skyddas af Herren. När derföre det onda sker af ett ondt hjerta, då, emedan det ifrån sig förkastar allt beskydd af Herren, rusa de helvetiska andarna på den, som gör ett sådant ondt, och straffa. Detta kan i någon mån upplysas af ondskorna och deras straff i verlden, hvarest de äfven äro förbundna; ty lagarna der föreskrifva ett straff för hvarje [särskildt] ondt, hvarföre den som rusar in i det onda äfven rusar in i det ondas straff. Skiljaktigheten är allenast den, att det onda i verlden kan undangömmas, men icke i det andra lifvet. Härutaf kan vara tydligt, att Herren gör ingen ondt; och att detta också är lika såsom i verlden, [i det] att icke konungen, icke heller domaren, ej heller lagen äro orsak till att den skyldige straffas, emedan de icke äro orsak till det onda hos illgerningsmannen.

Alla, som äro i helvetena, äro i ondskor och deraf falskheter från sjelf- och verldskärlekarne.

551. Alla, som äro i helvetena, äro i ondskor och deraf falskheter, och ingen finnes der som är i ondskor och tillika i sanningar. De fleste onde i verlden veta andliga sanningar, hvilka äro församlingens sanningar, ty de hafva lärt dem ifrån

barndomen, och derefter af predikan och af Ordets läsande, samt sedermera talat på grund af dem. Somliga hafva äfven föranledt andra att tro, att de vore kristna till hjertat, emedan de vetat att med hycklad böjelse tala på grund af sanningarna, och jemväl att handla uppriktigt liksom utaf andlig tro. Men de af dem, som i sig sjelfva tänkt emot desamma, och afhållit sig ifrån att göra onda ting enligt sina tankar blott för de borgerliga lagarnas skull, och för ryktes, hedersställens och fördelars skull, äro alla till hjertat onda, och äro blott med hänsyn till kroppen och icke med hänsyn till anden i sanningar och godheter. När derföre i det andra lifvet det utvertes dem fråntages, samt det invertes, som tillhört deras ande, afslöjas, äro de helt och hållet i ondskor och falskheter, och icke i några sanningar och godheter; och det skönjes, att sanningarna och godheterna haft sitt säte blott i deras minne, ej annorlunda än vetenskapliga ting, och att de derifrån framtagit dem, när de talat, och hycklat godheter liksom utaf andlig kärlek och tro. När sådana införsättas i sitt invertes, följaktligen i sina ondskor, då kunna de icke vidare tala sanningar, utan blott falskheter, enär de tala af ondskorna; ty att af ondskor tala sanningar är omöjligt, enär anden då icke är annat än sitt onda, och det falska utgår af sitt onda. Hvar och en ond ande bringas till detta tillstånd, innan han kastas i helvetet, se ofvanföre n. 499 till 512. Detta kallas att ödeläggas med hänsyn till sanningar och godheter[283]; och ödeläggelse är ej annat än ett införsättande i det invertes, således i andens eget (egenhet), eller i sjelfva anden. Härom kan ock ses ofvanföre n. 425.

[283]) Att de onde, innan de nedkastas i helvetet, ödeläggas med hänsyn till sanningar och godheter, och att de, sedan dessa blifvit borttagna, föras af sig sjelfva till helvetet, n. 6977, 7039, 7795, 8210, 8232, 9330. Att Herren icke ödelägger dem, utan att de [ödelägga] sig sjelfva, n. 7643, 7926. Att allt ondt har i sig falskt, hvarföre de som äro i det onda, äfven äro i det falska, fastän somliga icke veta det, n. 7577, 8094. Att de som äro i det onda, icke kunna annat än tänka det falska, under det [de tänka] af sig sjelfva, n. 7437. Att alla, som äro i helvetet, tala falskheter från det onda, n. 1695, 7351, 7352, 7357, 7392, 7698.

552. När menniskan är sådan efter döden, då är hon icke vidare menniska-ande, sådan som hon är i sitt första tillstånd, om hvilket ofvanföre n. 491 till 498, utan hon är sannfärdeligen ande. Ty en ande sannfärdeligen är i ett ansigte och i en kropp, svarande mot hans invertes ting, som tillhöra hans håg, således i en utvertes form som är ett aftryck eller en afbildning af hans invertes ting. Sådan är anden efter det tillryggalagda första och andra tillståndet, om hvilka ofvanföre; hvarföre han då, när han betraktas med ögonen, strax igenkännes, hurudan han är, icke blott af ansigtet utan äfven af kroppen, samt dessutom af talet och af åtbörderna. Och emedan han då är i sig sjelf, kan han icke vara annanstädes, än der likadana äro. Allehanda slags [ömsesidigt] meddelande af böjelser och derföre af tankar eger nemligen rum i den andliga verlden, hvarföre anden föres till sina likar, likasom af sig sjelf, emedan [han föres] af sin böjelse och dess nöje, ja äfven vänder sig dit, ty sålunda andas han sitt lif, eller drager fritt sin anda, men icke när han vänder sig åt annat håll. Man bör veta, att meddelande med andra i den andliga verlden sker allt efter ansigtets vändning, och att framför hvars och ens ansigte städse äro de, som äro i en med honom lika kärlek, och detta under hvarje kroppens vändning, se ofvanföre n. 151. Deraf kommer, att alla helvetiska andar vända sig bort ifrån Herren till det Stockmörka och det Mörka, som derstädes äro i stället för [verldens] sol och i stället för verldens måne, men att alla himmelens änglar vända sig till Herren såsom himmelens Sol samt såsom himmelens Måne, se ofvanföre n. 123, 143, 144, 151. Härutaf kan nu vara tydligt, att alla, som äro i helvetena, äro i ondskor och deraf falskheter; och jemväl att de äro vända till sina kärlekar.

553. Alla andar i helvetena synas, beskådade i något himmelens ljus, i sitt ondas form, ty en hvar är sitt ondas afbildning, förty hos hvar och en verka de inre och de yttre [delarna] som ett, och de inre framställa sig synbara i de yttre, hvilka äro ansigte, kropp, tal och åtbörder; således äro

de vid anblicken igenkända hurudana de äro. I allmänhet äro de former af förakt för andra, af hotelser mot dem som icke vörda dem; de äro former af åtskilligt slags hätskheter; de äro former af hämnd[känslor], äfven af åtskilligt slag. Raserier och grymheter skina fram ifrån det inre igenom desamma (formerna). Men när andra lofva, vörda och dyrka dem, sammandrages deras ansigte, och synes liksom gladt af nöje. Hurudana alla dessa former te sig, kan icke med få [ord] beskrifvas, ty den ena är icke lik den andra. Blott emellan dem, som äro i ett likadant ondt, och deraf i ett likadant helvetiskt samfund, förefinnes en allmän likhet, på grund af hvilken liksom af ett härledningsplan de der [varande] enskildas ansigten te sig i en viss likhet. I allmänhet äro deras ansigten gräsliga, och saknande lif liksom liks, somligas äro svarta, somligas eldartade likt facklor, somligas ohyggliga af blemmor, ådersvulster och sår. Hos flera synas icke ansigtena, utan i stället derför något ludet, eller benartadt, hos somliga framträda blott tänderna. Deras kroppar äro äfven vidunderliga; och deras tal såsom af vrede, eller af hat, eller af hämnd, ty en hvar talar af sitt falska och har ljudet [i sin röst] af sitt onda. Med ett ord, de äro alla sitt helvetes afbilder. I hvilken form sjelfva helvetet i allmänhet är, har icke blifvit [mig] gifvet att se; det har blott blifvit sagdt, att liksom hela himmelen i *en* sammanfattning föreställer en enda menniska, n. 59 till 67, så föreställer hela helvetet i *en* sammanfattning en enda djefvul, och jemväl att det kan framställas i en enda djefvuls afbildning, se ofvanföre n. 544. Men i hvilken form helvetena i synnerhet, eller de helvetiska samfunden, äro, har rätt ofta blifvit [mig] gifvet att se, ty vid deras öppningar, hvilka kallas helvetets portar, synes mestadels ett vidunder, som i allmänhet förebildar deras form som befinna sig deri. De dervarandes raserier förebildas då äfven tillika genom gräsliga och grufliga ting, hvilkas omtalande underlåtes. Men man bör veta, att de helvetiska andarna synas sådana i himmelens ljus, men sins emellan såsom men-

niskor; detta af Herrens barmhertighet, på det att de icke äfven sins emellan må vara vederstyggligheter, såsom de se ut inför änglarna. Men detta utseende är en villa, ty så snart något ljus ifrån himmelen insläppes, vändas deras menskliga former i vidunderliga, sådana som de i sig sjelfva äro, om hvilka ofvanföre [är taladt], ty i himmelens ljus synes allt såsom det i sig sjelft är. Deraf kommer ock, att de fly himmelens ljus, och nedkasta sig i sitt sken, hvilket sken är såsom skenet från glödande kol, och någonstädes såsom af brinnande svafvel. Men äfven detta sken vändes uti idel stockmörker, när ifrån himmelen något ljus inflyter dit. Deraf kommer, att helvetena sägas vara i stockmörker och mörker, och att stockmörker och mörker betecknar falskheter från det onda, sådana som förekomma i helvetet.

554. Utaf betraktandet af dessa i helvetena [varande] andars vidunderliga former — hvilka, såsom sagdt är, alla äro former af förakt för andra samt af hotelser mot dem, som icke hedra och vörda dem sjelfva; äfvensom former af hat och af hämnd-[känslor] mot dem, som icke gynna dem — har blifvit klart, att alla i allmänhet voro former af sjelfkärleken och verldskärleken; och att de ondskor, hvilkas särskilda former de äro, leda sina ursprung från dessa tvenne kärlekar. Det är mig ock sagdt ifrån himmelen, och jemväl har det genom mycken erfarenhet blifvit bevittnadt, att dessa tvenne kärlekar, nemligen sjelfkärleken och verldskärleken, herska i helvetena, och jemväl utgöra helvetena; samt att kärleken till Herren och kärleken mot nästan herska i himlarna, och jemväl utgöra himlarna; äfvensom att de tvenne kärlekar, som äro helvetets kärlekar, samt de tvenne kärlekar, som äro himmelens kärlekar, äro hvarandra diametralt motsatta.

555. Först undrade jag, hvadan detta kom sig, att sjelfkärleken och verldskärleken äro så djefvulska, och att de, som befinna sig i dem, äro sådana vidunder till påseendet, alldenstund man i verlden föga reflekterar öfver sjelfkärleken, utan öfver den sinnets förhäfning i det utvertes, som kallas hög-

mod, hvilket allenast, emedan det ter sig för synen, tros vara sjelfkärlek. Och dessutom tros i verlden den sjelfkärlek, som icke så förhäfver sig, vara lifvets eld, utaf hvilken menniskan uppeggas till att söka befattningar, och till att uträtta nyttor; och så framt icke menniskan i dem ser heder och ära, förslappas hennes håg. De säga: hvem har gjort något värdigt, nyttigt och minnesvärdt, om icke för att han må af andra, eller i andras sinnen, prisas och hedras, och hvadan detta, om icke från elden hos kärleken för ära och heder, följaktligen för en sjelf? Deraf härrör, att man i verlden icke vet, att sjelfkärleken i sig sjelf betraktad är den kärlek, som herskar i helvetet, och utgör helvetet hos menniskan. Emedan saken förhåller sig så, vill jag först beskrifva, hvad sjelfkärlek är, och derefter att alla ondskor och deraf falskheter framvälla af den kärleken.

556. Sjelfkärlek är att vilja sig sjelf allena väl, och icke andra utom för sin egen skull, icke ens församlingen, fäderneslandet, eller något menskligt samhälle, såsom ock att göra dem väl allenast för sitt eget ryktes, sin egen heders och äras skull; och så framt han icke i nyttorna, som han uträttar åt dem, ser dessa ting, säger han i sitt hjerta: Hvad båtar det? Hvarföre detta? Och hvad [fördel] har jag deraf? Och så underlåter han det. Häraf är klart, att den som är i sjelfkärlek, icke älskar församlingen, icke heller fäderneslandet, ej heller samhället, icke heller någon nytta, utan sig sjelf allena. Hans nöje är blott sjelfkärlekens nöje, och emedan det nöje, som framkommer af kärleken, utgör menniskans lif, derföre är hans lif jagets lif, och jagets lif är lifvet från menniskans egenhet, och menniskans egenhet är i sig sjelf betraktad icke annat än ondt. Den som älskar sig sjelf, han älskar äfven de sina, hvilka äro i synnerhet hans barn och barnbarn, och i allmänhet alla som göra ett med honom, hvilka han kallar sina. Att älska dessa och de förra är ock att älska sig sjelf, ty han skådar dem likasom i sig sjelf, och sig sjelf i

dem. Ibland dem, som han kallar sina, äro ock alla som lofva, hedra och dyrka honom.

557. Af en jemförelse med den himmelska kärleken kan vara tydligt, huru beskaffad sjelfkärleken är. Den himmelska kärleken är att älska för nyttornas skull de nyttor, eller för godheternas skull de godheter, hvilka menniskan bevisar församlingen, fäderneslandet, menniskosamhället och medborgaren; ty detta är att älska Gud och att älska nästan, emedan alla nyttor och alla godheter äro af Gud, och jemväl äro den nästa som bör älskas. Den deremot som älskar dem för sin egen skull, han älskar dem icke annorlunda än [som] tjenstehjon, emedan de tjena honom. Deraf följer, att den som är i sjelfkärlek, vill att församlingen, fäderneslandet, menniskosamhällena och medborgarne skola tjena honom, och icke han dem; han sätter sig öfver dem, och dem under sig. Deraf kommer, att i den mån någon är i sjelfkärlek, i samma mån aflägsnar han sig ifrån himmelen, emedan [han aflägsnar sig] ifrån den himmelska kärleken.

558*). Vidare, i den mån någon är i himmelsk kärlek, som är att älska nyttor och godheter, och att intagas *(afficieras)* af ett hjertats nöje när man uträttar dem för församlingens, fäderneslandets, menniskosamhällets och medborgarens skull, i samma mån ledes han af Herren, emedan denna kärlek är den i hvilken Han sjelf är, och som är af Honom. Men i den mån någon är i sjelfkärlek, som är en kärlek att uträtta nyttor och godheter för sin egen skull, i samma mån ledes han af sig sjelf, och i den mån någon ledes af sig sjelf, i samma mån ledes han icke af Herren. Deraf följer ock, att i den mån någon älskar sig sjelf, i samma mån aflägsnar han sig ifrån det Gudomliga, således ock ifrån himmelen. Att ledas

*) Som man finner, förekommer ännu ett stycke som bär detta nummer, 558. Och i sjelfva verket är sambandet mellan hvad som nu säges och slutet af n. 557 så innerligt, att det vill synas, som siffran 558 aldrig borde stå här utan kommit att dit-sättas sedan.

Öfvers:s anm.

af sig sjelf, är [att ledas] af sin egenhet, och menniskans egenhet är icke annat än ondt; ty den är hennes arfonda, hvilket är att älska sig sjelf framför Gud, samt verlden framför himmelen [284]). Menniskan införsättes så ofta i sin egenhet, således i sina arfondskor, som hon skådar sig sjelf i de godheter hvilka hon gör, ty hon skådar hän ifrån godheterna till sig sjelf, och icke ifrån sig sjelf till godheterna, hvarföre hon i godheterna framställer en bild af sig sjelf, och ej någon bild af det Gudomliga. Att så är, [deri] har jag äfven genom erfarenheten blifvit styrkt. Onda andar finnas, hvilkas boningar äro i väderstrecket midt emellan Norr och Vester under himlarna, [och] som äro kunniga i konsten att införsätta rättsinniga andar i deras egenhet, och sålunda i åtskilligt slags ondskor, hvilket de göra derigenom, att de införsätta dem i tankar på sig sjelfva, antingen öppet genom loftal och hedersbevisningar, eller hemligen genom deras böjelsers riktanden hän till dem sjelfva; och i den mån de åstadkomma detta, i samma mån vända de bort de rättsinniga andarnas ansigten ifrån himmelen, och i samma mån fördunkla de ock deras förstånd och framkalla ondskorna ur deras egenhet.

558[½]. Att sjelfkärleken är motsatt kärleken mot nästan, kan ses af hvarderas ursprung och väsende. Kärleken till nästan hos dem, som äro i sjelfkärlek, börjar från dem sjelfva, ty man säger, att en hvar är sig sjelf närmast [eller: en nästa], och ifrån den [nästan] såsom från en medelpunkt utgår den till alla, som göra ett med dem sjelfva, med förminsk-

---

[284]) Att menniskans egenhet, som hon härleder genom arf ifrån föräldrarna, icke är annat än ett digert ondt, n. 210, 215, 731, 876, 987, 1047, 2307, 2308, 3518, 3701, 3812, 8480, 8550, 10283, 10284, 10286, 10731. Att menniskans egenhet är att älska sig sjelf framför Gud, och verlden framför himmelen, och att för intet akta nästan i förhållande till sig sjelf, utom blott för sin egen skull, alltså sig sjelf, sålunda att den är sjelf- och verldskärlek, n. 694, 731, 4317, 5660. Att från sjelf- och verldskärleken, då de förherska, [härflyta] alla ondskor, n. 1307, 1308, 1321, 1594, 1691, 3413, 7255, 7376, 7480, 7488, 8318, 9335, 9348, 10038, 10742. Hvilka äro förakt för andra, ovänskap, hat, hämnd, raseri, svek, n. 6667, 7372, 7374, 9348, 10038, 10742. Och att från dessa ondskor framväller allt falskt, n. 1047, 10283, 10284, 10286.

ning allt efter graderna af förbindelse med dem sjelfva igenom kärleken, och de, som äro utanför denna sammanslutning, anses för ingenting, och de som äro emot dem och deras ondskor, [anses] för fiender, huru beskaffade de än må vara, vare sig visa, eller rättsinniga, uppriktiga eller rättvisa. Men den andliga kärleken mot nästan börjar från Herren, och från Honom såsom från en medelpunkt utgår den till alla som äro förbundna med Honom igenom kärlek och tro, samt utgår allt efter beskaffenheten af kärleken och tron hos dem[285]). Deraf är klart, att den från menniskan börjande kärleken till nästan är motsatt den kärlek mot nästan, som börjar från Herren, och att den förra utgår af det onda, emedan [den utgår] af menniskans egenhet, den senare deremot af det goda, emedan [den utgår] af Herren, som är Sjelfva det Goda. Det är äfven klart, att den kärlek till nästan, som utgår af menniskan och hennes egenhet, är kroppslig, men den kärlek mot nästan, som utgår af Herren, är himmelsk. Med ett ord, sjelfkärleken utgör hos den menniska, i hvilken han är, hufvudet; och den himmelska

285) De som icke veta, hvad det är att älska nästan, förmena, att hvar och en menniska är nästa, och att man bör göra väl mot hvem det vara må, som behöfver hjelp, n. 6704. Och jemväl tro de, att en hvar är sig sjelf närmast, och sålunda att kärleken mot nästan begynner från en sjelf, n. 6933. De som älska sig sjelfva öfver allting, således de, hos hvilka sjelfkärleken herskar, begynna äfven kärleken mot nästan från [och med] sig sjelfva, n. 8120. Men på hvad sätt en hvar är sig sjelf närmast, förklaras, n. 6933 till 6938. De åter som äro kristna, och älska Gud öfver allting, begynna kärleken mot nästan från [och med] Herren, emedan Han bör älskas öfver allting, n. 6706, 6711, 6819, 6824. Att åtskilnaderna på [ens] nästa äro lika många, som åtskilnaderna på det goda af Herren, och att det goda bör göras med åtskilnad mot en hvar, allt efter beskaffenheten af hans tillstånd, och att detta tillhör den kristliga klokheten, n. 6707, 6709, 6710, 6818. Att dessa åtskilnader äro otaliga; och att derföre de Forngamle, hvilka kände till hvad nästa var, bragte menniskokärlekens öfningar i klasser, och utmärkte dessa med sina [bestämda] namn, och att de deraf visste i hvilket afseende den ene och den andre var nästa, och huruledes man borde göra väl mot hvem det vara må på ett klokt sätt, n. 2417, 6629, 6705, 7259 till 7262. Att läran i de Forngamla församlingarna var läran om menniskokärleken mot nästan, och att derifrån tillkom dem vishet, n. 2417, 2385, 3419, 3420, 4844, 6628.

kärleken utgör hos henne fötterna, på hvilken [kärlek] hon står, och hvilken, om han icke tjenar henne, hon med fötterna förtrampar. Deraf härrör, att de som nedkastas i helvetet, synas nedkastas baklänges med hufvudet nedåt mot helvetet, och med fötterna uppåt mot himmelen, se ofvanföre n. 548.

559. Sjelfkärleken är äfven så beskaffad, att i den mån åt honom tyglarna lossas, det vill säga, de utvertes banden aflägsnas, hvilka äro farhågor för lagen och dess straff, samt för förlusten af rykte, heder, vinning, befattning och lif, i samma mån rusar han fram, omsider derhän att han icke blott vill befalla öfver hela jordkretsen, utan äfven öfver hela himmelen, samt öfver Sjelfva det Gudomliga: ingenstädes finnes för honom någon gräns eller ände. Detta ligger gömdt uti en hvar som är i sjelfkärlek, fastän det icke skönjes inför verlden, hvarest nämnda band hålla honom tillbaka. Att så är, ser hvar och en hos mäktige och konungar, för hvilka icke sådana tyglar och band finnas, [och] hvilka rusa fram och underkufva provinser och riken, i den mån det lyckas dem, och trakta efter makt och ära utöfver [alla] gränser. Att så är, skönjes ännu uppenbarare af det nutida Babylonien, som utsträcker herraväldet till himmelen, och öfverför på sig all Herrens Gudomliga makt, och oupphörligen trår vidare. Att sådane äro alldeles emot det Gudomliga och emot himmelen, och för helvetet, när de efter döden komma i det andra lifvet, kan ses i det lilla verket om Yttersta Domen och om det förstörda Babylonien.

560. Föreställ dig något samhälle utaf sådane, af hvilka alla älska sig sjelfva allenast, och icke andra utom i den mån de göra ett med dem sjelfva, och du skall se, att deras kärlek är ingen annan, än såsom röfvares kärlek sins emellan, hvilka, så vida de handla i förbund, kyssa och kalla hvarandra vänner, men så vida de icke handla i förbund, och så vida de [andre] förkasta deras herravälde, rusa på och nedgöra [dem]. Om deras inre [delar], eller sinnelag, utforskas,

skall det visa sig, att de äro fulla af fiendtligt hat, den ene emot den andre, och att de i hjertat skratta åt allt rättvist och uppriktigt, och jemväl åt det Gudomliga, hvilket de förkasta såsom af intet värde. Detta kan ännu bättre vara tydligt af deras samfund i helvetena, om hvilka nedanföre.

561. De inre [delar], hvilka höra till deras tankar och böjelser som älska sig sjelfva öfver allting, äro vända till dem sjelfva och till verlden, således bortvända ifrån Herren och ifrån himmelen. Deraf kommer, att de äro besatta med allt slags ondskor, och att det Gudomliga icke kan inflyta; emedan det, genast som det inflyter, nedsänkes i tankarna på dem sjelfva, och förorenas, och jemväl ingjutes i de ondskor, som härröra från deras egenhet. Deraf kommer, att alla dessa i det andra lifvet skåda bort ifrån Herren, och till det stockmörka som der är i stället för verldens sol, och som är diametralt motsatt himmelens Sol, som är Herren, se ofvanföre n. 123. Stockmörker betecknar äfven det onda, och verldens sol sjelfkärlek[286]).

562. De ondskor, som de hafva hvilka äro i sjelfkärlek, äro i allmänhet: Förakt för andra, Afund, Ovänskap mot alla som ej gynna dem, fiendtlighet i följd deraf, hat af åtskilligt slag, hämnd[känslor], list, svek, obarmhertighet samt grymhet; och med hänsyn till religiösa ting förefinnes icke blott förakt för det Gudomliga, samt för de Gudomliga ting, som äro församlingens sanningar och godheter, utan äfven vrede emot dem, hvilken ock vändes i hat när menniskan blifver ande, och då icke blott icke uthärdar hon att höra dem, utan brinner äfven af hat emot alla som erkänna och dyrka det Gudomliga. Jag har talat med en viss [person], som i verlden hade varit mäktig, och älskat sig sjelf i högre grad; när han hörde det Gudomliga nämnas, samt i synnerhet när han hörde Herren nämnas,

[286]) Att verldens »sol» betecknar sjelfkärlek, n. 2441. I hvilken mening med »tillbedja solen» betecknas att tillbedja de ting, som äro stridande mot den himmelska kärleken och mot Herren, n. 2441, 10584. Att »solen, blifvande varm» är den växande begärelsen till det onda, n. 8487.

upphetsades han af ett så stort hat utaf vrede, att han brann [af begär efter] Hans dödande. När tyglarna släpptes efter åt hans kärlek, åtrådde han ock att vara djefvulen sjelf, på det att han af sjelfkärlek oupphörligen skulle kunna ofreda himmelen. Detta åtrå äfven flera, som äro af den Påfviska religionen, när de i det andra lifvet varseblifva, att Herren har all makt, samt de ingen.

563. Några andar tedde sig för mig i det vestliga väderstrecket åt söder till, hvilka sade sig hafva i verlden varit anstälda i stor värdighet, och att de förtjenade att föredragas för andra samt befalla öfver dem. Desamme utforskades af änglar huru beskaffade de innantill vore, och man utrönte om dem, att de i sina embeten i verlden icke tagit hänsyn till nyttorna, utan till sig sjelfva, och sålunda att de föredragit sig sjelfva för nyttorna. Men som de gingo värfvande omkring och enständigt pockade på att sättas öfver andra, blef det [dem] äfven gifvet att vara ibland dem, som rådslogo om saker, hörande till en högre värdighets göromål, men man förnam, att de i intet hänseende kunde gifva akt på de göromål, om hvilka handlades, och ej se sakerna inne i sig sjelfva, och att de talade, ej på grund af sakens nytta, utan af egenheten, och jemväl att de ville handla af välbehag enligt gunst, hvarföre de entledigades från den befattningen samt lemnades, att de måtte annanstädes söka sig embeten. De fortgingo alltså vidare i det vestra väderstrecket, hvarest de här och der blefvo emottagna, men öfverallt blef dem sagdt, att de icke tänkte annat än på sig sjelfva, och ej på någon sak utom från [synpunkten af] sig sjelfva, således att de voro dumma, och blott såsom sinliga-kroppsliga andar; hvarföre de bortvisades hvarhelst de kommo. Efter någon tid såg man dem, att de blifvit bragta till yttersta nöd, och bådo om allmosa. Deraf har ock blifvit klart, att huru än de, som äro i sjelfkärlek, må af sjelfkärlekens eld tyckas tala liksom vist i verlden, så är dock detta allenast från minnet och icke från något förnuftigt ljus; hvarföre de i det andra

lifvet, när det icke vidare tillstädjes att det naturliga minnets saker åter frambringas, äro dummare än andra, och detta af den orsak, att de äro skilda ifrån det Gudomliga.

564. Två slag af herravälde finnas; det ena är kärlekens mot nästan, och det andra är sjelfkärlekens. Dessa två herravälden äro i sitt väsende alldeles motsatta hvarandra. Den som herskar af kärlek mot nästan, han vill alla godt, och älskar ingenting mera än nyttor, således att tjena andra, (med att tjena andra förstås att vilja andra godt och uträtta nyttor, antingen det må vara åt församlingen, eller åt fäderneslandet, eller åt samhället, eller åt medborgaren). Detta är hans kärlek, och detta hans hjertas nöje. I den mån han upphöjes till värdigheter öfver andra, i samma mån gläder också han sig, men icke för värdigheternas, utan för de nyttors skull, hvilka han då i mera [omfattande] riklighet och större grad kan uträtta. Sådant herravälde finnes i himlarna. Men den, som herskar af sjelfkärlek, han vill ingen godt, utan sig sjelf allena. De nyttor, som han uträttar, äro för egen heders och äras skull, och dessa äro för honom de enda nyttorna. Att tjena andra är för honom för det ändamåls skull, att han må tjenas, hedras samt herska. Han söker värdigheter, icke för de goda sakers skull, som skola uträttas åt fäderneslandet och församlingen, utan på det att han må vara i höghet och ära, och deraf i sitt hjertas nöje. Kärleken till herravälde väntar äfven [eller: blifver qvar hos] en hvar efter lifvet i verlden. Men de som hafva herskat af kärlek mot nästan, åt dem betros äfven herskande i himlarna; men då herska icke de, utan de nyttor som de älska, och när nyttorna [herska], herskar Herren. De deremot, som i verlden hafva herskat af sjelfkärlek, de äro efter lifvet i verlden uti helvetet, och der ringa slafvar. Jag har sett mäktige, som i verlden hafva herskat af sjelfkärlek, förkastade ibland de ringaste, och somliga ibland dem som äro i afträdena der.

565. Hvad åter Verldskärleken angår, så är denna kärlek icke i sådan grad motsatt den himmelska kärleken, enär

icke så stora ondskor i den äro gömda. Verldskärlek är att vilja afleda andras egodelar till sig sjelf med hvad konstgrepp som helst, samt att sätta [sitt] hjerta i rikedomar, samt tillåta att verlden drager tillbaka och leder en bort ifrån den andliga kärleken, som är kärleken mot nästan, således ifrån himmelen och ifrån det Gudomliga. Men denna kärlek är mångfaldig: det finnes en kärlek till egodelar, för att man må upphöjas till hedersställen, hvilka ensamt man älskar; det finnes en kärlek till hedersställen och värdigheter, för att man må vinna egodelar; det finnes en kärlek till egodelar för åtskilliga nyttors skull, af hvilka man förnöjes i verlden; det finnes en kärlek till egodelar för blotta egodelarnas skull: sådan kärlek hafva de girige; och så vidare. Det ändamål, för hvars skull egodelar [eftersträfvas], kallas nytta, och ändamålet eller nyttan är det, hvaraf kärleken har sin beskaffenhet: ty kärleken är sådan, som det ändamål är, för hvars skull [man sträfvar]; öfriga ting tjena honom nemligen som medel.

Hvad den helvetiska elden, och hvad tandagnisslan är.

566. Hvad den »eviga elden» samt »tandagnisslan» är, som i Ordet sägas om dem som äro i helvetet, är knappt för någon ännu bekant, af den orsak, att man om de ting, som finnas i Ordet, tänkt materielt, icke vetande dess andliga mening, hvarföre somliga med »eld» förstått materiel eld, somliga pina i allmänhet, somliga samvetets gnagning, somliga [att det är] blott så sagdt för att injaga förskräckelse för ondskor. Och med »tandagnisslan» hafva somliga förstått en så-

dan gnisslan, somliga blott en rysning, sådan som förekommer när en sådan sammanstötning af tänderna höres. Men den som känner till Ordets andliga mening, han kan veta hvad den »eviga elden», och hvad »tandagnisslan» är, ty i hvarje uttryck och i hvarje uttryckens mening i Ordet finnes en andlig mening, enär Ordet i sitt sköte är andligt, och det andliga kan inför menniskan icke annorlunda än på naturligt sätt uttryckas, emedan menniskan är i den naturliga verlden, och tänker af de ting, som der finnas. Hvad alltså den »eviga elden» och »tandagnisslan» är, i hvilka onda menniskor med hänsyn till sina andar komma efter döden, eller hvilka deras andar, som då äro i den andliga verlden, lida, skall i det nu följande sägas.

567. Tvenne ursprung till värme finnas, det ena från himmelens Sol, som är Herren, och det andra från verldens sol. Den värme, som härrör från himmelens Sol eller Herren, är andlig värme, som i sitt väsende är kärlek, se ofvanföre n. 126 till 140. Värmen från verldens sol åter är naturlig värme, hvilken i sitt väsende icke är kärlek, utan tjenar den andliga värmen, eller kärleken, till mottag. Att kärleken i sitt väsende är värme, kan vara tydligt af hågens och deraf kroppens uppvärmning utaf kärleken, och allt efter hans grad och hans beskaffenhet, och detta hos menniskan lika väl vinter som sommar, äfvensom ock af blodets uppvärmning. Att den naturliga värmen, som uppkommer från verldens sol, tjenar den andliga värmen till mottag, är tydligt af kroppens värme, som uppväckes af hans andes värme, och understöder densamma; i synnerhet af vår- och sommarvärmen hos allt slags djur, hvilka då hvarje år återgå till sina kärlekar. Ej att den värmen gör detta, utan emedan den anordnar deras kroppar till att mottaga den värme, som från den andliga verlden inflyter äfven hos dem, ty den andliga verlden inflyter på den naturliga, såsom orsaken på verkan. Den som tror, att den naturliga värmen frambringar deras kärlekar, bedrager sig mycket, ty det finnes en den andliga verldens

inflytelse på den naturliga verlden, och ej den naturliga verldens på den andliga, och all kärlek är andlig, emedan han tillhör sjelfva lifvet. Äfvenså bedrager sig den, som tror, att något uppstår i den naturliga verlden utan den andliga verldens inflytelse, ty det naturliga uppstår icke och eger [ej heller] bestånd utan ifrån det andliga. Och jemväl växtrikets föremål leda af inflytelsen derifrån sina spirningar; den naturliga värmen, som förefinnes vår- och sommartiden, anordnar blott fröna i deras naturliga former, genom att utvidga och öppna [dem], på det att inflytelsen ifrån den andliga verlden der må verka som orsak. Dessa ting äro anförda, på det man må veta att tvenne värme[slag] finnas, nemligen andlig och naturlig [värme], och att den andliga värmen är ifrån Himmelens Sol, och den naturliga värmen från verldens sol, samt att inflytelsen och sedan medverkan framställa de verkningar, som te sig inför ögonen i verlden[287]).

568. Den andliga värmen hos menniskan är hennes Lifsvärme, emedan den, såsom ofvan är sagdt, i sitt väsende är kärlek. Det är denna Värme som förstås med »eld» i Ordet: kärleken till Herren och kärleken mot nästan med den »himmelska elden», samt sjelfkärleken och verldskärleken med den »helvetiska elden».

569. Den helvetiska elden eller kärleken uppkommer af lika ursprung, som den himmelska elden eller kärleken, nemligen af Himmelens Sol eller Herren; men den göres helvetisk af dem som emottaga; ty all inflytelse från den andliga verlden förändras *(varieras)* allt efter emottagandet, eller efter de former i hvilka den inflyter; icke annorlunda än såsom värmen och ljuset från verldens sol. Värmen derifrån, inflytande

---

[287]) Att det finnes en den andliga verldens inflytelse på den naturliga verlden, n. 6053 till 6058, 6189 till 6215, 6307 till 6327, 6466 till 6495, 6598 till 6626. Att det äfven finnes en inflytelse på djurens lif, n. 5850. Och jemväl på växtrikets föremål, n. 3648. Att den [allmänna] inflytelsen är ett oupphörligt bemödande att sätta i verksamhet *(agendi)* enligt den Gudomliga ordningen, n. 6211 i slutet

på träd- och blomsterplanteringar, frambringar växtlighet och framkallar jemväl angenäma och ljufva lukter, hvaremot samma värme, inflytande på träck- och asartade ting, frambringar förruttnelser, samt framkallar illaluktande dunster och stank-[ångor]. Sammalunda frambringar ljuset från samma sol i det ena föremålet sköna och behagliga färger, i det andra osköna och obehagliga. Likaledes värmen och ljuset från himmelens Sol, som är kärleken. När värmen eller kärleken derifrån inflyter i godheter, såsom hos goda menniskor och andar samt hos änglar, fruktsamgör den deras godheter, men när [den inflyter] hos onda, åstadkommer den en motstridig verkan, ty ondskorna antingen förqväfva den eller förvända den. Sammalunda himmelens ljus: då det inflyter i det godas sanningar, gifver det förståndighet och vishet; men när det inflyter i det ondas falskheter, vändes det der i galenskaper och åtskilligt slags fantasier. Således öfverallt enligt emottagandet.

570. Emedan den helvetiska elden är sjelf- och verldskärlek, är den således allt begär som tillhör dessa kärlekar, alldenstund begäret är kärleken i sin oafbrutna fortsättning, ty hvad menniskan älskar, det begär (åtrår) hon oafbrutet; och jemväl är den en angenämhet, ty hvad menniskan älskar eller begär, förnimmer hon angenämt när hon erhåller det: ej annanstädes ifrån har menniskan hjertats angenäma (nöje). Den helvetiska elden är alltså det begär och den angenämhet, som framvälla från dessa tvenne kärlekar, såsom af sina ursprung. Dessa ondskor äro: Förakt för andra, Ovänskap och Fiendtlighet emot dem som icke gynna en sjelf, är[o] Afund, Hat och Hämnd, och utaf dessa Raseri och Grymhet; och med hänsyn till det Gudomliga är[o de] förnekelse, och deraf förakt, förlöjligande och smädande af de heliga ting, som tillhöra församlingen, och efter döden, när menniskan blifver ande, vändas desamma i vrede och hat emot dessa ting, se ofvanföre n. 562. Och emedan dessa ondskor oupphörligen andas förstöring och dräpande af dem, som de [onde] hålla för ovänner, och emot hvilka de brinna af hat och hämnd, så

är derföre deras lifsnöje att vilja förstöra och dräpa, och så vida de ej kunna detta, att vilja tillfoga förlust, skada och rasa. Dessa äro de ting som förstås med »eld» i Ordet, der det handlas om de onda och om helvetena, hvaraf jag till bekräftelse vill anföra några ställen: »*Hvar och en [är] skrymtare och ondskefull, och all mun talande dårskap, emedan ondska brinner såsom en eld, törnbusksnår och törnhäckar förtär den, och antänder skogens snår, och de upplyfta sig med röks lyftning, och folket är vordet elds-mat, en man sin broder icke skola de skona*», Es. 9: [16,] 17, 18. »*Jag skall gifva järtecken i himmelen och på jorden, blod, och eld, och rök-pelare, solen skall vändas i mörker*», Joel 3: 3, 4. »*Landet [eller: jorden] skall vara till ett brinnande beck, natt och dag skall det icke utsläckas, i evighet uppstiga skall dess rök*», Es. 34: 9, 10. »*Si dagen [är] kommande brinnande såsom bakugnen, och alla högmodiga, och en hvar som gör ondska, skola vara ett halmstrå, och upptända dem skall den kommande dagen*», Mal. 3; 19. »*Babylon är vordet en demoners bostad; de ropade, seende röken af hennes förbränning; röken uppstiger i tidehvarfvens tidehvarf*», Uppb. 18: 2, 18; kap. 19: 3. »*Han öppnade afgrundens brunn, hvadan uppsteg en rök ur brunnen, såsom en stor ugns rök, och förduklad blef solen, och luften utaf brunnens rök*», Uppb. 9: 2. »*Ur hästarnas mun utgick eld, rök, och svafvel; af dessa dödades tredjedelen af menniskorna, af elden, och af röken, och af svaflet*», Uppb. 9: 17, 18. »*Den som tillbeder vilddjuret, skall dricka af Guds vredes vin, blandadt med obemängdt [vin] i Hans vredes kalk, och han skall pinas med eld och svafvel*», Uppb. 14: 9, 10. »*Den fjerde ängeln utgöt sin skål i solen, och honom blef gifvet att med hetta förbränna menniskorna igenom eld, alltså voro menniskorna heta af stor hetta*», Uppb. 16: [8,] 9. »*De blefvo kastade i träsket, det med eld och svafvel brinnande*», Uppb. 19: 20; kap. 20: 14, 15; kap. 21: 8. »*Hvarje träd som icke gör god frukt skall afhuggas, och skall kastas i eld*», Matt. 3: 10; Luk. 3: 9.

»Menniskans Son skall sända sina änglar, som skola hopsamla ifrån Hans rike alla anstötligheterna, och dem som göra orättrådigheten, och de skola sända dem i elds-kaminen», Matt. 13: 41, 42, 50. *»Konungen skall säga åt dem som [äro] på venstra [sidan]: gån bort ifrån Mig, I förbannade, i den eviga Elden, beredd åt djefvulen och hans änglar»*, Matt. 25: 41. *»Och de skola sändas i den eviga Elden, i eldens gehenna, hvarest deras mask icke skall dö, och elden icke skall utsläckas»*, Matt. 18: 8, 9; Mark. 9: 43 till 49. *»Den rike i helvetet sade till Abraham, att han pinades i lågan»*, Luk. 16: 24. På dessa och på flera andra ställen förstås med »eld» det begär som tillhör sjelf- och verldskärleken, och med »röken» derifrån förstås det falska från det onda.

571. Emedan Begäret att göra de onda ting, som härröra från sjelf- och verldskärleken, förstås med den »helvetiska elden», och emedan ett sådant begär tillhör alla i helvetena — se föregående artikel — derföre ter sig ock, när helvetena öppnas, liksom [något] eldartadt [tillika] med rök, sådant som plägar förekomma i eldsvådor, ett tjockt eldartadt från de helveten, der sjelfkärleken herskar, samt ett flammande från de helveten der verldskärleken [råder]. Men när de äro slutna, ter sig ej detta eldartade, utan i dess ställe liksom något dunkelt, förtätadt af rök. Dock hettar samma eldartade innantill, hvilket äfven blifvit förnummet af den derifrån utdunstade värmen, hvilken värme är liksom från förbrända ting efter en eldsvåda, somligstädes såsom från en glödande ugn, och annanstädes såsom från det varma i ett bad. Och när detta varma inflyter hos menniskan, uppväcker det hos henne begär, och hos de onde hat- och hämnd[känslor], och hos sjuke galenskaper. En sådan eld eller sådan värme hafva de, som befinna sig i ofvannämnda kärlekar, alldenstund de äro med hänsyn till sina andar anknutna till dessa helveten, äfven då de lefva i kroppen. Men man bör veta, att de, som äro i helvetena, ej äro i eld, utan att elden är en skenbarhet; ty något

brännande känna de icke der, utan blott en värme sådan som förut i verlden. Att eld ter sig, härrör af motsvarighet; ty kärlek motsvarar eld, och alla de ting, som förete sig i den andliga verlden, förete sig enligt motsvarigheterna.

572. Man bör hålla [i minne], att denna eld eller den helvetiska värmen vändes i en stark köld, när värme inflyter från himmelen, och då rysa de, som äro der, liksom de som gripits af frossfeber, och jemväl plågas de i det inre. Och detta af den orsak, att de alldeles äro emot det Gudomliga, och himmelens värme, som är Gudomlig kärlek, utsläcker helvetets värme, som är sjelfkärlek, och med den deras lifs eld, hvadan härrör en sådan köld, och deraf rysning, och jemväl plåga. Der blir då ock stockmörker, och deraf fånighet och [sinnes]-förmörkning. Men detta sker sällan, allenast när förolämpningarna, då de der tillväxa öfver måttan, måste stillas.

573. Emedan med den »helvetiska elden» förstås allt från sjelfkärleken framflytande begär att göra ondt, derföre förstås äfven med samma eld en plåga sådan som förekommer i helvetena; ty begäret ifrån den kärleken är ett begär att skada andra, hvilka icke hedra, vörda och dyrka dem sjelfva, och så mycket vrede de i följd deraf fatta, och så mycket hat och hämnd som de i följd af vreden [hysa hos sig], så stor är begärelsen att rasa emot de förre. Och när en sådan begärelse innebor i en hvar i ett samfund, hvarest icke utvertes band, som äro farhågor för lagen, och för förlusten af rykte, heder, vinning och lif hålla [dem] inom skrankorna, då rusar en hvar i följd af sitt onda på den andre, och, så mycket han förmår, underkufvar han äfven samt underlägger de öfriga under sitt herravälde, och mot dem, som icke underkasta sig, rasar han (i grymhet) af nöje. Detta nöje är alldeles förbundet med nöjet att befalla, ända derhän att de förefinnas i lika grad, alldenstund nöjet att skada innebor i ovänskapen, afunden, hatet och hämnden, hvilka äro denna kärleks ondskor, såsom ofvan är sagdt. Alla helveten äro sådana samfund, hvarföre der en hvar i hjertat bär hat emot den andre, samt

i följd af hatet utbryter i rasande (grymheter), så mycket han förmår. Dessa raserier och deraf [följande] plågor förstås äfven med den »helvetiska elden», ty de äro begärens verkningar.

574. Ofvan i n. 548 är visadt, att en ond ande sjelfmant kastar sig i helvetet, hvarföre äfven med få [ord] skall sägas, hvadan detta sker, då likväl i helvetet finnas sådana plågor. Ur hvart helvete utdunstas en sfer af de begär, i hvilka de dervarande befinna sig. När denna sfer förnimmes af den, som befinner sig i ett likadant begär, intages *(afficieras)* han till hjertat, och uppfylles med nöje; ty begäret och dess angenämhet (nöje) göra ett; hvad någon nemligen begär, det är för honom angenämt (ett nöje). Deraf kommer det, att anden vänder sig dit, och af hjertats nöje trår dit. Ännu vet han nemligen icke, att sådana plågor finnas der, och den som vet det, trår ändock dit; ty ingen kan i den andliga verlden motstå sitt begär, emedan begäret tillhör hans kärlek, och kärleken tillhör hans vilja, och viljan tillhör hans natur, och en hvar handlar derstädes af [sin] natur. När alltså anden sjelfmant eller af sin egen frihet anländer till sitt helvete, samt inträder, då upptages han först vänligt, troende sålunda att han kommit ibland vänner, men detta varar blott under några timmar. Under tiden utforskas han af hurudan listighet han är, och följaktligen af hurudan förmåga. Och sedan han blifvit utforskad, begynna de att ofreda honom, och detta på åtskilliga sätt, samt efter hand skarpare och häftigare, hvilket sker genom införande längre in och djupare i helvetet, ty ju längre in och djupare [han kommer] der, desto elakare äro andarna. Efter ofredningarna begynna de rasa mot honom medelst straff, och detta ända tills han är bragt till en slaf. Men som der oupphörligen upproriska rörelser uppkomma, alldenstund en hvar der vill vara den störste och brinner af hat emot andra, så [uppstå] i följd deraf nya förolämpningar. Så förändras det ena uppträdet *(scenen)* i ett annat, hvarföre de som blifvit slafvar, uttagas, att de må lemna någon viss ny djefvul hjelp till att underkufva andra;

då plågas de, som icke underkasta sig och tjena efter nyck, åter igen på åtskilliga sätt, och så oupphörligen. Sådana plågor äro de helvetets plågor, som kallas den »helvetiska elden».

575. »Tandagnisslan» deremot är en falskheternas oupphörliga tvist och strid sins emellan, följaktligen deras, som befinna sig i falskheterna, förbunden också med förakt för andra, ovänskap, förlöjligande, begabbande, smädande, hvilka ock bryta ut i sönderslitningar af åtskilligt slag; ty en hvar strider för sitt falska, och säger [det vara] sant. Dessa tvister och strider höras utom dessa helveten såsom tandagnisslingar; och jemväl vändas de i tandagnisslingar, när sanningar från himmelen dit inflyta. I de helvetena äro alla de, som hafva erkänt naturen och förnekat det Gudomliga, i de djupare derstädes de, som hafva bestyrkt sig deruti. Som desamme ingenting kunna emottaga af ljuset från himmelen, och derföre ingenting [kunna] se inne i sig sjelfva, derföre äro de flesta sinliga-kroppsliga, hvilka äro de som ingenting tro, annat än hvad de se med ögonen och vidröra med händerna. Derföre äro sinnenas alla villor för dem sanningar, på grund af hvilka de äfven tvista. Derutaf kommer det, att deras tvister höras liksom tandagnisslingar, ty alla falskheter i den andliga verlden gnissla, och »tänder» motsvara de yttersta tingen i naturen, och jemväl de yttersta hos menniskan, hvilka äro de sinliga-kroppsliga tingen.[288]) Att i helvetena finnes tandagnisslan, kan ses Matt. 8: 12; kap. 13: 42, 50; kap. 22: 13; kap. 24: 51; kap. 25: 30; Luk. 13: 28.

---

[288]) Om »tändernas» motsvarighet, n. 5565 till 5568. Att de [personer] motsvara tänderna, som äro idel sinliga, och knappt hafva något af andligt ljus, n. 5565. Att »tand» i Ordet betecknar det sinliga, som är det yttersta af menniskans lif, n. 9052, 9062. Att tandagnisslan i andra lifvet härrör från dem, som tro naturen vara allt, samt det Gudomliga intet, n. 5568.

Om de helvetiska andarnas ondska och skändliga konster.

576. Huru beskaffad andarnas förträfflighet är i jemförelse med menniskorna, kan en hvar, som tänker mera inre (djupare), och känner till något om sitt sinnes verksamhet, se och begripa. Menniskan kan nemligen i sitt sinne hvälfva, utveckla och besluta flera saker inom en minut, än hon kan inom en halftimme uttala och med skrift uttrycka. Deraf är klart, huru mycket mera förträfflig menniskan är, när hon är i sin ande, följaktligen huru mycket [mera hon blifver det] när hon blifver ande, ty anden är den som tänker, och kroppen är den genom hvilken anden uttrycker sina tankar medelst talande eller skrifvande. Deraf kommer det, att den menniska, som blifver ängel efter döden, befinner sig i en outsäglig förståndighet och vishet i förhållande till hennes förståndighet och vishet då hon lefde i verlden. Ty hennes ande var, då hon lefde i verlden, bunden vid kroppen, och genom denna var hon i den naturliga verlden; hvarföre det, som hon då tänkte andligen, inflöt i naturliga föreställningar, hvilka jemförelsevis äro allmänna, grofva och dunkla, samt icke mottaga de otaliga ting, som tillhöra den andliga tanken, och jemväl inveckla [dem] i de täta (ogenomträngliga) ting som härröra från omsorgerna i verlden. Annorlunda när anden är löst ifrån kroppen, samt kommer i sitt andliga tillstånd, hvilket sker, när han öfvergår från den naturliga verlden in i den andliga, som för honom är den egentliga. Att hans tillstånd då med hänsyn till tankar och böjelser är omätligt förträffligt, i jemförelse med hans förra tillstånd, är af det nu sagda klart. Och deraf härrör, att änglarna säga outsägliga och outtryckbara ting; följaktligen sådana saker, som icke kunna inträda i menniskans naturliga tankar; då likväl hvar och en ängel är född menniska, och lefvat menniska, samt

då synts sig sjelf icke vara mera vis än en dylik annan menniska.

577. I samma grad, hvari vishet och förståndighet förekommer hos änglarna, i den [grad] förekommer äfven ondska och listighet hos de helvetiska andarna. Saken är nemligen lika; alldenstund menniskans ande, när han är löst ifrån kroppen, är i sitt goda eller i sitt onda: en änglaande i sitt goda, samt en helvetisk ande i sitt onda; ty hvar och en ande är sitt goda eller sitt onda, emedan han är sin kärlek, såsom rätt ofta förut är sagdt och visadt. Liksom derföre en änglaande tänker, vill, talar och handlar utaf sitt goda, så [gör ock] en helvetisk ande utaf sitt onda; och att tänka, vilja, tala och handla utaf sjelfva det onda, är [att så göra] utaf samtliga de ting som finnas i det onda. Annorlunda när han lefde i kroppen; då var menniskans andes onda i band, hvilka hvar och en menniska har från lagen, från vinning, från heder, från rykte och från farhågor för deras förlust, hvarföre hennes andes onda då icke kunde bryta ut, samt uppenbara sig sådant det i sig sjelft var. Dessutom låg då äfven menniskans andes onda omkringhöljdt och omveckladt med en utvertes redlighet, uppriktighet, rättvisa, och böjelse för sant och godt, hvilka [egenskaper] en sådan menniska med munnen föreburit och hycklat för verldens skull, och under dem har det legat så förborgadt och i dunkel, att hon knappt sjelf vetat, att i hennes ande funnes en så stor ondska och listighet, således att hon i sig sjelf vore en sådan djefvul, som hon blir efter döden, när hennes ande kommer in i sig sjelf, samt i sin egen natur. Då uppenbarar sig en sådan ondska, att det öfvergår all tro. Tusen saker äro de, som då bryta ut från sjelfva det onda; och ibland dem finnas äfven sådana, som icke med något språks ord kunna uttryckas. Hurudana de äro, har blifvit mig gifvet att genom flera erfarenheter veta, och jemväl att förnimma; emedan åt mig är af Herren gifvet att vara i den andliga verlden med hänsyn till anden, och tillika i den naturliga verlden med hänsyn till kroppen. Detta kan jag intyga, att

deras ondska är så stor, att knappt ett af tusen kan beskrifvas; och jemväl att, om icke Herren skyddar menniskan, hon icke någonsin kan uttagas ur helvetet, ty hos en hvar menniska äro så väl andar ifrån helvetet, som änglar från himmelen, se ofvanföre n. 292, 293; och Herren kan ej skydda menniskan, om icke menniskan erkänner det Gudomliga, och om hon icke lefver ett trons och menniskokärlekens lif, ty eljest vänder hon sig bort ifrån Herren, samt vänder sig till de helvetiska andarna, och sålunda genomtränges hon till sin ande af en likadan ondska. Menniskan ledes dock af Herren oaflåtligen bort ifrån de ondskor, som hon i följd af sammanslutningen med dessa andar fogar och likasom drager till sig, om icke igenom invertes band som tillhöra samvetet — hvilka hon ej tager emot, om hon förnekar det Gudomliga — så likväl genom utvertes band, hvilka äro, såsom ofvan är sagdt, farhågor för lagen och dess straff, och för förlusten af vinning, och [för] beröfvandet af heder och rykte. En sådan menniska kan visserligen ledas bort ifrån ondskorna genom sjelfkärlekens nöjen, och genom fruktan för deras förlust och beröfvande, men hon kan icke ledas in i andliga godheter, ty i den mån hon ledes in i dessa, i samma mån hvälfver hon hos sig listigheter och svek, genom att hyckla och ljuga goda, uppriktiga och rättvisa ting, i ändamål att intala och sålunda bedraga. Denna listighet fogar sig till hennes andes onda, samt danar detta, och gör att det är ondt, sådant det är i sin natur.

578. De allra värste äro de, som varit i ondskor utaf sjelfkärlek, och som tillika inne i sig sjelfva handlat utaf svek, alldenstund sveket intränger djupare i tankarna och afsigterna, samt besmittar dem med gift, och sålunda förstör allt menniskans andliga lif. De flesta af dem äro i helvetena baktill, och kallas Genier, och der är deras nöje att göra sig osynliga, samt att liksom spöken sväfva omkring andra, samt i det undangömda (i smyg) införa ondskor, hvilka de sprida omkring liksom huggormar gifter. Desamme plågas framför de öfriga

gräsligt. Men de som icke varit svekfulla och inbitna i elaka listigheter, och likväl i ondskor utaf sjelfkärlek, äro äfven i helvetena baktill, men icke i så djupa. De åter, som varit i ondskor utaf verldskärlek, äro i helvetena framtill, och kallas Andar. Desse äro icke sådana ondskor, det vill säga, icke sådana hat- och hämnd[känslor], såsom de som äro i ondskor utaf sjelfkärlek, följaktligen hafva desamme ej heller en sådan ondska och listighet; hvarföre äfven deras helveten äro mildare.

579. Det har blifvit [mig] gifvet att genom erfarenhet känna till af hurudan ondska de äro, som kallas Genier. Genierna verka samt inflyta icke på tankarna, utan på böjelserna; dessa förnimma de, och vädra liksom hundarna villebråd i skogarna. Goda böjelser, der de förnimma sådana, vända de i ett ögonblick i onda, genom att underbart leda och böja dem förmedelst den andra [partens] nöjen, och detta så hemligt, samt med en sådan elak konst, att den andre ingenting får veta derom, skickligt aktande sig att ej något må intränga i tanken, alldenstund de sålunda blifva uppenbarade. Hos menniskan hafva de sitt säte under bakhufvudet. Desse hafva i verlden varit de menniskor, som svekfullt sökt fånga andras sinnen genom att leda dem och intala förmedelst deras böjelsers eller begärelsers nöjen. Men desamme afhållas af Herren ifrån hvarje menniska, om hvilken något hopp till omdaning finnes, ty de äro så beskaffade, att de icke blott kunna förstöra samveten, utan äfven hos menniskan uppväcka hennes ärfda ondskor, hvilka eljest ligga gömda. På det derföre menniskan ej må inledas i dem, ombesörjes af Herren, att dessa helveten äro alldeles tillslutna; och när efter döden någon menniska, som är en sådan genie, kommer in i det andra lifvet, kastas hon ögonblickligen i deras helvete. Desamme (genierna) se äfven ut, när de beskådas med hänsyn till svek och listigheter, liksom huggormar.

580. Hurudan ondska de helvetiska Andarna hafva, kan vara tydligt af deras skändliga konster, hvilka äro så många, att en bok skulle uppfyllas med deras uppräknande, samt

flera böcker med deras beskrifvande. Dessa konster äro nästan alla obekanta i verlden. *Ett slag* hänför sig till missbruk af motsvarigheterna; *ett annat* till missbruk af den Gudomliga ordningens yttersta ting; *ett tredje* till meddelande och inflytelse af tankar och böjelser, medelst vändningar [åt visst håll], medelst beskådanden, och medelst andra andar utanför sig, och genom utskickade ifrån sig; *ett fjerde* till verkningar medelst fantasier; *ett femte* till kastningar (utträdanden) utom sig, samt i följd deraf närvarelser annanstädes, än der de till kroppen befinna sig; *ett sjette* till förställningar, intalelser och lögner. I dessa konster kommer en ond menniskas ande, när han är löst ifrån sin kropp, af sig sjelf, ty de finnas i hans ondas natur, i hvilken han då är. Genom dessa konster plåga de hvarandra inbördes i helvetena; men, emedan alla dessa konster, utom dem som ske medelst förställningar, intalelser och lögner, äro obekanta i verlden, så vill jag icke specielt beskrifva dem här, så väl emedan de icke begripas, som emedan de äro skändliga.

581. Att Plågor i helvetena tillstädjas af Herren, dertill är orsaken den, att ondskorna ej annorledes kunna hållas inom skrankorna och kufvas. Enda medlet att inom skrankorna hålla och kufva dem, samt att hålla den helvetiska skaran i band, är fruktan för straff. Det gifves ej annat medel; ty utan fruktan för straff och plåga skulle det onda rusa in i raserier, samt det hela splittras, liksom ett rike på jorden, der icke lag och icke straff finnes.

Om helvetenas utseende, läge och flertal.

582. I den andliga verlden, eller i den verld der Andar och Änglar äro, synas likadana saker som i den naturliga verlden, eller der menniskorna äro, till den grad lika, att med hänsyn till den utvertes skapnaden ingen åtskilnad förefinnes. Der synas slätter, och synas berg, kullar och klippor, samt emellan dem dalar, dessutom äfven vatten, och flera andra saker som [äro att se] på jordklotet. Men det oaktadt äro de allesammans af andligt ursprung; hvarföre de synas inför andarnas och änglarnas ögon, och ej inför menniskornas ögon, emedan menniskorna äro i den naturliga verlden; och de Andlige se de ting som äro af andligt ursprung, och de Naturlige dem som äro af naturligt ursprung. Menniskan kan derföre med sina ögon ingalunda se de ting som finnas i den andliga verlden, så framt det icke gifves henne att vara i anden, och [i annat fall] ej förr än efter döden, då hon blifver ande. Tvärtom kunna äfven en Ängel och en Ande alldeles icke se något i den naturliga verlden, om de ej äro hos en menniska, åt hvilken det blifvit gifvet att tala med dem; ty menniskans ögon äro afpassade för emottagandet af den naturliga verldens ljus, och änglarnas och andarnas ögon äro afpassade för emottagandet af den andliga verldens ljus, och likväl hafva begge [parterna] ögon, till påseendet alldeles lika. Att den andliga verlden är sådan, kan en naturlig menniska icke begripa, samt minst en sinlig menniska, hvilken är den som ingenting tror, annat än hvad hon med sin kropps ögon ser, och med hans händer vidrör, följaktligen hvad hon genom syn och känsel inhemtat, och på grund af dessa tänker, hvilken derföre har en materiel, och ej en andlig tanke. Emedan den andliga verldens och den naturliga verldens likhet är så beskaffad, derföre vet menniskan efter

döden knappt annat, än att hon befinner sig i den verld, der hon är född, och ur hvilken hon gått ut; för hvilken orsaks skull de äfven kalla döden blott ett öfverförande ifrån den ena verlden in i en annan likadan. Att en sådan begge verldarnas likhet förefinnes, kan ses ofvanföre, der det är handladt om Förebildningar och Skenbarheter i himmelen, n. 170 till 176.

583. På de mera upphöjda ställena der äro Himlarna; på de låga der äro Andarnes verld; under dessa och under de förra äro Helvetena. Himlarna synas icke för de andar som äro i Andarnes verld, utom då deras inre syn upplåtes. Åtskilliga gånger synas de likväl såsom töckenskyar, eller såsom hvitglänsande moln. Orsaken är den, att himmelens änglar befinna sig i ett inre tillstånd med hänsyn till förståndighet och vishet, således ofvan deras syn som äro i Andarnes verld. De andar deremot, som äro på slätterna och i dalarna, se hvarandra inbördes, men när de derstädes blifvit frånskilda, hvilket sker när de blifvit inlåtna i sina inre [delar], då se de onda andarna icke de goda; hvaremot de goda kunna se de onda, men vända sig bort ifrån dem, och de andar, som vända sig bort, blifva osynliga. Helvetena åter synas icke, alldenstund de äro slutna; allenast ingångarna, som kallas portar, [synas], när de upplåtas för insläppande af andra dylika. Alla portar till helvetena äro öppna från Andarnes verld, och inga från himmelen.

584. Helvetena äro öfverallt, så väl under bergen, kullarna och klipporna, som under slätterna och dalarna. Öppningarna eller portarna till de helveten, som äro under bergen, kullarna och klipporna, te sig till anblicken liksom hål och liksom bergsklipp-remnor, somliga utsträckta på bredden och vida, somliga trånga och smala, de flesta skrofliga. Alla synas, när de beskådas, skumma och svartaktiga. Men de helvetiska andar, som befinna sig deri, äro i ett sådant ljussken, som det hvilket härrör från glödande kol. För detta skens emottagande äro deras ögon afpassade; och detta af den or-

sak, att de, medan de lefde i verlden, voro i stockmörker med hänsyn till de Gudomliga sanningarna, genom att förneka dem, och genom att, likasom i ett sken med hänsyn till falskheterna, bejaka dessa, hvadan deras ögons syn har blifvit så danad. Deraf kommer det ock, att himmelens ljus för dem är stockmörker, hvarföre, när de utgå ur sina grottor, de ingenting se. Och härutaf skönjes på det klaraste, att menniskan i samma mån kommer in i himmelens ljus, som hon erkänner det Gudomliga, och bestyrker hos sig de ting, som tillhöra himmelen och församlingen; och att hon i samma mån kommer in i helvetets stockmörker, som hon förnekar det Gudomliga, och bestyrker hos sig de saker som äro emot de ting, som tillhöra himmelen och församlingen.

585. Öppningarna eller portarna till de helveten, som äro under slätterna och dalarna, te sig till påseendet på vidt olika sätt, somliga lika dem som äro under bergen, kullarna och klipporna, somliga såsom grottor och hålor, somliga såsom stora svalg och [liksom] bråddjup, somliga såsom träsk, och somliga såsom vatten-pölar. Alla äro helt betäckta, och äro icke öppna utom när onda andar ifrån Andarnes verld dit inkastas. Och när de äro öppna, uppstötes derifrån antingen liksom en eld med rök, sådan som ter sig i luften från eldsvådor, eller såsom en låga utan rök; eller såsom sot sådant som [härrör] från en påtänd kamin, eller såsom en töckensky samt ett tjockt moln. [Af mig] har blifvit hördt, att de helvetiska andarna ej se, ej heller hafva känning af dessa ting, emedan då de äro i dem, de äro liksom i sin egen atmosfer, och sålunda i sitt lifs nöje, och detta af den orsak, att de[samma] svara mot de ondskor och falskheter i hvilka de äro, nemligen elden mot hatet och hämnden, röken och sotet mot falskheterna från dessa, lågan mot sjelfkärlekens ondskor, samt töckenskyn och det tjocka molnet mot falskheterna derifrån.

586. Det har äfven blifvit [mig] gifvet att blicka in i helvetena, samt att se hurudana de äro innantill, ty när det

behagar Herren väl, kan en ande och ängel, som är ofvanför, med synen tränga igenom in i de lägsta, samt skärskåda hurudana de äro, utan att betäckningarna stå i vägen. Så har det ock blifvit mig gifvet att skåda in i dem. Somliga helveten hafva tett sig till påseendet såsom Hålor och Grottor i bergsklippor, sträckande sig inåt, samt derifrån också i djupet snedt eller rätt ned. Somliga helveten tedde sig till påseendet lika lyor och kulor, sådana som vilddjuren hafva i skogarna; somliga lika hvälfda hålor och grottgångar, sådana som finnas i grufvor, med grottor mot de lägre [delarna]. De flesta helveten äro trefaldigade, de öfra synas innantill stockmörka, emedan de (invånarne) der äro i det ondas falskheter, de nedra deremot synas glödande, emedan de der äro i sjelfva ondskorna. Stockmörker svarar nemligen mot det ondas falskheter, samt eld mot sjelfva ondskorna; ty i de djupare helvetena äro de, som till det inre hafva handlat af det onda, i de mindre djupa deremot äro de som [så gjort] till det yttre, hvilket vill säga, af det ondas falskheter. I vissa helveten synas liksom ruiner af hus samt af städer efter eldsvådor, i hvilka helvetiska andar bo, och gömma sig. I de mildare helvetena synas liksom simpla kojor, somligstädes stötande intill hvarandra i gestalten af en stad, med gränder och gator. Inne i husen der äro helvetiska andar, och der [förekomma] oupphörliga trätor, ovänskaper, slagsmål och sönderslitningar; på gator och gränder förekomma röfverier och plundringar. I vissa helveten finnas idel otuktshus, som äro vederstyggliga att se, uppfylda med allt slags smuts och exkrementer. Äfven finnas skumma Skogar, i hvilka helvetiska andar ströfva liksom vilddjur, och der finnas jemväl underjordiska grottor, in i hvilka de fly som förföljas af andra. Också finnas Ödemarker, hvarest ingenting finnes annat än ofruktbart och sandigt, och somligstädes skrofliga bergsklippor med hålor i, somligstädes äfven kojor. På dessa öde platser utkastas från helvetena de som lidit det yttersta, mest de som

i verlden varit listigare än de öfriga att stämpla och anstifta konster och svek; deras sista [lott] är ett sådant lif.

587. Hvad angår helvetenas Läge i synnerhet, kan ingen veta [det], icke en gång änglarna i himmelen, utan Herren Allena; men deras Läge i allmänhet är kändt af de väderstreck, i hvilka de befinna sig. Helvetena äro nemligen liksom himlarna åtskilda med hänsyn till väderstrecken, och väderstrecken i den andliga verlden äro bestämda efter kärlekarna, ty alla väderstreck i himmelen begynna ifrån Herren såsom Sol, Hvilken är Öster; och emedan helvetena äro motsatta himlarna, så begynna deras väderstreck midt emot, således ifrån Vester; härom kan ses i artikeln om de fyra väderstrecken i himmelen, n. 141 till 153. Deraf kommer, att helvetena i Vestra väderstrecket äro de allra värsta och mest rysliga, och desto värre och rysligare ju aflägsnare ifrån Öster, således gradvis steg för steg. I dessa helveten äro de som i verlden varit i sjelfkärlek, samt i följd deraf i förakt för andra och i ovänskap mot dem, som icke gynnat dem sjelfva, äfvensom i hat och hämnd mot dem som icke vördat och dyrkat dem. I de aflägsnaste derstädes äro de, som varit af den Katolska religionen, såsom den kallas, och velat der dyrkas som gudar, och derföre brunnit af hat och hämnd mot alla, som icke erkänt deras makt (myndighet) öfver menniskors själar och öfver himmelen. Desamme äro af lika sinnelag, det är, af lika hat och hämnd[begär] mot dem, hvilka motsätta sig, såsom de varit i verlden. Deras största nöje är att rasa (i grymhet); men detta vändes i det andra lifvet mot dem sjelfva; ty i deras helveten, af hvilka vestra väderstrecket är uppfyldt, rasar den ene mot den andre, som frånkänner honom Gudomlig makt. Härom skola emellertid flera saker sägas i det lilla verket om Yttersta Domen och om det förstörda Babylonien. Men huruledes helvetena i detta väderstreck äro ordnade, kan man icke veta, allenast att de grufligaste af det slaget äro vid sidorna åt norra väderstrecket, de mindre grufliga åt södra väderstrecket; således aftager

helvetenas gruflighet ifrån norra väderstrecket till det södra, och jemväl gradvis mot Öster. Till Öster derstädes äro de som varit högmodiga, och icke trott på det Gudomliga, men ändock icke varit i ett sådant hat och hämnd[begär], ej heller i svek, såsom de hvilka äro djupare in i det vestra väderstrecket. I Östra väderstrecket äro nu för tiden inga helveten; de som varit der, äro öfverförda till Vestra väderstrecket framtill. Helvetena i norra och södra väderstrecket äro flera; i dem äro de, som, medan de lefde, voro i verldskärlek, och deraf i hvarjehanda slags ondskor, hvilka äro ovänskap, fiendtlighet, tjufverier, röfverier, list, girighet, obarmhertighet. De värsta helvetena af detta slag äro i Norra väderstrecket; de mildare i Södra. Deras gräslighet växer, allt efter som de äro närmare till vestra väderstrecket, och jemväl allt efter som de äro aflägsnare från södra väderstrecket, samt aftager mot det östra väderstrecket, och jemväl mot det södra: Bakom de helveten, som äro i det vestra väderstrecket, äro de skumma Skogar, i hvilka elaka andar ströfva liksom vilddjur; likaledes bakom helvetena i norra väderstrecket. Men bakom helvetena i södra väderstrecket äro de Ödemarker, om hvilka nyss ofvanföre är handladt. Detta om helvetenas Läge.

588. Hvad helvetenas Flertal angår, så äro helvetena till antalet lika många som änglasamfunden i himlarna äro; alldenstund mot hvart himmelskt samfund svarar i kraft af motsats ett helvetiskt samfund. Att de himmelska samfunden äro otaliga, och alla skilda isär allt efter kärlekens, menniskokärlekens och trons godheter, kan ses i artikeln om de Samfund af hvilka himlarna bestå, n. 41 till 50; och i artikeln om himmelens Omätlighet, n. 415 till 420; likaledes alltså de helvetiska samfunden, som äro skilda isär allt efter de godheterna motsatta ondskorna. Hvartenda ondt är af oändlig omvexling, liksom hvartenda godt. Att så förhåller sig, fatta icke de, som blott hafva en enkel föreställning om hvartenda ondt, såsom om förakt, om ovänskap, om hat, om hämnd, om svek, och om dylika andra, men de må veta att hvart-

enda ett af dem innehåller så många artbestämmande *(specifika)* skiljaktigheter, och [dessa] åter igen så många specifika och särskilda skiljaktigheter, att en [hel] bok ej är tillräcklig för deras uppräknande. Helvetena äro allt efter skiljaktigheterna af hvart ondt på ett så ordnadt sätt åtskilda, att ingenting [finnes] mera ordnadt och åtskildt. Deraf kan vara tydligt, att de äro oräkneliga, ett nära det andra, och ett aflägse ifrån det andra, allt efter ondskornas skiljaktigheter till slag, till art och i det särskilda. Helveten finnas ock under [andra] helveten; somligas gemenskapsförbindelser ega rum medelst öfvergångar, och fleras gemenskapsförbindelser ega rum medelst utdunstningar, och detta alldeles enligt frändskaperna af *ett* slag och *en* art af det onda med andra [slag och arter]. Af huru stort antal helvetena äro, har blifvit mig gifvet att veta derutaf, att helveten finnas under hvarje berg, kulle och klippa, och jemväl under hvarje slätt och dal, och att de under dem utsträcka sig på längden, bredden och djupet; med ett ord, hela himmelen samt hela Andarnes verld äro likasom [underifrån] urhålkade, och under dem är ett fortlöpande helvete. Detta om helvetenas Flertal.

Om jemvigten emellan himmelen och helvetet.

589. Jemvigt i allting skall finnas, för att något må vara till. Utan jemvigt finnes ej verkan och återverkan, ty jemvigt eger rum emellan tvenne krafter, af hvilka den ena verkar och den andra återverkar. Hvila på grund af lika verkning och återverkning kallas Jemvigt. I den andliga verlden eger jemvigt rum i alla samtliga och enskilda ting; i allmänhet uti sjelfva atmosfererna, i hvilka de lägre [delarna] återverka och motstå, i den mån de öfre verka och trycka

på. I den naturliga verlden förefinnes äfven jemvigt emellan värme och köld, emellan ljus och skugga, och emellan torrt och vått: medeltemperaturen är jemvigt. Jemvigt finnes ock i alla föremål af verldens riken, hvilka äro tre, nemligen Mineral-, Växt- och Djur-[riket]; ty utan jemvigt i dem är ingenting till och eger bestånd; öfverallt är liksom ett bemödande ifrån ena sidan verkande och ifrån den andra återverkande. All tillvarelse eller all verkan sker i jemvigt, men den sker derigenom, att den ena kraften verkar och den andra låter sig påverkas, eller att den ena kraften inflyter genom verkande, och den andra emottager och på passande sätt gifver efter. I den Naturliga verlden kallas det, som verkar och som återverkar, kraft och jemväl bemödande; men i den Andliga verlden kallas det, som verkar och som återverkar, Lif och Vilja. Lifvet der är lefvande kraft, och Viljan är lefvande bemödande, och sjelfva jemvigten kallas Frihet. Alltså uppstår och består den andliga Jemvigten eller Friheten emellan det goda, som verkar ifrån den ena sidan, och det onda som återverkar ifrån den andra sidan, eller emellan det onda som verkar ifrån den ena sidan och det goda som återverkar ifrån den andra sidan. Jemvigten emellan det verkande goda och det återverkande onda förefinnes hos de gode, hvaremot jemvigten emellan det verkande onda och det återverkande goda förefinnes hos de onde. Att den andliga jemvigten eger rum emellan det goda och det onda, är emedan allt till menniskans lif hörande hänför sig till det goda och till det onda, samt viljan är [deras] mottag. Jemvigt eger ock rum emellan det sanna och det falska; men denna beror af jemvigten emellan det goda och det onda. Jemvigten emellan det sanna och det falska är liksom emellan ljuset och skuggan, hvilka verka på växtrikets föremål i samma mån, som i ljuset och skuggan finnes värme och köld. Att ljuset och skuggan af sig sjelfva ingenting verka, utan att värmen [verkar] igenom dem, kan vara tydligt af [att det är] lika ljus och skugga om vintertiden och om vårtiden. Jemförelsen af det sanna och det falska med ljuset

och skuggan härrör af motsvarighet, ty det sanna motsvarar ljuset, det falska skuggan, och värmen kärlekens goda. Och jemväl är andligt Ljus det sanna, andlig Skugga det falska, samt andlig Värme är kärlekens goda; om hvilken sak kan ses i den artikel, der det n. 126 till 140 är handladt om Ljus och Värme i himmelen.

590. Ständig jemvigt eger rum emellan himmel och helvete. Från helvetet utandas och uppstiger oaflåtligen ett bemödande att göra ondt, och från himmelen utandas och nedstiger oaflåtligen ett bemödande att göra godt. I denna jemvigt är Andarnes verld, och att denna är midt emellan himmelen och helvetet, kan ses ofvanföre n. 421 till 431. Att Andarnes verld är i denna jemvigt, är emedan hvarje menniska efter döden först inträder i Andarnes verld, och der hålles i lika tillstånd hvari hon varit i verlden, hvilket icke kunde ske, så framt icke der förefunnes den högsta jemvigt; derigenom utforskas nemligen alla hurudana de äro, ty de äro der lemnade åt sin frihet, sådan som den i hvilken de varit i verlden. Den andliga jemvigten är Friheten hos menniskan och anden, såsom nyss ofvanföre n. 589 är sagdt. Huru beskaffad hvars och ens frihet är, varder der af änglarna i himmelen kändt genom meddelande af böjelser och derifrån [härflytande] tankar; och detta ter sig till åskådning inför änglaandarna igenom de vägar som de gå. De som äro goda andar, de gå de vägar som sträcka sig till himmelen, hvaremot onda andar gå de vägar som sträcka sig till helvetet. Vägar synas verkligen i den verlden; och detta är äfven orsaken, att »vägar» i Ordet beteckna sanningar som leda till det goda, och i motsatt mening falskheter som leda till det onda. Och deraf härrör ock, att »gå», »vandra» och »resa» i Ordet betecknar lifvets framskridanden[289]). Sådana

---

[289]) Att »resa» i Ordet betecknar fortskridande af lifvet, likaledes »gå», n. 3335, 4375, 4554, 4585, 4882, 5493, 5605, 5996, 8181, 8345, 8397, 8417, 8420, 8557. »Gå och vandra med Herren», att det är att emottaga andligt lif, och att lefva med Honom, n. 10567. Att »vandra» är att lefva, n. 519, 1794, 8417, 8420.

vägar har det ofta blifvit mig gifvet att se, och jemväl andarnas gåenden och vandringar på desamma fritt enligt böjelserna och deraf tankarna.

591. Att det Onda oaflåtligen utandas och uppstiger från helvetet, och det Goda oaflåtligen utandas och nedstiger från himmelen, är emedan en andlig sfer omgifver en hvar, och denna sfer utströmmar och böljar fram från böjelsernas och deraf tankarnas lif[290]). Och emedan en sådan lifssfer utströmmar från en hvar, så utströmmar den derföre ock från hvartenda himmelskt samfund, och från hvartenda helvetiskt samfund, följaktligen från alla tillsammans, det är, från hela himmelen och från hela helvetet. Att det goda utströmmar från himmelen, är emedan alla der äro i det goda, och att det onda [utströmmar] från helvetet, är emedan alla der äro i det onda. Det goda, som [kommer] från himmelen, är allt af Herren, ty änglarna, som äro i himlarna, afhållas alla ifrån sin egenhet, samt hållas i Herrens egenhet, som är Sjelfva det Goda; men de andar, som äro i helvetena, äro alla i sin egenhet, och hvars och ens egenhet är icke annat än ondt, emedan den icke är annat än ondt, så är den helvete[291]). Härutaf kan vara tydligt, att den jemvigt, i hvilken änglarna i himlarna och andarna i helvetena hållas, ej är såsom jemvigten i Andarnes verld. Änglarnas jemvigt i himlarna är i den mån som de velat vara i det goda, eller i den mån som

---

290) Att en andlig Sfer, som är lifvets sfer, utströmmar och böljar fram från hvarenda menniska, ande och ängel, och tätt omgifver dem, n. 4464, 5179, 7454, 8630. Att den utströmmar från deras böjelsers och tankars lif, n. 2489, 4464, 6206 i slutet. Att andar kännas, huru beskaffade de äro, på afstånd till följd af deras sferer, n. 1048, 1053, 1316, 1504. Att sfererna från de onde äro stridande mot sfererna från de gode, n. 1695, 10187, 10312. Att dessa sferer utsträcka sig långt in i änglasamfunden, allt efter det godas beskaffenhet och storlek, n. 6598 till 6613, 8063, 8794, 8797. Och in i de helvetiska samfunden allt efter det ondas beskaffenhet och storlek, n. 8794, 8797.

291) Att menniskans Egenhet ej är annat än ondt, n. 210, 215, 731, 874, 875, 876, 987, 1047, 2307, 2308, 3518, 3701, 3812, 8480, 8550, 10283, 10284, 10286, 10731. Att menniskans egenhet är helvete hos henne, n. 694, 8480.

de lefvat i det goda i verlden, således ock i den mån som de hafva afskytt det onda; men andarnas jemvigt i helvetet är i den mån som de velat vara i det onda, eller i den mån som de lefvat i det onda i verlden, således ock i den mån som de till hjerta och ande varit emot det goda.

592. Om icke Herren styrde så väl himlar som helveten, funnes ej någon jemvigt, och om ej jemvigt funnes, så funnes ej himmel och helvete; ty alla samtliga och enskilda ting i verldsalltet, det är, så väl i den naturliga verlden som i den andliga verlden stå fast i kraft af jemvigten. Att så är, kan hvarje förnuftig menniska förnimma. Gif blott öfvervigt å ena sidan, och intet motstånd å den andra, månne icke beggedera skulle förgås. Så skulle det vara i den andliga verlden, om ej det goda återverkade emot det onda, samt städse hölle dess uppresning inom skrankorna. Så framt icke det Gudomliga ensamt gjorde detta, skulle både himmel och helvete förgås, och med dem hela menniskoslägtet. »Så framt icke det Gudomliga ensamt gjorde detta», säges, emedan hvars och ens, så väl ängels, som andes och menniskas, egenhet ej är annat än ondt, se ofvanföre n. 591, hvarföre aldrig några änglar och andar kunna motstå de ifrån helvetena oaflåtligen utdunstade ondskorna, enär i följd af egenheten alla sträfva till helvetet. Härutaf är klart, att om ej Herren Allena styrde så väl himlar som helveten, så funnes aldrig frälsning för någon. Dessutom verka alla helveten som ett, ty ondskorna i helvetena äro sammanbundna, liksom godheterna i himlarna, och att motstå alla helveten, hvilka äro otaliga, och hvilka tillsammans verka emot himmelen, och emot alla som äro der, det kan icke [någon] utom blott det Gudomliga, som utgår ensamt af Herren.

593. Jemvigten emellan himlarna och helvetena förminskas och tillväxer allt efter antalet af dem som inträda i himmelen samt inträda i helvetet, hvilket sker dagligen till flera tusen. Att veta och förnimma detta, och att efter våg moderera och utjemna detta, det kan ej någon ängel, utan

Herren Allena, ty det af Herren utgående Gudomliga är allnärvarande, samt ser öfverallt hvarest något vacklar. En ängel ser blott hvad som är nära honom, och förnimmer i sig sjelf icke ens hvad som sker i hans eget samfund.

594. Huruledes alla ting äro ordnade i himlarna och i helvetena, för att alla samtlige, och enskilde, som äro der, må vara i sin jemvigt, kan i någon mån vara tydligt af det som ofvanföre är sagdt och visadt om himlarna och om helvetena, att nemligen alla himmelens samfund äro på det mest ordnade sätt åtskilda efter godheterna, och deras slag och arter; och alla helvetets samfund efter ondskorna, och deras slag och arter; och att under hvartenda himmelssamfund är ett helvetessamfund som motsvarar i kraft af motsats, från hvilken motsatta motsvarighet härflyter jemvigt. Derföre ombesörjes städse af Herren, att icke ett helvetiskt samfund under ett himmelskt samfund må vara öfvermäktigt; och i den mån det begynner vara öfvermäktigt, stäfjas och återbringas det till ett rätt jemvigtsförhållande igenom åtskilliga medel. Dessa medel äro flera, utaf hvilka allenast några skola omtalas. Somliga medel hänföra sig till en starkare närvarelse af Herren; somliga till en mera närsluten gemenskap och förbindelse af ett eller flera samfund med andra; somliga till utkastande af de öfverflödiga helvetiska andarna i ödemarkerna; somliga till öfverförande af några ifrån ett helvete till ett annat; somliga till ordnande af dem som äro i helvetena, hvilket äfven sker på åtskilliga sätt; somliga till undangömmande af vissa helveten under tätare och tjockare betäckningar, äfvensom till nedsändande i djupare [helveten]; förutom andra [medel]; äfven i de himlar som äro öfver dem. Detta är sagdt, för att man på något sätt må förnimma, att Herren Allena ombesörjer, att öfverallt jemvigt må finnas emellan det goda och det onda, således emellan himmelen och helvetet; ty på en sådan jemvigt grundas allas frälsning i himlarna, och allas på jorden.

595. Man bör veta, att helvetena oaflåtligen angripa himmelen, och bemöda sig att förstöra den, och att Herren oaflåtligen skyddar himlarna, genom att afhålla dem, som äro der, ifrån de ondskor som härröra från deras egenhet, samt hålla [dem] i det goda som är af Honom. Rätt ofta har blifvit [mig] gifvet att förnimma den ifrån helvetena utströmmande sferen, hvilken hel och hållen var en sfer af bemödanden att förstöra Herrens Gudomlighet, och sålunda himmelen. Äfven hafva åtskilliga gånger förnummits några helvetens uppsjudningar, hvilka voro bemödanden att tränga sig upp och förstöra. Himlarna deremot å sin sida angripa aldrig helvetena, ty den af Herren utgående Gudomliga sferen är ett ständigt bemödande att frälsa alla; och emedan de som äro i helvetena icke kunna frälsas, enär alla, som äro der, äro i det onda och emot Herrens Gudomlighet, derföre kufvas så mycket möjligt är i helvetena förolämpningarna, och raserierna inskränkas att de icke der må bryta ut emot hvarandra ömsesidigt utöfver måttan; hvilket äfven sker genom otaliga den Gudomliga maktens medel.

596. Det är två riken, i hvilka himlarna äro åtskilda, nemligen det Himmelska riket och det Andliga riket, om hvilka kan ses ofvanföre n. 20 till 28; likaledes är det två riken i hvilka helvetena äro åtskilda, det ena af dessa riken är motsatt det Himmelska riket, och det andra är motsatt det Andliga riket. Det som är motsatt det himmelska riket är i vestra väderstrecket, och de, som äro der, kallas Genier; det åter som är motsatt det andliga riket är i norra och södra väderstrecket, och de, som äro der, kallas Andar. Alla, som äro i det himmelska riket, äro i kärlek till Herren, och alla som äro i de, detta rike motsatta, helveten, äro i sjelfkärlek; hvaremot alla, som äro i det andliga riket, äro i kärlek mot nästan, men alla, som äro i de, detta rike motsatta, helveten, äro i verldskärlek. Deraf har blifvit klart, att kärleken till Herren och sjelfkärleken äro motsatta; likaledes kärleken mot nästan och verldskärleken. Af Herren ombesörjes städse,

att icke något må utströmma från de Herrens himmelska rike motsatta helveten hän mot dem, som äro i det andliga riket, ty om detta skedde, skulle det andliga riket förgås; orsaken kan ses ofvanföre n. 578, 579. Dessa äro de två allmänna Jemvigter, som af Herren städse vidmakthållas iståndsatta.

Menniskan är i frihet genom jemvigten emellan himmelen och helvetet.

597. Ofvanföre är handladt om Jemvigten emellan himmel och helvete, och visadt att denna jemvigt är en jemvigt emellan det goda, som är från himmelen, och det onda som är från helvetet, således att det är en andlig jemvigt, som i sitt väsende är Frihet. Att den andliga jemvigten i sitt väsende är Frihet, är emedan hon eger rum emellan det goda och det onda, samt emellan det sanna och det falska, och dessa äro andliga; hvarföre det att kunna vilja det goda eller det onda, och tänka det sanna eller det falska, samt utvälja det ena framför det andra, är den frihet, om hvilken här handlas. Denna frihet gifves åt hvarenda menniska af Herren, och borttages icke någonsin. Hon är visserligen i kraft af sitt ursprung icke menniskans utan Herrens, emedan hon är af Herren, men det oaktadt skänkes hon med lifvet åt menniskan såsom hennes; och detta af den orsak, att menniskan må kunna omdanas och frälsas, ty utan frihet ingen omdaning och frälsning. En hvar kan i kraft af någon förnuftig skärskådning se, att det är i menniskans fria [skön] att tänka illa eller väl, uppriktigt eller oupprigtigt, rättvist eller orättvist; och jemväl att hon kan tala och handla väl, uppriktigt och rättvist, men icke illa, oupprigtigt och orättvist för de andliga, moraliska och borgerliga lagarnas skull, igenom hvilka hennes utvertes

hålles i band. Härutaf är klart, att menniskans ande, som är den som tänker och vill, är i frihet; icke så menniskans utvertes, som talar och handlar, så framt icke detta är i enlighet med ofvansagda lagar.

598. Att menniskan icke kan omdanas om hon ej har frihet, är emedan hon födes i allt slags ondskor, hvilka likväl måste aflägsnas, för att hon må kunna frälsas; och de kunna icke aflägsnas, så framt hon ej ser dem i sig, och erkänner dem, och derefter icke vill dem, och omsider afskyr dem; då först aflägsnas de. Detta kan ej ske, så framt icke menniskan är så väl i det goda som i det onda, ty utaf det goda kan hon se ondskorna, men ej utaf det onda godheterna. De andliga godheter, som menniskan kan tänka, lär hon sig ifrån barndomen utaf Ordets läsande, och utaf predikan; samt de moraliska och borgerliga godheterna utaf lifvet i verlden. Detta är det första [skälet], hvarföre menniskan bör vara i frihet. Det andra är det, att intet tillegnas menniskan, utom hvad som sker af böjelsen som tillhör kärleken; de öfriga tingen kunna visserligen inträda, men icke vidare än i tanken, och ej i viljan, och hvad som icke inträder ända in i menniskans vilja, blifver ej hennes, ty tanken hemtar sitt från minnet, men viljan från sjelfva lifvet. Intet är någonsin fritt, som ej är från viljan, eller hvad som är detsamma, från böjelsen som tillhör kärleken; ty hvad helst menniskan vill eller älskar, det gör hon fritt. Deraf härrör, att menniskans frihet och böjelsen, som tillhör hennes kärlek eller vilja, äro *ett*. Derföre har menniskan alltså frihet, att hon må kunna påverkas *(afficieras)* af det sanna och det goda, eller älska dessa, och [de] sålunda [må kunna] blifva såsom hennes egna. Med ett ord, hvad helst som icke inträder i frihet hos menniskan, blifver ej qvar, emedan det ej tillhör hennes kärlek eller vilja, och de ting som ej tillhöra menniskans kärlek eller vilja, tillhöra ej hennes ande; ty menniskans andes Vara är kärlek eller vilja: det säges kärlek eller vilja, enär hvad menniskan älskar, det vill hon. Detta är nu orsaken, att menniskan icke

kan omdanas utom i frihet. Men flera saker om menniskans Frihet kunna ses i *Arcana Cœlestia* på nedan anförda ställen.

599. För att menniskan må vara i frihet, af orsak att hon må omdanas, derföre förbindes hon med hänsyn till sin ande med himmelen och med helvetet. Hos hvarenda menniska äro nemligen andar från helvetet och änglar från himmelen. Genom andarna från helvetet är menniskan i sitt onda, men genom änglarna från himmelen är menniskan i det goda af Herren: således i andlig Jemvigt, det är, i Frihet. Att hvar menniska äro vidfogade änglar från himmelen och andar från helvetet, kan ses i artikeln om Himmelens förbindelse med menniskoslägtet n. 291 till 302.

600. Man bör veta, att menniskans förbindelse med himmelen och med helvetet ej eger rum omedelbart med dem, utan medelbart igenom andar som äro i Andarnes verld. Dessa andar äro hos menniskan, men inga från sjelfva helvetet och från sjelfva himmelen; genom de onda andarna i Andarnes verld förbindes menniskan med helvetet, och genom de goda andar, som äro der, med himmelen. Emedan saken förhåller sig så, derföre är Andarnes verld midt emellan himmelen och helvetet, och der är sjelfva Jemvigten. Att Andarnes verld är midt emellan himmelen och helvetet, kan ses i artikeln om Andarnes verld, n. 421 till 431; och att der är sjelfva jemvigten emellan himmel och helvete, i nyss föregående artikel n. 589 till 596. Härutaf är nu klart, hvadan menniskan har Frihet.

601. Något skall ännu sägas om de menniskan vidfogade Andar. Ett helt samfund kan hafva gemenskap med ett annat samfund, och jemväl med en enda annan [person], hvar helst det är, igenom en af det utsänd ande. Denne ande kallas ett Subjekt för flere. Likaledes förhåller det sig med menniskans förbindelse med samfunden i himmelen, och med samfunden i helvetet, igenom menniskan vidfogade andar från Andarnes verld. Om dessa kan ock ses uti *Arcana Cœlestia* på [här nedan] anförda ställen vid slutet.

602. Till sist skall berättas om det Inplantade, som härrör från himmelens inflytelse hos menniskan, angående hennes lif efter döden. Det var vissa af den enfaldiga almogen, hvilka, i verlden lefvat i trons goda; dessa bragtes i ett likadant tillstånd, hvari de varit i verlden — detta kan ske med en hvar, när Herren medgifver — och då visades, hurudan föreställning de haft om menniskans tillstånd efter döden. De sade, att några Förståndige i verlden frågade dem, hvad de tänkte om sin själ efter lifvet i verlden. De sade, att de ej visste hvad själen var. De frågade vidare, hvad de trodde om sitt tillstånd efter döden. De sade, att de trodde att de skulle lefva [som] andar. Då frågade de, hurudan tro de hade om anden. De sade, att han är menniska. De frågade, hvadan de visste detta. De sade, att de visste det emedan det är så. Dessa Förståndige förundrade sig öfver, att de enfaldige hade en sådan tro, och icke de sjelfve. Deraf har blifvit klart, att hos hvarenda menniska, som är i förbindelse med himmelen, finnes ett Inplantadt angående hennes lif efter döden. Detta Inplantade är icke annanstädes ifrån än utaf inflytelsen från himmelen, det är, genom himmelen af Herren, förmedelst de andar, som från andarnes verld äro menniskan vidfogade, och att det tillkommer dem, hos hvilka Friheten att tänka icke är utsläckt genom antagna och med åtskilliga ting bestyrkta grundsatser om menniskans Själ, hvilken de säga vara antingen det rena tänkandet, eller någon besjälad princip, hvars säte i kroppen de söka efter; då likväl Själen ej är annat än menniskans lif, men Anden är sjelfva menniskan, samt den jordiska Kropp, som han bär omkring i verlden, är blott en handtlangare, genom hvilken Anden, som är sjelfva menniskan, på ett passande sätt handlar i den naturliga verlden.

603. De ting, som sagts uti detta verk om Himmelen, Andarnes verld och Helvetet, skola vara dunkla för dem, som ej befinna sig i nöjet att veta andliga sanningar, men klara för dem som äro i [detta] nöje, mest för dem som äro i böjelsen för det sanna för det sannas skull, det är, som älska det

sanna emedan det är sant; ty hvad helst som älskas, det inträder med ljus i sinnets föreställning, i synnerhet när det sanna älskas, emedan allt sant är i ljus.

Utdrag ur Arcana Cœlestia (Himmelska Hemligheter) om menniskans Frihet, om Inflytelsen, och om de Andar genom hvilka gemenskapsförbindelser ske.

Om Friheten. Att all Frihet tillhör kärleken eller böjelsen, alldenstund hvad menniskan älskar, det gör hon fritt, n. 2870, 3158, 8987, 8990, 9585, 9591. Att emedan Friheten tillhör Kärleken, så är hon hvars och ens lif, n. 2873. Att ingenting synes som eget, utom hvad som härrör af Frihet, n. 2880. Att det finnes en Himmelsk frihet och en Helvetisk frihet, n. 2870, 2873, 2874, 9589, 9590.

Att den Himmelska friheten tillhör den himmelska kärleken, eller kärleken till godt och sant, n. 1947, 2870, 2872. Och att, emedan kärleken till godt och sant är af Herren, sjelfva Friheten är (består uti) att ledas af Herren, n. 892, 905, 2872, 2886, 2890, 2891, 2892, 9096, 9586, 9587, 9589, 9590, 9591. Att menniskan af Herren införes i den Himmelska friheten igenom pånyttfödelse, n. 2874, 2875, 2882, 2892. Att Frihet bör tillkomma menniskan, för att hon må kunna pånyttfödas, n. 1937, 1947, 2876, 2881, 3145, 3146, 3158, 4031, 8700. Att eljest kärleken till godt och sant icke kan inplantas i menniskan, samt tillegnas henne skenbart såsom hennes egen, n. 2877, 2879, 2880, 2888. Att ingenting, som sker i tvång, förbindes med menniskan, n. 8700, 2875. Att om menniskan kunde omdanas utaf tvång, så skulle alla frälsas, n. 2881. Att tvång i omdaningen är skadligt, n. 4031. Att all dyrkan (gudstjenst) af frihet är [verklig] dyrkan, men icke den som härrör af tvång, n. 1947, 2880, 7349, 10097. Att ånger (bättring) bör ske i fritt tillstånd, och att den som sker i ett tvunget tillstånd icke gäller, n. 8392. De tvungna tillstånden, hvilka de äro, n. 8392.

Att det är menniskan gifvet att handla af förnuftets frihet, att godt må ombesörjas åt henne, och att menniskan derföre är i frihet att tänka och vilja äfven det onda, och jemväl att göra [det] så mycket icke lagarna förbjuda, n. 10777. Att menniskan af Herren hålles emellan himmelen och helvetet, och sålunda i jemvigt, för att hon må vara i frihet för omdaningens skull, n. 5982, 6477, 8209, 8987. Att det, som insås i frihet, förblifver, men icke det som [inplantas] i tvång, n. 9588. Att derföre friheten aldrig beröfvas någon, n. 2876, 2881. Att ingen tvingas af Herren, n. 1937, 1947.

Att tvinga sig sjelf är af frihet, men ej att tvingas, n. 1937, 1947. Att menniskan bör tvinga sig sjelf till att motstå det onda,

1937, 1947, 7914. Och jemväl till att göra det goda såsom af sig sjelf, men [bör] dock erkänna att det är af Herren, n. 2883, 2891, 2892, 7914. Att menniskan har starkare frihet i frestelse-strider, i hvilka hon segrar, enär menniskan då inombords tvingar sig sjelf till att motstå, fastän det ser annorlunda ut, n. 1937, 1947, 2881.

Att den Helvetiska friheten är att ledas af sjelf- och verldskärlekarna och deras begärelser, n. 2870, 2873. Att de, som äro i helvetet, icke veta af annan frihet, n. 2871. Att den Himmelska friheten är på så stort afstånd ifrån den Helvetiska friheten, som himmelen ifrån helvetet, n. 2873, 2874. Att den Helvetiska friheten, som är att ledas af sjelf- och verldskärlekarna, ej är frihet, utan träldom, n. 2884, 2890. Alldenstund det är träldom att ledas af helvetet, n. 9586, 9589, 9590, 9591.

Om Inflytelsen. Att alla ting, som menniskan tänker och som hon vill, inflyta, af erfarenhet, n. 904, 2886, 2887, 2888, 4151, 4319, 4320, 5846, 5848, 6189, 6191, 6194, 6197, 6198, 6199, 6213, 7147, 10219. Att menniskan kan betrakta saker, tänka, och analytiskt (undersökningsvis) sluta, är i följd af inflytelse, n. 5288, 4319, 4320. Att menniskan ej kan lefva ett enda ögonblick, om henne beröfvas inflytelsen från den andliga verlden, erfarenhet, n. 2887, 5849, 5854, 6321. Att det lif, som inflyter af Herren, förändras *(varieras)* allt efter menniskans tillstånd, och allt efter emottagandet, n. 2069, 5986, 6472, 7343. Att hos de onde det goda som inflyter af Herren vändes i ondt, samt det sanna i falskt, af erfarenhet, n. 3643, 4632. Att det goda och sanna, som oaflåtligen inflyter af Herren, emottages i samma mån, som det onda och falska ej står i vägen, n. 2411, 3142, 3147, 5828.

Att allt godt inflyter af Herren, samt allt ondt af helvetet, n. 904, 4151. Att menniskan nu för tiden tror, att alla ting äro i henne sjelf, och äro af henne sjelf, då de likväl inflyta, och hon vet detta utaf församlingens lärobestämning, som lär att allt godt är af Gud, och allt ondt från djefvulen, n. 4249, 6193, 6206. Men om menniskan trodde enligt lärobestämningen, då skulle hon ej tillegna sig sjelf det onda, ej heller göra det goda till sitt eget, n. 6206, 6324, 6325. Huru lyckligt menniskans tillstånd vore, om hon trodde att allt godt inflyter af Herren, och allt ondt af helvetet, n. 6325. Att de som förneka himmelen, eller ingenting veta om densamma, ej veta att någon inflytelse derifrån eger rum, n. 4322, 5649, 6193, 6479. Hvad Inflytelse är, belyst genom jemförelser, n. 6128, 6190, 9407.

Att allt till lifvet hörande inflyter af lifvets Första källa, emedan det är derifrån, och att det oaflåtligen inflyter, således af Herren, n. 3001, 3318, 3337, 3338, 3344, 3484, 3619, 3741, 3742, 3743, 4318, 4319, 4320, 4417, 4524, 4882, 5847, 5986, 6325, 6468, 6469, 6470, 6479, 9276, 10196. Att Inflytelsen är andlig, och icke fysisk, således att Inflytelsen eger rum från den andliga verlden på den naturliga, och ej från den naturliga på den andliga, n. 3219, 5119, 5259, 5427, 5428, 5477, 6322, 9110, 9111. Att Inflytelsen eger rum igenom den Invertes menniskan på den Utvertes, eller genom anden på kroppen, och ej tvärtom, emedan menniskans

ande är i den andliga verlden, och kroppen i den naturliga, n. 1702, 1707, 1940, 1954, 5119, 5259, 5779, 6322, 9380. Att den Invertes menniskan är i den andliga verlden, och den Utvertes i den naturliga verlden, n. 978, 1015, 3628, 4459, 4523, 4524, 6057, 6309, 9701 till 9709, 10156, 10472. Att det ser ut liksom Inflytelsen egde rum ifrån de Utvertes tingen hos menniskan på de Invertes, men att det är en villa, n. 3721. Att hos menniskan inflytelsen eger rum på hennes förnuftiga ting, och igenom dessa på de vetenskapliga, och ej tvärtom, n. 1495, 1707, 1940. Hurudan inflytelsens Ordning är, n. 775, 880, 1096, 1495, 7270. Att inflytelsen är omedelbar af Herren, och jemväl medelbar igenom den andliga verlden eller himmelen, n. 6063, 6307, 6472, 9682, 9683. Att Herrens Inflytelse eger rum på det goda hos menniskan, och igenom det goda på det sanna, men ej tvärtom, n. 5482, 5649, 6027, 8685, 8701, 10153. Att det goda gifver förmåga att emottaga inflytelsen af Herren, men ej det sanna förutan det goda, n. 8321. Att intet skadar som inflyter i tanken, utan det som [inflyter] i viljan, alldenstund detta tillegnas menniskan, n. 6308.

Att en allmän Inflytelse förefinnes, n. 5850. Att denna är ett oaflåtligt bemödande att sätta i verksamhet enligt ordningen, n. 6211. Att denna inflytelse eger rum på djurens lif, n. 5850. Och jemväl på växtrikets föremål, n. 3648. Att äfven tanken faller in i talet, och viljan i handlingarna och åtbörderna hos menniskan, i enlighet med den allmänna inflytelsen, n. 5862, 5990, 6192, 6211.

Om Subjekter. Att andar, utsända af andesamfund till andra samfund, äfvensom till några [enskilda] andar, kallas subjekter, n. 4403, 5856. Att gemenskapsförbindelser i det andra lifvet ske igenom sådana sände-andar, n. 4403, 5856, 5983. Att en ande som, utsänd, tjenar till subjekt, icke tänker af sig sjelf, utan af dem af hvilka han är utsänd, n. 5985, 5986, 5987. Flera saker om dessa andar, n. 5988, 5989.

Slut.

Ställen ur Ordet,

anförda i detta verk.

Efter den franske öfversättaren J. F. E. Le Boys des Guays.

Tecknens betydelse:

t = texten ordagrant återgifven.
ɿ = texten ej ordagrant återgifven.
f = förklaring öfver skriftstället.
i = illustration eller belysning deröfver.
De sammansatta tecknen tf, ti, ɿe, ɿi, fattas af de enkla.

Ett nummertal utan sådant bokstafstecken antyder, att ifrågavarande skriftställe blott är åberopadt till bekräftelse.

Nykyrklig Litteratur,

att tillgå genom bokhandeln eller direkt från *Nykyrkliga Bokförlaget*, Kammakaregatan 50, Stockholm. Vid direkt rekvisition hos Nykyrkliga Bokförlaget från landsorten af böcker för minst fyra kr., lämnas desamma fraktfritt.

A. Den Heliga Skrift.

Den Hel. Skrift eller Herrens Ord enligt Nya Kyrkans kanon — med fullständiga Förklaringshänvisningar till samt delvis korta Kapitelinnehåll ur denna kyrkas skrifter, jämte parallelspråk — i ordtrogen öfversättning från grundspråken af C. J. N. Manby. Första h. af Gamla Test. (1 Mos. 1—16) 1,00
D:o verk, 1:sta h. af Nya Test. (Matt. 1—11: 7) 1,00

B. Swedenborgs verk.

(I originalupplagornas tidsföljd.)

Arcana Cœlestia (Himmelska Hemligheter), 16 band utgifna. Öfversättn. kommer att fortgå; verket blifver 17 band på svenska. De utkomna 16 banden kosta h. . . . 75,00
Lösa band säljas à 3, 4 och 5 kr. pr st.
Förebildningar och motsvarigheter (ur A. C.) 1,25
Läran om Kärleken (ur A. C.) 0,50
Himmel och Helvete, folkupplaga 1,00
D:o verk, bundet 2,25
Nya Jerusalem och dess Himmelska lära 1,25
D:o verk, mindre upplagan, kart. 0,50
Jordkloten i världsalltet 1,00
Yttersta Domen, ny öfversättn. 1,00
Om hvita hästen 0,25
Läran om Herren, ny öfversättn. 1,00
» » Den Hel. Skrift 1,00
Lefverneslära enl. Tio Guds bud 0,50
Läran om Tron, ny öfversättn. 0,25
Gudomliga Kärleken och Visheten . . . 2,00
Gudomliga Försynen. Ny uppl. väntas.
Uppenbarade Uppenbarelseboken *(Apocalypsis Revelata)*, 3 delar. 6,50
Äktenskapliga kärleken 3,50
D:o d:o N:o 1—156 . . . 0,50
Kort framställning af Läran för Nya Församlingen (med föreg. titel: Symbol. böckerna i förhållande till den Heliga Skrift) 1,00
Sanna Kristna Religionen, h. 3,00
Kronan eller Bihang till D:o. 0,50
Invärtes meningen af Profeterna och Psalmerna 1,00
Den Treenige Gud. (ur Apoc. Expl.) . . 1,00
Hieroglyphisk Clav 0,35

C. Viktigare sidoskrifter.

Barnavän: Helgdagsläsning för tänkande barn, 3:dje och 4:de kvart., pr kvart. 0,25
Barrett: Nya Läran om Helvetet 1,25
— Himmelen Uppenbarad, h. 1,00
Bayley, D:r: Storartade scener ur Uppenbarelseboken, h. 1,25
— Grundsanningar i viktiga ämnen, häft. 1,50; bund. 2,50
Beurling, C. H.: Den Nya kristna församlingens katekes 0,50
Björck, A.: Swedenborgs betydelse för framtiden 0,25
Boyesen, A. Th.: Kort framställning af Den Sanna Kristna Religionen (kateketisk lärobok) 0,50
— Herrens andra ankomst 1,00
Cabell, Ph. B., Profess.: Hvad är Bibeln? (predikan) 0,10
Carlson, H. I.: Anmärkningar vid Fryxells skildring af E. Swedenborg . . . 0,50
Clowes: Uppman. till presterskapet . . . 0,25
Ellis, John, M. D:r: Religiöst tvifvel och Gudomlig uppenbarelse 1,50
Giles, Ch.: Andens natur 1,00
— Den underbara fickan, jämte andra berättelser, häft. 0,75; bunden 1,25
— Hvarför jag tillhör Nya Kyrkan, häft. 0,50; bunden 1,25
— Minnesvärdigheternas natur och nytta 0,20
— Predikningar:
3 ser. (om 20 st.), pr ser. h. 1,00, b. 2,00
— »Tröst», h. 1,00
— Våra barn i andra lifvet 0,75
Holcombe, H.: Lazarus. En romantisk skildring från Kristus' dagar, häft. 1,50; bunden 2,50
— Tänkespråk om det nya lifvet 0,50
Jernqvist, C. F.: Swedenborg för de sanningssökande 0,25
Le Boys des Guays: Uppenbarelseboken till dess andliga mening samt 24:de kap. af Matt. 2,00
—n: Är Fryxells framställning af Em. Swedenborg sann och oväldig? 0,50
Manby, C. J. N.: Swedenborgs skrifter och hans fördelning af dem 0,25
— Var Swedenborg förryckt? 0,30
— Swedenborgs själstillstånd 0,30
— Swedenborg och Nya Kyrkan, illustr. folkupplaga, 68 sid. 0,35
Pendleton, L.: Bröllopskläderna, h. . . 1,50
Smyth, J. K.: Frälsarens fotspår, b. . . 2,00
— Heliga namn, b. 1,50
Spilling, J.: Aftonen och Morgonen, h. 1,50
— Bland säden, h. 1,00
— Bland blommorna, h. 1,00
Stroh, Alfr. H.: Swedenborgs lif 1,00
Svensson, C. Y. N.: Luther och Swedenborg 0,25
Swedenborg Siaren, minnesskrift 0,50
Ware, M.: Tankar i min trädgård, h. . 1,00
Worcester, J.: Första och Andra Mosebok, h. 0,50
Emanuel Swedenborg, den andlige Columbus (biografi), ny upplaga, häft. . . 1,00
Nya Kyrkans psalmbok, häft. 1,50; bund. 2,25
Nya Kyrkans Tidning. Prenum.-pris å närmaste postanst., 12 n:r helt år, . . . 3,00
Nya Salem, 3 häften, tills. 1,50
Skandinavisk Nykyrktidning o. N. K:s Tidn., äldre årgångar, häft. pr årgång 1,00
Strödda uppsatser rörande Swedenborgs drömmar 0,50

